Mötesbok: Kommunstyrelsen (2025-09-17)

Kommunstyrelsen

Datum: 2025-09-17

Plats:

Kommentar:

Dagordning

Kallelse

KallelseKommunstyrelsen2025-09-17 4

Val av justerare

Tillkommande och utgående ärenden

Information

212/25 Redovisning av delegationsbeslut 8
213/25 Kommundirektörens rapport 17
214/25 Dialog – Kommunstyrelsens förkortade vision och ledord 18
215/25 Rapport om pedagogiska måltider 19

Ärenden som stannar i kommunstyrelsen

216/25 Planuppdrag för verksamhetsområde, Grokareby 20
217/25 Revidering av kommunstyrelsens delegationsordning 24
218/25 Tjänsteutlåtande - Riktlinje för kamerabevakning 117
219/25 Remissvar - Aktualiserad Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030 127
220/25 Beslut efter utredning om kultur i stadsutvecklingen - kulturhus, stadsbibliotek, stadsmuseum, kulturstråk och digitalisering av kulturarv 165
221/25 Kungälvs remissvar på förslag till regional infrastrukturplan för Västra Götaland 2026–2037 238
222/25 Planbesked för Rishammar 5:22 248
223/25 Beslut om planstart och samråd för ändring av detaljplan för del av Vena 1:3 283
224/25 Planstart för ändring av detaljplan för Marstrand 33:6 288
225/25 Markanvisningsavtal berörande Diseröd 1:1 och Diseröd 1:127 318
226/25 Remissvar Trafikstrategi Ale kommun 333
227/25 Beredningsskrivelse handlingsplan för bostadsförsörjning 378
228/25 Beslut om utställning - Revidering av avfallsföreskrifter 533
229/25 Remiss - Begäran om yttrande om sjötrafikföreskrifter 589
230/25 Avtalssamverkan avseende öppenvårdsmottagning Mini-Maria 602
231/25 Översyn kommunstyrelsens politiska organisation - beslut 636

Ärenden till kommunfullmäktige

232/25 Beredningsskrivelse - Policy för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun 717
233/25 Taxa för offentlig kontroll och prövning livsmedel 731

234/25 Taxa för tillsyn och prövning enligt lag om åtgärder mot förorening från fartyg 741
235/25 Taxa prövning och tillsyn enligt miljöbalken samt strålskyddslagen 753
236/25 Sammanträdestider 2026 782
237/25 Svar på motion angående möjlighet för pedagogisk personal och övrig personal att köpa mat i skolmatsalen 785
238/25 Svar på motion gällande vindkraftpolicy 789

Rapporter

239/25 Rapport från ordförande i utskottet för trygghet och stöd 790
240/25 Rapport från ordförande i utskottet för bildning och lärande 791
241/25 Rapport från ordförande i utskottet för samhälle och fritid 792
242/25 Rapporter från ledamöter med uppdrag i bolag/och eller region 793

KUNGÄLVS KOMMUN

Kallelse
2025-09-17

Kallelse

Instans Kommunstyrelsen

Plats

Tid Onsdagen den 17 september kl 09:00-16:00

Ledamöter	Miguel Odhner (S)	Ordförande
	Anders Holmensköld (M)	1:e vice ordförande
	Gun-Marie Daun (KD)	2:e vice ordförande
	Ove Wiktorsson (C)	
	Pia Gillerstedt (S)	
	Patrik Ryberg (SD)	
	Anna Vedin (M)	
	Elisabeth Mattsson (L)	
	Jonas Andersson (S)	
	Mikael Wintell (UP)	
	Marcus Adiels (M)	
	Greger Plannthin (SD)	
	William Hult (S)	
	Erik Martinsson (-)	
	Michael Karlsson (L)	
	Erik Andreasson (V)	
	Charlotta Windeman (M)	
Ersättare	Carin Gerefalk (S)	
	Ilona Waern (KD)	
	Helena Lindgren Karlsson (S)	
	Maria Pehrson (UP)	
	Rose-Mari Larsdotter (M)	
	Gustav Meuller (M)	
	Peter Skoglund Ferrari (SD)	

Miguel Odhner (S)	Oskar Engdahl
Ordförande	Sekreterare

Kallelse

Kommunstyrelsen
2025-09-17

Dagordning

			Förslag till beslut
1		Upprop	
2		Val av justerare	Utses
3		Tillkommande och utgående ärenden	Fastställs
		Information	
4		Redovisning av delegationsbeslut *Klockan 09:00 – 09:30*	Antecknas
5		Kommundirektörens rapport - Hallarenan - Skatteprognos - Investeringsprojekt - Dialog om verksamhetsplanen - Uppdrag att öka motståndskraften och nolltolerans mot all form av organiserad brottslighet, välfärdsbrottslighet och maktutövning i lokalsamhället. - Särskilt uppdrag genomlysning och stöd vid försäljning, köp av mark- och fastighetsaffärer uthyrning och inhyrning av fastigheter. - Dataintrång - Lagstiftning och utbildning kopplat till förtroendevaldas säkerhet *Föredragande: Förvaltningsledningen* *Klockan 09:30 – 12:00*	Antecknas
6		Dialog – Kommunstyrelsens förkortade vision och ledord	Antecknas *Handlingar tillkommer*
7		Rapport om pedagogiska måltider *Föredragande: Anneli Thronsen*	Antecknas
		Ärenden som stannar i kommunstyrelsen	
8	KS2025/1695-1	Planuppdrag för verksamhetsområde, Grokareby	Beslut

Kallelse

Kommunstyrelsen
2025-09-17

Föredragande: Hans Nilsson de la Croix

9	KS2025/1398-1	Revidering av kommunstyrelsens delegationsordning *Närvarande: Ellinor Lahti & Oskar Engdahl*	Beslut
10	KS2025/1289-4	Riktlinje för kamerabevakning *Närvarande: Johanna Axerud*	Beslut
11	KS2025/0945-2	Remissvar - Aktualiserad Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030 *Föredragande: Sara Flytström*	Beslut *Omedelbar justering*
12	KS2025/0613-5	Beslut efter utredning om kultur i stadsutvecklingen - kulturhus, stadsbibliotek, stadsmuseum, kulturstråk och digitalisering av kulturarv	Beslut
13	KS2025/1245-2	Kungälvs remissvar på förslag till regional infrastrukturplan för Västra Götaland 2026–2037	Beslut
14	KS2024/1578-6	Planbesked för Rishammar 5:22	Beslut
15	KS2025/1552-1	Beslut om planstart för del av Vena 1:3	Beslut
16	KS2025/1435-1	Planstart för ändring av detaljplan för Marstrand 33:6 samt godkännande av plankostnadsavtal	Beslut
17	KS2015/1643-77	Markanvisningsavtal berörande Diseröd 1:1 och Diseröd 1:127	Beslut
18	KS2025/1012-2	Remissvar Trafikstrategi Ale kommun	Beslut
19	KS2025/1212-1	Beredningsskrivelse handlingsplan för bostadsförsörjning	Beslut
20	KS2025/1400-1	Beslut om utställning - Revidering av avfallsföreskrifter	Beslut
21	KS2025/1492-2	Remiss - Begäran om yttrande om sjötrafikföreskrifter	Beslut *Omedelbar justering*
22	KS2025/1373-2	Avtalssamverkan avseende öppenvårdsmottagning Mini-Maria	Beslut

Kallelse

Kommunstyrelsen
2025-09-17

23		Översyn kommunstyrelsens politiska organisation	Beslut
		Ärenden till kommunfullmäktige	
24	KS2025/0427-2	Beredningsskrivelse - Policy för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun	Förslag till kommunfullmäktige
25	KS2025/1572-1	Taxa för offentlig kontroll och prövning livsmedel	Förslag till kommunfullmäktige
26	KS2025/1573-1	Taxa för tillsyn och prövning enligt lag om åtgärder mot förorening från fartyg	Förslag till kommunfullmäktige
27	KS2025/1574-1	Taxa prövning och tillsyn enligt miljöbalken samt strålskyddslagen	Förslag till kommunfullmäktige
28	KS2025/1714-1	Sammanträdestider 2026	Beslut och förslag till kommunfullmäktige
29	KS2024/1468	Svar på motion angående möjlighet för pedagogisk personal och övrig personal att köpa mat i skolmatsalen	Förslag till kommunfullmäktige
30	KS2021/2034	Svar på motion gällande vindkraftpolicy	Förslag till kommunfullmäktige *Handlingar tillkommer*
		Rapporter	
31		Rapport från ordförande i utskottet för trygghet och stöd	Antecknas
32		Rapport från ordförande i utskottet för bildning och lärande	Antecknas
33		Rapport från ordförande i utskottet för samhälle och fritid	Antecknas
34		Rapporter från ledamöter med uppdrag i bolag/och eller region - Fästningsholmen - KUSTO - Samordningsförbundet Älv & Kust - Möte med Trafikverket	Antecknas

KUNGÄLVS KOMMUN

Kallelse
2025-09-17

Delegerade ärenden

Instansnr	Ärende	Titel
733/25	KS2024/2423-3	Ansökan om fastighetsreglering, Lilla våghals 22, Fontin 1:10
734/25	KS2025/0046-4	Avtal - Dagläger Cirkusläger
735/25	KS2025/0577-13	Delegationsbeslut juli 2025 för färdtjänst och riksfärdtjänst. Färdtjänst 33 beviljade, 0 delavslag, 0 avslag. Riksfärdtjänst 8 beviljade, 0 delavslag, 0 avslag. Resa i annan kommun 0 beviljad, dagvårdsresor 0 beviljad och arbetsresor 0 beviljad.
736/25	KS2025/1379-1	Förordnande av tillförordnad stabschef projekt, upphandling och inköp
737/25	KS2025/1380-1	Förordnande av tillförordnad chefer innovation och utveckling
738/25	KS2025/1536-5	Rättelse - utlämnande av allmän handling
739/25	KS2025/1537-10	Rättelse - utlämnande av allmän handling
740/25	KS2025/1562-3	Beslut - Utlämnande av allmän handling
741/25	KS2025/1628-205	1482 2025 0246 Tvetgatan, upphävande av Kungälvs kommuns lokala trafikföreskrifter 1482-2010-0209 om förbud att parkera i vändplats på Tvetgatan
742/25	KS2025/1628-204	1482 2025 0245 Kärnavägen, upphävande av Kungälvs kommuns lokala trafikföreskrifter 1482-2010-0195 om förbud att parkera i vändplats på Kärnavägen
743/25	KS2025/1628-203	1482 2025 0244 Grindenvägen, upphävande av Kungälvs kommuns lokala trafikföreskrifter 1482-2010-0158 om förbud att parkera i vändplats på Grindenvägen
744/25	KS2025/1628-202	1482 2025 0243 Östra Gatan, förbud att parkera
745/25	KS2025/1628-201	1482 2025 0242 Åkergatan, förbud att parkera
746/25	KS2025/1628-200	1482 2025 0241 Växelgatan, förbud att parkera
747/25	KS2025/1628-199	1482 2025 0240 Vetegången, förbud att parkera
748/25	KS2025/1628-198	1482 2025 0239 Valtersäng, förbud att parkera
749/25	KS2025/1628-197	1482 2025 0238 Valtersäng, förbud att parkera
750/25	KS2025/1628-196	1482 2025 0237 Ulveskogsgatan, förbud att parkera
751/25	KS2025/1628-195	1482 2025 0236 Ulveskogsgatan, förbud att parkera
752/25	KS2025/1628-194	1482 2025 0235 Ulvedalsgatan, förbud att parkera
753/25	KS2025/1628-193	1482 2025 0234 Ulvebackegatan, förbud att parkera
754/25	KS2025/1628-192	1482 2025 0233 Trätäljagatan, förbud att parkera
755/25	KS2025/1628-191	1482 2025 0232 Tryggvasons gata, förbud att parkera
756/25	KS2025/1628-190	1482 2025 0231 Trollhättevägen, förbud att parkera
757/25	KS2025/1628-189	1482 2025 0230 Triogatan, förbud att parkera

Kallelse

Delegationsbeslut kommunstyrelsen
2025-09-17

758/25	KS2025/1628-188	1482 2025 0229 Trekungagatan, förbud att parkera
759/25	KS2025/1628-187	1482 2025 0228 Trankärrsliden, förbud att parkera
760/25	KS2025/1628-186	1482 2025 0227 Traktorgatan, förbud att parkera
761/25	KS2025/1628-185	1482 2025 0226 Torggatan, förbud att parkera
762/25	KS2025/1628-184	1482 2025 0225 Teggatan, förbud att parkera
763/25	KS2025/1628-183	1482 2025 0224 Svartbrödragatan, förbud att parkera
764/25	KS2025/1628-182	1482 2025 0223 Storrådas gata, förbud att parkera
765/25	KS2025/1628-181	1482 2025 0222 Slånbärsvägen, förbud att parkera
766/25	KS2025/1628-180	1482 2025 0221 Skolstigen, förbud att parkera
767/25	KS2025/1628-179	1482 2025 0220 Skeppsholmsgatan, förbud att parkera
768/25	KS2025/1628-178	1482 2025 0219 Rexegatan, förbud att parkera
769/25	KS2025/1628-177	1482 2025 0218 Reidarsgatan, förbud att parkera
770/25	KS2025/1628-176	1482 2025 0217 Ragnhildsgatan, förbud att parkera
771/25	KS2025/1628-175	1482 2025 0216 Olseängen, förbud att parkera
772/25	KS2025/1628-174	1482 2025 0215 Olserödsgatan, förbud att parkera
773/25	KS2025/1628-173	1482 2025 0214 Olsegården, förbud att parkera
774/25	KS2025/1628-172	1482 2025 0213 Olsebacken, förbud att parkera
775/25	KS2025/1628-171	1482 2025 0212 Olsebacken, förbud att parkera
776/25	KS2025/1628-170	1482 2025 0211 Olof Palmes väg, förbud att parkera
777/25	KS2025/1628-169	1482 2025 0210 Nunnegårdsgatan, förbud att parkera
778/25	KS2025/1628-168	1482 2025 0209 Nunnegårdsgatan, förbud att parkera
779/25	KS2025/1628-167	1482 2025 0208 Nordmannagatan, förbud att parkera
780/25	KS2025/1628-166	1482 2025 0207 Grepvägen, förbud att parkera
781/25	KS2025/1628-165	1482 2025 0206 Mycklaborgsgatan, förbud att parkera
782/25	KS2025/1628-164	1482 2025 0205 Munkholmsgatan, förbud att parkera
783/25	KS2025/1628-163	1482 2025 0204 Munkegärdegatan, förbud att parkera
784/25	KS2025/1628-162	1482 2025 0203 Munkegärdegatan, förbud att parkera
785/25	KS2025/1628-161	1482 2025 0202 Munkegärdegatan, förbud att parkera
786/25	KS2025/1628-160	1482 2025 0201 Munkegärdegatan, förbud att parkera
787/25	KS2025/1628-159	1482 2025 0200 Munkegärdegatan, förbud att parkera
788/25	KS2025/1628-158	1482 2025 0199 Munkegärdegatan, förbud att parkera
789/25	KS2025/1628-157	1482 2025 0198 Munkegärdegatan, förbud att parkera

Kallelse

Delegationsbeslut kommunstyrelsen
2025-09-17

790/25	KS2025/1628-156	1482 2025 0197 Munkegärdegatan, förbud att parkera
791/25	KS2025/1628-155	1482 2025 0196 Munkegärdegatan, förbud att parkera
792/25	KS2025/1628-154	1482 2025 0195 Munkegärdegatan, förbud att parkera
793/25	KS2025/1628-153	1482 2025 0194 Munkegärdegatan, förbud att parkera
794/25	KS2025/1628-152	1482 2025 0193 Munkegärdegatan, förbud att parkera
795/25	KS2025/1628-151	1482 2025 0192 Maskingatan, förbud att parkera
796/25	KS2025/1628-150	1482 2025 0191 Lärkgatan, förbud att parkera
797/25	KS2025/1628-149	1482 2025 0190 Långåkersgatan, förbud att parkera
798/25	KS2025/1628-148	1482 2025 0189 Ljunggatan, förbud att parkera
799/25	KS2025/1628-147	1482 2025 0188 Lingången, förbud att parkera
800/25	KS2025/1628-146	1482 2025 0187 Lingonvägen, förbud att parkera
801/25	KS2025/1628-145	1482 2025 0186 Lasarettgatan, förbud att parkera
802/25	KS2025/1628-144	1482 2025 0185 Kämpegatan, förbud att parkera
803/25	KS2025/1628-143	1482 2025 0184 Källiden, förbud att parkera
804/25	KS2025/1628-142	1482 2025 0183 Kungälvsvägen, förbud att parkera
805/25	KS2025/1628-141	1482 2025 0182 Kullegatan, förbud att parkera
806/25	KS2025/1628-140	1482 2025 0181 Korsriddaregatan, förbud att parkera
807/25	KS2025/1628-139	1482 2025 0180 Korngången, förbud att parkera
808/25	KS2025/1628-138	1482 2025 0179 Klövergången, förbud att parkera
809/25	KS2025/1628-137	1482 2025 0178 Klintegatan, förbud att parkera
810/25	KS2025/1628-136	1482 2025 0177 Kilmansgatan, förbud att parkera
811/25	KS2025/1628-135	1482 2025 0176 Karantänsgatan, förbud att parkera
812/25	KS2025/1628-134	1482 2025 0175 Jorsalagatan, förbud att parkera
813/25	KS2025/1628-133	1482 2025 0174 Jordliden, förbud att parkera
814/25	KS2025/1628-132	1482 2025 0173 Ivar Claessons gata, förbud att parkera
815/25	KS2025/1628-131	1482 2025 0172 Ingegatan, förbud att parkera
816/25	KS2025/1628-130	1482 2025 0171 Hövdingagatan, förbud att parkera
817/25	KS2025/1628-129	1482 2025 0170 Högången, förbud att parkera
818/25	KS2025/1628-128	1482 2025 0169 Häroldsgatan, förbud att parkera
819/25	KS2025/1628-127	1482 2025 0168 Håkons gata, förbud att parkera
820/25	KS2025/1628-126	1482 2025 0167 Husfrejagatan, förbud att parkera
821/25	KS2025/1628-125	1482 2025 0166 Humlegången, förbud att parkera
822/25	KS2025/1628-124	1482 2025 0165 Helgonagatan, förbud att parkera
823/25	KS2025/1628-123	1482 2025 0164 Helgonagatan, förbud att parkera
824/25	KS2025/1628-122	1482 2025 0163 Helgonagatan, förbud att parkera
825/25	KS2025/1628-121	1482 2025 0162 Havregången, förbud att parkera
826/25	KS2025/1628-120	1482 2025 0161 Hantverkaregatan, förbud att parkera
827/25	KS2025/1628-119	1482 2025 0160 Hamngatan, förbud att parkera
828/25	KS2025/1628-118	1482 2025 0159 Gräsgången, förbud att parkera

Kallelse

Delegationsbeslut kommunstyrelsen
2025-09-17

829/25	KS2025/1628-117	1482 2025 0158 Grindklykan, förbud att parkera
830/25	KS2025/1628-116	1482 2025 0157 Gamla Kungälvsvägen, förbud att parkera
831/25	KS2025/1628-115	1482 2025 0156 Galärgatan, förbud att parkera
832/25	KS2025/1628-114	1482 2025 0155 Fregattgatan, förbud att parkera
833/25	KS2025/1628-113	1482 2025 0154 Fredkullagatan, förbud att parkera
834/25	KS2025/1628-112	1482 2025 0153 Ekliden, förbud att parkera
835/25	KS2025/1628-111	1482 2025 0152 Drakegatan, förbud att parkera
836/25	KS2025/1628-110	1482 2025 0151 Christian IVs Väg, förbud att parkera
837/25	KS2025/1628-109	1482 2025 0150 Brynjegatan, förbud att parkera
838/25	KS2025/1628-108	1482 2025 0149 Bokvägen, förbud att parkera
839/25	KS2025/1628-107	1482 2025 0148 Blekeliden, förbud att parkera
840/25	KS2025/1628-106	1482 2025 0147 Blankas gata, förbud att parkera
841/25	KS2025/1628-105	1482 2025 0146 Bilgatan, förbud att parkera
842/25	KS2025/1628-104	1482 2025 0145 Barfotsgatan, förbud att parkera
843/25	KS2025/1628-103	1482 2025 0144 Bagaregatan, förbud att parkera
844/25	KS2025/1628-102	1482 2025 0143 Arntorpsgatan, förbud att parkera
845/25	KS2025/1628-101	1482 2025 0142 Östra porten, förbud att parkera
846/25	KS2025/1628-100	1482 2025 0141 Östra porten, förbud att parkera
847/25	KS2025/1628-99	1482 2025 0140 Östergårdsgatan, förbud att parkera
848/25	KS2025/1628-98	1482 2025 0139 Östergårdsgatan, förbud att parkera
849/25	KS2025/1628-97	1482 2025 0138 Östergårdsgatan, förbud att parkera
850/25	KS2025/1628-96	1482 2025 0137 Östergårdsgatan, förbud att parkera
851/25	KS2025/1628-95	1482 2025 0136 Östergårdsgatan, förbud att parkera
852/25	KS2025/1628-94	1482 2025 0135 Ättingsgatan, förbud att parkera
853/25	KS2025/1628-93	1482 2025 0134 Åldermansvägen, förbud att parkera
854/25	KS2025/1628-92	1482 2025 0133 Västra porten, förbud att parkera
855/25	KS2025/1628-91	1482 2025 0132 Västerängen, förbud att parkera
856/25	KS2025/1628-90	1482 2025 0131 Vitsippegatan, förbud att parkera
857/25	KS2025/1628-89	1482 2025 0130 Violgatan, förbud att parkera
858/25	KS2025/1628-88	1482 2025 0129 Vildrosgatan, förbud att parkera
859/25	KS2025/1628-87	1482 2025 0128 Vidkärrsvägen, förbud att parkera
860/25	KS2025/1628-86	1482 2025 0127 Vidkärrsvägen, förbud att parkera
861/25	KS2025/1628-85	1482 2025 0126 Vandilgatan, förbud att parkera
862/25	KS2025/1628-84	1482 2025 0125 Törnrosgatan, förbud att parkera
863/25	KS2025/1628-83	1482 2025 0124 Tingsvägen, förbud att parkera
864/25	KS2025/1628-82	1482 2025 0123 Tegskiftegatan, förbud att parkera
865/25	KS2025/1628-81	1482 2025 0122 Tegskiftegatan, förbud att parkera
866/25	KS2025/1628-80	1482 2025 0121 Tegskiftegatan, förbud att parkera
867/25	KS2025/1628-79	1482 2025 0120 Tegskiftegatan, förbud att parkera

Kallelse

Delegationsbeslut kommunstyrelsen
2025-09-17

868/25	KS2025/1628-78	1482 2025 0119 Tallvägen, förbud att parkera
869/25	KS2025/1628-77	1482 2025 0118 Ställets bygata, förbud att parkera
870/25	KS2025/1628-76	1482 2025 0117 Storskiftegatan, förbud att parkera
871/25	KS2025/1628-75	1482 2025 0116 Solskiftegatan, förbud att parkera
872/25	KS2025/1628-74	1482 2025 0115 Solskiftegatan, förbud att parkera
873/25	KS2025/1628-73	1482 2025 0114 Solskiftegatan, förbud att parkera
874/25	KS2025/1628-72	1482 2025 0113 Solskiftegatan, förbud att parkera
875/25	KS2025/1628-71	1482 2025 0112 Situlagatan, förbud att parkera
876/25	KS2025/1628-70	1482 2025 0111 Rättarevägen, förbud att parkera
877/25	KS2025/1628-69	1482 2025 0110 Oskarsbergsgatan, förbud att parkera
878/25	KS2025/1628-68	1482 2025 0109 Oskarsbergsgatan, förbud att parkera
879/25	KS2025/1628-67	1482 2025 0108 Oskarsbergsgatan, förbud att parkera
880/25	KS2025/1628-66	1482 2025 0107 Odlingsgatan, förbud att parkera
881/25	KS2025/1628-65	1482 2025 0106 Nämndemansvägen, förbud att parkera
882/25	KS2025/1628-64	1482 2025 0105 Notarievägen, förbud att parkera
883/25	KS2025/1628-63	1482 2025 0104 Nordtagsgatan, förbud att parkera
884/25	KS2025/1628-62	1482 2025 0103 Mosippegatan, förbud att parkera
885/25	KS2025/1628-61	1482 2025 0102 Mantalsgatan, förbud att parkera
886/25	KS2025/1628-60	1482 2025 0101 Mantalsgatan, förbud att parkera
887/25	KS2025/1628-59	1482 2025 0100 Mantalsgatan, förbud att parkera
888/25	KS2025/1628-58	1482 2025 0099 Länsmansvägen, förbud att parkera
889/25	KS2025/1628-57	1482 2025 0098 Lekmannagatan, förbud att parkera
890/25	KS2025/1628-56	1482 2025 0097 Lagvägen, förbud att parkera
891/25	KS2025/1628-55	1482 2025 0096 Konvaljgatan, förbud att parkera
892/25	KS2025/1628-54	1482 2025 0095 Häradsvägen, förbud att parkera
893/25	KS2025/1628-53	1482 2025 0094 Hällristningsgatan, förbud att parkera
894/25	KS2025/1628-52	1482 2025 0093 Hällebergsgatan, förbud att parkera
895/25	KS2025/1628-51	1482 2025 0092 Huldas gata, förbud att parkera
896/25	KS2025/1628-50	1482 2025 0091 Hemmansgatan, förbud att parkera
897/25	KS2025/1628-49	1482 2025 0090 Gårdskiftegatan, förbud att parkera
898/25	KS2025/1628-48	1482 2025 0089 Gårdskiftegatan, förbud att parkera
899/25	KS2025/1628-47	1482 2025 0088 Gårdskiftegatan, förbud att parkera
900/25	KS2025/1628-46	1482 2025 0087 Grönmossegatan, förbud att parkera
901/25	KS2025/1628-45	1482 2025 0086 Grönmossegatan, förbud att parkera
902/25	KS2025/1628-44	1482 2025 0085 Fogdevägen, förbud att parkera
903/25	KS2025/1628-43	1482 2025 0084 Fjärdingsgatan, förbud att parkera
904/25	KS2025/1628-42	1482 2025 0083 Fiolmannens gata, förbud att parkera
905/25	KS2025/1628-41	1482 2025 0082 Esters gata, förbud att parkera

Kallelse

Delegationsbeslut kommunstyrelsen
2025-09-17

906/25	KS2025/1628-40	1482 2025 0081 Enskiftegatan, förbud att parkera
907/25	KS2025/1628-39	1482 2025 0080 Dannemarksgatan, förbud att parkera
908/25	KS2025/1628-38	1482 2025 0079 Dannemarksgatan, förbud att parkera
909/25	KS2025/1628-37	1482 2025 0078 Dannemarksgatan, förbud att parkera
910/25	KS2025/1628-36	1482 2025 0077 Dannemarksgatan, förbud att parkera
911/25	KS2025/1628-35	1482 2025 0076 Dannemarksgatan, förbud att parkera
912/25	KS2025/1628-34	1482 2025 0075 Dannemarksgatan, förbud att parkera
913/25	KS2025/1628-33	1482 2025 0074 Dannemarksgatan, förbud att parkera
914/25	KS2025/1628-32	1482 2025 0073 Blåsippegatan, förbud att parkera
915/25	KS2025/1628-31	1482 2025 0072 Bergåsvägen, förbud att parkera
916/25	KS2025/1628-30	1482 2025 0071 Backsippegatan, förbud att parkera
917/25	KS2025/1628-29	1482 2025 0070 Vallhjonsgatan, förbud att parkera
918/25	KS2025/1628-28	1482 2025 0069 Rosenbergsgatan, förbud att parkera
919/25	KS2025/1628-27	1482 2025 0068 Parkgatan, förbud att parkera
920/25	KS2025/1628-26	1482 2025 0067 Nygatan, förbud att parkera
921/25	KS2025/1628-25	1482 2025 0066 Nygatan, förbud att parkera
922/25	KS2025/1628-24	1482 2025 0065 Malepertsgatan, förbud att parkera
923/25	KS2025/1628-23	1482 2025 0064 Danske stens gränd, förbud att parkera
924/25	KS2025/1628-22	1482 2025 0063 Bryggstigen, förbud att parkera
925/25	KS2025/1628-21	1482 2025 0062 Bergsgatan, förbud att parkera
926/25	KS2025/1628-20	1482 2025 0061 Västerhöjdsvägen, förbud att parkera
927/25	KS2025/1628-19	1482 2025 0060 Krokusvägen, förbud att parkera
928/25	KS2025/1628-18	1482 2025 0059 Blåklintsvägen, förbud att parkera
929/25	KS2025/1628-17	1482 2025 0058 Ädelstensvägen, förbud att parkera
930/25	KS2025/1628-16	1482 2025 0057 Rosenstensvägen, förbud att parkera
931/25	KS2025/1628-15	1482 2025 0056 Rosenstensvägen, förbud att parkera
932/25	KS2025/1628-14	1482 2025 0055 Onyxvägen, förbud att parkera
933/25	KS2025/1628-13	1482 2025 0054 Onyxvägen, förbud att parkera
934/25	KS2025/1628-12	1482 2025 0053 Diamantvägen, förbud att parkera
935/25	KS2025/1628-11	1482 2025 0052 Diamantvägen, förbud att parkera
936/25	KS2025/1628-10	1482 2025 0051 Briljantvägen, förbud att parkera
937/25	KS2025/1628-9	1482 2025 0050 Briljantvägen, förbud att parkera
938/25	KS2025/1628-8	1482 2025 0049 Briljantvägen, förbud att parkera
939/25	KS2025/1628-7	1482 2025 0048 Beryllvägen, förbud att parkera
940/25	KS2025/1628-6	1482 2025 0047 Beryllvägen, förbud att parkera

Kallelse

Delegationsbeslut kommunstyrelsen
2025-09-17

941/25	KS2025/1628-5	1482 2025 0046 Rönnvägen, förbud att parkera
942/25	KS2025/1628-4	1482 2025 0045 Rönnvägen, förbud att parkera
943/25	KS2025/1628-3	1482 2025 0044 Oxelvägen, förbud att parkera
944/25	KS2025/1628-2	1482 2025 0043 Hemvägen, förbud att parkera
945/25	KS2025/1628-1	1482 2025 0042 Almvägen, förbud att parkera
946/25	KS2025/0702-1	Ansökan Flyktingguider och familjekontakter §37a - Fritidssluss
947/25	KS2025/0803-1	Solberga-Hammar 1:3, Markupplåtelseavtal 1:3. Optofibernät, GlobalConnect, undertecknat avtal
948/25	KS2025/0399-3	Kastellegården 1:70 - Undertecknat servitutsavtal för kommunens Va-anläggningar
949/25	KS2022/1841-21	Köpebrev Pumpen 6 inkl. likvidavräkning
950/25	KS2024/2423-4	Undertecknad överenskommelse om fastighetsreglering, Lilla våghals 22, Fontin 1:10 och Stan 1:1
951/25	KS2025/0759-1	Undertecknat ändringsavtal för tomträtt inom Löstorp 2:21
952/25	KS2025/0892-6	Kontrakt Tjuvkil Hamnvägen KS 2025 0892
953/25	KS2025/0908-5	Underrättelse om tilldelningsbeslut gällande upphandling KS2025_0908
954/25	KS2025/0908-7	Avtal 98096 Fakturahantering Fordon KS2025_0908
955/25	KS2025/0920-3	Avtal om inkoppling till kommunalt VA utanför kommunalt verksamhetsområde - KS2025_0920, KS2025_0921 Tilläggsavtal nr 14 DUSÖ samfällighetsförening
956/25	KS2025/1112-2	Avtal om inkoppling till kommunalt VA utanför kommunalt verksamhetsområde - KS2025_1112 Tilläggsavtal nr 5 Granndalens VA samf.förening
957/25	KS2025/1156-1	Avtal Solberga Pastorat
958/25	KS-VR2025/0329-2	Delegationsbeslut, beviljat uppehåll för hämtning av hushållsavfall och slam för fastigheten Honeröd 7:11
959/25	KS-VR2025/0347-2	Delegationsbeslut beviljat uppehåll i hämtning av hushållsavfall för fastigheten Glose 7:22
960/25	KS-VR2025/0349-2	Delegationsbeslut beviljat uppehåll i hämtning av hushållsavfall för fastigheten Risby 2:35
961/25	KS-VR2025/0351-2	Delegationsbeslut beviljat uppehåll i hämtning av hushållsavfall för fastigheten Tjurholmen 1:1
962/25	KS-VR2025/0355-2	Delegationsbeslut, beviljat uppehåll för hämtning av hushållsavfall för fastigheten Skåttan 1:22
963/25	KS-VR2025/0357-2	Delegationsbeslut, beviljat uppehåll i hämtning av hushållsavfall för fastigheten Skatan 5
964/25	KS-VR2025/0358-2	[TRV 2025_79383] Remisskopia för remissomgång 1
965/25	KS-VR2025/0359-2	[TRV 2025_83096] Remisskopia för remissomgång 1

Kallelse

Delegationsbeslut kommunstyrelsen
2025-09-17

966/25	KS-VR2025/0360-2	[TRV 2025_83128] Remisskopia för remissomgång 1
967/25	KS2025/0164-6	Undertecknat tilläggsavtal till avtal om lägenhetsarrende och årsmötesprotokoll
968/25	KS2025/0207-4	Förändring i Gymnasieorganisation 26/27- Beslut att starta en ny inriktning och lägga ned en annan inom Teknikprogrammet.
969/25	KS2025/0577-9	Delegationsbeslut maj 2025 för färdtjänst och riksfärdtjänst. Färdtjänst 36 beviljade, 0 delavslag, 0 avslag. Riksfärdtjänst 9 beviljade, 2 delavslag, 0 avslag. Resa i annan kommun 2 beviljade, dagvårdsresor 1 beviljad och arbetsresor 0 beviljad.
970/25	KS2025/0577-10	Delegationsbeslut maj 2025 för parkeringstillstånd för rörelsehindrade. Förare 3 beviljade, medpassagerare 1 beviljad och 5 avslag.
971/25	KS2025/0577-11	Delegationsbeslut juni 2025 för färdtjänst och riksfärdtjänst. Färdtjänst 43 beviljade, 0 delavslag, 0 avslag. Riksfärdtjänst 3 beviljade, 1 delavslag, 0 avslag. Resa i annan kommun 0 beviljad, dagvårdsresor 1 beviljad och arbetsresor 0 beviljad.
972/25	KS2025/0577-12	Delegationsbeslut juni 2025 för parkeringstillstånd för rörelsehindrade. Förare 14 beviljade, medpassagerare 3 beviljade och 3 avslag.
973/25	KS2025/0577-14	Delegationsbeslut juli 2025 för parkeringstillstånd för rörelsehindrade. Förare 10 beviljade, medpassagerare 3 beviljade och 3 avslag.
974/25	KS2025/0838-3	Fullmakt föra talan i Mark- och miljödomstolen - anläggningsavgift
975/25	KS2025/0868-4	Fullmakt föra talan i Mark- och miljödomstolen - anläggningsavgift
976/25	KS2025/1077-4	Delegationsbeslut – Tilldelningsbeslut för upphandling av Naturvärdesinventering för Eriksbergs verksamhetsområde södra, Marstrand 6:7
977/25	KS2025/1178-2	Avtal om inkoppling till den allmänna anläggningen för vatten och spillvatten, modul för omklädningsrum - Grokareby 3:5
978/25	KS2025/1232-2	Tilläggsavtal 5 Kärna Harestad VA ek förening
979/25	KS2025/1413-1	Undertecknat servitutsavtal Solberga-Hammar 1:3
980/25	KS2025/1538-2	Beslut personuppgiftsincident
981/25	KS2025/1547-2	Tjänsteresa - Klinteholm Havn i Danmark för hamnverksamheten
982/25	KS2025/1547-1	Delegationsbeslut - Tjänsteresa till Klinteholm Havn i Danmark för hamnverksamheten
983/25	KS2025/1576-4	Beslut utlämnande av allmän handling
984/25	KS2025/1577-4	Beslut utlämnande av allmän handling
985/25	KS2025/1639-1	Tjänsteresa eTwinning konferens Bryssel

Kallelse

Delegationsbeslut kommunstyrelsen
2025-09-17

986/25	KS2025/1668-4	Beslut personuppgiftsincident
987/25	KS-VR2025/0333-2	Delegeringsbeslut – beviljas - Idrottsevenemang, Gamla staden 1:11 Parkeringsplats
988/25	KS-VR2025/0361-2	Delegeringsbeslut – beviljas - Byggetablering arbetsbod, Utmarksvägen 2
989/25	KS-VR2025/0365-2	[TRV 2025_83772] Remisskopia för remissomgång 1
990/25	KS-VR2025/0369-2	Delegationsbeslut, beviljat uppehåll i hämtning av hushållsavfall för fastigheten Klasen 6
991/25	KS-VR2025/0371-2	[TRV 2025_85244] Remisskopia för remissomgång 1
992/25	KS-VR2025/0371-1	Begäran om yttrande med kartbild – transportdispens
993/25	KS-VR2025/0371-2	[TRV 2025_85244] Remisskopia för remissomgång 1
994/25	KS-VR2025/0372-2	Delegationsbeslut, beviljat uppehåll för hämtning av hushållsavfall för fastigheten Ödsmål 4:60
995/25	KS-VR2025/0376-2	Delegationsbeslut, beviljat uppehåll i hämtning av hushållsavfall för fastigheten Årsnäs 3:2/Kreken 1:2
996/25	KS-VR2025/0377-2	Delegationsbeslut, beviljat uppehåll i hämtning av hushållsavfall för fastigheten Marstrand 30:4
997/25	KS-VR2025/0383-2	Delegationsbeslut beviljat uppehåll i hämtning av hushållsavfall för Solberga-Tunge 3:9
998/25	KS2014/435-197	Delegationsbeslut - VA i Kustzon markfrågor sträckan Björkås-Vävra

Denna behandling '213/25 Kommundirektörens rapport' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '214/25 Dialog – Kommunstyrelsens förkortade vision och ledord' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '215/25 Rapport om pedagogiska måltider' har inget tjänsteutlåtande.

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Hans Nilsson de la Croix

2025-09-01

Planuppdrag för verksamhetsområde, Grokareby (Dnr KS2025/1695-1)

Sammanfattning

Kommunstyrelsen gav år 2021 ett positivt planbesked för verksamhetsområde i Grokareby, som omfattar cirka 300 000 kvadratmeter och består av huvudsakligen jordbruksmark. I planbeskedet beslutades att ett planprogram skulle tas fram till följd av att gällande översiktsplan inte anger någon markanvändning för området och att en planläggning kan ske när det finns en fastställd vägplan för ny väglänk Ekelöv – Kareby.

Sedan dess har efterfrågan och behovet av planlagd verksamhetsmark ökat både i regionen och i Kungälvs kommun. Det aktuella området har en särskild strategisk betydelse med sin närhet till E6 och den trafikplats som planeras i området. Förvaltningens bedömning är att en detaljplaneläggning kan ske direkt utan att föregås av planprogram och fastställd vägplan.

I detaljplaneprocessen kommer det att behöva undersökas vilka typer av verksamheter som är lämpliga på platsen med hänsyn till dess närhet till befintlig skola och bostäder i Kareby. I helhet bedöms ett genomförande av detaljplanen positivt för kommunen då det kan skapa flera arbetstillfällen och skapa förutsättningar för hållbar arbetspendling.

Juridisk bedömning

Planläggningen kommer att hanteras utifrån plan- och bygglagen. Vid tidpunkten för detta beslut gäller Plan- och bygglag (2010:900) ändrad t.o.m. [SFS 2023:173].

Förvaltningens bedömning

Bakgrund

Den 31 mars 2021 beslutade kommunstyrelsen att ge ett positivt planebesked till Bokab för att ta fram ett planprogram för verksamheter i Grokareby. Planområdet omfattar cirka 300 000 kvadratmeter som huvudsakligen består av jordbruksmark och är en del av den beslutade vägkorridoren för ny väglänk Ekelöv – Kareby, mellan väg 168 och 574 samt ny trafikplats som ansluts till E6.

Till följd av detta beslutades även i samband med positivt planbesked att en planläggning först skulle kunna ske när vägplanen för väglänk Ekelöv - Kareby är fastställd. Eftersom planområdet består av brukningsvärd jordbruksmark och översiktsplanen inte pekar ut någon markanvändning för planområdet beslutades även att planläggningen skulle föregås av en lokaliseringsutredning. Detta för att kunna tillgodose kraven i miljöbalkens 3 kap 4 § uppfylls.

Bedömning

Det utpekade området har en hög strategisk betydelse för Kungälvs kommun när det kommer till lämplig mark för verksamheter med tanke på dess storlek och läge längs med E6, som utgör ett av regionens huvudstråk. I dagsläget kan Kungälvs kommun inte erbjuda ett så stort sammanhängande, planlagt område för verksamheter vilket riskerar att exkludera vissa aktörer från att etablera i kommunen.

Enligt BRG (Business Region Göteborg) är efterfrågan på mark för logistik och industri stor i regionen samtidigt som utbudet av planerad mark liten. Det som driver intresset är bland annat efterfrågan på logistikanläggningar och tillverkning.

Sedan det positiva planbeskedet gavs har behovet av planlagd mark för verksamheter ökat och det har under senare tid inkommit konkret intresse från marknadsaktörer om att kunna etablera på platsen. Detta gör det motiverat att inleda en detaljplaneprocess innan dess att det finns en fastställd vägplan för väglänk Ekelöv – Kareby.

I och med arbetet med den nya översiktsplanen, dess prioriteringar och stöd för utpekade områden, bedömer förvaltningen att en detaljplaneprocess kan startas utan att ett planprogram tas fram.

Detaljplanens exakta utbredning kommer att behöva studeras vidare med utgångspunkt från ansökan om planbesked. För att områdets strategiska värden ska behållas behöver en yta om cirka 300 000 kvadratmeter sammanhållen verksamhetsmark säkerställas i detaljplanen.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Ansökan bedöms vara i linje med kommunfullmäktiges strategiska mål. Den aktuella placeringen verksamhetsmark sker i anslutning till befintlig infrastruktur och verksamhetsområde. Det sker också i samband med planeringen av den nya väglänken för Ekelöv – Kareby. En planläggning uppfyller därigenom målet om ökad samordning mellan infrastruktur och byggnation.

Det bidrar även till att förbättra förutsättningarna för att uppnå målen om ökad kollektiv jobbpendling genom att öka underlaget för hållbart resande vid befintligt verksamhetsområde samt genom dess närhet till Kareby.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Förslaget bedöms kunna bidra till mål 8 ”Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt” genom att skapa fler arbetstillfällen och skapa ekonomisk tillväxt.

Förslaget bedöms kunna bidra till mål 9 ”Hållbar industri, innovationer och infrastruktur” genom sin placering vid befintlig infrastruktur och verksamhetsområde samt möjligheter till en hållbar arbetspendling.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Den gällande översiktsplanen anger ingen utpekad markanvändning för den aktuella platsen. Det pågår ett arbete med att ta fram en ny översiktsplan och området bedöms få stöd för den föreslagna markanvändningen i den.

Vid eventuell planläggning ska kommunens dagvattenplan följas. Den anger bland annat att dagvatten i första hand ska fördröjas på respektive fastighet. Ytterligare styrdokument som ska följas vid planläggning är bland annat kommunens parkeringsnorm.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

En planläggning för ett nytt verksamhetsområde bedöms vara positivt för kommunens invånare då det kan leda till fler arbetstillfällen och ökade skatteintäkter.

Strax öster om planområdet ligger Kareby tätort och Kareby skola. Vid en planläggning ska hänsyn tas för att minimera eventuella negativa effekter för bostäder och skola. Vilka typer av verksamheter som är lämpliga på platsen behöver utredas vidare under detaljplaneprocessen.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

En planläggning kommer att medföra att resurser behövs från enheten för planering, mark och exploatering, samt andra enheter inom kommunen. Plan, mark och exploatering har en hög belastning med många pågående detaljplaner. Den aktuella detaljplanen är högt prioriterad och en planstart kommer leda till att andra projekt kan komma att behöva omprioriteras.

Ekonomisk bedömning

Ekonomichefen har inte gjort en finansiell bedömning.

Eventuell planläggning bekostas av sökande genom upprättande av ett plankostnadsavtal. Exploatören kan komma att behöva bekosta fastighetsrättsliga åtgärder, utbyggnad av infrastruktur och VA inom planområdet. Exploatören kan även komma att behöva bekosta medfinansiering av infrastruktur utanför planområdet. För att sökande ska kunna få rättighet till annans mark kommer fastighetsrättsliga åtgärder krävas.

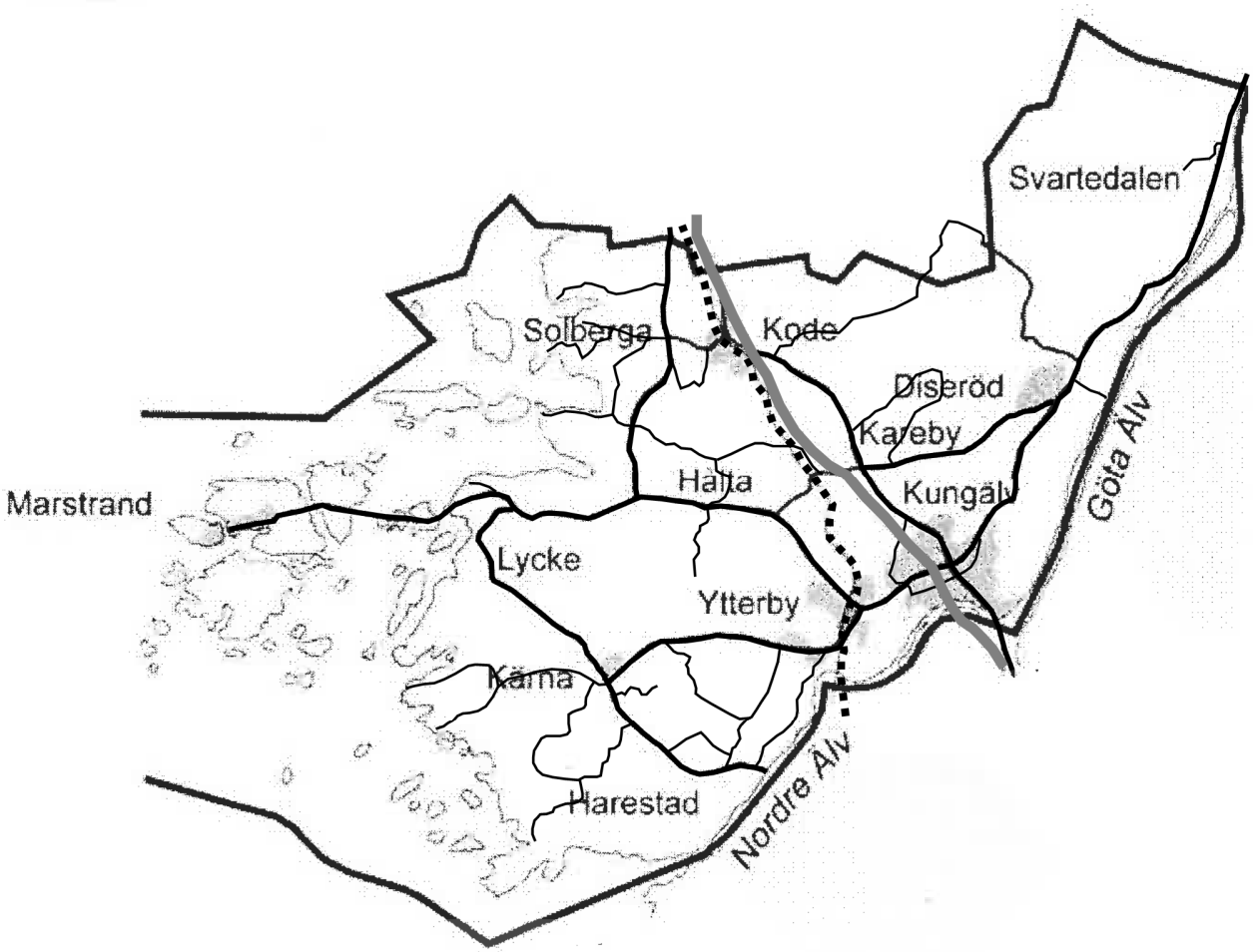
Förslag till beslut

1. Förvaltningen får i uppdrag att upprätta detaljplan för verksamhetsområde, Grokareby

Tomas Turnéus
Verksamhetschef Planering och projekt
Samhällsbyggnad

Mirsad Radoncic
T.f. Sektorchef
Samhällsbyggnad

Expedieras till:
BOKAB, bokab@kungalv.se
Mirsad Radoncic, Samhällsbyggnad
Tomas Turnéus, Samhällsbyggnad
Pernilla Attnäs Björk, Plan/Samhällsbyggnad
Sandra Vokstrup, Projektenheten/Samhällsbyggnad

Svartedalen
Solberga
Kode
Diseröd
Kareby
Göta Älv
Hälla
Kungälv
Marstrand
Lycke
Ytterby
Kärna
Harestad
Nordre Älv

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Oskar Engdahl

2025-07-01

Revidering av kommunstyrelsens delegationsordning (Dnr KS2025/1398-1)

Sammanfattning

Förvaltningen ser regelbundet över kommunstyrelsens delegationsordning så att den stämmer överens med nuvarande organisation, samt föreslår revideringar där förvaltningen ser att ett behov finns.

I stort innebär förslaget på ny delegationsordning att vissa rutinärenden ska delegeras till mark- och exploateringsingenjör. Utöver det föreslås ett antal förändringar som ska ge tydlighet för beslutsfattarna samtidigt som det ska spegla den nuvarande verksamheten och beslut som inte finns kvar tas bort.

Utöver det har ett antal mindre justeringar/redaktionella justeringar genomförts.

Förslag till kommunstyrelsen:
Förslag på ny delegationsordning antas.

Juridisk bedömning

Förslaget till beslut är förenligt med gällande lagstiftning.

I delegationsordningen anges förutsättningar för nämndens delegeringsrätt, vad nämnden kan delegera samt delegeringsförbud mm.

Förvaltningens bedömning

De förändringar som föreslås innehåller inga nya beslut, förändringarna föreslås för att spegla den nuvarande organisationen samt att ge befattningar möjlighet att fatta vissa typer av beslut för att avlasta övriga delegater.

B1 justeras till att använda det begrepp som används i kommunen, *föreningsbidrag* tas bort och ersätts med *föreningsstöd*.

B17 – tas bort - *Beviljande av sponsringsbidrag* tas bort ur delegationsordningen – bidraget finns inte kvar i kommunen.

B 26 (nytt nummer) avseende *upphandling av varor, tjänster och entreprenader inom ramen för tilldelad driftbudget. Driftbudget avser den budget som enheten blir tilldelad för utförande av sitt grunduppdrag. I samband med att besluta om tilldelning, ändra, förlänga och säga upp.*

Inom sektor Samhällsbyggnad föreslås tillägg att mark- och exploateringsingenjör tillåtas fatta beslut upp till maximalt 1 prisbasbelopp.

D 1 Till punkten *Beslut om att ingå, ändra och upphäva avtal om parkeringsköp och andra nyttjanderätter än hyresavtal* föreslås **tomträttsavtal** läggas till.

Ny skrivning: Beslut om att ingå, ändra och upphäva avtal om parkeringsköp och andra nyttjanderätter än hyresavtal och tomträttsavtal

Till punkten föreslås Mark- och exploateringsingenjör läggas till som delegat för de beslut som är:
- Till förmån för kommunen
- Belastande kommunens mark, upp till tio år.

D2 *Beslut om att ingå, ändra och upphäva avtal om lägenhetsarrende för parkeringsändamål*, Mark- och exploateringsingenjör, föreslås läggas till som delegat.

D4 *Beslut om att ingå, ändra och upphäva avtal om Servitut, vägrätt eller annan servitutsliknande rättighet*, Mark- och exploateringsingenjör, föreslås läggas till som delegat.

D5 föreslås ändra till en tydligare skrivning från: *Besluta i ärenden rörande inteckningar och andra inskrivningar samt ansökningar om lagfart*, till: *Ansöka om samt besluta i ärenden avseende lagfart, inteckningar och övriga inskrivningsåtgärder.*

D 15 *Beslut om hänskjutning av arrendetvist till arrendenämnden*, Mark- och exploateringsingenjör föreslås läggas till som delegat.

D 18 *Beslut om stämning till mark- och miljödomstol vid tvist rörande tomträtt*, Mark- och exploateringsingenjör föreslås läggas till som delegat.

D 23 föreslås ändras till en tydligare skrivning från: *Beslut om att ingå och ändra avtal om tomträtt avseende fastighet vars värde bedöms vara*.

Ny skrivning: *Beslut om att ändra avtalsperiod och ingå avtal om tomträtt avseende fastighet vars värde bedöms vara:*

D 24 *Tillåtelse till skyddsjakt på kommunägd mark*, mark- och exploateringsingenjör föreslås läggas till som delegat.

D 63 *Besluta att lämna tillstånd för jaktlag att inom kommunägd skogsmark som upplåtits med jaktavtal, utföra röjning av siktgator i syfte att underlätta jakten*, Mark- och exploateringsingenjör föreslås läggas till som delegat.

Utöver det genomförs ett antal redaktionella förändringar som inte har påverkan på delegationsordningens innebörd.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Revideringen av kommunstyrelsens delegeringsordning har koppling till kommunfullmäktiges strategiska mål *Att medborgare och näringsliv ska känna ökat förtroende för kommunen*.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ärendet har viss koppling till mål 16 om fredliga och inkluderande samhällen där delmålen nedan särskilt kan nämnas.

16.6 Bygga upp effektiva och transparenta institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer.
16.7 Säkerställa ett lyhört, inkluderande, deltagandebaserat och representativt beslutsfattande på alla nivåer.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

I första hand har kommunstyrelsens delegationsordning koppling till reglementet.
Delegering inom en nämnd förutsätter alltid beslut i två led. Först måste fullmäktige i ett reglemente eller i ett särskilt beslut ha uppdragit till nämnden att hantera ett visst verksamhetsområde eller besluta i vissa ärenden eller ärendegrupper. Därefter kan nämnden om den vill besluta om delegering av denna beslutanderätt.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Föreslagna ändringar bedöms inte ha någon påverkan ur medborgar- och brukarperspektivet.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Förslaget bedöms inte påverka medarbetarperspektivet i stort. Men det innebär att delegation även ges på tjänstemannanivå för vissa rutinärenden.

Ekonomisk bedömning

Beslutet innebär inte några ekonomiska kostnader.

Förslag till kommunstyrelsen

Förslag på ny delegationsordning antas.

Linda Nygren
kommundirektör

Mirsad Radoncic
tf. sektorchef

Tomas Gustavsson
verksamhetschef

Anna Hedlin
enhetschef förvaltning och utredning

Expedieras till: Förvaltningen

För kännedom till:

Kommunstyrelsens delegationsordning

Delegationsordning

Grönt läggs till
Rött tas bort

Diarie-/dokumentnummer: KS2025/1398
Beslut:
Beredande politiskt organ: Kommunstyrelsen
Ersätter tidigare beslut 2025-05-14 Kommunstyrelsen § 146/2025
Dokumentansvarig: Kommunsekreterare
Senast uppdaterad av: Oskar Engdahl

KUNGÄLVS KOMMUN

Innehållsförteckning

Delegering av beslutanderätt inom nämnd 3
1. Vad innebär delegering? 3
2. Förutsättningar för nämndens delegeringsrätt 3
3. Vad man kan delegera. 3
a. Nämndens delegeringsrätt – delegeringsförbud (6 kap 38 § KL) 3
b. Delegering och ren verkställighet 4
c. Delegering av rätt att överklaga 4
d. Beslut utan delegeringsuppdrag 4
4. Vem kan man delegera till? (6 kap 73 § KL) 4
5. Ansvar/Innebörd 5
6. Återkallelse och omprövning 5
7. Delegering av beslutsrätten i brådskande ärenden där nämndens avgörande inte kan avvaktas. (6 kap 39 § KL) 5
8. Anmälan av delegeringsbeslut (6 kap 40 § KL) 6
9. Exempel på ren verkställighet är: 6
Allmänna bestämmelser för kommunens delegationsordning 7
Kommunstyrelsens delegationsordning 10
PERSONALADMINISTRATIVA ÄRENDEN 10
Kommunstyrelsen beslutar om kommundirektörens anställningsavtal, eventuella tilläggsavtal och instruktion. 10
EKONOMIADMINISTRATIVA ÄRENDEN/EKONOMISK FÖRVALTNING 14
ALLMÄNNA ÄRENDEN OCH RÄTTSFRÅGOR 21
SAMHÄLLSBYGGNAD 25
SOCIALTJÄNST 38
UTBILDNING 40
Grundskola och anpassad grundskola 41
Gymnasieskola och anpassad gymnasieskola 42
Vuxenutbildning 44
ÖVRIGA ÄRENDEN 45

KUNGÄLVS KOMMUN

Delegering av beslutanderätt inom nämnd

(6 kap 37 – 40 §§ kommunallagen)

1. Vad innebär delegering?

Delegering enligt kommunallagen (KL) innebär att beslutanderätten, i ett visst ärende eller i en ärendegrupp, flyttas över till någon annan (= delegaten).

Delegaten träder helt in i nämndens ställe. Ett beslut av delegaten ses som ett nämndens beslut och kan överklagas genom laglighetsprövning.

Nämnden kan inte ändra delegatens beslut men kan återkalla delegeringsuppdraget. Nämnden kan också genom eget handlande föregripa ett beslut i ett enskilt ärende genom att själv ta över ärendet och fatta beslut.

Nämnden har redovisningsansvaret men delegaten har det juridiska ansvaret (t ex tjänstefel, skadestånd).

2. Förutsättningar för nämndens delegeringsrätt

Delegering inom en nämnd förutsätter alltid beslut i två led. Först måste fullmäktige i ett reglemente eller i ett särskilt beslut ha uppdragit till nämnden att hantera ett visst verksamhetsområde eller besluta i vissa ärenden eller ärendegrupper. Därefter kan nämnden om den vill besluta om delegering av denna beslutanderätt. Nämnden lämnar delegeringsuppdrag genom särskilt beslut eller genom att fatta beslut om en delegationsordning där beslutanderätten i olika ärenden överförs till delegater.

Nämnden beslutar själv i vilka ärenden eller ärendegrupper beslutanderätten skall delegeras. Räckvidden för en nämnds delegeringsbefogenhet framgår av 6 kap 38 § KL (se nedan) som anger vilka ärendetyper som inte får delegeras

3. Vad man kan delegera.

a. Nämndens delegeringsrätt – delegeringsförbud (6 kap 38 § KL)

Nämnden får inte delegera beslutanderätten i följande slag av ärenden:

1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet, dvs. nämndens övergripande ansvar för verksamheten,
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige,
3. yttranden med anledning av att fullmäktiges beslut överklagats,
4. yttranden med anledning av att nämndens egna beslut överklagats,
5. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om ärendet är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.
6. vissa ärenden som anges i särskilda föreskrifter bl.a. inom socialområdet

KUNGÄLVS KOMMUN

Sammanfattningsvis kan man säga att **ärenden som är av *principiell beskaffenhet* eller som annars är av *större vikt* är förbehållna nämnden.** Oftast handlar det om ärenden som får stora konsekvenser för kommunen och ofta där politiska bedömningar är avgörande. Någon klar gräns för vad som är delegerbart eller inte delegerbart finns inte. Man får se på hur ofta ärendena förekommer, kommunens storlek, budgetomslutning, förvaltningens/verksamhetens storlek och organisation.

Förutom de generella undantagen från delegering ovan innehåller en del specialförfattningar, t.ex. socialtjänstlagen, också uttryckliga delegeringsförbud.

b. Delegering och ren verkställighet

Man skiljer mellan *beslut i kommunallagens mening och ren verkställighet. I delegationsordningen skall m.a.o. endast upptas beslut i kommunallagens mening.*

Gränsen mellan beslut som kräver delegering och ren verkställighet går inte att dra med exakthet.

Beslut i kommunallagens mening kännetecknas bl.a. av att det finns *utrymme för alternativa lösningar* och att beslutsfattaren måste göra vissa överväganden och bedömningar. Normalt kan denna typ av beslut *överklagas* genom laglighetsprövning eller genom förvaltningsbesvär. Men man kan inte endast gå på överklagbarheten för att särskilja ren verkställighet från beslut i kommunallagens mening eftersom t.ex. yttranden normalt inte kan överklagas men ofta innehåller självständiga bedömningar och fodrar delegering för att kunna föras över från nämnd till annan.

Vid *ren verkställighet* saknas utrymme för självständiga bedömningar och beslutsalternativ. Det rör sig här om ”mekanisk verkställighet”, t.ex. avgiftsdebitering enligt en fastställd taxa eller tilldelning av daghemsplats efter en klar turordning. Beslut av rent förberedande eller verkställande art kan inte överklagas (jmf 13 kap. 2 §) Även om den enskilde inte kan överklaga beslutet genom laglighetsprövning – eller förvaltningsbesvär - finns andra vägar för den enskilde att angripa ett beslut den enskilde upplever som felaktigt, nämligen genom rättslig prövning vid allmän domstol, anhållan om en JO-granskning eller påkallande av de kommunala revisorernas uppmärksamhet.

c. Delegering av rätt att överklaga

Beslut att *överklaga dom* av allmän förvaltningsdomstol går att delegera, liksom beslut att begära *inhibition*. En förutsättning är att det överklagade beslutet i sig är delegerbart. Ett bemyndigande skall vara försett med förbehållet, att vad gäller ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda får delegeringen inte omfatta ärenden av principiell betydelse eller annars av större vikt.

d. Beslut utan delegeringsuppdrag

Om en anställd fattar ett beslut utan stöd av ett delegeringsuppdrag kan ett sådant beslut inte överklagas genom laglighetsprövning eftersom beslutet inte kan sägas existera i kommunallagens mening. Kommunen kan dock bli civilrättsligt bunden av beslutet om mottagaren är i god tro och det rör civilrättsliga förhållanden. Mottagaren kan i sådant fall även driva ärendet via allmän domstol.

4. Vem kan man delegera till? (6 kap 73 § KL)

En nämnd kan lämna delegeringsuppdrag till

- ett utskott bestående av ledamöter eller ersättare i nämnden

KUNGÄLVS KOMMUN

- en ledamot eller ersättare i nämnden
- en anställd hos kommunen
- presidiet

Det är inte tillåtet att lämna delegeringsuppdrag till

- flera anställda i grupp
- till anställd tillsammans med ledamot eller ersättare, s.k. blandad delegering
- anställd i kommunalt företag

Det bör också vara klart, genom delegationsordning eller på annat sätt, vem som går in i en delegats ställe vid delegatens frånvaro.

5. Ansvar/Innebörd

Delegaten träder helt i nämndens ställe. Beslut som fattas med stöd av ett delegeringsuppdrag är dock juridiskt sett ett nämndens beslut. Det betyder att delegatens beslut kan överklagas precis som nämndens. *Revisionsansvaret* ligger hos nämnden. Delegaten har dock *det juridiska ansvaret* (tjänstefel, skadestånd m.m.). Oavsett om delegering har skett så har alltså nämnden kvar det övergripande ansvaret.

6. Återkallelse och omprövning

Nämnd kan när som helst återkalla eller ändra ett delegeringsuppdrag. Detta kan göras generellt eller i ett visst ärende.

Nämnd kan i princip inte ändra eller återta ett beslut som delegaten fattat. Nämnden har m.a.o. ingen omprövningsmöjlighet.

Nämnd kan när som helst ta över ett delegeringsuppdrag och föregripa delegatens beslut och själv fatta beslut i ärendet. Detta kan vara aktuellt om nämnden anser att ärendet är av principiell vikt (prop. 1990/91:117 s. 203).

Möjligheten att ändra på ett beslut beror på ärendets beskaffenhet. I förvaltningsärenden kan gynnande positiva beslut endast ändras negativt under vissa förhållanden. Möjligheterna att ändra ett beslut inom det kommunala frivilliga området är större och störst i fråga om rent interna angelägenheter. Om beslutet rör civilrättsliga förhållanden krävs normalt avtalspartens medgivande.

7. Delegering av beslutsrätten i brådskande ärenden där nämndens avgörande inte kan avvaktas. (6 kap 39 § KL)

En nämnd får enligt kommunallagen uppdra åt ordföranden eller en annan ledamot i nämnden att besluta i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Det rör sig alltså här om ärenden som oundgängligen måste avgöras. Vilka beslut som kan delegeras och om det finns några begränsningar framgår inte av lagtexten. Ärenden som avgjorts med stöd av denna bestämmelse skall anmälas vid nämndens nästa sammanträde. Denna typ beslut anses som ett

KUNGÄLVS KOMMUN

beslut av nämnden.

8. Anmälan av delegeringsbeslut (6 kap 40 § KL)

Beslut som fattats med stöd av delegering skall anmälas till nämnden. Nämnden bestämmer själv hur och när detta skall ske. (se vidare under ”Allmänna bestämmelser” punkterna 7–11)

Observera att nämnden inte ska godkänna delegationsbesluten. Delegatens beslut gäller såvida det inte blir ändrat vid ett överklagande. Anmälan till nämnden syftar istället på att fastställa tidpunkten då besvärstiden börjar löpa när det gäller överklagande enligt kommunallagen (s.k. **laglighetsprövning**). Tidpunkten räknas då tre veckor från den dag som det på kommunens anslagstavla anslagits att protokollet justerats.

Vid **förvaltningsbesvär** är också besvärstiden tre veckor, men då räknas besvärstiden från den dag, då den som beslutet rör, fått ta del av beslutet.

Genom anmälan tillgodoses även nämndens informations- och kontrollbehov av beslut som fattats med stöd av delegering.

9. Exempel på ren verkställighet är:

a) Anskaffning av varor, inventarier, tjänster och entreprenader upp till ½ prisbasbelopp
b) Arbetsmiljöfrågor av löpande karaktär.
c) Avrop på ramavtal.
d) Beslut om tidsbegränsad vikariatsanställning upp till 6 månader.
e) Bidragsgivning enligt fastställda normer.
f) Debitering och uttagande av avgift enligt taxa och fullföljande av krav.
g) Försäljning av lös egendom upp till ½ prisbasbelopp.
h) Förändringar av fritidsgårdar och anläggningars öppethållande handling).
i) Godkännande av uppsägning på egen begäran.
j) Fullfölja krav till tingsrätt och kronofogdemyndighet.
k) Interna lokalupplåtelser.
l) Ledigkungörande av tjänst.
m) Lönesättning då av kommunen utfärdade riktlinjer finns.
n) Planering och godkännande av semester samt beviljande av annan ledighet upp till 6 månader.
o) Representation och uppvaktning (löpande, vardaglig under 0,06 prisbasbelopp).
p) Söka och bevaka statsbidrag.
q) Upplåtelse av fritidsgårdar, anläggningar och lokaler vid enstaka tillfällen.
r) Utfärdande av anställningsavtal och intyg.
s) Utseende av firmatecknare för kommunen i fråga om postgiro, bank samt postförsändelser av alla slag (= KS ordförande).
t) Utbildning, studiebesök, konferensbesök och övriga tjänsteresor med upp till 0,08 prisbasbelopp.

samt andra frågor av liknande art och omfattning som ovan.

Om belopps- och tidsgränser

Om beslut omfattar större belopp eller längre tidsperioder än vad som anges i denna delegationsordning ankommer det på kommunstyrelsen att besluta.

KUNGÄLVS KOMMUN

Med *prisbasbelopp* avses aktuellt prisbasbelopp enligt lag (SFS 1962:381) om allmän försäkring.

Allmänna bestämmelser för kommunens delegationsordning

Genom antagande av denna delegationsordning fastställs att inom ovanstående nämnds ansvarsområden skall gälla nedanstående regler.

1. **Vid förfall för kommunstyrelsens ordförande**
   Vid förfall för kommunstyrelsens ordförande inträder förste vice ordföranden och vid förfall för både ordföranden och förste vice ordföranden inträder andre vice ordföranden, om ej annat anges.

2. **Vid förfall för övriga delegater**
   Vid förfall för övriga delegater inträder vikarie/ställföreträdare som delegat om ej annat anges. Av delegationsordningen eller av annan förteckning skall klart framgå vem som träder in i viss delegats ställe vid delegatens frånvaro. Lämpligen förvaras beslut om förteckning över olika delegaters ersättare i en *särskild pärm* tillsammans med delegationsordningen. *Om ordinarie delegat (inklusive vikarie och ställföreträdare) har förfall och beslut inte bör dröja skall ärendet avgöras av delegatens chef, om inget annat anges under respektive punkt.*

3. **Ordförandens beslut i brådskande ärenden**
   Med stöd av 6 kap. 39 § kommunallagen uppdras åt kommunstyrelsens ordförande, eller vid förfall för ordföranden, till vice ordföranden, att besluta på kommunstyrelsens vägnar i ärenden som är så brådskande, att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Sådana beslut skall anmälas vid nämndens nästa sammanträde.

4. **Ärenden av principiell betydelse m.m.**
   Delegaten skall överlämna ärendet till kommunstyrelsen om ärendet är av *principiell betydelse* eller ***om andra skäl*** motiverar att ärendet skall förbehållas kommunstyrelsen.

5. **Överklagande av beslut och domar, inhibitionsansökan och yttranden**
   Rätt att besluta i en viss ärendegrupp innefattar också rätt att:

5.1 Besluta att överklaga beslut och domar som innefattar ändring av delegatens beslut

5.2 Besluta att avge yttrande till högre instans med anledning av överklagande av delegeringsbeslut samt besluta att ansöka om inhibition.

6. **Anmälan av delegeringsbeslut**
   Samtliga beslut som fattats med stöd av delegering– skall anmälas till kommunstyrelsen på sätt som anges nedan under punkterna

7. **Registrering av delegeringsbeslut**

1. Delegater noterar sitt beslut på den blankett eller handling som utgör underlag för beslutet. Saknas handling *skall en handling upprättas* där beslutet noteras.
2. Av noteringen skall framgå
   - Ärendet (vad som beslutats)
   - Beslutsfattare

KUNGÄLVS KOMMUN

- Beslutsdatum
- Hänvisning till punkt i delegationsordningen

8. Rapportering

Delegat skall löpande rapportera in de beslut som fattats med stöd av delegering till ärendehanteringssystemet och anmäla dessa till nästkommande sammanträde i kommunstyrelsen. Rapportering skall avse de beslut som inte redan anmälts till kommunstyrelsen.

9. Registrering i kommunstyrelsens protokoll

Vid kommunstyrelsens sammanträde redovisas besluten genom att förteckning över besluten finns tillgängliga vid sammanträdet. Anmälan av beslut antecknas under särskild paragraf i kommunstyrelsens protokoll. I paragrafen anges ärendet, diarienummer samt beslutsfattare.

10. Beslut endast inom ramen för detaljbudget

Delegerad beslutanderätt får utnyttjas endast inom ramen för respektive enhets detaljbudget eller inom ramen för kostnadskalkyl för visst projekt.

KUNGÄLVS KOMMUN

Förkortningar

Författningar

AL	= Anläggningslagen (1973:1149)
AvtL	= Avtalslagen (1915:218)
FBL	= Fastighetsbildningslagen (1970:988)
DL	= Diskrimineringslag (2008:567)
EU:s DSF	= EU:s dataskyddsförordning (GDPR)
FL	= Förvaltningslag (2017:900)
FTL	= Fastighetstaxeringslag (1979:1152)
FVV	= Förordning om vattenverksamhet (1998:1388)
Gyf	= Gymnasieförordningen (2010:2039)
HSL	= Hälso- och sjukvårdslag (1982:763)
JaktF.	= Jaktförordningen (1987:905)
JaktL.	= Jaktlagen (1987:259)
JB	= Jordabalken (1970:994)
KL	= Kommunallag (2017:725)
LL	= Ledningsrättslagen (1973:1144)
LMA	= Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.
LOU	= Lag (2016:1145) om offentlig upphandling
LSO	= Lag (2003:778) om skydd mot olyckor
LSV	= Lag med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet (1998:812)
MB	= Miljöbalken (1998:808)
OSL	= Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)
PBL	= Plan- och bygglagen (2010:900)
	= Lag om ändring av plan och bygglagen (2014:900)
SFL	= Lag om förvaltning av samfälligheter (1973:1150)
SkL	= Skadeståndslag (1972:207)
SL	= Skollagen (2010:800)
SoL	= Socialtjänstlag (2001:453)
Sf	= Skolförordningen (2011:185)
SVL	= Skogsvårdslagen (1979:429)
TF	= Tryckfrihetsförordning (1949:105)
Trf	= Trafikförordning (1998:1276)
VL	= Väglagen (1971:948)
ÄULL	= Lag om äganderättsutredningar och legalisering (1971:1037)

Övrigt

KS	= Kommunstyrelsen
SMN	= Sociala myndighetsnämnden
TGP	= Enhet Trafik Gata Park

Kommunstyrelsens delegationsordning

PERSONALADMINISTRATIVA ÄRENDEN
Kommundirektör får ej fatta personalbeslut avseende sig själv.
Kommunstyrelsen beslutar om kommundirektörens anställningsavtal, eventuella tilläggsavtal och instruktion.
Kommunstyrelsens ordförande beslutar i övriga personalärenden rörande kommundirektör.

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
A 1	Ingå och säga upp kollektivavtal		Förhandlingsansvarig	I samråd med HR-chef
A 2	Ingå kollektivavtal enligt AB § 13 mom.7 beträffande begränsningsperiod, nattvila, veckovila och måltidsuppehåll		Förhandlingsansvarig	I samråd med HR-chef
A 3	Samordna löneöversynen samt genomföra förhandling om principer och ramar		Förhandlingsansvarig	I samråd med HR-chef
A 4	Beslut om tillsättning av tjänst		Närmast överordnad chef	Innan chefstillsättningar krävs samråd med HR-chef samt facklig samverkan.
A 5	Besluta om tidsbegränsat ledarskap		Närmast överordnad chef	I samråd med HR-chef
A 6	Permanent omplacering inom ramen för anställningsavtalet om enighet uppnåtts mellan chefer		Närmast överordnad chef	Efter samråd med HR-chef och samverkan med facklig organisation
A 7	Permanent omplacering inom ramen för anställningsavtalet om oenighet finns mellan chefer		HR-chef	Efter samverkan med facklig organisation

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
A 8	Permanent omplacering *utanför ramen* för anställningsavtalet om *enighet* uppnåtts mellan chefer		Närmast överordnad chef HR-chef	Efter samråd med HR-chef och samverkan med facklig organisation
A 9	Permanent omplacering *utanför ramen* för anställningsavtalet om *oenighet* finns mellan chefer		HR-chef	Efter samverkan med facklig organisation
A 10	Vid nyanställning Chefslöner och löner fr.o.m. arbetsvärderingsbox 400 samt s.k. ”lönestegar”		HR-chef	Vid all lönesättning förutsätts att gällande riktlinjer angående lönesättning följs.
A 11	Beslut om av eller nedskrivningar av lönefordringar 1. Sektorchef/ stabschef 2. övriga		1. Kommundirektör 2. Sektorchef/ stabschef	I samråd med HR-chef
A 12	Icke lagstadgade lediheter, *över 6 månader*		HR-chef	
A 13	Beslut om utbildning, studiebesök, konferensbesök och övriga tjänsteresor. a) Under 0,4 prisbasbelopp b) Över 0,4 prisbasbelopp c) För Kommundirektör, över 0,08 prisbasbelopp		a) Närmsta överordnad chef b) Kommundirektör c) Kommunstyrelsens ordförande	Upp till 0,08 prisbasbelopp är ren verkställighet.
A 14	Högre uttag av övertid och mertid än 200 timmar per kalenderår		HR-chef	I samråd med stabschef Utveckling och innovation
A 15	Nya/ändrade befattningsbenämningar		HR-chef	I samråd med stabschef

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
A 16	Beslut om särskilda anställningsvillkor/-förmåner ex. bilförmån		HR-chef	
A 17	Kvarstående i tjänst efter uppnådd LAS-ålder		Närmast överordnad chef	I samråd med HR-chef
A 18	Beslut om uppsägning från arbetsgivarens sida 1. av sektorchef 2. av övrig anställd		1. Kommundirektör 2. Sektorchef/stabschef	I samråd med HR-chef
A 19	Individuella pensionslösningar		HR-chef	I samråd med stabschef Utveckling och innovation
A 20	Beslut om avsked		HR-chef	
A 21	Avgångsvederlag 3. Till och med åtta månader 4. Över åtta månader		1. Sektorchef 2. Kommundirektör I samråd med KS presidium	I samråd med HR-chef
A 22	Beslut om disciplinfrågor För sektorchef/stabschef		Sektorchef/stabschef/HR-chef Kommundirektör	I samråd med HR-chef För sektorchef/stabschef i samråd med kommundirektör
A 23	Avstängning enligt AB (Allmänna bestämmelser)		Närmast överordnad chef	I samråd med HR-specialist
A 24	Beslut om prövning av bisysslor		Sektor-/stabschef	I samråd med kommunjurist eller annan juridiskt kompetent tjänsteperson
A 25	Förtroendevaldas deltagande i kurser, konferenser, resor m.m. vid en totalkostnad mellan 0,08 och 0,15 prisbasbelopp per person och tillfälle			Om kostnaderna understiger 0,08 pbb är beslutet ren verkställighet

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
	a. för ordföranden b. för övriga förtroendevalda i kommunstyrelsen		a. Vice ordförande b. Ordförande	
A 26	Kommunstyrelsens representation mellan 0,06 och 0,1 prisbasbelopp		Ordföranden	Om kostnaderna understiger 0,06 pbb är beslutet ren verkställighet
A 27	Beslut att utse verksamhetschef för den medicinska och psykologiska elevhälsan	HSL 28-29 §§	Utskottet för bildning och lärande	

KUNGÄLVS KOMMUN

EKONOMIADMINISTRATIVA ÄRENDEN/EKONOMISK FÖRVALTNING

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
B 1	Nyupplåning		Kommundirektör Ersättare: Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Enligt i budget angivna riktlinjer och villkor.
B 2	Tillfällig upplåning och omplacering av tidigare upptagna lån		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Enligt Finanspolicy och i samråd med kommundirektör. Ersättare: Redovisningsansvarig
B 3	Avskrivning av fordran mot utomstående ½ - 3 prisbasbelopp		Resp sektorchef/stabschef	Enligt KS riktlinjer för kravverksamheten
B 4	Placering av donationsmedel		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Ersättare: Redovisningsansvarig
B 5	Placering av likvida medel		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Enligt Finanspolicy Ersättare: Redovisningsansvarig
B 6	Skadestånds- och ersättningsärenden 1. ½ - 3 prisbasbelopp 2. 3 - 10 prisbasbelopp	3 kap SkL	1.Enhetschef 2.Sektorchef 1–2 Kommundirektör	Kommundirektör i ärenden som ej ingår i sektorernas ansvarsområden.
B 7	Rätten att ingå förlikningsavtal 1. ½ - 3 prisbasbelopp 2. 3 – 10 prisbasbelopp		1. resp sektorchef/stabschef 2. Kommundirektör	
B 8	Köp/Försäljning/avyttring av lös egendom ½ - 3 prisbasbelopp		resp sektorchef/stabschef	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
B 9	Betalningsanstånd med fordringar upp till 1 år		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Enligt kommunstyrelsens riktlinjer för kravverksamhet
B 10	Permutationer eller annan förändring av fonder (ansökan om)		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Ersättare: Redovisningsansvarig
B 11	Utse beslutsattestanter och ersättare för dessa		Sektorchef/stabschef	
B 12	Pröva och godkänna borgensförbindelse där KF eller KS beslutat att kommunen skall ha säkerhet för sitt åtagande		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Ersättare: Redovisningsansvarig
B 13	Beslut om medverkan i projekt med extern offentlig finansiär som inte sträcker sig över ett budgetår eller berör flera sektorer/stabsenheter a) Projekt som sträcker sig mellan över sex månader, upp till ett år b) Projekt sig upp till 6 månader		a) kommundirektör b) Respektive sektorchef/stabschef	Enligt Riktlinjer för externt finansierade driftsprojekt inklusive EU-projekt.
B 14	Tillämpning i särskilda fall av taxa, allmänna bestämmelser (t.ex. avvikelse från norm)		resp sektorchef/stabschef	
B 15	Föreningsstödbidrag och IOP: a) Föreningsstödbidrag		a) Enhetschef sektor	I enlighet med riktlinjer KS2023/1118 KS2024/2174 och KS2023/1896 a) Maximalt 0.6

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
			Samhällsbyggnad Enhetschef Bildning och lärande	prisbasbelopp
	b) Övriga föreningsstödbidrag inom socialtjänstens verksamhet		b) Utskottet för bildning och lärande	b) Över 0.6 prisbasbelopp
	c) Beslut om bidrag till och avtal om Idéburet offentligt partnerskap (IOP)		c) Utskottet för bildning och lärande	
B 16	Fördelning och utdelning av bidrag till studieförbund		Utskottet för bildning och lärande	
B 17	Beviljande av sponsringsbidrag a) upp till ett prisbasbelopp b) över ett prisbasbelopp		a) kommundirektör b) Utskottet för bildning och lärande	
B 18 B 17	Beviljande av värdskapsbidrag a) upp till ett prisbasbelopp b) över ett prisbasbelopp		a) kommundirektör b) Utskottet för bildning och lärande	
B 20 B 19	Utdelning från donationsfonder exklusive fonder avseende socialt ändamål		Utskottet för bildning och lärande	
B 21 B 20	Utdelning av kommunala stipendier och kulturpris		Utskottet för bildning och lärande	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
B 22 B 21	Bidrag till olika kulturarrangemang		Utskottet för bildning och lärande	
B 23 B 22	Kulturbidrag i form verksamhetsstöd		Utskottet för bildning och lärande	Enligt fastställda riktlinjer för verksamhetsstöd
B 24 B 23	Bidrag till annan fritidsfrämjande verksamhet		Kulturskolan. Verksamhetschef. Kultur/Kulturchef. Verksamhetschef Lokaler och anläggningar. kommuncenter	Enligt fastställda regler och villkor om bidragsgivning till kommunens ungdomsorganisationer samt inom fastställd beloppsram.
B 25 B 24	Träffa sådana avtal inom kommunstyrelsens verksamhetsområden som ej omfattas av delegationsordningen i övrigt		Kommundirektör	Under förutsättning att rätten att träffa avtalet ej: 1. Strider mot 5 kap. 1 § eller 7 kap 7 § 7 kap. 23 §. 2. Följer särskilt av befattningsbeskrivning, beslut eller liknande. 3. Överstiger 150 prisbasbelopp
B 26 B 25	Underteckna förtydligande av direkttilldelade uppdrag till Renova AB	Enligt aktieägaravtalet mellan ägarna av Renova AB	Sektorchef Samhällsbyggnad	
B 27 B 26	Upphandling av varor, tjänster och entreprenader inom ramen för tilldelad driftbudget. Driftbudget avser den budget enheten blir tilldelad för utförande av sitt grunduppdrag. I samband med att besluta om tilldelning, ändra, förlänga och säga upp 1. Ramavtal		 1. Stabschef Projekt,	Se ”Allmänna bestämmelse för kommunstyrelsens delegationsordning” punkt 12. Gäller ej objekt som omfattas av B28 B 27. 1. Maximalt 5 år

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
			upphandling och inköp	
	2. Avtal inom området för		2:	2:
	A. Staben		A. a)Kommundirektör b)Ekonomichef (Stabschef ekonomi) c)Stabschef Projekt, upphandling och inköp d)Stabschef Säkerhet e)Stabschef Utveckling och innovation	A. a)Maximalt 200 prisbasbelopp b)Maximalt 150 prisbasbelopp c)Maximalt 100 prisbasbelopp d)Maximalt 30 prisbasbelopp e)Maximalt 30 prisbasbelopp b) Ersättare Stabschef Projekt, upphandling och inköp c) Ersättare ekonomichef (Stabschef ekonomi): d) Ersättare Stabschef Utveckling och innovation e) Ersättare Stabschef Säkerhet
	B. Sektor Trygghet och Stöd		B. Sektorchef Verksamhetschef Enhetschef	B. Maximalt 200 prisbasbelopp Maximalt 20 prisbasbelopp Maximalt 3 prisbasbelopp
	C. Sektor Samhällsbyggnad		C. Sektorchef Verksamhetschef Enhetschef Mark- och exploateringsingenj	C. Maximalt 200 prisbasbelopp Maximalt 100 prisbasbelopp Maximalt 25 prisbasbelopp Maximalt 1 prisbasbelopp
	D. Sektor Bildning och lärande			

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
	E. Övriga områden samt kommunövergripande upphandling och inköp		ör D. Sektorchef Verksamhetschef Enhetschef E. Stabschef Projekt, upphandling och inköp	D. Maximalt 200 prisbasbelopp Maximalt 25 prisbasbelopp Maximalt 3 prisbasbelopp E. Maximalt 150 prisbasbelopp Ersättare ekonomichef (Stabschef ekonomi)
B 28 B 27	1. Upphandling och inköp av varor, tjänster och entreprenader inom ramen för investeringsprogrammet avseende Portfölj tillväxt och Portfölj social hållbarhet. I samband därmed besluta om tilldelning samt ingå, ändra, förlänga och säga upp avtal. 2. Upphandling av konsulttjänster för projekt i Investeringsprogram under planering		a) Ekonomichef (Stabschef ekonomi) b) Stabschef Projekt, upphandling och inköp c) Sektorchef d) Verksamhetschef e) Enhetschef/Beställare f) Projektledare g) Byggledare 2. Beställare/enhetschef	a) Maximalt 560 prisbasbelopp b) Maximalt 455 prisbasbelopp c) Maximalt 445 prisbasbelopp d) Maximalt 445 prisbasbelopp e) Maximalt 100 prisbasbelopp f) Maximalt 22 prisbasbelopp g) Maximalt 3 prisbasbelopp I de projekt där politiskt startbeslut krävs (Entreprenad inom projekt beslutade i investerings- och driftsprogram) ska hänvisning göras till gällande beslut I kommunstyrelsen. 2. maximalt 50 prisbasbelopp
B 29 B 28	Vara ombud vid entreprenader enligt AB och ABT		Sektorchef/ Verksamhetschef/stabschef projekt, inköp och	Med begräsning enligt B 28 B 27

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
	Utfärda fullmakt (skriftlig) vid entreprenader		upphandling Sektorchef/verksamhet-schef, stabschef projekt, inköp och upphandling tillika ombud i entreprenaden	Befullmäktigade (konsulter) a. Projektledare - maximalt 22 prisbasbelopp b. Byggledare - maximalt 3 prisbasbelopp
B 30 B 29	Teckna avtal i löpande verksamhet inom ramen för fastställd budget. Om inte annat anges i delegationsordningen i övrigt.		a. Sektorchef/stabschef b. Verksamhetschef c. Enhetschef VA-Drift d. Enhetschef	a. Maximalt 150 prisbasbelopp b. Maximalt 25 prisbasbelopp c. Maximalt 10 prisbasbelopp d. Maximalt 3 prisbasbelopp
B 31 B 30	Underteckna handlingar i egenskap av funktion motsvarande *firmatecknare* avseende ekonomiadministrativa ärenden		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	I samråd med kommundirektör
B 32 B 31	Teckna avtal mellan kommunen och den boende avseende vård och omsorgsboende		Enhetschef	

KUNGÄLVS KOMMUN

ALLMÄNNA ÄRENDEN OCH RÄTTSFRÅGOR

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
C 1	Ändring av delegationsbeslut	37-38 §§ FL	Delegaten i ursprungsbeslutet	
C 2	Rättelse av skrivfel	36 § FL	Delegaten i ursprungsbeslutet	
C 3	Prövning av om överklagande skett i rätt tid och avvisning av överklagande som kommit in för sent	45 § FL	Kommunjuristen Ersättare: 1. Kommunarkivarien 2. Huvudregistrator	
C 4	Tillstånd att använda kommunens vapen i näringsverksamhet enligt lag (1970:498) om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar.		Kommunstyrelsens presidium	
C 5	Yttrande enligt Kamerabevakningslagen (2018:1200).		Kommunjuristen Ersättare: Säkerhets-samordnaren	
C 6	Yttrande över ansökan om att bli antagen som hemvärnsman		Säkerhetskyddschef	
C 7	Beslut i ärenden rörande lotterilagen (1994:1000)		Chef kundcenter Ersättare: Samhälls-vägledare	I samråd med kommunjurist
C 8	Beslut om avslag på begäran om utlämnande av allmän handling till enskild eller annan myndighet samt uppställande av förbehåll i samband med utlämnande till enskild som inskränker den enskildes rätt att röja innehållet eller annars förfoga över handlingen	2 kap 14 § TF, 6 kap 2 §, 10 kap 4, 13-14 §, 12 kap 2 § OSL	Kommunjuristen Ersättare: 1. Kommunarkivarien 2. Huvudregistrator	Efter samråd med verksamhetsansvarig. Beslut om att lämna ut handling fattas av den som har handlingen i

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
				sin vård om inte viss befattnings-havare enligt arbetsledning eller särskilt beslut skall göra detta.
C 9	Beslut om att inleda rättslig process eller förrättning		resp sektorchef/stabschef	Efter samråd med Kommundirektör
C 10	Beslut om att överklaga dom eller beslut		resp sektorchef/stabschef	Avser ej delegeringsbeslut. jfr ”Allmänna bestämmelser för KS delegationsordning” punkt 5
C 11	Utseende av skiljeman		resp sektorchef/stabschef	I samråd med kommunjurist
C 12	Gallringsbeslut av allmänna handlingar i Kungälvs kommun.	Arkivlagen	Kommunarkivarien	I samråd med kommunjurist
C 13	Befullmäktiga ombud att föra kommunstyrelsens talan inför domstol och andra myndigheter samt vid förrättningar och förhandlingar av skilda slag.		Kommundirektör	Ersättare: Kommunjurist Om ej annat anges under avsnitt D.
C 14	Yttrande över länsstyrelsens remisser angående ansökning rörande borgerliga vigsel- eller registreringsförrättare		Kommunjuristen Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 15	Rätten att ingå personuppgiftsbiträdesavtal enligt Dataskyddsförordningen	artikel 28 DsF	Sektorchef/ stabschef	Ersättare: Verksamhetschef
C 16	Rätten att ingå datadelningsavtal, gemensamt personuppgiftsansvar och samarbetsavtal enligt Dataskyddsförordningen		Sektorchef/ stabschef	Ersättare: Verksamhetschef
C 17	Beslut om placering av anställning eller deltagande i säkerhetsklass. Beslut om placering av anställning eller uppdrag i säkerhetsklass till följd av ingått säkerhetsskyddsavtal	Säkerhetsskyddsförordningen 5 kap 8 §	Säkerhetsskyddschef	
C 17.1	Beslut om en persons lämplighet ur säkerhetssynpunkt efter genomförd säkerhetsprövning	Säkerhetsskyddslagen 3 kap 4 §	Säkerhetsskyddschef Ersättare: HR-chef	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
C 17.2	Ingå säkerhetsskyddsavtal	Säkerhetsskyddslagen 4 kap 1 §	Säkerhetsskyddschef	
C 18	Underteckna handlingar i egenskap av funktion motsvarande *firmatecknare* med undantag avseende ekonomiadministrativa ärenden		Kommundirektör	I samråd med kommunstyrelsens ordförande
C 19	Beslut om att ta ut avgift vid begäran av registerutdrag enligt Dataskyddsförordningen	Artikel 15 DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 20	Beslut om att ej lämna ut information till den registrerade	Artikel 15 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 21	Beslut om att ej tillmötesgå begäran om rättelse	Artikel 16 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 22	Beslut om att ej tillmötesgå begäran om radering	Artikel 17 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 23	Beslut om att ej tillmötesgå begäran om begränsning av behandling	Artikel 18 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 24	Beslut om att inte tillmötesgå begäran från den registrerade om information avseende rättelse eller radering av personuppgifter och begränsning av behandling	Artikel 19 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 25	Beslut om att ej tillmötesgå begäran om dataportabilitet	Artikel 20 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 26	Beslut om att ej tillmötesgå begäran enligt rätten att invända mot behandling	Artikel 21 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
C 27	Ärenden som rör personuppgiftsincidenter	Artikel 33, 34; EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 28	Yttranden till Diskrimineringsombudsmannen		Sektorchef/stabschef	Expedierat yttrande ska muntligt redovisas för kommunstyrelsen
C 29	Beslut om rätt till ersättning vid materiell eller immateriell skada.	Artikel 82 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 30	Ingå säkerhetsskyddsavtal	2 kap. 6 § Säkerhetsskyddslagen	Säkerhetsskyddschef	
C 31	Beslut om undantag från bestämmelser i styrdokument inom informationssäkerhetsområdet		Stabschef Säkerhet	I enlighet med Riktlinjer för informationssäkerhet KS2023/1938
C 32	Beslut om delegering av arbetsuppgifter och anmälan till Elsäkerhetsverket om att bedriva elarbete inom elsäkerhetsansvaret	Aml Ellag	Sektorchef Samhällsbyggnad	

KUNGÄLVS KOMMUN

SAMHÄLLSBYGGNAD
Mark- och bostadsärenden

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 1	Beslut om att ingå, ändra och upphäva avtal om parkeringsköp och andra nyttjanderätter än hyresavtal och tomträttsavtal - Till förmån för kommunen	JB	Enhetschef planering, mark och exploatering Enhetschef Trafik Gata Park Mark- och exploateringsingenjör	Gäller även behörighet att väcka och föra talan vid domstol eller annan myndighet I denna typ av ärende
	- Belastande kommunens mark, upp till tio år		Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
	- Belastande kommunens mark, 10 till 25 år		Sektorchef Samhällsbyggnad	
	- Belastande kommunens mark över 25 år		Utskottet för samhälle och utveckling	
	Rätt att som upplåtare, inom ramen för beslutade nyttjanderätter, - Godkänna avtalsparts överlåtelse av avtal - Godkänna avtalsparts upplåtelse I andra hand av avtal - Lämna medgivande till avtalspart att uppföra byggnad - Lämna medgivande till avtalspart att utföra andra åtgärder (ej uppförande av byggnad) som behövs för utövandet av nyttjanderätten		Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och Exploateringsingenjör	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 2	Beslut om att ingå, ändra och upphäva avtal om lägenhetsarrende för parkeringsändamål		Handläggare TGP Mark- och exploateringsingenjör	
D 3	Beslut om att ingå, ändra och upphäva hyresavtal samt godkännande av avtalsparts upplåtelse i andra hand av avtalen - upp till fem år, årshyran upp till 5 miljoner kronor - 5–10 år, årshyran över 5 miljoner kronor		Fastighetscontroller Verksamhetschef Teknik Utskottet för Samhälle och Utveckling	Gäller även behörighet att väcka och föra talan vid domstol eller annan myndighet i denna typ av ärenden. Ersättare för fastighetscontroller: Fastighetschefen
D 4	Beslut om att ingå, ändra och upphäva avtal om **servitut**, vägrätt eller annan servitutsliknande rättighet.	JB 14 kap	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark och exploateringsingenjör	
D 5	Besluta i ärenden rörande inteckningar och andra inskrivningar samt ansökningar om lagfart Ansöka om samt besluta i ärenden avseende lagfart, inteckningar och övriga inskrivningsåtgärder	JB 6 kap, 17-24 kap	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
D 6	Köp, försäljning, byte och inlösen av fast egendom samt fastighetsreglering 1. upp till och med 100 prisbasbelopp 2. 101–250 prisbasbelopp	JB 4 kap FBL	1. Enhetschef planering, mark och exploatering 2. Utskottet för Samhälle och Utveckling	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 7	Köp och försäljning av bostadsrätt 1. upp till och med 40 prisbasbelopp 2. 31 – 100 prisbasbelopp		1. Sektorchef Samhällsbyggnad 2. Utskottet för Samhälle och Utveckling	
D 8	Ansöka om lantmäteriförrättning, godkänna förrättning, vara kommunens ombud i sådan förrättning och i anslutning därtill lämna medgivanden samt sluta överenskommelser 1. upp till 10 prisbasbelopp, 2. Upp till 100 prisbasbelopp 3. Upp till 250 prisbasbelopp	FBL AL LL SFL ÄULL	1. Mark- och exploateringsingenjör 2. Enhetschef planering, mark och exploatering 3. Utskottet för Samhälle och Utveckling	
D 9	Rätt att ingå förlikningsavtal upp till 6 prisbasbelopp i ärenden avseende 1. hyresavtal 2. övrig nyttjanderätt		1. Fastighetscontroller 2. Enhetschef planering, mark och exploatering	Ersättare för fastighetscontroller: Fastighetschefen

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 10	Företräda och föra kommunens talan i fastighetstaxeringsärenden	FTL	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och Exploateringsingenjör	
D 11	Medge placering av byggnad eller anläggning närmare än 4,5 meter från fastighet som innehas av kommunen a) om kommunal lokal eller verksamhet berörs b) i övriga fall	PBL 9 kap 4 §	a) Fastighetschef b) Enhetschef planering, mark och exploatering/ Mark- och Exploateringsingenjör	
D 12	Beslut som samråd om planförslag	PBL 5 kap. 11-11a §§	Enhetschef planering, mark och exploatering	
D 13	Beslut om granskning av planförslag	PBL 5 kap. 18-18a §§	Enhetschef planering, mark och exploatering	
D 14	Beslut om genomförandet av plan, program eller ändring enligt PBL kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte.	MB 6 kap. 7 §	Enhetschef planering, mark och exploatering	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 15	Beslut om hänskjutning av arrendetvist till arrendenämnden	JB	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
D 16	Remissyttrande i egenskap av markägare i bygglov- och miljöärenden	PBL MB	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
D 17	Föra kommunens talan inför arrendenämnden vid arrendetvister samt i mark- och miljödomstol vid tvist rörande tomträttsavgäld, genom egen medverkan eller genom befullmäktigande av ombud	JB	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och Exploateringsingenjör	
D 18	Beslut om stämning till mark- och miljödomstol vid tvist rörande tomträtt	JB	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
D 19	Rätt att föra kommunens talan i markägarsamråd rörande skötselplan älgskötselområde	JaktL. 33 § JaktF. 3 §	Enhetschef planering, mark och exploatering	
D 20	Beslut om planbesked som inte är av stor vikt.		Utskottet för Samhälle och Utveckling	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 21	Beslut att godkänna planprogram enligt PBL		Utskottet för Samhälle och Utveckling	
D 22	Bevilja iståndsättningsbidrag för vägföretag a) upp till ett prisbasbelopp b) upp till tre prisbasbelopp		a) Gatuingenjör b) Enhetschef TGP	
D 23	Beslut om att ingå och ändra avtal om tomträtt avseende fastighet vars värde bedöms vara Beslut om att ändra avtalsperiod och ingå avtal om tomträtt avseende fastighet vars värde bedöms vara: 1. upp till och med 100 prisbasbelopp 2. 101-250 prisbasbelopp		1. Enhetschef planering, mark och exploatering 2. Utskottet för Samhälle och Utveckling	
D 24	Tillåtelse till skyddsjakt på kommunägd mark	JaktL 9 §	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
D 25	Beslut med stöd av lag (1997:735) om riksfärdtjänst		Färdtjänsthandläggare	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 26	Beslut med stöd av lag (1997:736) om färdtjänst		Färdtjänsthandläggare	
D 27	Beslut om parkeringstillstånd för rörelsehindrade	13 kap 8 § TrF	Färdtjänsthandläggare	
D 28	Beslut om föreskrifter med särskilda trafikregler för en väg eller en viss vägsträcka a) Marstrandsön samt Koöns hamnområde b) Övrigt	10 kap 14 § TrF	a) Trafikingenjör b) Trafikingenjör	Ersättare a) Hamnchef Parkeringsansvarig b) Parkeringsansvarig/ Handläggare TGP
D 29	Beslut om undantag från lokala trafikföreskrifter a) Transportdispenser m m b) Dispenser från trafikföreskrift inom parkering	kap 3 § TrF	1. Trafikingenjör 2. Parkeringsansvarig	Ersättare: a) Parkeringsansvarig/Handläggare TGP b) Trafikingenjör
D 30	Beslut om undantag från lokala trafikföreskrifter för Marstrand och Koöns hamnområde		Enhetschef Hamnverksamhet	Ersättare: Trafikingenjör
D 31	Yttrande angående upplåtelse av offentlig plats a) Marstrandsön samt Koöns hamnområde b) Övriga områden	3 kap 2 § Ordningslagen	a) Handläggare TGP b) Avtalsansvarig samhällsbyggnad	Ersättare: Avtalsansvarig sektor Samhällsbyggnad Handläggare TGP

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 32	Upplåtelse av offentlig plats för särskilda ändamål a) Marstrandsön samt Koöns hamnområde b) Övriga områden		a) Handläggare TGP b) Avtalsansvarig samhällsbyggnad	Ersättare: Avtalsansvarig sektor Samhällsbyggnad Handläggare TGP
D 33	Beslut om trafikregleringar genom lokala trafikföreskrifter	10 kap 1 § TrF	Trafikingenjör Parkeringsansvarig	
D 34	Beslut om föreskrift om hastighet inom tättbebyggt område	3 kap. 17 § TrF	Trafikingenjör	
D 35	Beslut om föreskrift om bärighetsklass	4 kap. 11 § TrF	Trafikingenjör	
D 36	Förordnande av parkeringsövervakare	Lag (1987:24) om kommunal parkeringsöverva-kning	Parkeringsansvarig / Handläggare TGP	Beslutet anmäls till polismyndighet
D 37	Avtal om anslutande av abonnenter utanför VA-verksamhetsområde		Enhetschef VA-teknik	Ersättare: Verksamhetschef teknik

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 38	Avtal om mottagande av och leverans av vatten		Enhetschef VA-teknik	Ersättare: Verksamhetschef teknik
D 39	Avtal om mottagande av och leverans av slam		Enhetschef VA-teknik	Ersättare: Verksamhetschef teknik
D 40	Övriga avtal med stöd av lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, Allmänna bestämmelser för brukande av Kungälvs kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar (ABVA)		Enhetschef VA-teknik	Ersättare: Verksamhetschef teknik
D 41	Uppsägning eller hävande av avtal avseende vatten- och avloppsverksamhet som ej är principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.		Enhetschef VA-teknik	Ersättare: Verksamhetschef teknik
D 42	Beslut att utse trafikansvarig		Sektorchef Samhällsbyggnad	
D 43	Beslut om flyttning av fordon	Lag (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall /Förordning (1992:182) om flyttning av fordon i vissa fall	Gatuingenjör Parkeringsansvarig/ Handläggare TGP	Ersättare: 1. Gatuingenjör Handläggare på Kundcenter

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 44	Beslut om föreläggande, förbud och åtgärder med stöd av 12 § lag (1998:814) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning		Gatuingenjör	
D 45	Begäran om uppgifter från den som bedriver yrkesmässig verksamhet inom kommunen som ger upphov till annat avfall än hushållsavfall	Avfallsförordningen (2011:927) 74 §	Enhetschef Renhållning	
D 46	Lämna uppgifter till Naturvårdsverket kring kommunens insamling av förpackningar	Förordning om producentansvar för förpackningar (2022:1274) 9 kap 2§	Enhetschef Renhållning	
D 47	Avge yttrande till Naturvårdsverket ang. nationell avfallsplanering	Avfallsförordningen (2020:614) 9 kap 11 §	Enhetschef Renhållning	
D 48	Ansöka om dispens om skyldighet tillhandahålla ett system för separat insamling och borttransport av matavfall.	Avfallsförordningen (2020:614) 3 kap. 1 och 13 §§	Enhetschef Renhållning	
D 49	Avge yttrande över remisser inom området renhållning från myndigheter och kommunala nämnder. Dock ej i ärenden som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt		Handläggare renhållningsenheten	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 50	Beslut om avsteg från renhållningstaxa för enskilda abonnemang		Enhetschef Renhållning	
D 51	Medge avvikelser eller undantag från renhållningstaxan om avvikelsen eller undantaget inte är av principiell betydelse eller kan anses innebära någon olägenhet		Enhetschef Renhållning	
D 52	Ansökan eller anmälan av avfallsverksamheter	Miljöprövningsförordningen (2013:251) 1kap. 3-10 §§	Enhetschef Renhållning	
D 53	Beslut om avfallsbehållarens typ, storlek och placering enligt 26–27 §	Avfallsföreskrifter	Handläggare renhållningsenhet	
D 54	Beslut om anvisad plats enligt 61 §	Avfallsföreskrifter	Handläggare renhållningsenhet	
D 55	Beslut i ärende om gemensam avfallslösning enligt 87 §	Avfallsföreskrifter	Handläggare renhållningsenhet	
D 56	Beslut om uppehåll i hämtning av matavfall och restavfall enligt 89 §	Avfallsföreskrifter	Handläggare renhållningsenhet	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 57	Beslut om uppehåll i hämtning av slam enligt 90 §	Avfallsföreskrifter	Handläggare renhållningsenhet	
D 58	Beslut om undantag för insamling av matavfall och restavfall via säck enligt 98 §	Avfallsföreskrifter	Handläggare renhållningsenhet	
D 59	Tillämpning av timpriser och övriga avgifter för tjänster som inte finns reglerade i renhållningstaxan		Enhetschef Renhållning	
D 60	Ingå avtal om försäljning, röjning, skötselåtgärder och avverkning av skog omfattande en yta upp till 500 m2 omfattande en yta över 500 m2	JB, SVL	 Mark- och exploateringsingenjör Driftingenjör TGP Enhetschef planering, mark och exploatering Enhetschef TGP	
D 61	Ansökan i ärenden om markavvattningsföretag/-samfällighet och företräda kommunen i sådant ärende	MB 11 kap, LSV, FVV	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 62	Beslut att ingå, ändra och upphäva avtal om nyttjanderätt till förmån för kommunen enligt jordabalken 7-8 kap. i syfte att skapa markupplåtelse för kommunala vatten-, spillvatten- och avloppsledningar och därmed tillhörig utrustning.	JB 7-8 kap	Enhetschef VA-teknik	Ersättare: Verksamhetschef teknik
D 63	Besluta att lämna tillstånd för jaktlag att inom kommunägd skogsmark som upplåtits med jaktavtal, utföra röjning av siktgator i syfte att underlätta jakten.	JB, JL	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
D 64	Beslut om att avskriva ärenden om planbesked efter att de återkallats av sökande		Enhetschef planering, mark och exploatering	
D 65	Ansökan om tillstånd till jakt (skyddsjakt) efter fredade djur som orsakar sådana skador som avses i 23 a § jaktförordningen.	Jaktförordningen (1987:905) 29 §	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
D 66	Vara kommunens ombud i lantmäteriförrättning som rör rättigheter för kommunalt vatten- och avlopp	FBL AL LL	VA-ingenjör	

KUNGÄLVS KOMMUN

SOCIALTJÄNST

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
E 1	Beslut om talan i ärenden eller mål vid allmän domstol eller förvaltningsdomstol	10 kap 2 § SoL	Sektorchef för Trygghet och stöd	Tillsynsärenden avseende verksamheten
E 2	Utfärdande av fullmakt att föra nämndens talan inför domstol och andra myndigheter samt vid förrättningar och förhandlingar av skilda slag.	10 kap 2 § SoL	Sektorchef för Trygghet och stöd	Tillsynsärenden avseende verksamheten
E 3	Beslut huruvida omprövning skall ske Omprövning av beslut	27 § FL 27 § FL	Delegaten i ursprungsbeslutet Delegaten i ursprungsbeslutet	Ej individärenden
E 4	Beslut om rättelse av beslut som blivit fel på grund av förbiseende och som är uppenbart oriktigt **(självrättelse)**	26 § FL	Delegaten i ursprungsbeslutet	Ej individärenden
E 5	Anmälan till länsstyrelsen om missförhållanden i enskild verksamhet	13 kap 5 § SoL	Sektorchef	
E 6	Yttrande till tillsynsmyndighet i verksamhetsfrågor	13 kap 2 § SoL	Sektorchef	Tillsynsmyndighet är exempelvis Socialstyrelsen, länsstyrelsen i respektive län, JO och JK. I ärenden av principiell betydelse bör i första hand KS avge yttrande.

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
E 7	Upprättande av avtal med annan kommun för handläggning av individärenden inom socialtjänst vid jäv och liknande förhållanden	9 kap. 37 § KL	Enhetschef	

KUNGÄLVS KOMMUN

UTBILDNING

Utbildning i förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem, pedagogisk omsorg, gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna samt utbildning i svenska för invandrare

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 1	Beslut om **dagarna för höst- och vårterminens början och slut**	Sf 3:3 Gyf 3:2	Utskottet för bildning och lärande	
F 2	Beslut rörande **samverkansavtal i GR** (inkl prislista för interkommunal ersättning) inom förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola, fritidshem, anpassad grundskola, ISGR, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning, anpassad utbildning för vuxna samt utbildning i svenska för invandrare		Utskottet för bildning och lärande	
F 3	Yttranden till Skolinspektionen i ärenden som inte rör enskild		Utskottet för bildning och lärande	SMN ansvarar för yttranden gällande enskild person
F 4	**Överenskommelse med annan kommun** att denna tar emot Elever i ett visst geografiskt område: Barn i förskolan Elev i förskoleklass Elev i grundskola Elev i anpassad grundskola	 SL 8:12 SL 9:12 SL 10:24 SL 11:24	Verksamhetschef	Avser t.ex. om restiden blir mycket kortare för bar I ett visst geografiskt område. Redovisas löpande.

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 5	**Interkommunal ersättning** a. Förskola b. Förskoleklass c. Grundskola d. Anpassad grundskola e. Fritidshem f. Gymnasieskola (nationellt program) g. Utbildning på introduktionsprogram, gymnasieskolan h. Anpassad gymnasieskola i. Kommunal vuxenutbildning j. Anpassad utbildning för vuxna	a) SL 8:17 b) SL 9:16 c) SL 10:34 d) SL 11:33 e) SL 14:14 f) SL 16:50-51 g) SL 17: 23-26, 26 a. h) SL 19: 43-44, 44 a i) SL 20:15, 21 j) SL 22:17	Verksamhetschef a,b,c,d,e,f,g,h, i, j Stabschef Utveckling och innovation	Samverkansavtal finns för mottagande av barn och elever inom GR. Samverkansavtalet för elever i gymnasieskolan gäller för elever i på nationellt och gruppbaserade introduktionsutbildningar. Redovisas löpande
F 6	Upprättande av årlig plan mot kränkande behandling/likabehandlingsplan	SL 6:8 DL 3:16	Rektor	Årlig redovisning
F 7	Beslut om fördelning av **bidrag till föräldraföreningar**		Sektorchef (skola)	

Grundskola och anpassad grundskola

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 8	Beslut om fördelning mellan årskurserna av **undervisningstiden** i grundskola och anpassad grundskola (efter förslag av rektorn)	Sf 9:4 Sf 10:3	Verksamhetschef grundskola	Verksamhetschef redovisar avvikelser från gemensam grund årligen till utskottet för bildning och lärande

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 9	Beslut om **urval av ämnen** som elevens val i grundskola och anpassad grundskola	SL 10:4, 11:6 Sf 9:8, 10:5	Rektor	Löpande redovisning
F 10	Beslut om urval av moderna språk	SL 10:4 Sf 9:5,7	Rektor	Efter samråd med verksamhetschef och rektorsgrupp Löpande redovisning av förändringar
F 11	Beslut om antalet skoldagar i veckan ska begränsas till fyra för en klass eller grupp i åk 1 eller 2 i anpassad grundskola.	SF 3:4	Rektor	Löpande redovisning
F 12	Besluta om skolskjutsarnas färdväg och de platser där av- eller påstigning sker	Förordning (1970:340) om skolskjutsning	Kollektivtrafiksamordn-are	Redovisas årligen Ersättare: Skolskjutssamordnare

Gymnasieskola och anpassad gymnasieskola

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 13	Beslut att **arbetsplatsförlagt lärande** ska finnas på högskoleförberedande program (inkl. omfattning)	Gyf 4:12	Verksamhetschef (gymnasieskola)	Löpande redovisning
F 14	Arbetsplatsförlagt lärande byts vid platsbrist ut mot motsvarande utbildning förlagd till skolan	Gyf 4:13, 6:5	Rektor	Årlig redovisning

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 15	Beslut om antalet **undervisningstimmar** för varje kurs och för gymnasiearbetet/gymnasiearbetet i anpassad gymnasieskola samt om hur fördelningen av **undervisningstiden** över läsåren ska göras.	Gyf 4:22	Rektor	Årlig redovisning
F 16	Beslut om vilka kurser som skall erbjudas som **programfördjupning**	Gyf 4:6	Rektor	Årlig redovisning av förändringar
F 17	Beslut om vilka kurser som ska erbjudas som individuellt val	Gf 4:7, 4:7a	Rektor	Årlig redovisning av förändringar
F 18	Beslut om **fördelning av elever inom program** indelade i nationella inriktningar, särskilda varianter eller gymnasiala lärlingsutbildningar som börjar det andra eller tredje läsåret	Gyf 7:6	Rektor	Då inriktningsgaranti ej medgivits. Årlig redovisning.
F 19	Beslut om ändring av studieorganisation genom justering av antal platser och inriktningar för år 1 på gymnasieskolan/anpassad gymnasieskola under tiden december – september.		Verksamhetschef	Preliminärt beslut tas av kommunstyrelsen. Utifrån elevernas val kan justeringar behöva göras. Löpande redovisning.
F 20	Beslut om att eleverna i gymnasieskolan ska hålla sig med enstaka **egna hjälpmedel**	SL 15:17	Rektor	
F 21	Beslut om plan för utbildning på introduktionsprogram	SL 17:7	Verksamhetschef	Årlig redovisning
F 22	Teckna samverkansavtal för NIU	SL 16 kap.12 §	Verksamhetschef	Årlig redovisning

KUNGÄLVS KOMMUN

Vuxenutbildning

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 23	Beslut om vilka nationella kurser som ska ges.	VuxF 2:9	Rektor	
F 24	Beslut om att böcker och andra lärverktyg, som varje elev I kommunal vuxenutbildning/ särskild utbildning för vuxna/ har för eget bruk får behålla som sin egendom, ska anskaffas av eleverna själva eller erbjudas mot avgift som högst motsvarar anskaffningskostnaderna.	SL 20:7 SL 21:6	Rektor	

KUNGÄLVS KOMMUN

ÖVRIGA ÄRENDEN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
G 1	Föreskrifter om förbud helt eller delvis mot eldning utomhus samt om liknande förebyggande åtgärder mot brand	2 kap 7 § FSO	Kommundirektör	
G2	Beslut om att begära sändning av viktigt meddelande till allmänheten (VMA)		1. Kommundirektör 2. Tjänsteman i beredskap	

Kommunstyrelsens delegationsordning

Delegationsordning

Diarie-/dokumentnummer: KS2025/1398
Beslut:
Beredande politiskt organ: Kommunstyrelsen
Ersätter tidigare beslut 2025-05-14 Kommunstyrelsen § 146/2025
Dokumentansvarig: Kommunsekreterare
Senast uppdaterad av: Oskar Engdahl

KUNGÄLVS KOMMUN

Innehållsförteckning

Delegering av beslutanderätt inom nämnd 3
1. Vad innebär delegering? 3
2. Förutsättningar för nämndens delegeringsrätt 3
3. Vad man kan delegera. 3
a. Nämndens delegeringsrätt – delegeringsförbud (6 kap 38 § KL) 3
b. Delegering och ren verkställighet 4
c. Delegering av rätt att överklaga 4
d. Beslut utan delegeringsuppdrag 4
4. Vem kan man delegera till? (6 kap 73 § KL) 4
5. Ansvar/Innebörd 5
6. Återkallelse och omprövning 5
7. Delegering av beslutsrätten i brådskande ärenden där nämndens avgörande inte kan avvaktas. (6 kap 39 § KL) 5
8. Anmälan av delegeringsbeslut (6 kap 40 § KL) 6
9. Exempel på ren verkställighet är: 6
Allmänna bestämmelser för kommunens delegationsordning 7
Kommunstyrelsens delegationsordning 10
PERSONALADMINISTRATIVA ÄRENDEN 10
Kommunstyrelsen beslutar om kommundirektörens anställningsavtal, eventuella tilläggsavtal och instruktion. 10
EKONOMIADMINISTRATIVA ÄRENDEN/EKONOMISK FÖRVALTNING 14
ALLMÄNNA ÄRENDEN OCH RÄTTSFRÅGOR 21
SAMHÄLLSBYGGNAD 25
SOCIALTJÄNST 38
UTBILDNING 40
Grundskola och anpassad grundskola 41
Gymnasieskola och anpassad gymnasieskola 42
Vuxenutbildning 44
ÖVRIGA ÄRENDEN 45

KUNGÄLVS KOMMUN

Delegering av beslutanderätt inom nämnd

(6 kap 37 – 40 §§ kommunallagen)

1. Vad innebär delegering?

Delegering enligt kommunallagen (KL) innebär att beslutanderätten, i ett visst ärende eller i en ärendegrupp, flyttas över till någon annan (= delegaten).

Delegaten träder helt in i nämndens ställe. Ett beslut av delegaten ses som ett nämndens beslut och kan överklagas genom laglighetsprövning.

Nämnden kan inte ändra delegatens beslut men kan återkalla delegeringsuppdraget. Nämnden kan också genom eget handlande föregripa ett beslut i ett enskilt ärende genom att själv ta över ärendet och fatta beslut.

Nämnden har redovisningsansvaret men delegaten har det juridiska ansvaret (t ex tjänstefel, skadestånd).

2. Förutsättningar för nämndens delegeringsrätt

Delegering inom en nämnd förutsätter alltid beslut i två led. Först måste fullmäktige i ett reglemente eller i ett särskilt beslut ha uppdragit till nämnden att hantera ett visst verksamhetsområde eller besluta i vissa ärenden eller ärendegrupper. Därefter kan nämnden om den vill besluta om delegering av denna beslutanderätt. Nämnden lämnar delegeringsuppdrag genom särskilt beslut eller genom att fatta beslut om en delegationsordning där beslutanderätten i olika ärenden överförs till delegater.

Nämnden beslutar själv i vilka ärenden eller ärendegrupper beslutanderätten skall delegeras. Räckvidden för en nämnds delegeringsbefogenhet framgår av 6 kap 38 § KL (se nedan) som anger vilka ärendetyper som inte får delegeras

3. Vad man kan delegera.

a. Nämndens delegeringsrätt – delegeringsförbud (6 kap 38 § KL)

Nämnden får inte delegera beslutanderätten i följande slag av ärenden:

1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet, dvs. nämndens övergripande ansvar för verksamheten,
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige,
3. yttranden med anledning av att fullmäktiges beslut överklagats,
4. yttranden med anledning av att nämndens egna beslut överklagats,
5. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om ärendet är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.
6. vissa ärenden som anges i särskilda föreskrifter bl.a. inom socialområdet

KUNGÄLVS KOMMUN

Sammanfattningsvis kan man säga att **ärenden som är av *principiell beskaffenhet* eller som annars är av *större vikt* är förbehållna nämnden.** Oftast handlar det om ärenden som får stora konsekvenser för kommunen och ofta där politiska bedömningar är avgörande. Någon klar gräns för vad som är delegerbart eller inte delegerbart finns inte. Man får se på hur ofta ärendena förekommer, kommunens storlek, budgetomslutning, förvaltningens/verksamhetens storlek och organisation.

Förutom de generella undantagen från delegering ovan innehåller en del specialförfattningar, t.ex. socialtjänstlagen, också uttryckliga delegeringsförbud.

b. Delegering och ren verkställighet

Man skiljer mellan *beslut i kommunallagens mening och ren verkställighet. I delegationsordningen skall m.a.o. endast upptas beslut i kommunallagens mening.*

Gränsen mellan beslut som kräver delegering och ren verkställighet går inte att dra med exakthet.

Beslut i kommunallagens mening kännetecknas bl.a. av att det finns *utrymme för alternativa lösningar* och att beslutsfattaren måste göra vissa överväganden och bedömningar. Normalt kan denna typ av beslut *överklagas* genom laglighetsprövning eller genom förvaltningsbesvär. Men man kan inte endast gå på överklagbarheten för att särskilja ren verkställighet från beslut i kommunallagens mening eftersom t.ex. yttranden normalt inte kan överklagas men ofta innehåller självständiga bedömningar och fodrar delegering för att kunna föras över från nämnd till annan.

Vid *ren verkställighet* saknas utrymme för självständiga bedömningar och beslutsalternativ. Det rör sig här om ”mekanisk verkställighet”, t.ex. avgiftsdebitering enligt en fastställd taxa eller tilldelning av daghemsplats efter en klar turordning. Beslut av rent förberedande eller verkställande art kan inte överklagas (jmf 13 kap. 2 §) Även om den enskilde inte kan överklaga beslutet genom laglighetsprövning – eller förvaltningsbesvär - finns andra vägar för den enskilde att angripa ett beslut den enskilde upplever som felaktigt, nämligen genom rättslig prövning vid allmän domstol, anhållan om en JO-granskning eller påkallande av de kommunala revisorernas uppmärksamhet.

c. Delegering av rätt att överklaga

Beslut att *överklaga dom* av allmän förvaltningsdomstol går att delegera, liksom beslut att begära *inhibition*. En förutsättning är att det överklagade beslutet i sig är delegerbart. Ett bemyndigande skall vara försett med förbehållet, att vad gäller ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda får delegeringen inte omfatta ärenden av principiell betydelse eller annars av större vikt.

d. Beslut utan delegeringsuppdrag

Om en anställd fattar ett beslut utan stöd av ett delegeringsuppdrag kan ett sådant beslut inte överklagas genom laglighetsprövning eftersom beslutet inte kan sägas existera i kommunallagens mening. Kommunen kan dock bli civilrättsligt bunden av beslutet om mottagaren är i god tro och det rör civilrättsliga förhållanden. Mottagaren kan i sådant fall även driva ärendet via allmän domstol.

4. Vem kan man delegera till? (6 kap 73 § KL)

En nämnd kan lämna delegeringsuppdrag till

- ett utskott bestående av ledamöter eller ersättare i nämnden

KUNGÄLVS KOMMUN

- en ledamot eller ersättare i nämnden
- en anställd hos kommunen
- presidiet

Det är inte tillåtet att lämna delegeringsuppdrag till

- flera anställda i grupp
- till anställd tillsammans med ledamot eller ersättare, s.k. blandad delegering
- anställd i kommunalt företag

Det bör också vara klart, genom delegationsordning eller på annat sätt, vem som går in i en delegats ställe vid delegatens frånvaro.

5. Ansvar/Innebörd

Delegaten träder helt i nämndens ställe. Beslut som fattas med stöd av ett delegeringsuppdrag är dock juridiskt sett ett nämndens beslut. Det betyder att delegatens beslut kan överklagas precis som nämndens. *Revisionsansvaret* ligger hos nämnden. Delegaten har dock *det juridiska ansvaret* (tjänstefel, skadestånd m.m.). Oavsett om delegering har skett så har alltså nämnden kvar det övergripande ansvaret.

6. Återkallelse och omprövning

Nämnd kan när som helst återkalla eller ändra ett delegeringsuppdrag. Detta kan göras generellt eller i ett visst ärende.

Nämnd kan i princip inte ändra eller återta ett beslut som delegaten fattat. Nämnden har m.a.o. ingen omprövningsmöjlighet.

Nämnd kan när som helst ta över ett delegeringsuppdrag och föregripa delegatens beslut och själv fatta beslut i ärendet. Detta kan vara aktuellt om nämnden anser att ärendet är av principiell vikt (prop. 1990/91:117 s. 203).

Möjligheten att ändra på ett beslut beror på ärendets beskaffenhet. I förvaltningsärenden kan gynnande positiva beslut endast ändras negativt under vissa förhållanden. Möjligheterna att ändra ett beslut inom det kommunala frivilliga området är större och störst i fråga om rent interna angelägenheter. Om beslutet rör civilrättsliga förhållanden krävs normalt avtalspartens medgivande.

7. Delegering av beslutsrätten i brådskande ärenden där nämndens avgörande inte kan avvaktas. (6 kap 39 § KL)

En nämnd får enligt kommunallagen uppdra åt ordföranden eller en annan ledamot i nämnden att besluta i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Det rör sig alltså här om ärenden som oundgängligen måste avgöras. Vilka beslut som kan delegeras och om det finns några begränsningar framgår inte av lagtexten. Ärenden som avgjorts med stöd av denna bestämmelse skall anmälas vid nämndens nästa sammanträde. Denna typ beslut anses som ett

KUNGÄLVS KOMMUN

beslut av nämnden.

8. Anmälan av delegeringsbeslut (6 kap 40 § KL)

Beslut som fattats med stöd av delegering skall anmälas till nämnden. Nämnden bestämmer själv hur och när detta skall ske. (se vidare under ”Allmänna bestämmelser” punkterna 7–11)

Observera att nämnden inte ska godkänna delegationsbesluten. Delegatens beslut gäller såvida det inte blir ändrat vid ett överklagande. Anmälan till nämnden syftar istället på att fastställa tidpunkten då besvärstiden börjar löpa när det gäller överklagande enligt kommunallagen (s.k. **laglighetsprövning**). Tidpunkten räknas då tre veckor från den dag som det på kommunens anslagstavla anslagits att protokollet justerats.

Vid **förvaltningsbesvär** är också besvärstiden tre veckor, men då räknas besvärstiden från den dag, då den som beslutet rör, fått ta del av beslutet.

Genom anmälan tillgodoses även nämndens informations- och kontrollbehov av beslut som fattats med stöd av delegering.

9. Exempel på ren verkställighet är:

a) Anskaffning av varor, inventarier, tjänster och entreprenader upp till ½ prisbasbelopp
b) Arbetsmiljöfrågor av löpande karaktär.
c) Avrop på ramavtal.
d) Beslut om tidsbegränsad vikariatsanställning upp till 6 månader.
e) Bidragsgivning enligt fastställda normer.
f) Debitering och uttagande av avgift enligt taxa och fullföljande av krav.
g) Försäljning av lös egendom upp till ½ prisbasbelopp.
h) Förändringar av fritidsgårdar och anläggningars öppethållande handling).
i) Godkännande av uppsägning på egen begäran.
j) Fullfölja krav till tingsrätt och kronofogdemyndighet.
k) Interna lokalupplåtelser.
l) Ledigkungörande av tjänst.
m) Lönesättning då av kommunen utfärdade riktlinjer finns.
n) Planering och godkännande av semester samt beviljande av annan ledighet upp till 6 månader.
o) Representation och uppvaktning (löpande, vardaglig under 0,06 prisbasbelopp).
p) Söka och bevaka statsbidrag.
q) Upplåtelse av fritidsgårdar, anläggningar och lokaler vid enstaka tillfällen.
r) Utfärdande av anställningsavtal och intyg.
s) Utseende av firmatecknare för kommunen i fråga om postgiro, bank samt postförsändelser av alla slag (= KS ordförande).
t) Utbildning, studiebesök, konferensbesök och övriga tjänsteresor med upp till 0,08 prisbasbelopp.

samt andra frågor av liknande art och omfattning som ovan.

Om belopps- och tidsgränser

Om beslut omfattar större belopp eller längre tidsperioder än vad som anges i denna delegationsordning ankommer det på kommunstyrelsen att besluta.

KUNGÄLVS KOMMUN

Med *prisbasbelopp* avses aktuellt prisbasbelopp enligt lag (SFS 1962:381) om allmän försäkring.

Allmänna bestämmelser för kommunens delegationsordning

Genom antagande av denna delegationsordning fastställs att inom ovanstående nämnds ansvarsområden skall gälla nedanstående regler.

1. **Vid förfall för kommunstyrelsens ordförande**
   Vid förfall för kommunstyrelsens ordförande inträder förste vice ordföranden och vid förfall för både ordföranden och förste vice ordföranden inträder andre vice ordföranden, om ej annat anges.

2. **Vid förfall för övriga delegater**
   Vid förfall för övriga delegater inträder vikarie/ställföreträdare som delegat om ej annat anges. Av delegationsordningen eller av annan förteckning skall klart framgå vem som träder in i viss delegats ställe vid delegatens frånvaro. Lämpligen förvaras beslut om förteckning över olika delegaters ersättare i en *särskild pärm* tillsammans med delegationsordningen. *Om ordinarie delegat (inklusive vikarie och ställföreträdare) har förfall och beslut inte bör dröja skall ärendet avgöras av delegatens chef, om inget annat anges under respektive punkt.*

3. **Ordförandens beslut i brådskande ärenden**
   Med stöd av 6 kap. 39 § kommunallagen uppdras åt kommunstyrelsens ordförande, eller vid förfall för ordföranden, till vice ordföranden, att besluta på kommunstyrelsens vägnar i ärenden som är så brådskande, att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Sådana beslut skall anmälas vid nämndens nästa sammanträde.

4. **Ärenden av principiell betydelse m.m.**
   Delegaten skall överlämna ärendet till kommunstyrelsen om ärendet är av *principiell betydelse* eller ***om andra skäl*** motiverar att ärendet skall förbehållas kommunstyrelsen.

5. **Överklagande av beslut och domar, inhibitionsansökan och yttranden**
   Rätt att besluta i en viss ärendegrupp innefattar också rätt att:

5.1 Besluta att överklaga beslut och domar som innefattar ändring av delegatens beslut

5.2 Besluta att avge yttrande till högre instans med anledning av överklagande av delegeringsbeslut samt besluta att ansöka om inhibition.

6. **Anmälan av delegeringsbeslut**
   Samtliga beslut som fattats med stöd av delegering– skall anmälas till kommunstyrelsen på sätt som anges nedan under punkterna

7. **Registrering av delegeringsbeslut**

1. Delegater noterar sitt beslut på den blankett eller handling som utgör underlag för beslutet. Saknas handling *skall en handling upprättas* där beslutet noteras.
2. Av noteringen skall framgå
   - Ärendet (vad som beslutats)
   - Beslutsfattare

KUNGÄLVS KOMMUN

- Beslutsdatum
- Hänvisning till punkt i delegationsordningen

8. Rapportering

Delegat skall löpande rapportera in de beslut som fattats med stöd av delegering till ärendehanteringssystemet och anmäla dessa till nästkommande sammanträde i kommunstyrelsen. Rapportering skall avse de beslut som inte redan anmälts till kommunstyrelsen.

9. Registrering i kommunstyrelsens protokoll

Vid kommunstyrelsens sammanträde redovisas besluten genom att förteckning över besluten finns tillgängliga vid sammanträdet. Anmälan av beslut antecknas under särskild paragraf i kommunstyrelsens protokoll. I paragrafen anges ärendet, diarienummer samt beslutsfattare.

10. Beslut endast inom ramen för detaljbudget

Delegerad beslutanderätt får utnyttjas endast inom ramen för respektive enhets detaljbudget eller inom ramen för kostnadskalkyl för visst projekt.

KUNGÄLVS KOMMUN

Förkortningar

Författningar

AL	= Anläggningslagen (1973:1149)
AvtL	= Avtalslagen (1915:218)
FBL	= Fastighetsbildningslagen (1970:988)
DL	= Diskrimineringslag (2008:567)
EU:s DSF	= EU:s dataskyddsförordning (GDPR)
FL	= Förvaltningslag (2017:900)
FTL	= Fastighetstaxeringslag (1979:1152)
FVV	= Förordning om vattenverksamhet (1998:1388)
Gyf	= Gymnasieförordningen (2010:2039)
HSL	= Hälso- och sjukvårdslag (1982:763)
JaktF.	= Jaktförordningen (1987:905)
JaktL.	= Jaktlagen (1987:259)
JB	= Jordabalken (1970:994)
KL	= Kommunallag (2017:725)
LL	= Ledningsrättslagen (1973:1144)
LMA	= Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.
LOU	= Lag (2016:1145) om offentlig upphandling
LSO	= Lag (2003:778) om skydd mot olyckor
LSV	= Lag med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet (1998:812)
MB	= Miljöbalken (1998:808)
OSL	= Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)
PBL	= Plan- och bygglagen (2010:900)
	= Lag om ändring av plan och bygglagen (2014:900)
SFL	= Lag om förvaltning av samfälligheter (1973:1150)
SkL	= Skadeståndslag (1972:207)
SL	= Skollagen (2010:800)
SoL	= Socialtjänstlag (2001:453)
Sf	= Skolförordningen (2011:185)
SVL	= Skogsvårdslagen (1979:429)
TF	= Tryckfrihetsförordning (1949:105)
Trf	= Trafikförordning (1998:1276)
VL	= Väglagen (1971:948)
ÄULL	= Lag om äganderättsutredningar och legalisering (1971:1037)

Övrigt

KS	= Kommunstyrelsen
SMN	= Sociala myndighetsnämnden
TGP	= Enhet Trafik Gata Park

Kommunstyrelsens delegationsordning

PERSONALADMINISTRATIVA ÄRENDEN
Kommundirektör får ej fatta personalbeslut avseende sig själv.
Kommunstyrelsen beslutar om kommundirektörens anställningsavtal, eventuella tilläggsavtal och instruktion.
Kommunstyrelsens ordförande beslutar i övriga personalärenden rörande kommundirektör.

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
A 1	Ingå och säga upp kollektivavtal		Förhandlingsansvarig	I samråd med HR-chef
A 2	Ingå kollektivavtal enligt AB § 13 mom.7 beträffande begränsningsperiod, nattvila, veckovila och måltidsuppehåll		Förhandlingsansvarig	I samråd med HR-chef
A 3	Samordna löneöversynen samt genomföra förhandling om principer och ramar		Förhandlingsansvarig	I samråd med HR-chef
A 4	Beslut om tillsättning av tjänst		Närmast överordnad chef	Innan chefstillsättningar krävs samråd med HR-chef samt facklig samverkan.
A 5	Besluta om tidsbegränsat ledarskap		Närmast överordnad chef	I samråd med HR-chef
A 6	Permanent omplacering inom ramen för anställningsavtalet om enighet uppnåtts mellan chefer		Närmast överordnad chef	Efter samråd med HR-chef och samverkan med facklig organisation
A 7	Permanent omplacering inom ramen för anställningsavtalet om oenighet finns mellan chefer		HR-chef	Efter samverkan med facklig organisation

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
A 8	Permanent omplacering *utanför ramen* för anställningsavtalet om *enighet* uppnåtts mellan chefer		Närmast överordnad chef HR-chef	Efter samråd med HR-chef och samverkan med facklig organisation
A 9	Permanent omplacering *utanför ramen* för anställningsavtalet om *oenighet* finns mellan chefer		HR-chef	Efter samverkan med facklig organisation
A 10	Vid nyanställning Chefslöner och löner fr.o.m. arbetsvärderingsbox 400 samt s.k. ”lönestegar”		HR-chef	Vid all lönesättning förutsätts att gällande riktlinjer angående lönesättning följs.
A 11	Beslut om av eller nedskrivningar av lönefordringar 1. Sektorchef/ stabschef 2. övriga		1. Kommundirektör 2. Sektorchef/ stabschef	I samråd med HR-chef
A 12	Icke lagstadgade lediheter, *över 6 månader*		HR-chef	
A 13	Beslut om utbildning, studiebesök, konferensbesök och övriga tjänsteresor. a) Under 0,4 prisbasbelopp b) Över 0,4 prisbasbelopp c) För Kommundirektör, över 0,08 prisbasbelopp		a) Närmsta överordnad chef b) Kommundirektör c) Kommunstyrelsens ordförande	Upp till 0,08 prisbasbelopp är ren verkställighet.
A 14	Högre uttag av övertid och mertid än 200 timmar per kalenderår		HR-chef	I samråd med stabschef Utveckling och innovation
A 15	Nya/ändrade befattningsbenämningar		HR-chef	I samråd med stabschef

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
A 16	Beslut om särskilda anställningsvillkor/-förmåner ex. bilförmån		HR-chef	
A 17	Kvarstående i tjänst efter uppnådd LAS-ålder		Närmast överordnad chef	I samråd med HR-chef
A 18	Beslut om uppsägning från arbetsgivarens sida 1. av sektorchef 2. av övrig anställd		1. Kommundirektör 2. Sektorchef/stabschef	I samråd med HR-chef
A 19	Individuella pensionslösningar		HR-chef	I samråd med stabschef Utveckling och innovation
A 20	Beslut om avsked		HR-chef	
A 21	Avgångsvederlag 3. Till och med åtta månader 4. Över åtta månader		1. Sektorchef 2. Kommundirektör I samråd med KS presidium	I samråd med HR-chef
A 22	Beslut om disciplinfrågor För sektorchef/stabschef		Sektorchef/stabschef/HR-chef Kommundirektör	I samråd med HR-chef För sektorchef/stabschef i samråd med kommundirektör
A 23	Avstängning enligt AB (Allmänna bestämmelser)		Närmast överordnad chef	I samråd med HR-specialist
A 24	Beslut om prövning av bisysslor		Sektor-/stabschef	I samråd med kommunjurist eller annan juridiskt kompetent tjänsteperson
A 25	Förtroendevaldas deltagande i kurser, konferenser, resor m.m. vid en totalkostnad mellan 0,08 och 0,15 prisbasbelopp per person och tillfälle			Om kostnaderna understiger 0,08 pbb är beslutet ren verkställighet

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
	a. för ordföranden b. för övriga förtroendevalda i kommunstyrelsen		a. Vice ordförande b. Ordförande	
A 26	Kommunstyrelsens representation mellan 0,06 och 0,1 prisbasbelopp		Ordföranden	Om kostnaderna understiger 0,06 pbb är beslutet ren verkställighet
A 27	Beslut att utse verksamhetschef för den medicinska och psykologiska elevhälsan	HSL 28-29 §§	Utskottet för bildning och lärande	

KUNGÄLVS KOMMUN

EKONOMIADMINISTRATIVA ÄRENDEN/EKONOMISK FÖRVALTNING

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
B 1	Nyupplåning		Kommundirektör Ersättare: Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Enligt i budget angivna riktlinjer och villkor.
B 2	Tillfällig upplåning och omplacering av tidigare upptagna lån		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Enligt Finanspolicy och i samråd med kommundirektör. Ersättare: Redovisningsansvarig
B 3	Avskrivning av fordran mot utomstående ½ - 3 prisbasbelopp		Resp sektorchef/stabschef	Enligt KS riktlinjer för kravverksamheten
B 4	Placering av donationsmedel		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Ersättare: Redovisningsansvarig
B 5	Placering av likvida medel		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Enligt Finanspolicy Ersättare: Redovisningsansvarig
B 6	Skadestånds- och ersättningsärenden 1. ½ - 3 prisbasbelopp 2. 3 - 10 prisbasbelopp	3 kap SkL	1.Enhetschef 2.Sektorchef 1–2 Kommundirektör	Kommundirektör i ärenden som ej ingår i sektorernas ansvarsområden.
B 7	Rätten att ingå förlikningsavtal 1. ½ - 3 prisbasbelopp 2. 3 – 10 prisbasbelopp		1. resp sektorchef/stabschef 2. Kommundirektör	
B 8	Köp/Försäljning/avyttring av lös egendom ½ - 3 prisbasbelopp		resp sektorchef/stabschef	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
B 9	Betalningsanstånd med fordringar upp till 1 år		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Enligt kommunstyrelsens riktlinjer för kravverksamhet
B 10	Permutationer eller annan förändring av fonder (ansökan om)		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Ersättare: Redovisningsansvarig
B 11	Utse beslutsattestanter och ersättare för dessa		Sektorchef/stabschef	
B 12	Pröva och godkänna borgensförbindelse där KF eller KS beslutat att kommunen skall ha säkerhet för sitt åtagande		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Ersättare: Redovisningsansvarig
B 13	Beslut om medverkan i projekt med extern offentlig finansiär som inte sträcker sig över ett budgetår eller berör flera sektorer/stabsenheter a) Projekt som sträcker sig mellan över sex månader, upp till ett år b) Projekt sig upp till 6 månader		a) kommundirektör b) Respektive sektorchef/stabschef	Enligt Riktlinjer för externt finansierade driftsprojekt inklusive EU-projekt.
B 14	Tillämpning i särskilda fall av taxa, allmänna bestämmelser (t.ex. avvikelse från norm)		resp sektorchef/stabschef	
B 15	Föreningsstöd och IOP: a) Föreningsstöd		a) Enhetschef sektor	I enlighet med riktlinjer KS2024/2174 och KS2023/1896 a) Maximalt 0.6

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
	b) Övriga föreningsstöd inom socialtjänstens verksamhet c) Beslut om bidrag till och avtal om Idéburet offentligt partnerskap (IOP)		Samhällsbyggnad Enhetschef Bildning och lärande b) Utskottet för bildning och lärande c) Utskottet för bildning och lärande	prisbasbelopp b) Över 0.6 prisbasbelopp
B 16	Fördelning och utdelning av bidrag till studieförbund		Utskottet för bildning och lärande	
B 17	Beviljande av värdskapsbidrag a) upp till ett prisbasbelopp b) över ett prisbasbelopp		a) kommundirektör b) Utskottet för bildning och lärande	
B 19	Utdelning från donationsfonder exklusive fonder avseende socialt ändamål		Utskottet för bildning och lärande	
B 20	Utdelning av kommunala stipendier och kulturpris		Utskottet för bildning och lärande	
B 21	Bidrag till olika kulturarrangemang		Utskottet för bildning och lärande	
B 22	Kulturbidrag i form verksamhetsstöd		Utskottet för bildning och lärande	Enligt fastställda riktlinjer för verksamhetsstöd
B 23	Bidrag till annan fritidsfrämjande verksamhet		Kulturskolan. Verksamhetschef. Kultur/Kulturchef.	Enligt fastställda regler och villkor om bidragsgivning till kommunens

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
			Verksamhetschef kommuncenter	ungdomsorganisationer samt inom fastställd beloppsram.
B 24	Träffa sådana avtal inom kommunstyrelsens verksamhetsområden som ej omfattas av delegationsordningen i övrigt		Kommundirektör	Under förutsättning att rätten att träffa avtalet ej: 1. Strider mot 5 kap. 1 § eller 7 kap 7 § 7 kap. 23 §. 2. Följer särskilt av befattningsbeskrivning, beslut eller liknande. 3. Överstiger 150 prisbasbelopp
B 25	Underteckna förtydligande av direkttilldelade uppdrag till Renova AB	Enligt aktieägaravtalet mellan ägarna av Renova AB	Sektorchef Samhällsbyggnad	
B 26	Upphandling av varor, tjänster och entreprenader inom ramen för tilldelad driftbudget. Driftbudget avser den budget enheten blir tilldelad för utförande av sitt grunduppdrag. I samband med att besluta om tilldelning, ändra, förlänga och säga upp 1. Ramavtal 2. Avtal inom området för A. Staben		 1. Stabschef Projekt, upphandling och inköp 2: A. a)Kommundirektör b)Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Se ”Allmänna bestämmelse för kommunstyrelsens delegationsordning” punkt 12. Gäller ej objekt som omfattas av B28 B 27. 1. Maximalt 5 år 2: A. a)Maximalt 200 prisbasbelopp b)Maximalt 150 prisbasbelopp c)Maximalt 100 prisbasbelopp

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
			c)Stabschef Projekt, upphandling och inköp d)Stabschef Säkerhet e)Stabschef Utveckling och innovation	d)Maximalt 30 prisbasbelopp e)Maximalt 30 prisbasbelopp b) Ersättare Stabschef Projekt, upphandling och inköp c) Ersättare ekonomichef (Stabschef ekonomi): d) Ersättare Stabschef Utveckling och innovation e) Ersättare Stabschef Säkerhet
	B. Sektor Trygghet och Stöd		B. Sektorchef Verksamhetschef Enhetschef	B. Maximalt 200 prisbasbelopp Maximalt 20 prisbasbelopp Maximalt 3 prisbasbelopp
	C. Sektor Samhällsbyggnad		C. Sektorchef Verksamhetschef Enhetschef Mark- och exploateringsingenjör	C. Maximalt 200 prisbasbelopp Maximalt 100 prisbasbelopp Maximalt 25 prisbasbelopp Maximalt 1 prisbasbelopp
	D. Sektor Bildning och lärande		D. Sektorchef Verksamhetschef Enhetschef	D. Maximalt 200 prisbasbelopp Maximalt 25 prisbasbelopp Maximalt 3 prisbasbelopp
	E. Övriga områden samt kommunövergripande upphandling och inköp		E. Stabschef Projekt, upphandling och inköp	E. Maximalt 150 prisbasbelopp Ersättare ekonomichef

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
				(Stabschef ekonomi)
B 27	1. Upphandling och inköp av varor, tjänster och entreprenader inom ramen för investeringsprogrammet avseende Portfölj tillväxt och Portfölj social hållbarhet. I samband därmed besluta om tilldelning samt ingå, ändra, förlänga och säga upp avtal.		a) Ekonomichef (Stabschef ekonomi) b) Stabschef Projekt, upphandling och inköp c) Sektorchef d) Verksamhetschef e) Enhetschef/Beställare f) Projektledare g) Byggledare	a) Maximalt 560 prisbasbelopp b) Maximalt 455 prisbasbelopp c) Maximalt 445 prisbasbelopp d) Maximalt 445 prisbasbelopp e) Maximalt 100 prisbasbelopp f) Maximalt 22 prisbasbelopp g) Maximalt 3 prisbasbelopp I de projekt där politiskt startbeslut krävs (Entreprenad inom projekt beslutade i investerings- och driftsprogram) ska hänvisning göras till gällande beslut I kommunstyrelsen.
	2. Upphandling av konsulttjänster för projekt i Investeringsprogram under planering		2. Beställare/enhetschef	2. maximalt 50 prisbasbelopp
B 28	Vara ombud vid entreprenader enligt AB och ABT		Sektorchef/ Verksamhetschef/stabschef projekt, inköp och upphandling	Med begräsning enligt B 27
	Utfärda fullmakt (skriftlig) vid entreprenader		Sektorchef/verksamhetschef, stabschef projekt, inköp och upphandling tillika ombud i entreprenaden	Befullmäktigade (konsulter) a. Projektledare - maximalt 22 prisbasbelopp b. Byggledare - maximalt 3 prisbasbelopp

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
B 29	Teckna avtal i löpande verksamhet inom ramen för fastställd budget. Om inte annat anges i delegationsordningen i övrigt.		a. Sektorchef/stabschef b. Verksamhetschef c. Enhetschef VA-Drift d. Enhetschef	a. Maximalt 150 prisbasbelopp b. Maximalt 25 prisbasbelopp c. Maximalt 10 prisbasbelopp d. Maximalt 3 prisbasbelopp
B 30	Underteckna handlingar i egenskap av funktion motsvarande *firmatecknare* avseende ekonomiadministrativa ärenden		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	I samråd med kommundirektör
B 31	Teckna avtal mellan kommunen och den boende avseende vård och omsorgsboende		Enhetschef	

KUNGÄLVS KOMMUN

ALLMÄNNA ÄRENDEN OCH RÄTTSFRÅGOR

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
C 1	Ändring av delegationsbeslut	37-38 §§ FL	Delegaten i ursprungsbeslutet	
C 2	Rättelse av skrivfel	36 § FL	Delegaten i ursprungsbeslutet	
C 3	Prövning av om överklagande skett i rätt tid och avvisning av överklagande som kommit in för sent	45 § FL	Kommunjuristen Ersättare: 1. Kommunarkivarien 2. Huvudregistrator	
C 4	Tillstånd att använda kommunens vapen i näringsverksamhet enligt lag (1970:498) om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar.		Kommunstyrelsens presidium	
C 5	Yttrande enligt Kamerabevakningslagen (2018:1200).		Kommunjuristen Ersättare: Säkerhets-samordnaren	
C 6	Yttrande över ansökan om att bli antagen som hemvärnsman		Säkerhetskyddschef	
C 7	Beslut i ärenden rörande lotterilagen (1994:1000)		Chef kundcenter Ersättare: Samhälls-vägledare	I samråd med kommunjurist
C 8	Beslut om avslag på begäran om utlämnande av allmän handling till enskild eller annan myndighet samt uppställande av förbehåll i samband med utlämnande till enskild som inskränker den enskildes rätt att röja innehållet eller annars förfoga över handlingen	2 kap 14 § TF, 6 kap 2 §, 10 kap 4, 13-14 §, 12 kap 2 § OSL	Kommunjuristen Ersättare: 1. Kommunarkivarien 2. Huvudregistrator	Efter samråd med verksamhetsansvarig. Beslut om att lämna ut handling fattas av den som har handlingen i sin vård om inte viss befattnings-havare enligt arbetsledning eller

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
				särskilt beslut skall göra detta.
C 9	Beslut om att inleda rättslig process eller förrättning		resp sektorchef/stabschef	Efter samråd med Kommundirektör
C 10	Beslut om att överklaga dom eller beslut		resp sektorchef/stabschef	Avser ej delegeringsbeslut. jfr ”Allmänna bestämmelser för KS delegationsordning” punkt 5
C 11	Utseende av skiljeman		resp sektorchef/stabschef	I samråd med kommunjurist
C 12	Gallringsbeslut av allmänna handlingar i Kungälvs kommun.	Arkivlagen	Kommunarkivarien	I samråd med kommunjurist
C 13	Befullmäktiga ombud att föra kommunstyrelsens talan inför domstol och andra myndigheter samt vid förrättningar och förhandlingar av skilda slag.		Kommundirektör	Ersättare: Kommunjurist Om ej annat anges under avsnitt D.
C 14	Yttrande över länsstyrelsens remisser angående ansökning rörande borgerliga vigsel- eller registreringsförrättare		Kommunjuristen Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 15	Rätten att ingå personuppgiftsbiträdesavtal enligt Dataskyddsförordningen	artikel 28 DsF	Sektorchef/ stabschef	Ersättare: Verksamhetschef
C 16	Rätten att ingå datadelningsavtal, gemensamt personuppgiftsansvar och samarbetsavtal enligt Dataskyddsförordningen		Sektorchef/ stabschef	Ersättare: Verksamhetschef
C 17	Beslut om placering av anställning eller deltagande i säkerhetsklass. Beslut om placering av anställning eller uppdrag i säkerhetsklass till följd av ingått säkerhetsskyddsavtal	Säkerhetsskyddsförordningen 5 kap 8 §	Säkerhetsskyddschef	
C 17.1	Beslut om en persons lämplighet ur säkerhetssynpunkt efter genomförd säkerhetsprövning	Säkerhetsskyddslagen 3 kap 4 §	Säkerhetsskyddschef Ersättare: HR-chef	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
C 17.2	Ingå säkerhetsskyddsavtal	Säkerhetsskyddslagen 4 kap 1 §	Säkerhetsskyddschef	
C 18	Underteckna handlingar i egenskap av funktion motsvarande *firmatecknare* med undantag avseende ekonomiadministrativa ärenden		Kommundirektör	I samråd med kommunstyrelsens ordförande
C 19	Beslut om att ta ut avgift vid begäran av registerutdrag enligt Dataskyddsförordningen	Artikel 15 DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 20	Beslut om att ej lämna ut information till den registrerade	Artikel 15 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 21	Beslut om att ej tillmötesgå begäran om rättelse	Artikel 16 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 22	Beslut om att ej tillmötesgå begäran om radering	Artikel 17 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 23	Beslut om att ej tillmötesgå begäran om begränsning av behandling	Artikel 18 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 24	Beslut om att inte tillmötesgå begäran från den registrerade om information avseende rättelse eller radering av personuppgifter och begränsning av behandling	Artikel 19 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 25	Beslut om att ej tillmötesgå begäran om dataportabilitet	Artikel 20 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 26	Beslut om att ej tillmötesgå begäran enligt rätten att invända mot behandling	Artikel 21 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
C 27	Ärenden som rör personuppgiftsincidenter	Artikel 33, 34; EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 28	Yttranden till Diskrimineringsombudsmannen		Sektorchef/stabschef	Expedierat yttrande ska muntligt redovisas för kommunstyrelsen
C 29	Beslut om rätt till ersättning vid materiell eller immateriell skada.	Artikel 82 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 30	Ingå säkerhetsskyddsavtal	2 kap. 6 § Säkerhetsskyddslagen	Säkerhetsskyddschef	
C 31	Beslut om undantag från bestämmelser i styrdokument inom informationssäkerhetsområdet		Stabschef Säkerhet	I enlighet med Riktlinjer för informationssäkerhet KS2023/1938
C 32	Beslut om delegering av arbetsuppgifter och anmälan till Elsäkerhetsverket om att bedriva elarbete inom elsäkerhetsansvaret	Aml Ellag	Sektorchef Samhällsbyggnad	

KUNGÄLVS KOMMUN

SAMHÄLLSBYGGNAD
Mark- och bostadsärenden

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 1	Beslut om att ingå, ändra och upphäva avtal om parkeringsköp och andra nyttjanderätter än hyresavtal och tomträttsavtal	JB		Gäller även behörighet att väcka och föra talan vid domstol eller annan myndighet I denna typ av ärende
	- Till förmån för kommunen		Enhetschef planering, mark och exploatering Enhetschef Trafik Gata Park Mark- och exploateringsingenjör	
	- Belastande kommunens mark, upp till tio år		Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
	- Belastande kommunens mark, 10 till 25 år		Sektorchef Samhällsbyggnad	
	- Belastande kommunens mark över 25 år		Utskottet för samhälle och utveckling	
	Rätt att som upplåtare, inom ramen för beslutade nyttjanderätter, - Godkänna avtalsparts överlåtelse av avtal - Godkänna avtalsparts upplåtelse I andra hand av avtal - Lämna medgivande till avtalspart att uppföra byggnad - Lämna medgivande till avtalspart att utföra andra åtgärder (ej uppförande av byggnad) som behövs för utövandet av nyttjanderätten		Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och Exploateringsingenjör	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 2	Beslut om att ingå, ändra och upphäva avtal om lägenhetsarrende för parkeringsändamål		Handläggare TGP Mark- och exploateringsingenjör	
D 3	Beslut om att ingå, ändra och upphäva hyresavtal samt godkännande av avtalsparts upplåtelse i andra hand av avtalen - upp till fem år, årshyran upp till 5 miljoner kronor - 5–10 år, årshyran över 5 miljoner kronor		Fastighetscontroller Verksamhetschef Teknik Utskottet för Samhälle och Utveckling	Gäller även behörighet att väcka och föra talan vid domstol eller annan myndighet i denna typ av ärenden. Ersättare för fastighetscontroller: Fastighetschefen
D 4	Beslut om att ingå, ändra och upphäva avtal om **servitut**, vägrätt eller annan servitutsliknande rättighet.	JB 14 kap	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark och exploateringsingenjör	
D 5	Ansöka om samt besluta i ärenden avseende lagfart, inteckningar och övriga inskrivningsåtgärder		Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
D 6	Köp, försäljning, byte och inlösen av fast egendom samt fastighetsreglering 1. upp till och med 100 prisbasbelopp 2. 101–250 prisbasbelopp	JB 4 kap FBL	1. Enhetschef planering, mark och exploatering 2. Utskottet för Samhälle och Utveckling	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 7	Köp och försäljning av bostadsrätt 1. upp till och med 40 prisbasbelopp 2. 31 – 100 prisbasbelopp		1. Sektorchef Samhällsbyggnad 2. Utskottet för Samhälle och Utveckling	
D 8	Ansöka om lantmäteriförrättning, godkänna förrättning, vara kommunens ombud i sådan förrättning och i anslutning därtill lämna medgivanden samt sluta överenskommelser 1. upp till 10 prisbasbelopp, 2. Upp till 100 prisbasbelopp 3. Upp till 250 prisbasbelopp	FBL AL LL SFL ÄULL	1. Mark- och exploateringsingenjör 2. Enhetschef planering, mark och exploatering 3. Utskottet för Samhälle och Utveckling	
D 9	Rätt att ingå förlikningsavtal upp till 6 prisbasbelopp i ärenden avseende 1. hyresavtal 2. övrig nyttjanderätt		1. Fastighetscontroller 2. Enhetschef planering, mark och exploatering	Ersättare för fastighetscontroller: Fastighetschefen

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 10	Företräda och föra kommunens talan i fastighetstaxeringsärenden	FTL	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och Exploateringsingenjör	
D 11	Medge placering av byggnad eller anläggning närmare än 4,5 meter från fastighet som innehas av kommunen a) om kommunal lokal eller verksamhet berörs b) i övriga fall	PBL 9 kap 4 §	 a) Fastighetschef b) Enhetschef planering, mark och exploatering/ Mark- och Exploateringsingenjör	
D 12	Beslut som samråd om planförslag	PBL 5 kap. 11-11a §§	Enhetschef planering, mark och exploatering	
D 13	Beslut om granskning av planförslag	PBL 5 kap. 18-18a §§	Enhetschef planering, mark och exploatering	
D 14	Beslut om genomförandet av plan, program eller ändring enligt PBL kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte.	MB 6 kap. 7 §	Enhetschef planering, mark och exploatering	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 15	Beslut om hänskjutning av arrendetvist till arrendenämnden	JB	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
D 16	Remissyttrande i egenskap av markägare i bygglov- och miljöärenden	PBL MB	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
D 17	Föra kommunens talan inför arrendenämnden vid arrendetvister samt i mark- och miljödomstol vid tvist rörande tomträttsavgäld, genom egen medverkan eller genom befullmäktigande av ombud	JB	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och Exploateringsingenjör	
D 18	Beslut om stämning till mark- och miljödomstol vid tvist rörande tomträtt	JB	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
D 19	Rätt att föra kommunens talan i markägarsamråd rörande skötselplan älgskötselområde	JaktL. 33 § JaktF. 3 §	Enhetschef planering, mark och exploatering	
D 20	Beslut om planbesked som inte är av stor vikt.		Utskottet för Samhälle och Utveckling	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 21	Beslut att godkänna planprogram enligt PBL		Utskottet för Samhälle och Utveckling	
D 22	Bevilja iståndsättningsbidrag för vägföretag a) upp till ett prisbasbelopp b) upp till tre prisbasbelopp		a) Gatuingenjör b) Enhetschef TGP	
D 23	Beslut om att ändra avtalsperiod och ingå avtal om tomträtt avseende fastighet vars värde bedöms vara: 1. upp till och med 100 prisbasbelopp 2. 101-250 prisbasbelopp		1. Enhetschef planering, mark och exploatering 2. Utskottet för Samhälle och Utveckling	
D 24	Tillåtelse till skyddsjakt på kommunägd mark	JaktL 9 §	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
D 25	Beslut med stöd av lag (1997:735) om riksfärdtjänst		Färdtjänsthandläggare	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 26	Beslut med stöd av lag (1997:736) om färdtjänst		Färdtjänsthandläggare	
D 27	Beslut om parkeringstillstånd för rörelsehindrade	13 kap 8 § TrF	Färdtjänsthandläggare	
D 28	Beslut om föreskrifter med särskilda trafikregler för en väg eller en viss vägsträcka a) Marstrandsön samt Koöns hamnområde b) Övrigt	10 kap 14 § TrF	a) Trafikingenjör b) Trafikingenjör	Ersättare a) Hamnchef Parkeringsansvarig b) Parkeringsansvarig/ Handläggare TGP
D 29	Beslut om undantag från lokala trafikföreskrifter a) Transportdispenser m m b) Dispenser från trafikföreskrift inom parkering	kap 3 § TrF	1. Trafikingenjör 2. Parkeringsansvarig	Ersättare: a) Parkeringsansvarig/Handläggare TGP b) Trafikingenjör
D 30	Beslut om undantag från lokala trafikföreskrifter för Marstrand och Koöns hamnområde		Enhetschef Hamnverksamhet	Ersättare: Trafikingenjör
D 31	Yttrande angående upplåtelse av offentlig plats a) Marstrandsön samt Koöns hamnområde b) Övriga områden	3 kap 2 § Ordningslagen	a) Handläggare TGP b) Avtalsansvarig samhällsbyggnad	Ersättare: Avtalsansvarig sektor Samhällsbyggnad Handläggare TGP

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 32	Upplåtelse av offentlig plats för särskilda ändamål a) Marstrandsön samt Koöns hamnområde b) Övriga områden		a) Handläggare TGP b) Avtalsansvarig samhällsbyggnad	Ersättare: Avtalsansvarig sektor Samhällsbyggnad Handläggare TGP
D 33	Beslut om trafikregleringar genom lokala trafikföreskrifter	10 kap 1 § TrF	Trafikingenjör Parkeringsansvarig	
D 34	Beslut om föreskrift om hastighet inom tättbebyggt område	3 kap. 17 § TrF	Trafikingenjör	
D 35	Beslut om föreskrift om bärighetsklass	4 kap. 11 § TrF	Trafikingenjör	
D 36	Förordnande av parkeringsövervakare	Lag (1987:24) om kommunal parkeringsöverva-kning	Parkeringsansvarig / Handläggare TGP	Beslutet anmäls till polismyndighet
D 37	Avtal om anslutande av abonnenter utanför VA-verksamhetsområde		Enhetschef VA-teknik	Ersättare: Verksamhetschef teknik

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 38	Avtal om mottagande av och leverans av vatten		Enhetschef VA-teknik	Ersättare: Verksamhetschef teknik
D 39	Avtal om mottagande av och leverans av slam		Enhetschef VA-teknik	Ersättare: Verksamhetschef teknik
D 40	Övriga avtal med stöd av lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, Allmänna bestämmelser för brukande av Kungälvs kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar (ABVA)		Enhetschef VA-teknik	Ersättare: Verksamhetschef teknik
D 41	Uppsägning eller hävande av avtal avseende vatten- och avloppsverksamhet som ej är principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.		Enhetschef VA-teknik	Ersättare: Verksamhetschef teknik
D 42	Beslut att utse trafikansvarig		Sektorchef Samhällsbyggnad	
D 43	Beslut om flyttning av fordon	Lag (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall /Förordning (1992:182) om flyttning av fordon i vissa fall	Gatuingenjör Parkeringsansvarig/ Handläggare TGP	Ersättare: 1. Gatuingenjör Handläggare på Kundcenter

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 44	Beslut om föreläggande, förbud och åtgärder med stöd av 12 § lag (1998:814) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning		Gatuingenjör	
D 45	Begäran om uppgifter från den som bedriver yrkesmässig verksamhet inom kommunen som ger upphov till annat avfall än hushållsavfall	Avfallsförordningen (2011:927) 74 §	Enhetschef Renhållning	
D 46	Lämna uppgifter till Naturvårdsverket kring kommunens insamling av förpackningar	Förordning om producentansvar för förpackningar (2022:1274) 9 kap 2§	Enhetschef Renhållning	
D 47	Avge yttrande till Naturvårdsverket ang. nationell avfallsplanering	Avfallsförordningen (2020:614) 9 kap 11 §	Enhetschef Renhållning	
D 48	Ansöka om dispens om skyldighet tillhandahålla ett system för separat insamling och borttransport av matavfall.	Avfallsförordningen (2020:614) 3 kap. 1 och 13 §§	Enhetschef Renhållning	
D 49	Avge yttrande över remisser inom området renhållning från myndigheter och kommunala nämnder. Dock ej i ärenden som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt		Handläggare renhållningsenheten	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 50	Beslut om avsteg från renhållningstaxa för enskilda abonnemang		Enhetschef Renhållning	
D 51	Medge avvikelser eller undantag från renhållningstaxan om avvikelsen eller undantaget inte är av principiell betydelse eller kan anses innebära någon olägenhet		Enhetschef Renhållning	
D 52	Ansökan eller anmälan av avfallsverksamheter	Miljöprövningsförordningen (2013:251) 1kap. 3-10 §§	Enhetschef Renhållning	
D 53	Beslut om avfallsbehållarens typ, storlek och placering enligt 26–27 §	Avfallsföreskrifter	Handläggare renhållningsenhet	
D 54	Beslut om anvisad plats enligt 61 §	Avfallsföreskrifter	Handläggare renhållningsenhet	
D 55	Beslut i ärende om gemensam avfallslösning enligt 87 §	Avfallsföreskrifter	Handläggare renhållningsenhet	
D 56	Beslut om uppehåll i hämtning av matavfall och restavfall enligt 89 §	Avfallsföreskrifter	Handläggare renhållningsenhet	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 57	Beslut om uppehåll i hämtning av slam enligt 90 §	Avfallsföreskrifter	Handläggare renhållningsenhet	
D 58	Beslut om undantag för insamling av matavfall och restavfall via säck enligt 98 §	Avfallsföreskrifter	Handläggare renhållningsenhet	
D 59	Tillämpning av timpriser och övriga avgifter för tjänster som inte finns reglerade i renhållningstaxan		Enhetschef Renhållning	
D 60	Ingå avtal om försäljning, röjning, skötselåtgärder och avverkning av skog omfattande en yta upp till 500 m2 omfattande en yta över 500 m2	JB, SVL	 Mark- och exploateringsingenjör Driftingenjör TGP Enhetschef planering, mark och exploatering Enhetschef TGP	
D 61	Ansökan i ärenden om markavvattningsföretag/-samfällighet och företräda kommunen i sådant ärende	MB 11 kap, LSV, FVV	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 62	Beslut att ingå, ändra och upphäva avtal om nyttjanderätt till förmån för kommunen enligt jordabalken 7-8 kap. i syfte att skapa markupplåtelse för kommunala vatten-, spillvatten- och avloppsledningar och därmed tillhörig utrustning.	JB 7-8 kap	Enhetschef VA-teknik	Ersättare: Verksamhetschef teknik
D 63	Besluta att lämna tillstånd för jaktlag att inom kommunägd skogsmark som upplåtits med jaktavtal, utföra röjning av siktgator i syfte att underlätta jakten.	JB, JL	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
D 64	Beslut om att avskriva ärenden om planbesked efter att de återkallats av sökande		Enhetschef planering, mark och exploatering	
D 65	Ansökan om tillstånd till jakt (skyddsjakt) efter fredade djur som orsakar sådana skador som avses i 23 a § jaktförordningen.	Jaktförordningen (1987:905) 29 §	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
D 66	Vara kommunens ombud i lantmäteriförrättning som rör rättigheter för kommunalt vatten- och avlopp	FBL AL LL	VA-ingenjör	

KUNGÄLVS KOMMUN

SOCIALTJÄNST

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
E 1	Beslut om talan i ärenden eller mål vid allmän domstol eller förvaltningsdomstol	10 kap 2 § SoL	Sektorchef för Trygghet och stöd	Tillsynsärenden avseende verksamheten
E 2	Utfärdande av fullmakt att föra nämndens talan inför domstol och andra myndigheter samt vid förrättningar och förhandlingar av skilda slag.	10 kap 2 § SoL	Sektorchef för Trygghet och stöd	Tillsynsärenden avseende verksamheten
E 3	Beslut huruvida omprövning skall ske Omprövning av beslut	27 § FL 27 § FL	Delegaten i ursprungsbeslutet Delegaten i ursprungsbeslutet	Ej individärenden
E 4	Beslut om rättelse av beslut som blivit fel på grund av förbiseende och som är uppenbart oriktigt **(självrättelse)**	26 § FL	Delegaten i ursprungsbeslutet	Ej individärenden
E 5	Anmälan till länsstyrelsen om missförhållanden i enskild verksamhet	13 kap 5 § SoL	Sektorchef	
E 6	Yttrande till tillsynsmyndighet i verksamhetsfrågor	13 kap 2 § SoL	Sektorchef	Tillsynsmyndighet är exempelvis Socialstyrelsen, länsstyrelsen i respektive län, JO och JK. I ärenden av principiell betydelse bör i första hand KS avge yttrande.

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
E 7	Upprättande av avtal med annan kommun för handläggning av individärenden inom socialtjänst vid jäv och liknande förhållanden	9 kap. 37 § KL	Enhetschef	

KUNGÄLVS KOMMUN

UTBILDNING

Utbildning i förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem, pedagogisk omsorg, gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna samt utbildning i svenska för invandrare

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 1	Beslut om **dagarna för höst- och vårterminens början och slut**	Sf 3:3 Gyf 3:2	Utskottet för bildning och lärande	
F 2	Beslut rörande **samverkansavtal i GR** (inkl prislista för interkommunal ersättning) inom förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola, fritidshem, anpassad grundskola, ISGR, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning, anpassad utbildning för vuxna samt utbildning i svenska för invandrare		Utskottet för bildning och lärande	
F 3	Yttranden till Skolinspektionen i ärenden som inte rör enskild		Utskottet för bildning och lärande	SMN ansvarar för yttranden gällande enskild person
F 4	**Överenskommelse med annan kommun** att denna tar emot Elever i ett visst geografiskt område: Barn i förskolan Elev i förskoleklass Elev i grundskola Elev i anpassad grundskola	 SL 8:12 SL 9:12 SL 10:24 SL 11:24	Verksamhetschef	Avser t.ex. om restiden blir mycket kortare för bar I ett visst geografiskt område. Redovisas löpande.

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 5	**Interkommunal ersättning** a. Förskola b. Förskoleklass c. Grundskola d. Anpassad grundskola e. Fritidshem f. Gymnasieskola (nationellt program) g. Utbildning på introduktionsprogram, gymnasieskolan h. Anpassad gymnasieskola i. Kommunal vuxenutbildning j. Anpassad utbildning för vuxna	a) SL 8:17 b) SL 9:16 c) SL 10:34 d) SL 11:33 e) SL 14:14 f) SL 16:50-51 g) SL 17: 23-26, 26 a. h) SL 19: 43-44, 44 a i) SL 20:15, 21 j) SL 22:17	Verksamhetschef a,b,c,d,e,f,g,h, i, j Stabschef Utveckling och innovation	Samverkansavtal finns för mottagande av barn och elever inom GR. Samverkansavtalet för elever i gymnasieskolan gäller för elever i på nationellt och gruppbaserade introduktionsutbildningar. Redovisas löpande
F 6	Upprättande av årlig plan mot kränkande behandling/likabehandlingsplan	SL 6:8 DL 3:16	Rektor	Årlig redovisning
F 7	Beslut om fördelning av **bidrag till föräldraföreningar**		Sektorchef (skola)	

Grundskola och anpassad grundskola

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 8	Beslut om fördelning mellan årskurserna av **undervisningstiden** i grundskola och anpassad grundskola (efter förslag av rektorn)	Sf 9:4 Sf 10:3	Verksamhetschef grundskola	Verksamhetschef redovisar avvikelser från gemensam grund årligen till utskottet för bildning och lärande

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 9	Beslut om **urval av ämnen** som elevens val i grundskola och anpassad grundskola	SL 10:4, 11:6 Sf 9:8, 10:5	Rektor	Löpande redovisning
F 10	Beslut om urval av moderna språk	SL 10:4 Sf 9:5,7	Rektor	Efter samråd med verksamhetschef och rektorsgrupp Löpande redovisning av förändringar
F 11	Beslut om antalet skoldagar i veckan ska begränsas till fyra för en klass eller grupp i åk 1 eller 2 i anpassad grundskola.	SF 3:4	Rektor	Löpande redovisning
F 12	Besluta om skolskjutsarnas färdväg och de platser där av- eller påstigning sker	Förordning (1970:340) om skolskjutsning	Kollektivtrafiksamordn-are	Redovisas årligen Ersättare: Skolskjutssamordnare

Gymnasieskola och anpassad gymnasieskola

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 13	Beslut att **arbetsplatsförlagt lärande** ska finnas på högskoleförberedande program (inkl. omfattning)	Gyf 4:12	Verksamhetschef (gymnasieskola)	Löpande redovisning
F 14	Arbetsplatsförlagt lärande byts vid platsbrist ut mot motsvarande utbildning förlagd till skolan	Gyf 4:13, 6:5	Rektor	Årlig redovisning

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 15	Beslut om antalet **undervisningstimmar** för varje kurs och för gymnasiearbetet/gymnasiearbetet i anpassad gymnasieskola samt om hur fördelningen av **undervisningstiden** över läsåren ska göras.	Gyf 4:22	Rektor	Årlig redovisning
F 16	Beslut om vilka kurser som skall erbjudas som **programfördjupning**	Gyf 4:6	Rektor	Årlig redovisning av förändringar
F 17	Beslut om vilka kurser som ska erbjudas som individuellt val	Gf 4:7, 4:7a	Rektor	Årlig redovisning av förändringar
F 18	Beslut om **fördelning av elever inom program** indelade i nationella inriktningar, särskilda varianter eller gymnasiala lärlingsutbildningar som börjar det andra eller tredje läsåret	Gyf 7:6	Rektor	Då inriktningsgaranti ej medgivits. Årlig redovisning.
F 19	Beslut om ändring av studieorganisation genom justering av antal platser och inriktningar för år 1 på gymnasieskolan/anpassad gymnasieskola under tiden december – september.		Verksamhetschef	Preliminärt beslut tas av kommunstyrelsen. Utifrån elevernas val kan justeringar behöva göras. Löpande redovisning.
F 20	Beslut om att eleverna i gymnasieskolan ska hålla sig med enstaka **egna hjälpmedel**	SL 15:17	Rektor	
F 21	Beslut om plan för utbildning på introduktionsprogram	SL 17:7	Verksamhetschef	Årlig redovisning
F 22	Teckna samverkansavtal för NIU	SL 16 kap.12 §	Verksamhetschef	Årlig redovisning

KUNGÄLVS KOMMUN

Vuxenutbildning

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 23	Beslut om vilka nationella kurser som ska ges.	VuxF 2:9	Rektor	
F 24	Beslut om att böcker och andra lärverktyg, som varje elev I kommunal vuxenutbildning/ särskild utbildning för vuxna/ har för eget bruk får behålla som sin egendom, ska anskaffas av eleverna själva eller erbjudas mot avgift som högst motsvarar anskaffningskostnaderna.	SL 20:7 SL 21:6	Rektor	

KUNGÄLVS KOMMUN

ÖVRIGA ÄRENDEN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
G 1	Föreskrifter om förbud helt eller delvis mot eldning utomhus samt om liknande förebyggande åtgärder mot brand	2 kap 7 § FSO	Kommundirektör	
G2	Beslut om att begära sändning av viktigt meddelande till allmänheten (VMA)		1. Kommundirektör 2. Tjänsteman i beredskap	

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Johanna Axerud

2025-09-05

Tjänsteutlåtande - Riktlinje för kamerabevakning (Dnr KS2025/1289-4)

Sammanfattning

Kungälvs kommun har som övergripande mål att skapa en trygg och säker miljö för alla som bor, vistas eller är verksamma inom kommunens geografiska område. Inom ramen för detta trygghetsskapande arbete kan kamerabevakning, när så är motiverat, utgöra ett komplementärt verktyg för att förebygga, upptäcka och hantera brottslighet, ordningsstörningar och andra säkerhetshotande situationer. Kamerabevakning kan därutöver bidra till att minska förekomsten av skadegörelse samt reducera ekonomiska förluster för kommunen.

Syftet med denna riktlinje är att utgöra ett samlat styrdokument för hur Kungälvs kommun ska bedriva kamerabevakning på ett rättssäkert, proportionerligt, kunskapsbaserat, kostnadseffektivt och samordnat sätt. Riktlinjen fastställer övergripande principer, ansvarsfördelning och processer som ska tillämpas före, under och efter driftsättning av kamerabevakning. Genom riktlinjens tillämpning säkerställs att kamerabevakningen inom kommunens verksamheter sker i enlighet med gällande lagstiftning,

Mot denna bakgrund föreslås att Riktlinje för kamerabevakning i Kungälvs kommun antas och implementeras som ett styrande dokument för kommunens samlade arbete med kamerabevakning.

Juridisk bedömning

Möjligheten att bedriva kamerabevakning inom kommunal verksamhet regleras huvudsakligen genom två rättsakter: kamerabevakningslagen (2018:1200) samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter (dataskyddsförordningen, även benämnd GDPR).

Denna riktlinje har som syfte att tydliggöra hur kommunen ska tolka och tillämpa ovanstående lagstiftning i praktiken, för att säkerställa att all kamerabevakning sker i enlighet med gällande rättsliga krav. En rättssäker och lagenlig hantering av kamerabevakning förutsätter att verksamheten kan uppvisa att bevakningen sker för berättigade ändamål, samt att denna utformas och genomförs på ett sätt som skyddar enskilda mot otillbörligt intrång i den personliga integriteten.

Både kamerabevakningslagen och dataskyddsförordningen ställer höga krav på transparens, proportionalitet, behovsprövning och dokumentation. Kommunen åläggs därmed att införa arbetsmetoder och processer som säkerställer efterlevnad av dessa krav inom samtliga verksamheter där kamerabevakning bedrivs eller planeras.

Förvaltningens bedömning

Kungälvs kommun har under en längre tid tillämpat kamerabevakning på ett flertal platser inom kommunen, med varierande syften och ändamål. Denna tillämpning har emellertid inte skett på ett enhetligt eller systematiskt sätt inom förvaltningens olika verksamhetsområden. Avsaknaden av en gemensam struktur har medfört betydande variationer i såväl arbetsmetodik som i de rättsliga och praktiska grunderna för kamerabevakningen.

Från och med den 1 april 2025 krävs inget tillstånd från Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) för kamerabevakning. I stället för tillstånd är det numera ett krav att göra en dokumenterad

intresseavvägning mellan bevakningsintresset och den enskildes intresse av att inte bli bevakad, samt att föra en förteckning över den bevakning som bedrivs. Kommunen har även ett ansvar att genomföra konsekvensbedömningar samt upprätta registerförteckning för all kamerabevakning som bedrivs inom ramen för kommunens verksamhet.

Mot bakgrund av ovanstående förändringar föreligger ett tydligt behov av att upprätta en gemensam riktlinje för kommunens kamerabevakning. Denna riktlinje syftar till att säkerställa att all kamerabevakning inom kommunens ansvarsområde bedrivs på ett rättssäkert, proportionerligt, kunskapsbaserat, kostnadseffektivt samt samordnat sätt. Riktlinjen har även till uppgift att tydliggöra och fördela ansvar, roller och arbetsprocesser avseende kamerabevakningens planering, genomförande och uppföljning. Ett ytterligare syfte är att säkerställa efterlevnad av tillämplig lagstiftning på området.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Riktlinjen berör till kommunfullmäktiges strategiskt mål:
- *Trygg uppväxt ger ett tryggare samhälle*

Riktlinjen berör kommunstyrelsens resultatmål:
- *Alla barn och elever vistas i en trygg och säker pedagogisk miljö*

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Riktlinjen anknyter sig till följande mål i Agenda 2030:

Mål 11 – Hållbara städer och samhällen
- 11.7 Skapa säkra och inkluderande grönområden för alla

Mål 16 – Fredliga och inkluderande samhällen
- 16.1 Minska våldet i världen

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Riktlinjen korrelerar flera av kommunens styrdokument som; Säkerhets- och trygghetspolicy (KS2023/1664), Anvisning för behandling av personuppgifter (KS2023/1797) och Riktlinjen för informationssäkerhet (KS2023/1938).

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Ett av riktlinjens syften är att tydliggöra ansvarsfördelning samt beskriva processer kopplade till kamerabevakning på allmänna platser. I vissa fall kan kamerabevakning förekomma på platser där kommunens medborgare och brukare vistas regelbundet. Under förutsättning att bevakningen genomförs i enlighet med gällande lagstiftning, kan den utgöra ett verkningsfullt verktyg för att öka säkerheten inom kommunen.

Riktlinjen ska även tjäna som ett styrdokument för hur kommunens samlade kamerabevakningsverksamhet ska planeras, beslutas, genomföras och följas upp. Detta syftar till att säkerställa att all kamerabevakning sker på ett rättssäkert och rättsenligt sätt samt att en rimlig balans upprätthålls mellan behovet av trygghet och skyddet för den personliga integriteten. Riktlinjen utgör därmed ett viktigt verktyg för att förhindra otillbörliga intrång i enskildas integritet och bidra till ett ansvarsfullt och medborgarorienterat genomförande av kamerabevakning inom kommunens ansvarsområde.

.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Riktlinjen syftar till att tydliggöra ansvarsfördelningen inom kommunens förvaltningar avseende kamerabevakning. Genom att definiera ansvar före, under och efter driftsättning av kameror skapas

förutsättningar för en enhetlig och rättssäker hantering av kamerarelaterade frågor. Detta bidrar till ökad tydlighet för samtliga berörda medarbetare i organisationen.

Eftersom kamerabevakning redan tillämpas inom flera verksamhetsområden i Kungälvs kommun, bedöms riktlinjens införande inte medföra någon påtaglig förändring i den operativa arbetsbelastningen. Istället utgör riktlinjen ett stödjande och normerande dokument som syftar till att förtydliga rutiner och ansvarsområden i hanteringen av kamerabevakning.
Det är endast säkerhetsenheten som, inom ramen för riktlinjen, tilldelas ett utökat ansvar. Detta innefattar ett särskilt ansvar för upprättande och förvaltning av registerförteckningar över pågående kamerabevakning, samt att fungera som stödresurs för övriga verksamheter vid frågor kopplade till tillämpningen av kamerabevakningsregelverket.

Vidare klargör riktlinjen hur förvaltningen ska förhålla sig till kamerabevakning av områden där kommunens medarbetare kan komma att omfattas av bevakningen i sin yrkesutövning. Syftet är att säkerställa att sådan bevakning sker i enlighet med gällande rätt och med beaktande av arbetsmiljömässiga och integritetsrelaterade aspekter.

Ekonomisk bedömning

Införandet av denna riktlinje bedöms inte i sig generera några omedelbara merkostnader för kommunens verksamheter. Riktlinjen har dock som syfte att tydliggöra ansvarsfördelningen avseende kostnader relaterade till kamerabevakning, såväl för redan etablerade som för planerade bevakningslösningar inom respektive verksamhetsområde.

Vidare specificerar riktlinjen de rättsliga krav som kommunen har att förhålla sig till för att bedriva kamerabevakning i enlighet med gällande lagstiftning. Den nyligen genomförda förändringen i kamerabevakningslagen har inneburit ett ökat ansvar för kommuner att självständigt säkerställa efterlevnad av samtliga tillämpliga regelverk, vilket medför ett utökat administrativt arbete för berörda centrala stödfunktioner, i synnerhet säkerhetsenheten. Denna arbetsökning bedöms dock få en marginell påverkan på den dagliga verksamheten inom övriga delar av organisationen.

I de fall där kamerabevakning tillämpas som en förebyggande åtgärd för att minska exempelvis brottslighet, skadegörelse eller andra ordningsstörningar inom kommunens verksamheter, kan bevakningen även betraktas som en långsiktig investering. Den potentiella effekten av minskade incidentrelaterade kostnader kan därmed på sikt bidra till ett mer kostnadseffektivt resursutnyttjande inom kommunen.

Förslag till beslut

1. Att kommunstyrelsen antar den nya riktlinjen för kamerabevakning.

Linda Nygren
Kommundirektör

Expedieras till:

För kännedom till:

KUNGÄLVS KOMMUN

Riktlinje för kamerabevakning

Riktlinje

Diarie-/dokumentnummer: KS2025/1289
Beslut: <Datum-…Instans §…/År>
Beredande politiskt organ: Kommunstyrelsen
Giltighetstid: 2027-12-31
Dokumentansvarig: Säkerhetschef
Senast uppdaterad av: Säkerhetssamordnare

KUNGÄLVS KOMMUN

Innehållsförteckning

1. Inledning ... 3
2. Relation till andra styrdokument ... 3
3. Mål och syfte ... 3
4. Lagrum ... 3
   4.1 Kamerabevakningslagen (KBL) ... 3
   4.2 Dataskyddsförordningen (GDPR) ... 4
   4.3 Offentlighets- och sekretesslagen (OSL) ... 4
5. När kameror övervägs ... 4
   5.1 Andra förebyggande åtgärder ... 4
   5.2 Kartläggning, intresseavvägning och konsekvensbedömning ... 5
   5.3 Förhandling med fackliga organisationer ... 5
   5.4 Samverkan med andra aktörer ... 5
   5.5 Förteckning över pågående bevakning ... 5
6. Roller och ansvar för kamerabevakning ... 6
   6.1 Ansvarig nämnd ... 6
   6.2 Sektorer ... 6
   6.3 Ansvar för informationssäkerhetsarbetet ... 6
7. Information om kamerabevakning ... 7
8. Hantering av inspelat material och begränsning av lagringstid ... 7
9. Levandegöra ... 7
10. Uppföljning ... 7

KUNGÄLVS KOMMUN

1. Inledning

Kungälvs kommun har högt ställda mål om att det ska vara tryggt och säkert för de som bor, besöker och verkar i kommunen. Kommunen kan vid behov använda kamerabevakning för att förebygga, upptäcka och hantera eventuella eller redan inträffade brott, ordningsstörningar och övriga situationer som påverkar säkerheten och tryggheten negativt samt för att minska skadegörelse och minimera ekonomiska förluster.

2. Relation till andra styrdokument

Riktlinjen är kopplad till

- Säkerhets- och trygghetspolicy (KS2023/1664)
- Anvisning för behandling av personuppgifter (KS2023/1797)
- Riktlinje för Informationssäkerhet (KS2023/1938)

3. Mål och syfte

Mål och syftet med detta dokument är att;

- Tillgodose behovet av kamerabevakning för berättigade ändamål och att skydda fysiska personer mot otillbörligt intrång i den personliga integriteten vid sådan bevakning.
- Tillse att kommunens kamerabevakning bedrivs genom ett centraliserat, proportionerligt, kunskapsbaserat, kostnadseffektivt och samordnat arbetssätt för att motverka brottslighetens utveckling.
- Tillskriva, beskriva och förtydliga ansvar, roller och processer.
- Säkerställa att kommunens kamerabevakning sker i enlighet med gällande lagstiftning.

4. Lagrum

Möjligheten att bedriva kamerabevakning styrs primärt av två lagar: kamerabevakningslagen (2018:1200) och EU:s dataskyddsförordningen. Utöver dessa två styrande lagar finns även lagar som har viss påverkan på hanteringen av kamerabevakning, såsom exempelvis offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete.

4.1 Kamerabevakningslagen (KBL)

KBLs syfte är att tillgodose behovet av kamerabevakning för berättigade ändamål och att skydda fysiska personer mot otillbörligt intrång i den personliga integriteten vid sådan bevakning. Som ett allmänt krav för kamerabevakning av alla typer av platser gäller att övervakningen ska bedrivas lagligt och med hänsyn till enskildas personliga integritet. Om kamerabevakningen är varaktig, regelbunden eller upprepad personbevakning och kameran inte manövreras från platsen omfattas den av KBL. KBL gäller oavsett om allmänheten har tillträde till platsen eller inte.

Från och med den 1 april 2025 krävs inget tillstånd från Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) för kamerabevakning. I stället för tillstånd är det numera ett krav att göra en dokumenterad intresseavvägning mellan bevakningsintresset och den enskildes intresse av att inte bli bevakad, samt att föra en förteckning över den bevakning som bedrivs, se vidare punkt 5.

KUNGÄLVS KOMMUN

4.2 Dataskyddsförordningen (GDPR)

Verksamheter som kamerabevakar behöver följa reglerna i GDPR. Den personuppgiftsansvariga ansvarar för att reglerna följs och att kamerabevakningen är tillåten. Personuppgifter är information som direkt eller indirekt kan hänföras till fysisk person som är i livet, exempelvis bilder från en övervakningskamera. Utgångspunkten när det gäller kamerabevakning är att bildmaterial som inhämtas genom sådan övervakning anses vara integritetskänslig till sin natur. Det innebär att kraven på skydds- och säkerhetsåtgärder är höga redan i utgångsläget. GDPR gäller i hela EU och har bland annat till syfte att skapa en enhetlig och likvärdig nivå för skyddet av personuppgifter.

Enligt GDPR får personuppgifter bara samlas in för särskilda, uttryckligen angivna och berättigade ändamål och får inte användas för något annat syfte. Detta innebär att avsikten med kamerabevakningen måste bestämmas innan övervakningen påbörjas.

För all bevakning i kommunen som omfattar personuppgifter grundar sig behandlingen på den rättsliga grunden uppgift av allmänt intresse enligt artikel 6.1 e) i förordningen.

Uppgifter av allmänt intresse ska ha stöd i

- lag eller annan författning
- kollektivavtal eller beslut som har meddelats med stöd av lag eller annan författning.

4.3 Offentlighets- och sekretesslagen (OSL)

Vid kamerabevakning tillämpas OSL som innehåller bestämmelser om tystnadsplikt i det allmännas verksamhet och om förbud att lämna ut allmänna handlingar.

5. När kameror övervägs

När kameror övervägs ska verksamheten som önskar kamerabevakning se över och kartlägga om det finns en verksamhetsspecifik anvisning/rutin eller regler som verksamheten måste ta hänsyn till.

5.1 Andra förebyggande åtgärder

Kamerabevakning ska endast bedrivas då intresset av sådan övervakning väger tyngre än den enskildes intresse av att inte bli övervakad. Installation av bevakningssystem med kamera ska därför ses som en kompletterande skyddsåtgärd då andra insatser visat sig vara otillräckliga. Det är alltså av betydelse att veta vilka alternativa och kompletterande åtgärder som finns. Innan kamerabevakning påbörjas ska andra brottsförebyggande åtgärder inventeras och prövas. Om tänkbara andra åtgärder är enklare att använda, billigare, mer effektiva eller mindre integritetskänsliga ska kamerabevakning inte ske.

KUNGÄLVS KOMMUN

5.2 Kartläggning, intresseavvägning och konsekvensbedömning

Kamerabevakning av personer innebär ett ingrepp i enskilds personliga integritet. Därför är det viktigt att platsen för övervakning kartläggs, att man identifierar en tydlig problembild av området och att andra brottsförebyggande åtgärder övervägs och prövas.

Kamerabevakning får inte baseras på antaganden eller spekulationer. Det måste finnas ett klart och tydligt definierat berättigat intresse, grundat på en faktisk och dokumenterad problembild. Sådant intresse kan exempelvis avse behovet att förebygga skadegörelse, upptäcka brott eller upprätthålla ordning och säkerhet i eller i anslutning till en verksamhetslokal eller annan byggnad.

Problembilden ska sammanställas i en intresseavvägning, där bevakningsintresset vägs mot integritetsintresset på den aktuella platsen. Om bevakningsintresset bedöms väga tyngre än integritetsintresset, kan kamerabevakning tillåtas. Om integritetsintresset däremot väger tyngre, är kamerabevakning inte tillåten. Intresseavvägningen ska dokumenteras, oavsett om det gäller en plats dit allmänheten har tillträde eller inte.

Innan kamerabevakning inleds ska kommunen även ta ställning till om det finns behov av att genomföra en konsekvensbedömning enligt artikel 35 i dataskyddsförordningen (GDPR). En konsekvensbedömning måste göras om behandlingen av personuppgifter sannolikt leder till en hög risk för fysiska personers rättigheter och friheter. En sådan bedömning är obligatorisk vid exempelvis systematisk övervakning av allmän plats i stor omfattning. Även konsekvensbedömningen ska noggrant dokumenteras och sparas. Syftet med konsekvensbedömningen är att identifiera och förebygga risker samt att säkerställa skyddet av enskildas fri- och rättigheter vid behandling av personuppgifter.

5.3 Förhandling med fackliga organisationer

Vid de fall som den kamerabevakade platsen även inkluderar områden där anställda i sitt yrke kan bli bevakade (som till exempel skolor eller andra lokaler som används av förvaltningen) finns det en skyldighet för arbetsgivaren att förhandla med arbetstagarorganisationen i enlighet med lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet (MBL) i samband med att man överväger att börja kamerabevaka.

5.4 Samverkan med andra aktörer

Arbetet ska, när det är lämpligt, genomföras i nära samverkan med andra relevanta aktörer i samhället, såsom kommunens bolag, andra fastighetsägare samt representanter för näringslivet. Kommunen ska även samverka med Polismyndigheten och andra brottsbekämpande myndigheter.

Material från kamerabevakning får och ska i förekommande fall lämnas ut till brottsbekämpande myndighet i enlighet med gällande lagstiftning. En sekretessprövning enligt offentlighets- och sekretesslagen (OSL) ska genomföras i varje enskilt fall. Inför ett sådant utlämnande bör även samråd ske med kommunens säkerhetsenhet.

5.5 Förteckning över pågående bevakning

Det ska finnas en förteckning över pågående kamerabevakning. Förteckningen ska innehålla uppgifter om adress (eller annan jämförbar uppgift för den plats som bevakas), typ av plats som bevakas, syftet med bevakningen, huruvida bevakningen omfattar ljudupptagning eller

KUNGÄLVS KOMMUN

annan särskild teknik, och att en dokumenterad intresseavvägning har gjorts och vilket datum den senaste intresseavvägningen gjordes.

6. Roller och ansvar för kamerabevakning

6.1 Ansvarig nämnd

Kommunstyrelsen ansvarar för de övergripande trygghetsfrågorna i kommunen samt för kommunens fastighetsinnehav. Det åligger således kommunstyrelsen att fatta beslut om kameraövervakning avseende kommunens fastigheter, både fastigheter med byggnader och fastigheter som utgör allmän plats i kommunens utemiljö. Kommunstyrelsen bestämmer ändamål och syfte med kamerabevakningen, och är därmed personuppgiftsansvarig för personuppgiftsbehandlingen.

6.2 Sektorer

Sektorerna uppmärksammar behovet av kamerabevakning och genomför samt uppdaterar utredningarna för kamerabevakning. I detta ingår bland annat kartläggning, intresseavvägning, eventuell konsekvensbedömning samt att bevakningen registreras i registret för kamerabevakning.

Sektorerna ska minst årligen pröva behovet av kamerabevakning samt kontrollera att eventuella villkor och förutsättningar som anges i lagar, styrdokument med flera efterlevs.

Sektorerna står för finansieringen av såväl förarbete som inköp, bevakning och drift. Sektorerna ansvarar vidare för genomförandet av inköp och driftsättning, underhåll och service, samt dagliga driften av kamerabevakningen. Arbetet ska genomföras i samråd med säkerhetsenheten.

6.3 Ansvar för informationssäkerhetsarbetet

Kommunstyrelsen ansvarar ytterst för informationssäkerhetsarbetet men övriga nämnder inom kommunen har övergripande ansvar för att informationssäkerhetsarbetet bedrivs inom sektorernas verksamhetsområde. Systemägare har ansvar för säkerheten i informationstillgångar, klassning av informationstillgångar samt för genomförande av riskåtgärder.

6.4 Säkerhetsenheten

Säkerhetsenheten har motsvarande ansvar som sektorerna för de kamerorna som inte ligger inom respektive sektorers ansvarsområde, exempelvis vid gator och torg.

Kommunens säkerhetsenhet ansvarar för att förteckning över pågående kamerabevakning förs, se punkt 5.

Säkerhetsenheten ska vara behjälplig avseende kamerabevakning.

Säkerhetsenheten ansvarar på en övergripande nivå att utvärdera effekterna av de uppsatta bevakningskamerorna. Detta kan även bidra till en bredare förståelse till kamerabevakningens effekter på vissa platser och på en viss typ av brottslighet. Denna kunskap kan sedan användas som beslutsunderlag för både beslutstagandet om kamerabevakning ska fortsättas på den specifika platsen där utvärderingen genomfördes,

KUNGÄLVS KOMMUN

och som beslutsunderlag till andra platser där kamerabevakning är tänkt att genomföras i framtiden.

7. Information om kamerabevakning

Vid bevakning av ett område med hjälp av kameror måste kommunen sätta upp skyltar samt informera om bevakningen på något annat sätt genom till exempel information på kommunens webbplats eller utskriven information i receptionen i stadshuset. Upplysningsplikten gäller även i de fall då övervakningen avser en plats dit allmänheten inte har tillträde.

Upplysningsplikten inträder när övervakningsutrustningen sätts upp fram till dess att utrustningen plockas ned och omfattar alla typer av övervakning. Information om att kamerabevakning sker ska vara tydlig och anpassad från fall till fall.

Det är olagligt att sätta upp dolda bevakningskameror utan att informera den som bevakas. Utöver GDPR:s regler kan till exempel även brottsbalkens bestämmelse om kränkande fotografering bli tillämplig.

8. Hantering av inspelat material och begränsning av lagringstid

Upprepad personbevakning som tas upp i samband med kamerabevakning betraktas som personuppgifter och ska skyddas med lämpliga säkerhetsåtgärder. Inspelat material är att anse som känsligt material till vilket endast ett fåtal personer har tillgång till.

Det inspelade materialet får inte sparas längre än nödvändigt för att uppnå syftet med bevakningen och uppgifterna ska raderas när de inte längre behövs för ändamålet. Huvudregeln är att material inte får sparas mer än 72 timmar, en längre lagringstid kan vara tillåten men då krävs en utförligare motivering. Lagringstid ska dokumenteras i kommunens bevarande- och gallringsregler (dokumenthanteringsplan) och det ska finnas rutin för gallring för att säkerställa en korrekt hantering av inspelat material.

9. Levandegöra

Riktlinjen ska kommuniceras ut till samtliga via hemsidan och intranätet.

10. Uppföljning

Styrdokumentet följs upp och uppdateras vid eventuella lagändringar eller när styrdokumentets giltighetstid löper ut.

Filen hittades inte. Den är antingen borttagen eller utcheckad

Remissvar - Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030

Aktualiserad strategi 2025

Vad är er samlade uppfattning om strategins relevans i förhållande till utvecklingen i Västra Götaland och omvärldens förändringar, och därmed för att nå målet: Tillsammans gör vi Västra Götaland till föredöme för omställning till ett hållbart och konkurrenskraftigt Västra Götaland?

Kungälvs kommun bedömer att strategin är relevant i relation till utvecklingen i Västra Götaland och de förändringar som sker i omvärlden. Kommunen ser positivt på att strategin nu inkluderar en utblick mot 2045, vilket möjliggör ett mer långsiktigt arbete med insatser som främjar kvalitet och hållbar utveckling.

Kungälvs kommun anser att strategin saknar ett samlat och tydligt perspektiv på digitaliseringens roll som en central del för utveckling. Området för digitalisering har haft en stark utveckling de senaste åren och det är avgörande att kommuner, näringsliv och andra aktörer följer med i utveckling. För att Västra Götaland ska förbli en konkurrenskraftig region behöver digitaliseringen ges ett mer framträdande utrymme i strategin. I dagsläget är den utspridd och omnämns i olika delar, vilket försvagar förståelsen om dess betydelse. Samtidigt är det positivt att strategin lyfter digitaliseringens relevans inom samtliga långsiktiga prioriteringar, vilket påvisar dess vikt i regionens fortsatta utveckling.

Vidare vill kommunen framföra att strategin omfattar ett stort geografiskt område med varierande förutsättningar och resurser. Med fördel bör den också lyfta att olika områden i regionen har olika behov och roller i utvecklingen. Likaså att lyfta fram gemensamma intressen och samband inom regionen. Ett exempel är att intensifiera samverkan kring utbildningsområdet där kommuner med fördel kan samarbeta. Genom att samverka och matcha utbildningen utifrån regionens kompetensbehov och tillsammans skapa en bredd i utbudet ökar regionens attraktionskraft och kompetensförsörjningen stärks.

Under avsnittet Knyta samman Västra Götaland lyfter strategin viktiga regionala utmaningar såsom gods- och persontransporter, bebyggelseplanering, energiförsörjning och klimatanpassning. Där framhålls behovet av att gemensamt synliggöra, ta vara på och stärka funktionella samband och strukturer mellan kommunerna. Kungälvs kommun anser att detta resonemang även bör tillämpas inom fler områden så som kompetensförsörjning, skola och utbildning och digitalisering.

De fyra långsiktiga prioriteringarna har förtydligats. Fångar beskrivningen under respektive långsiktig prioritering de utmaningar och möjligheter som är mest centrala för gemensamma insatser framåt?

Kungälvs kommun välkomnar de tydliggöranden som översynen har bidragit med inom de fyra prioriteringsområden utifrån de senaste årens omvärldsförändringar och förändrade förutsättningar. Som nämnt ovan ser man ett behov av förtydligande av digitaliseringens vikt för tillväxt och utveckling.

Ökad inkludering:

Under Ökad inkludering lyfter strategin upp organiserad brottslighet vilket är en viktig aspekt i strategin och det fortsatta arbetet. Det finns en avsaknad av att uppmärksamma den växande utmaningen kopplad till ekonomisk brottslighet och välfärdsbrottslighet, som idag är en utmaning inom hela landet. Ekonomisk brottsligheten påverkar vår välfärd vilket även på längre sikt påverka tilliten till demokratin. Här finns ett stort behov av att kommuner och andra aktörer arbeta tillsammans för att minska risken för ekonomisk brottslighet och bör därför tydligare betonas i strategin.

Bygga kompetens:

Kungälvs kommun välkomnar att strategin betonar vikten av ett förebyggande arbete för att stärka barn och ungas förutsättningar att klara skolan, samt att den lyfter behovet av att ta tillvara allas kompetens. Kungälvs kommun vill särskilt understryka betydelsen av ett fördjupat samarbete mellan

kommunerna för att möjliggöra ett effektivt kompetensutnyttjande över kommungränserna. För att regionen ska fortsätta vara attraktiv krävs inte bara att vi rekryterar ny kompetens, utan också att vi värnar om den personal och kompetens vi redan har. I takt med att behoven förändras och omställningar blir nödvändiga behöver vi agera proaktivt. Inom yrkesgrupper där ekonomiska anpassningar har varit aktuella är det särskilt viktigt att tidigt identifiera möjligheter till omställning och skapa förutsättningar för att erbjuda nya vägar framåt. Detta stärker både individens utveckling och regionens långsiktiga kompetensförsörjning.

Det är avgörande att sådana insatser inte enbart läggs på individens ansvar, utan att kommuner med olika förutsättningar samverkar för att erbjuda stöd och möjligheter till kompetensomställning. Strategins fokus på kompetensförsörjning som en prioriterad regional fråga är positiv, liksom att den lyfter vikten av att ta emot och behålla internationell kompetens. Kommunen ser även positivt på att strategin uppmärksammar den kompetens som står långt ifrån arbetsmarknaden. Däremot saknas ett tydligt perspektiv kring behovet av att behålla och utveckla befintlig personal inom regionen, för att säkerställa långsiktig kompetensförsörjning.

Vidare vill man även betona avsaknaden av fokus på kompetensförsörjning inom förskola, skola, vård och omsorg som är yrkesgrupper som är i stort behov av kompetensförsörjning. Gruppen motsvarar viktiga funktioner för att kunna leverera välfärd av god kvalitet till medborgarna.

Kungälvs kommun vill uppmärksamma att strategin saknar ett tydligt arbetsmarknadsperspektiv, där skolans roll som aktör i kompetensförsörjningskedjan bör lyftas. Det är avgörande att samverkan mellan skola, näringsliv och offentliga aktörer stärks för att främja barn och ungas motivation, samt för att generera innovation och kompetens i yngre åldrar.

Genom att integrera arbetslivsperspektiv i skolan stärks studerandes förståelse för arbetsmarknadens krav och möjligheter. Det saknas perspektiv kring vägledning eller arbetslivsanknytning som motivation för att klara skolan. Vilket i sin tur är en viktig förebyggande insats mot utanförskap och kriminalitet. Strategin lyfter även att det krävs insatser som gör fler barn och unga intresserade av naturvetenskap, teknik och matematik. En koppling mellan arbetsliv och utbildning främjar motivation genom att synliggöra framtidsmöjligheter och yrkesval. Strategin bör därför inkludera insatser som främjar förankring på arbetsmarknaden och synliggör yrkesvägar inom områden där kompetensförsörjning är särskilt angelägen.

Arbetet med trygghet, inkludering och att förebygga kriminalitet är ett tvärsektoriellt arbete som inte enbart ligger hos skolan utan även socialtjänsten. Strategin saknar erkännande och beskrivningar kring socialtjänstens roll i arbetet.

Knyta samman Västra Götaland:

Det är positivt att strategin lyfter behovet av ökad samplanering vid etableringar. För att stärka regionens attraktionskraft behöver gemensamma plattformar eller forum utvecklas där kommuner kan samverka över kommungränserna. Genom en mer sammanhållen planering skapas bättre förutsättningar för hållbara och strategiska etableringar som gynnar hela regionen.

Kungälvs kommun vill även betona att kommunerna inte ensamt kan bära ansvaret vid planering av nya etableringar och verksamheter. För att lyckas krävs att den övergripande infrastrukturen samordnas och planeras i nära samspel med kommunernas egna planer.

Kungälvs kommun har en stark och stabil tillväxt inom regionen. Befolkningen ökar kontinuerligt vilket visar att allt fler väljer att bosätta sig i kommunen. Kommunen uppvisar en stabil befolkningstillväxt, omfattande investeringar i infrastruktur och ett växande näringsliv, vilket sammantaget gör Kungälv till en betydande aktör i regionens framtida utveckling.

Kungälvs tillväxt gynnar hela regionen. Det norra stråket har stor potential för fortsatt utveckling, med viktiga resurser som:

- Jordbruksmark
- Kustremsa med betydelse för både besöksnäring, rekreation och beredskap

- Mark för bostäder och näringsliv

Kungälv har ett inflöde av både arbetskraft och studerande, vilket ökar behovet av en välfungerande och robust infrastruktur. För att kommunen ska kunna fortsätta växa och erbjuda god tillgänglighet till arbetsplatser och utbildning krävs det att infrastrukturen prioriteras i den regionala planeringen.

Ett särskilt behov är att utveckla en alternativ förbindelse över Nordre älv. I dagsläget är Kungälv samt alla kommuner längst det norra stråket beroende av broförbindelsen längst E6:an, vilket skapar sårbarhet och minskar regionens robusthet och beredskap. Dessutom är södra Bohusbanan en viktig transportlänk, både för arbetsmarknaden, studerande och besöksnäringen. För att stärka tillgängligheten till kustkommunerna bör södra Bohusbanan vara en prioriterad utvecklingsfråga under kommande år. Det är inte enbart lokala utmaningar utan skapar tillväxt, attraktionskraft och robusthet till hela regionen.

Strategin berör perspektivet inom ramen för de långsiktiga och strategiskt viktiga samverkansområdena. I detta sammanhang lyfts behovet av att utveckla en transporteffektiv infrastruktur samt att främja en ökad andel hållbara resor för att stärka sammanhållningen i Västra Götaland.

Man ser positivt på att strategin har exempel på långsiktiga vikta samverkansområden under varje prioritering för att förtydliga vidare arbete med strategin. För att kommunerna ska kunna omsätta strategin i konkret handling krävs än tydligare målformuleringar, som möjliggör en enkel uppföljning av utvecklingen.

Tre nya områden föreslås, som vi gemensamt behöver kraftsamla kring de närmaste åren. Fångar dessa de viktigaste områdena för särskilt fokus, riktad samverkan och gemensamma insatser? Har respektive kraftsamling rätt avgränsning och innehåll?

Kungälv anser att kraftsamlingarna är relevanta och aktuella utifrån regionens förändrade förutsättningar och senaste årens omvärldsförändringar.

I den aktualiserade strategin framgår att digitalisering inte längre utgör ett område för kraftsamling, utan i stället integreras inom samtliga prioriterade områden. Kungälvs kommun ser positivt på att digitaliseringens betydelse lyfts brett, men uttrycker samtidigt en oro för att frågan riskerar att förlora det specifika fokus som krävs för att driva utvecklingen framåt. Det finns en risk att digitaliseringen "hamnar mellan stolarna" om den inte hanteras med ett tydligt helhetsperspektiv. Kommunen vill därför betona vikten av att digitaliseringens roll i den regionala utvecklingen behandlas samlat och strategiskt, snarare än inom avgränsade områden.

Den regionala planeringen kan ge upphov till målkonflikter. Kungälvs kommun ser därför ett behov av att strategin tydligt redogör för hur sådana avvägningar hanteras.

Samarbete mellan aktörer är nödvändigt för ett framgångsrikt genomförande av strategin. Hur kan genomförandet förstärkas? Vad fungerar bra eller dåligt? Hur kan er organisation bidra?

Strategin omfattar flera områden som kräver samverkan och samordning för att lyfta delarna med helheten. Särskilt kompetensförsörjningen behöver hanteras ur ett brett perspektiv och lyftas i flera forum, snarare än att drivas inom enskilda stuprör.

Strategin lyfter vikten av att bygga vidare på tidigare erfarenheter vilket är positivt. Det finns samtidigt ett fortsatt behov av att ta vara på beprövade arbetssätt och lärdomar i ett helhetsperspektiv. Det handlar om att identifiera gemensamma nämnare mellan olika frågor och arbeta på liknande sätt där det är möjligt, för att uppnå långsiktigt hållbara resultat. Det genererar även tydliga verktyg och metoder för hur kommuner ska omsätta strategin i praktisk handling.

Det finns också behov av att ta ett omtag i flera frågor som bör lyftas ur ett helhetsperspektiv och diskuteras på bredare arenor. Det gäller inte bara kompetensförsörjningen, utan även barn och ungas psykiska hälsa och arbetet mot välfärdsbrottslighet och organiserad brottslighet.

De vägledande principerna ligger kvar. Hur ser ni på hur de bidrar till strategins genomförande?

Kungälvs kommun välkomnar att man har vägledande principer för att vägleda dialog och samverkan i genomförandet av strategin.

From: Felicia Lanhage on behalf of "Miljö- och regionutvecklingsnämnd" <miljo-och.regionutvecklingsnamnd@vgregion.se>
Sent: Mon, 14 Apr 2025 08:27:56 +0000
To: kommun@ale.se; kommun@harryda.se; kommun@lerum.se; kommun@ockero.se; kommun@stenungsund.se; kommun@tjorn.se; kommunen@lillaedet.se; kommunstyrelsen@alingsas.se; kundcenter@partille.se; stad@molndal.se; Registrator; stadsledningskontoret@stadshuset.goteborg.se; boras.stad@boras.se; herrljunga.kommun@herrljunga.se; kansliet@svenljunga.se; kommun@tranemo.se; kommun@ulricehamn.se; kommunen@bollebygd.se; kommunen@vargarda.se; ks@mark.se; kommunen@hjo.se; info@mariestad.se; karlsborg.kommun@karlsborg.se; kommun@essunga.se; kommun@grastorp.se; kommun@gullspang.se; kommun@lidkoping.se; kommunen@falkoping.se; kommunen@toreboda.se; kommunstyrelsen@gotene.se; skara.kommun@skara.se; Kommunstyrelsen@skovde.se; tidaholms.kommun@tidaholm.se; kommun@tibro.se; vara.kommun@vara.se; kommun@bengtsfors.se; kommun@dalsed.se; kommun@fargelanda.se; kommun@lysekil.se; kommunen@mellerud.se; kommun@munkedal.se; kommun@orust.se; info@sotenas.se; kommun@stromstad.se; kommun@tanum.se; kontaktcenter@trollhattan.se; kommunen@uddevalla.se; kommun@vanersborg.se; kommun@amal.se; kansli@fyrbodal.se; info@skaraborg.se; info@borasregionen.se; diarium@goteborgsregionen.se; info@businessregion.se; christina.gehrke@almi.se; vgl@foretagarna.se; info@vastsvenskahandelskammaren.se; goteborg@coompanion.se; fyrbodal@coompanion.se; skaraborg@coompanion.se; sjuharad@coompanion.se; ingi.jonasson@scienceparkskovde.se; linda.bohlin@innovatum.se; johan.lofvenholm@lindholmen.se; cecilia.edebo; erik.bresky@scienceparkboras.se; goteborg@drivhuset.se; goteborg@drivhuset.se; hv@drivhuset.se; boras@drivhuset.se; goteborg@ungforetagsamhet.se; fyrbodal@ungforetagsamhet.se; alvsborg@ungforetagsamhet.se; skaraborg@ungforetagsamhet.se; kajsa@csrvastsverige.se; maria.wiren@universeum.se; lisa.belfrage@navet.com; linda.markus@molekylverkstan.se; balthazar@skovde.se; magnus.elmshorn@skovde.se; annica.hansson.wallden@dalenium.com; daniel.svedmyr@innovatum.se; jan.andersson; asa.hasslin@iucvast.se; info@iucvast.se; leif.pehrsson; info@idcab.se; ewa.ekman@gtc.com; info@iuc-sjuharad.se; Fredrik.gunnarsson@industriarbetsgivarna.se; registrator@chalmers.se; registrator; registrator@his.se; registrator@hb.se; registrator@hv.se; margareta.stigson@slu.se; registrator@myh.se; info@ri.se; info@sofvast.se; info@finsam.goteborg.se; info@samskaraborg.se; kansli@sjusam.se; anna.fagefors@sjusam.se; Ann.Kickeus@trollhattan.se; Helene.Ohlsson@bengtsfors.se; elin.jartun@finsam.goteborg.se; annika.ruys-hagberg; christel.martinsson@samskaraborg.se; catarina.ortengren@sofvast.se; henrik.svedberg@alvokust.se; Elisabeth Rahmberg Johansson; vastragotaland@lansstyrelsen.se; jordbruksverket@jordbruksverket.se; registrator@energimyndigheten.se; registraturen@boverket.se; tillvaxtverket@tillvaxtverket.se; vastsverige@tillvaxtverket.se; vinnova@vinnova.se; esf@esf.se; vastsverige@esf.se; trafikverket; registrator@arbetsformedlingen.se; eva.wettermark@arbetsformedlingen.se; registrator@raa.se; info@jamy.se; havochvatten@havochvatten.se; skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se; emil.bengtsson@skogsstyrelsen.se; lo-vastsverige@lo.se; maria.th.jaokobsson@vgregion.se; skaraborg.vast@unionen.se; goteborg@unionen.se; sjuhall@unionen.se; Branka Djukanovic Svensson; rudolf.antoni@svensktnaringsliv.se; vastragotaland@lrf.se; registrator@skr.se; region@regionvarmland.se; regionen@regionhalland.se; regionen@rjl.se; regionen@regionorebrolan.se; registrator.rlk@regionstockholm.se; region@skane.se; post@ofk.no; postmottak@byr.oslo.kommune.no; kommun@kungsbacka.se; vastra@hushallningssallskapet.se; info@radgivarna.nu; tomas.rydsmo@helasverige.se; skaraborg@helasverige.se; tinaredcap@gmail.com; goteborgsregionen@helasverige.se; vastragotaland@rfsisu.se; magnus.pettersson@vgidrott.se; info@vgb.nu; janolanolin; helena.dahlstrom; piasvanqvist; marie.pettersson@coompanion.se; Kerstin

Söderberg; Katrin Sepp; janolanolin; Jan Linde; espigadario@gmail.com; erica; info@skoopigr.se; cecilia.nilsson@svinesundskommitten.com; Liselott Johansson; Camilla Salén; Maria Talja; Rikard Eduards; Emma Broberg; info@steneby.se; post@vastkuststiftelsen.se; info@dalslandskanal.se
Subject: Aktualiserad Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030
Attachments: Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021-2030 - Remissversion aktualiserad strategi 2025.pdf, Remissmissiv extern - Aktualiserad RUS.pdf
Categories: Maria

Varsam: Detta är ett meddelande från en extern avsändare. Öppna inte länkar eller bilagor om du är osäker på avsändaren eller innehållet.

Hej,

Förslag på aktualiserad Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030 går nu ut på remiss. Er organisation bjuds in att ge ert svar på remissversionen av strategin. Remissperioden pågår mellan 14 april och 15 september.

Bifogat finns remissmissiv med frågeställningar och sändlista samt den aktualiserade regionala utvecklingsstrategin. Ni hittar remisshandlingarna och mer information om remissförfarandet på www.vgregion.se/rusremiss.

För er som vill få förslaget presenterat för er eller har frågor om remissen, bjuder vi in till två digitala seminarier den 28 april och 5 maj. Anmälan sker via länken ovan.

Har ni frågor är ni välkomna att kontakta Hanna Jönsson, processledare regional utvecklingsstrategi, hanna.m.jonsson@vgregion.se

Vi ser fram emot era svar.

Vänliga hälsningar,
Felicia Lanhage
Nämndsamordnare
Miljö- och regionutvecklingsnämnden

Koncernstab Kansli och säkerhet
Avdelning Nämndsamordning
Koncernkontoret
Västra Götalandsregionen
Telefon: 0766 – 97 02 55
Mejl: felicia.lanhage@vgregion.se

Postadress: Regionens Hus, 405 44 Göteborg
Besöksadress: Bergslagsgatan 2, 411 04 Göteborg

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030

Remissversion Aktualiserad strategi 2025

Förord remissversion

FÖRSLAG PÅ AKTUALISERAD STRATEGI har arbetats fram i bred dialog med kommuner, kommunalförbund, näringsliv, det civila samhället, akademi, länsstyrelsen och andra myndigheter med flera, samt internt inom Västra Götalandsregionens nämnder, förvaltningar och bolag. Förslaget baseras även på omvärldsanalys, uppföljning av utvecklingen i länet, utvärdering av strategins kraftsamlingar och andra lärdomar från genomförandet.

De ändringar och förtydliganden som gjorts i strategin sammanfattas i en bilaga till remissversionen. I bilagan beskrivs även syfte och avgränsning för översynen samt hur den genomförs i en dialogprocess. Förslaget är ute på remiss 14 april–15 september 2025 och vi ser fram emot att ta del av era remissvar.

Helena Lundberg Nilsson, Regionutvecklingsdirektör, Västra Götalandsregionen, april 2025

Innehåll

Tillsammans ställer vi om 4

VI SOM GENOMFÖR STRATEGIN 4

SÅ LÄSER DU DEN REGIONALA UTVECKLINGSSTRATEGIN 5

Strategins mål 6

Goda förutsättningar i Västra Götaland 8

ETT SAMLAT OCH STRATEGISKT REGIONALT UTVECKLINGSARBETE 8

Samhällsutmaningar som drivkraft 9

Fyra långsiktiga prioriteringar 10

STÄRKA INNOVATIONSKRAFTEN – för ett konkurrenskraftigt näringsliv i framkant 12

BYGGA KOMPETENS – för bättre kompetensförsörjning och livslångt lärande 13

ÖKA INKLUDERINGEN – för stärkt tillit och sammanhållning 14

KNYTA SAMMAN VÄSTRA GÖTALAND – för hållbar och förbättrad tillgänglighet 15

Tillsammans kraftsamlar vi 16

INDUSTRINS GRÖNA OMSTÄLLNING 18

FRAMTIDSRUSTA BARN OCH UNGA 18

ÖKAD ROBUSTHET GENOM SAMVERKAN I SAMHÄLLSPLANERING 19

Genomförande – i dialog och samverkan 20

FYRA VÄGLEDANDE PRINCIPER 23

KUNSKAP OCH LÄRANDE 24

VERKTYG OCH RESURSER 25

Så bidrar strategin till Agenda 2030 27

Så hänger det ihop 28

BILAGA: Sammanfattning av ändringar och förtydliganden 30

Tillsammans ställer vi om

Alla som bor och verkar i Västra Götaland ska ha möjlighet att leva ett gott liv. Nyckeln till Västra Götalands långsiktiga attraktivitet och konkurrenskraft är vår gemensamma förmåga att vara innovativa och ställa om till ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart samhälle.

DEN REGIONALA UTVECKLINGSSTRATEGIN anger en riktning för omställningen till ett gott liv i Västra Götaland. Den beskriver mål och prioriteringar där takten i omställningen behöver öka och den fokuserar på områden som utvecklas dels genom samarbete mellan organisationer och sektorer, dels genom samverkan mellan lokal, regional, nationell och internationell nivå.

För att ställa om till ett hållbart Västra Götaland behöver vi möta flera samhällsutmaningar parallellt. Ingen kan lösa dessa utmaningar på egen hand, men tillsammans kan vi bidra till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle. Strategin sträcker sig till 2030, med utblick mot 2045 för att väga in behovet av långsiktighet när vi samverkar kring komplexa samhällsutmaningar och möjligheter för länets utveckling.

Vi som genomför strategin

Vi som varit med och tagit fram strategin och ska bidra till att den genomförs är näringslivet och dess organisationer, länets 49 kommuner och fyra kommunalförbund, akademi och forskningsinstitut, det civila samhället, Västra Götalandsregionen samt länsstyrelsen och andra statliga myndigheter. Vi har alla olika ansvar, resurser och kunskaper, och strategin är plattformen för vår samverkan och för ett kraftfullt genomförande.

SÅ HÄNGER DET IHOP

Strategin tar sin utgångspunkt i Vision Västra Götaland – Det goda livet.

Det goda livet förutsätter en hållbar utveckling i tre dimensioner – ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Dessa tre dimensioner är beroende av varandra och förstärker varandra.

Den regionala utvecklingsstrategin bidrar till det regionala genomförandet av internationella, europeiska och nationella utvecklingsstrategier. På global nivå finns Agenda 2030 med 17 hållbarhetsmål. På europeisk nivå finns strategier och regleringar som ska säkerställa en rättvis omställning till en hållbar och konkurrenskraftig ekonomi i EU och med mål och åtgärder för klimatneutralitet fram till 2050. På nationell nivå finns Strategin för hållbar regional utveckling.

Regionala utvecklingsstrategin samspelar med tre andra regionala måldokument som är antagna av regionfullmäktige. Dessa måldokument är Strategi för hälso- och sjukvårdens omställning i Västra Götalandsregionen, Regionalt trafikförsörjningsprogram och Västra Götalands kulturstrategi och kulturplan.

Den regionala utvecklingsstrategin vägleder kommuner, kommunalförbund, näringsliv, akademi och forskningsinstitut, det civila samhället samt länsstyrelsen och andra statliga myndigheter i det gemensamma arbetet med regional utveckling. Strategin och regionfullmäktiges budget styr tillsammans Västra Götalandsregionens satsningar på regional utveckling.

Så läser du den regionala utvecklingsstrategin

Den regionala utvecklingsstrategin pekar ut riktningen för vårt gemensamma arbete för Västra Götalands utveckling. Strategin består av ett mål, fyra långsiktiga prioriteringar och tre områden för tvärsektoriell kraftsamling.

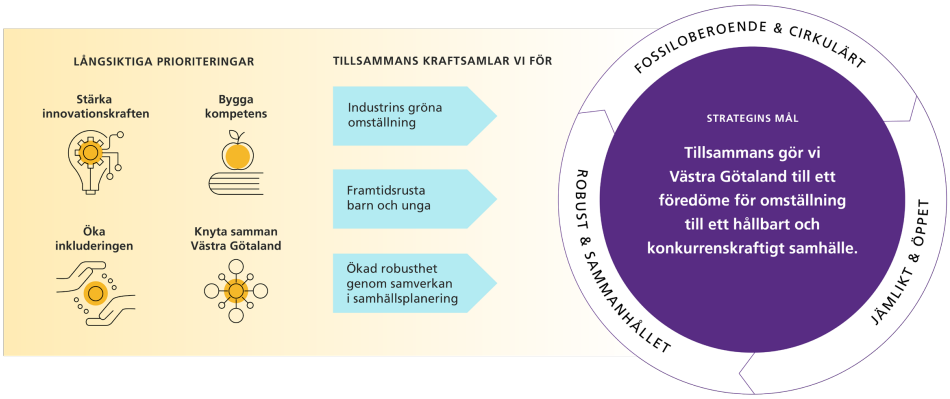
STRATEGINS MÅL pekar ut riktningen fram till 2030 och handlar om behovet av att ställa om Västra Götaland till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle. Målet konkretiserar vad en sådan omställning innebär ur ekonomiskt, miljömässigt och socialt perspektiv. Målet har utblick mot 2045 för att signalera behovet av långsiktighet när vi samverkar kring komplexa samhällsutmaningar och möjligheter för länets utveckling.

DE FYRA LÅNGSIKTIGA PRIORITERINGARNA beskriver de områden som utgör basen för Västra Götalands samlade och strategiska utvecklingsarbete på regional nivå. Områdena griper in i varandra och kräver strategisk samverkan och gemensamma insatser för att klara omställningen till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle.

TILLSAMMANS KRAFTSAMLAR VI med fokus på tre områden som behöver extra kraft för att accelerera omställningstakten. Det innebär att vi stärker vår tvärsektoriella samverkan och samordnar utvecklingsarbetet för att åstadkomma viktiga förflyttningar. Kraftsamlingarna ses över en gång per mandatperiod.

GENOMFÖRANDET sker i dialog och samverkan, med utgångspunkt i kunskap och lärande. Fyra vägledande principer utmanar och guidar oss.

Figuren beskriver den regionala utvecklingsstrategins olika delar och hur de förhåller sig till varandra. Strategin har ett mål, fyra långsiktiga prioriteringar som utgör den breda basen i det regionala utvecklingsarbetet och tre områden som vi tillsammans kraftsamlar kring för att accelerera omställningstakten i riktning mot målet.

Strategins mål

– pekar ut riktningen framåt och handlar om behovet av att ställa om Västra Götaland till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle. Målet konkretiserar vad en sådan omställning innebär ur ekonomiskt, miljömässigt och socialt perspektiv.

Strategins mål

Nyckeln till ett långsiktigt konkurrenskraftigt och attraktivt Västra Götaland är vår gemensamma förmåga till innovativ omställning inom en rad områden. Det bidrar till att alla som bor och verkar i Västra Götaland ska ha möjlighet att leva ett gott liv. Strategins mål pekar ut riktningen för Västra Götalands utveckling och det formuleras enligt följande:

Tillsammans gör vi Västra Götaland till ett föredöme för omställning till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle.

Målet konkretiserar och balanserar vad en sådan omställning innebär ur ett ekonomiskt, ett socialt och ett miljömässigt perspektiv: Ett Västra Götaland som ställer om är robust och sammanhållet, jämlikt och öppet samt fossiloberoende och cirkulärt.

Målet pekar ut riktningen till 2030, med utblick mot 2045 för att det krävs långsiktighet när vi samverkar kring komplexa utmaningar och ställer om samhället.

Robust och sammanhållet

I det robusta Västra Götaland är samhället motståndskraftigt och kan möta både kända och oförutsedda utmaningar. Näringslivet har hög konkurrenskraft och en internationellt erkänd förmåga att hantera tekniska utvecklingssprång, behovet av nya kompetenser och ekonomiska förändringar. Akademin bidrar genom att tillhandahålla forskning i framkant samt relevant kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Det finns utvecklade strukturer för livslångt lärande och genom nya och innovativa arbetssätt och digitala tjänster tillgodoses näringslivets och offentlig sektors behov av arbetskraft och kompetens. Det finns en uthållighet och god beredskap att möta effekterna av ett förändrat klimat, geopolitisk instabilitet, omvälvande händelser och kriser.

Det sammanhållna Västra Götaland kännetecknas av en hållbar och förbättrad tillgänglighet och ett välfärdssystem med god demokratisk förankring som gör att invånarna känner sig trygga och får jämlika förutsättningar för att förverkliga och tillgodose sina behov.

Jämlikt och öppet

I det jämlika Västra Götaland deltar varje människa i samhället på jämställda och jämlika villkor och ingen människa lämnas utanför i samhällsutvecklingen. Där har alla oavsett kön samma möjligheter att forma samhället och sina egna liv. Samhället är inkluderande och transparent, och invånarna är delaktiga och har tillit till varandra och till samhället i stort. Olika platsers förutsättningar tas tillvara och det finns ett samspel och utbyte mellan platser både fysiskt och digitalt. Tillgången till, och möjligheten att delta i, förenings- och kulturliv stärker tillhörigheten och välbefinnandet hos invånarna.

Det öppna Västra Götaland är integrerat med omvärlden och har ett rikt utbyte nationellt och internationellt. Genom goda relationer och samarbete med våra grannregioner bidrar vi till en hållbar utveckling både lokalt och globalt.

Fossiloberoende och cirkulärt

I det fossiloberoende och cirkulära Västra Götaland är den privata och offentliga sektorn föregångare som inspirerar och påverkar det nationella, det europeiska och det internationella miljö- och klimatarbetet. Klimatomställningen accelererar, vilket leder till minskade utsläpp från både produktion och konsumtion. Användningen av nyutvunna råvaror minskar. Fossila bränslen och material ersätts med elektrifiering och resurseffektiva och biobaserade produkter och tjänster. Genom att eliminera avfall, hålla produkter och material i användning och återskapa naturliga system minskar Västra Götaland sitt ekologiska fotavtryck och främjar en cirkulär ekonomi. Den biologiska mångfalden stärks och det ger också positiva effekter på människors hälsa och välmående.

I ett fossiloberoende och cirkulärt Västra Götaland kan och vill invånarna göra hållbara val och bidrar med kreativa lösningar som begränsar miljö- och klimatpåverkan.

Strategin ska bidra till klimatmålen för Västra Götalands län

Sedan 2009 finns ett gemensamt klimatmål i Västra Götaland – att vara en fossiloberoende region år 2030. Samtliga kommuner i Västra Götaland, lärosäten och många företag och organisationer står bakom detta mål. Klimatmålet innebär att utsläppen av växthusgaser ska minska med 80 procent från 1990 års nivå till år 2030. Dessutom ska utsläppen av växthusgaser från västsvenskarnas konsumtion minska med 30 procent jämfört med 2010, oavsett var i världen de sker.

Goda förutsättningar i Västra Götaland

Västra Götaland har 1,8 miljoner invånare och består av 49 kommuner. Länet är stort till ytan och består av landsbygder, små och stora tätorter och städer. I Västra Götaland finns stora naturresurser med vatten, skogar och den största jordbruksarealen i Sverige. Detta utgör bas för konkurrenskraftiga näringar där det rika naturlivet, den långa kuststräckan och de många sjöarna även gör länets olika delar attraktiva att besöka, leva och verka i. Det finns en mångfald av branscher och företag som har stor betydelse för utvecklingen såväl i Västra Götaland som nationellt och internationellt. Västra Götaland har ett rikt kulturliv, ett unikt kulturarv och starkt civilsamhälle och föreningsliv. Det finns en styrka i Västra Götalands långa tradition av samverkan mellan offentlig sektor, näringsliv, akademi och det civila samhället som ger oss goda förutsättningar att vara ett föredöme för omställning.

VÄSTRA GÖTALANDS GEOGRAFISKA struktur består av fyra regionala kärnor – Göteborg, Borås, Skövde och Trollhättan–Vänersborg–Uddevalla. Samtliga är betydelsefulla utifrån läge, storlek och funktion, där Göteborgsregionen är tillväxtmotor för ett större omland. Göteborg har också en särskild roll som centrum för länets arbetsmarknad, forskning och innovation, logistik och transport samt internationella utbyten. Här ligger Skandinaviens största hamn och sjöfarten är avgörande för svensk export och import. Västra Götaland är därtill Sveriges transport- och logistikcentrum med flera geografiskt utspridda noder där flera transportslag möts.

ALLA ORTER OCH platser i Västra Götaland har olika funktioner som binds samman i ett nätverk via digital och fysisk infrastruktur, både inom och utanför länets och landets gränser. Det skapar en regional helhet av platser som utvecklas utifrån sina respektive förutsättningar och möjligheter.

VÄSTSVERIGE ÄR EN av de starkaste regionerna i Europa när det kommer till innovation och en av de regioner i världen där det satsas mest på investeringar i forskning och utveckling i förhållande till ekonomins storlek. Industrin står för en stor del, däribland fordonsindustrin och life science. Globalt verksamma företag, lärosäten, starka forskningsmiljöer samt välutvecklade strukturer för entreprenörskap och innovation gör Västra Götaland till en ledande region inom både forskning och utveckling. Länets framstående forsknings- och utbildningsmiljöer bidrar tillsammans till attraktivitet och utveckling. Därtill har det dynamiska kulturlivet både nationell och internationell lyskraft.

I VÄSTRA GÖTALAND finns många starka och unika branscher och företag som har stor betydelse i ett internationellt perspektiv. Flera branscher, till exempel transportmedelsindustrin och kemiindustrin, befinner sig mitt i stora omvandlingar som kräver både innovation och förändrade kompetenser. I en öppen och internationellt konkurrensutsatt region som Västra Götaland påverkas näringslivet tidigt av både konjunktursvängningar och det geopolitiska läget, men där många års samlat regionalt utvecklingsarbete ger en robust grund att stå på.

Ett samlat och strategiskt regionalt utvecklingsarbete

Det regionala utvecklingsarbetet i Västra Götaland är långsiktigt strategiskt och omfattar utveckling inom kultur och upplevelser, föreningsliv, kompetensförsörjning, näringsliv, forskning och innovation, miljö och klimat. Det omfattar även samhällsplanering av infrastruktur, bredband, kollektivtrafik och platsers utveckling samt arbete med folkhälsa, jämställdhet, antidiskriminering och mänskliga rättigheter.

DET FINNS EN LÅNG tradition av att offentlig sektor, näringsliv, akademi och det civila samhället agerar tillsammans i Västra Götaland, både inom länet, med grannregioner och i olika internationella samarbeten. Etablerade samarbetsmiljöer, stabila strukturer och en mångfald av människor ger resurser och förutsättningar att omsätta kunskap och engagemang i hållbara lösningar. Detta bidrar även till länets gemensamma förmåga att möta utmaningar och kriser. Det regionala utvecklingsarbete som kännetecknar Västra Götaland är en styrka för att åstadkomma en innovativ omställning till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle.

Samhällsutmaningar som drivkraft

Västra Götaland har ett bra utgångsläge men vi behöver samtidigt möta ett antal regionala och globala utmaningar. Detta innebär att stora samhällssystem behöver ställas om och förändras i grunden, inte minst för att begränsa den globala uppvärmningen och den akuta förlusten av biologisk mångfald. Komplexiteten i de flesta samhällsutmaningarna gör att innovativa lösningar behöver arbetas fram gemensamt och tvärsektoriellt utifrån Västra Götalands förutsättningar och styrkor. Ett utvecklingsarbete som tar sin grund i samhällsutmaningarna ger kraft i omställningen.

Strategin tar sin utgångspunkt i följande samhällsutmaningar:

- Effekterna av klimatpåverkande utsläpp ökar och den biologiska mångfalden är akut hotad med alltmer allvarliga konsekvenser på samhällsnivå.
- Det osäkra världsläget med fler allvarliga kriser och geopolitiska konflikter ställer nya krav på samhälle och näringsliv.
- Den demografiska utvecklingen med minskande födelsetal, ökad medellivslängd och lägre andel befolkning i yrkesverksam ålder leder till utmaningar att klara välfärdens uppdrag och näringslivets kompetensförsörjning. Bristen på vissa kompetenser är stor, samtidigt som många saknar arbete.
- Västsveriges ekonomi och näringsliv står inför hårdare global konkurrens, snabb förändring i värdekedjor och ökade krav på nyckelkompetenser. För att behålla jobben och länets ledande position inom forskning, innovation och utveckling krävs snabbhet och stärkta satsningar.
- Den digitala transformationen, utvecklingen inom AI och andra banbrytande teknologier går snabbt och påverkar alla delar i samhället. Det öppnar nya möjligheter men innebär också etiska dilemman och risker inom exempelvis cybersäkerhet.
- Utvecklingsbehoven för transportinfrastruktur, särskilt för järnväg och kollektivtrafik, är fortsatt stora. Långa ledtider samt en generell brist på finansiering ställer krav på alternativa arbetssätt och lösningar.
- Invånarnas tillgång till arbete och samhällsservice skiljer sig åt inom länet. Socioekonomiska klyftor behöver minska och invånare känna sig delaktiga i samhället.
- Tilliten till samhället och demokratin riskerar att minska i takt med dels ökad spridning av falsk eller vilseledande information, dels utbredd organiserad brottslighet.
- En ökande andel unga känner oro för framtiden och är inte nöjda med livet. Alltför många barn och unga upplever psykisk ohälsa. Många klarar inte skolan. Allt yngre personer rekryteras till kriminella gäng.

Fyra långsiktiga prioriteringar

– beskriver de fyra viktigaste områdena för gemensamma insatser för att klara omställningen till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle. Områdena utgör basen i det samlade strategiska utvecklingsarbetet i Västra Götaland.

LÅNGSIKTIGA PRIORITERINGAR

Strategin pekar ut fyra långsiktiga prioriteringar

De fyra långsiktiga prioriteringarna beskriver de områden som utgör basen för Västra Götalands samlade regionala utvecklingsarbete. Det krävs strategisk samverkan och gemensamma insatser inom dessa områden för att möta de samhällsutmaningar vi står inför och för att klara av att ställa om till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle. Samtidigt är det områden där förändringstakten måste accelerera eller där den gemensamma beredskapen bör stärkas för att vi ska klara ett antal banbrytande förändringar.

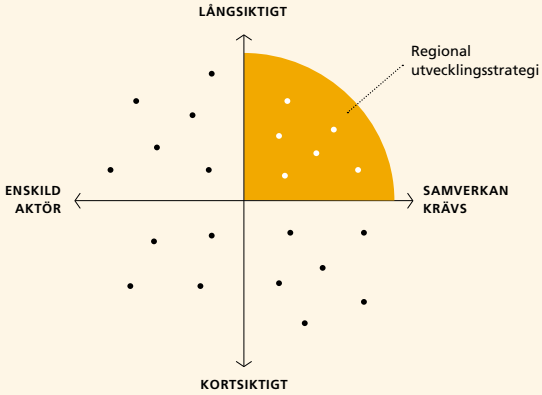
Stärka innovationskraften
– för ett konkurrenskraftigt näringsliv i framkant

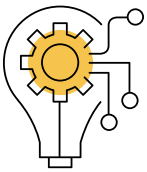
Bygga kompetens
– för bättre kompetensförsörjning och livslångt lärande

Öka inkluderingen
– för tillit och sammanhållning

Knyta samman Västra Götaland
– för hållbar och förbättrad tillgänglighet

Strategin prioriterar områden som är långsiktigt strategiskt viktiga för Västra Götalands utveckling och där det behövs samverkan mellan olika aktörer och gemensamma insatser för att klara av att ställa om till ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart och konkurrenskraftigt samhälle.

Stärka innovationskraften

– för ett konkurrenskraftigt näringsliv i framkant

Att stärka innovationskraften handlar om att nyttiggöra kunskap och utveckla idéer med potential att både skynda på omställningen och skapa värde i privat och offentlig sektor. Det omfattar dels insatser för att öka entreprenörskap och nyföretagande och stimulera de mindre företagens innovationskraft, dels satsningar på internationellt starka kluster och forsknings- och innovationsmiljöer.

I ETT ROBUST och fossiloberoende Västra Götaland bygger vi vidare på vår långa erfarenhet av nära samarbete mellan kunskapsintensiv industri, akademi, forskningsinstitut och offentlig sektor. Det gör oss attraktiva som internationell samarbetspart och som plats för strategiska etableringar och investeringar. Samverkan gör oss även mer motståndskraftiga i tider av osäkert världsläge med snabbt förändrade förutsättningar för näringsliv och samhälle.

I VÄSTRA GÖTALAND pågår en grön omställning där fossila energikällor fasas ut och linjära värdekedjor ersätts av cirkulära. Elektrifiering och ökad fossilfri elförsörjning är avgörande för att stärka konkurrenskraften, behålla jobben och säkerställa framtida utveckling. Stärkt innovationskraft ger nya affärsmöjligheter även inom områden som säkerhet, resiliens och biologisk mångfald. Genom att rikta investeringar mot hållbarhet kan Västra Götaland stärka sin position globalt, öka den långsiktiga konkurrenskraften och bidrar till omställningen till ett fossiloberoende samhälle.

HELA DET DYNAMISKA SYSTEMET behövs, från stora kunskaps- och exportintensiva företag, underleverantörer och tjänsteföretag till bredden av innovativa små och medelstora företag. Därtill sociala företag som främjar sociala innovationer och nya affärsmodeller. Entreprenöriella inslag i skola, högre utbildning och forskning stärker företagsamheten och bidrar till förnyelse och utveckling av både samhälle och näringsliv. När invånarnas delaktighet och kreativitet, särskilt barns och ungas skaparförmåga, tas tillvara utvecklas morgondagens innovationer, tjänster och företag.

I VÄSTRA GÖTALAND FINNS områden av särskilt stor betydelse för länets konkurrenskraft, tillväxt och export. Det är viktigt att både behålla nuvarande verksamheter och främja utveckling i riktning mot framtida tekniker och produktionssätt. Strategin ska stärka förutsättningarna för innovativ omställning och hållbar utveckling inom:

- **Hållbar industri** innefattar produktion, nya och biobaserade material, resurseffektiv process- och produktutveckling, industrinära tjänster som digitalisering, teknologier, cirkulära affärsmodeller och energiförsörjning.
- **Hälsa och life science** omfattar utveckling av läkemedel, medicinteknik, välfärdsteknik och innovationer inom hälso- och sjukvård med fokus på precisionshälsa och nyttiggörande av digitaliseringens möjligheter.
- **Livsmedelskedjan, skogliga och maritima näringar** utgår från länets stora naturresurser med hav, sjöar, skogs- och jordbruksarealer och har fokus på innovation, produktion och vidareförädling.
- **Framtidens mobilitet** samlar styrkan i fordons-, flyg- och rymdindustrin, med innovation inom logistik, självkörande tekniker, drönare, elektrifiering och nya typer av tjänster för både person- och godstransporter.
- **Besöksnäring samt kulturella och kreativa branscher** bidrar till länets attraktionskraft och innovativa näringsliv inom områden som evenemang, film, spel, textil och mode.

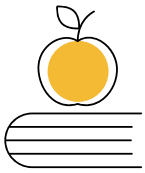
TEST OCH DEMONSTRATION av innovationer i både pilotform och verklig miljö är ett sätt att hantera olika perspektiv, komplexitet och risker för att på så sätt möta behovet av att snabbt kunna skala upp. Det minskar också tiden till praktisk användning och kan forma en tidig hemmamarknad för globalt framväxande lösningar.

SAMVERKAN OCH KUNSKAPSÖVERFÖRING blir allt viktigare när traditionella branscher vävs samman på nya sätt och med nya branscher. Små och medelstora företag driver på förändringen med innovation och snabb produktutveckling, vilket stärker sysselsättning och företagens lönsamhet. För att nå framgång och effektivisera både privat och offentlig sektor, behövs satsningar på digital transformation, AI, banbrytande tekniker och innovationer samt kompetensutveckling i samarbete med institut och akademi.

FORTSATT STARKA FORSKNINGS- OCH INNOVATIONSMILJÖER möjliggör värdeskapande samarbeten mellan små och stora företag, akademi och offentlig sektor. Nätverk är nyckeln både till företagens tillväxt och till att de ska stanna i Västra Götaland. Offentlig sektor behöver efterfråga och driva på satsningar för förnyelse och, tillsammans med privat sektor, attrahera kompetenser och kapital för utveckling. Innovationer måste kombinera teknik och affärsmodeller med etik, lagar och regler. Test och demonstration av innovationer i pilotform, verklig och digital miljö hjälper till att hantera komplexitet, påskynda praktisk användning och skapa en tidig hemmamarknad för globala lösningar. Innovations- och utvecklingskraften ökar när mångfald och jämställdhet betraktas som konkurrensfördelar. Deltagande i europeiska samarbeten tillför ny kunskap, sprider goda exempel, och stärker effekterna av regionala satsningar på forskning och innovation.

Exempel på långsiktigt viktiga samverkansområden för att stärka innovationskraften:

- → Stimulera entreprenörskap samt utveckla och ta tillvara barns och ungas kreativitet och färdigheter.
- → Främja nyföretagande och bidra till ökad konkurrenskraft och förändringsförmåga i små och medelstora företag, genom exempelvis digitalisering, cirkulära affärsmodeller och utvecklat klimat- och hållbarhetsarbete.
- → Öka den internationella konkurrenskraften genom satsningar på exempelvis hållbar och fossiloberoende industri, hälsa och life science, hållbar mobilitet, livsmedelskedjan, skogliga och maritima näringar, besöksnäring samt kulturella och kreativa branscher.
- → Stärka den västsvenska attraktiviteten för internationell spetskompetens, strategiska etableringar och investeringar.
- → Satsa på innovationsmiljöer för att utveckla, skala upp och nyttiggöra lösningar i samverkan mellan näringsliv, akademi och offentlig sektor.
- → Delta i nationella och europeiska partnerskap för erfarenhetsutbyte och uppväxling av regionala satsningar.

Bygga kompetens

– för bättre kompetensförsörjning och livslångt lärande

Att bygga kompetens handlar om att öka tillgången till kunskap och kompetens som är avgörande för att samhället ska kunna utvecklas. Utbildning och arbete är grunden för att människor och företag ska växa. Den gröna och digitala omställningen kräver att vi lär och agerar utifrån ny kunskap och ändrade förutsättningar. När behovet av kompetens snabbt förändras blir möjligheterna till livslångt lärande allt viktigare.

DET FINNS FLERA utmaningar i att möta framtidens arbetsmarknad. Utvecklingen inom både privat och offentlig sektor förutsätter tillräckligt med arbetskraft med efterfrågad kompetens. Saknas detta kan effekten bli att företag flyttar sin verksamhet ut ur landet och att den offentliga sektorn inte kan upprätthålla välfärden och viktiga samhällsfunktioner. Enskilda företag och organisationer har behov av att både nyanställa kvalificerad arbetskraft och utbilda befintlig personal.

BEHOVET AV KOMPETENS förändras till följd av digitalisering, automatisering, AI och andra avancerade teknologier samt högre krav på hållbarhet. För att Västra Götaland ska bli fossiloberoende och cirkulärt krävs nya kompetenser och att vi nyttiggör ny forskning. Det geopolitiska läget och ökade säkerhetshot påverkar arbetsmarknaden och kompetensbehoven i stor utsträckning och kan leda till att hela branscher omformas snabbt. Efterfrågan på kompetens förväntas öka inom flera sektorer samtidigt som många går i pension, födelsetalen går ner och andelen människor i arbetsförålder minskar. Förmågan att förutsäga vilken kompetens som behövs i framtiden och att ställa om till nya och innovativa arbetssätt blir allt viktigare. Här kan digitaliseringen och AI vara möjliggörare.

MATCHNINGEN MELLAN UTBUD och efterfrågan på kompetens förutsätter ett nära samarbete mellan utbildningsanordnare, arbetsgivare och branschföreträdare samt att utbudet av utbildningar anpassas snabbare. Det handlar om att förbättra förutsättningarna för ett livslångt lärande och en andra chans för personer vars utbildningsbakgrund och kompetens inte möter kraven på arbetsmarknaden.

VI BEHÖVER SAMVERKA OCH ARBETA systematiskt med kompetensförsörjning utifrån människan, samhällets och arbetsmarknadens behov. När vissa yrken förändras eller försvinner och andra inträder behövs nya sätt att utbilda. Det behövs både bredd och spets inom universitet, högskolor och yrkesutbildningar samt möjlighet till bildning vid folkhögskolor, studieförbund och i föreningslivet. Folkhögskolestudier kan bidra med nya chanser till kunskap som senare kan leda till jobb, men också till bildning och mänsklig mognad.

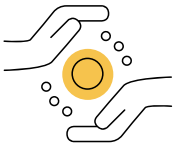
TIDIGA INSATSER som får fler barn och unga att fullfölja grundskola och gymnasieskola är viktigt och förbättrar förutsättningarna att inkluderas på arbetsmarknaden och få ett gott liv. Det krävs också insatser som gör fler barn och unga intresserade av naturvetenskap, teknik och matematik.

BEHOVET AV KOMPETENS inom områden som hållbarhet, digitala tjänster och säkerhet, AI, naturvetenskap och teknik ökar inom de flesta sektorer. För att klara konkurrensen om kompetens och arbetskraft behöver hela Västra Götaland vara en attraktiv plats att bo och verka på, med goda förutsättningar för att attrahera, ta emot och behålla internationell kompetens. Genom att vidga arbetsmarknaden över lokala, regionala och nationella gränser kan vi tillsammans stärka Västsveriges internationella lyskraft och förbättra möjligheterna att klara omställningen.

SAMTIDIGT ÄR DET VIKTIGT att utveckla validering av kunskap och kompetens, särskilt bland nyanlända, som ett stöd för att människor lättare ska kunna etablera sig på arbetsmarknaden. Både det offentliga och det privata arbetslivet behöver bredda sin rekrytering och bli bättre på att ta tillvara mångfalden av arbetskraft samt hitta vägar för att anställa personer som inte fullt ut möter kompetenskraven. Särskilda insatser krävs för etablering av grupper som har en svagare förankring på arbetsmarknaden såsom utrikes födda kvinnor. Genom aktivt arbete för att minska stereotypa utbildnings- och yrkesval skapas en mer jämlik och jämställd arbetsmarknad vilket i sin tur ökar kreativiteten och innovationskraften.

Exempel på långsiktigt viktiga samverkansområden för att bygga kompetens:

- Främja kompetensomställning och livslångt lärande för att möta arbetsmarknadens förändrade behov, teknikskiften och ökade krav på hållbarhet.
- Förbättra matchningen på arbetsmarknaden för en bättre balans mellan utbud och efterfrågan.
- Göra tidiga insatser för att få fler barn och unga intresserade av naturvetenskap, teknik och matematik och för att utmana könsstereotypa val av utbildning, yrke och fritidssysselsättning.
- Ta tillvara och utveckla hela arbetskraftens kompetens och underlätta för fler att etablera sig på arbetsmarknaden och för att få människor att växa.

Öka inkluderingen

– för stärkt tillit och sammanhållning

Att öka inkluderingen handlar om att skapa förutsättningar för samhörighet och att alla individer ska kunna vara aktiva i samhälls- och arbetsliv. Det handlar också om att öka människors tillit till varandra, till samhället och till demokratin. Att stärka barns och ungas förutsättningar och möjligheter är grunden.

VARJE MÄNNISKA SKA kunna använda sin fulla potential i ett jämlikt och sammanhållet Västra Götaland. Tilliten mellan människor och till samhället i stort är grunden för en fungerande demokrati. Att vara delaktig i samhällsutvecklingen och kunna påverka beslut som rör levnadsförhållandena är en mänsklig rättighet som samtidigt är central för hälsa, välbefinnande och individers egenmakt. Detta påverkar Västra Götalands samlade utvecklingskraft och robusthet samt möjlighet att agera samlat i tider av omställning.

DE SOCIOEKONOMISKA KLYFTORNA måste minska. Möjligheten att delta i samhällslivet påverkas av var man bor samt ursprung, utbildning, ålder, kön, fysiska och psykiska funktionsnedsättningar och en rad andra faktorer. Många upplever en allt större oro kring ekonomisk otrygghet, organiserad brottslighet, klimatförändringar och geopolitisk instabilitet. Här krävs att offentlig sektor, näringsliv, myndigheter och civila samhället tillsammans värnar om ett jämlikt och tryggt samhälle där invånarna har framtidstro.

JÄMLIKA MÖJLIGHETER TILL hälsa och utbildning för barn och unga är viktiga grundläggande beståndsdelar i ett robust och öppet Västra Götaland. Många barn och unga, särskilt flickor och unga HBTQI-personer[1], upplever psykisk ohälsa. Alltför många barn klarar inte skolan. Bland dem utmärker sig pojkar, även om faktorer som socioekonomisk bakgrund eller migrationsbakgrund också spelar in. Tidiga och förebyggande insatser ger barn och unga goda förutsättningar att klara grundskolan och gymnasiet, ökar motivationen och möjligheterna till en meningsfull och aktiv fritid. Det har stor betydelse för möjligheten till framtida försörjning och en god hälsa. Barn och ungas egenmakt och framtidstro stärks när de ges förutsättningar och möjlighet till delaktighet i frågor som berör dem.

UTBILDNING OCH BILDNING är inte bara en förutsättning för att få arbete och inkomst, det ökar även individers möjlighet att påverka sin livssituation och bidra till samhällsutvecklingen. Här spelar folkbildningen med exempelvis folkhögskolor och studieförbund en viktig roll. De bidrar även till fler chanser till utbildning, att komma in i arbetslivet och ett vidgat deltagande i kultur- och samhällsliv.

ARBETE OCH SYSSELSÄTTNING har en avgörande betydelse för människors välmående och delaktighet i samhället. Samverkan mellan aktörer med ansvar för dem som står långt från arbetsmarknaden är en förutsättning för att tillsammans kunna sänka trösklarna och bryta de mönster som gör att vissa grupper utestängs. Bland dem finns exempelvis utrikes födda kvinnor. Här har offentliga och privata arbetsgivare en viktig roll.

INVÅNARNAS LIVSKVALITET och möjlighet till arbete stärks med tillgången till sociala nätverk och mötesplatser. Kultur, föreningsliv och idrott är med och skapar grunden för gemenskap, trygghet och egenmakt. Det civila samhället och den sociala ekonomin kan ta tillvara entreprenöriella förmågor och engagemang ur ett invånarperspektiv för utvecklingen av lokalsamhället, i miljö- och klimatfrågor eller för att lösa sociala utmaningar. Arbetsintegrerande sociala företag har en särskild roll att kombinera företagande med socialt ansvar och vägar till sysselsättning.

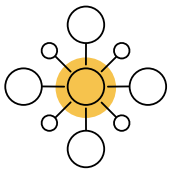
MÖTESPLATSER OCH DEN offentliga miljöns utformning har stor betydelse för att motverka utanförskap. Tillgång till bostäder är en välfärdsfråga och boendesegregationen behöver minska medan tillgången till offentlig och kommersiell service behöver förbättras i delar av länet. Om en ort kan behålla och utveckla det lokala serviceutbudet gynnar det såväl utvecklingen som tilliten till det offentliga. Här krävs att invånare involveras i utvecklingen av sin egen plats och i samverkan mellan kommun, näringsliv och civila samhället.

DIGITALISERINGEN STÄRKER invånarnas tillgång till information, delaktighet och inflytande över samhällsutvecklingen. Kontakterna mellan invånare och myndigheter sker i allt högre grad digitalt. Här krävs gemensamma insatser som minskar digitalt utanförskap och ger alla mer jämlika förutsättningar att delta i samhället. Det krävs också att vi säkerställer tillgång till centrala samhällstjänster även för dem som inte kan använda internet. Att förstå flödet av information, nyttja sociala medier och ha en källkritisk förmåga är kärnan i yttrande- och informationsfriheten. Det handlar även om att stärka invånarnas medie- och informationskunnighet för att öka motståndskraften mot falsk och vilseledande information.

Exempel på långsiktigt viktiga samverkansområden för att öka inkluderingen:

- → Ge fler möjlighet till utbildning och egen försörjning genom utvecklad samverkan mellan offentlig sektor, näringsliv, myndigheter och civila samhället.
- → Utveckla arbetssätt som ökar invånarnas delaktighet, engagemang och inflytande i samhällsutvecklingen.
- → Stärka barns och ungas möjligheter till en bra, jämställd och jämlik start i livet.
- → Stärka dialogen med det civila samhället
- → Tillvarata digitaliseringens möjligheter för att öka invånarnas aktiva deltagande i samhället samt motverka det digitala utanförskapet.
- → Främja och värna yttrandefriheten, stärka invånarnas medie- och informationskunnighet och öka motståndskraften mot falsk och vilseledande information.

1 HBTQI är ett samlingsnamn för homosexuella, bisexuella, transpersoner, personer med queera uttryck och identiteter samt intersexpersoner.

Knyta samman Västra Götaland

– för hållbar och förbättrad tillgänglighet

Att knyta samman Västra Götaland handlar om att öka närheten mellan olika delar av länet men även med grannregioner, övriga Sverige och andra länder. Vi vill göra det möjligt för människor och företag att nå varandra och ha ett resurseffektivt utbyte med omvärlden. Ett sammanhållet Västra Götaland utgår från både lokala och regionala perspektiv med invånarna i fokus. En samordnad planering för fysisk och digital infrastruktur, transport, hållbar markanvändning och bebyggelse behövs för att göra Västra Götaland robust och konkurrenskraftigt.

FÖRUTSÄTTNINGARNA FÖR ETT STARKT Västra Götaland ökar genom att infrastrukturen utvecklas regionalt, nationellt och internationellt. Samverkan med grannregionerna och länder som Norge, Danmark och Tyskland är särskilt viktigt att värna och utveckla. Västra Götalands ortstruktur med omgivande landsbygder, kust och skärgård utgör de geografiska förutsättningarna. Länets flerkärniga struktur med Borås, Skövde och Trollhättan–Vänersborg–Uddevalla samt med Göteborgsområdet som nav, ger goda förutsättningar för en robust och sammanhållen utveckling. Attraktiva livsmiljöer och ett transporteffektivt och uppkopplat Västra Götaland bidrar till samhällsutveckling, främjar hållbara resor och minskar klimat- och miljöpåverkan.

JÄRNVÄGEN ÄR GRUNDEN i ett hållbart transportsystem. Det krävs stora investeringar för att öka kapaciteten och för att gods- och persontransporter ska kunna flyttas från väg till järnväg. Det förutsätter gemensam förmåga att hitta nya finansieringslösningar och att staten, länets kommuner och Västra Götalandsregionen fortsätter investera i infrastruktur. Insatser för hållbart resande behöver samtidigt anpassas till geografiska skillnader och behoven hos invånare och företag.

GENOM ATT TA TILLVARA DIGITALISERINGENS möjligheter, nya tekniker, kombinationer av färdsätt, samt utveckling och spridning av smarta lösningar, kan andelen hållbara transporter och resor öka. Kollektivtrafiken bör prioriteras i samhällsplaneringen och vara konkurrenskraftig gentemot bilen samtidigt som det krävs samlade insatser för att öka andelen gång- och cykelresor.

INVESTERINGAR I FAST OCH MOBILT BREDBAND öppnar möjligheter för fler invånare och företag i alla delar av Västra Götaland att bo, leva och verka på plats och på distans. Digitaliseringen av offentliga tjänster kan förbättra tillgången till vård, utbildning och andra samhällstjänster och stärka näringslivets möjligheter för utveckling. Sammantaget minskar det vårt behov av att resa vilket är en viktig del i arbetet med att skapa en hållbar tillgänglighet.

LÅNGSIKTIGA REGIONALA UTMANINGAR inom exempelvis gods- och persontransport, bebyggelseplanering, energiförsörjning och klimatanpassning sträcker sig över fysiska och administrativa gränser. Vi behöver därför hjälpas åt att synliggöra, ta vara på och stärka funktionella samband och strukturer mellan kommunerna, inom länet, med grannregioner, nationellt och internationellt. Ökad samplanering av fysisk och digital infrastruktur, etableringar, energi- och livsmedelsförsörjning, bostadsförsörjning, kollektivtrafik, service, besöksmål och kulturutbud kan bidra till bättre resursutnyttjande och ökad attraktivitet. Det bidrar även till mer jämlika villkor, minskad klimatpåverkan och stärkt biologisk mångfald.

SAMVERKAN INOM FYSISK PLANERING mellan lokal, regional och nationell nivå är avgörande för en hållbar markanvändning. I den detaljerade planeringen måste vi hitta balansen mellan samhällsutveckling och stärkt biologisk mångfald. Sammanhängande livsmiljöer och utvecklade ekologiska korridorer ger olika arter möjlighet att förflytta sig i landskapet. Genom att designa samhällen som ger tillbaka mer än de tar, kan vi skapa välmående för både människor och natur.

DET DIGITALISERADE SAMHÄLLET öppnar nya möjligheter. Med hjälp av AI, tillgång till stora mängder data, digitala tvillingar och teknologier som ”sakernas internet” kan vi simulera och visualisera olika scenarier som effektiviserar samhällsplaneringen och rustar samhället för framtiden.

OMGIVNINGEN OCH NÄRMILJÖN påverkar människors liv. Därför behöver det offentliga stimulera utvecklingen av inkluderande livsmiljöer, där invånare trivs och känner sig delaktiga. Det är grunden i ett utvecklingsarbete för gestaltad livsmiljö. Men vi behöver också ta till vara specifika geografiska förutsättningar, platsidentitet och kulturarv, genom samarbete mellan invånare, föreningsliv, företag och kommun på platsen. Då uppnås synergier som också kan bevara och förbättra tillgången till kommersiell och offentlig service.

Exempel på långsiktigt viktiga samverkansområden för att knyta samman Västra Götaland:

- → Utveckla den transporteffektiva infrastrukturen och öka andelen hållbara resor.
- → Fortsätta utbyggnaden av fast och mobilt bredband i hela länet.
- → Utveckla och tillämpa digitala tjänster som ökar tillgängligheten till samhällsservice för alla.
- → Öka samverkan inom samhällsplanering för hållbar markanvändning, utifrån olika aktörers olika roller och ansvar.
- → Stärka människors möjlighet att utveckla sin egen livsmiljö.
- → Samverka för ökad närhet och utbyte nationellt, europeiskt och internationellt.

Prioriterade infrastrukturstråk

Prioriteringar av transportsystemets infrastruktur för Västra Götaland sker vart fjärde år i en nationell plan för transportsystemet och i en regional plan för transportinfrastrukturen. Revidering av planerna pågår för kommande period 2026-2037 och som grund för arbetet har Västra Götalandsregionen i samverkan med kommunalförbunden tagit fram en strategisk inriktning för transportinfrastrukturen. Här tydliggörs den långsiktiga viljeinriktningen för transportsystemets utveckling.

Tillsammans kraftsamlar vi

– strategin pekar ut tre områden där vi särskilt behöver fokusera de närmaste åren på att stärka samverkan och samordna utvecklingsarbetet för att nå större effekt.

BILD Lindholmen Science Park

Strategin innehåller tre områden för kraftsamling 2026–2030

Strategin innehåller tre områden där vi särskilt behöver kraftsamla tillsammans de närmaste åren för att kunna accelerera omställningstakten i riktning mot strategins mål. Att kraftsamla innebär att vi har extra fokus på att bygga regional kapacitet och samordning genom stärkt tvärsektoriell samverkan och samordnat utvecklingsarbete. Tillsammans riktar vi resurser dit med målet att nå en ökad genomförandekraft som består efter avslutad kraftsamling. Målsättningen är att skapa samsyn kring behov och önskad förflyttning och få på plats ett mer systematiskt sätt att arbeta tillsammans. Kraftsamlingarna ses över och revideras vid behov en gång per mandatperiod.

Tillsammans kraftsamlar vi 2026–2030 för:

- Industrins gröna omställning
- Framtidsrusta barn och unga
- Ökad robusthet genom samverkan i samhällsplanering

Dessa ersätter och bygger delvis vidare på de västsvenska kraftsamlingar som var i fokus i strategin 2021–2025; Fullföljda studier, Digitalisering, Elektrifiering och Cirkulära affärsmodeller.

KRAFTSAMLING

Industrins gröna omställning

VÄSTRA GÖTALAND ÄR Sveriges största industriregion med en femtedel av landets industrijobb. En framgångsrik exportindustri är avgörande för både Västsveriges och Sveriges ekonomi och konkurrenskraft. Industrins gröna omställning är nödvändig för att minska klimatpåverkan och behålla produktion, kompetens och jobb i länet. Nyckelfaktorer som rätt kompetens, tillräcklig elförsörjning och cirkulära värdekedjor är centrala för att lyckas med omställningen och nå en effektiv användning av resurser och material. Att tillsammans kraftsamla handlar om att vi systematiskt identifierar och undanröjer hinder och gör allt vi kan för att underlätta denna omställning.

INDUSTRIN OCH TRANSPORTSEKTORN är mitt i en historisk övergång från fossila bränslen till el, vilket ökar behovet av fossilfri el. Samtidigt växer nya industrigrenar fram, som en konsekvens av ekonomins elektrifiering. Endast en tredjedel av länets elförbrukning produceras idag lokalt, vilket kräver planering för ny fossilfri elproduktion samt lagring, exempelvis genom vätgas och batterier. I Västra Götaland råder en bred enighet om behovet att öka länets elproduktion med minst 15 TWh fram till 2030 för att stärka självförsörjningsgraden. Analyser visar att elbehovet fortsätter att stiga även efter 2030. Även elnätens distributionskapacitet behöver förstärkas.

FÖR ATT OMSTÄLLNINGEN ska bli både miljömässigt och ekonomiskt hållbar måste vi bryta det ohållbara uttaget av jordens resurser. Omställningen till en cirkulär ekonomi är avgörande för att uppnå ett hållbart och fossilfritt samhälle. Innovationer inom cirkulär produkt- och affärsutveckling samt effektivare materialflöden är nödvändiga. Genom att övergå från linjära till cirkulära värdekedjor, och skapa produkter som behåller sitt värde över tid, kan vi uppnå lönsamhet och långsiktig hållbarhet. Västra Götaland har goda förutsättningar att ta en ledande roll.

TILLGÅNG TILL RÄTT kompetens i alla led och branscher är avgörande, både inom nya och befintliga områden. Den nya tekniken och innovationerna behöver både internationellt konkurrenskraftiga utbildningsmiljöer och labb för forskning, test och demonstration. Västsveriges tradition av utbildning som matchar efterfrågan på arbetsmarknaden är en förmåga som ska stärkas för att möta industrins snabbt förändrade behov. Det gör Västsverige mer attraktivt för kompetens och strategiska etableringar och investeringar.

FÖR ATT ÖKA takten i omställningen krävs gynnsamma samhälleliga förutsättningar och långsiktiga spelregler både nationellt och inom EU. Invånarnas involvering i omställningen kan med rätt stöd skapa förändringskraft tillsammans med näringslivet och offentlig sektor. Genom uthållig samverkan kan vi göra länet attraktivt för de som vill leva, bo och arbeta här.

KRAFTSAMLING

Framtidsrusta barn och unga

BARN OCH UNGA i Västra Götaland ska ha de bästa förutsättningarna för en bra start i livet, vilket är avgörande för både individ och samhälle. Genom samverkan mellan olika aktörer som kommuner, region, stat, näringsliv och civila samhället kan vi samla resurser kring barn och unga. Det är viktigt både för att främja individens välmående och för att ge nästa generation de verktyg som krävs för att de ska kunna vara med och skapa en hållbar och innovativ framtid. Barn och unga är morgondagens kompetenser och ledare. Tillsammans kan vi stärka friskfaktorer och minska riskfaktorer för barn, oavsett kön, i alla åldrar och under dygnets alla timmar.

LIVSVILLKOREN FÖR BARN och unga är ojämlika och påverkas av socioekonomisk bakgrund och var de växer upp. Utvecklingen går åt fel håll med minskat välbefinnande, hög upplevd psykisk ohälsa och en fortsatt stor andel som inte klarar skolan. Många känner oro för klimatförändringar och världsläget samt tvivlar på sin möjlighet att påverka samhällsutvecklingen. Den höga användningen av digitala medier kan ge både nya perspektiv och sammanhang men också påverka hälsan negativt.

TILLSAMMANS BEHÖVER VI kraftsamla för att utjämna skillnaderna. Det krävs tidiga insatser och att framgångsrika metoder delas och sprids. Vi behöver främja god och jämlik hälsa, motivation och framtidstro samt skapa förutsättningar för meningsfull fritid, sociala nätverk och att fler klarar skolan. Unga ska känna att de är delaktiga i samhället, blir lyssnade på och kan påverka både sitt liv och samhället.

LÄSFRÄMJANDE, SPRÅKUTVECKLING OCH bildning lägger grunden för delaktighet i samhället. Främjande av fysisk aktivitet och hälsa är viktigt, liksom att ge barn och unga lika möjligheter att delta i föreningsliv och kultur. Att fler på sikt ska klara skolan är avgörande, och de som behöver ska ges nya utbildningsmöjligheter, exempelvis via folkhögskola eller vuxenutbildning. Tidig kontakt med arbetslivet gynnar både unga och arbetsgivare, som behöver förstå vad unga värdesätter i framtida arbetsliv. Vi måste samtidigt bli bättre på att tidigt hitta och ge stöd till barn som riskerar hamna i kriminalitet.

MED GEMENSAMMA KRAFTER och långsiktiga insatser ska vi framtidsrusta barn och unga i Västra Götaland och ge dem bättre förutsättningar för ett gott liv.

KRAFTSAMLING

Ökad robusthet genom samverkan i samhällsplanering

VÄSTRA GÖTALAND BEHÖVER vara robust och förberett för framtiden. Vi står inför utmaningar som geopolitisk osäkerhet, demografiska förändringar, förlust av biologisk mångfald och de negativa effekterna av klimatförändringar. Därför behövs en väl fungerande gemensam beredskap där samverkan och planering är centrala. Genom att kraftsamla för att ta fram gemensamma analyser, scenarier och planeringsunderlag i form av kart- och framtidsbilder, kan vi stärka länets utvecklingskraft, beredskap och underlätta för den samlade fysiska planeringen hos kommuner och andra aktörer.

DET HANDLAR OM att utgå från Västra Götalands olika geografiska förutsättningar och bygga robusta strukturer och samverkansformer utifrån allas olika roller och ansvar i samhällsplaneringen, såväl kommuner, region, myndigheter som näringsliv och civila samhället. Tillsammans kan vi bygga kunskap, identifiera risker, lyfta möjligheter och tydliggöra övergripande utvecklingsbehov på både kort och lång sikt för invånare och näringsliv. Det kan vara underlag som visar på synergier och gemensamma nyttor för den samlade energi- och livsmedelsförsörjningen, lokalisering av strategiska etableringar, fysisk och digital infrastruktur samt tillgänglighet till studier, arbete och samhällsservice.

DET KAN ÄVEN handla om underlag som stöttar klimatanpassning, stärker den biologiska mångfalden och resurseffektiv användning av jord, skog och vatten. Det förändrade klimatet medför risker och sårbarheter som exempelvis värmeböljor, torka, höjd havsnivå, översvämningar och risk för skred. Samtidigt behöver vi säkerställa att den biologiska mångfalden kan anpassa sig i ett föränderligt klimat genom att värna sammanhängande naturområden.

ATT KRAFTSAMLA FÖR ökad samplanering ska leda till att vi använder våra resurser mer effektivt, stärker motståndskraften och anpassningsförmågan även i tider av kris och förändring. Samtidigt måste arbetet präglas av flexibilitet för att hantera både kända och oförutsedda utmaningar och vända dessa till möjligheter. Tillsammans kan vi snabba på omställningen till ett framtidssäkrat, robust och konkurrenskraftigt Västra Götaland.

Genomförande

– sker i dialog och samverkan, med utgångspunkt i kunskap och lärande. Fyra vägledande principer utmanar och guidar oss.

Genomförande – i dialog och samverkan

Den regionala utvecklingsstrategin pekar ut vår gemensamma riktning för omställning till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle. För att få genomslag behöver vi vara många som driver på utvecklingen åt samma håll. Vi har alla olika mandat och resurser till vårt förfogande men ansvaret är delat. Tillsammans kan vi öka takten i omställningen genom stärkt dialog och samverkan, uthålligt engagemang och gemensamma satsningar. Vi behöver utmana oss själva att arbeta och samarbeta på nya sätt, vidga våra perspektiv, vara modiga, gå före och prova det outforskade.

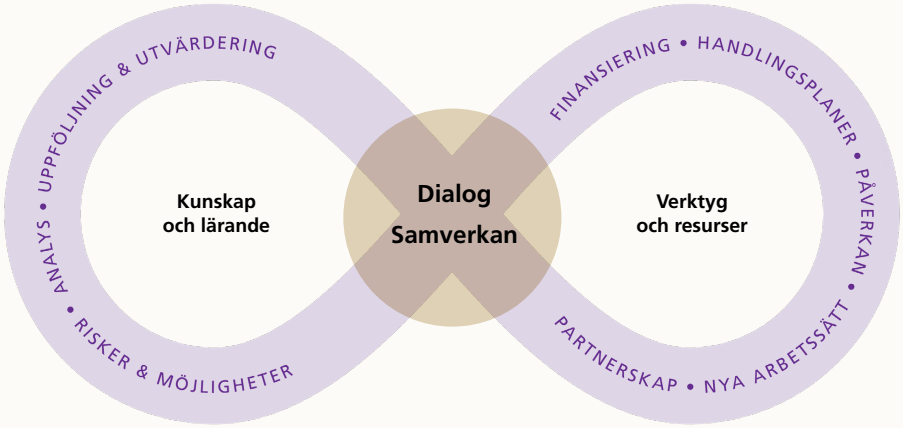
STRATEGIN ÄR ÖVERGRIPANDE och långsiktig. Vi driver utvecklingen framåt med utgångspunkt i de utmaningar vi står inför och konkretiserar och prioriterar strategins innehåll i delstrategier, handlingsplaner och överenskommelser. Det möjliggör aktiv samverkan och partnerskap mellan och över sektorer.

VI BEHÖVER AVSÄTTA personella och ekonomiska resurser i våra budgetar och planer. Det krävs också samverkan som kopplar ihop styrningen på lokal, regional, nationell och europeisk nivå.

VI SOM BIDRAR till genomförandet av strategin är näringslivet och dess organisationer, länets 49 kommuner och fyra kommunalförbund, akademi och forskningsinstitut, det civila samhället, Västra Götalandsregionen samt länsstyrelsen och andra statliga myndigheter. Vi har olika ansvar, resurser och kunskaper och strategin är plattformen för vår samverkan och för ett kraftfullt genomförande.

MÖJLIGHETERNA FÖR EN gemensam rörelse framåt ökar med stöd av fyra vägledande principer och med utgångspunkt i kunskap och lärande om de utmaningar vi står inför samt hur vi klarar av att möta dem tillsammans. Det är genom dialog och samverkan som vi kan hantera de eventuella målkonflikter som uppstår längs vägen, till exempel när en positiv utveckling på ett område innebär en negativ utveckling på ett annat. Den digitala transformationen med ökad användning av data och AI öppnar för nya arbetssätt, snabbare analys och effektivare styrning och beslutsfattande.

Bilden illustrerar genomförandet av strategin med kontinuerlig dialog och samverkan i centrum. Kunskap och lärande samspelar och växelverkar med de insatser vi gör med hjälp av våra olika resurser och verktyg. De vägledande principerna i figurens bas vägleder oss i genomförandet.

VÄGLEDANDE PRINCIPER

Vi tar tillvara olika platsers förutsättningar och möjligheter.

Vi ökar invånarnas delaktighet och inflytande.

Vi experimenterar för att lära, skala upp och implementera.

Vi är alla modiga och förändringsorienterade ledare.

Fyra vägledande principer

Strategin pekar ut fyra principer som ska vägleda oss i vår dialog och samverkan för att genomföra strategin. Principerna ska hjälpa oss att ta tillvara möjligheterna i hela Västra Götaland genom att de inspirerar och utmanar oss att arbeta och samverka på nya sätt. De ska bidra till att vidga perspektiven, öka delaktigheten, uppmuntra oss att gå före och våga prova det outforskade. De vägledande principerna är även ett sätt att integrera Agenda 2030 i genomförandet.

Vi tar tillvara olika platsers förutsättningar och möjligheter

Västra Götaland är ett stort län med en variation av möjligheter och utmaningar kopplade till olika platsers förutsättningar. Denna variation ska tas tillvara, vilket förutsätter att vi synliggör olika behov av utveckling. Vi behöver en funktionell samverkan över territoriella gränser och politikområden som utgår från de frågor vi tillsammans ska hantera. Det kan innebära att vi behöver utmana invanda och administrativa gränser. Genom samverkan mellan orter som har olika styrkor och funktioner kan utveckling ske både lokalt och i Västra Götaland som helhet. Kulturlivet som förenande kraft bidrar till att brygga över gränser.

Vi ökar invånarnas delaktighet och inflytande

För att förändringsarbetet ska bli långsiktigt hållbart behöver invånarna ha möjlighet att vara delaktiga, ha inflytande och kunna bidra till samhällsutvecklingen. Rätten till delaktighet gäller även barn och unga, vilka ska få möjlighet att delta efter sina egna förutsättningar i frågor som berör dem. Inkludering främjar människors hälsa och stärker demokratin. Vi verkar tillsammans för att så många som möjligt ska få möjlighet att delta i genomförandet av strategin och göra sina röster hörda. Först då kan vårt arbete bidra till Agenda 2030:s övergripande mål att ingen ska lämnas utanför.

Vi experimenterar för att lära, skala upp och implementera

Genom att experimentera och skapa fysiska och digitala test- och demonstrationsplattformar möjliggör vi lärande och innovationskraft för hållbar utveckling. Genom nya arbetssätt, metoder och samverkansformer skyndar vi på utvecklingen inom områden där förändringstakten behöver öka. Behovet att fatta goda och snabba beslut under allt större osäkerhet ökar behovet av olika sätt att hantera beslutsprocesser under kontrollerade former. Att ta risken att misslyckas är en del av lärandet. Samtidigt ska vi ta tillvara det som redan fungerar bra. Då mobiliserar vi för att förverkliga och sprida hållbara lösningar och skala upp insatser som bidrar till att öka omställningstakten.

Vi är modiga och förändringsorienterade ledare

Stora förändringar kräver mod. För att öka takten i omställningen krävs gemensamt ledarskap, delat ansvar och strategisk samverkan. Vi behöver alla vara modiga, kreativa och förändringsorienterade och utveckla arbetssätt som vägleder oss i svåra prioriteringar. Vi behöver hjälpas åt att synliggöra, diskutera och hantera synergier och målkonflikter. Vi behöver klara av att vara handlingskraftiga och snabba trots ökad komplexitet. Samsyn, fokus och uthållighet är nycklar för långsiktiga resultat, men vi behöver också ha tillit till andra och varandra, ha mod att ifrågasätta det invanda och beredskap att hantera det oväntade.

Kunskap och lärande

STRATEGIN SKA GENOMFÖRAS utifrån aktuell och uppdaterad kunskap om och analys av Västra Götalands utveckling samt länets utmaningar och styrkor i en föränderlig omvärld. Kunskap, uppföljning och utvärdering skapar underlag för gemensamt lärande och behovsmotiverade prioriteringar i arbetet framåt. I en tid med alltmer vilseledande och falsk information i omlopp blir det särskilt viktigt att värna att utvecklingsarbetet bygger på etablerad kunskap och forskning.

ERFARENHETERNA FRÅN TIDIGARE KRISER visar hur snabbt förutsättningarna kan förändras. Därför måste det finnas en bred beredskap. Tillsammans är vi bättre rustade att hantera de regionala följderna av stora internationella kriser, exempelvis pandemier, geopolitiska konflikter, klimatförändringar, förlust av biologisk mångfald och energi- och livsmedelsförsörjning. Genom att integrera en kontinuerlig risk- och omvärldsanalys i genomförandet av strategin ökar vi den gemensamma beredskapen och handlingsförmågan inför både kända och okända risker och möjligheter. Det hjälper oss att vara modiga och förändringsorienterade ledare.

FÖR ATT FÖLJA UTVECKLINGEN i länet presenterar Västra Götalandsregionen kontinuerligt statistik och fa kta på både regional och kommunal nivå i interaktiva publikationer med koppling till strategins mål och prioriterade områden. Västra Götalandsregionen har även det övergripande ansvaret för uppföljning och utvärdering av regionala utvecklingsstrategin. Respektive aktör ansvarar för att följa upp sina insatser. Ett aktivt och systematiskt arbete krävs för att skapa ett strategiskt lärande av de uppföljningar och utvärderingar som görs.

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN gör en årlig uppföljning av de gemensamma insatser som genomförs för att bidra till strategins mål, de långsiktiga prioriteringarna och inom kraftsamlingarna. Det sker genom att följa och beskriva utvecklingen av ett antal övergripande indikatorer som relaterar till Västra Götalands utveckling i de tre dimensionerna av ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Huvuddelen av indikatorerna som används kommer från de nyckeltal som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) sammanställt som en del av uppföljningen av Agenda 2030 på kommunal och regional nivå.

STRATEGIN SKA SES ÖVER minst en gång varje mandatperiod. I översynen som genomförs 2024–2025 har strategins tvärsektoriella kraftsamlingar för perioden 2021–2025 utvärderats. Utvärderingarna slår fast att strategins kraftsamlingar bidrar till att:

- bygga regional kapacitet och samordning genom att mobilisera aktörer och fungera agendasättande
- öka samordning och samverkan
- rikta resurser, öka kunskap och möjliggöra konkreta insatser.

FÖR ATT FÅ ett gemensamt lärande behövs fortsatt dialog och att vi tillsammans diskuterar resultat och genomförande. Det bidrar i sin tur till att de samlade resurserna kan nyttjas på ett effektivt sätt i den riktning strategin pekar.

Uppföljning och kunskapsunderlag

Västra Götalandsregionen ansvarar för att kontinuerligt utvärdera och följa upp arbetet med den regionala utvecklingsstrategin. Kunskap, uppföljning och utvärdering skapar underlag för ett gemensamt lärande och behovsmotiverade prioriteringar i arbetet framåt i det samlade regionala utvecklingsarbetet. Ta del av uppföljning, utvärdering och kunskapsunderlag på: www.vgregion.se/vg2030

Verktyg och resurser

VI BEHÖVER ALLA känna ansvar och bistå med kompetens och resurser för att driva på omställningen i strategins riktning. Det är önskvärt att strategins genomförande integreras i våra respektive ordinarie mål och styrdokument samt att strategins prioriteringar avspeglas i fördelningen av personella och ekonomiska resurser. Tillsammans verkar vi för att växla upp regionala satsningar genom att attrahera finansiering från nationell och EU-nivå till Västra Götaland.

VI BEHÖVER KONKRETISERA strategins innehåll i exempelvis understrategier, handlingsplaner och överenskommelser som hjälper oss samlas kring prioriterade insatser. En gemensam kommunikationsstrategi stöttar oss i genomförandet och underlättar dialog, samhandling och kunskapsspridning.

EXEMPEL PÅ VERKTYG för att genomföra strategin är befintliga och nya samarbeten, olika överenskommelser och ett gemensamt påverkansarbete på nationell och europeisk nivå. Genom en innovations och hållbarhetsinriktad offentlig upphandling går det att rikta betydande resurser som stödjer omställningen genom nya innovationer, digitala verktyg, produkter och tjänster.

Samverkansplattformar för omställning

Befintliga dialog- och samverkansplattformar är viktiga för att driva på utvecklingsarbetet mellan organisationer och sektorer och för samverkan mellan lokal, regional, nationell, europeisk och internationell nivå. Västra Götalandsregionen ansvarar för att arrangera arenor där vi kan mötas i samtal över aktörsgränserna, dela kunskap och erfarenheter samt vidareutveckla och konkretisera de områden där vi behöver arbeta närmare varandra. Den årliga konferensen Framtid Västra Götaland är ett exempel på en sådan arena.

VI BEHÖVER ÄVEN skapa samsyn kring behov och önskad förflyttning inom de områden för kraftsamling som strategin adresserar och få på plats ett mer systematiskt sätt att arbeta tillsammans. Nya digitala och fysiska mötesplatser bör utvecklas och samverkan med andra svenska och europeiska regioner är viktigt inom flera områden. Även samverkan över administrativa gränser behöver utvecklas i olika delar av länet, mellan exempelvis olika kommuner som delar utmaningar och förutsättningar.

EN UTVECKLAD SAMVERKAN mellan kommuner, kommunalförbund och region är avgörande. Det omfattar ett gemensamt årshjul för politiska samtal mellan regional och kommunal nivå, dialog om insatser, uppföljning och lärande samt prioriteringar framåt i strategins riktning. Kommunala och regionala medel ska avsättas till insatser i delregionerna genom överenskommelser mellan Västra Götalandsregionen och kommunalförbunden samt Business Region Göteborg.

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONENS SAMRÅD med det civila samhället och idéburna offentliga partnerskap bidrar till samlad kunskap från olika perspektiv. Genom kontinuerlig dialog med näringslivet och förmågan till gemensamma beslut kan satsningar och utvecklingsarbete riktas dit de gör mest nytta.

DET ARBETE SOM pågår i den breda samverkansplattformen Klimat 2030 bidrar till den regionala utvecklingsstrategins prioriterade områden genom av konkreta klimatåtgärder i samverkan mellan länets aktörer. Det stärker genomförandekraften i omställningen. VGR:s beslutade koldioxidbudget för Västra Götaland är ett annat verktyg som ska vägleda insatser. Koldioxidbudgeten visar länets utsläppsutrymme, det vill säga hur mycket utsläppen kan behöva minska varje år för att länet ska uppfylla sin del av Parisavtalet.

Gemensamt påverkansarbete nationellt och internationellt

Västra Götaland är en del av ett större nationellt, europeiskt och globalt sammanhang där vår utveckling är beroende av beslut och processer som vi själva inte äger och styr. Vi behöver gå fram gemensamt på nationell och europeisk nivå för att undanröja hinder för Västra Götalands utveckling och skapa förutsättningar för gemensamt prioriterade frågor inom till exempel infrastrukturområdet och elförsörjning.

När vi pekar på samma behov och agerar tillsammans har vi störst chans att göra skillnad. Men det kräver dialog, tillit och förtroende och att vi skapar och medverkar i samverkansstrukturer för att enkelt mobilisera och enas om ett gemensamt västsvenskt budskap. Ett påverkansarbete syftar till att skapa en förflyttning i prioriterade frågor och kräver ett aktivt engagemang på nationell och europeisk nivå. Det kan handla om att skapa förändringar i policyer, regeltolkning och lagstiftning samt om att kanalisera finansiella resurser till Västra Götaland.

Finansiering från nationell och europeisk nivå

Omfattningen av åtgärder och insatser behöver matcha utmaningarna. Därför är det nödvändigt att tillsammans verka för ökade ekonomiska resurser till Västra Götaland från nationell och internationell nivå.

Bland EU:s finansiella instrument finns viktiga verktyg för den regionala och lokala utvecklingen, till exempel är programmen inom sammanhållningspolitiken direktanpassade efter västsvenska behov och förutsättningar. Det finns även många europeiska fonder och finansieringsinstrument som bidrar till att stärka västsvenska aktörer inom områden som infrastruktur, forskning och innovation, hälsa, kultur, kompetensförsörjning, miljö och digitalisering. Dessa resurser är viktiga för att öka genomförandekraften i strategins långsiktiga prioriteringar och kraftsamlingar.

Strategi för smart specialisering

Att identifiera och prioritera områden med potential för internationell konkurrenskraft och hållbar utveckling, så kallad smart specialisering, har en central roll i EU:s regionalpolitik och är en grund för satsningar inom EU:s regionalfondsprogram. Smart specialisering har blivit ett allt viktigare verktyg för tillgången till europeiska partnerskap och konkurrensutsatt finansiering på nationell och europeisk nivå. Västra Götalands strategi för smart specialisering anger särskilt kunskapsintensiva områden i Västra Götaland med omställningspotential, där akademin och näringslivet har hög internationell konkurrenskraft och tillväxtpotential.

SÅ HÄNGER DET IHOP

Samverkan Västra Götalandsregionen och kommunalförbunden

Strategin styr, tillsammans med regionfullmäktiges budget, Västra Götalandsregionens satsningar på regional utveckling. Västra Götalandsregionen är ansvarig för att i samverkan utarbeta och besluta om strategin. Västra Götalandsregionens roll är att leda genomförandet genom att samordna insatser och skapa förutsättningar för samverkan. Västra Götalandsregionen ansvarar också för att kontinuerligt utvärdera och följa upp arbetet med strategin och möjliggöra ett gemensamt lärande. Utöver det bidrar Västra Götalandsregionen med egna verktyg och resurser till insatser inom strategins långsiktiga prioriteringar och kraftsamlingar, till exempel genom projektfinansiering. Analyser och sammanställningar av utvecklingen i Västra Götaland uppdateras kontinuerligt av VGR.

Beredningen för hållbar utveckling (BHU) är ett politiskt samverkansorgan mellan Västra Götalandsregionen och kommunalförbunden i frågor om hållbar utveckling. Styrning och prioriteringar inom den regionala utvecklingsstrategin bereds genom samrådsdiskussioner i BHU, inför beslut i regionfullmäktige.

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund, Fyrbodals kommunalförbund, Göteborgsregionen samt Skaraborgs kommunalförbund ansvarar för samverkan och gemensamt utvecklingsarbete mellan kommunerna på delregional nivå. De fyra kommunalförbunden arbetar med strategin i samverkan med kommunerna och integrerar den i ordinarie styrning och uppföljning.

Så bidrar strategin till Agenda 2030

Den regionala utvecklingsstrategin för Västra Götaland 2021–2030 bidrar till en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling. Strategin är ambitiös när det gäller att möta Agenda 2030 och FN:s 17 globala hållbarhetsmål utifrån lokal och regional nivå.

STRATEGIN BYGGER PÅ anpassad integrering av Agenda 2030. Det innebär att de regionala utmaningarna och förutsättningarna har avgjort strategins inriktning och prioriteringar, vilket i sin tur avgör vilka av Agenda 2030:s mål och delmål som strategin direkt och indirekt bidrar till på olika lång sikt.

GENOM SATSNINGAR PÅ de långsiktiga prioriteringarna och kraftsamlingarna bidrar den regionala utvecklingsstrategin till bättre hälsa och välbefinnande, möjligheter till utbildning och kompetensutveckling samt ökad sysselsättning och förbättrade förutsättningar för företagande och entreprenörskap. Strategin ska samtidigt stärka allas lika rättigheter och öka inkluderingen samt bidra till en hållbar samhällsplanering med bland annat utveckling av fysisk och digital infrastruktur. Den bidrar också till minskad klimatpåverkan och omställning till en hållbar konsumtion och produktion med satsningar på hållbar industri, forskning, innovation och tillförlitlig och förnybar energi.

NÄR STRATEGIN GENOMFÖRS är det viktigt att vi fortsätter dialogen om och bedömningen av dess bidrag till Agenda 2030. Indikatorer ska användas som relaterar till såväl ekonomiskt, socialt som miljömässigt hållbar utveckling. På så sätt kan vi få en effektiv styrning och uppföljning. Agenda 2030 betonar samverkan, delaktighet och transparens som förutsättningar för ett framgångsrikt genomförande och för det övergripande målet att ingen ska lämnas utanför. På samma sätt kräver den regionala utvecklingsstrategin kontinuerlig dialog, delaktighet och ett gemensamt ansvar, där samverkan och partnerskap över sektorer och mellan aktörer är en förutsättning.

VI BEHÖVER UTVECKLA former som synliggör eventuella målkonflikter. Då minskar risken att ett mål nås på bekostnad av andra mål. De vägledande principerna fungerar som verktyg för att integrera Agenda 2030 i genomförandet av strategin. Det sker bland annat utifrån principerna att vi ska öka invånarnas delaktighet och inflytande över samhällsutvecklingen samt ta tillvara olika platsers förutsättningar och möjligheter att klara omställningen till ett hållbart samhälle.

Så hänger det ihop

Den regionala utvecklingsstrategin är vår gemensamma strategi för den regionala utvecklingen i Västra Götalands län. Strategin har sin grund i det uppdrag som Västra Götalandsregionen har från regeringen att dels utarbeta och fastställa en regional utvecklingsstrategi för länet, dels samordna genomförandet och uppföljningen av strategin. Uppdraget finns i lagen om regionalt utvecklingsansvar (2010:630) och förordningen om regionalt utvecklingsarbete (2017:583).

DEN REGIONALA UTVECKLINGSSTRATEGIN vägleder kommuner, kommunalförbund, näringsliv, akademi och forskningsinstitut, det civila samhället samt länsstyrelsen och andra statliga myndigheter i det gemensamma arbetet med regional utveckling. Strategin styr, tillsammans med regionfullmäktiges budget, Västra Götalandsregionens satsningar på regional utveckling.

STRATEGIN TAR SIN utgångspunkt i Vision Västra Götaland – Det goda livet, där det goda livet står för god hälsa, arbete och utbildning, trygghet, gemenskap och delaktighet i samhällslivet, en god miljö där vi värnar de förnybara systemen, möta behoven hos barn och ungdomar, en uthållig tillväxt och ett rikt kulturliv. Det goda livet förutsätter en hållbar utveckling, där den ekonomiska, sociala och miljömässiga hållbarheten är sinsemellan beroende och förstärker varandra.

DEN REGIONALA UTVECKLINGSSTRATEGIN bidrar till det regionala genomförandet av internationella, europeiska och nationella utvecklingsstrategier. På global nivå finns Agenda 2030 med 17 globala hållbarhetsmål. FN:s barnkonvention ska omsättas från teori till praktik där barn och unga är delaktiga i frågor som berör och engagerar dem och där de utvecklas utifrån sina unika förutsättningar och förmågor. På europeisk nivå finns sammanhållningspolitiken och EU:s tillväxtstrategier som anger riktningen för en rättvis omställning till en hållbar och konkurrenskraftig ekonomi samt mål och åtgärder för klimatneutralitet fram till 2050. Ett annat ramverk i genomförandet utgörs av den europeiska deklarationen om jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR-deklarationen) liksom strategin Jämställt Västra Götaland 2024–2027 som pekar ut en riktning för jämställdhetsarbetet i länet. På nationell nivå bidrar regionala utvecklingsstrategin till Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030.

REGIONALA MÅLDOKUMENT

Den regionala utvecklingsstrategin samspelar med tre andra regionala måldokument som är antagna av regionfullmäktige. De ska tillsammans bidra till att uppfylla den gemensamma Vision Västra Götaland – Det goda livet. För att öka takten i genomförandet behöver ett mer aktivt samarbete utvecklas inom område där måldokumenten överlappar och förstärker varandra. Dessa måldokument är:

KULTURSTRATEGI VÄSTRA GÖTALAND OCH KULTURPLAN är det övergripande måldokumentet för kultur, demokratiutveckling och civilsamhällesfrågor. Kulturstrategins mål är ”Ett fritt, rikt och starkt kulturliv i hela Västra Götaland” och innehåller ett antal områden där kulturområdet interagerar med övrigt regionalt utvecklingsarbete. Dessa områden är gestaltad livsmiljö, medie- och informationskunnighet (MIK), folkbildning, kultur och hälsa, idrott, kulturella och kreativa näringar och platsutveckling samt bibliotek och läsfrämjande. Kulturstrategin har en särskild del där kulturens bidrag till regional utveckling beskrivs.

REGIONALT TRAFIKFÖRSÖRJNINGSPROGRAM är det övergripande måldokumentet för kollektivtrafikens utveckling. En övergripande helhetssyn mellan kollektivtrafik och bostadsbyggande, infrastrukturutveckling samt lokalisering av verksamheter och service skapar en grund för en hållbar region där människor ges goda förutsättningar att leva och utvecklas. Kollektivtrafiken ska planeras både utifrån att minska transporternas påverkan på miljön och med hänsyn till dem som är beroende av en fungerande kollektivtrafik. Trafikförsörjningsprogrammet revideras och är ute på remiss våren 2025.

STRATEGI FÖR HÄLSO- OCH SJUKVÅRDENS OMSTÄLLNING I VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN är det övergripande måldokumentet för utvecklingen av hälso- och sjukvården mot en god och nära vård och beskriver arbetet för att möta samhällets ökade behov av hälso- och sjukvård utifrån begränsade resurser. Arbetet med genomförandet bygger bland annat på tvärsektoriell samverkan. Områden där ett nära samarbete mellan regional utveckling och hälso- och sjukvård behövs är bland annat digitalisering, innovation, hälsa och life science, kompetensförsörjning, förebyggande folkhälsoarbete och tidiga insatser för barn och unga.

Tillsammans gör vi Västra Götaland till ett föredöme för omställning till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle.

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

BILAGA: Sammanfattning av ändringar och förtydliganden i den aktualiserade regionala utvecklingsstrategin

I denna bilaga sammanfattas de ändringar som gjorts i strategin inför remiss. Längre ner beskrivs även syfte och avgränsning för översynen samt hur den genomförs i en dialogprocess.

Ändringar och förtydliganden i strategin

I de aktörsdialoger som genomförts i översynen framgår att den regionala utvecklingsstrategin (RUS) till stor del fortsatt upplevs relevant och angelägen. Det finns därmed ett stöd för att behålla strategins mål och fyra långsiktiga prioriteringar. För att få genomslag och lösa samhällsutmaningarna behöver vi samverka utifrån våra olika roller och ansvar för att hitta vägar framåt, och vi behöver hela tiden utveckla samverkan, våra arbetssätt och gemensamma insatser.

STRATEGINS MÅL LIGGER KVAR. Strategin gäller fortsatt fram till 2030, men eftersom det krävs långsiktighet när vi samverkar kring komplexa utmaningar och omställning, har en utblick mot 2045 lagts till.

DE SENASTE ÅRENS OMVÄRLDSHÄNDELSER och förändrade förutsättningar för utveckling i Västra Götaland har påverkat aktualiseringen. Det handlar bland annat om:

- Det osäkra världsläget med fler allvarliga kriser och geopolitiska konflikter ställer nya krav på robusthet och beredskap i samhälle och näringsliv.
- Västsveriges ekonomi och näringsliv står inför hårdare global konkurrens, snabb förändring i värdekedjor och ökade krav på nyckelkompetenser.
- Den demografiska utvecklingen med minskande födelsetal, ökad medellivslängd och lägre andel befolkning i yrkesverksam ålder leder till utmaningar att klara välfärdens uppdrag och näringslivets kompetensförsörjning.
- Effekterna i samhället av klimatförändringar och förlust av biologisk mångfald blir alltmer kännbara och allvarliga.
- Den digitala transformationen, utvecklingen inom AI och andra banbrytande teknologier går snabbt och påverkar alla delar i samhället. Det öppnar nya möjligheter men innebär också etiska dilemman och risker inom exempelvis cybersäkerhet.
- Ungas välbefinnande utvecklas åt fel håll, många känner oro för framtiden och det är fortsatt många som inte klarar skolan. Allt yngre personer rekryteras till kriminella gäng.
- Tilliten till samhället och demokratin riskerar att minska i takt med dels ökad spridning av falsk eller vilseledande information, dels utbredd organiserad brottslighet.

Samtidigt kvarstår de utmaningar som tas upp i gällande strategi, exempelvis att invånarnas tillgång till arbete och service skiljer sig åt i olika delar av länet.

Som en följd av ovan har strategins avsnitt ”Samhällsutmaningar som drivkraft” skrivits om och strategin som helhet har genomarbetats med uppdateringar utifrån aktuellt omvärldsläge. Strategins bidrag till klimatomställningen och till att stärka den biologiska mångfalden har förtydligats. De siffersatta – redan antagna – klimatmålen för Västra Götaland har skrivits in i strategin efter önskemål från kommuner och länsstyrelsen med flera.

DE FYRA LÅNGSIKTIGA PRIORITERINGARNA; Stärka innovationskraften, Bygga kompetens, Öka inkluderingen och Knyta samman Västra Götaland ligger kvar och fortsätter utgöra basen i det regionala utvecklingsarbetet. I aktörsdialogerna har många lyft att det är viktigt att bättre synliggöra allt värdefullt utvecklingsarbete som sker inom dessa områden i genomförandet av strategin. Inspel har också handlat om hur olika aktörsgrupper kan och vill bidra i genomförandet, exempelvis har det civila samhällets roll synliggjorts mer. Översynen har resulterat i några förtydliganden i beskrivningen av de långsiktiga prioriteringarna för att i högre grad spegla omvärldsförändringar och dagens förutsättningar samt stärka genomförandekraften. Exempel:

- **Stärka innovationskraften;** Inom denna långsiktiga prioritering tydliggörs vikten av att satsa både på bredden för ett diversifierat näringsliv, inklusive entreprenörskap och små- och medelstora företag, och på ökad spets inom områden av särskild vikt för länets sysselsättning och globala konkurrenskraft. Vikten av att tillsammans stärka den västsvenska attraktiviteten för internationell spetskompetens, strategiska etableringar och investeringar har förtydligats.
- **Bygga kompetens;** Samverkan och gemensamma insatser inom denna långsiktiga prioritering är idag än mer avgörande för att möta de demografiska utmaningarna och klara morgondagens kompetensförsörjning och livslånga lärande. Bygga kompetens har uppdaterats med ett ökat fokus på hur vi kan säkra och utveckla de kompetenser som krävs för den gröna och digitala omställningen, men även ökat fokus på att tillvarata allas kompetens.
- **Öka inkluderingen;** Denna långsiktiga prioritering har konkretiserats utifrån ett regionalt utvecklingsperspektiv. Det handlar bland annat om vikten av invånarnas delaktighet och engagemang i samhällsutvecklingen, tillit till samhället och demokratin och om att bryta digitalt utanförskap, men även om att bättre synliggöra näringslivets engagemang och det civila samhällets och sociala ekonomins roll.
- **Knyta samman Västra Götaland;** Inom denna långsiktiga prioritering är det fortsatt viktigt med samverkan och påverkansarbete för att möta utvecklingsbehoven för transporteffektiv infrastruktur och samhälle samt fortsatt bredbandsutbyggnad. Men även att ta vara på synergier inom

samhällsplanerings- och markanvändningsområdet, som en förutsättning för stärkt utvecklingskraft och ökad närhet i olika delar av länet. Digitalisering och ny teknik lyfts som möjligheter för både hållbara resor och samhällsplanering.

TRE NYA OMRÅDEN ATT KRAFTSAMLA KRING FÖRESLÅS. Dessa ersätter och bygger delvis vidare på dagens fyra kraftsamlingar (Fullföljda studier, Digitalisering, Elektrifiering och Cirkulära affärsmodeller).

De nya områdena är:
- Industrins gröna omställning
- Framtidsrusta barn och unga
- Ökad robusthet genom samverkan i samhällsplanering

En viktig del i remissen är att fånga synpunkter från de olika remissinstanserna om vad det är viktigast att tillsammans fokusera på inom respektive område de närmaste åren.

INDUSTRINS GRÖNA OMSTÄLLNING motiveras av att Västra Götaland är en stark industriregion och att den gröna omställningen är avgörande för att säkra industrins långsiktiga konkurrenskraft, klara klimatomställningen och behålla jobben, vilket i sin tur finansierar vår välfärd. Mycket av den samverkan som sker idag kring elförsörjning, cirkulära värdekedjor och inte minst i kompetensförsörjningsarbetet kan förstärkas genom att vi kraftsamlar tillsammans.

FRAMTIDSRUSTA BARN OCH UNGA föreslås mot bakgrund av att barn och ungas välmående utvecklas åt fel håll och att det är en kritisk fråga både för individen och för samhällsutvecklingen i stort. I genomförda aktörsdialoger trycker i stort sett alla aktörer på vikten av att – utifrån sina olika roller och ansvar – fortsatt kraftsamla för att ge barn och unga i Västra Götaland en bra start i livet. Men för att tydligt signalera att det handlar om mycket mer än att klara sig igenom skolan, föreslås en ny inramning och ett omtag i samverkan inom vissa områden. Samtidigt är det viktigt att ta tillvara erfarenheterna från nuvarande arbete inom Fullföljda studier och vidareutveckla och sprida det som fungerar bra.

ÖKAD ROBUSTHET GENOM SAMVERKAN I SAMHÄLLSPLANERING motiveras utifrån att många aktörer uttrycker ett behov av ökad gemensam beredskap inom exempelvis energi- och livsmedelsförsörjning och klimatanpassning. Fokus ligger på att med hjälp av gemensamma analyser, scenarier och framtidsbilder samt ökad samplanering bli mer resurseffektiva, motståndskraftiga och öka utvecklingskraften i Västra Götaland. Denna kraftsamling handlar inte om att Västra Götalandsregionen avser göra anspråk på att bli regionplaneorgan enligt Plan- och bygglagen, utan om att utveckla samverkan i samhällsplaneringen utifrån våra olika roller och ansvarsområden.

Viktiga satsningar och samarbeten inom strategins nuvarande fyra kraftsamlingar kommer till viss del fortsätta inom ramen för de nya områdena för kraftsamling. Andra delar fortsätter i det gemensamma genomförandet inom strategins långsiktiga prioriteringar. Exempelvis är den digitala transformationen och tillämpningen av AI avgörande för strategins genomförande som helhet och det är viktigt med fortsatt samverkan kring Digitalisering inom olika områden. Delar av det som sker idag inom kraftsamlingarna Elektrifiering och Cirkulära affärsmodeller kan vidareutvecklas inom ”Industrins gröna omställning”, andra delar fortsätter som en naturlig del av arbetet inom de långsiktiga prioriteringarna Stärka innovationskraften och Bygga kompetens. Arbetet inom cirkulära livsmiljöer kan även drivas vidare som en del i utvecklingsarbetet i den långsiktiga prioriteringen Knyta samman Västra Götaland. Goda erfarenheter och fungerande samverkan inom Fullföljda studier kan vidareutvecklas inom ”Framtidsrusta barn och unga”.

I AVSNITTEN OM STRATEGINS GENOMFÖRANDE har mindre förtydliganden gjorts. De fyra vägledande principerna ligger kvar och ska fortsätta utmana oss i genomförandet. I aktörsdialogerna har många lyft vikten av att fortsatt ta tillvara olika platsers förutsättningar möjligheter, samtidigt som vi behöver samordna oss på nationell och europeisk nivå för att undanröja hinder för Västsveriges utveckling och skapa förutsättningar för gemensamt prioriterade frågor. Det gemensamma ledarskapet blir alltmer avgörande och vi behöver vara handlingskraftiga och snabba trots ökad komplexitet och osäkerhet.

Utgångspunkter för översynen

Översynen handlar om att aktualisera delar av strategi utifrån omvärld och nuläge, inte om att ta fram en ny strategi. Syftet är också att förstärka genomförandet med fokus på att se över strategins kraftsamlingar som beslutas för fyra år i taget.

Enligt förordningen om regionalt utvecklingsarbete (2017:583) ska den regionala utvecklingsstrategin ses över minst en gång mellan varje val till region- och kommunfullmäktige. Varje region avgör hur omfattande översynen ska vara. I Västra Götaland pågår genomförandet av strategin med stort engagemang från kommuner, näringsliv, lärosäten, civila samhället, länsstyrelsen och andra berörda myndigheter. Rådande omvärldsläge och de senaste årens utveckling motiverar ändå att delar av strategin aktualiseras för att den fortsatt ska vara relevant och aktuell. Miljö- och regionutvecklingsnämnden, som leder översynen, har därför beslutat att översynen ska:
- Se över och aktualisera delar av strategin:
  - Behålla målet och långsiktiga prioriteringar, men ha dialog om hur genomförandet går och behöver förstärkas.
  - Se över kraftsamlingarna med hjälp av utvärdering och dialog.
- Förstärka genomförandet av strategin.
- Höja kunskapen om värdet av det gemensamma regionala utvecklingsarbetet.

Så gör vi översynen tillsammans

Översynen genomförs som en dialogprocess. När strategin togs fram skedde det i bred dialog och delaktighet. På samma sätt är det viktigt att involvera kommunerna och andra nyckelaktörer i översynen. Att skicka förslaget på aktualiserad strategi på remiss är en viktig del i detta. En bred delaktighet och förankring är en förutsättning för ett fortsatt starkt gemensamt genomförande. Aktualiseringen av strategin tar utgångspunkt i:
- Kunskapsunderlag om utvecklingen i Västra Götaland och omvärldsanalys
- Årliga uppföljningar av strategins genomförande
- Utvärdering av strategins nuvarande kraftsamlingar
- Inspel från aktörsdialoger och politiska samtal under perioden maj 2024–februari 2025.

Arbetet med översynen går att följa på www.vgregion.se/vg2030. Där listas alla aktörsdialoger och kunskapsunderlag, uppföljningar och utvärderingar.

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Oskar Engdahl

2025-09-08

Beslut efter utredning om kultur i stadsutvecklingen - kulturhus, stadsbibliotek, stadsmuseum, kulturstråk och digitalisering av kulturarv (Dnr KS2025/0613-5)

Sammanfattning

Vid kommunstyrelsens sammanträde den 14 maj lämnade förvaltningen ett svar på de politiska uppdragen *Arbeta fram förslag på stadsplan där kulturen ingår i konceptet* och *Bistå fastighetsägarna att forma verksamhetsutbudet i gamla Kungälv.*

Vid sammanträdet antecknades informationen till protokollet med inkomna förslag.

Den 2025-08-20 var ärendet uppe igen, vid sammanträdet fattades ett beslut att: *Ärendet tas upp nästa sammanträde, lagda yrkanden ligger till nästa sammanträde och kommer att tas upp för beslut.*

Följande yrkanden lades vid mötet:

Miguel Odhner (S):
Utifrån det politiska uppdraget att arbeta fram förslag på stadsplan där kulturen ingår i konceptet och bistå fastighetsägarna att forma verksamhetsutbudet i gamla Kungälv uppdrar kommunstyrelsen till kommundirektör med förvaltning att i arbetet med verksamhetsplan 2026 och kommande arbete med lokalförsörjningsprogram, aktuella detaljplaner samt förändrade krav på säkerhet i skolverksamheten framgent att

- pröva utredningens förslag om införande av kulturstråk från Fästningsholmen via och kring Västra gatan i budget 2026
- pröva utredningens förslag om digitalisering av kulturarv i budget 2026
- i första hand arbeta vidare med ett stadsmuseum i gröna hus Fästningsholmen
- i första hand långsiktigt arbeta vidare med ett nytt stadsbibliotek vid Västra gatan, Klocktornet 1 m.fl Sigillets kvarter nära stadshuset

Ove Wiktorsson (C): Avslag på punkt 4 att flytta stadsbiblioteket.
Erik Andreasson (V): Avslag punkt 4.
Mikael Karlsson (L): Bordläggning av ärendet.
Patrik Ryberg (SD): Bifall på Ove Wiktorssons yrkande (C)

Förslag till beslut från Socialdemokraterna och Moderaterna

> Utifrån det politiska uppdraget att arbeta fram förslag på stadsplan där kulturen ingår i konceptet och bistå fastighetsägarna att forma verksamhetsutbudet i gamla Kungälv uppdrar kommunstyrelsen till kommundirektör med förvaltning att i arbetet med verksamhetsplan 2026 och kommande arbete med lokalförsörjningsprogram, aktuella detaljplaner samt förändrade krav på säkerhet i skolverksamheten framgent att
>
> - pröva utredningens förslag om införande av kulturstråk från Fästningsholmen via och kring Västra gatan i budget 2026
> - pröva utredningens förslag om digitalisering av kulturarv i budget 2026

- i första hand arbeta vidare med ett stadsmuseum i gröna hus Fästningsholmen
- i första hand långsiktigt arbeta vidare med ett nytt stadsbibliotek vid Västra gatan, Klocktornet 1 m.fl Sigillets kvarter nära stadshuset

Linda Nygren
kommundirektör

Anna Hedlin
enhetschef förvaltning och utredning

Expedieras till:

För kännedom till:

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Niklas Delander

2025-04-10

Utredning om kultur i stadsutvecklingen - kulturhus, stadsbibliotek, stadsmuseum, kulturstråk och digitalisering av kulturarv. (Dnr KS2025/0613-1)

Sammanfattning

Utredningen om kultur i stadsutvecklingen är ett svar på de politiska uppdragen *Arbeta fram förslag på stadsplan där kulturen ingår i konceptet* och *Bistå fastighetsägarna att forma verksamhetsutbudet i gamla Kungälv.* Förvaltningen har utifrån dessa uppdrag utrett en ny lokalisering för kulturhus/stadsbibliotek, etablerande av ett stadsmuseum och ett kulturstråk samt digitalisering av kulturarv.

Förvaltningens bedömning är följande:

- Kungälvs kommuns kulturhus/Mimers kulturhus bör vara kvar i Mimers hus A-hus. Kommunen bör inte flytta stadsbiblioteket eller kulturhuset till en annan plats. I det fall som man vill flytta kulturhuset och/eller stadsbibliotek är två möjliga lokaliseringar Klocktornet 1 m.fl. (Sigillets kvarter vid stadsbiblioteket) eller Gärdet 1:3, väster (del av markparkeringen vid Liljedalsgatan).

- Förvaltningens bedömning är att Kungälvs kommun tillsammans med Kulturarv Kungälv bör undersöka om ett stadsmuseum kan inrymmas i ett av de gröna husen på Fästningsholmen närmast Fars hatt. I annat fall skulle ett stadsmuseum kunna rymmas i Klocktornet 1 m.fl. (Sigillets kvarter vid stadsbiblioteket).

- Kungälvs kommun bör etablera ett kulturstråk från Fästningsholmen via och kring Västra gatan till Mimers kulturhus. Detta bedöms vara ett mer kostnadseffektivt sätt att arbeta med kultur och historia i och kring den gamla stadskärnan. Det är också i linje med hur andra kommuner arbetat med kulturhistoriska miljöer.

- Kulturarvet i Kungälvs kommun bör digitaliseras med hjälp av skyltar med informerande text och QR-koder samt fördjupad information på kommunens hemsida.

Juridisk bedömning

Utredningen aktualiserar i första hand lagstiftning inom samhällsbyggnad respektive kommunal kulturverksamhet.

De delar av utredningen som behandlar samhällsbyggnadsfrågor har beaktat följande styrdokument: plan- och bygglagen (2010:900), Boverkets byggregler (2011:338), miljöbalken (1998:808), jordabalken (1970:994), lagen om offentlig upphandling (2016:1145) samt lagen om kulturminnen (1988:950). Även gällande kommunala översiktsplaner och detaljplaner har beaktats.

De delar av utredningen som behandlar den kommunala kulturverksamheten har beaktat (2013:801), museilagen (2017:563) och kulturmiljölagen (1988:950) samt riksdagens kulturpolitiska mål. Det saknas speciallagstiftning kring annan kommunal kulturverksamhet, till exempel kulturskola, teaterverksamhet och konsthall.

Förvaltningens bedömning

Utredningen om kultur i stadsutveckling är ett svar på de politiska uppdragen *Arbeta fram förslag på stadsplan där kulturen ingår i konceptet och Bistå fastighetsägarna att forma verksamhetsutbudet i gamla Kungälv. F*örvaltningen har utifrån dessa uppdrag utrett en ny lokalisering för kulturhus/stadsbibliotek, etablerande av ett stadsmuseum och ett kulturstråk samt digitalisering av kulturarv.

Ny lokalisering för kulturhus/stadsbibliotek
Förvaltningen bedömer att det är en utmaning att hitta en ny lokalisering för ett nytt kulturhus eller ett nytt stadsbibliotek. Större delen av området i gamla stadskärnan är antingen redan bebyggt eller del av pågående exploateringsprojekt. Det enda lämpliga obebyggda markområdet är Gärdet 1:3, väster (del av markparkeringen vid Liljedalsgatan). Det ligger dock något avlägset och bedöms inte gynna utvecklingen av den gamla stadskärnan i högre grad än Mimers kulturhus. Det bebyggda kvarteret Klocktornet 1 m.fl. (Sigillets kvarter vid stadshuset) bedöms kunna rymma ett stadsbibliotek, men det är förbundet med omfattande kostnader för att ställa om del av kvarteret till stadsbibliotek.

Förvaltningen bedömer också att det är en utmaning att hitta annan kommunal verksamhet att ha i stadsbibliotekets nuvarande lokaler. Kommunen kan inte lämna Mimers hus A-hus eftersom Mimers teater fyller rollen av skolaula för Mimers hus gymnasium. Vuxenutbildning eller utökad kulturverksamhet skulle kunna rymmas i stadsbibliotekets lokaler, men detta är särskilt i vuxenutbildningens fall förbundet med byggnadstekniska utmaningar och höga kostnader. Vuxenutbildningen har även behov av mer flexibla lokaler än Mimers hus A-hus. Utöver detta bedöms kulturhuset och stadsbiblioteket tydligt gynnas av att finnas i samma lokaler, inte minst sett till besöksantal. Utanför Göteborgs stads så finns det biblioteksverksamhet i samtliga kommunala kulturhus inom Göteborgsregionen.

Etablerande av ett stadsmuseum
Ett stadsmuseum för Kungälvs kommun har varit en fråga som engagerat både kommunen och ideella krafter sedan länge. I utredningen presenterar förvaltningen ett möjligt upplägg för ett stadsmuseum, bland annat utifrån innehåll, samverkan med ideella krafter och digitala delar av ett museum. En omvärldsbevakning visar att ungefär 30 kommuner har stadsmuseum, som antingen drivs av kommunerna själva alternativt av ideella krafter i samverkan med kommunen.

Förvaltningens bedömning är att Kungälvs kommun tillsammans med Kulturarv Kungälv bör undersöka om ett stadsmuseum kan inrymmas i ett av de gröna husen på Fästningsholmen närmast Fars hatt. Om detta inte är möjligt så kan ett stadsmuseum etableras i bottenvåningen i Klocktornet 1 m.fl. (Sigillets kvarter vid stadshuset), tidigare banklokal. Statens fastighetsverk har nyligen beslutat att neka föreningen Kulturarv Kungälv tillbyggnation av hembygdsgården på Fästningsholmen, där föreningen velat skapa ett museum.

Kulturstråk
Förvaltningens bedömning är att Kungälvs kommun bör etablera ett kulturstråk från Fästningsholmen via och kring Västra gatan till Mimers kulturhus. Detta bedöms vara ett mer kostnadseffektivt sätt att arbeta med kultur och historia i och kring den gamla stadskärnan. Det är också i linje med hur flera andra kommuner arbetat med kulturhistoriska miljöer.

Kulturstråket kan bestå av hållpunkter kring kultur och kulturhistoria som redan finns i och kring gamla stadskärnan. I utredningen presenteras också olika sätt att utveckla ett kulturstråk på, till exempel att upplåta Uddmanska huset/Rosa huset till kulturutövare, utveckla Västra gatan som evenemangsgata, etablera ett kulturstråk för barn i Fontinskogen, bygga en utomhusscen vid älven samt anlägga stråk med offentlig konst.

Digitalisering av kulturarv
Förvaltningen bedömning är att kulturarvet i Kungälvs kommun bör digitaliseras med hjälp av skyltar med informerande text och QR-koder. QR-koderna bör leda till Kungälvs kommuns hemsida som i sin tur bör innehålla fördjupad information. I utredningen finns förslag på vilket kulturarv som kan digitaliseras utifrån kommunens äldre men gällande kulturminnesvårdsprogram.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Utredningen kan kopplas till många politiska mål från kommunfullmäktige respektive kommunstyrelsen:

Kommunfullmäktiges strategiska mål

- Ge goda förutsättningar för livslångt lärande
- Ge möjligheter till en aktiv fritid för alla åldrar
- Alla medborgare ska ha möjlighet att delta i ett rikt och aktivt kulturliv
- Medborgare och näringsliv ska känna ökat förtroende för kommunen
- Hållbar samhällsutveckling genom ökad samordning mellan infrastruktur och byggnation i hela kommunen
- Trygg uppväxt ger ett tryggare samhälle

Kommunstyrelsens resultatmål

- I Kungälv skapar vi tillsammans bästa platsen att växa upp
- Planberedskap ska finnas för bostäder, boende med särskilt stöd och service, verksamhetsmark och handel
- Fler barn, unga och äldre - inklusive personer med funktionsvariation deltar i ett rikt och varierat kultur- och fritidsliv
- Kommunens näringslivsarbete främjar företagsetableringar, fler arbetsplatser och fler nystartade företag.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Utredningen aktualiserar flera olika mål och delmål inom Agenda 2030. Här nedan följer de viktigaste:

Mål 4: God utbildning för alla
Delmål 4.7: Utbildning för hållbar utveckling och globalt medborgarskap

Kommentar: Det finns ett samspel mellan kulturverksamheten och utbildning, där både stadsbibliotek, stadsmuseum och digitalisering av kulturarv bidrar till ett lärande.

Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
Delmål 8.9: Främja gynnsam och hållbar turism

Kommentar: Etablerande av ett stadsmuseum och ett kulturstråk kan på ett positivt sätt bidra till besöksnäringen i kommunen.

Mål 11: Hållbara städer och samhällen
Delmål 11.3: Inkluderande och hållbar urbanisering
Delmål 11.4: Stärka världens kulturarv och skydda det.
Delmål 11:7 Skapa säkra och inkluderande grönområden för alla (delmålet innehåller även resonemang om offentliga platser)

Kommentar: Ett stadsmuseum och digitalisering av kulturarvet bidrar till att stärka kulturarvet. Kulturhuset, stadsbiblioteket, ett stadsmuseum och ett kulturstråk är öppna offentliga platser som finns tillgängliga för alla medborgare.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Utredningen utgår från politiska majoritetens programförklaring Kungälv 2030 och senaste budgetdirektiv och från Strukturplan för Kungälvs innerstad 2024 (underlag till kommande ny översiktsplan). Det utgår också från flera kommunala styrdokument inom kulturverksamheten, framför allt Kulturplan, Barn- och ungdomskulturplan samt Policy för biblioteken. Utredningens förslag bedöms inte gå emot dessa styrdokument och heller inte strida mot gällande översiktsplan ÖP2010. Om kulturhuset och/eller stadsbiblioteket flyttas kan dock flera av styrdokumenten inom kulturverksamheten behöva revideras.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Kulturhus, stadsbibliotek, stadsmuseum, kulturstråk och digitalisering av kulturarv påverkar alla medborgare, både barn och vuxna. Det påverkar även företagare och näringsliv.

Kulturhus och stadsbibliotek
Kulturhuset och stadsbibliotekets lokalisering spelar roll för medborgarna. I utredningen diskuteras i vilken grad en ny lokalisering kan påverka tillgänglighet och besöksantal. Det samma gäller tillgänglighet till kultur om kulturhuset och stadsbiblioteket har olika lokalisering. För elever i vuxenutbildningen påverkar det också om vuxenutbildningens lokaler skulle förläggas i stadsbibliotekets nuvarande lokaler.

Stadsmuseum och digitalisering av kulturarvet
En ökad tillgång till den egna kommunens historia och kulturarv genom stadsmuseum och digitalisering av kulturarvet bedöms vara positivt för medborgarna.

Kulturstråk
Kulturstråk bedöms vara positivt för medborgarnas tillgång till kulturutbud och den egna kommunens kulturhistoria. I och med att ett kulturstråk syftar till utveckling av innerstaden och särskilt den gamla stadskärnan bedöms det ha en positiv effekt för näringsliv och företagare.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Kulturhus och stadsbibliotek
Utredningen föreslår att nuvarande kulturhus och stadsbibliotek bör vara kvar i Mimers kulturhus. I detta förslag påverkas inte medarbetarna.

Om kulturhuset och/eller stadsbiblioteket skulle flytta skulle det få stora konsekvenser för medarbetarna inom den kommunala kulturverksamheten. Detta skulle bli särskilt påtagligt om kulturhuset och stadsbiblioteket skulle finnas på olika platser, något som kan påverka besöksantalet för kulturverksamheten samt möjlighet till samarrangemang.

Om vuxenutbildningen skulle placeras i stadsbibliotekets nuvarande lokaler så skulle detta få konsekvenser för medarbetarna inom Kompetenscentrum, både vuxenutbildningen och arbetsmarknads- och integrationsverksamheten. Vuxenutbildningen skulle få nya lokaler och Kompetenscentrum verksamhet skulle inte längre kunna vara samlad på en plats.

Stadsmuseum
Ett stadsmuseum bedöms kräva en utställningsproducent, en museipedagog, en föremålsintendent och en kulturvärd, men detta gäller tjänster som ännu inte är tillsatta. Inga nuvarande medarbetare inom kommunen bedöms påverkas av ett etablerande av stadsmuseum.

Kulturstråk
Etablerandet av ett kulturstråk bedöms påverka kommunens medarbetare inom kommunikation, marknad och besöksnäring. I det fall som ett kulturstråk etableras är det viktigt att verksamheten inom dessa områden organiseras på ett sådant sätt att medarbetarna på ett hållbart sätt kan bidra till kulturstråket. Förvaltningen bedömer att en platsutvecklare för Kungälvs innerstad bör rekryteras för att bland annat utveckla kulturstråket.

Ekonomisk bedömning

I utredningen presenteras flera ekonomiska konsekvensbedömningar. Dessa kan sammanfattas på följande sätt sett:

Nytt kulturhus eller stadsbibliotek

- Ett nytt kulturhus på Gärdet 1:3, väster, skulle kosta 540 Mkr i investering, i ett scenario där stadsbibliotekets nuvarande lokaler byggs om för vuxenutbildning. Ett nytt stadsbibliotek på Gärdet 1:3, väster, skulle kosta mellan 210 och 250 Mkr i investering, beroende på det nuvarande stadsbibliotekets lokaler byggs om för vuxenutbildning eller utökad kulturverksamhet.

- Ett nytt kommunalt byggt stadsbibliotek i Klocktornet 1 m.fl. skulle kosta mellan 240 Mkr och 280 Mkr i investering beroende på om det nuvarande stadsbibliotekets lokaler byggs om för vuxenutbildning eller utökad kulturverksamhet. Om hyresvärden bygger stadsbiblioteket är motsvarande kostnad mellan 160 Mkr och 120 Mkr i investering.

Utöver detta påverkas också kommunens driftskostnader sett till hyra av Mimers A-hus, vuxenutbildningens lokaler samt utökad kulturbudget. Även kapitalkostnader tillkommer.

Etablerande av stadsmuseum
Ett stadsmuseum bedöms kräva driftskostnader på cirka 4 Mkr årligen. Kostnader för utställningsmaterial och andra inventarier bedöms vara cirka 5 Mkr i samband med att ett stadsmuseum etableras.

Kulturstråk
Ett kulturstråk kostar i sig inte något att etablera, men förvaltningens bedömning är att kommunen bör rekrytera en platsutvecklare för Kungälvs innerstad med inriktning på den gamla stadskärnan för att utveckla kulturstråket. Kostnader för detta bedöms vara cirka 800 Tkr. I utredningen finns även kostnadsbedömningar för olika utvecklingsinsatser för kulturstråket.

Digitalisering av kulturarv
Kostnader för att digitalisera kulturarvet på Kungälvs kommuns hemsida bedöms vara 100 Tkr årligen, vilket inkluderar kostnader för utökning av en kultursamordnares tjänst. Till detta kommer även kostnader för etablering och skötsel av skyltarna.

Förslag till beslut

1. Informationen antecknas till protokollet.

Mirsad Radoncic
Sektorchef
Sektor Samhällsbyggnad

Monica Carhult Karlsson
Sektorchef
Sektor Bildning och Lärande

Expedieras till:

För kännedom till:

KUNGÄLVS KOMMUN

Utredning om kultur i stadsutvecklingen

Kulturhus, stadsbibliotek, stadsmuseum, kulturstråk och digitalisering av kulturarv

Sektor Samhällsbyggnad
Sektor Bildning och Lärande

Innehållsförteckning

1 Politiskt uppdrag och styrande dokument 3

2 Utredningens genomförande 6

3 Förvaltningens bedömning 7

4 Annan lokalisering av kulturhuset eller stadsbiblioteket 9

5 Stadsmuseum 31

6 Kulturstråk 44

7 Digitalisering av kulturarv 54

8 Specifikation av ytor 60

1 Politiskt uppdrag och styrande dokument

1.1 Politiskt uppdrag om kultur i stadsutvecklingen

Grunden för denna utredning är ett politiskt uppdrag om att arbeta fram förslag på en stadsplan där kulturen ingår i konceptet. Inför förvaltningens verksamhetsplan för 2025 tydliggjordes att digitalisering av kulturarv också ingick i uppdraget. Förvaltningen har tolkat uppdraget som att även stråk med inriktning på kultur ska utredas. Här nedanför finns de aktuella politiska uppdragen tagna från förvaltningens verksamhetsplan:

Politiskt uppdrag: Arbeta fram förslag på stadsplan där kulturen ingår i konceptet

En kommun med mycket hög inflyttning ger en kommun med många människor som saknar kunskap om kommunens historia och kultur. Vi behöver anstränga oss i arbetet att synliggöra och nå fler människor och skapa sammanhang genom kulturen. Som uppdragsgivare ser vi stora möjligheter att lyfta fram kulturen när vi bygger stad och utvecklar nya stråk.

Näringslivets digitalisering med ökad E-handel skapar mindre efterfrågan av kommersiella ytor i stadskärnorna generellt och i det perspektivet ser vi att kulturen kan ta en viktig roll i utformningen av den nya stadsmiljön.

I ett läge där vi ser över lokalresurserna för gymnasiet och vuxenutbildningen, bör vi överväga att flytta fram stadsbiblioteket till området kring den gamla stadskärnan för att kommunen ska ta sin del av ansvaret för att skapa dynamik och utveckling samt bidra till Kungälvs identitet. Vi ser gärna att utvecklingen av stadskärnan tar tillvara och utvecklar kulturen för att skapa starka mötesplatser och stråk, där även ett framtida stadsmuseum med flerfunktioner kan ingå.

Ett stadsmuseum måste utredas mycket noga eftersom det innebär ett nytt åtagande för kommunen. Främst behöver det utredas hur ett stadsmuseum kan bidra till att skapa en större känsla av samhörighet bland våra medborgare genom ökad kunskap om traktens historia. Andra delar är naturligtvis utformning, innehåll, lokalisering, flerfunktionalitet, tillgänglighet och ekonomi.

Politiskt uppdrag: Bistå fastighetsägarna att forma verksamhetsutbudet i gamla Kungälv

För att skapa ökad attraktion vill vi bygga det nya stadslivet på ett ökat inslag av kultur såsom stadsbibliotek, kulturhus, biograf, scener och museum. Där kulturen finns i stadsbilden – där är alltid omsättningen i den privata handeln högre.

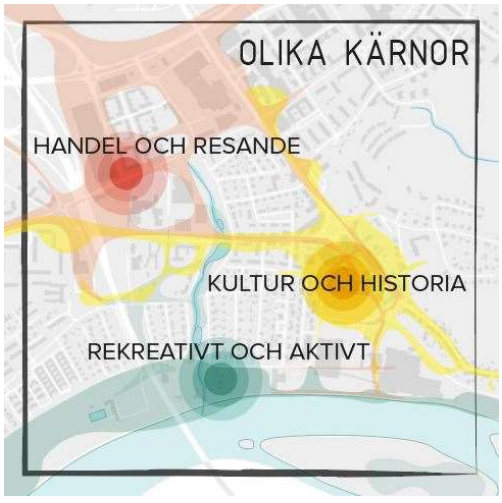
Stadsutvecklingen kräver ett strukturerat och gemensamt arbete med fastighetsägarna om företagsetableringar utifrån att den gamla stadskärnan är en enhet för att undvika bristfälligt utbud och överetablering.

1.2 Strukturplan för Kungälvs innerstad

Kommunfullmäktige antog i juni 2024 en strukturplan för Kungälvs innerstad och dess omedelbara omgivning. Strukturplanen är ett underlag till kommande ny översiktsplan för kommunen och syftar också till ökad effektivitet i pågående planarbeten, uppdrag, projekt och tillståndsärenden i staden. Strukturplanen ligger till grund för denna utredning.

I strukturplanen lyfts tre angelägna principer för de centralaste delarna av Kungälvs innerstad: *stärka gröna och blåa värden*, *förbättra våra stråk* samt *tydliggöra olika kärnor*. Stråk kan handla om att skapa bättre biltrafiklösningar men också om att skapa gång- och cykelstråk samt stråk för handel och kulturhistoria. De tre kärnor som tydliggörs i strukturplanen är: *rekreativt och aktivt* (framför allt nära älven), *handel och resande* (framför allt nära Kongahälla center) samt *kultur och historia*. Kultur och historia – eller kulturhistoria som det också benämns i strukturplanen – utgår från stadens gamla stadskärna: Västra gatan, med sträckning mot kulturhuset, Ytterbyvägen samt Fästningsholmen. I strukturplanen sägs bland annat följande om den kulturhistoriska kärnan:

Här ska utvecklingen fokusera på att värna kulturarvet och Kungälvs unika historia. Handel finns även här men är lokalare, familjärare, i mindre skala. Här förväntas mer av återbruk och cirkulär service. Äldre lokaler används till kultur och föreningsliv. Tillåtande miljöer tillskapas i samarbete med näringsliv och medborgare.

1.3 Utvecklingsarbete för Västra gatan och Fästningsholmen

Sedan januari 2025 finns ett nytt nationellt mål för stadsutveckling. I skrivelsen *Ny strategi för levande och trygga städer* (Skr 2024/25:96) beskriver Regeringskansliet målet att Sveriges städer, utifrån sina förutsättningar, ska utvecklas till levande, trygga och robusta livsmiljöer där människor trivs och vill vistas. Sverige ska vara ett föregångsland för hållbar utveckling av attraktiva städer. Hur målet ska uppnås

utvecklas i skrivelsen, genom tretton fokusområden för den nationella stadsutvecklingspolitiken, bland annat livskvalitet, kultur, arkitektur och gestaltning, handel och besöksnäring. Skrivelsen vänder sig till kommunerna i syfte att stärka deras förutsättningar att uppnå det nationella målet.

I Kungälvs kommun bedrivs sedan ett antal år tillbaka ett utvecklingsarbete kring Västra gatan, som är i linje med det nationella målet för stadsutveckling. Kommunens näringslivsfunktion är samordnande för detta arbete och skapar möjligheter för förvaltningen att möta fastighetsägare, verksamheter längs Västra gatan samt KMN. Nyligen har det etablerats ett forum som kommer att ha namnet "Levande stadskärna", bestående av förvaltningens interna arbetsgrupp, KMN och fastighetsägarna. Syftet med arbetsgruppen är att skapa en samsyn kring stadsutvecklingen i stadskärnan framöver. Flera aktiviteter har också konkret genomförts för att stärka Västra gatan, vilket redovisats i tertialrapporter till politiken.

Parallellt med detta sker ett utvecklingsarbete kring Fästningsholmen i dialog med Statens fastighetsverk. Detta beskrivs senare i denna utredning.

1.4 Kommunens arbete med besöksnäring

Sedan den 1 januari 2025 driver Kungälvs kommun besöksnäringsarbetet i egen regi, efter att i många år haft avtal med Södra Bohuslän Turism. Uppdraget är att utveckla och marknadsföra Kungälv/Marstrand som destination. I Västsverige finns ett samarbete i besöksnäringsfrågor som hålls samman av det regionala bolaget Turistrådet Västsverige. Tillsammans samlas alla 49 kommuner med en gemensam affärsplan under titeln Hållbarhetsklivet och samlad marknadsföring genom webbplatsen www.vastsverige.com. Hållbarhetsklivet är Västsveriges samlade initiativ för en hållbar besöksnäring.

I besökningsnäringsarbetet är kommunen drivande för att möjliggöra för fler evenemang. Evenemang är en viktig reseanledning till en plats och ett instrument för att styra besöksströmmar till tider och platser där det inte är fullt. Som lokal turistorganisation arbetar kommunen med evenemangsstöd till arrangörer, så som hjälp med tillstånd, praktisk hjälp och samordning. Kommunen har också själv initierat evenemang för att stötta platser och mindre arrangörer, till exempel en stadsloppis på Västra Gatan och en roadtrip med gårds- och hantverksbutiker inför påsk. Besöksnäringsperspektivet finns också med i forumet Levande stadskärna.

När det gäller Kungälvs gamla stadskärna så är de kulturhistoriska miljöerna längs Fästningsholmen och Västra gatan en mycket viktig resurs i besöksnäringen. Denna typ av frågor uppmärksammas också nationellt. I skrivelsen *Ny strategi för levande och trygga städer* (se mer under förra rubriken) skriver Regeringskansliet att kulturella och kreativa verksamheter samt företag har stor betydelse för att skapa en levande stad. Dessa verksamheter bidrar till destinationsutveckling och kulturturism, bland annat genom besökare till evenemang, museer, utställningar, konserter och teatrar. Skrivelsen konstaterar också att kulturturismen är växande även i ett europeiskt perspektiv.

2 Utredningens genomförande

Utredningen har genomförts av Sektor Samhällsbyggnad tillsammans med Sektor Bildning och Lärande som ansvarar för kultur och bibliotek.

En arbetsgrupp har lett arbetet och bestått av kommunens projektchef, kommunens stadsarkitekt, lokalsamordnare för Samhällsbyggnad, lokalsamordnare för Bildning och Lärande samt fastighetscontroller med ansvar för kommunens hyresavtal. Även kommunens gymnasie- och kulturchef, enhetschef för bibliotek och allmänkultur samt enhetschef för kulturskolan har deltagit i arbetet. Det samma gäller kommunens kultursamordnare för vuxna respektive kommunens kultursamordnare för kulturarv.

Samverkan har skett med Projektenheten, Trafik Gata Park, säkerhetsenheten, ekonomi, HR, kommunens näringslivsutvecklare, Södra Bohuslän Turism (fram till och med 31 december 2024) samt andra berörda parter i kommunen.

Inom ramen för den del av utredning som behandlar stadsmuseum har samverkan skett med Kulturarv Kungälv och ett möte hållits med ett antal hembygdsföreningar i Kungälvs kommun.

En omvärldsbevakning har även gjorts av kulturverksamheten hos andra kommuner, bland annat deras kulturhus, stadsbibliotek, kulturstråk, barnverksamhet och stadsmuseum. Fokus har legat på andra GR-kommuner samt kommuner med liknande storlek som Kungälvs kommun.

Inom ramen för den del av utredningen som behandlar kulturstråk har närmare kontakt skett med Nyköpings kommun, Norrköpings kommun, Stockholms kommun (Järva stadsdelsförvaltning) och Uddevalla kommun. Närmare kontakt har också skett med Alingsås museum.

3 Förvaltningens bedömning

Ny lokalisering av stadsbibliotek eller kulturhus

Förvaltningens bedömning är att Kungälvs kommuns stadsbibliotek även fortsättningsvis bör ligga i Mimers kulturhus. Kommunen bör inte flytta stadsbiblioteket eller kulturhuset till en annan plats. Skälet till förvaltningens bedömning är följande:

- Större delen av området i gamla stadskärnan är antingen redan bebyggt eller del av pågående exploateringsprojekt. Det enda obebyggda markområdet är Gärdet 1:3, väster (del av markparkeringen vid Liljedalsgatan). Det ligger dock något avlägset och bedöms inte gynna utvecklingen av den gamla stadskärnan i högre grad än Mimers kulturhus. Det bebyggda kvarteret Klocktornet 1 m.fl. (Sigillets kvarter vid stadshuset) bedöms kunna rymma ett stadsbibliotek, men det är förbundet med omfattande kostnader för att ställa om del av kvarteret till denna verksamhet.

- Det är en utmaning att inrymma annan kommunal verksamhet i stadsbibliotekets nuvarande lokaler. Kommunen kan inte lämna Mimers hus A-hus eftersom Mimers teater fyller rollen av skolaula för Mimers hus gymnasium. Vuxenutbildning eller utökad kulturverksamhet kan rymmas i stadsbibliotekets lokaler, men detta är särskilt i vuxenutbildningens fall förbundet med stora byggnadstekniska utmaningar och höga kostnader. Vuxenutbildningen har även behov av mer flexibla lokaler än Mimers hus A-hus. Utöver detta bedöms kulturhuset och stadsbiblioteket tydligt gynnas av att finnas i samma lokaler, inte minst sett till besöksantal. Utanför Göteborgs stads så finns det biblioteksverksamhet i samtliga kommunala kulturhus inom Göteborgsregionen.

Stadsmuseum

Förvaltningens bedömning är att Kungälvs kommun tillsammans med Kulturarv Kungälv bör undersöka om ett stadsmuseum kan inrymmas i ett av de gröna husen på Fästningsholmen närmast Fars hatt. Om detta inte är möjligt så kan ett stadsmuseum etableras i bottenvåningen i Klocktornet 1 m.fl. (Sigillets kvarter vid stadshuset), tidigare banklokal. Statens fastighetsverk har nyligen beslutat att neka föreningen Kulturarv Kungälv tillbyggnation av hembygdsgården på Fästningsholmen, där föreningen velat skapa ett museum.

Kulturstråk

Förvaltningens bedömning är att Kungälvs kommun bör etablera ett kulturstråk från Fästningsholmen via och kring Västra gatan till Mimers kulturhus. Detta bedöms vara ett mer kostnadseffektivt sätt att arbeta med kultur och historia i och kring den gamla

stadskärnan än att flytta stadsbiblioteket eller kulturhuset. Det är också i linje med hur flera andra kommuner arbetat med kulturhistoriska miljöer.

För att stärka kulturstråket och handeln i och kring den gamla stadskärnan bör en platsutvecklare för Kungälvs innerstad anställas. Ett kulturstråk kan också utvecklas på olika sätt, till exempel genom Västra gatan som evenemangsgata, konstvandringar/stråk med offentlig konst, förbättrad belysning, utomhusscener, kulturstråk för barn i Fontinskogens nedre del samt utökad användning av Uddmanska huset/Rosa huset och Rådhuset.

Digitalisering av kulturarv

Kulturarvet i Kungälvs kommun bör digitaliseras med hjälp av skyltar med informerande text och QR-koder. QR-koderna bör leda till Kungälvs kommuns hemsida som i sin tur bör innehålla fördjupad information. I utredningen finns förslag på vilket kulturarv som kan digitaliseras utifrån kommunens äldre men gällande kulturminnesvårdsprogram.

4 Annan lokalisering av kulturhuset eller stadsbiblioteket

4.1 Beskrivning av nuvarande kulturhus och stadsbibliotek

4.1.1 Verksamheter i Mimers kulturhus

Mimers kulturhus, eller A-huset som det också kallas, byggdes 2004. En ombyggnation av biblioteket och flera andra delar av kulturhuset stod klar 2016. Mimers kulturhus är sammanbyggt med Mimers hus gymnasium, men A-huset är en hyresfastighet till skillnad från Mimers hus gymnasium som ägs av kommunen.

Här nedanför finns en lista över verksamheter i kulturhuset:

- Mimers teater, som även fungerar som aula för Mimers hus gymnasium
- Kungälvs stadsbibliotek, som även fungerar som skolbibliotek för Mimers hus gymnasium
- Mimers konsthall
- Mimers café
- Kulturskolan, inklusive skapandeateljé, danssal och dramasal, de senare används även för LSS-verksamhet
- Kultlab, fritidsverksamhet med inriktning på ung kultur
- Hörsal 1 och 2, används både till kulturevenemang men även till möten inom kommunen, till exempel större APT:n
- Konferensrum och mötesrum, varav vissa är hyrningsbara för det lokala föreningslivet

4.1.2 Omvärldsbevakning av kulturhus

Förvaltningen har genomfört en omvärldsbevakning av andra kommuners kulturhus. Omvärldsbevakningen har omfattat samtliga GR-kommuner, ett antal större kommuner samt ett antal kommuner med liknande storlek som Kungälvs kommun. Här nedanför finns de viktigaste slutsatserna:

- Nästan alla kommuner samlar all sin fasta kulturverksamhet i ett kulturhus. Till exempel har alla GR-kommuner utom en kommun ett kulturhus. Det är ovanligt att den fasta kulturverksamheten sprids ut i olika lokaler i kommunen, om det inte handlar om större kommuner som Stockholm, Göteborg och Malmö som har flera kulturhus. Däremot kan kulturella evenemang vara spridda i kommunen.

- Många kommuner har sitt stadsbibliotek eller ett bibliotek i kulturhuset. Samtliga kommunala kulturhus inom GR utanför Göteborgs stad har sina stadsbibliotek i kulturhuset. Även samtliga kommunala kulturhus utom ett i urvalet av kommuner i liknande storlek som Kungälv har sitt stadsbibliotek i kulturhuset.
- Mimers kulturhus har ett relativt typiskt innehåll för att vara ett kommunalt kulturhus. 77 procent av kommunerna inom GR har teater- och konsertverksamhet i kulturhuset, 59 procent har konstverksamhet, 45 procent kulturskola och 95 procent ungdomsverksamhet. Samtliga kulturhus har mötesverksamhet.
- Det är vanligt att kulturhusen ligger i samma eller angränsande lokaler med annan kommunal verksamhet, till exempel grundskolor och gymnasieskolor, Trygghetscenter, Medborgarcenter, Föräldrastöd, Föreningsstöd eller daglig verksamhet.

4.1.3 Mimers kulturhus betydelse för Mimers hus gymnasium

Mimers kulturhus/A-huset har en stor betydelse för Mimers hus gymnasium. Mimers hus teater är skolaula för Mimers hus gymnasium och stadsbiblioteket fungerar även som ett skolbibliotek. Det är inte uteslutet att ett skolbibliotek skulle kunna inrymmas inne i Mimers hus gymnasium, men det är inte möjligt att ersätta Mimers teater genom att bygga en skolaula inne i gymnasieskolans lokaler.

Mimers hus A-hus är till skillnad från Mimers hus gymnasium en hyresfastighet. Hyresvärd är Mimer Förvaltning AB. Kommunen har tillsammans med fastighetsägaren ansvar för drift och underhåll enligt avtal. En komplicerande faktor är att driften av Mimers hus gymnasium och Mimers hus A-hus är sammankopplad. Lokalerna har gemensam ventilation, elsystem och värmesystem med mera.

Utifrån detta är förvaltningens bedömning att kommunen inte kan lämna Mimers hus A-hus. Om stadsbiblioteket eller hela kulturhuset ska flyttas behöver ny kommunal verksamhet inrymmas i A-huset. I sammanhanget kan det diskuteras om kommunen ska förvärva A-huset från hyresvärden, oavsett om stadsbiblioteket finns kvar i kulturhuset eller inte.

4.1.4 Skolbibliotekets roll i Mimers kulturhus

Stadsbiblioteket i Mimers kulturhus fyller även rollen av skolbibliotek för Mimers hus gymnasium. Ett skolbibliotek är inte samma sak som ett folkbibliotek även om de kan ligga i samma lokaler eller samutnyttjas. Skolbibliotek regleras genom skollagen, medan folkbibliotek regleras genom bibliotekslagen. Från 1 juli 2025 skärps kraven i skollagen på skolbibliotek. Skolbiblioteken ska vara bemannade och kommunen ska sträva efter att anställa personer som i första hand har en examen inom biblioteks- och informationsvetenskap. Alla kommuner ska även ha en skolbiblioteksplan.

Det finns inga formella krav på att ett skolbibliotek ska ha en viss storlek, utan det avgörande enligt skollagen är att ändamålet med skolbiblioteksverksamheten uppfylls. Förvaltningen har genomfört en omvärldsbevakning av andra kommuners skolbibliotek på både gymnasie- och grundskolenivå, men kommunerna har inte enkelt kunnat lämna över uppgifter om storleken på sina skolbibliotek. Förvaltningens bedömning är att en lämplig storlek på ett skolbibliotek är cirka 150-200 kvm. Om stadsbibliotekets nuvarande lokaler i framtiden används för vuxenutbildning så är det lämpligt att ha ett gemensamt skolbibliotek för gymnasiet och vuxenutbildningen som kan samutnyttjas.

4.1.5 Stadsbibliotekets betydelse för Mimers kulturhus och vice versa

Stadsbiblioteket spelar stor roll för Mimers kulturhus och det svårt att överblicka konsekvenserna för kulturhuset om stadsbiblioteket skulle flyttas och kulturhuset ligga kvar. Biblioteken har en särskild roll för tillgänglighet till kultur i en kommun och har via sitt utbud och samhällsfunktion ett kontinuerligt besöksantal och fast service/öppettider som saknas i den mer evenemangsbaserade kulturverksamheten. Ett bibliotek gör därför ett kulturhus till en levande, välbesökt och attraktiv plats för medborgarna, mellan evenemang och andra schemalagda aktiviteter i kulturhuset. På samma sätt innebär kulturhuset att stadsbiblioteket får ett ökat besöksantal och möjlighet till samarrangemang med resten av kulturverksamheten.

Förvaltningens bedömning är att det utifrån kommunens kulturverksamhet är starkt önskvärt att stadsbiblioteket och kulturhuset finns i samma byggnad. Det är också så de flesta andra kommuner i Kungälvs kommuns storlek har organiserat sin kulturverksamhet, att kulturhuset också innehåller biblioteksverksamhet. Förvaltningen ser uppenbara risker att både kulturhuset och stadsbibliotekets besöksantal påverkas negativt om de finns i olika byggnader. Detta skulle innebära att färre medborgare i Kungälvs kommun tar del av kommunens kulturverksamhet.

Med detta sagt så kan Mimers kulturhus fortfarande utgöra ett kulturhus även om det saknar biblioteksverksamhet. Det skulle då röra sig om ett mer begränsat kulturhus, inriktat på teater, konsthall, kulturskola och KultLab. Kulturverksamheten i huset skulle dock behöva ramas in på ett tydligare sätt än idag, särskilt om betydande delar av A-huset innehöll annan verksamhet, till exempel vuxenutbildning.

4.1.5 Tryggheten i Mimers kulturhus

När det gäller tryggheten i Mimers kulturhus så bedrivs det ett kontinuerligt trygghetsarbete för kulturhuset tillsammans med kommunens säkerhetsenhet, verksamheterna i A-huset, Mimers hus gymnasium och andra samhällsaktörer. Sedan några år tillbaka finns det ett skalskydd mellan Mimers hus gymnasium och kulturhuset. Ingången mellan dessa båda byggnader är numera stängd och kan enbart öppnas med kort av lärare och elever.

Under de kommande åren kommer fler åtgärder utföras för att stärka tryggheten i kulturhuset och skapa en tydligare åtskillnad mellan kulturhuset och gymnasiet.

Under 2026 planeras en separat, tydligare huvudentré till Mimers hus gymnasium genom förändring av de entrédörrar som redan finns i B-huset i närheten av matsalen. Mimers hus gymnasium har också minskat sin undervisning i A-huset till att enbart gälla ett klassrum på fjärde våningen. Utgångspunkten är att A-huset/kulturhuset i första hand bara ska användas som skolaula och skolbibliotek av gymnasiet.

Förvaltningen bedömning är att dessa trygghetsskapande åtgärder tillsammans är tillräckliga för att ha kulturhuset och gymnasieskolan i angränsande lokaler.

4.2 Möjliga lokaliseringar för nytt kulturhus eller stadsbibliotek

Det har varit en utmaning för förvaltningen att hitta lämpliga lokaliseringar för ett nytt stadsbibliotek eller ett nytt kulturhus i eller i närheten av den gamla stadskärnan. Utmaningarna kan sammanfattas på detta vis:

- Merparten av staden i och kring den gamla stadskärnan rymmer bebyggelse tänkt att bestå. För flera markområden där så inte är fallet pågår planarbeten och/eller exploateringsprojekt. Beroende på var i processen som dessa arbeten är så kan det vara svårt att ändra inriktning till att även rymma ett stadsbibliotek eller ett kulturhus.
- Ett stadsbibliotek och ett kulturhus är ytkrävande. Det finns få kvarter eller markområden i eller kring gamla stadskärnan som kan rymma en så omfattande verksamhet. Bebyggelsen i den gamla stadskärnan är mestadels småskalig.
- En ny lokalisering bör vara mer strategiskt beläget än Mimers kulturhus för att en flytt ska vara motiverad. Mimers kulturhus ligger enbart 500 meter och en busshållplats från Västra gatan och gamla stadskärnan.

4.2.1 Markområden med pågående planarbeten och/eller exploateringsprojekt

För ett antal andra markområden i och kring gamla stadskärnan och Västra gatan pågår planarbeten och/eller exploateringsprojekt. Inriktningen för dessa är förtätning av staden med främst bostäder men även användning centrum. Inslag av samhällsfunktioner förekommer. I användning centrum ingår möjligheten till bland annat butiker, restauranger, kontor, biograf, bibliotek, teater, museum, hantverk, föreningslokaler, samlingslokaler och annan service.

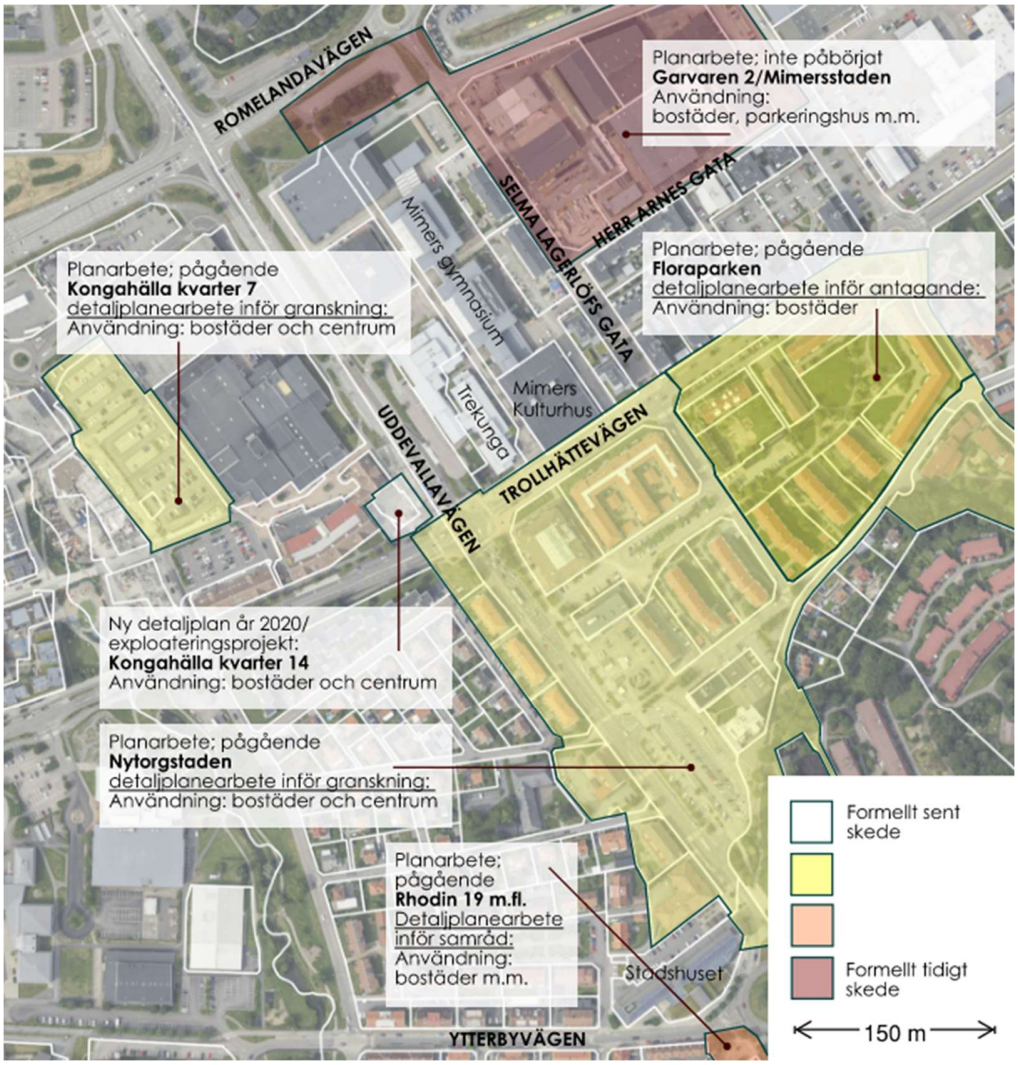
De främsta exemplen på pågående planarbeten och/eller exploateringsprojekt syns i bilder på kommande sidor. De är:

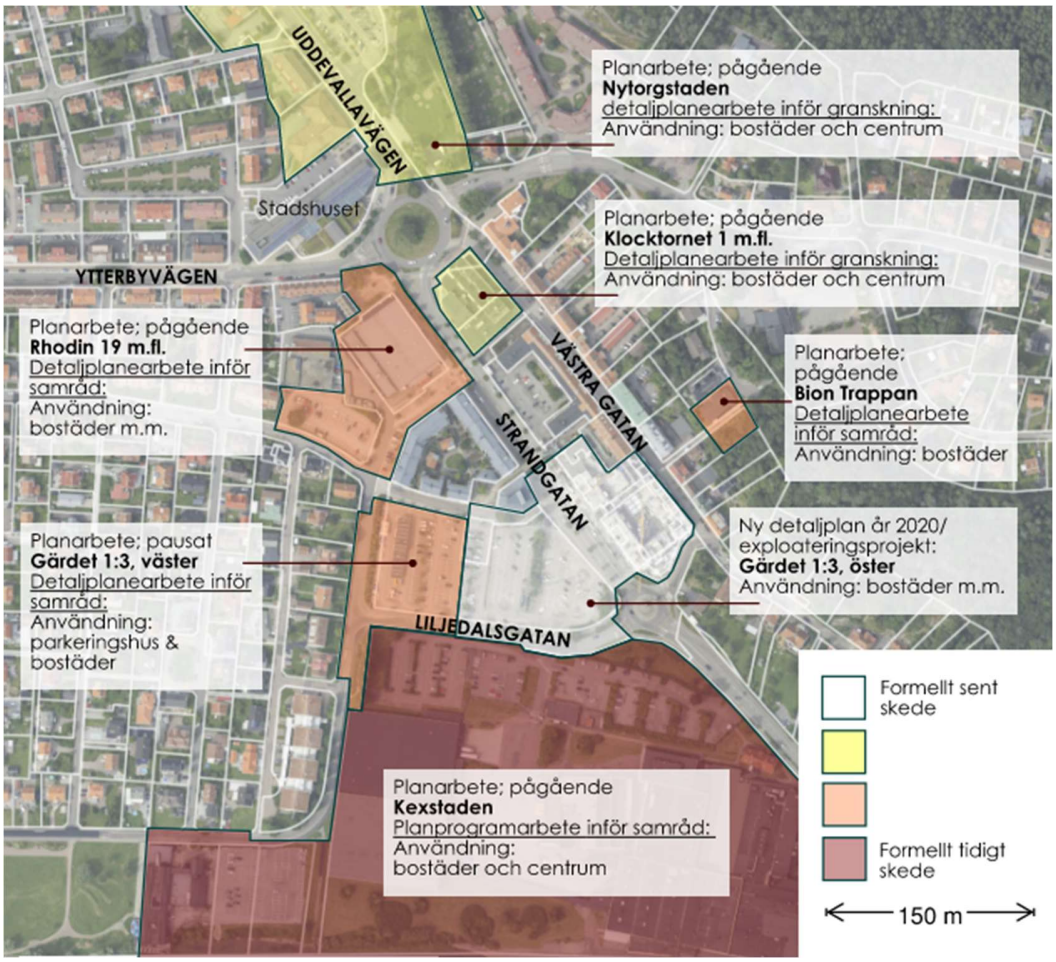
- Nytorgstaden, privatägd och kommunal mark
- Klocktornet 1 m.fl., privatägd mark
- Rhodin 19 m.fl., privatägd och kommunal mark

- Gärdet 1:3, väster, mestadels kommunägd mark
- Kexstaden, privatägd mark.

I och med att planarbete och/eller exploateringsprojekt pågår har samtliga dessa markområdens eventuella lämplighet för ett nytt stadsbibliotek eller ett nytt kulturhus inte bedömts i denna utredning. En nackdel med att placera ett nytt stadsbibliotek eller ett nytt kulturhus inom kommunägt markområde avsett för framtida bostäder är att kommunen går miste om relativt omfattande exploateringsintäkter, vilket ger konsekvenser för den kommunala ekonomin.

Det kommunala markinnehavet inom markområden för pågående planarbeten är begränsat. Placering av ett nytt kulturhus eller stadsbibliotek på privatägd mark försvåras av om markägaren inte själv är intresserad av att möjliggöra en samhällsfunktion där. Generellt sett ökar möjligheten att etablera samhällsfunktioner om kommunen inleder en dialog med markägaren tidigt i detaljplaneprocessen, men det finns tidsmässiga begränsningar. Efter granskningen av ett detaljplaneförslag får ny inriktning för detaljplanen anses ovälkommet.

4.2.2 Klocktornet 1 m.fl.; Sigillets kvarter nära stadshuset

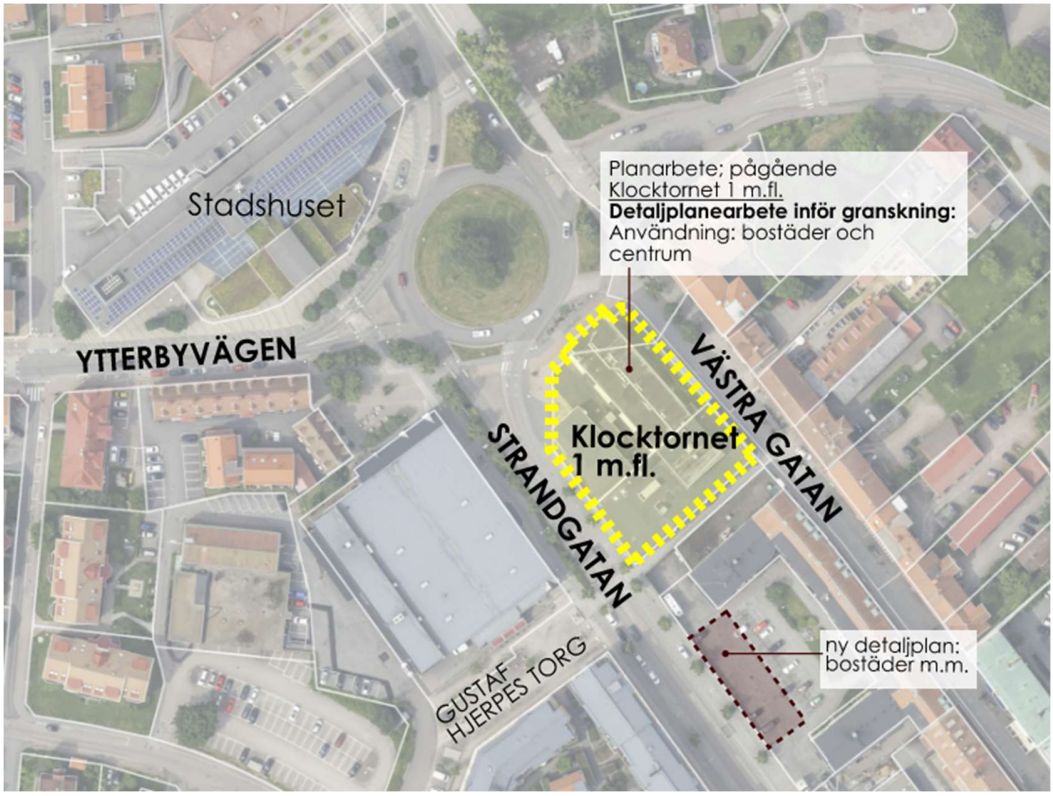
Ett kvarter i den gamla stadskärnan som kan rymma ett stadsbibliotek är Sigillets kvarter mitt emot stadshuset (fastigheter Klocktornet 1 m.fl., bl.a. tidigare banklokal, vid Västra gatan, cirkulationsplats Västra Tullen och Strandgatan). Ytorna i kvarteret är omfattande och även parkeringsplatser finns under mark. Enbart entréplan/kvarterets fotavtryck är om cirka 2300 kvm, men samtlig yta har inte möjlighet till dagsljusinsläpp.

Vänstra fotot på nästa sida visar kvarteret sett från nordväst, med Västra gatans norra mynning till vänster i bild. Ett nytt stadsbibliotek skulle vara aktuellt att placera mestadels på entréplan, motsvarande envåningsvolymen under och till höger om bostadshuset med sin gavel på pelare mot fotografen. Kvarteret bedöms enbart rymma ett stadsbibliotek och möjligen viss annan verksamhet som idag finns i kulturhuset, men det är inte görbart att bygga ett helt kulturhus i kvarteret, inklusive en teater.

Foton av Sigillets kvarter vid stadshuset. Vänstra fotot är taget från cirkulationsplats Västra Tullen och Strandgatan. Högra fotot är taget strax söderut från Strandgatan, invid Posttorget.

För kvarteret pågår ett detaljplanearbete. I planförslaget lämnas öppet för framtiden att avgöra om samtlig befintlig byggnadsvolym ska rivas och ersättas, eller om delar skall bevaras, renoveras och delvis påbyggas. Oavsett detta så ska kvarteret enligt planförslaget även fortsatt rymma bostäder och användning centrum. För hela entrévåningen avses användning centrum, inte bostäder. I förslaget kommer den totala byggnadsvolymen tillåtas öka något, jämfört med befintligt. Här nedanför syns kvarteret i dess situation inom gamla stadskärnan.

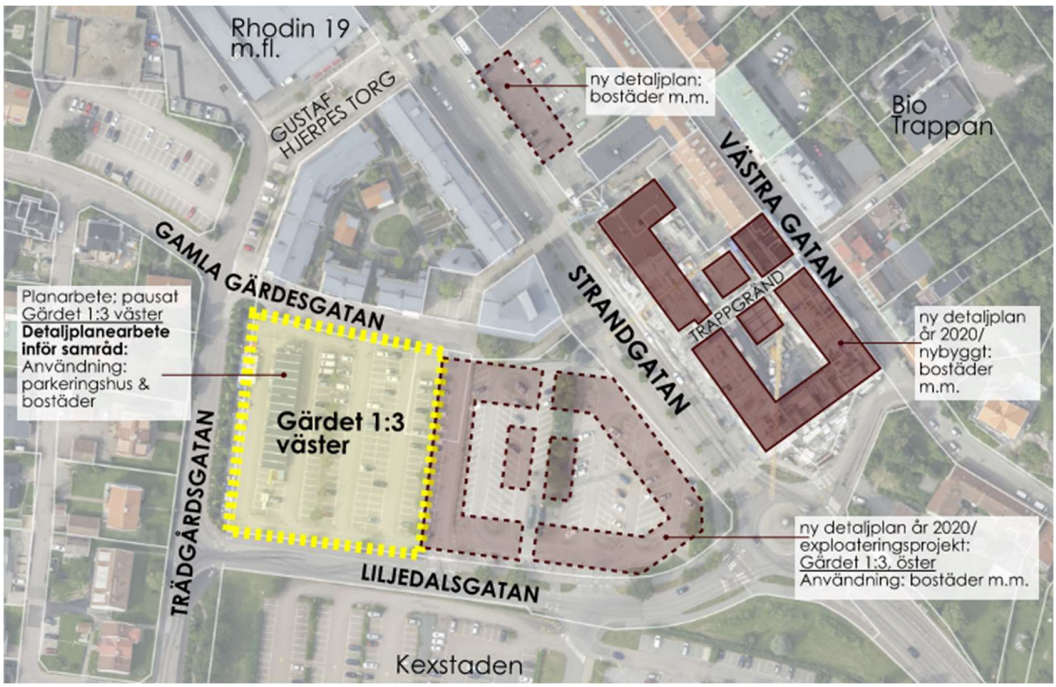
Kvarteret ligger vid Västra gatans norra ände, vilket ger det en strategisk placering om man vill flytta stadsbiblioteket närmare den gamla stadskärnan. Visserligen är det jämfört med Mimers kulturhus längre från Kongahälla center, Kungälvs resecentrum och busshållplatsen Kongahällagatan där många bussar stannar, men det kan uppvägas av närheten till Västra gatan.

Det är förbundet med mycket stora kostnader att ställa om en del av kvarteret till stadsbibliotek eller annan samhällsfunktion. Upplåtelseform för kommunal samhällsfunktion inom kvarteret skulle kunna vara hyra över lång tid, eller 3D-fastighetsbildning och kommunalt köp av del av kvarteret. Fastighetsägare Sigillet är informerad om kommunens eventuella intresse av del av kvarteret och villiga att vid behov fortsätta en dialog i frågan.

4.2.3 Gärdet 1:3, väster; del av markparkeringen vid Liljedalsgatan

Den andra platsen som kan vara aktuell för ett nytt kulturhus eller ett nytt stadsbibliotek är Gärdet 1:3, väster, en del av markparkeringen norr om Liljedalsgatan och Kexfabriken (del av fastighet Gärdet 1:3, vid Liljedalsgatan, Gamla Gärdesgatan, Trädgårdsgatan). Markområdet är tillräckligt stort för att rymma byggnation både av ett nytt stadsbibliotek och/eller ett nytt kulturhus.

Ett detaljplanearbete för parkeringshus och bostadshus har pågått för den västra delen av markparkeringen i Liljedal, men varit pausat sedan år 2020. Om parkeringshuset inte byggs eller får färre platser än planerat, och dessa parkeringsplatser inte kan ersättas på någon annan plats, kommer det inte att vara möjligt att bygga lika många nya bostäder i centrum när staden förtätas. Detta beror på att det ställs krav på parkeringsplatser när nya bostäder byggs. Ett nytt kulturhus eller stadsbibliotek på denna plats kan därmed leda till minskade exploateringsintäkter.

En detaljplan har nyligen antagits och vunnit laga kraft för den östra delen av befintlig markparkering (vilket också är en del av Gärdet 1:3). Detaljplanen innehåller mestadels bostäder. Om ett nytt kulturhus eller nytt stadsbibliotek byggs på Gärdet 1:3 väster hamnar det alltså bakom två större bostadskvarter i relation till Västra gatan, dels det kommande som nyss nämndes och dels det relativt nybyggda mellan Strandgatan och Västra gatan. Detta illustreras i bilden här ovanför.

Utifrån detta kan det diskuteras om denna lokalisering av ett nytt kulturhus eller stadsbibliotek är mer strategiskt beläget än Mimers kulturhus i relation till Västra gatan. Det mentala, upplevda avståndet från platsen till Västra gatan riskerar att bli långt jämfört med det faktiska avståndet. Det kan också nämnas att gångavståndet mellan aktuell plats och Kungälvs resecentrum och Kongahälla center är längre än det mellan Mimers kulturhus och dessa platser, vilket kan påverka besöksantalet för ett kulturhus eller ett stadsbibliotek negativt.

På fotona syns befintlig markparkering inom Gärdet 1:3. I det vänstra fotot syns den del av Gärdet 1:3 där ett nytt bostadskvarter kommer att uppföras, enligt gällande detaljplan och pågående exploateringsprojekt. I det högra fotot syns den del av Gärdet 1:3 där ett kulturhus och/eller ett stadsbibliotek kan rymmas.

4.3 Annan möjlig verksamhet i stadsbibliotekets eller kulturhusets nuvarande lokaler

Det har varit en utmaning för förvaltningen att hitta annan lämplig verksamhet att bedriva i Mimers hus A-hus om stadsbiblioteket eller kulturhuset i sin helhet skulle flytta. A-huset är byggt som ett kulturhus och dess lokaler för befintligt stadsbibliotek bygger på stora rymder inom ett skal av glasad fasad. Det gör det byggnadstekniskt mycket svårt och kostnadskrävande att anpassa A-huset efter annan verksamhet med helt andra lokalbehov.

Den byggnadstekniska utmaningen handlar framför allt om att få tillräckligt dagsljus för annan verksamhet, som till exempel vuxenutbildning eller gymnasieutbildning. I delar av stadsbibliotekets nuvarande lokaler är dagsljusinsläppet gott, invid den glasade fasaden såväl som på ett avstånd från den. Merparten av bibliotekets utrymmen ligger dock längre in i byggnaden med enbart indirekt dagsljus.

Boverkets dagsljuskrav innebär att klassrum måste vara förlagda invid fasaden. Detta innebär att stora delar av bibliotekets nuvarande yta inte kan rymma klassrum, eftersom de ligger längre in i byggnaden och enbart har indirekt dagsljus.

Om det ska rymmas klassrum i bibliotekets lokaler måste de därför placeras längs glasfasaden mot söder. Invid glasfasaden finns idag golv bara på entréplan, inte på övriga två våningar. Ytan är idag öppen med en interiör takhöjd om cirka 10 meter. För att få tillräckligt antal klassrum måste övriga golvbjälklag förlängas så att alla våningar får golv hela vägen till fasaden. Detta är byggnadstekniskt mycket utmanande och kostnadskrävande. Det är inte heller säkert att lösningen är möjlig. Vidare utredning skulle krävs tillsammans med konsulter/konstruktörer.

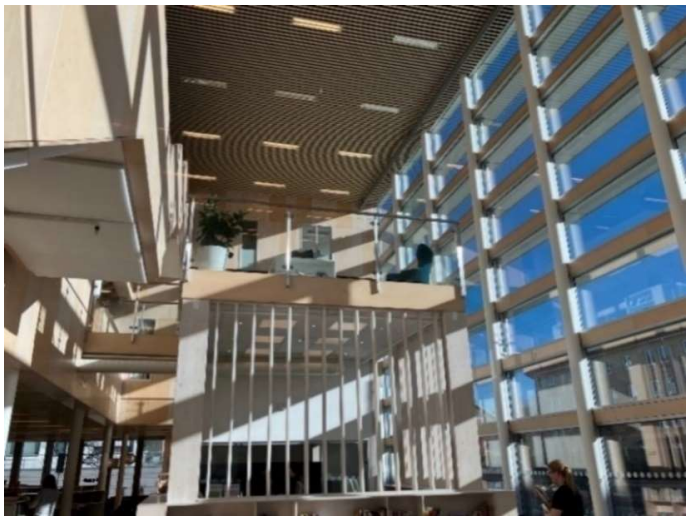

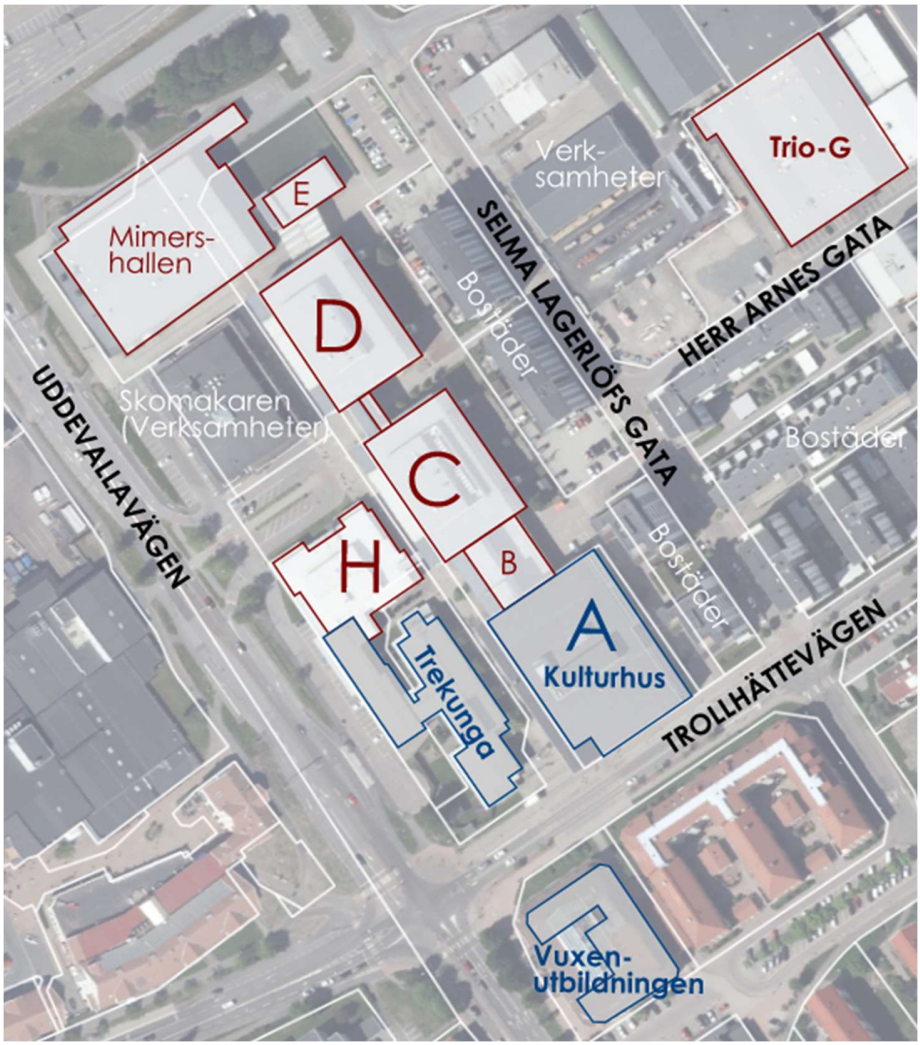
Foto från stadsbiblioteket. Här ovanför syns de större öppna ytor från golv till tak i biblioteket där bjälklag skulle behöva byggas i två våningar för att kunna lägga klassrum längs hela fasaden.

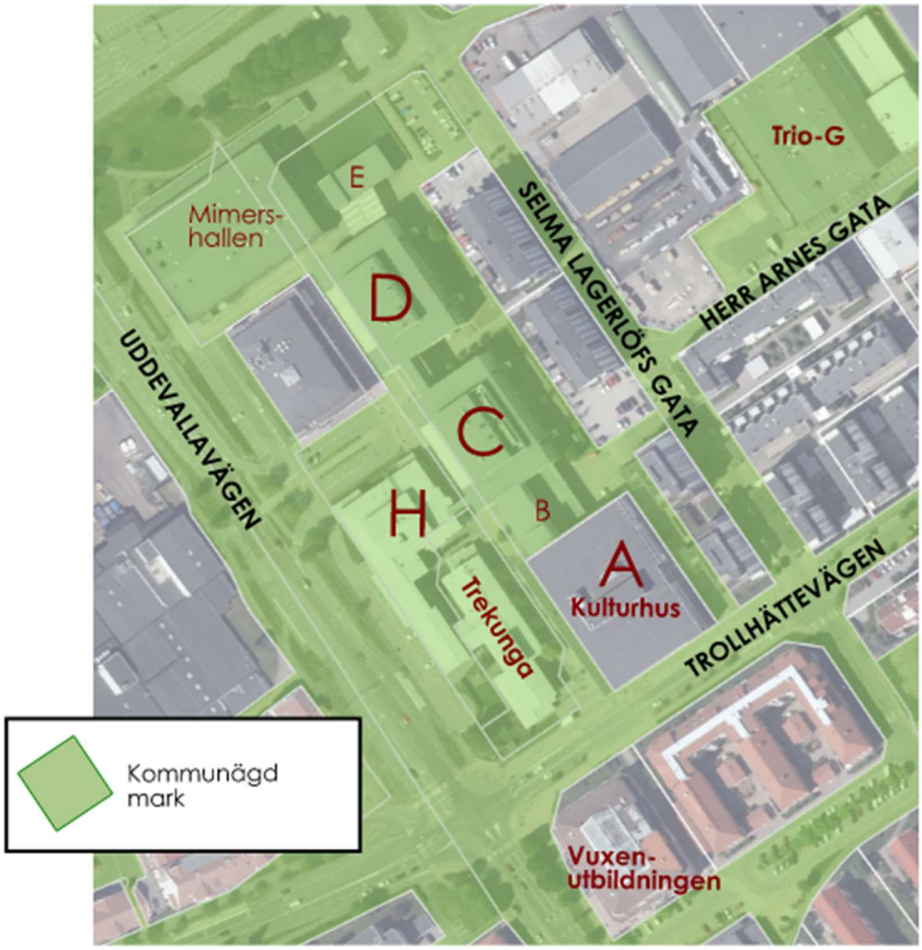
Foto från stadsbiblioteket. Här ovanför syns exempel på ytor som inte kan rymma klassrum, på grund av att de inte ligger vid fasad och därmed inte uppfyller Boverkets dagsljuskrav.

Om lokalerna i nuvarande stadsbibliotek ska omvandlas på detta omfattande sätt är det nödvändigt att kommunen förvärvar Mimers kulturhus/A-huset från nuvarande fastighetsägare/hyresvärd. Detta innebär att kostnaden för att ställa om lokalerna i stadsbiblioteket både inbegriper kostnader för att bygga om stadsbibliotekets lokaler och kostnaden för förvärv av fastigheten.

I den kommande delen av utredningen går vi igenom ett antal alternativ för vilken verksamhet som kan rymmas i stadsbibliotekets nuvarande lokaler. Här nedanför finns en översiktsbild över nuvarande verksamheter i Mimers hus-området och angränsande områden. På nästa sida följer en översiktsbild över det kommunala markinnehavet i området.

I översiktsbilden syns Mimers hus gymnasium i rött, med hus B, C, D, E och H samt Mimershallen. I blått syns Mimers kulturhus/A-huset, Trekungagymnasiet och vuxenutbildningen. Strax nordöst om Mimers hus gymnasium finns Trio-G med gymnasieundervisning i vissa av yrkesprogrammen. Trekungagymnasiet bedriver även viss undervisning inne i H-huset.

I översiktsbilden syns det kommunala markinnehavet i området.

4.3.1 Alternativ 1: Mimers hus gymnasium utökar sin verksamhet (fler elever/fler program) eller bara utökar sina ytor generellt

Ett första alternativ är att Mimers hus gymnasium utökar sin verksamhet genom ett ökat antal elever eller ökat antal gymnasieprogram. Vid en flytt av stadsbiblioteket skulle gymnasiet i sådana fall använda ett ombyggt stadsbibliotek för undervisning och studieplatser.

Förvaltningens bedömning är dock att Mimers hus gymnasium inte bör utöka sin verksamhet. Även om det för närvarande finns ett söktryck till Mimers hus gymnasium så är gymnasiemarknaden i och utanför Göteborgsregionen rörlig, vilket gör att söktrycket snabbt kan komma att öka eller sjunka. För närvarande väntas antalet gymnasieplatser i Göteborgsregionen öka, genom att Ale kommun återuppstartar sitt gymnasium och Mölndal stad öppnar två nya gymnasieskolor. Detta gör att både konkurrensen och riskerna med att bygga ut antalet platser ökar, vilket sammantaget inte gör det motiverat att utöka Mimers hus gymnasiums verksamhet i dagsläget.

Förvaltningen har även utrett om Mimers hus gymnasium har behov av att utöka sina ytor generellt sett utifrån nuvarande elevantal, oavsett om det gäller antal klassrum, arbetsrum, studieytor eller uppehållsytor. Bedömningen är att Mimers hus gymnasiums nuvarande ytor är tillräckliga. En utökning av lokalerna är bara nödvändig om man tar emot fler elever eller startar fler gymnasieprogram än idag.

Det är viktigt att tänka på att en utökning av ytor för gymnasieskolan kräver god vuxennärvaro. Det är till exempel inte lämpligt att ha studieytor eller uppehållsytor utan tillräckligt många klassrum, personalrum och arbetsrum för lärare i närheten. En lösning där Mimers hus gymnasium bara tar över enstaka delar av stadsbibliotekets nuvarande lokaler är därför inte önskvärd, eftersom det då skulle vara svårt att garantera en tillräcklig vuxennärvaro i lokalerna.

4.3.2 Alternativ 2: Vuxenutbildningen flyttas till Mimers hus, antingen till A-huset eller H-huset

Ett förslag som förvaltningen prövat är om vuxenutbildningen kan flyttas till Mimers kulturhus/A-huset och stadsbibliotekets nuvarande lokaler. Vuxenutbildningens lokaler ligger idag nära Mimers hus, på andra sidan Trollhättevägen, inom en fastighet (Reparatören 5) som ägs av Sigillet. Sedan 2024 så är även arbetsmarknads- och integrationsverksamheten inom Kompetenscentrum förlagd i samma byggnad, i gamla Elon-butikens lokaler. Delar av vuxenutbildningens yrkesutbildning sker inne på Mimers hus gymnasium. Relativt omfattande resurser har lagts på att utveckla vuxenutbildningens nuvarande lokaler de senaste 5-10 åren. Fortsatt samlokalisering mellan vuxenutbildning och andra delar av Kompetenscentrum är mycket önskvärd.

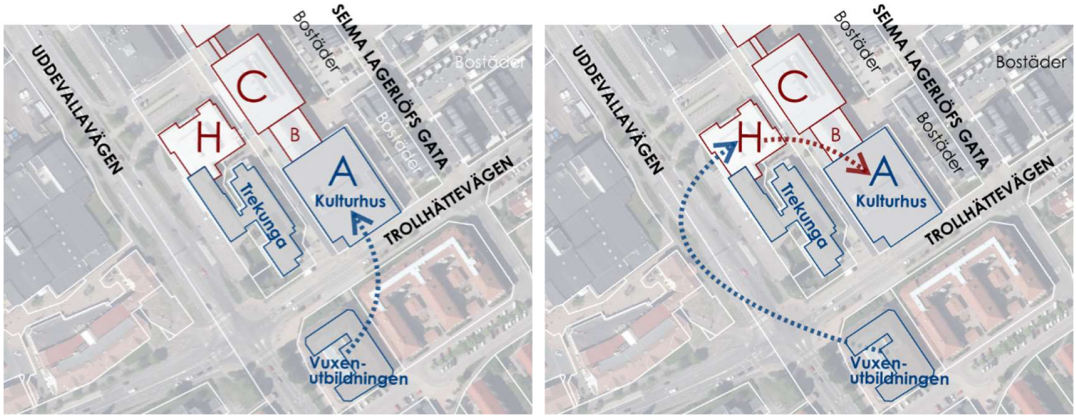

Foto på den byggnad vid Trollhättevägen där vuxenutbildningens lokaler ligger, på delar av första och andra våningen. Kompetenscentrums arbetsmarknads- och integrationsverksamhet ligger i angränsande lokaler, men med ingång mot Uddevallavägen. Andra delar av byggnaden innehåller verksamheter och bostäder.

Förvaltningens bedömning är att det finns två sätt att få in vuxenutbildningen i Mimers hus gymnasium:

- Vuxenutbildningen flyttar till stadsbibliotekets nuvarande lokaler i A-huset.

- Vuxenutbildningen flyttar in i Mimers hus gymnasiums H-hus, medan Mimers hus gymnasiums undervisning i H-huset flyttar till stadsbibliotekets nuvarande lokaler i A-huset. I detta fall kan Trekungagymnasiet fortsatt ha undervisning i två klassrum i H-huset, vilket man har idag.

I båda dessa fall krävs en kostnadskrävande och byggnadstekniskt utmanande ombyggnation av stadsbibliotekets nuvarande lokaler i A-huset på ett sätt som beskrivits tidigare i utredningen. Det är inte heller säkert att denna ombyggnation är möjlig byggnadstekniskt.

Förvaltningens bedömning är att det mest lämpliga av dessa två alternativ är att flytta vuxenutbildningen till A-huset. Om enbart stadsbiblioteket och inte hela kulturhuset ska flyttas från A-huset kommer Mimers kulturhus fortfarande att ha kvar kulturverksamhet i huset genom teater, konsthall, kulturskola, Kultlab och hörsalar för kulturarrangemang för både vuxna och barn. I sådana fall är det mer lämpligt ha elever från vuxenutbildningen i samma lokaler som kulturverksamheten. Det behövs en viss avgränsning mellan kulturhuset och gymnasieskolan, vilken skulle vara svår att upprätthålla om gymnasiet hade sin undervisning i A-huset.

Vuxenutbildningen behöver flexibla lokaler som enkelt kan ställas om och utvidgas. Vuxenutbildningen kan inrymmas i H-huset eller i stadsbibliotekets nuvarande lokaler i A-huset, men det finns en naturlig begränsning för hur mycket vuxenutbildningen kan utöka sina lokaler om de placeras i någon av dessa byggnader. I takt med att kommunens befolkning växer bedömer förvaltningen att behovet av vuxenutbildningen kommer att öka snarare än minska. Behovet av en utökad vuxenutbildning kan också komma med relativt kort tidshorisont. Utifrån detta är det inte nödvändigtvis ändamålsenligt att placera vuxenutbildningens lokaler i A-huset eller H-huset på länge sikt.

Det finns flera orsaker till varför vuxenutbildningen behöver flexibla lokaler:

- Vuxenutbildningen påverkas av konjunkturen. Om arbetslösheten stiger tenderar antalet elever på vuxenutbildningen att öka. Även förändringar i CSN:s studiemedelssystem påverkar elevantalet. Det samma gäller förändringar i regelverket för Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.
- Yrkesutbildningen inom vuxenutbildningen sker i samverkan med andra kommuner inom Göteborgsregionen/GR. Det är svårt att på förhand säga vilka yrkesutbildningar och i vilken omfattning de kan komma att erbjudas i Kungälvs kommun i framtiden.
- Det finns ett samspel mellan vuxenutbildning och andra verksamheter inom Kompetenscentrum, det vill säga arbetsmarknadsverksamheten, integrationsverksamheten och försörjningsstöd. Personer som är arbetssökande och/eller uppbär försörjningsstöd kan i olika utsträckning vara aktuella för vuxenutbildning, beroende på hur regelverket tolkas, tillämpas och förändras. Detta påverkar också vuxenutbildningens elevantal.
- Ett politiskt uppdrag finns om att starta upp yrkeshögskola i Kungälv, vilket skulle kräva en utvidgning av lokalerna. I ett sådant scenario skulle inte båda verksamheterna få plats i A-huset eller H-huset.
- Flexibilitet i studieupplägen är centralt inom vuxenutbildningen och påverkar även lokalbehoven. Pågående samverkan finns med andra kommuner kring flexibla studieupplägg.
- Vuxenutbildning omfattar även undervisning i SFI, Svenska för invandrare, där volymerna i hög grad påverkas av antalet nyanlända som kommer till Kungälvs kommun. På relativt kort tid kan antalet elever inom SFI både öka eller minska stort.

4.3.3 Alternativ 3: Utökad kulturverksamhet, inklusive ökad kulturbudget

Ytterligare ett alternativ är att stadsbibliotekets nuvarande lokaler inte byggs om till vuxenutbildning, utan att man i stället kraftigt utökar kommunens kulturverksamhet och bedriver den utökade delen i stadsbibliotekets nuvarande lokaler. I sådana fall skulle Mimers hus A-hus fortsatt vara ett renodlat kulturhus, medan stadsbiblioteket skulle ligga på en annan plats.

En omvärldsbevakning har gjorts av andra kommuners kulturverksamhet för att se hur en utbyggnation av verksamheten i Mimers kulturhus kan se ut. Här nedanför finns ett antal möjliga exempel på utökad verksamhet:

- Ateljéverksamhet, kreativ verkstad med mera.
- Familjerum där barn och föräldrar tillsammans kan utforska kultur. Även lekrum för barn, till exempel med fokus på musik eller konst.
- Barn- och ungdomsgalleri

- Utbyggnation av Kultlabs verksamhet
- Större konsthall, till exempel med interaktiva konstutställningar
- Podd- och musikstudio, replokaler, fotostudio.
- Lokaler för föreningslivet och det lokala kulturlivet

Förvaltningens bedömning är att denna verksamhet skulle vara ett meningsfullt tillskott till dagens kulturverksamhet, men den skulle kräva en omfattande utökning av kommunens kulturbudget för att fylla ut hela stadsbibliotekets nuvarande lokaler. Stadsbibliotekets lokaler skulle också behöva byggas om, men inte på samma omfattande sätt som om stadsbiblioteket skulle rymma vuxenutbildning.

Mycket av kulturverksamheten som kan vara aktuellt att utöka med är inriktad mot barn eller familjer. Förvaltningen har gjort en omvärldsbevakning av andra kommuners barnkulturverksamhet. Bortsett från föreställningar och evenemang så bedrivs kommunernas barnkulturverksamhet i första hand genom biblioteken. Det kan därför vara en utmaning att locka besökare till en utökad kulturverksamhet i Mimers kulturhus om stadsbiblioteket inte längre finns i huset.

4.3.4 Alternativ 4: Arbetsplatser och konferenslokaler

Förvaltningen har kartlagt vilka behov av ytterligare arbetsplatser och konferenslokaler som kommunen har, för att se om dessa skulle kunna rymmas i stadsbibliotekets nuvarande lokaler. Bedömningen är att kommunen för närvarande inte har behov av ytterligare arbetsplatser. Inte heller bedöms arbetsplatser som bedrivs i lokaler i andra delar av kommunen kunna flytta till Mimers hus. En utmaning är att Mimers hus inte har tillräckligt många parkeringsplatser, vilket är nödvändigt för många av kommunens verksamheter. En viss utökning av kommunens konferenslokaler kan dock vara relevant, till exempel med konferensrum för större grupper, men inte i en sådan utsträckning att hela eller stora delar av stadsbibliotekets nuvarande lokaler kan fyllas.

4.3.5 Alternativ 5: Stadsmuseum

Om stadsbiblioteket skulle flyttas från Mimers kulturhus kan ett stadsmuseum inrymmas i stadsbibliotekets nuvarande lokaler. I ett sådant scenario skulle stadsmuseet dock inte hamna i eller i direkt anslutning till den gamla stadskärnan. Lokalernas karaktär skulle också avvika en del mot stadsmuseum i andra kommuner som ofta placerats i kulturhistoriska byggnader.

Stadsbibliotekets bedöms vara för stora för ett stadsmuseum. Det skulle därför behöva finnas annan verksamhet i stadsbibliotekets lokaler, till exempel utökad kulturverksamhet. För att bygga om lokalerna till ett stadsmuseum och utökad kulturverksamhet krävs i båda fallen att kommunen förvärvar Mimers hus A-hus från fastighetsägaren. Den sammanlagda kostnaden för att etablera ett stadsmuseum i A-huset skulle därmed bli hög.

4.3.6 Alternativ 6: Mimers hus gymnasiums verksamhet i Rollsbo industriområde eller Trio-G flyttas till Mimers hus gymnasium

Förvaltningen har fått ett kompletterande uppdrag att utreda om Mimers hus gymnasiums verksamhet i externa lokaler kan flyttas till området för Mimers hus, för att på så sätt bereda plats för undervisningslokaler i Mimers kulturhus/A-huset. Främst handlar det om verksamheten i byggnaden Trio-G. Här nedanför presenteras resultatet av utredningen:

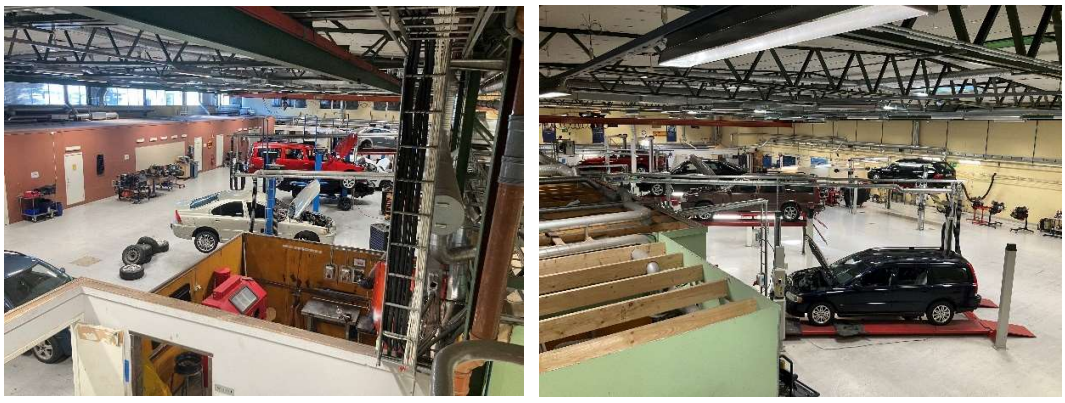
Lokaler i Rollsbo industriområde

Mimers hus gymnasium hyr sedan länge lokaler i Rollsbo industriområde, där undervisning bedrivs för delar av fordons- och transportprogrammet och bygg- och anläggningsprogrammet. Under 2025 kommer en av gymnasiets byggnader i Rollsbo avvecklas och verksamheten flyttas till närliggande lokaler, tidigare Ahlsells-butiken. I Rollsbo har gymnasiet även en byggård och en körgård.

Undervisningen i Rollsbo industriområde är inte möjlig att bedriva i centrala Kungälv och kan därför inte flyttas till området vid Mimers hus gymnasium. Några exempel på undervisningsmoment i Rollsbo är körundervisning med lastbil på fordons- och transportprogrammet samt större byggnationer inom bygg- och anläggningsprogrammet. Detta kräver ytor som ligger mer avsides från centrum.

Trio-G

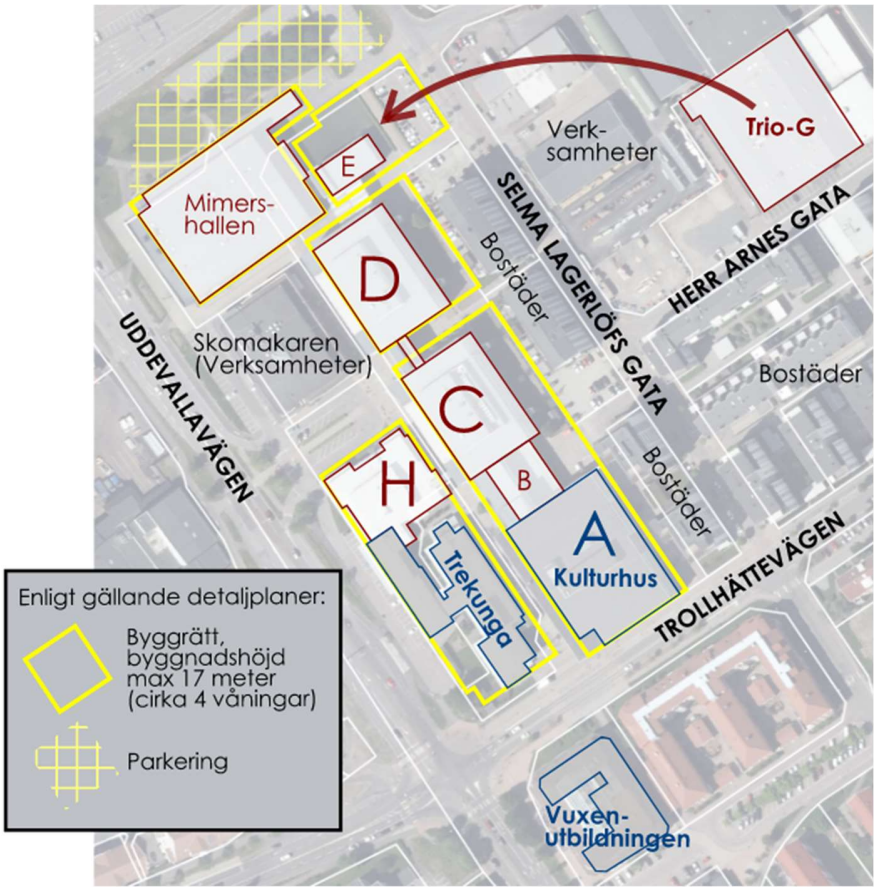
Trio-G är en byggnad på kommunägda fastigheten Garvaren 6 norr om Mimers hus gymnasium, på Herr Arnes gata. Där bedrivs undervisning på fordons- och transportprogrammet, delar av introduktionsprogrammen samt bygg- och anläggningsprogrammet. Lokalen består av två större verkstadshallar, ett antal klassrum samt personalutrymmen. Mimers hus gymnasium har eftersträvat att behålla verksamheten i Trio-G i stället för att flytta den till Rollsbo industriområde eftersom närheten till Mimers hus gymnasium ökar attraktiviteten hos de aktuella yrkesprogrammen. Närheten gör det också enklare för lärare i gymnasiegemensamma ämnen att ta sig till och från Mimers hus.

Foton på de två verkstadshallarna i Trio-G som används för undervisning av Mimers hus gymnasium. Förutom verkstadshallarna finns även ett antal klassrum, lärararbetsplatser och uppehållsytor i lokalerna. Delar av lokalen är i två våningar.

Fastigheten Garvaren 6 ingår i ett markområde för vilket det finns ett positivt planbesked från år 2016 för bostäder, parkeringshus m.m., kallat Mimerstaden. Fastigheten är därmed en kommunal framtida exploateringsfastighet. Planarbetet har inte påbörjats. Enligt kommunens övergripande projekttidplan (som revideras årligen) förväntas arbete med förstudie eller planprogram påbörjas tidigast år 2027. Därefter dröjer det som minst ett antal år innan de avsedda bostäderna kan realiseras.

Byggnaden Trio-G är i sämre skick och behöver enligt kommunens lokalförsörjningsplan ersättas på längre sikt, antingen före eller i samband med att Mimerstaden byggs. Detta kan ske på olika sätt. Verksamheten i Trio-G kan flyttas till en lokal i Rollsbo industriområde eller en annan lokal i Ängegärde industriområde där gymnasiet hyr lokalerna. Trio-G kan också ersättningsbyggas, antingen i närheten av sin nuvarande plats, på annan plats i Ängegärde industriområde eller bakom Mimershallen där E-huset finns idag. En nybyggnation i Ängegärde industriområde kräver detaljplaneändring, medan det för området bakom Mimershallen redan finns en till största del outnyttjad byggrätt i detaljplanen.

Detta är samma översiktsbild som tidigare i utredningen. Längst upp till höger finns Trio-G i södra delarna av Ängegärde industriområde. Bakom Mimershallen finns en byggrätt (byggrätt E i detaljplanen) som är en av flera möjligheter för att på sikt ersättningsbygga Trio-G. Byggrätten täcker även in E-huset som innehåller biltvätt samt två större förråd vars yta kan minskas något i en framtida byggnad.

Det har varit en utmaning för förvaltningen att placera verksamheten i Trio-G på Mimers hus-området på ett sådant sätt att det skapas ett behov av fler undervisningslokaler i A-huset. Här nedanför redovisas resultatet av utredningen:

A-, C-, D- eller H-huset

Verksamheten i Trio G kan inte placeras i Mimers kulturhus/A-huset eller i H-huset eftersom det rör sig om verkstadshallar. Verkstadshallar kräver en hög takhöjd, vilken inte finns i H-huset. Det är inte byggnadstekniskt eller ekonomiskt rimligt att ta bort befintligt golvbjälklag i H-huset för att öka nedre våningens takhöjd. Trio G:s verksamhet kan inte heller placeras i C- eller D-huset. I C-husets bottenvåning finns redan Mimers matsal och enstaka undervisningsytor, medan det i D-huset redan finns undervisning i yrkesämnen som inte enkelt kan placeras i andra lokaler.

Trio-G i Trekungagymnasiets lokaler

Verksamheten i Trio-G kan rymmas i Trekungagymnasiets byggnad om byggnaden utökas inom sin nuvarande byggrätt, vilken inte till fullo är nyttjad. Trekungagymnasiet skulle i sådana fall kunna flytta till H-huset och Mimers hus gymnasium nuvarande undervisningsytor i H-huset flytta till Mimers kulturhus/A-huset. Förvaltningens bedömning är dock att det inte är lämpligt att förlägga Trekungagymnasiet till H-huset, eftersom anpassad gymnasieskola så långt som möjligt bör bedrivas i en enda våning, utifrån elevernas fysiska förutsättningar. Dagliga förflyttningar via trappor och hiss är inte praktiskt för de elever som har fysiska begränsningar. Visserligen kan vissa centrala funktioner inom Trekungagymnasiet förläggas till andra våningen i H-huset, men undervåningens yta räcker i sådana fall inte till för resten av Trekungagymnasiets verksamhet.

Ersättningsbyggnation bakom Mimershallen (byggrätt E i detaljplanen)

Det enda kvarvarande alternativet är att verksamheten i Trio-G:s nuvarande lokaler delas upp, så att man placerar verkstadshallarna och vissa teorisalar i en nybyggd lokal bakom Mimershallen, medan Trio-G:s undervisning i gymnasiegemensamma ämnen förläggs till H-huset eller annan byggnad inom gymnasiets område. Detta innebär att Mimers hus gymnasium skulle behöva enstaka fler klassrum, men inte så många att stadsbibliotekets nuvarande lokaler i Mimers hus kulturhus/A-hus kan fyllas. Förvaltningens bedömning är också att eleverna på Trio-G bör få sin undervisning i gymnasiegemensamma ämnen i samma byggnad som verkstadshallarna. Skälet till detta är att många av eleverna på gymnasieprogrammen i Trio-G behöver ett mindre sammanhang och färre förflyttningar under skoldagen. Det är också så verksamheten är organiserad idag i Trio-G.

Samlad bedömning

Förvaltningens bedömning är att Trio-G i framtiden kan ersättningsbyggas bakom Mimershallen (byggrätt E i detaljplanen), om verksamheten inte istället placeras i en hyrd fastighet i Rollsbo industriområde eller i Ängegärde industriområde. En ersättningsbyggnation bakom Mimershallen leder dock inte till ett tydligt ökat behov av undervisningslokaler i Mimers kulturhus/A-huset. Det kan därför inte ses som en lösning för att fylla stadsbibliotekets nuvarande lokaler i ett scenario där stadsbiblioteket eller hela kulturhuset flyttas.

4.4 Kostnadsberäkning nytt kulturhus eller nytt stadsbibliotek

I denna del av utredningen finns en kostnadsbedömning för att fylla stadsbibliotekets nuvarande lokaler med antingen vuxenutbildning/gymnasieutbildning eller utökad kulturverksamhet. Kostnadsbedömningen utgår från att det är vuxenutbildning som ska rymmas i stadsbibliotekets nuvarande lokaler, men kostnaden för att istället ha gymnasieutbildning på samma plats är snarlik.

Det är viktigt att komma ihåg att ett nytt kulturhus och/eller stadsbibliotek innebär en rad kostnader och besparingar som följer på varandra. Därför blir den sammanlagda kostnaden mycket högre än bara kostnaden för att bygga ett nytt kulturhus och/eller stadsbibliotek. Ett nytt stadsbibliotek innebär till exempel också kostnader för lokalanpassningar av Mimers hus A-hus (för att få plats med vuxenutbildningen eller utökad kulturverksamhet i stadsbibliotekets nuvarande lokaler). Detta kräver i sin tur en kostnad för kommunen att förvärva Mimers hus A-hus. Samtidigt så försvinner hyreskostnader för A-huset eller vuxenutbildningen, vilket i förlängningen påverkar kommunens driftskostnader.

I beräkningarna här nedanför redovisas de sammanlagda investeringskostnaderna för de olika alternativen i utredningen. Därefter redovisas mer detaljerade beräkningar och antaganden.

Gärdet 1:3, väster; del av markparkeringen vid Liljedalsgatan

	Nytt kulturhus med stadsbibliotek	**Enbart nytt stadsbibliotek**
Vuxenutbildning i stadsbibliotekets nuvarande lokaler	540 Mkr i investering	250 Mkr i investering
Utökad kulturverksamhet i stadsbibliotekets nuvarande lokaler	Inte aktuellt om det byggs ett nytt kulturhus	210 Mkr i investering
Dessa beräkningar inkluderar inte sannolikt minskade exploateringsintäkter.		

Klocktornet 1 m.fl.; Sigillets kvarter nära stadshuset

	Nytt stadsbibliotek – kommunalt byggt	Nytt stadsbibliotek – hyresvärden bygger
Vuxenutbildning i stadsbibliotekets nuvarande lokaler	280 Mkr i investering	160 Mkr i investering
Utökad kulturverksamhet i stadsbibliotekets nuvarande lokaler	240 Mkr i investering	120 Mkr i investering

4.4.1 Specifikation av vilka lokaler som förändras

Här nedanför presenteras vilken förändring av lokalerna som de olika kostnadsberäkningarna utgår från:

Kulturhuset flyttas till Gärdet 1:3, väster

- Ingen kulturverksamhet bedrivs i A-huset.
- Mimers teater blir enbart skolaula.
- Stadsbibliotekets, kulturskolans och Kultlabs lokaler byggs om för vuxenutbildning.
- Konsthallen byggs om till hörsal.

Enbart stadsbiblioteket flyttas, till Gärdet 1:3, väster eller till Klocktornet 1 m.fl.

- A-huset fortsätter att vara ett kulturhus men utan biblioteksverksamhet.
- Mimers teater är fortsatt både teater och skolaula för Mimers hus gymnasium.
- Stadsbibliotekets nuvarande lokaler byggs om för vuxenutbildning eller utökad kulturverksamhet.
- Kulturhusets, konsthallens och kulturskolans lokaler används som de gör idag.

4.4.2 Specifikation av enskilda kostnader

- Kostnad för byggnation av kulturhus med stadsbibliotek vid Gärdet 1:3, väster: 350 Mkr.
- Kostnad för byggnation enbart stadsbibliotek vid Gärdet 1:3, väster: 90 Mkr.

- Kostnad för att kommunen själva bygger stadsbibliotek i Klocktornet 1 m.fl: 120 Mkr, inklusive köp av byggrätt.

- Kostnad för att hyresvärden bygger stadsbibliotek i Klocktornet 1 m.fl.: 6,7 Mkr i årlig hyreskostnad, inklusive hyreskonsekvens för ombyggnationen.

- Kostnad för att förvärva Mimers hus A-hus från fastighetsägaren: 100 Mkr.

- Kostnad för ombyggnation av det nuvarande stadsbibliotekets lokaler för vuxenutbildningen (bjälklag i två våningar): 60 Mkr.

- Kostnad för ombyggnation av konsthallen till hörsal: 10 Mkr.

- Kostnad för ombyggnation av Kultlabs och kulturskolans lokaler för vuxenutbildning, om dessa verksamheter flyttas till ett nytt kulturhus: 20 Mkr.

- Minskad hyreskostnad efter köp av A-huset: 18 Mkr per år.

- Minskad hyreskostnad för vuxenutbildningen vid flytt till A-huset: 3,6 Mkr per år.

- Kapitalkostnader utifrån förvärv av Mimers hus A-hus: 10 Mkr per år.

- Alternativet att flytta kulturhuset och/eller stadsbiblioteket och enbart låta mer kulturverksamhet ta plats i stadsbibliotekets nuvarande lokaler: 10 Mkr mer i årlig kulturbudget, 10 Mkr för lokalanpassningar och 10 Mkr för inventarier.

- Kostnad för ersättningsbyggnation av Trio-G bakom Mimershallen (byggrätt E): mellan 60 Mkr och 80 Mkr beroende på antal klassrum och arbetsrum.

- Kostnad för lokalanpassningar av H-huset om vuxenutbildningen flyttas dit: 5 Mkr.

5 Stadsmuseum

5.1 Historik, tidigare utredningar samt annan museiverksamhet

I denna utredning är utgångspunkten för ett stadsmuseum Kungälvs kommuns historia och inte bara Kungälvs stads historia. Målgruppen för ett stadsmuseum kan vara kommunens invånare samt besökare från både Sverige och utlandet. Ett stadsmuseum kan fylla en viktig funktion i kommunens besöksnäringsarbete.

Stadsmuseum är en fråga som drivits från både ett kommunalt och ideellt perspektiv under längre tid. Kulturarv Kungälv har särskilt varit drivande i frågan. Föreningen är sedan årsskiftet 2023/2024 en sammanslagning av Föreningen Gamla Kungälv, Föreningen Kungälvs Musei Vänner samt Kungälvs Fornminnes- och Hembygdsförening. I slutet av 1990-talet togs ett gemensamt initiativ kring ett museum mellan kommunen och föreningarna Gamla Kungälv och Föreningen Kungälvs Musei Vänner. Tanken var att skapa en verksamhet med namnet Bohusporten som förenade museum och annan kultur- och mötesverksamhet. Fokus låg på att ta över Älvkullens lokaler på Fästningsholmen och planritningar togs fram. 2008 gjorde kommunen en utredning av Fästningsholmen där museum fanns med som ett alternativ. 2018 så behandlades frågan om ett museum igen inom politiken. En beredningsskrivelse skickades till kommunfullmäktige med skisser och planritningar för ett stadsmuseum, även denna gång i Älvkullen.

Sedan ett antal år tillbaka så har Kulturarv Kungälv drivit ett projekt där man vill utöka volymen för hembygdsgården på Fästningsholmen genom en tillbyggnad av hembygdsgården. Statens fastighetsverk har som markägare nyligen sagt nej till dessa planer. Viss museiliknande verksamhet finns redan idag i hembygdsgården, vilken håller öppet sommartid. En viktig drivkraft för Kulturarv Kungälv överlag är att presentera de så kallade Kungälvsbroderierna, där Kungälvs kommuns historia sammanfattas i sex större broderier. Dessa är för närvarande magasinerade eftersom det saknas brandsäkra lokaler där dessa kan presenteras.

Utdrag från Kungälvsbroderierna, foto av Kulturarv Kungälv

Marstrands hembygdsförening har ett museum bakom Rådhuset på Marstrandsön. Utgångspunkten i denna utredning är att Marstrands museum ska finnas kvar även om man skulle etablera ett stadsmuseum i Kungälvs gamla stadskärna. Marstrands historia skulle i viss mån behöva presenteras i ett stadsmuseum för att skapa en helhet av kommunens historia, men i första hand skulle besökare som vill ta del av Marstrands historia hänvisas till Marstrands museum.

Kommunen har hösten 2024 blivit kontaktad av föreningen SS Fram, med ambition att ställa ut äldre båtar, träkostrar, inför allmänheten. Dialog förs om möjligheten till dels en temporär utställning med start snart, dels en permanent utställning med start senare. I frågan om temporär utställning snart diskuteras Marstrandsområdet. I frågan om en permanent utställning senare diskuteras hittills Marstrandsområdet och Kungälvs stad.

5.2 Omvärldsbevakning av stadsmuseum

Museiverksamhet regleras genom museilagen (SFS 2017:563) som både gäller för statliga, regionala och kommunala museer. I lagen står det bland annat att ett museum ska bidra till samhället genom att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning. Ett museum definieras i lagen som en institution som är öppen för allmänheten och som förvärvar, bevarar, undersöker, förmedlar och ställer ut materiella och immateriella vittnesbörd om människan och människans omvärld.

En omvärldsbevakning av andra kommuners stadsmuseum har gjorts av förvaltningen. Omvärldsbevakningen visar att drygt 30 kommuner har stadsmuseum eller liknande museum, vilket motsvarar ungefär 1/6 av alla kommuner. Annan typ av historisk museiverksamhet kan även förekomma i många kommuner, till exempel genom hembygdsgårdar. Av GR-kommunerna är det tre kommuner som har stadsmuseum: Göteborg, Alingsås och Mölndal.

De drygt 30 kommunerna med stadsmuseum kan delas in i tre kategorier:

- Större kommuner, till exempel Stockholm, Göteborg, Malmö, Södertälje, Eskilstuna, Norrköping och Sundsvall.
- Kommuner som redan har stort fokus på den egna historien, till exempel Vadstena, Sigtuna och Trosa.
- Andra kommuner: Alingsås, Arboga, Eksjö, Enköping, Eslöv, Falkenberg, Karlshamn, Köping, Landskrona, Mölndal, Skellefteå, Sundbyberg, Tranås, Trelleborg, Vetlanda, Vänersborg, Ystad, Örnsköldsvik och Östersund

Här nedanför finns ett antal andra relevanta slutsatser från omvärldsbevakningen:

- Ungefär 2/3 av stadsmuseerna drivs av kommunen. Ungefär 1/3 drivs av en ideell förening eller i samverkan mellan en ideell förening och kommunen.

- Antal besökare varierar stort och kan påverkas av i vilken grad stadsmuseum besöks av skolverksamheter. Kommuner i Kungälvs storlek har alltifrån 5 500 till 104 000 besökare per år i sina stadsmuseum. Genomsnittet är drygt 39 000 besökare per år. I sammanhanget kan det nämnas att 20 av 29 stadsmuseum har fri entré.

- Stadsmuseerna ligger nästan alltid centralt, oftast i historiska byggnader. Det är vanligt med gamla köpmansgårdar eller fabriker.

- Museerna har oftast mellan fem och åtta utställningar/besöksrum samtidigt. Ambulerande utställningar förekommer i många av stadsmuseerna.

- Storleken på stadsmuseerna varierar mellan 75 kvm och 3 000 kvm2 (i det senare fallet ett friluftsmuseum). Det är vanligast med mellan 500 och 1 000 kvm. Utifrån Kungälvs kommuns storlek skulle drygt 500-600 kvm vara en lämplig storlek.

5.3 Innehåll i ett stadsmuseum

Utifrån omvärldsbevakningen av stadsmuseum så är förvaltningens bedömning att de allra flesta kommuner i Sverige kan fylla ett stadsmuseum med ett innehåll. Alla kommuner har en historia, även Kungälvs kommun.

Här nedanför finns några exempel på utställningar som skulle kunna vara aktuella i ett stadsmuseum för Kungälvs kommun:

- Kongahälla
- Kongahällamötet
- Bohus fästning
- Industrier i Kungälv, till exempel ABC-fabriken och Kexfabriken
- Marstrand (i samarbete med Marstrands museum)
- Landsbygdens historia, till exempel Kode, Kärna och Diseröd
- Den moderna staden växer fram, med inriktning på centrum, Ytterby, Munkegärde med mera.

Det finns självklart många fler teman att ta upp i ett stadsmuseum. Som i alla kommuner kan det också finnas åsikter om vad som utgör centrala delar av kommunens historia och hur dessa presenteras. Några teman som kan vara intressanta att uppmärksamma just för Kungälvs kommun kan vara Kungälv som en knytpunkt i Norden samt Kungälv som en handelsstad. Förvaltningens bedömning är att det konkreta innehållet i ett stadsmuseum bör tas fram av en utställningsproducent i samarbete med ideella krafter, kommunens kultursamordnare för kulturarv och andra sakkunniga.

5.4 Organisation för ett stadsmuseum

Förvaltningens bedömning är att ett stadsmuseum bör bedrivas i kommunal regi men med omfattande samverkan med ideella krafter. Det är lämpligt att kommunen rekryterar ett antal yrkesroller inom museiverksamheten som både kan arbeta självständigt och tillsammans med ideella krafter. Utöver de fasta utställningsavdelningarna med sina respektive samlingar är även ambulerande utställningar önskvärda för att hålla museet aktuellt och levande.

Här nedanför finns en kortfattad beskrivning av relevanta yrkesroller:

Utställningsproducent
Ansvarar för att planera, samordna och genomföra utställningar. Leder arbetet från idé till färdig utställning och ser till att projektet håller budget och tidplan.

Museipedagog
Utvecklar och genomför pedagogiska aktiviteter, program och guidningar, ofta riktade till skolor, barn och unga, men också till vuxna grupper. Förmedlar museets innehåll på ett tillgängligt och engagerande sätt.

Föremålsintendent
Ansvarar för museets samlingar, inklusive dokumentation, konservering och tillgängliggörande. Många av de samlingar som är aktuella i ett stadsmuseum kräver ingående kunskap om värme, ljus, luftfuktighet och andra fastighetstekniska faktorer för att kunna bevaras på ett säkert sätt.

Kulturvärd
Har det dagliga ansvaret för att möta besökare och ge information. Hanterar också tekniken på museet och har en viktig roll i samband med arrangemang. Kulturvärdar finns redan idag på Mimers kulturhus.

5.5 Samverkan med ideella krafter

Ungefär en tredjedel av stadsmuseerna i andra kommuner drivs av ideella krafter alternativt av ideella krafter i samverkan med kommuner. Utifrån omvärldsbevakningen av andra kommuner finns det flera sätt för kommunen att samverka med ideella krafter:

- Fastigheten. Kommunen kan äga fastigheten eller förvalta den. Vid en nybyggnation eller tillbyggnation kan kommunen finansiera hela eller delar av byggnationen med investeringsmedel. I det fall som kommunen äger fastigheten kan den helt eller delvis vara hyresfri.
- Ekonomi. Kommunen kan ge bidrag till verksamheten.
- Material och samlingar. Hembygdsföreningar har ofta material och samlingar som i urval kan visas upp i ett stadsmuseum.

- Framtagande av utställningar. En utställningsproducent och en museipedagog kan samarbeta med ideella krafter i framtagandet.
- Egna utställningsytor. Ett möjligt upplägg är att ett av rummen i ett stadsmuseum blir en plats för hembygdsföreningarna att själva ha utställningar. Det kan handla om att respektive hembygdsförening får en anvisad plats, att flera hembygdsföreningar tar fram utställningar tillsammans eller att platsen ambulerar mellan olika hembygdsföreningar.
- Guidningar. Guidning i ett stadsmuseum bör lämpligen ske av en anställd museipedagog, men även av ideella krafter, särskilt om de har egna utställningar i stadsmuseet.
- Kassa och service. Om ett stadsmuseum ägs av en eller flera ideella aktörer kan det vara aktuellt att dessa bemannar kassa och bedriver enklare service i lokalerna.
- Samarrangemang. Om det finns plats för det kan ideella föreningar eller kulturutövare anordna arrangemang och bedriva annan verksamhet i stadsmuseets lokaler, något som också kan öka besöksantalet.
- Caféverksamhet. Ideella krafter kan stå för caféverksamhet i eller i nära anslutning till stadsmuseet.
- Just i Kungälvs kommuns fall kan det vara relevant med ytor i ett stadsmuseum för att presentera Kungälvsbroderierna, som tagits fram ideellt.

I samtal med Kulturarv Kungälv och andra hembygdsföreningar har dessa varit positiva till en samverkan kring ett stadsmuseum. En närmare utformning av denna samverkan kan tas fram om etablerande av ett stadsmuseum blir aktuellt. Mer om Kulturarv Kungälvs egna initiativ kring museum finns senare i denna utredning.

5.6 Digitala delar av ett stadsmuseum

Digitala element är en naturlig del av ett stadsmuseum och används i olika utsträckning i andra kommuners stadsmuseum. Omvärldsbevakningen visar att de vanligaste digitala elementen är filmer på plats på museet eller digitala utställningar på stadsmuseernas hemsidor. Det är även vanligt med interaktiva utställningar, exempelvis skärmar som besökaren kan interagera med eller skärmar med information på. Ett par museum har QR-koder, appar eller VR-filmer.

Förvaltningens bedömning är att digitala delar av ett stadsmuseum bör tas fram av en utställningsproducent. Det är svårt att i denna utredning fastslå exakt vilka digitala delar som bör finnas i ett stadsmuseum, eftersom det i hög grad avgörs av vilka utställningar som är aktuella att ha i museet. Möjligheten finns också att ha ett helt digitalt stadsmuseum, antingen via en egen webbplats eller via Kungälvs kommuns hemsida. Kostnaden då består i första hand av en utställningsproducent som tar fram innehåll samt insatser från kommunens kommunikationsfunktion. Digitalisering av ett stadsmuseum kan även kopplas till digitalisering av kulturarvet som beskrivs senare i denna utredning.

5.7 Möjlig lokalisering av ett stadsmuseum

Det har varit en utmaning för förvaltningen att hitta lämpliga lokaler för ett stadsmuseum. Förvaltningens analys är att svårigheten att hitta lämpliga lokaler också kan ha bidragit till varför ett stadsmuseum inte har etablerats i Kungälv tidigare. Här är några typiska exempel på typer av byggnader som inte självklart kan inrymma ett stadsmuseum:

- Byggnader som är äldre men som antingen är för små, för svåra att göra tillgängliga för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga, eller är belagda med formellt skydd av dess kulturhistoriska värden (k-märkta).
- Byggnader som ägs av aktörer som inte vill sälja eller hyra ut dem.
- Byggnader som har ett kulturhistoriskt värde men som sedan länge används som bostadshus.
- Byggnader som inte ligger i den äldre stadskärnan, där ett stadsmuseum enligt det politiska uppdraget bör utredas.
- Byggnader som redan rymmer annan kommunal verksamhet eller där framtida planering finns för annan kommunal eller kommersiell verksamhet.

I nästa del av kapitlet presenteras ett antal förslag på lokaliseringar, men innan dess kommer en redovisning av ett antal lokaler som förvaltningen inte bedömer vara möjliga eller aktuella för ett stadsmuseum i dagsläget.

Rådhuset

Rådhuset ligger invid Gamla torget. Byggnaden och fastigheten (Rådhuset 11) ägs av kommunen. Byggnaden är byggnadsminnesförklarad (starkt formellt skydd av dess kulturhistoriska värden, beslut 1981). Rådhuset har både en lämplig lokalisering och en historisk anknytning för ett stadsmuseum, men förvaltningens bedömning är att byggnaden dels är i minsta laget, dels inte kan göras tillgänglig för personer med nedsatt rörelseförmåga i tillräcklig grad. Därför är den inte aktuell för ett stadsmuseum.

Älvkullen på Fästningsholmen

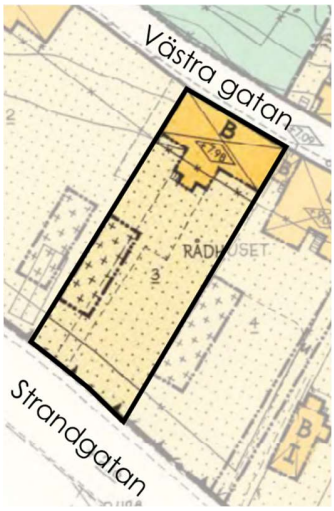
Byggnaden (inom fastighet Gamla staden 1:11, inom skyddsområde kring byggnadsminne) ägs av Västra Götalandsregionen efter att tidigare ha rymt skolverksamhet. En ingående dialog har under en längre tid skett med VGR för att förmå dem att överlåta lokalen till kommunen. Dialogen fortsätter, men för närvarande är Älvkullen inte aktuell för ett stadsmuseum.

Vandrarhemmet på Fästningsholmen

Byggnaden (inom Statens fastighetsverks Gamla staden 1:12, inom skyddsområde kring byggnadsminne) ägs av kommunen. Fastigheten den står på ägs av Statens fastighetsverk. Byggnaden väntas inom kort hyras ut till en näringsidkare som kommer att bedriva vandrarhemsverksamhet och därmed förenlig verksamhet. Lokalen bedöms därför inte vara aktuell för ett stadsmuseum.

Uddmanska huset/Rosa Huset

Uddmanska huset, även kallat Rosa huset, ligger på Västra Gatan 9, cirka 150 meter från Gamla torget. Byggnaden och fastigheten (Rådhuset 3) ägs av kommunen och inrymmer för närvarande kommunal LSS-verksamhet, men har tidigare bland annat varit en förskola.

Byggnadens entréplan bedöms kunna tillgängliggöras för personer med nedsatt rörelseförmåga, vilket ger en tillgänglig area om cirka 110 kvm, vilket är i minsta laget för ett stadsmuseum. Inom fastigheten finns enligt gällande detaljplan en outnyttjad byggrätt för komplementbyggnad (markerad med plustecken i plankartan till höger).

Byggnaden är byggnadsminnesförklarad (starkt formellt skydd av dess kulturhistoriska värden, beslutat 1981), på grund av dess 1700-talskaraktär. Enligt en av skyddsföreskrifterna får det i byggnadens inre inte vidtas sådana åtgärder som medför ingrepp i befintlig rumsindelning eller stomme. Förvaltningens bedömning att dessa begränsningar tillsammans med en relativt liten tillgänglig area gör att det inte är möjligt att ha ett stadsmuseum i lokalerna.

Stadshuset

Ett intressant alternativ kan vara att placera stadsmuseet i stadshuset. Detta ger en placering i närheten av den gamla stadskärnan i en offentlig miljö som har en naturlig koppling till Kungälvs kommun. Stadshuset och dess relation till medborgarna skulle också stärkas. Det finns flera olika sätt att gruppera om lokalerna och verksamheterna i stadshuset för att frigöra den yta som behövs för ett stadsmuseum. Till exempel är den lokal där stadshusets matsal för närvarande är placerad strategiskt intressant. Förslaget kräver dock mer utredning och viss verksamhet som idag ryms i stadshuset kan i ett sådant förslag behöva flytta till andra lokaler.

Butikslokal längs Västra gatan

Ett alternativ är om kommunen förvärvar en fastighet eller del av fastighet längs Västra gatan och därmed etablerar ett stadsmuseum i en tidigare butikslokal. I ett sådant scenario är det nödvändigt att kommunen förvärvar fastigheten för att ha rådighet över lokalen när den byggs om, bland annat eftersom ett stadsmuseum kräver omfattande fastighetstekniska åtgärder (brand, ventilation, belysning, fukt- och temperaturkänslighet m.m.). Ett stadsmuseum i en tidigare butikslokal kan vara relevant utifrån sin närhet till Västra gatan, men förvaltningens bedömning är att det i sådana fall är mer lämpligt att placera ett stadsmuseum i Klocktornet 1 m.fl. (Sigillets fastighet). Detta beskrivs senare i utredningen.

Kvarnkullen

Kvarnkullen är en konferens- och evenemangsanläggning i centrala Kungälv som ägs och drivs av kommunen. Fastigheten skulle möjligen kunna utvecklas för att även

inrymma ett stadsmuseum. Kombinationen mellan museum och uthyrningsbara publika lokaler kan till exempel vara intressant. Den befintliga kvarnen som ligger intill ger också en kulturhistorisk koppling. Kvarnkullen ligger dock en bit från den gamla stadskärnan och kan komma att bli föremål för utveckling i samband med kommande planarbete för Oasenområdet. I dagsläget är Kvarnkullen inte aktuell för ett stadsmuseum.

Mimers kulturhus

Om stadsbiblioteket flyttas från kulturhuset kan ett stadsmuseum vara en av flera verksamheter som placeras i stadsbibliotekets nuvarande lokaler, under förutsättning att dessa lokaler inte ska användas för vuxenutbildning. Mer om detta beskrivs tidigare i utredningen. Om stadsbiblioteket skulle finnas kvar i Mimers kulturhus är förvaltningens bedömning att det inte finns tillräcklig yta för att ha ett stadsmuseum i kulturhuset. I sådana fall skulle konsthallens verksamhet behöva avvecklas till förmån för ett stadsmuseum, vilket inte bedöms vara önskvärt.

Nybyggnation av stadsmuseum

Ett stadsmuseum kan rymmas i en nybyggd byggnad. Det är dock svårt att hitta lämplig mark, en utmaning som beskrivits tidigare i utredningen. I första hand skulle det handla om en byggnation på del av Gärdet 1:3 väster (del av markparkering norr om Liljedalsgatan) som behandlades i förra kapitlet. Sett till andra kommuner är det inte vanligt att stadsmuseum finns i nybyggda lokaler. Man kan också argumentera för att kostnaden för en nybyggnation ihop med sannolikt minskade exploateringsintäkter inte är proportionerlig vid etablering av en verksamhet som stadsmuseum.

5.7.1 Alternativ 1: Sigillets kvarter (Klocktornet 1 m.fl.)

Det finns som tidigare nämnts svårigheter att hitta lämpliga historiska byggnader för ett stadsmuseum. Ett stadsmuseum kan därför behöva placeras i en mer urban kontext men ändå nära den gamla stadskärnan och Västra gatan. Förvaltningens bedömning är att Sigillets kvarter (Klocktornet 1 m.fl.) i sådana fall skulle vara en lämplig lokalisering. Det handlar då i första hand om lokalerna på entréplan (tidigare banklokaler) eller lokaler som efter rivning ersätter de på entréplan.

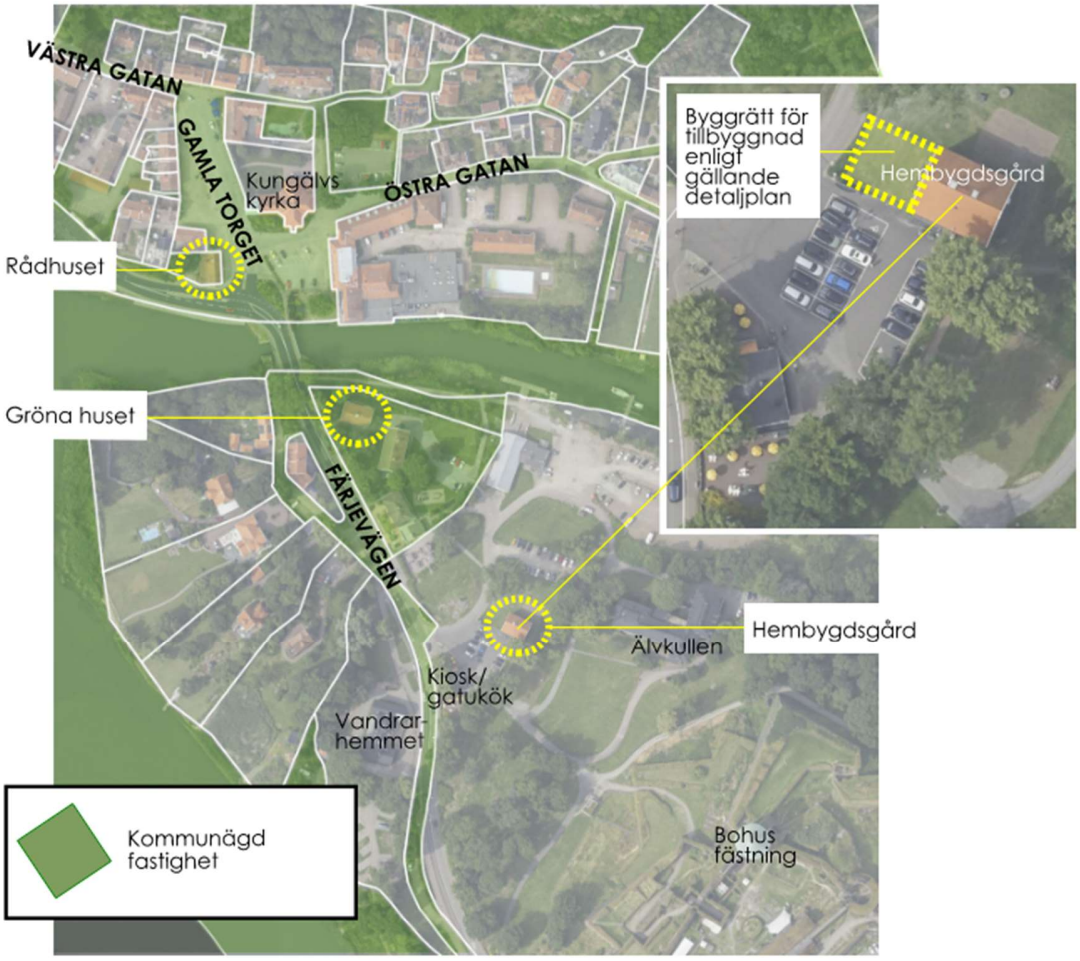
Förvaltningens bedömning är att en placering av ett stadsmuseum i direkt anslutning till Västra gatans ände är intressant för att rama in Västra gatan och den gamla stadskärnan. Stadsmuseet skulle även få en naturlig placering i ett kulturstråk och då bidra till att binda ihop Mimers kulturhus med Västra gatan. Lokaliseringen är dock inte lika gynnsam som en placering på eller i närheten av Fästningsholmen om syftet är att främja besöksnäringen. En ombyggnation av lokalerna krävs också för att de ska kunna inrymma ett stadsmuseum.

Lokalerna i Klocktornet 1 m.fl. ger möjlighet att inkludera fler funktioner i lokalerna. Ett stadsmuseum kan till exempel kombineras med inslag av möjlighet till lek inomhus i syfte att locka barnfamiljer till museet och Västra gatan. Detta kan i sin tur kombineras med idén om Barnens kulturstråk som beskrivs senare i denna utredning.

5.7.2 Alternativ 2: Ett av de gröna husen på norra Fästningsholmen

Förvaltningens bedömning är att Fästningsholmen är en lämplig plats för ett stadsmuseum, utifrån dess historiska anknytning och närhet till besöksnäring och kommunikationer. Fästningsholmen har dock flera begränsningar från ett samhällsplaneringsperspektiv. Bohus fästning är byggnadsminnesförklarad. Merparten av resten av Fästningsholmen utgör skyddsområde kring byggnadsminne och fornlämning. Stora delar av marken på Fästningsholmen ägs inte av kommunen utan av Statens Fastighetsverk, som i dialog med Kungälvs kommun tydliggjort att ytterligare byggnation på Fästningsholmen kräver en sammanhållen plan för utveckling av området. Kommunen har en nära dialog med Statens Fastighetsverk om detta och en arbetsgrupp inom förvaltningen arbetar för närvarande med frågan.

Det finns främst två lokaliseringar som är intressanta för ett stadsmuseum på Fästningsholmen, dels ett av de gröna husen på norra Fästningsholmen, dels föreningen Kulturarv Kungälvs idé om en tillbyggnation av hembygdsgården, som föreningen äger. Här nedanför finns en översiktsbild som visar dessa två lokaliseringar samt det kommunala markinnehavet i området.

Det gröna huset ligger tillsammans med ett annat mer långsmalt grönt hus på norra delen av Fästningsholmen. Denna del av Fästningsholmen omfattas inte av byggnadsminne och kommunen äger fastigheten och byggnaderna. De gröna husen har senast varit boende för nyanlända. I diskussioner med den näringsidkare som väntas ta över vandrarhemmet på Fästningsholmen har utgångspunkten varit att båda dessa hus ska användas som annex till vandrarhemmet. Ett av de gröna husen, det närmast Fars hatt, skulle dock fortsatt kunna användas för kommunal verksamhet eller för föreningsverksamhet kopplat till Fästningsholmen.

Kommunens bedömning är att det gröna huset i fråga är en relevant lokal för ett stadsmuseum, med den uppenbara fördelen att huset ligger på Fästningsholmen. Det faktum att Kungälvs kommun äger både byggnaden och marken underlättar. Det saknas dock ett önskvärt tydligt stöd för museum i gällande detaljplan. Precis som i andra alternativ för stadsmuseum krävs en inre ombyggnation av byggnaden.

På det vänstra fotot syns det gröna hus på Fästningsholmen som kan vara aktuellt som stadsmuseum, fotot taget strax söder om huset. På högra fotot syns samma hus längst bak i bilden. Till höger i bilden ligger det andra grönt huset som planeras att bli ett annex till vandrarhemmet på Fästningsholmen.

5.7.3 Alternativ 3: Hembygdsgården på Fästningsholmen (ej längre möjligt efter beslut från Statens fastighetsverk)

Hembygdsgården (inom Statens fastighetsverks fastighet Gamla staden 1:11) ägs av föreningen Kulturarv Kungälv. Föreningen har lagt ned ett omfattande arbete på ett förslag på ett museum om Kungälvs historia i hembygdsgården, bland annat tillsammans med medlemmar i föreningen vilka arbetar eller har arbetat i byggbranschen. Kommunen har även haft samverkan med Kulturarv Kungälv om detta alternativ.

Kulturarv Kungälvs förslag har varit en tillbyggnad till den nuvarande hembygdsgården. Genom tillbyggnaden kan byggnaden i sin helhet kunna göras tillgänglig för personer med nedsatt rörelseförmåga i tillräcklig grad, en tillgänglighet som inte finns i hembygdsgården i sin nuvarande form. På så sätt skulle den

byggnaden i sin helhet, både den nya och äldre delen, kunna innehålla museum-, mötes- och kulturverksamhet i två våningar.

Foton från Kulturarv Kungälvs hemsida på och inifrån hembygdsgården.

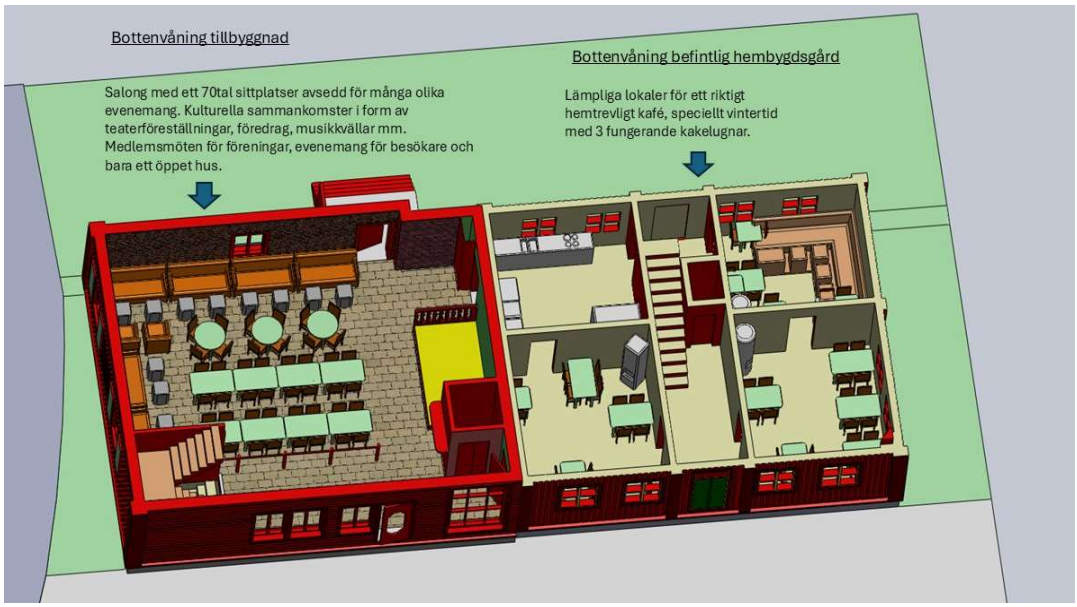
Enligt gällande detaljplan finns byggrätt för tillbyggnad av byggnaden, invid dess befintliga fasad åt väster. Enligt bestämmelse i gällande detaljplan får åtgärder som minskar byggnadens kulturhistoriska värden inte vidtas, och byggnaden ligger inom skyddsområde för både fornlämning och byggnadsminne. I ett eventuellt ärende om bygglov skulle det ställas höga krav på utformningen. Statens Fastighetsverk som markägare måste också ge sitt godkännande till byggnationen och rådigheten över marken utökas med arrende eller på annat sätt.

I slutfasen av denna utredning har beskedet kommit att Statens fastighetsverk som markägare har nekat föreningen Kulturarv Kungälv tillbyggnation av befintlig nuvarande hembygdsgård. Tillbyggnaden kan därmed inte genomföras. I en tidigare fas av denna utredning resonerade förvaltningen om möjligheten för kommunen att finansiera eller delfinansiera en tillbyggnad samt lokalanpassningar och underhållsåtgärder för den nuvarande hembygdsgården. Kulturarv Kungälv har också haft planer på att söka bidrag från Allmänna arvsfonden för att delfinansiera tillbyggnaden.

Här nedanför presenteras kortfattat Kulturarv Kungälvs ursprungliga skisser för en ombyggd av hembygdsgården genom en tillbyggnad. I sammanhanget är det viktigt att nämna att föreningens skisser på tillbyggnad inte har passerat kommunens bygglovenhet eller miljö- och byggnadsnämnd. I det fall som en prövning av bygglov skulle bli aktuellt i framtiden kommer mycket höga krav att ställas på utformningen.

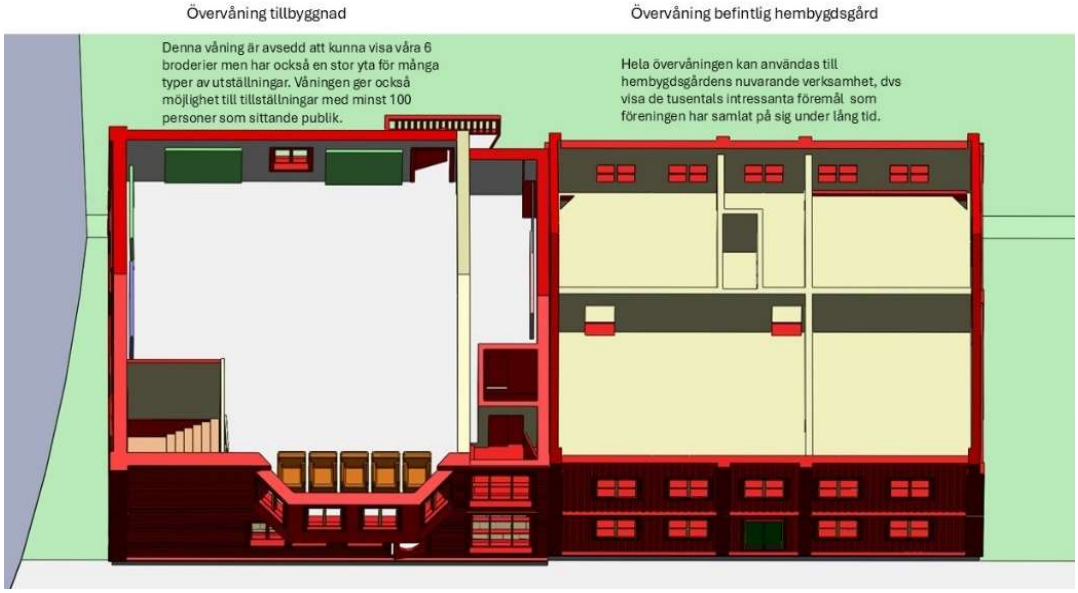
Entréplan

På entréplan i planerad tillbyggnad föreslår Kulturarv Kungälv en salong med ett 70-tal sittplatser avsedda för evenemang. Förvaltningens kommentar är att denna typ av lokaler kan bidra positivt till besöksantalet för ett stadsmuseum och ge stadsmuseet fler funktioner än bara museum. På entréplan i befintlig byggnad föreslår Kulturarv Kungälv ett café. Förvaltningens kommentar är att delar av caféytorna även skulle behöva bli utställningsytor för att ett helt stadsmuseum ska få plats.

Övervåning

Hiss planeras i tillbyggnaden. På övervåningen vill Kulturarv Kungälv placera utställningsytor. I tillbyggnaden föreslås en utställning av Kungälvsbroderierna och i befintlig byggnad annan museiverksamhet. Utrymmet med broderierna är även tänkt att användas som samlingslokal. Förvaltningens bedömning är att det är lämpligt att visa Kungälvsbrodierna i ett stadsmuseum men att utrymmet med broderierna även kan behöva tas i anspråk för andra utställningar för att få plats med ett helt stadsmuseum, till exempel genom tillfälliga väggar i mitten av lokalen.

5.8 Ekonomisk konsekvensbedömning

Förvaltningens bedömning är att Kungälvs kommun tillsammans med Kulturarv Kungälv bör bedriva ett arbete i syfte att se om ett stadsmuseum kan inrymmas i ett av de gröna husen på norra Fästningsholmen. Det är rimligt för Kungälvs kommun att samverka med ideella krafter med tanke på det ideella engagemang som funnits för ett stadsmuseum under en lång tid. Som det framkommit i omvärldsbevakningen är detta också en vanlig samverkansform för ett stadsmuseum.

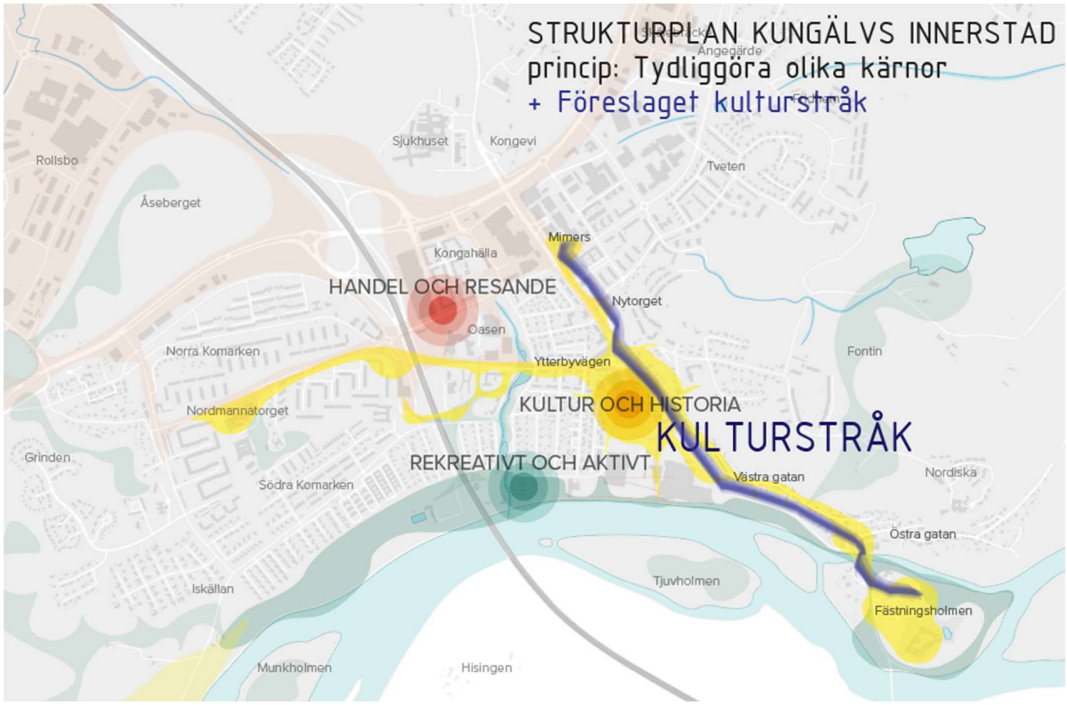
Här nedanför finns ett antal kostnadsberäkningar utifrån kapitlet om stadsmuseum:

- Kostnaden för lokalanpassningar och underhållsåtgärder för det gröna huset för att inrymma ett stadsmuseum bedöms vara 10 Mkr.
- Om man istället placerar ett stadsmuseum i Sigillets fastighet (Klocktornet 1 m.fl.) ställs om till stadsmuseum bedöms detta kosta 12 Mkr om kommunen själva stod för byggnationen alternativt 1,6 Mkr per år i hyra om lokalerna hyrs, inklusive hyrestillägg för ombyggnationen.
- Till detta tillkommer årliga kostnader för drift och underhåll av de aktuella fastigheterna.
- Ett stadsmuseum kräver driftskostnader på cirka 4 Mkr årligen. I detta ingår personalkostnader för en kommunal utställningsproducent, en museipedagog, en föremålsintendent och en kulturvärd. Det ingår även kostnader för enstaka ambulerande utställningar, viss utveckling av redan existerande utställningar samt vissa arrangemang. Beräkningen utgår från fritt inträde.
- Kostnader för utställningsmaterial och andra inventarier bedöms vara cirka 5 Mkr i samband med att ett stadsmuseum etableras. Kostnaderna är delvis beroende av stadsmuseets storlek och utformningen av de konkreta utställningarna.

6 Kulturstråk

Tidigare i utredningen presenterades en kortare omvärldsbevakning av andra kommuners kulturverksamhet. Det konstaterades då att nästan alla kommuner som ingick i omvärldsbevakningen samlat sin fasta kulturverksamhet till ett kulturhus (eller i större kommuner till flera kulturhus). Trots detta finns det ändå kommuner som arbetar med kultur i stadsutvecklingen på andra sätt än enbart genom kulturhus och evenemang. Det handlar då främst om kommunala satsningar på offentlig konst samt om att etablera mindre eller större utomhusscener. Utöver detta så finns det ett antal kommuner som anlagt kulturstråk eller liknande stråk/platser för kultur.

Förvaltningens bedömning är att om Kungälvs kommun ska arbeta med kultur i stadsutvecklingen i den gamla stadskärnan så är kulturstråk den mest rimliga vägen. Det förhåller sig också till hur flera andra kommuner arbetat med kultur i stadsutvecklingen i gamla stadskärnor. I denna del av utredningen presenteras därför hur ett kulturstråk från Fästningsholmen via och kring Västra gatan till Mimers kulturhus kan utformas. Kulturstråket sammanfaller med sträckan längs kärna *Kultur och Historia* enligt strukturplanen för Kungälvs innerstad. Målgruppen för ett kulturstråk kan vara de egna invånarna, men det kan också vara kopplat till besöksnäring, att locka både besökare från närliggande kommuner och övriga Sverige till Kungälv.

Föreslaget kulturstråk från Fästningsholmen via och kring Västra gatan till Mimers kulturhus, redovisat i mörkt lila färg. Redovisad dragning skall inte ses som exakt. Delar av kulturstråkets föreslagna innehåll/punkter ligger på ett avstånd från redovisad dragning.

6.1 Innehåll i ett kulturstråk

Kulturstråk eller liknande stråk är ofta en kombination av flera olika kulturpunkter/kulturhistoriska punkter och handel. Även inslag av natur kan förekomma. Här nedanför finns en översikt över vilka inslag som kan vara aktuella i ett kulturstråk:

- Verksamhet med ateljéer, gallerier, scener, studios, arbetsplatser, möteslokaler eller andra platser för kulturutövning och kulturutövare.
- Offentlig konst, inklusive lokala konstprojekt eller lokala konstnärer.
- Kulturella evenemang, till exempel utställningar, kulturnätter, kursverksamhet, marknader, stadsvandringar.
- Mat, caféer och restauranger samt evenemang runt detta, till exempel matfestivaler.
- Kulturell handel och lokala verksamhetsutövare, till exempel hantverk, design, vintage/retro. Även second hand och återbruk kan förekomma.
- Stadsmuseum, kulturhistoriska byggnader, teater, biograf.
- Inslag av natur och rekreation, trädgårdar, promenadstråk och belysning.

En viktig del av kulturstråk är samarbete med ideella och privata kulturutövare. I och med att den kommunala kulturverksamheten i första hand är samlad i ett kulturhus så blir kulturstråket snarare ett sätt att involvera de ideella och privata kulturutövare vars verksamhet inte ryms i kulturhuset.

6.2 Sträckning och hållpunkter

Förvaltningens bedömning är att en lämplig sträckning för ett kulturstråk är mellan Fästningsholmen och Mimers kulturhus, med fokus på Västra gatan. Här nedanför är en lista på platser/besökspunkter som redan idag finns längs sträckan, sorterade i geografisk ordning från Fästningsholmen till Mimers kulturhus:

- Bohus fästning
- Hembygdsgården
- Fars hatt - plats för kulturevenemang
- Kungälvs rådhus
- Kungälvs kyrka
- Bergfeltska trädgården
- Konstateljé Lotta Neime Art
- Kärleksstigen
- Strandparken

- Nordiska folkhögskolan
- Västra gatan överlag – plats för stadsvandring
- Biograf Trappan
- Järn 74 Konstnärskollektiv
- Fars hatt träskulptur och Trekungamötet
- Mimers kulturhus

1 = Bohus fästning
2 = Hembygdsgården
3 = Fars hatt
4 = Kungälvs kyrka
5 = Kungälvs rådhus
6 = Bergfeltska trädgården
7 = Konstateljé Lotta Neime Art
8 = Kärleksstigen
9 = Västra gatan – plats för stadsvandring
10 = Biograf Trappan
11 = Järn 74 konstnärskollektiv
12 = Fars hatt träskulptur
13 = Trekungamötet
14 = Mimers kulturhus
15 = Strandparken
16 = Nordiska folkhögskolan

6.3 Omvärldsbevakning av kulturstråk

Som en del av utredningen har en omvärldsbevakning gjorts av kulturstråk i andra kommuner. Närmare kontakt har även tagits med dessa kommuner:

- Kulturstråket i Nyköping
- Kulturstråk i Kista stadsdelsförvaltning i Stockholms kommun
- Kulturhallarna i Norrköpings kommun, detta område är dock mer av ett utvidgat kulturhus
- Uddevalla kommun, där detaljplanearbete pågår för ett kulturstråk

Omvärldsbevakningen visar på en bredd, där vissa kulturstråk drar mot kulturhistoriska miljöer och andra mer drar mot inslag av offentlig konst och natur. Det gemensamma för flera av kulturstråken är att ideella och privata kulturutövare och handlare är drivande. Kommunen kan delta i olika utsträckning, men flera av kommunerna i omvärldsbevakningen betonar vikten av att ett samarbete med de ideella och privata aktörerna för att hålla kulturstråken levande.

6.4 Utveckling av kulturstråket

Förvaltningens bedömning är att de platser som redan idag finns längs med sträckan är tillräckliga för att etablera ett kulturstråk, så länge detta ramas in genom informationsmaterial, kartor, hemsida med mera. För att ge kulturstråket liv och mening är det dock lämpligt med en eller flera utvecklingsinsatser. Förslag på detta presenteras här nedanför. Utöver detta kan ett framtida kulturstråk också innehålla ett stadsmuseum eller fler satsningar ur det pågående arbetet med Fästningsholmen.

6.4.1 Upplåta Uddmanska huset/Rosa huset till kulturutövare

I budgetdirektivet för 2026 står det att kommunens kulturfastigheter som Uddmanska huset och Rådhuset ska användas och ges en inriktning som stärker besöksnäringen. Uddmanska huset, eller Rosa huset som det ofta kallas, diskuterades tidigare i denna utredning. Byggnaden är byggnadsminnesförklarad (starkt formellt skydd av dess kulturhistoriska värden). Enligt gällande detaljplan är fastighetens avsedda användning bostad, men även handel. Huvudbyggnadens har historiskt använts för verksamheter, i modern tid till exempel förskola och i nuläget LSS-verksamhet.

Som en del av ett kulturstråk skulle kommunen kunna upplåta Rosa huset åt ideella och privata kulturutövare, under förutsättning att LSS-verksamheten placeras i andra lokaler. Byggnadsminnesförklaringen bedöms inte hindra detta. En antikvarisk varsamhetsplan för byggnaden från år 2015 utgör ett bra underlag inför eventuella smärre åtgärder. Inom fastigheten finns enligt gällande detaljplan en outnyttjad byggrätt för komplementbyggnad, d.v.s. möjlighet att uppföra ytterligare en byggnad. Till vinden saknas hiss för personer med nedsatt rörelseförmåga.

Kulturverksamheten i Rosa Huset skulle i detta förslag bedrivas av kulturutövarna själva, lämpligen i föreningsform, och vara en kombination av ateljé/studio, galleri, arbetsplatser och möteslokaler. Detta stämmer väl överens med kulturstråk i andra kommuner som ofta innehåller arbetsplatser och utställningsytor för kulturarbetare. I Kungälvs fall skulle det vara lämpligt att Rosa huset/Uddmanska huset också stod öppet för besökare som vill besöka kulturverksamheten. Gården kan också rymma en lekplats, nära kopplat till idén om Barnens kulturstråk senare i denna utredning.

Foto på Uddmanska huset, till höger från Västra gatan, från vänster från innergård.

6.4.2 Västra gatan som evenemangsgata

Västra gatan är en mycket lämplig plats för evenemang, vilket bland annat loppis och aktiviteter under Kulturnatt i Kungälv har visat. Västra gatan skulle som en del av ett kulturstråk kunna utvecklas till en ännu tydligare evenemangsgata med fler återkommande evenemang. Förutom loppis och Kulturnatt kan det vara aktuellt med marknader, matfestivaler, konserter, konstutställningar med mera.

Förvaltningens bedömning är att det är lämpligt att rekrytera en platsutvecklare för Kungälvs innerstad för att initiera och hålla ihop evenemangen. Ett annat alternativ är att anställa ytterligare en kultursamordnare med inriktning på evenemang. Om Västra gatan tydligare blir en evenemangsgata kan det finnas skäl att se över kommunala taxor som är relevanta i samband med evenemang för att underlätta för evenemangs- och kulturverksamheten.

6.4.3 Barnens kulturstråk

Till vänster foto från skogslek i Drömskogen, en del av Pålsjö skog, taget från Helsingborgs stads hemsida, fotot något beskuret. Till höger offentlig konst för barn från Valsätraparken, taget från Uppsala kommuns hemsida.

Kulturstråket i Kungälvs gamla stadskärna kan utökas till att även omfatta barn, för att särskilt locka barnfamiljer och föräldralediga. En möjlig idé är att anlägga Barnens kulturstråk på den stig som går norr om Västra gatan i Fontinskogen, till exempel med början vid Biografen Trappan och längs Kärleksstigen. På denna sträcka kan arbeta med barnkultur genom offentlig konst med inriktning på barn tillsammans med skogslekplatser, till exempel med stockar och annat material från naturen.

Förvaltningen har gjort en omvärldsbevakning av liknande initiativ i andra kommuner. Flera exempel finns på utomhuslekplatser i skogsmiljö samt offentlig konst för barn. Det är dock inte lika vanligt att kommuner kombinerar både offentlig konst och utomhuslekplatser i skogsmiljö vilket kan skapa en mer utmärkande miljö i ett kulturstråk för barn i Kungälv.

6.4.4 Biograf Trappan

Biograf Trappan är en möjlig punkt i ett kulturstråk. För fastigheterna Krabbetornet 23 (biobyggnad) och Fars Hatt 1 (tomt med vegetation på motsatt sida trappan) pågår ett detaljplanearbete sedan år 2022. Planarbetet initierades av fastighetsägaren, via politiskt beslut om positivt planbesked år 2010 (ärende KS/1349). Planarbetet syftar till rivning av biografbyggnaden och möjlighet till nybyggnation av två flerbostadshus, ett på vardera sida trappan.

Enligt fastighetsägaren inbringar biografverksamheten i dagsläget inte intäkter nog att kunna erlägga marknadsmässig hyra till fastighetsägaren. Samtidigt är byggnaden i tämligen stort behov av underhållsåtgärder. Enbart viss tillgänglighet för personer med nedsatt rörelseförmåga råder.

Liksom i samtliga pågående detaljplanearbeten finns ingen garanti om att planarbetet här kommer att kunna leda till att markområdet bedöms lämpligt för åtgärden. Det kan konstateras att sedan beslutet om positivt planbesked år 2010 har kommunens viljeinriktning angående staden ändrats betydligt. Om detaljplanearbetet för Biografen Trappan måste avslutas utan att detaljplan för nybyggnad av flerbostadshus kommit till stånd finns en teoretisk möjlighet att fastigheten Krabbetornet 23 och dess biografbyggnad kan utvecklas för fortsatt kulturell verksamhet. Det fordrar dock kommunens eller annans köp av fastigheten och sannolikt att byggnaden samnyttjas för fler funktioner. Fastighetsägaren är varse frågan och har visat intresse för fortsätt dialog med kommunen.

Fortsatt användning som biograf, eventuellt kombinerat med annan kulturutövning, ligger strategiskt helt rätt till i denna del av staden. Underhållsåtgärder liksom åtgärder för ökad tillgänglighet behöver utföras. Igensatta fönster kan tas upp och nya fönsteröppningar sannolikt adderas. Det kan finnas kulturmiljöbidrag att söka och få för denna typ av åtgärder.

Bildmontage med foton och skisser kopplade till Biograf Trappan.

6.4.5 Konstvandringar/stråk med offentlig konst

Offentlig konst spelar en viktig roll i att skapa en levande och engagerande stadsmiljö. Den bidrar till att forma vår uppfattning om offentliga rum och skapar möjligheter för reflektion och dialog. Genom konstverk som är tillgängliga för alla oavsett bakgrund kan man främja kulturell mångfald och öppenhet. Offentlig konst kan också stärka lokal identitet och skapa en känsla av samhörighet i samhället.

Många kommuner arbetar med offentlig konst som en del av kultur i stadsutvecklingen. I Kungälvs kommuns fall skulle mer offentlig konst kunna placeras ut längs själva kulturstråket eller så kan kulturstråket förlängas med en egen konstvandring eller rent av en mindre skulpturpark. Även belysning av konstverken kan vara en del av konstvandringen.

Offentliga konstverk vid Bäckparken, foto taget från Kungälvs kommuns hemsida.

I Kungälv finns det flera möjliga platser för konstvandringar för att förlänga kulturstråket. Några exempel följer nedan:

- Området i närheten av älven, med sin möjlighet till rekreation, kan vara aktuell för inslag av offentlig konst eller en mindre skulpturpark.
- Bäckparken innehåller redan tre offentliga konstverk som numera är upplysta. En konstvandring kan gå från Bäckparken längs bäcken ned mot älven, längs med Bäckgatan.
- Strandpromenaden längs den kommande Kexstaden.
- Strandparken har redan flera offentliga konstverk som kan utökas.
- Offentlig konst skulle även kunna placeras längs med stigen runt Bohus fästning under förutsättning att en sådan utveckling av Fästningsholmen är möjlig.

Förvaltningen har gjort en omvärldsbevakning av skulpturparker och konstvandringar i andra kommuner. Antalet offentliga konstverk på dessa platser kan variera från fem till ett hundratal. Om ett kulturstråk skulle förlängas och innehålla mer offentlig konst kan ett riktmärke vara åtminstone tio ytterligare konstverk. Möjlighet finns också att hyra in offentlig konst eller att ha pop up-konst för att variera innehållet längs ett kulturstråk eller en konstvandring.

6.4.6 Utomhusscener

Utomhusscener är en vanlig del av hur andra kommuner arbetar med kultur i stadsutvecklingen. Denna typ av scener kan användas till alltifrån konserter och teater till performancekonst. Scenerna kan vara tillgängliga för både externa kulturaktörer, kulturskolan och allmänkulturen. Utomhusscenerna kan också ha en roll i samband med kulturnätter och andra evenemang. I Kungälv kan en mindre utomhusscen vara intressanta att placera i närheten av älven, som en förlängning av kulturstråket.

6.4.7 Belysning

Kommunen skulle kunna arbeta med belysningen längs Västra gatan i samarbete med Kungälv energi som en del av ett kulturstråk. Förutom att förstärka belysningen kan kommunen byta ut den till mer enhetliga och klassiska armaturer som bättre smälter in i den kulturhistoriska miljön. En annan möjlighet är att arbeta mer med konstnärligt utsmyckande belysning, jämte rent funktionell gatubelysning. El- och energiprogrammet på Mimers hus gymnasium har anmält sitt intresse för att delta i detta.

Det är viktigt att konstnärlig belysning samspelar med den kulturhistoriska miljön i den gamla stadskärnan. Under hösten 2024 har en studie utförts, med förslag på utsmyckande belysning längs bland annat Västra gatan, Gamla torget, del av Komarken och i parker.

6.4.8 Utöka användningen av Rådhuset i begränsad omfattning

Förvaltningen har utrett framtida lämplig användning av Rådhuset. Byggnaden tas även upp i budgetdirektivet för 2026. Rådhuset ligger invid Gamla torget. Byggnaden och fastigheten (Rådhuset 11) ägs av kommunen. Byggnaden är byggnadsminnesförklarad (starkt formellt skydd av dess kulturhistoriska värden, beslut 1981), vilket gäller både exteriört och interiört. För närvarande rymmer Rådhuset viss mötesverksamhet samt vissa evenemang, till exempel vigslar.

Förvaltningens bedömning är att Rådhuset fortsatt bara kan få en begränsad användning. Det beror dels på byggnadsminnesförklaringen och dels på att lokalen inte kan göras tillgänglig för personer med nedsatt rörelseförmåga i tillräcklig grad. Viss utökning av nuvarande verksamhet kan dock vara möjlig:

- Rådhuset kan öppnas upp i samband med guidade turer eller liknande kulturhistoriska evenemang.
- Viss ytterligare mötesverksamhet är möjlig, om än i begränsad omfattning.
- De rum som finns på bottenvåningen kan få en praktisk användning i samband med evenemang utanför Rådhuset, till exempel under Kulturnatt.

För att mer än entrévåningen av Rådhuset ska kunna tas i anspråk för publik verksamhet krävs hiss för personer med nedsatt rörelseförmåga. Byggnadsminnesförklaringen av byggnaden ger att ett exteriört hisstorn kan vara mer framkomligt än en hiss inom nuvarande volym. Saken är outredd och kostnaden för hiss skulle bli stor sett till nyttan.

Trots att Rådhuset bara kan få en begränsad användning är det dock viktigt att det kan bli en hållpunkt i ett kulturstråk utifrån sina höga kulturhistoriska värden.

Till vänster foto på Rådhuset strax sydost om byggnaden. På höger sida syns interiören strax efter ingången. Ytorna på nedvåningen är begränsade och kan inte byggas om på grund av byggnadsminnesförklaringen. Trappan i bild leder upp till andra våningen där det hade varit relevant att bedriva verksamhet inom ramen för ett kulturstråk, men lokalen kan inte göras tillgänglig för personer med nedsatt rörelseförmåga i tillräcklig grad. Därför begränsas användningen av huset.

6.5 Ekonomisk konsekvensbedömning

Ett kulturstråk kostar i sig inte något att anlägga under förutsättning att man utgår från platser som redan finns. Vissa mindre kostnader kan tillkomma för att informera om kulturstråket genom material, filmer och information på Kungälvs kommuns hemsida. Förvaltningens bedömning är dock att kommunen bör rekrytera en platsutvecklare för Kungälvs innerstad med inriktning på den gamla stadskärnan för att utveckla ett kulturstråk vidare. En sådan tjänst kan också söka statliga bidrag och EU-bidrag som kan bidra till finansiering av tjänsten. Kostnader för en platsutvecklare bedöms vara cirka 800 Tkr, om enbart lön och arbetsgivaravgifter inkluderas.

Här nedanför finns kostnadsbedömningar för utveckling av kulturstråket. Dessa insatser är inte nödvändiga för att etablera kulturstråket som sådant, man kan bidra positivt till dess utveckling. För samtliga punkter tillkommer även årliga drifts- och underhållskostnader:

- Upplåta Uddmanska huset/Rosa huset åt kulturutövare: Lokalen bedöms inte behöva några lokalanpassningar eller underhållsåtgärder för att upplåtas till kulturutövare.
- Lekplats på Rosa husets gård: 1,5 Mkr.
- Barnens kulturstråk: 3,5 Mkr för offentlig konst och 800 Tkr för inslag av lek/skogslekplatser.
- Konstvandring: Tio ytterligare konstverk bedöms kosta 7 Mkr, inklusive kostnad för konstkonsult. Kostnaden är beroende av antal konstverk, typ av konstverk och vilka konstnärerna är. Till detta tillkommer även kostnader för etablering av konstverken, skötsel och eventuell belysning.
- Belysning längs med Västra gatan: En kostnadsbedömning för att skapa enhetlig belysning längs Västra gatan kan vid behov tas fram i samarbete med Kungälv Energi.
- Utomhusscen vid älven: 2 Mkr.

7 Digitalisering av kulturarv

Digitalisering av kulturarv har varit föremål för ett politiskt uppdrag tidigare och som ett resultat sattes en skylt med en QR-kod upp på Mareberget med länk till Kungälvs kommuns hemsida. På hemsidan fanns en beskrivning av kulturarvet, en filmad guidning och länkar till Länsstyrelsens hemsida med mer utförlig information. Inför förvaltningens verksamhetsplan 2025 har digitalisering av kulturarv lagts till det politiska uppdraget.

Förvaltningens utgångspunkt är att presentera ett praktiskt upplägg för hur en digitalisering av kulturarvet kan se ut. Målgruppen för digitalisering av kulturarv kan vara kommunens egna invånare samt besökare från Sverige och utlandet.

Frågan om vad som utgör ett kulturarv är en komplex. Kulturarv kan både sträcka sig långt tillbaka i tiden eller handla om mer moderna objekt, företeelser, idéer och perspektiv från 1900-talet. Till den kategorin hör Kexfabriken och ABC-fabriken. I denna utredning har förvaltningen utgått från Kungälvs kommuns gällande kulturminnesvårdsprogram från 1991. Det och en förstudie från 2017 till ett nytt kulturmiljöprogram utgör de senaste omfattande kartläggningarna över kulturhistoriskt värdefulla miljöer i kommunen och staden. När det gäller kulturminnesvårdsprogrammet så är delar daterat och inaktuellt, men i sina beskrivningar av historiska platser är programmet fortfarande relevant.

När det gäller det praktiska upplägget för digitalisering av kulturarvet föreslår förvaltningen följande lösning:

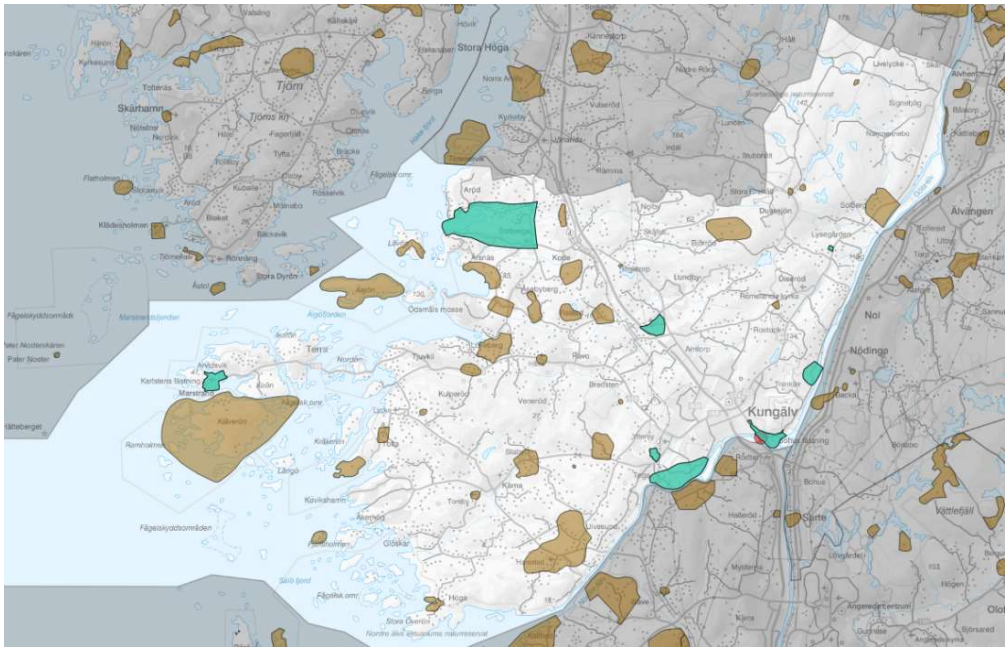
- En skylt per kulturhistoriskt värdefullt objekt eller företeelse, med både beskrivande text och en QR-kod. Kunskapen om QR-koder varierar mellan generationer och det är därför rimligt att även komplettera med en text.
- QR-koden leder till Kungälvs kommuns hemsida med fördjupad information (där texten från Kulturminnesvårdsprogrammet kan utgöra en grund). Detta kan även kompletteras med annat material, till exempel kortare filmade guidningar.
- Arbetet blir långsiktigt och sker under många år, i syfte att få med så många delar som möjligt av kulturarvet i Kungälvs kommun.

Kostnader för att digitalisera kulturarvet bedöms vara 100 Tkr årligen, vilket inkluderar lön och arbetsgivaravgift för utökning av en kultursamordnares tjänst. Till detta kommer kostnader för etablering och skötsel av skyltarna.

På kommande sidor finns en lista över lämpliga platser för skyltar/QR-koder i Kungälvs kommun utifrån kulturminnesvårdsprogrammet. Även Kexfabriken och ABC-fabriken har lagts till, två platser där det redan idag finns skyltar. Utöver dessa platser finns ett ytterligare ett antal miljöer värda att uppmärksamma. Dessa utgör inte sällan exempel på det moderna kulturarvet från senare hälften av 1900-talet. De ingår

inte i gällande kulturminnesvårdsprogram från 1991 men är tänkta att ingå i ett framtida nytt eventuellt kulturmiljöprogram.

Under varje kulturhistoriskt värdefull miljö som listas nedan finns en länk till Google Maps för placering av skylten samt en länk till mer information på Länsstyrelsens hemsida. Västra Gatan har redan en omfattande skyltning för enskilda hus och därför föreslås ingen ytterligare skyltning där. I vissa fall utgörs de inventerade kulturhistoriska värdena av en mycket specifik plats eller byggnad, medan det i andra fall handlar om relativt stora geografiska områden.

I kartan här ovanför syns kulturhistoriskt värdefulla miljöer enligt kulturminnesvårdsprogrammet från 1991. I listan på de kommande sidorna presenteras kulturmiljöerna utan inbördes ordning, men de turkosa områdena är sådana som kan vara lämpliga att börja med: Västra Porten/Stora smällen, Kungälv (Gamla torget inklusive kyrka och rådhus samt Fästningsholmen), Marieberg, Kastellegården, Marstrand, Solberga-Vallbyslätten, Kareby kyrkby samt Skomakaretorpet. Detta urval kan ändras vid behov, men är framtaget för att uppmärksamma särskilt kända kulturarv, med en geografisk och social spridning.

Västra Porten – Stora smällen Gravfält från medeltiden Placering vid entré till gravfältet Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen	**Toreby, Hammar, Torp, Kyrkeby, Kroken, Nereby** Fornlämningsmiljöer och bymiljöer i odlingslandskap Placering vid Harestads kyrka Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen

Höga – Överön Fornlämningsmiljö med främst gravar och kustnära bebyggelse Vid parkering vid Överöns hållplats Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen	**Staby** Bymiljö och fornlämningsmiljöer Placering vid Staby busshållplats Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen
Hegil – Halltorp Fornlämningsmiljöer med främst gravar Placering vid hållplatsen Jäger Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen	**Ingetorps gravfält** Gravfält Placering vid parkeringsplats Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen
Tofta – Myggviken Fornlämningsmiljöer, främst från bronsåldern. Placering vid parkering till naturreservatet Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen	**Vävra – Båröd** Bymiljö och fornlämningsmiljöer Placering vid hållplatsen Vävra korsväg Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen
Ytter Restad – Åseby Gravfält, storrösen och kolerakyrkogård Placering vid hållplatsen Ytter-Restad Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen	**Årsnäs – Åseby** Fornlämningsmiljöer med främst gravar Placering vid hållplatsen Åseby mellangård Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen
Karl XII:s väg Vägsträckning med tradition samt miljö med kvarnlämningar Placering vid södra änden av Karl XII:s väg Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen	**Olofhögen** Offerkast utmed äldre vägsträckning, samt gravar och kvarnlämningar. Placering längs närliggande bilväg Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen
Kexfabriken och glasbruket Fabriks- och industrimiljöer Befintlig skylt finns redan i rondellen. Länk till Google Maps	**ABC-fabriken** Fabriks- och industrimiljöer Befintlig skylt finns redan i Västra parken Länk till Google Maps

Skårby Fornlämningsmiljöer och bymiljö Placering vid hållplatsen Skårby mosse Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen	**Guddehjälm** Gårdsmiljö Placering vid hembygdsgården Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen
Marieberg Fornborg och herrgårdsmiljö Placering vid befintlig skylt på parkeringen nedanför Mareberget Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen	**Kareby kyrkby** Kyrkby med gårdsmiljöer, kyrka, löneboställe och skola. Placering vid Kareby kyrka Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen
Vena By- och fornlämningsmiljö Placering vid hållplats Vena Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen	**Backer** Gårdsmiljö Placering vid infart till gården Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen
Kastellegården Stadskulturlager, skansanläggning, kyrkoruin och kolerakyrkogård Placering vid Klosterkullen och Ytterby gamla kyrkoruin Länk till Google Maps Klosterkullen Länk till Google Maps Ytterby Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen	**Kungälv** Stadsmiljö med medeltida fästning, stadskulturlager och träbebyggelse Placering på Gamla torget vid Rådhuset samt på Fästningsholmen vid Bohus Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen
Torsby kyrka och prästgård Kyrkomiljö med prästgård Placering vid Torsby kyrka Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen	**Brunskärr** Fiskläge Placering kan till exempel vara aktuell vid privat hamn Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen
Lilla Ryr Gårdsmiljö Placering vid infart till gården Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen	**Tofta Herrgård** Herrgårdsmiljö Placering vid herrgården Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen

Marstrand Stadsmiljö med träbebyggelse, stadskulturlager, hamnkulturlager och befästningsanläggning Placering vid färjeläget på Marstrandsön Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen	**Älgön** Skärgårdsbebyggelse och odlingslandskap, samt trankokerilämningar och andra fornlämningar Placering vid färjeläget Älgön Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen
Ödsmåls by Bymiljö Placering vid hållplats Ödsmåls by Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen	**Björkekärr** Torpmiljö och skola Placering vid infart till området Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen
Grandalen Skogsarbetarebostäder Placering vid korsningen Bohusleden/Väg 634 Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen	**Solberga – Vallbyslätten** Jordbruksbebyggelse i odlingslandskap samt fornlämningar Placering vid Solberga kyrka Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen
Skomakaretorpet Torpmiljö Placering i anslutning till ett av torpen längs vägen Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen	**Solberg – Hede** Bygdecentrum och bymiljö i odlingslandskap Placering vid hållplats Hede Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen
Gullbringa Säterimiljö Placering vid hållplats Gullbringa Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen	**Kvarndalen, Lyckan och Stora Rönning** Gårdsmiljöer i odlingslandskap Placering vid närliggande vägskäl Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen

Hällevad – Grandalen Torpmiljö Placering vid infart till området Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen	**Hålta annex** Kyrkomiljö med prästänkesäte och skola Placering vid Hålta kyrka Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen
Skomakaretorpet Torpmiljö Placering i anslutning till ett av torpen längs vägen Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen	**Solberg – Hede** Bygdecentrum och bymiljö i odlingslandskap Placering vid hållplats Hede Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen
Klåverön – Ärholmen Skärgårdsbebyggelse och odlingslandskap, samt trankokerilämningar och andra fornlämningar. Placering vid färjeläget Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen	**Lövön** Skärgårdsbebyggelse och odlingslandskap, samt trankokerilämningar och andra fornlämningar. Placering vid färjeläget Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen
Sanner Gravfält och gårdsmiljöer Placering vid korsningen Bohusleden/Prästvägen Länk till Google Maps Länk till beskrivning hos Länsstyrelsen	

8 Specifikation av ytor

Här redovisas ytor för byggnader och markområden som tas upp i utredningen. Ytorna är ungefärliga och ska därmed läsas översiktligt. Flera ytor samnyttjas. Frågan om viss verksamhet kan inrymmas i annan byggnad beror inte bara på ytornas storlek, utan även på tekniska förutsättningar och på riktlinjer och regler, till exempel Boverkets regler för undervisningslokaler.

Mimers kulturhus/A-huset	**10 500 kvm**
Mimers teater	2 000 kvm
Stadsbiblioteket	2 600 kvm
Mimers konsthall	200 kvm
Kulturskolan	1 800 kvm
KultLab	90 kvm
Hörsal 1 och 2 m.m.	230 kvm
Mimers café	90 kvm
Övriga kontorsplatser	400 kvm
Tekniska utrymmen i källare	1 400 kvm
Övriga källarutrymmen (förråd, konstarkiv, övrigt arkiv m.m.)	290 kvm
Gemensamma utrymmen	1 400 kvm
Mimers hus gymnasium	**16 500 kvm**
B-, C-, D- och E-huset	13 400 kvm
H-huset	3 100 kvm, varav Trekungagymnasiet använder cirka 120 kvm
Trekungagymnasiet	**2 180 kvm**
Trio-G	**3 300 kvm**
Vuxenutbildningens nuvarande lokaler vid Trollhättevägen	**1 865 kvm**
Övriga lokaler	
Lilla gröna huset på Fästningsholmen	280 kvm, exklusive källare och vind
Uddmanska huset/Rosa huset	Entréplan 210 kvm, vind till vilken ingen hiss finns 142 kvm
Rådhuset	Entréplan 215 kvm Våning 2 till vilken ingen hiss finns 140 kvm Vind till vilken ingen hiss finns 70 kvm
Hembygdsgården på Fästningsholmen	Entréplan 120 kvm Våning 2 till vilken ingen hiss finns 120 kvm Vind till vilken ingen hiss finns 90 kvm

Övriga markområden	
Gärdet 1:3; väster	area i marknivå (fotavtryck) cirka 4100 kvm
Klocktornet 1 m.fl.	area i marknivå (fotavtryck) cirka 2350 kvm

Kommentarer till utförda mätningar av Mimers kulturhus/A-huset

- Om stadsbiblioteket flyttas behöver det nya stadsbiblioteket vissa gemensamma utrymmen som idag samutnyttjas med resten av kulturhuset. Ett nytt stadsbibliotek bör uppskattningsvis vara minst 3 000 kvm, inklusive kontorslokaler/arbetsplatser.

- Av stadsbibliotekets nuvarande lokaler kan cirka 1500 kvm inte rymma klassrum, eftersom möjlighet till tillräckligt dagsljusinsläpp saknas. Förlängning av bjälklag i två våningar, där den interiöra takhöjden idag är trippel, skulle ge ytterligare cirka 500 kvm användbart för klassrum. Utöver det kan vissa kontorslokaler och andra lokaler i anslutning till stadsbiblioteket byggas om till klassrum.

- I ytorna för Mimers teater ingår själva teatersalongen i tre våningar, foajén direkt utanför teatern, förråd, loger, orkesterdike, teknikrum med mera.

- Hela stadsbiblioteket är tillgängligt som skolbibliotek för eleverna på Mimers hus gymnasium. Ett rent skolbibliotek för enbart Mimers hus gymnasiums elever bedöms kräva cirka 150-200 kvm.

- I ytorna för kulturskolan ingår samtliga undervisningsrum samt danssal, dramastudio, rockstudio, slagverkssal, vissa omklädningsrum, vissa förråd samt ateljén i anslutning till stadsbiblioteket. Denna samutnyttjas av stadsbiblioteket. Rockstudion och danssalen används även av KultLab.

- I ytorna för stadsbibliotek och kulturskola ingår även kontorslokaler/arbetsplatser för de aktuella verksamheterna samt allmänkulturen.

- Hörsal 1 och 2 m.m. inkluderar även ett uthyrningsbart konferensrum.

- Övriga kontorsplatser används i dagsläget för kommunens flerspråksenhet och stödenhet.

- Gemensamma utrymmen är allmänna korridorer, trapphus, hissar, publika toaletter, entré/vindfång, vissa teknikrum m.m. Den typen av ytor tenderar att vara omfattande i en större byggnad med flera funktioner.

- Teknikrum i källaren rymmer bland annat installationer för ventilation, el, värme m.m.

- I delar av Mimers kulturhus är den interiöra takhöjden dubbel respektive trippel. I teaterfoajén och delar av stadsbiblioteket som båda har trippel takhöjd har bara den faktiska golvytan inkluderats. I konsthallen med dubbel takhöjd och teatersalongen med trippel takhöjd har avsaknaden av golvyta inkluderas i två respektive tre våningar. Dessa verksamheter fordrar hög interiör takhöjd och på detta vis blir bilden av ytbehovet mer rättvisande.

Övriga kommentarer

- För Gröna villan och Hembygdsgården på Fästningsholmen, Rådhuset och Uddmanska huset är samtliga ytor BTA (bruttoarea). Mätningarna av dessa byggnader är ungefärliga.

- Mätningen av H-huset utgår inte från definitionen av H-huset i de ursprungliga bygglovsritningarna från år 2003. Istället inkluderar mätningen av H-huset de delar som Mimers hus gymnasium använder, vilket är merparten av H-huset till cirka i nivå med C-husets fasad åt sydost. De delar av H-huset som används av Trekungagymnasiet räknas in i Trekungagymnasiets yta. I bygglovsritningarna benämns Trekungagymnasiet som I-huset.

§ 145/2025

Utredning om kultur i stadsutvecklingen - kulturhus, stadsbibliotek, stadsmuseum, kulturstråk och digitalisering av kulturarv (Dnr KS2025/0613)

Sammanfattning

Utredningen om kultur i stadsutvecklingen är ett svar på de politiska uppdragen ***Arbeta fram förslag på stadsplan där kulturen ingår i konceptet*** och ***Bistå fastighetsägarna att forma verksamhetsutbudet i gamla Kungälv.*** Förvaltningen har utifrån dessa uppdrag utrett en ny lokalisering för kulturhus/stadsbibliotek, etablerande av ett stadsmuseum och ett kulturstråk samt digitalisering av kulturarv.

Förvaltningens bedömning är följande:

- Kungälvs kommuns kulturhus/Mimers kulturhus bör vara kvar i Mimers hus A-hus. Kommunen bör inte flytta stadsbiblioteket eller kulturhuset till en annan plats. I det fall som man vill flytta kulturhuset och/eller stadsbibliotek är två möjliga lokaliseringar Klocktornet 1 m.fl. (Sigillets kvarter vid stadsbiblioteket) eller Gärdet 1:3, väster (del av markparkeringen vid Liljedalsgatan).

- Förvaltningens bedömning är att Kungälvs kommun tillsammans med Kulturarv Kungälv bör undersöka om ett stadsmuseum kan inrymmas i ett av de gröna husen på Fästningsholmen närmast Fars hatt. I annat fall skulle ett stadsmuseum kunna rymmas i Klocktornet 1 m.fl. (Sigillets kvarter vid stadsbiblioteket).

- Kungälvs kommun bör etablera ett kulturstråk från Fästningsholmen via och kring Västra gatan till Mimers kulturhus. Detta bedöms vara ett mer kostnadseffektivt sätt att arbeta med kultur och historia i och kring den gamla stadskärnan. Det är också i linje med hur andra kommuner arbetat med kulturhistoriska miljöer.

- Kulturarvet i Kungälvs kommun bör digitaliseras med hjälp av skyltar med informerande text och QR-koder samt fördjupad information på kommunens hemsida.

Socialdemokraterna och Moderaternas förslag till beslut:

Utifrån det politiska uppdraget att arbeta fram förslag på stadsplan där kulturen ingår i konceptet och bistå fastighetsägarna att forma verksamhetsutbudet i gamla Kungälv uppdrar kommunstyrelsen till kommundirektör med förvaltning att i arbetet med verksamhetsplan 2026 och kommande arbete med lokalförsörjningsprogram, aktuella detaljplaner samt förändrade krav på säkerhet i skolverksamheten framgent att

- ***pröva utredningens förslag om införande av kulturstråk från Fästningsholmen via och kring Västra gatan i budget 2026***
- ***pröva utredningens förslag om digitalisering av kulturarv i budget 2026***
- ***i första hand arbeta vidare med ett stads/museum i gröna hus Fästningsholmen***

- ***i första hand långsiktigt arbeta vidare med ett nytt stadsbibliotek vid Västra gatan, Klocktornet 1 m.fl Sigillets kvarter nära stadshuset***

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Utredning om kultur i stadsutvecklingen - kulturhus, stadsbibliotek, stadsmuseum, kulturstråk och digitalisering av kulturarv
Bilaga Utredning om kultur i stadsutvecklingen

Beslut

1. Informationen antecknas till protokollet med inkomna förslag.

_____
Ärendet ajourneras 14:30 – 14:45

Expedieras till:

För kännedom till:

§ 223/2025

Utredning om kultur i stadsutvecklingen - kulturhus, stadsbibliotek, stadsmuseum, kulturstråk och digitalisering av kulturarv (Dnr KS2025/0613)

Sammanfattning

Utredningen om kultur i stadsutvecklingen är ett svar på de politiska uppdragen ***Arbeta fram förslag på stadsplan där kulturen ingår i konceptet*** och ***Bistå fastighetsägarna att forma verksamhetsutbudet i gamla Kungälv.*** Förvaltningen har utifrån dessa uppdrag utrett en ny lokalisering för kulturhus/stadsbibliotek, etablerande av ett stadsmuseum och ett kulturstråk samt digitalisering av kulturarv.

Förvaltningens bedömning är följande:

- Kungälvs kommuns kulturhus/Mimers kulturhus bör vara kvar i Mimers hus A-hus. Kommunen bör inte flytta stadsbiblioteket eller kulturhuset till en annan plats. I det fall som man vill flytta kulturhuset och/eller stadsbibliotek är två möjliga lokaliseringar Klocktornet 1 m.fl. (Sigillets kvarter vid stadsbiblioteket) eller Gärdet 1:3, väster (del av markparkeringen vid Liljedalsgatan).

- Förvaltningens bedömning är att Kungälvs kommun tillsammans med Kulturarv Kungälv bör undersöka om ett stadsmuseum kan inrymmas i ett av de gröna husen på Fästningsholmen närmast Fars hatt. I annat fall skulle ett stadsmuseum kunna rymmas i Klocktornet 1 m.fl. (Sigillets kvarter vid stadsbiblioteket).

- Kungälvs kommun bör etablera ett kulturstråk från Fästningsholmen via och kring Västra gatan till Mimers kulturhus. Detta bedöms vara ett mer kostnadseffektivt sätt att arbeta med kultur och historia i och kring den gamla stadskärnan. Det är också i linje med hur andra kommuner arbetat med kulturhistoriska miljöer.

- Kulturarvet i Kungälvs kommun bör digitaliseras med hjälp av skyltar med informerande text och QR-koder samt fördjupad information på kommunens hemsida.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Utredning om kultur i stadsutvecklingen - kulturhus, stadsbibliotek, stadsmuseum, kulturstråk och digitalisering av kulturarv
Bilaga Utredning om kultur i stadsutvecklingen
Bilaga Protokollsutdrag - Utredning om kultur i stadsutvecklingen - kulturhus, stadsbibliotek, stadsmuseum, kulturstråk och digitalisering av kulturarv – Kommunstyrelsen

Yrkande

Miguel Odhner (S):

Utifrån det politiska uppdraget att arbeta fram förslag på stadsplan där kulturen ingår i konceptet och bistå fastighetsägarna att forma verksamhetsutbudet i gamla Kungälv uppdrar kommunstyrelsen till kommundirektör med förvaltning att i arbetet med verksamhetsplan 2026 och kommande arbete med lokalförsörjningsprogram, aktuella detaljplaner samt förändrade krav på säkerhet i skolverksamheten framgent att

- pröva utredningens förslag om införande av kulturstråk från Fästningsholmen via och kring Västra gatan i budget 2026
- pröva utredningens förslag om digitalisering av kulturarv i budget 2026
- i första hand arbeta vidare med ett stads/museum i gröna hus Fästningsholmen

- i första hand långsiktigt arbeta vidare med ett nytt stadsbibliotek vid Västra gatan, Klocktornet 1 m.fl Sigillets kvarter nära stadshuset

Ove Wiktorsson (C): Avslag på punkt 4 att flytta stadsbiblioteket.
Erik Andreasson (V): Avslag punkt 4.
Mikael Karlsson (L): Bordläggning av ärendet.
Patrik Ryberg (SD): Bifall på Ove Wiktorssons yrkande (C)

Beslut

Ärendet tas upp nästa sammanträde, lagda yrkanden ligger till nästa sammanträde och kommer att tas upp för beslut.

_____

Expedieras till:

För kännedom till:

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Jenny Björness Bergdahl

2025-08-14

Kungälvs remissvar på förslag till regional infrastrukturplan för Västra Götaland 2026–2037, RS 2023-04619 (Dnr KS2025/1245-2)

Sammanfattning

Regeringen remitterar härmed förslag till regional plan för transportinfrastrukturen 2026–2037 Västra Götalandsregionen (VGR) har utarbetat planförslaget utifrån ett trafikslagsövergripande synsätt, och fyrstegsprincipen har tillämpats för att säkerställa en god resurshushållning och för att åtgärderna ska bidra till en hållbar samhällsutveckling.
Förvaltningens remissvar redogör för synpunkter på förlag till regional plan för transportinfrastrukturen 2026–2037. Södra Bohusbanan lyfts fram som en viktig prioritering, övrigripande studie för Göteborgsregionens (GR) norra stråk, förstudie för alternativ länk mellan Göteborg nordväst och Kungälv sydväst samt genomförande för gång- och cykelväg.
Förvaltning remissvar redogörs i bilaga 1.

Juridisk bedömning

Juridisk påverkan bedöms förekomma eftersom det finns medfinansieringsavtal bundna till regionala objekt i regional plan för transportinfrastrukturen 2026–2037.

Förvaltningens bedömning

Bakgrund
Västra Götalandsregionen (VGR) har ansvar för att ta fram en regional infrastrukturplan som en del av den nationella infrastrukturplanen. Rollen som länsplaneupprättare ingår i det regionala utvecklingsuppdraget och planen ska, med hänsyn till de regionala förutsättningarna, bidra till att de transportpolitiska målen uppnås. Regeringen fastställer de ekonomiska ramarna. Hur medlen ska fördelas inom den regionala infrastrukturplanen beslutas av regionfullmäktige.
Den regionala infrastrukturplanen är framarbetad i nära dialog med de fyra kommunalförbunden. Västtrafik och Trafikverket har bistått arbetet. Dialog med kommunerna har förts via kommunalförbunden och politisk förankring har skett löpande i beredningen för hållbar utveckling. Arbetet har skett integrerat med hållbarhetsbedömning. Trafikverket ansvarar för planens genomförande.
Långsiktigt syftar planförslaget till att förbättra tillgängligheten i hela regionen med fokus på olika funktioner i transportsystemet samt på ett hela-resan perspektiv både för person- och godstransporter liksom kris- och klimatberedskap. Den regionala infrastrukturplanen innehåller sex åtgärdsområden baserade på funktion.

Förvaltningens bedömning är att remissen återspeglar GRs inspel under våren 2025 till VGR. Förvaltningen står bakom GRs kommande remissvar på regional plan 2036-2037 till VGR och vill framföra mer kommunspecifika åtgärder med regionalt och mellankommunalt perspektiv.

Kommunen är strategiskt belägen längs det norra huvudstråket i Göteborgsregionen – Södra Bohusbanan och E6, och kompletteras av det viktiga sekundärstråket väg 168. Denna placering gör Kungälv till en central aktör i den regionala målsättningen att utveckla huvudstråken med stöd

av en attraktiv och kraftfull pendel- och regiontågstrafik. Kommunens inriktning är att bibehålla god framkomlighet för kollektivtrafik, näringsliv, service med flera funktioner.

Förvaltningen vill lyfta fram riksintressena E6 och södra Bohusbanan - i föreslagen regionalplan finns inga satsningar på nämnda sträckor inom Kungälv. Trafikverket har ansvar för framkomlighet och trafiksäkerhet för det statliga vägnätet samt ansvar för eventuella brister på vägnätet.

I remissvarets bilaga lyfts följande:

- Behov av en robust Södra Bohusbanan
- Behov av att ingå i biljettzon A för hela kommunen
- Behov av fler förbindelser över älven, Nordre älv
- Behov av övergripande regionalstudie med fokus på det norra transportstråket i GR.
- Behov att bättre processbeskrivning med uppföljning

Genomförandet av beslutade investeringar i GC-vägar behöver få en bättre framdrift och det bör möjliggöras alternativa lösningar för genomförandet.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Svar på remiss på regional plan för transportinfrastrukturen.2026–2037 ligger i linje med de strategiska målen

- En ökad samordning mellan infrastruktur och byggnation i hela kommunen
- Att underlätta för invånare och företag i Kungälv som vill reducera klimatutsläppen.

samt resultatmålen

- Planberedskap skall finnas för bostäder, verksamhetsmark och handel
- Minskade utsläpp i luft och vattendrag
- Ökad kollektiv jobbpendling.

Vid beredning av strategiska styrdokument och ärenden som är mera långsiktiga, ska beredningen göras utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ärendet har koppling till mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur och mål 11 Hållbara städer och samhällen.

Mål 9 avser en väl fungerande och hållbar infrastruktur som genererar flera positiva effekter och främjar ekonomisk tillväxt och utveckling. Delmål 9.1 utvecklar: Utbyggnad av tillförlitlig, hållbar och motståndskraftig infrastruktur av hög kvalitet, inklusive nationell och gränsöverskridande infrastruktur, för att stödja ekonomisk utveckling och människors välbefinnande, med fokus på ekonomiskt överkomlig och rättvis tillgång för alla.

Mål 11 stödjer en hållbar stadsutveckling och omfattar hållbart byggande och hållbar planering av bostäder, infrastruktur, offentliga platser, transporter. Delmål 11.A Främja positiva ekonomiska, sociala och miljömässiga kopplingar mellan stadsområden, stadsnärområden och landsbygdsområden genom att stärka den nationella utvecklingsplaneringen.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Bedömning utifrån politiska styrdokumenten; översiktsplan 2010, bostadsförsörjningsprogram och mobilitetspolicy är aktuella.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Remissen kommer ge medborgare och brukare ökad säkerhet och tillgänglighet att kunna resa mellan olika kommundelar och inom regionen, vilket är positivt utifrån både brukar-, näringslivs- och miljöperspektiv. Likaså möjliggör det att fler kan resa hållbart till olika utflyktsmål i kommunen

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Remissen för kommer ge förvaltningen planeringsförutsättningar i kommunens samhällsplanering och kan användas vid resursplanering för personal.

Ekonomisk bedömning

Kommunen är med och medfinansierar väg- och cykelprojekt på och utefter statligt vägnät. Dessa är medtagna i kommunens investerings- och tillväxtprogram sedan 10 år tillbaka.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar bilaga 1 som Kungälv kommuns remissvar för förslag till regional plan för transportinfrastrukturplan 2026–2037.

Namn
Mirsad Radoncic
Sektorchef samhälle och utveckling

Namn
Martin Gistell
Enhetschef Trafik Gata Park

Expedieras till:	regionstyrelsen@vgregion.se Märk Kungälvs kommun Remissvar Regional infrastrukturplan, RS 2023-04619 Västra Götalandsregionen Koncernkontoret, Regional samhällsplanering, att: Anna Kronvall, Regionens hus, 405 44 Göteborg
För kännedom till:	Jenny.BjönnessBergdahl@kungalv.se, info@trafikverket.se och info@gr.se

KUNGÄLVS KOMMUN

Kungälvs kommuns skriftliga inspel till åtgärdsplaneringen i det fortsatta arbetet med planrevideringen för åren 2026-2037, utifrån nedanstående (Dnr 2025/1242)

Kungälvs kommuns inriktning är att följa åtgärdsplaneringen för nationell och regionala infrastrukturplan perioden 2026–2037 och Göteborgsregionens strukturbild och inriktning för transportinfrastrukturplaneringen i storstadsregionen.
”Det innebär att transportinfrastrukturen ska bidra till en hållbar tillväxt i storstads-regionen med kraftigt minskad klimat- och miljöpåverkan från transportsystemet. Infrastrukturplanen bör bidra till att stärka kollektivtrafik, cykel och gång med goda möjligheter för personer och gods att nyttja olika trafikslag under en resa eller transport.
Medel bör anpassas efter delregionernas geografiska förutsättningar, befolkning, resande och näringslivsutveckling. Den regionala betydelsen av utvecklingen i storstadsregionen bör avspeglas i planens ekonomiska fördelning.”

Kungälv är en typisk kranskommun, med goda pendlingsmöjligheter till Göteborg samt en relativt stor andel boende på landsbygden. Kommunen har ett strategiskt läge längs det norra huvudstråket i Göteborgsregionen – Södra Bohusbanan och E6 – kompletterat av det viktiga sekundärstråket väg 168. Denna placering gör Kungälvs kommun till en central aktör i den regionala målsättningen att utveckla huvudstråken med stöd av en attraktiv och kraftfull pendel- och regiontågstrafik. Kommunens inriktning är att bibehålla god framkomlighet för kollektivtrafik, näringsliv, service med flera.
Som en del av Göteborgsregionens tillväxt strävar Kungälv efter att utvecklas hållbart, med en bebyggelsestruktur som främjar kollektivtrafik och ett samhälle i balans och fokus på stationssamhällena Kode och Ytterby. Genom att koncentrera bebyggelsen och utveckla serviceorterna skapas förutsättningar för att kollektivtrafik ska finnas inom rimligt avstånd för invånarna – en nyckel för att minska bilberoendet och öka tillgängligheten.

Kollektivtrafiken i Kungälvs kommun bygger på två stråk mot Göteborg; tåget via Ytterby och Kode, samt expressbussar längs E6. En mer robust järnväg gör kollektivtrafiken mer attraktiv och ökar potentialen för att fler väljer tåget framför bilen. Ett utökat tågutbud i Ytterby kan möjliggöra en betydande överflyttning av resor till kollektivtrafik och därmed avlasta både väg 168 och E6. Detta är avgörande för att möta de kapacitetsutmaningar som Trafikverket identifierat i bland annat, trafikanalysen för väg 168 Ekelöv – Kareby (år 2021) där resor med mer än 6 000 fordon per dygn behöver flyttas från väg till spår (kollektivtrafik) för att klara kapaciteten på E6, genom Kungälv centrum.

Cykelbanor i Kungälv är en viktig parameter vid överflyttning från bilen. Kommunen satsar kontinuerlig på cykel genom att stärka upp med cykelstråk/ länkar såväl inom tätorter som i stråk mellan tätorterna.
E6 genom Kungälv är en viktig länk i det nationella och regionala transportsystemet i västra VGR. Med växande befolkning och arbetsplatser i norra GR och attraktivt boende i västra Kungälv ökar trycket på infrastrukturen. Systemet i norra stråket på E6 är en övergripande trafikutmaning kopplad till tillväxten och är inte enkom en kommunal fråga.
E6 genom Kungälv är redan kapacitetsmässigt fullt utnyttjad under rusningstid. Uteblivna satsningar på Södra Bohusbanan, såsom dubbelspår och planskildhet, försvårar möjligheten till överflyttning från väg till spår. Samtidigt är Jordfallsbron hårt belastad och spiller över till Kungälv genom att det blir trängselproblematik på E6. Samtidigt förtätas Hisingen med fler tillkommande arbetsplatser och bostäder, vilket ökar trycket ytterligare.
E6 bro över Nordre Älv till Hisingen riskerar att bli en flaskhals i det regionala systemet likaså Jordfallsbron som är en av få avgiftsfria kopplingar över Göta Älv.

I nuvarande översiktsplan (ÖP 2010) har både nationella och regionala projekt identifierats som viktiga för att möjliggöra kommunal tillväxt i Ytterby och Kungälv, särskilt vad gäller bostäder och verksamhetsområden. Dessa projekt är fortfarande i planeringsskede och har ännu inte genomförts. Nu pågår arbetet med en ny översiktsplan för Kungälv, där de tidigare ej genomförda projekten blir knäckfrågor att hantera framåt i den kommande översiktliga planeringen. Sedan ÖP2010 har cykelinfrastrukturen blivit väl utbyggd mellan Kungälv och serviceorterna i kommunen, återstår ett par regionala sträckor.

Regionen beskriver sina mål i planförslaget

- Att regionens övergripande mål i inriktningsunderlaget är ”Ett fossiloberoende transportsystem för ökad konkurrenskraft och möjlighet till goda livsmiljöer i stad och på landsbygd – förbättrad tillgänglighet”
- Att planförslaget beskriver bland annat ett välfungerande transportsystem är viktigt för att uppnå miljö- och klimatmålen, för omställningen till ett transporteffektivt samhälle samt för att skapa förutsättningar för ett ökat bostadsbyggande.
- Att planen ska också ge utrymme för att nyttja medel från olika potter för att möjliggöra för synergieffekter.

Under rubriken ”*Statlig infrastruktur i Västra Götaland”* beskrivs det statliga järnvägsnätet i VGR men Kungälv saknar en beskrivning för Södra Bohusbanan som går genom Bohuslän parallellt med Norge/ Vänerbanan. Denna är en viktig länk för utveckling och sammanbindning i regionens västra delar.

Kungälvs kommuns inspel

Kungälv vill först nämna att kommunen står bakom GRs kommande remissvar på regional plan 2036-2037 till VGR och vill framföra mer kommunspecifika åtgärder med regionalt och mellankommunalt inspel.
Kommunens inspel baseras på bland annat genomförda åtgärdsvalsstudier, kunskap från pågående vägplaner, trafikanalyser och utredningar, kommunala

projekt och utredningar/ analyser. Samt kommunens pågående arbete med ny översiktsplan och GR senaste inriktningsdokument för transportinfrastrukturen.

Behov av fler förbindelser över älven

Kungälvs kommun ser i detta ett akut behov av en övergripande regional studie som tar ett helhetsgrepp för att regionen ska kunna växa hållbart och effektivt. Möjliggöra för att skapa ett robust och hållbart transportsystem i norra Göteborgsregionen.
I och med att de allmänna bristerna är generella brister som inte enkom berör Kungälvs kommun motverkas ett effektivt utnyttjande av infrastrukturen respektive hållbara resor och transporter inom Göteborgsregionen. Trots att utbyggnad, exploateringar, till stora delar planeras i kollektivtrafiknära lägen inom kommunerna bedöms trafikflödena inom norra GR fortsatt att öka över tid. I vissa fall öka kraftigt och större överflyttning till hållbara resor i städer/ stations-samhällena krävs för att ge utrymme för övriga.
- Där är Kornhallsvägen och Kornhall en viktig länk mellan Kärna och Hisingsleden som kan bidra till ökad redundans i det norra transportstråket.
En övergripande regional studie bör omfatta:

- Redundans i vägnätet och älvförbindelser
- Kapacitet och funktion på E6, Norrleden och Hisingsleden
- Strategier för överflyttning till kollektivtrafik (tåg och buss), gång och cykel
- Placering av bostäder och arbetsplatser i kollektivtrafiknära lägen

Målbild och en strategi för kollektivtrafiken

Det finns likaså ett behov av en målbild och en strategi för kollektivtrafiken utanför GMP-området. I tidigare skrivelse till Kollektivtrafiknämnden 2020 lyfts vikten av på satsningar på kollektivtrafiken för en fortsatt utveckling i kommunen. Stationssamhällen Ytterby och Kode längs med GRs norra huvudstråk påverkas av att E6:an redan idag har stora trafikvolymer i maxtimman.

Kollektivtrafikens roll i Kungälv

Satsning på Södra Bohusbanan - Kommunen planerar för att vara med och bidra till en omställning till ett transporteffektivt samhälle genom att förtäta och utveckla med bostäder i bland annat i stationssamhällena Ytterby och Kode i enlighet med kommunal översiktsplan (2010). Där järnvägen (södra Bohusbanan) är ryggraden i kommunens stationssamhällen och en viktig förutsättning för ökat kollektivtrafikresande med ett attraktivt och pålitligt tågutbud. Likaså är de attraktiva och tillgängliga knutpunkter för resenär och bytespunkter till kollektivtrafiken.

Högre överflyttning från bil till kollektivtrafik

- Ingå i Zon A, större överflyttning från bil till kollektivtrafiken i Kungälv genom att hela kommun ingår biljettzon A.
- Attraktiv tågtrafik, helt enkelt robustare tågtrafik, mer pålitlig och färre tågstopp m m på Södra Bohusbanan.

Resecentrum Kungälv

För att främja kollektivtrafikresandet och öka tryggheten vid Kungälv Resecentrum föreslås åtgärder. Förlängning av perronger på båda sidor av E6 för att öka säkerheten vid av- och påstigning. I dagsläget släpps resenärer av utanför perrongen i norrgående riktning. Upprustning av bullerskärmar vid och längs E6 för att förbättra ljudmiljön och minska bullernivåerna.

Kungälv är gärna med och bidrar som pilotkommun.
Det finns redan i dag färdig infrastruktur vid Kungälv Resecentrum/Kungälvs motet/ Kungälvs sjukhus för angörings- och vändmöjligheter för Metrobusskonceptet. Kommunen välkomnar framtida satsningar på Metrobusskonceptet som möjliggör till minskade persontransport med bil och minskad trängsel till och från kommunen. Regionen satsning om att starta mellan Kungälvs sjukhus och Göteborg kan ses som första början för metrobusskonceptet.

Problematiken med köbildning i Kode
Plankorsningen vid Hedsvägen har ett flertal brister som gör att den utgör en trafikfara för trafikanter och begränsad framkomlighet för kollektivtrafiken.

Bullerproblematiken
Behov av att tydliggöra för vem som bär ansvaret för bullerproblematiken i samhällsplaneringen

Uppföljning – tid- och ekonomiskperspektiv, utbyggnad
- Behov av en processbild för genomförande av mindre brister i kommunen. Det är oklart hur brister i Västtrafiks bruttolista prioriteras och hur gången är för ett genomförande av åtgärder. I väntan på satsningar på Södra Bohusbanan finns det behov av mindre åtgärder som främjar kollektivtrafikens framkomlighet på regionalt vägnät. Regionen är ansvarig för de mindre statliga vägnätet men Trafikverket är trots detta huvudansvariga som väghållare och som väghållare bör det tas ett större ansvar för att främja åtgärder som möjliggör till ett hållbart resande. Samt en bättre samverkan mellan kommun, Trafikverket och region för att öka samsyn och framdrift.

- Kommunen välkomnar framtida satsningar på cykel men det måste bli en mer kostnadseffektiv process. En bättre tids- och kostnadsuppföljning för att undvika ökade kostnad för kommunen som medfinansierar med 50%.

- Behov av att möjliggöra för kommunen att bidra till ökad trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter genom att kommunen i egen regi kompletterar med kortare cykellänkar på regionalt vägnät inom tätort samt småytor på regionalt vägnät.

KUNGÄLVS KOMMUN

Namngivna objekt i kommunen

Kommunens namngivna objekt som bland annat väg 168 Ekelöv-Kareby och väg 168 Tjuvkil i planförslaget välkomnas och är viktiga för både kommunens utveckling och regionens utveckling. Inte minst då Marstrand är ett attraktivt besöksmål nationellt och regional.

- Kommunen är medveten att större åtgärder kräver en lång planeringshorisont och omfattande förarbeten innan byggnation kan inledas. De objekt som berör kommunen har båda tidsförskjutningar (8-12 år) och kostnadsökningar som har resulterat i att kommunen ska betala mångmiljonbelopp vilket inte är rimligt. Det finns ett behov av kontinuerlig uppföljning för att säkra framdrift och kostnadsutveckling i objekten.
- Fördelning av medel för större namngivna kollektivtrafikåtgärder är ”elfärjan, Marstrand” med i omvandlingsskedet till elfärja. Kommunen kommer att slutföra objektet under år 2026.

Kungälv kommun 2025-08-15

Jenny Bjönness Bergdahl
Trafikstrateg
Kungälvs Kommun

Sammanträdesprotokoll

§ 99/2025

Kungälvs remissvar på förslag till regional infrastrukturplan för Västra Götaland 2026–2037 (Dnr KS2025/1245)

Regeringen remitterar härmed förslag till regional plan för transportinfrastrukturen 2026-2037

Västra Götalandsregionen (VGR) har utarbetat planförslaget utifrån ett trafikslagsövergripande synsätt, och fyrstegsprincipen har tillämpats för att säkerställa en god resurshushållning och för att åtgärderna ska bidra till en hållbar samhällsutveckling.
Förvaltningens remissvar redogör för synpunkter på förlag till regional plan för transportinfrastrukturen 2026–2037. Södra Bohusbanan lyfts fram som en viktig prioritering, övrigripande studie för Göteborgsregionens (GR) norra stråk, förstudie för alternativ länk mellan Göteborg nordväst och Kungälv sydväst samt genomförande för gång- och cykelväg.
Förvaltning remissvar redogörs i bilaga 1.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Kungälvs remissvar på förslag till regional infrastrukturplan för Västra Götaland 2026-2037
Bilaga Bilaga 1 remissvar på regional plan 2026-2037

Förslag till Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen antar bilaga 1 som Kungälv kommuns remissvar för förslag till regional plan för transportinfrastrukturplan 2026–2037.

Expedieras till: regionstyrelsen@vgregion.se Märk Kungälvs kommun Remissvar Regional infrastrukturplan, RS 2023-04619
Västra Götalandsregionen Koncernkontoret, Regional samhällsplanering, att: Anna Kronvall, Regionens hus, 405 44 Göteborg

För kännedom till: Jenny.BjönnessBergdahl@kungalv.se, info@trafikverket.se och info@gr.se

Sammanträdesprotokoll

§ 99/2025

Kungälvs remissvar på förslag till regional infrastrukturplan för Västra Götaland 2026–2037 (Dnr KS2025/1245)

Regeringen remitterar härmed förslag till regional plan för transportinfrastrukturen 2026-2037

Västra Götalandsregionen (VGR) har utarbetat planförslaget utifrån ett trafikslagsövergripande synsätt, och fyrstegsprincipen har tillämpats för att säkerställa en god resurshushållning och för att åtgärderna ska bidra till en hållbar samhällsutveckling.
Förvaltningens remissvar redogör för synpunkter på förlag till regional plan för transportinfrastrukturen 2026–2037. Södra Bohusbanan lyfts fram som en viktig prioritering, övrigripande studie för Göteborgsregionens (GR) norra stråk, förstudie för alternativ länk mellan Göteborg nordväst och Kungälv sydväst samt genomförande för gång- och cykelväg.
Förvaltning remissvar redogörs i bilaga 1.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Kungälvs remissvar på förslag till regional infrastrukturplan för Västra Götaland 2026-2037
Bilaga Bilaga 1 remissvar på regional plan 2026-2037

Förslag till Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen antar bilaga 1 som Kungälv kommuns remissvar för förslag till regional plan för transportinfrastrukturplan 2026–2037.

Expedieras till: regionstyrelsen@vgregion.se Märk Kungälvs kommun Remissvar Regional infrastrukturplan, RS 2023-04619
Västra Götalandsregionen Koncernkontoret, Regional samhällsplanering, att: Anna Kronvall, Regionens hus, 405 44 Göteborg

För kännedom till: Jenny.BjönnessBergdahl@kungalv.se, info@trafikverket.se och info@gr.se

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Ulrika Engström

2025-08-12

Förslag till beslut - Planbesked för Rishammar 5:22 (Dnr KS2024/1578-6)

Sammanfattning

Ansökan gäller fastighet Rishammar 5:22. Fastigheten ägs av en privatperson som också är den som söker planbesked. Fastigheten har en area om cirka 20 000 kvm och större delen av fastigheten föreslås som möjlig för byggnation av bostäder.

Exploatören syfte är att det upprättas en ny detaljplan för bostadsbebyggelse inom fastigheten Rishammar 5:22 i Kareby. Inom området föreslås upp till tio bostäder, i form av friliggande småhus i 1–2 våningar. Storleken på de planerade tomterna är mellan 1000 kvm och 1 700 kvm. Det föreslås att 240 kvm byggnadsarea tillåts inom varje tomt. Totalt bedöms ca 3 400 kvm bruttoarea kunna tillskapas inom fastigheterna vid upprättande av en detaljplan.

Förslaget är delvis enligt gällande Översiktsplan (ÖP) och kan ses som en logisk utbyggnad av Kareby och avgränsas i nordost av väg 627 och i syd av ett vattendrag. Det finns möjlighet till viss service i området i form av låg- och mellanstadieskola, förskolor och matbutik.

En lokaliseringsutredning för ianspråktagande av jordbruksmark kan behöva utföras i kommande arbete med översiktsplan eller i samband med arbetet för att ta fram en detaljplan.

Enligt miljöbalken får brukningsvärd jordbruksmark enbart tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

De utmaningar som finns gällande byggnation här är framför allt kapacitet i VA-nätet, ökad dagvattenproblematik nedströms samt påverkan på naturvärdena i och runt vattendraget. Det går också en kraftledning genom fastigheten.

Det bedöms finnas förutsättningar för att upprätta en detaljplan inom den yta som Översiktsplanen har pekat ut för byggnation. Exakt vilken yta som är möjlig att exploatera får utredas i detaljplanearbetet men området närmast bäcken bör sparas på grund av de relativt höga naturvärdena samt på grund av risken av ökade problem med dagvattenhanteringen nedströms.

VA-systemet kan behöva byggas ut för att klara ytterligare byggnation. Kostnader kan tillkomma för exploatören för att klara av det ökade behovet. Storleken på exploateringen kan påverkas av VA-kapaciteten.

Det önskas en byggherredriven process. Detta kommer beslutas i samband med att detaljplanen startas och vad som bedöms lämpligt vid den tidpunkten. Tidpunkt för start av detaljplan är satt till preliminärt 2031. Det finns en risk att detta datum senareläggs ytterligare då kommunen har många detaljplaner i kö och att andra stadsbyggnadsprojekt kan vara av större vikt för kommunen.

Juridisk bedömning

Eventuell planläggning kommer att hanteras utifrån plan- och bygglagen.

Förvaltningens bedömning

Bakgrund
Ansökan gäller fastighet Rishammar 5:22. Fastigheten ägs av en privatperson som också är den som söker planbesked. Fastigheten har en area om cirka 20 000 kvm och större delen av fastigheten föreslås som möjlig för byggnation av bostäder.

Bild 1 Föreslaget område i rött.

Förslaget område ligger i Kareby, en ort med cirka 1000 folkbokförda personer. I området finns service i form av en grundskola, två förskolor samt en butik. Området består till största del av enbostadshus och radhus. Kareby har utvecklats de senaste åren och det har nyligen byggts ett nytt bostadskvarter med radhus och villor i den nordvästra delen av Kareby.

Exploatören syfte är att det upprättas en ny detaljplan för bostadsbebyggelse inom fastigheten Rishammar 5:22 i Kareby. Inom området föreslås upp till tio bostäder, i form av friliggande småhus i 1–2 våningar. Storleken på de planerade tomterna är mellan 1000 kvm och 1 700 kvm. Det föreslås att 240 kvm byggnadsarea tillåts inom varje tomt. Totalt bedöms ca 3 400 kvm bruttoarea kunna tillskapas inom fastigheterna vid upprättande av en detaljplan.

Det finns ingen befintlig bebyggelse inom aktuell fastighet. Det finns ett avtalsservitut för en kraftledning som går genom den södra delen av fastigheten.

Marken är huvudsakligen inventerad som jordbruksmark med användningen åker. Vattendraget i söder är klassificerad enligt naturvärdesklass 3 med motiveringen att området är ett fredningsområde för lax och öring. Naturvärdesklass tre innebär att extra stor försiktighet ska iakttas vid exploatering med hänsyn till de höga naturvärdena.

Ny bebyggelse på platsen kommer enligt föreslagen utformning kräva en ny utfart till statlig väg. Detta kräver tillstånd av Trafikverket.

Området ligger på gångavstånd till service i form av förskolor, skolor och mataffär. Det går att på ett säkert sätt ta sig med cykel från området och till centrala Kungälv då det finns cykelväg hela vägen från Kareby till Kungälv. Området ligger dock på visst avstånd till hållplats för kollektivtrafik (cirka 800 meter). Boende förväntas därför använda bilen i högre grad än på platser med bättre kollektivtrafiktäckning.

Det finns vissa problem med vattenkapaciteten i området och vid den punkten där det nya området kan kopplas på är det små dimensioner i ledningsnätet. Det kan krävas satsningar i VA-nätet för att möjliggöra byggnation på platsen. Hur stora satsningar som krävs kommer bero bland annat på hur stor exploateringsgraden blir.

Byggnation på platsen bedöms öka flödena nedströms och leda till ökade översvämningsproblem i centrala Kareby och vidare på lägre höjder. Det finns redan vissa problem med detta och det kommer öka i och med att mer yta bebyggs och hårdgörs.

En stabilitetskartering har tagits fram 2001 av Räddningsverket (numera Myndigheten för samhällsskydd och beredskap). Denna är endast översiktligt utförd och visar på en relativt god stabilitet i området men att området närmast vattendraget i söder kan behöva studeras ytterligare och att förstärkningsåtgärder kan krävas. Området närmast bäcken är också utpekat som område där det finns förutsättningar för skred på grund av jordart och lutning. Området är utpekat efter en analys av de övergripande förutsättningarna och är producerad av Sveriges geologiska institut (SGU).

Planenhetens bedömning

Förslaget är delvis enligt gällande Översiktsplan (ÖP) och kan ses som en logisk utbyggnad av Kareby och avgränsas i nordost av väg 627 och i syd av ett vattendrag. Det finns möjlighet till viss service i området i form av låg- och mellanstadieskola, förskolor och matbutik. Det finns även kollektivtrafik inom gångavstånd även om tätare trafik och hållplats inom närmre avstånd hade varit att föredra för ökat kollektivt åkande. Från Kareby är det möjligt att cykelpendla till centrala Kungälv. Det finns cykelväg hela vägen och avstånd med cykel är cirka 7 kilometer.

En lokaliseringsutredning för jordbruksmark kan behöva utföras i kommande arbete med översiktsplan eller i samband med arbetet för att ta fram en detaljplan.

Enligt miljöbalken får brukningsvärd jordbruksmark enbart tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. På grund av läget av denna plats och storlek på åkermark bedöms det finnas skäl att använda marken för bostadsbyggnation. Platsen är även utpekad för bostadsbyggnation i ÖP2010.

De utmaningar som finns gällande byggnation här är framför allt kapacitet i VA-nätet, ökad dagvattenproblematik nedströms samt påverkan på naturvärdena i och runt vattendraget. Det går också en kraftledning genom fastigheten.

Det bedöms finnas förutsättningar för att upprätta en detaljplan inom den yta som Översiktsplanen har pekat ut för byggnation. Exakt vilken yta som är möjlig att exploatera får utredas i detaljplanearbetet men området närmast bäcken bör sparas på grund av de relativt höga naturvärdena samt på grund av risken av ökade problem med dagvattenhanteringen nedströms.

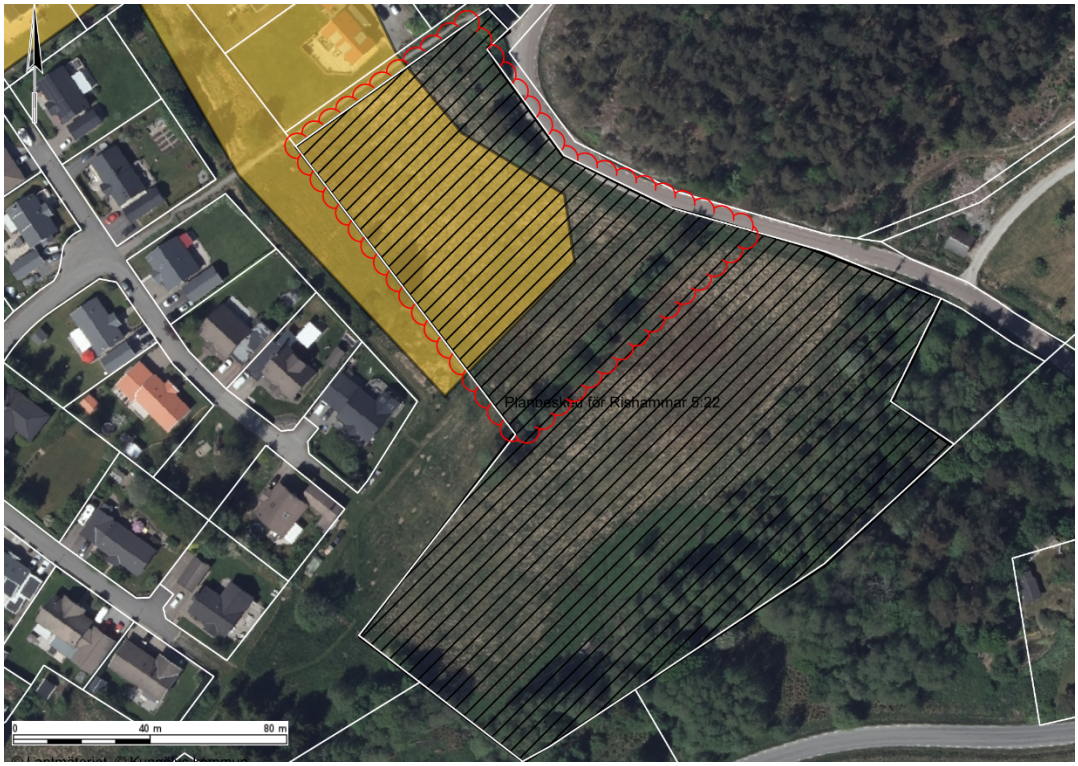

Bild 2 Ungefärlig yta som bedöms möjlig att utreda för byggnation

VA-systemet kan behöva byggas ut för klara ytterligare byggnation. Kostnader kan tillkomma för exploatören för att klara av det ökade behovet. Storleken på exploateringen kan påverkas av VA-kapaciteten.

Exakt vilken typ av bostäder och storlek på tomter får också utredas i detaljplaneprocessen men platsen bedöms vara väl anpassad för småhus och radhus i 1-2 våningar.

Det önskas en byggherredriven process. Detta kommer beslutas i samband med att detaljplanen startas och vad som bedöms lämpligt vid den tidpunkten. Tidpunkt för start av detaljplan är satt till preliminärt 2031. Det finns en risk att detta datum senareläggs ytterligare då kommunen har många detaljplaner i kö och att andra stadsbyggnadsprojekt kan vara av större vikt för kommunen och därför måste prioriteras.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Byggnation på platsen bedöms uppfylla några av Kommunstyrelsens mål om exempelvis att: Kommunen ska ha god framförhållning gällande strategisk planering för att på ett effektivt sätt möta medborgarnas, marknadens och den kommunala organisationens efterfrågan och behov av bostäder, verksamhetsmark och handel.

Till viss del bedöms byggnation på platsen medverka till målet om att fler människor både på landsbygd och i stad väljer kollektiva former för att ta sig till och från arbetsplatsen då kollektivtrafik redan är utbyggt.

Avgörande för att byggnation ska vara möjligt är att kommunfullmäktiges mål om hållbar samhällsutveckling genom ökad samordning mellan infrastruktur och byggnation i hela kommunen uppfylls. Kommunen måste förbättra sitt strategiska tillväxtarbete genom ökad samordning mellan infrastruktur och planerad nybyggnation infrias. I dagsläget är VA-kapaciteten en av de frågor som

gör byggnation på platsen svårare att genomföra. VA-kapaciteten är också avgörande för ett fungerande brandskydd.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Föreslagen åtgärd kan vid rätt utformning bidra till Agenda 2030 mål 11 ”Hållbara städer och samhällen”, då byggnation av bostäder planeras nära kollektivtrafik och befintlig infrastruktur.

Genom att byggnation sker på de ytor där de är mest lämpliga och att man exempelvis inte bygger närmast vattendraget tas hänsyn till ekosystemet och den biologiska mångfalden vilket är mål 15.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Förslaget bedöms delvis gå i linje med gällande Översiktsplan 2010, där är del av området utpekat för ny bostadsbebyggelse.

Vid eventuell planläggning ska kommunens dagvattenplan följas. Denna anger bland annat att dagvatten i första hand ska fördröjas på respektive fastighet. Ytterligare styrdokument som ska följas vid planläggning är bland annat kommunens parkeringsnorm.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Bebyggelse på platsen kan påverka människors upplevelse av området, ta bort utsikt och platser som eventuellt används för friluftsliv men leder också till ett ökat utbud av bostäder. Byggnationen kan leda till överkapacitet i skolor och förskolor vilket är något som behöver tas i beaktande i samband med byggnation.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Förvaltningen har många pågående detaljplaner. Tidpunkt för start av ny detaljplan samt prioritering av planarbetet behöver bedömas i förhållande till enhetens och kommunens personella resurser.

Ekonomisk bedömning

Kostnaden för upprättandet av eventuell detaljplan ska betalas av exploatören. Ett plankostnadsavtal ska upprättas inför planläggningens start. Exploatören kan komma att behöva bekosta fastighetsrättsliga åtgärder, utbyggnad av infrastruktur och VA inom planområdet, fastighetsrättsliga åtgärder och medfinansiering av infrastruktur utanför planområdet.

Ekonom eller ekonomichefen har inte gjort en finansiell bedömning. Vid prioritering av detaljplaner bör fokus ligga på sådana som är strategiskt fördelaktiga ur ett kommunalt perspektiv, exempelvis planläggning inom tätorter med etablerad infrastruktur samt på kommunal mark.

I detta skede har inga övriga behov av kommunala följdinvesteringar identifierats. Detta utesluter inte att kommunala följdinvesteringar kan visa sig uppkomma vid vidare utredning i eventuell planläggning.

Förslag till beslut

1. Ett positivt planbesked ges, enligt 5 kap. 2 § Plan- och bygglagen (PBL).
2. Planläggning bedöms preliminärt, under nu kända förutsättningar, kunna påbörjas tidigast 2031 och detaljplan antas 2033. Denna uppskattning kan ändras.

Avgift 17 640 kr

Avgift enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Bedömningsunderlag

Ansökan om planbesked, inkom 2024-06-24
Planbeskedsrapport, upprättad 2025-08-11
Tjänsteskrivelse, upprättad 2025-08-12

Övriga upplysningar

Detta beslut kan inte överklagas.

Tomas Turnéus
Verksamhetschef
Planering och Projekt

Mirsad Radoncic
Tf. Sektorchef
Samhälle och Utveckling

Expedieras till:
Gerhard Svensson, gerhard.svensson@nara.ica.se
Linda Hansson, Rådhuset Arkitekter, linda@radhuset.se
Pernilla Attnäs Björk, Enhetschef Planering, mark och exploatering
Sandra Vokstrup, Projektenheten
Ulrika Engström, Planering, mark och exploatering

From: Linda Hansson
Sent: Fri, 28 Jun 2024 13:54:04 +0000
To: Kungälvs kommun
Cc: Gerhard Svensson
Subject: Begäran om planbesked Rishammar 5:22
Attachments: begaran-om-planbesked-Rishammar 5_22-240628.pdf, Bilaga 1 - Ansökan om planbesked Rishammar 5_22-240628.pdf, Bilaga 2 - Situationsplan Rishammar 5_22-240628.pdf
Categories: Ingrid

Varsam: Detta är ett meddelande från en extern avsändare. Öppna inte länkar eller bilagor om du är osäker på avsändaren eller innehållet.

Hej,

På uppdrag av fastighetsägaren för Rishammar 5:22 bifogas i detta mejl blanketten med begäran om planbesked, samt två tillhörande bilagor för rubricerad fastighet.

Vänliga hälsningar

Linda Hansson
VD Planeringsarkitekt FPR/MSA

RÅDHUSET ARKITEKTER
SAMHÄLLSPLANERING & MILJÖ

Box 114, 451 16 Uddevalla Besök: Rådhuset, Kungsg. 27
Direkt: 0522-65 66 62 Växel: 0522 - 65 66 67
linda@radhuset.se www.radhuset.se
Följ oss på LinkedIn & Instagram

KUNGÄLVS KOMMUN

BEGÄRAN OM PLANBESKED

Skicka blanketten till: kommun@kungalv.se

eller: Kungälvs kommun/Plan
Stadshuset
442 81 Kungälv

Fastighet och fastighetsägare

Fastighetsbeteckning	Fastighetens adress		
Rishammar 5:22	Rishammarvägen, 442 93 Kareby		
Namn (företag eller privatperson) Gerhard Svensson			Organisationsnummer/personnummer 460705–9450
Utdelningsadress (gata, box) Skredsvik Bråten 347			Telefon dagtid (även riktnummer) 070-6036778
Postnummer 451 94	Ort Uddevalla	E-postadress gerhard.svensson@nara.ica.se	
Eventuell kontaktperson			

Sökande (om annan än fastighetsägare)

Namn (företag eller privatperson)		Organisationsnummer/personnummer
Utdelningsadress (gata, box)		Telefon dagtid (även riktnummer)
Postnummer	Ort	E-postadress
Eventuell kontaktperson		

Ärendet gäller planläggning av område

☐Enbostadshus	■Enbostadshus i grupp	☐Radhus, parhus, kedjehus	☐Tvåbostadshus
☐Fritidshus	☐Flerbostadshus	☐Studentbostadshus	☐Hus för äldre eller funktionshindrade
☐Annat specialbostadshus	☐Handel	☐Kontor	☐Lager, industri, hantverk

☐Annan byggnad eller anläggning. Ange vilken: _____

Planerad upplåtelseform för eventuella bostadslägenheter

☐Hyresrätt	☐Bostadsrätt	■Äganderätt

Produktion

Antal månader	Sammanlagd byggnadsarea	Därav bruttoarea bostäder
12 månader	2400 kvm	3400 kvm
Uppskattad sammanlagd produktionskostnad, inklusive moms tusentalkronor		Byggnadsarbetena avses att påbörjas, datum 2027

ADRESS Stadshuset · 442 81 Kungälv
TELEFON 0303-23 80 00
FAX 0303-190 35
E-POST kommun@kungalv.se
HEMSIDA www.kungalv.se

Beskrivning och motivering av projektet

Se bifogade pdf-filer:
Bilaga 1 Ansökan planbesked Rishammar 5_22
Bilaga 2 Situationsplan Rishammar 5_22

Bilagor

☒ Situationsplan eller karta över området (obligatorisk)	☐ Geoteknisk undersökning (översiktlig)	☐ VA-lösning	☐ Trafiklösning
☐ Översiktlig miljöbedömning	☐ Energi- och hushållning	☐ Tillgänglighet	☐ Hälsa och säkerhet
☐ Avfall	☐ Exploateringsgrad/BTA	☐ Modell, fotomontage eller liknande	
☐ Riskanalys	☐ Upphävande av strandskydd	☐ Hustyper	

Avgift

Avgift betalas enligt av kommunen fastställd taxa

Underskrift

Fastighetsägarens underskrift	Namnförtydligande Gerhard Svensson
Fastighetsägarens underskrift	Namnförtydligande
Sökandens underskrift (om annan än fastighetsägaren)	Namnförtydligande

Information

PBL 5 kap. Att ta fram detaljplaner och områdesbestämmelser

1 § Detta kapitel innehåller bestämmelser om hur en detaljplan och områdesbestämmelser upprättas, antas, ändras och upphävs samt om besked från kommunen om att inleda en sådan planläggning.

Planbesked

2 § På begäran av någon som avser att vidta en åtgärd som kan förutsätta att en detaljplan antas, ändras eller upphävs eller att områdesbestämmelser ändras eller upphävs, ska kommunen i ett planbesked redovisa sin avsikt i frågan om att inleda en sådan planläggning.

3 § En begäran om planbesked ska vara skriftlig och innehålla en beskrivning av det huvudsakliga ändamålet med den avsedda åtgärden och en karta som visar det område som berörs.

Om åtgärden avser ett byggnadsverk, ska begäran också innehålla en beskrivning av byggnadsverkets karaktär och ungefärliga omfattning.

4 § När kommunen har fått en begäran om planbesked som uppfyller kraven i 3 § ska kommunen ge sitt planbesked inom fyra månader, om kommunen och den som har gjort begäran inte kommer överens om något annat.

5 § Av planbeskedet ska det framgå om kommunen avser att inleda en planläggning. Om kommunen avser att inleda en planläggning, ska kommunen i planbeskedet ange den tidpunkt då planläggningen enligt kommunens bedömning kommer att ha lett fram till ett slutligt beslut om att anta, ändra eller upphäva en detaljplan eller ändra eller upphäva områdesbestämmelser.
Om kommunen inte avser att inleda en planläggning, ska kommunen i planbeskedet ange skälen för det.

ADRESS Stadshuset · 442 81 Kungälv
TELEFON 0303-23 80 00
FAX 0303-190 35
E-POST kommun@kungalv.se
HEMSIDA www.kungalv.se

Information till den registrerade enligt GDPR
Alla uppgifter du lämnar till oss omfattas av Tryckfrihetsförordningens (1949:105) regler om allmänna handlingar och kan komma att lämnas ut till andra i enlighet med offentlighetsprincipen (var och ens rätt till insyn och kontroll av myndigheter, bland annat rätten att ta del av allmänna handlingar), med undantag för de inskränkningar i offentligheten som gäller för uppgifter som omfattas av sekretess enligt Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

De uppgifter du lämnar till oss kommer att behandlas i enlighet med dataskyddsförordningen (GDPR). Vi behöver spara och behandla dessa uppgifter för att handlägga ärendet i enlighet med Plan- och bygglag (2010:900). Dina uppgifter kommer att delas inom kommunen med den personal som behöver uppgifterna för att utföra sitt arbete samt med de personuppgiftsbiträden som hanterar uppgifter för kommunens räkning. Uppgifterna kan också komma att delas med tredje part, men endast om så krävs enligt lag. Den rättsliga grunden för behandlingen är Plan- och bygglag (2010:900).

Dina uppgifter kommer att sparas så länge det är nödvändigt för ändamålet. Uppgifterna raderas sedan i enlighet med kommunens gallringsföreskrifter men kan komma att bevaras för arkivändamål. Dina uppgifter kan komma att överföras till tredje land, dock endast som ett led i teknisk support och enbart till parter som är bundna av dataskyddsförordningen genom avtal.

Kategorier av personuppgifter som berörs: Namn, adress, personnummer, fastighetsbeteckning, telefonnummer, mailadress.

Personuppgiftsansvarig är Kommunstyrelsen. Du har rätt till information och ett registerutdrag med information om vilka uppgifter vi har om dig. Du kan även begära rättelse, begränsning och radering av dina uppgifter samt göra invändningar och i vissa fall begära överflyttning av dina uppgifter (dataportabilitet). Du når våra dataskyddsombud på dataskyddsombud@kungalv.se. Om du har klagomål på vår behandling av dina personuppgifter har du rätt att inge klagomål till tillsynsmyndigheten som är Datainspektionen. datainspektionen@datainspektionen.se.

ADRESS Stadshuset · 442 81 Kungälv
TELEFON 0303-23 80 00
FAX 0303-190 35
E-POST kommun@kungalv.se
HEMSIDA www.kungalv.se

BILAGA 1 - ANSÖKAN OM PLANBESKED FÖR RISHAMMAR 5:22, KUNGÄLVS KOMMUN

Huvudsakligt syfte/ändamål med planansökan

Planansökan syftar till att upprätta en ny detaljplan för bostadsbebyggelse inom fastigheten Rishammar 5:22 i Kareby, och därigenom pröva lämpligheten att uppföra upp till tio bostäder, i form av friliggande småhus i 1–2 våningar. Storleken på de planerade tomterna är mellan 1 000 m² och 1 700 m². Byggnadsarean per tomt uppgår till omkring 240 m², varav 200 m² utgörs av huvudbyggnad och 40 m² av garage. Totalt bedöms ca 3 400 m² bruttoarea kunna tillskapas inom fastigheterna vid upprättande av en detaljplan.

En utveckling av detta område innebär ett ianspråktagande av en öppen gräsyta som tidigare brukats som jordbruksmark. Vid tidigare detaljplaner i området, senast Romelanda 361 (Rishammar 2:2, m. fl.) som vann laga kraft 2019-10-04, har aktivt brukad jordbruksmark tillåtits ianspråktagas då Karebys och Kungälvs samhällsutveckling ansetts vara ett väsentligt samhällsintresse. Förutsättningarna på denna fastighet kan anses likvärdiga, möjligtvis något mildare, då jordbruksmarken ej brukas aktivt, och utreds vidare i ett planarbete.

Skiss som ger en översiktlig bild av den föreslagna planen. För fullständig illustrationsplan se sida 6 eller bilaga 2.

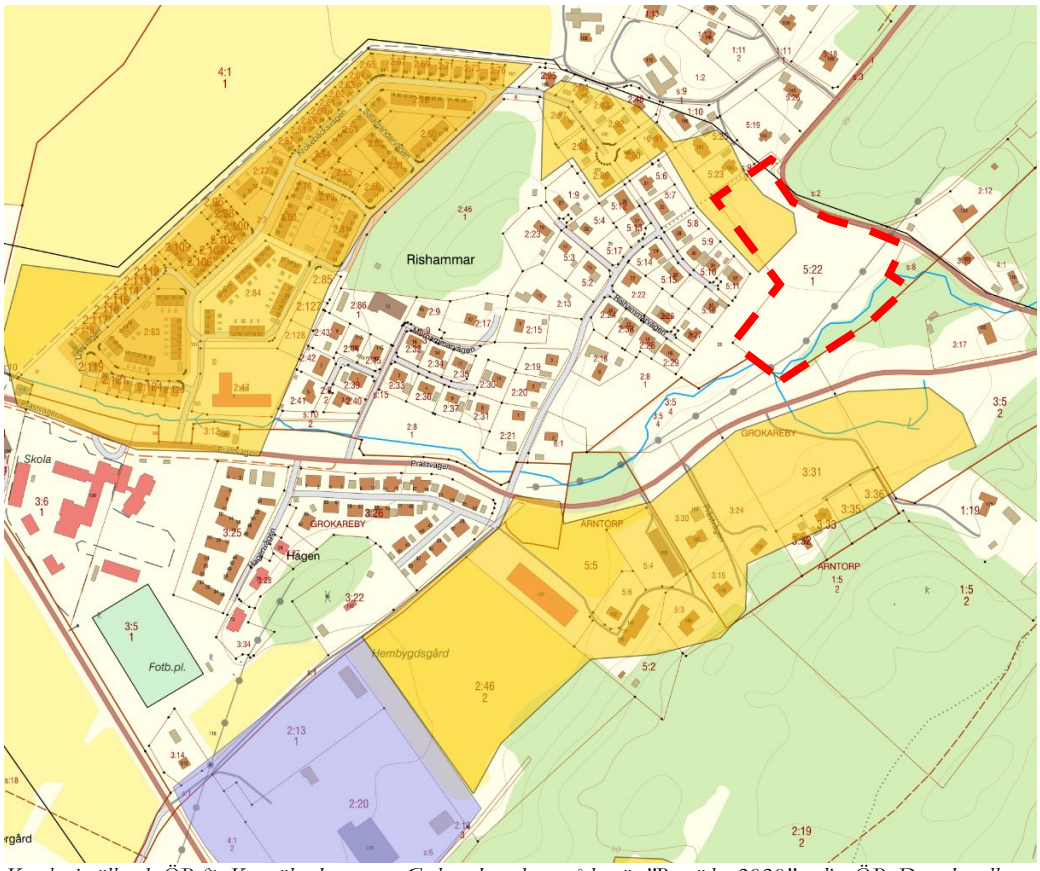
Bakgrund

Kareby är ett samhälle under stor utveckling som en del av Kungälvs tätort. Gällande översiktsplan (ÖP) föreslår ett antal områden för bostadsbyggande i Kareby med tidshorisont 2020. Vissa av dessa områden har nu bebyggts. Fastigheten Rishammar 5:22 överlappar med ett av dessa områden och är än så länge obebyggd. I linje med översiktsplanens ambitioner önskar fastighetsägaren nu pröva möjligheterna för utveckling av fastigheten i sin helhet genom en detaljplaneprocess.

Engligt gällande ÖP utgör Kungälv, Ytterby och Kareby tillsammans kommunens centralort, i vilken huvuddelen av kommunens tillkommande bebyggelse skall uppföras.

Utbyggnadsordningen i de tre delarna av centralorten ska vara inifrån och ut. Kareby ligger även längs ÖP:ns huvudstråk, vilket baseras på ett av huvudstråken i GR:s strukturbild.

Väster om Karebyvägen ligger Kareby Kyrkby omgärdad av ett öppet jordbrukslandskap, vilket ÖPn pekar ut som en viktig miljö att bevara. Detta berörs ej av föreslagen plan.

Kareby i gällande ÖP för Kungälvs kommun. Gulmarkerade områden är "Bostäder 2020" enligt ÖP. Det aktuella områdets lokalisering är markerat med rödstreckad linje.

Fastigheten som föreslås planläggas ligger i direkt anslutning till befintlig bebyggelse i Kareby, inom gränsen för Kungälv/Ytterby/Kareby tätort enligt gällande ÖP. En stor del av markområdet är i gällande ÖP markerat med ändamålet "Bostäder 2020", liksom ett närliggande område söderut. En utveckling av området ligger därmed i linje med översiktsplanen och dess inriktning att tätorterna ska växa inifrån och ut.

Kareby har vuxit starkt under de senaste åren och genom föreslagen bebyggelse stärks Kareby och Kungälv ytterligare. De föreslagna bostäderna är en naturlig vidareutveckling av Kareby samhälle och ligger i bra läge för att dra nytta av Karebys befintliga infrastruktur och service, skolor/förskolor, kommunikationer etc.

Fastigheten och närområdet

Det föreslagna detaljplaneområdet omfattar hela fastigheten Rishammar 5:22, vilken ägs av den sökande. Fastigheten är ej planlagd idag, men gränsar till ett befintligt område planlagt för bostäder.

Fastigheten ligger i Kareby i utkanten av Kungälvs tätort. Likt övriga områden i Kareby som avsatts för bostadsändamål i gällande ÖP består fastigheten i fråga till stor del av jordbruksmark. Jordbruksmarken brukas ej och har karaktären av en öppen gräsyta.

Längs fastighetens sydöstra gräns rinner Krokebäcken, omgärdad av ett mindre skogsbryn. Denna bäck, som är ett biflöde till Grannebyån, är öringförande och föreslås skyddas genom planläggning som NATUR i eventuell detaljplan.

Parallellt med Krokebäcken går en luftledning som föreslås grävas ner. Utrymme för ny transformatorstation finns inom planområdet och lämplig plats utreds i planarbetet.

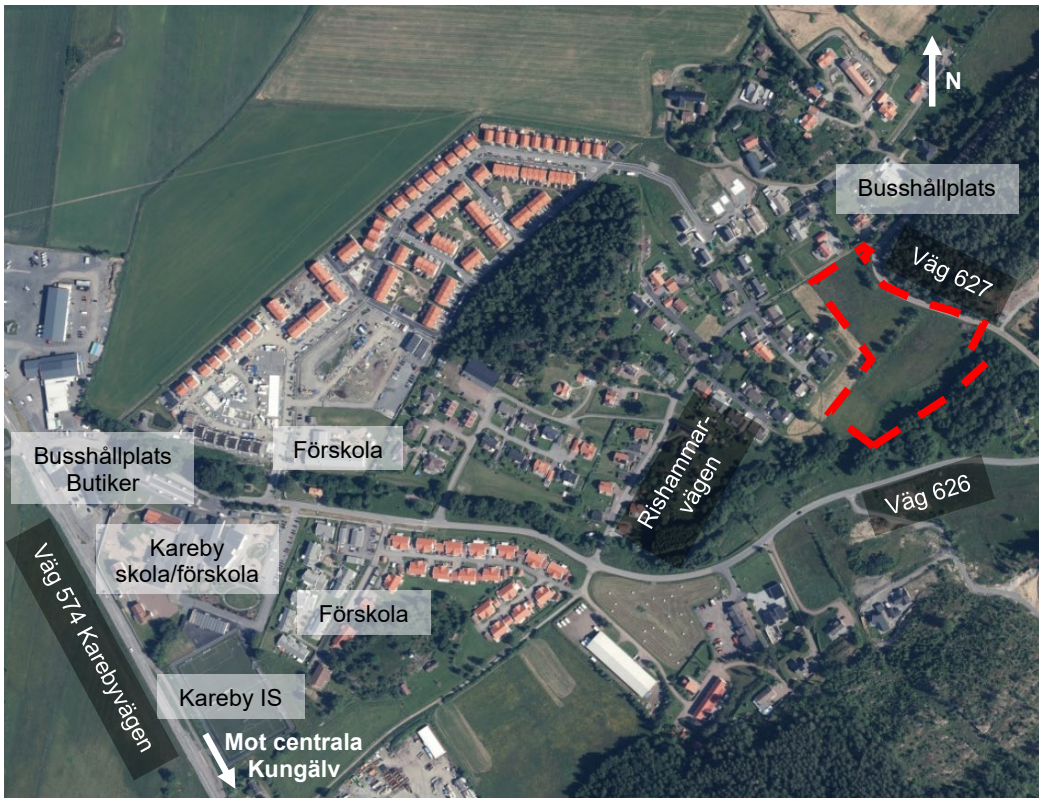
Tillstånd från Trafikverket finns för anslutning till statlig väg 627. Det finns även ett positivt besked från VA-teknik att inkoppling till kommunalt vatten och avlopp är möjlig.

De föreslagna tomterna ligger inom område med stabilitetszon 1 och 2 enligt räddningstjänsten skredriskinventering 2001. Stabilitetszon 1 innebär att förutsättningar för initialskred och ras finns och stabilitetszon 2 innebär att inga förutsättningar för initialskred och ras finns, men risk för följdskred finns eftersom zonen kan komma att beröras av initialskred och ras i angränsande stabilitetszon 1. De geotekniska förutsättningarna kommer utredas i ett kommande detaljplanearbete.

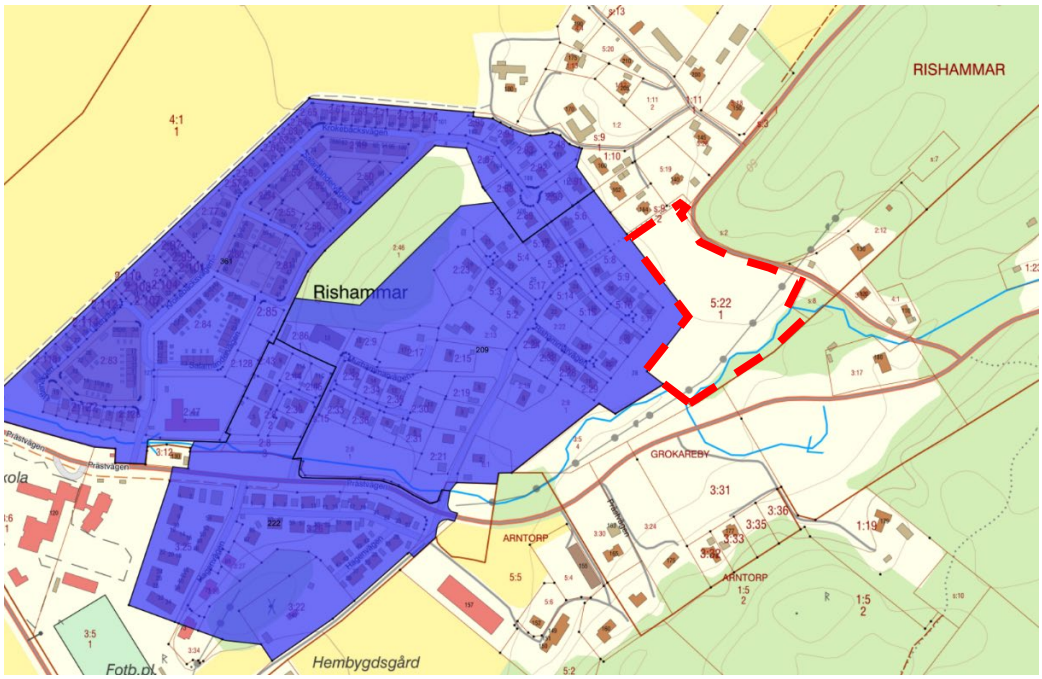
Fastigheten omgärdas av låg villabebyggelse i väster och bebyggelse inom området för planansökan föreslås få liknande karaktär. I sydost angränsar det tidigare nämnda skogsbrynet med Krokebäcken. I nordost, på andra sidan väg 627 ligger en skogbevuxen kulle.

Det föreslagna planområdet ligger i nära anslutning till den service som redan finns i Kareby. Detta inkluderar den nybyggda Karebyskolan samt flera förskolor, livsmedelsbutik, pizzeria, fotbollsplan och den täta busstrafik som går utmed Karebyvägen. Avståndet till hållplats för kollektivtrafik är cirka 500 meter och till skolskjuts cirka 200 meter.

Service är huvudsakligen lokaliserad till västra delen av Kareby och två korta gång-och cykelvägar föreslås för att binda ihop det föreslagna området och den befintliga bebyggelsen i väster. Den ena gång- och cykelvägen kopplar på västerut till Rishammarvägen och föreslås gå på fastigheten Rishammar 2:8, mark som enligt gällande detaljplan är parkmark. Den andra gång- och cykelvägen kopplar till en grusstig som går längs fastighetens norra gräns på samfälligheten Rishammar s:9. Se illustration nedan och illustration på sidan 6.

Kareby med viktiga noder samt det föreslagna planområdet markerat i rött.

Blåa områden är gällande detaljplaner. Det rödstreckade området är den fastighet som föreslås detaljplaneras.

Det föreslagna området omfattas ej av någon gällande detaljplan, men angränsar direkt till detaljplan Romelanda 209, vilken vann laga kraft 1985. Närliggande i nordväst finns också detaljplan Romelanda 361, vilken vann laga kraft 2019. Båda dessa detaljplaner har bostäder som huvudsakligt ändamål. I övrigt finns en stor mängd småhusbebyggelse utanför detaljplanelagd mark i det direkta närområdet.

Vy över det föreslagna området sett från Länsväg 627.

Planområdet saknar koppling till det kommunala vatten- och avloppsnätet. Kommunala vatten- och avloppsledningar finns dock västerut i direkt angränsande bostadsområde. Fastighetsägaren har fått positivt besked från VA-teknik på Kungälvs kommunen gällande möjligheten att ansluta området till kommunalt vatten och avlopp. Anvisad anslutningspunkt finns i fastighetens nordvästra hörn.

Anslutningspunkt för kommunalt vatten och avlopp är möjligt i fastighetens nordvästra hörn, enligt besked från VA-teknik, Kungälvs kommun.

Väganslutning för biltrafik föreslås ske österut till väg 627. Trafikverket har beviljat en ansökan om anslutning av väg i den punkt som visas i illustrationen. För gång- och cykeltrafik föreslås anslutningar västerut mot Rishammarvägen och norrut mot en befintlig grusstig längs fastighetsgränsen.

Planområdet omfattas inte av några riksintressen enligt Miljöbalken kap 3 eller 4 och inga kända fornlämningar ligger inom planområdet eller i dess direkta närhet.

Naturvärdena bedöms vara låga då planområdet till största del omfattar jordbruksmark. Nödvändiga ingrepp för att skapa byggbara tomter inom planområdet bedöms vara små då marken till största delen är platt. Undantaget till båda dessa punkter är Krokebäcken och det skogsbryn som omsluter den. Detta område föreslås planläggas som naturområde. I ett kommande detaljplanearbete kommer områdets naturvärden att belysas ytterligare.

Beskrivning av projektets karaktär och ungefärliga omfattning

Vid ett genomförande av förslaget planeras avstyckning av upp till tio tomter för småhus inom fastigheten. Storleken på de planerade tomterna är mellan 1 000 m² och 1 700 m². Byggnadsarean per tomt uppgår till omkring 240 m², varav 200 m² utgörs av huvudbyggnad och 40 m² av garage. Totalt bedöms ca 3 400 m² bruttoarea kunna tillskapas inom fastigheterna vid upprättande av en detaljplan.

Parkering anläggs på respektive fastighet, i form av garage och garageuppfart. Väganslutning för biltrafik föreslås som tidigare nämnt till Väg 627 vilket medför att ingen biltrafik tillkommer på befintliga bostadsgator. De länkar för gång- och cykeltrafik som föreslås anläggas till befintlig bebyggelse medför att Karebys lokala service, samt GC-vägar och busstrafik till centrala Kungälv, blir lätt tillgängliga för boende i planområdet.

Då den föreslagna bebyggelsen är utformad för att harmoniera med närliggande bebyggelse och det parkområde som är planlagt i anslutning till befintlig bebyggelse sparas bedöms påverkan på närliggande fastigheter vara låg. Påverkan på naturvärden bedöms vara begränsad då fastighetens huvudsakliga naturvärde, Krokebäcken föreslås planläggas som NATUR.

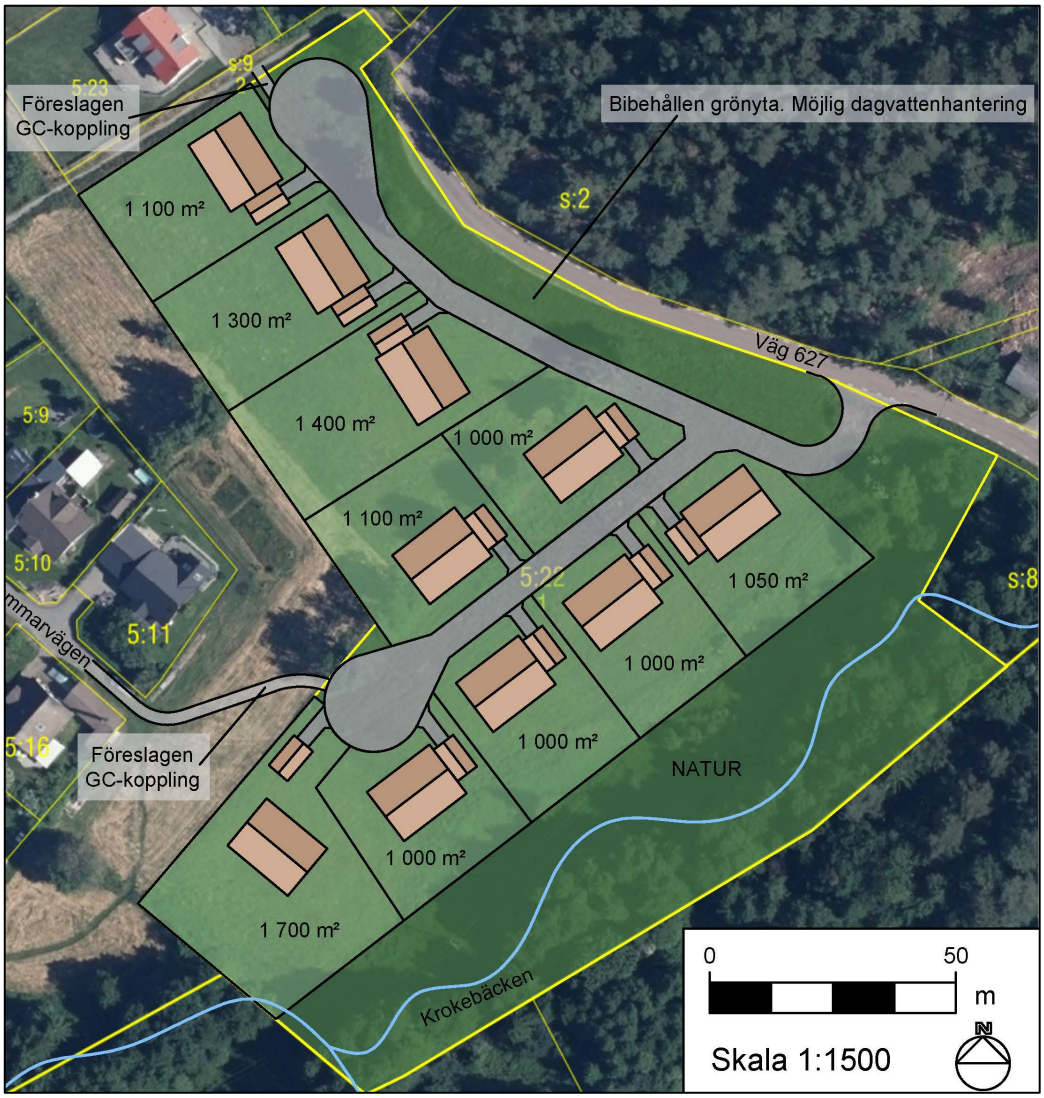

Illustration som redovisar placering av byggnation inom fastigheterna. Bilden visar endast ett förslag på hur området skulle kunna bebyggas i framtiden.

Byggherredriven planprocess

Fastighetsägaren har förhoppningar om att Kungälvs kommun ser positivt på utvecklingsplanerna och beslutar om att en detaljplan ska upprättas för att pröva bebyggelsen i huvudsak enligt ansökan.

Fastighetsägaren ställer sig även positiv till att bedriva planarbetet genom en så kallad byggherredriven planprocess och har kontaktat plankonsulten Rådhuset Arkitekter. Konsulten har stor erfarenhet av att upprätta detaljplaner och att arbeta med detaljplaner i en byggherredriven planprocess, både i Kungälvs kommun och i andra kommuner.

2024-06-28 Rådhuset Arkitekter AB genom planeringsarkitekt Linda Hansson och arkitekt Isak Larborn på uppdrag av fastighetsägaren.

Bilagor tillhörande planansökan:
Bilaga 1 Ansökan om planbesked (denna handling)
Bilaga 2 Situationsplan

RÅDHUSET ARKITEKTER
SAMHÄLLSPLANERING & MILJÖ

Bilaga 2 Situationsplan

Planansökan Rishammar 5:22
Rådhuset Arkitekter 2024-06-27

0 50 100 Meter

Skala 1:1500 (A4)

N

KUNGÄLVS KOMMUN

Planbeskedsrapport
Ärende: KS2024/1578
2025-08-11

Planbeskedsrapport

Ansökan om planbesked för

RISHAMMAR 5:22

I Kareby, Kungälvs kommun

KUNGÄLVS KOMMUN

Innehållsförteckning

INLEDNING ... 3
Ansökan ... 3
Aktuellt område ... 3
FÖRSLAG ENLIGT ANSÖKAN ... 4
PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR ... 5
Översiktsplan ... 5
Gällande Detaljplaner ... 5
Övriga planer och beslut ... 5
Befintlig bebyggelse ... 6
Naturmiljö ... 6
Kulturmiljö ... 6
Trafik ... 7
Service ... 7
Tekniska förutsättningar ... 7
Geotekniska förhållanden ... 7
Miljö, hälsa och säkerhet ... 9
Hushållningsbestämmelser enligt kap. 3 Miljöbalken ... 9
SAMMANFATTNING OCH BEDÖMNING ... 11
Upplysningar ... 11
BILAGA 1. SYNPUNKTER FRÅN BERÖRDA ENHETER ... 13
Synpunkter Trafik, Gata Park ... 13
Synpunkter VA-teknik ... 13
Synpunkter Miljöenheten ... 13
Synpunkter Kart och mark ... 13
Synpunkter Renhållning ... 13
Synpunkter Bohus räddningstjänstförbund ... 14

KUNGÄLVS KOMMUN

Planbeskedsrapport
Ärende: KS2024/1578

Inledning

ANSÖKAN

Ansökan inkom 2024-06-28 och lämnades av Gerhard Svensson.

AKTUELLT OMRÅDE

LOKALISERING, AREAL OCH MARKÄGOFÖRHÅLLANDEN

Ansökan gäller fastighet Rishammar 5:22. Fastigheten ägs av Gerhard Svensson som också är den som söker planbesked. Fastigheten har en area om cirka 20 000 kvm och större delen av fastigheten föreslås som möjlig för byggnation.

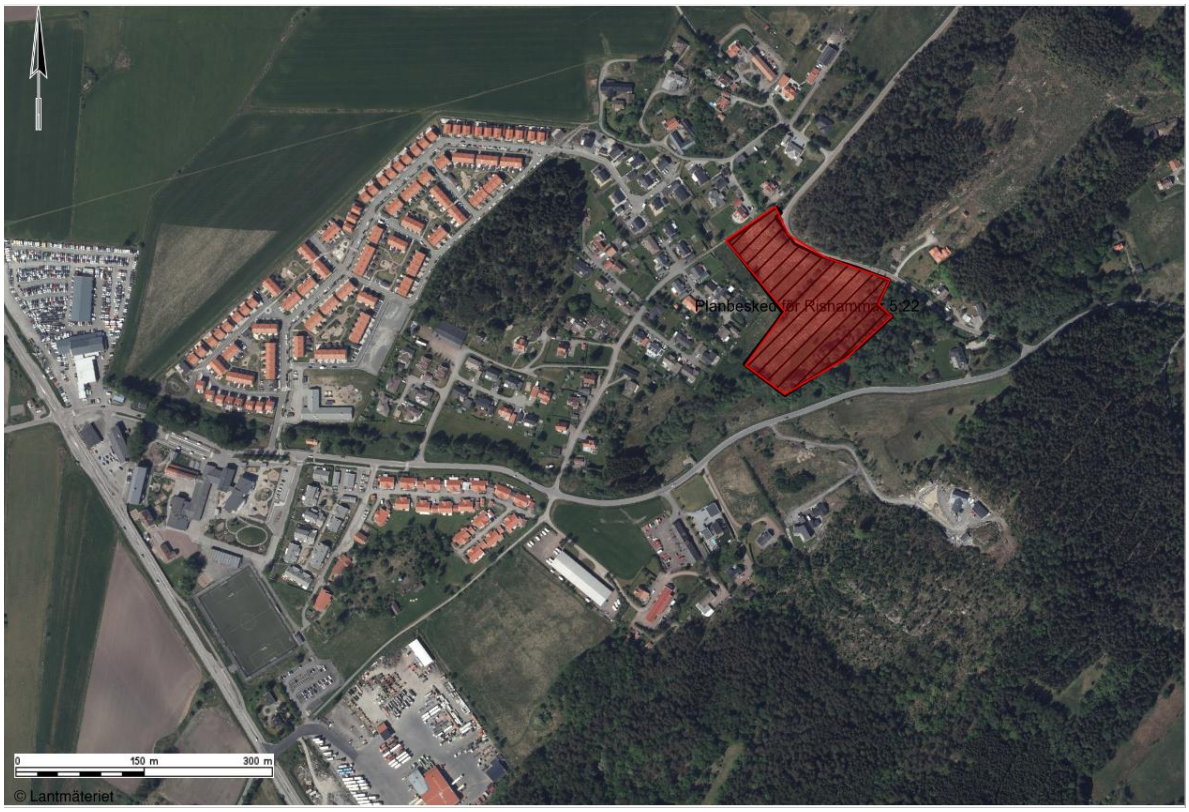

***Bild 1**. Aktuellt område i rött.*

OMRÅDET OCH OMGIVNINGARNA

Förslaget område ligger i Kareby, en ort med cirka 1000 folkbokförda personer. I området finns service i form av en grundskola, två förskolor samt en butik. Området består till största del av enbostadshus och radhus. Kareby har utvecklats de senaste åren och det har nyligen byggts ett nytt bostadskvarter med radhus och villor i den nordvästra delen av Kareby.

KUNGÄLVS KOMMUN

Planbeskedsrapport
Ärende: KS2024/1578

Förslag enligt ansökan

Exploatören syfte är att det upprättas en ny detaljplan för bostadsbebyggelse inom fastigheten Rishammar 5:22 i Kareby. Inom området föreslås upp till tio bostäder,i form av friliggande småhus i 1–2 våningar. Storleken på de planerade tomterna är mellan 1000 m² och 1 700 m². Det föreslås att 240 kvm byggnadsarea tillåts inom varje tomt. Totalt bedöms ca 3 400 m² bruttoarea kunna tillskapas inom fastigheterna vid upprättande av en detaljplan.

***Bild 2**. Situationsplan från ansökan.*

KUNGÄLVS KOMMUN

Planbeskedsrapport
Ärende: KS2024/1578

Planeringsförutsättningar

ÖVERSIKTSPLAN

Delar av ansökan ligger på mark som i ÖP2010 föreslås för bostäder 2020. I det fördjupade dokumentet för Bostäder och verksamheter beskrivs att de utredningsbehov som finns är att bebyggelsen utvidgas i jordbrukslandskapet och att det saknas ett tydligt stopp samt att markens stabilitet kan vara ett problem då marken består av lera. Det föreslås bostäder, friliggande småhus eller tätare bebyggelse.

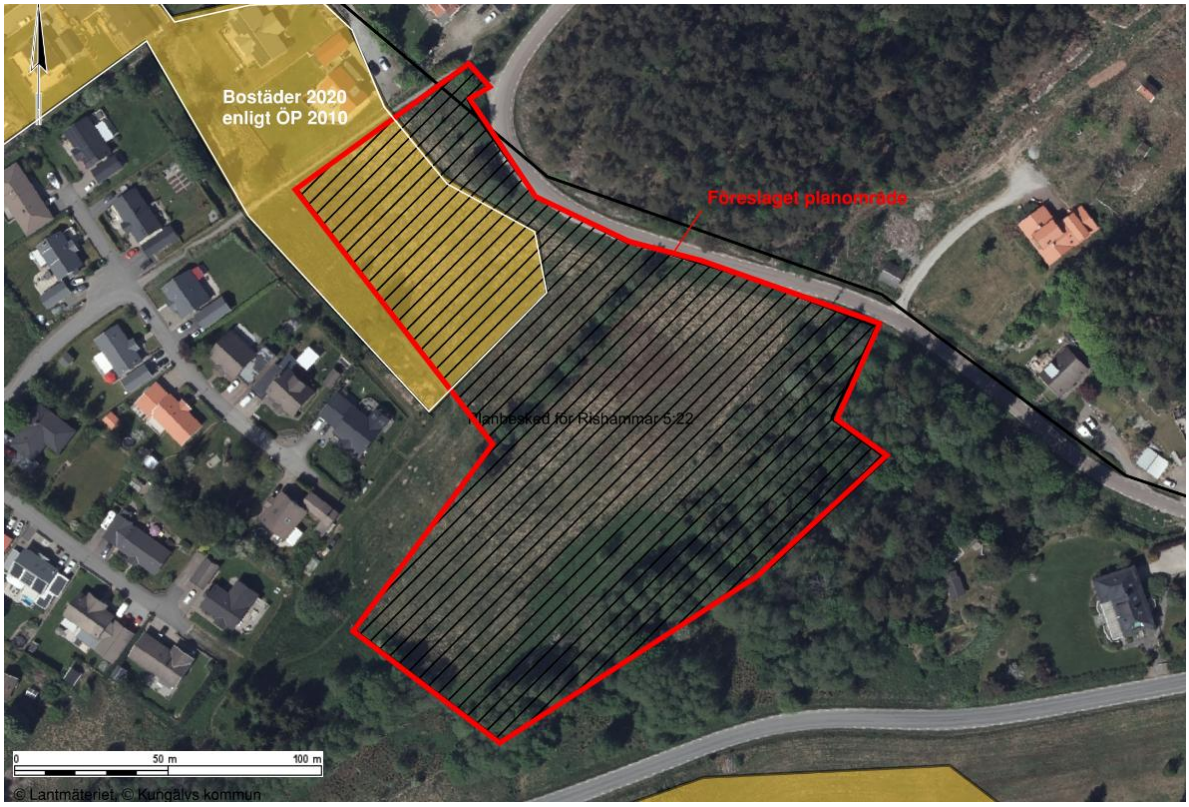

Bild 3. *Ny bebyggelse enligt ÖP2010.*

GÄLLANDE DETALJPLANER

Ansökan ligger utom detaljplan men i väster direkt angränsande en detaljplan från 80-talet som medger bostäder i ett plan. Norr om platsen ligger också cirka tio bebyggda bostadstomter utom detaljplanelagt område samt några lantbruksfastigheter.

ÖVRIGA PLANER OCH BESLUT

FÖRHANDSBESKED

Det har sökt förhandsbesked inom fastigheten. Det ansöktes om förhandsbesked för sex nya enbostadshus inom fastigheten 2023. Bygglovenheten föreslog avslag med hänsyn till att tomterna låg på jordbruksmark och att platsen låg inom tätortsavgränsning, vilket enligt ÖP innebär att en detaljplan ska tas fram, om ny bebyggelse ska uppföras. Ansökan togs då tillbaka utan att ha prövats av politikerna i Miljö och byggnadsnämnden.

KUNGÄLVS KOMMUN

BEFINTLIG BEBYGGELSE

Det finns ingen befintlig bebyggelse inom aktuell fastighet. Det finns ett avtalsservitut för en kraftledning som går genom den södra delen av fastigheten.

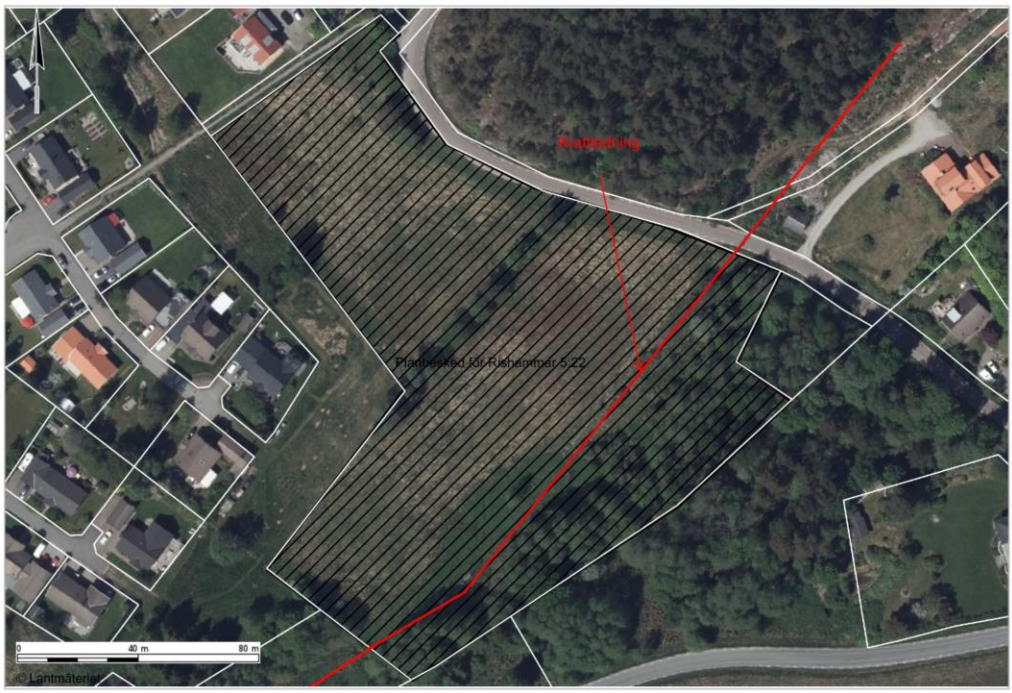

Bild 4. *Placering av kraftledning i rött.*

NATURMILJÖ

Marken är inventerad som jordbruksmark med användningen åker.

Vattendraget i söder är klassificerad enligt naturvärdesklass 3 med motiveringen att området är ett fredningsområde för lax och öring. Naturvärdesklass tre innebär att extra stor försiktighet ska iakttas vid exploatering med hänsyn till de höga naturvärdena.

STRANDSKYDD

Det vattendrag som rinner i söder och avgränsar bebyggelseområdet omfattas inte av strandskydd.

KULTURMILJÖ

Platsen bedöms inte som särskilt värdefull ur kulturhistorisk synpunkt och det finns inga kända fornlämningar inom området. I öster, inom hundra meter från föreslaget detaljplaneområde, fast på andra sidan bilvägen, finns en inventerad lämning. Denna beskrivs endast som fornlämningsliknande och dess status är okänd. På grund av lämningens okända status, dess avstånd från området och den avskiljande bilvägen antas den potentiella lämningen inte påverkas av bebyggelseområdet.

TRAFIK

Ny bebyggelse på platsen kommer enligt föreslagen utformning kräva en ny utfart till statlig väg. Detta kräver tillstånd av Trafikverket. Enligt ansökan finns en tidigare beviljad ansökan om utfart till statlig väg.

Området ligger på bra avstånd till service i form av förskolor, skolor och mataffärer. Det går att ta sig med cykel från området och till centrala Kungälv. Det finns viss potential för hållbara resval.

Området ligger dock på visst avstånd till hållplats för kollektivtrafik (cirka 800 meter). Boende förväntas därför använda bilen i högre grad än på platser med bättre kollektivtrafiktäckning.

SERVICE

I området finns skola med förskoleklass till årskurs 6 samt två förskolor (en kommunal och en enskild). I Kareby finns även en matbutik.

Exakt kapacitet på skolor och förskolor får studeras i ett eventuellt detaljplanearbete då prognosen kan ha ändrats när en detta arbete startar. Kareby har nyligen sett en ökning av antal barn i området på grund av byggnation av bland annat Kareby ängar. En tillbyggnad av skolan har skett och stod klart 2024. Elevantalet beräknas enligt prognos i lokalförsörjningsprogrammet vara stabilt de närmsta åtta åren.

Behovet av förskola i området täcks i dagsläget av den kommunala och den fristående förskolan i området. Enligt lokalförsörjningsprogrammet sker en bevakning av ifall det blir ett ökat behov platser på grund av nybyggnation. Se *Lokalförsörjningsplan Kungälvs kommun inklusive koncernbolagen Bokab och Kungälv Energi 2025–2028, utblick 2029–2032.*

TEKNISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

VATTEN OCH AVLOPP

Det finns vissa problem med vattenkapaciteten i området och vid den punkten där det nya området kan kopplas på är det väldigt små dimensioner i ledningsnätet.

Det kan krävas satsningar i VA-nätet för att möjliggöra byggnation på platsen. Hur stora satsningar som krävs kommer bero bland annat på hur stor exploateringsgraden blir.

DAGVATTEN OCH SKYFALL

Byggnation på platsen bedöms öka flödena nedströms och leda till ökade översvämningsproblem i centrala Kareby och vidare på lägre höjder. Det finns redan visa problem med detta och det kommer öka i och med att mer yta bebyggs och hårdgörs.
Det finns stora problem med översvämningar i Krokebäcken.

GEOTEKNISKA FÖRHÅLLANDEN

En stabilitetskartering har tagits fram 2001 av Räddningsverket (numera Myndigheten för samhällsskydd och beredskap). Denna är endast översiktligt utförd och visar på en relativt god stabilitet i området men att området närmast vattendraget i söder kan behöva studeras ytterligare och att förstärkningsåtgärder kan krävas.

Området närmast bäcken är också utpekat som område där det finns förutsättningar för skred på grund av jordart och lutning. Området är utpekat efter en analys av de övergripande förutsättningarna och är producerad av Sveriges geologiska institut (SGU). Databasen baseras enbart på beräkningar av karterade förhållanden och har inte genomgått några systematiska fältkontroller.

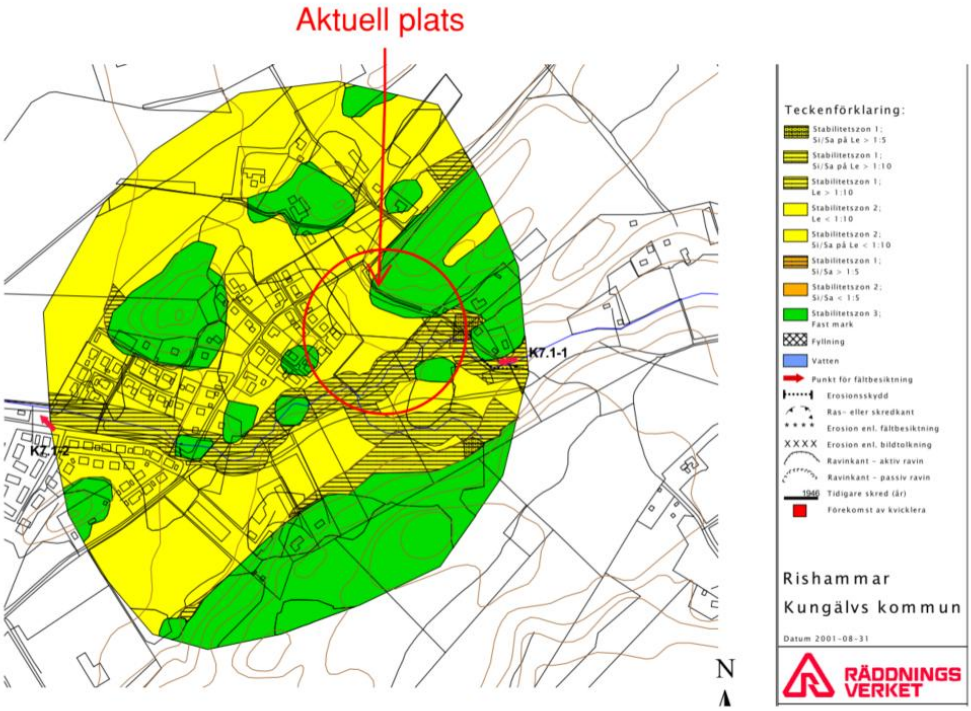

Bild 5. *Stabilitetsförutsättningar utifrån jordart och topografiska förhållanden Utfört 2001. Källa Räddningsverket*

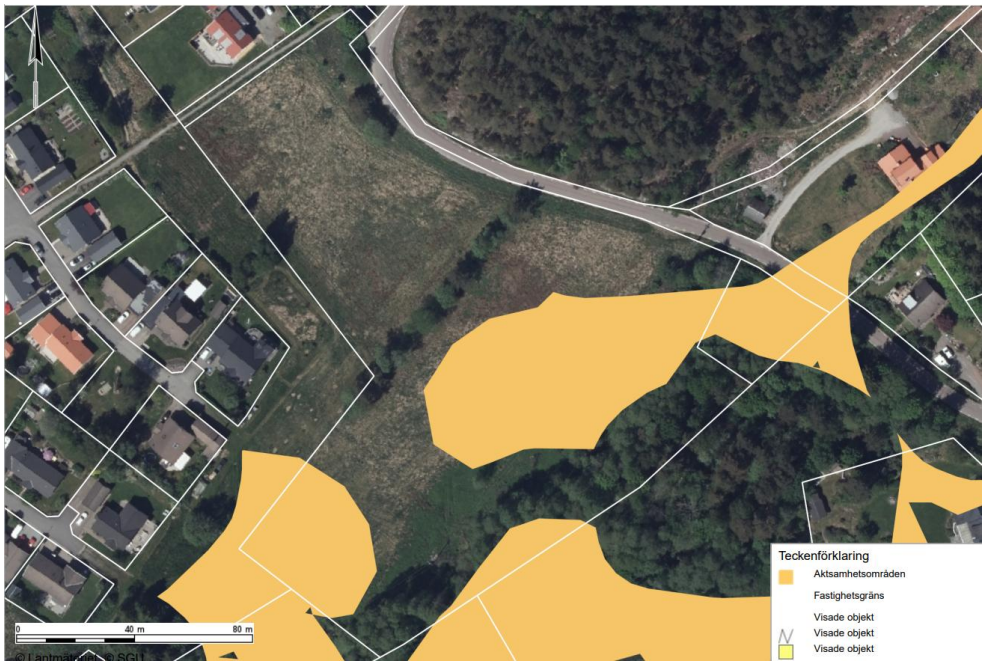

Bild 6. *Förutsättningar för skred.*

MILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET

FÖRORENINGAR

Det finns inga kända föroreningar på platsen.

FARLIGT GODS

Platsen bedöms ligga på tillräckligt stort avstånd från transport av farligt gods längs Karbebyvägen och E6 att platsen bedöms som säker.

BULLER

Platsen bedöms inte påverkas eller ge upphov till sådant buller att byggnation ej är möjligt. Placeringen av bostadsytor och uteplatser kan påverkas av närhet till väg.

ÖVERSVÄMNINGSRISK

Byggnation och hårdgörande av en idag oexploaterad yta kan ge upphov till ökade risker för översvämningar. Risken inom det föreslagna området bedöms som låg men byggnation på platsen ökar flödet nedströms.

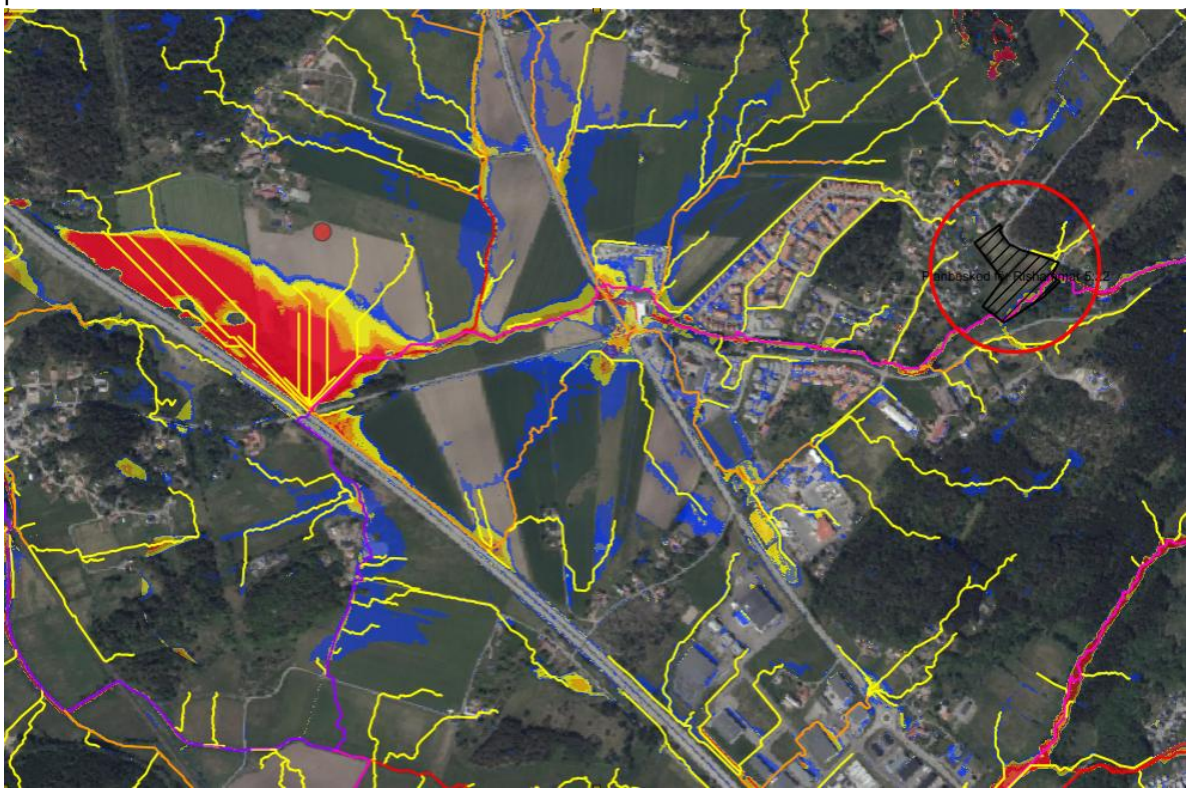

Bild 7. visar skyfallskarteringar, flödesvägar och lågpunktskarteringar.

HUSHÅLLNINGSBESTÄMMELSER ENLIGT KAP. 3 MILJÖBALKEN

Delar av ytan är utpekad i ÖP för ny bebyggelse (bostadsbebyggelse). Det aktuella området ligger i direkt närhet till befintlig bebyggelse. En lokaliseringsutredning för jordbruksmark behöver utföras i kommande arbete med översiktsplan eller om marken blir aktuell för planläggning framöver.

Enligt miljöbalken får brukningsvärd jordbruksmark enbart tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta

behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

KUNGÄLVS KOMMUN

Sammanfattning och bedömning

Förslaget är delvis enligt gällande Översiktsplan (ÖP) och kan ses som en logisk utbyggnad av Kareby och avgränsas i nordost av väg 627 och i syd av ett vattendrag. Det finns möjlighet till viss service i området i form av låg- och mellanstadieskola, förskolor och matbutik. Det finns även kollektivtrafik inom gångavstånd även om tätare trafik och hållplats inom närmre avstånd hade varit att föredra för ökat kollektivt åkande. Från Kareby är det möjligt att cykelpendla till centrala Kungälv. Det finns cykelväg hela vägen och avstånd med cykel är cirka 7 kilometer.

De utmaningar som finns gällande byggnation här är framför allt kapacitet i VA-nätet, ökad dagvattenproblematik nedströms samt påverkan på naturvärdena i och runt vattendraget. Förutom detta går kraftledning längs med ytan vid bäcken. En lokaliseringsutredningen kan krävas då man ianspråktar jordbruksmark.

Det bedöms finnas förutsättningar för att upprätta en detaljplan inom den yta som Översiktsplanen har pekat ut för byggnation. Exakt vilken yta som är möjlig att exploatera får utredas i detaljplanearbetet men området närmast bäcken bör sparas på grund av de relativt höga naturvärdena. Det är möjligt att en yta något större än vad som har pekats ut för byggnation i ÖP är möjligt men ytan närmast bäcken bör bevaras på grund av dess naturvärden. Viss restriktion gällande exploatering är också positivt för att minska risken för problem med dagvattenhantering.

VA-systemet kan behöva byggas ut för klara ytterligare byggnation. Kostnader kan tillkomma för exploatören för att klara av det ökade behovet.

UPPLYSNINGAR

- Exploatören ska stå för kostnaderna för det framtida planarbetet. Inför start av ett planarbete ska ett plankostnadsavtal tecknas.
- Medfinansiering av infrastruktur inom och utanför planen kan bli aktuellt för exploatören. Detta kommer att regleras i plankostnadsavtal och exploateringsavtal.
- Ett positivt planbesked innebär inte en garanti att planarbete påbörjas. För att ett planarbete ska påbörjas krävs ett politiskt beslut om planuppdrag där förvaltningen får i uppdrag att påbörja planläggning.
- Nu rådande förutsättningar kan komma att förändras innan planarbete påbörjas och omfattningen av planområdet och exploateringen kan komma att förändras.
- Planarbetet bedöms kunna påbörjas tidigast 2030.

Ulrika Engström
Planarkitekt

Pernilla Attnäs Björk
Planchef

KUNGÄLVS KOMMUN

Planbeskedsrapport
Ärende: KS2024/1578

KUNGÄLVS KOMMUN

Bilaga 1. Synpunkter från berörda enheter

SYNPUNKTER TRAFIK, GATA PARK

Området ligger trafikmässigt förhållandevis bra till i anslutning till annan bebyggelse, F-6-skola och service i Kareby.

Det kommer uppstå ökat behov av skolskjuts för elever på högstadiet.

Anslutningar för gång och cykel behöver kompletteras och göras bättre. Möjligheten till hållbart resande med cykel kan fungera relativt bra här.

Möjligheter att ex. jobbpendla med buss är begränsade eftersom området ligger drygt 1 km från busshållplatsen på Karebyvägen där bussen går i halvtimmestrafik.

I takt med att fler bostäder planeras i området bidrar detta till högre trafikbelastning på Prästvägen och Karebyvägen. I förlängningen ökar belastning i trafikplatserna på E6.

SYNPUNKTER VA-TEKNIK

Det finns problem med vattenkapaciteten i området. Vid den punkten exploatören vill ansluta är det små dimensioner på ledningsnätet, både på vatten och spillvatten. I dagsläger finns inga planer på att uppgradera VA-ledningsnäten i Kareby

När det gäller dagvatten har vi stora problem med översvämningar i Krokebäcken.

SYNPUNKTER MILJÖENHETEN

Ser inga direkta hinder för exploatering här, ÖP och tätortsavgränsning talar för detaljplaneprövning av hela eller delar av föreslagen yta för bostäder. Man kan fundera på varför man avgränsat Öp-förslaget till att inte omfatta den södra delen som ansökan omfattar, finns det något uttalat skäl till det?

Ny bebyggelse kräver att verksamhetsområde för VA och eventuellt dagvatten utökas, tror inte att det vore legalt att föreslå enskilda lösningar utom för möjligtvis dagvatten. Att ge akt på är risk för skred, översvämning och kumulativa trafikeffekter i korsningen med väg 574.

Ianspråktagande av jordbruksmarken behöver hanteras liksom närhet till kraftledningen.

Ny bebyggelse får inte bidra med ökat flöde eller föroreningar till bäcken som dras med översvämningsproblem vid närmast kulverten under Kareby bil. Grannebyån är recipient och hänsyn behöver tas till MKN vatten där näringsämnen är en viktig faktor.

SYNPUNKTER KART OCH MARK

Det går en kraftledning genom fastigheten, som begränsar exploateringen.

SYNPUNKTER RENHÅLLNING

Småhusen kommer att omfattas av förpackningsinsamling i fyrfackskärl, metallbehållare samt hämtning av mat- och restavfall i enskilda kärl.

De planerade vändplatserna behöver ha en diameter på 18 meter för att avfall ska kunna hämtas från bostäderna, backning är inte en tillåten arbetsmetod.

För att minska ner trafik och antal kärl i området kan det bildas en samfällighet med gemensamma kärl för rest- och matavfall samt förpackningar. Uppställningsplatsen för kärlen/miljöhuset bör i sådana fall placeras så att hämtning kan ske utan att renhållningsfordonet står på Väg 627 vid tömning. Vändmöjlighet ska finnas i området.

SYNPUNKTER BOHUS RÄDDNINGSTJÄNSTFÖRBUND

Utifrån kartmaterial som räddningstjänsten har fått tillgå är brandvattensförsörjningen bristfällig. Detta då brandposter inte finns inom ett avstånd på 75 meter från uppställningsplats. Området behöver kompletteras med brandposter för att säkerställa att det finns tillräcklig vattenförsörjning vid räddningstjänstens insatser. Brandvattenförsörjningen ska i övrigt utföras i enlighet med Svenskt Vattens publikation P114 – Distribution av dricksvatten.

Vändplatserna bör vara utformade på ett sådant sätt att räddningstjänstens fordon kan framföras utan att behöva backa eller att hinder sticker ut som kan förhindra framkörning. Detta innebär att radien på vändplatsen bör uppgå till 10 meter samt att en radie på 12 meter från vändplatsens mittpunkt bör vara fri från hinder.

§ 105/2025

Förslag till beslut - Planbesked för Rishammar 5:22 (Dnr KS2024/1578)

Sammanfattning

Ansökan gäller fastighet Rishammar 5:22. Fastigheten ägs av en privatperson som också är den som söker planbesked. Fastigheten har en area om cirka 20 000 kvm och större delen av fastigheten föreslås som möjlig för byggnation av bostäder.

Exploatören syfte är att det upprättas en ny detaljplan för bostadsbebyggelse inom fastigheten Rishammar 5:22 i Kareby. Inom området föreslås upp till tio bostäder, i form av friliggande småhus i 1–2 våningar. Storleken på de planerade tomterna är mellan 1000 kvm och 1 700 kvm. Det föreslås att 240 kvm byggnadsarea tillåts inom varje tomt. Totalt bedöms ca 3 400 kvm bruttoarea kunna tillskapas inom fastigheterna vid upprättande av en detaljplan.

Förslaget är delvis enligt gällande Översiktsplan (ÖP) och kan ses som en logisk utbyggnad av Kareby och avgränsas i nordost av väg 627 och i syd av ett vattendrag. Det finns möjlighet till viss service i området i form av låg- och mellanstadieskola, förskolor och matbutik.

En lokaliseringsutredning för ianspråktagande av jordbruksmark kan behöva utföras i kommande arbete med översiktsplan eller i samband med arbetet för att ta fram en detaljplan.

Enligt miljöbalken får brukningsvärd jordbruksmark enbart tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

De utmaningar som finns gällande byggnation här är framför allt kapacitet i VA-nätet, ökad dagvattenproblematik nedströms samt påverkan på naturvärdena i och runt vattendraget. Det går också en kraftledning genom fastigheten.

Det bedöms finnas förutsättningar för att upprätta en detaljplan inom den yta som Översiktsplanen har pekat ut för byggnation. Exakt vilken yta som är möjlig att exploatera får utredas i detaljplanearbetet men området närmast bäcken bör sparas på grund av de relativt höga naturvärdena samt på grund av risken av ökade problem med dagvattenhanteringen nedströms.

VA-systemet kan behöva byggas ut för att klara ytterligare byggnation. Kostnader kan tillkomma för exploatören för att klara av det ökade behovet. Storleken på exploateringen kan påverkas av VA-kapaciteten.

Det önskas en byggherredriven process. Detta kommer beslutas i samband med att detaljplanen startas och vad som bedöms lämpligt vid den tidpunkten. Tidpunkt för start av detaljplan är satt till preliminärt 2031. Det finns en risk att detta datum senareläggs ytterligare då kommunen har många detaljplaner i kö och att andra stadsbyggnadsprojekt kan vara av större vikt för kommunen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Förslag till beslut - Planbesked för Rishammar 5:22
Bilaga Begäran om planbesked Rishammar 5_22.msg
Bilaga begaran-om-planbesked-Rishammar 5_22-240628.pdf
Bilaga Bilaga 1 - Ansökan om planbesked Rishammar 5_22-240628.pdf
Bilaga Bilaga 2 - Situationsplan Rishammar 5_22-240628.pdf
Bilaga Planbeskedsrapport

Förslag till Kommunstyrelsen

1. Ett positivt planbesked ges, enligt 5 kap. 2 § Plan- och bygglagen (PBL).
2. Planläggning bedöms preliminärt, under nu kända förutsättningar, kunna påbörjas tidigast 2031 och detaljplan antas 2033. Denna uppskattning kan ändras.

Avgift 17 640 kr

Avgift enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Övriga upplysningar

Detta beslut kan inte överklagas.

Expedieras till: Gerhard Svensson, gerhard.svensson@nara.ica.se
Linda Hansson, Rådhuset Arkitekter, linda@radhuset.se
Pernilla Attnäs Björk, Enhetschef Planering, mark och exploatering
Sandra Vokstrup, Projektenheten
Ulrika Engström, Planering, mark och exploatering

§ 105/2025

Förslag till beslut - Planbesked för Rishammar 5:22 (Dnr KS2024/1578)

Sammanfattning

Ansökan gäller fastighet Rishammar 5:22. Fastigheten ägs av en privatperson som också är den som söker planbesked. Fastigheten har en area om cirka 20 000 kvm och större delen av fastigheten föreslås som möjlig för byggnation av bostäder.

Exploatören syfte är att det upprättas en ny detaljplan för bostadsbebyggelse inom fastigheten Rishammar 5:22 i Kareby. Inom området föreslås upp till tio bostäder, i form av friliggande småhus i 1–2 våningar. Storleken på de planerade tomterna är mellan 1000 kvm och 1 700 kvm. Det föreslås att 240 kvm byggnadsarea tillåts inom varje tomt. Totalt bedöms ca 3 400 kvm bruttoarea kunna tillskapas inom fastigheterna vid upprättande av en detaljplan.

Förslaget är delvis enligt gällande Översiktsplan (ÖP) och kan ses som en logisk utbyggnad av Kareby och avgränsas i nordost av väg 627 och i syd av ett vattendrag. Det finns möjlighet till viss service i området i form av låg- och mellanstadieskola, förskolor och matbutik.

En lokaliseringsutredning för ianspråktagande av jordbruksmark kan behöva utföras i kommande arbete med översiktsplan eller i samband med arbetet för att ta fram en detaljplan.

Enligt miljöbalken får brukningsvärd jordbruksmark enbart tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

De utmaningar som finns gällande byggnation här är framför allt kapacitet i VA-nätet, ökad dagvattenproblematik nedströms samt påverkan på naturvärdena i och runt vattendraget. Det går också en kraftledning genom fastigheten.

Det bedöms finnas förutsättningar för att upprätta en detaljplan inom den yta som Översiktsplanen har pekat ut för byggnation. Exakt vilken yta som är möjlig att exploatera får utredas i detaljplanearbetet men området närmast bäcken bör sparas på grund av de relativt höga naturvärdena samt på grund av risken av ökade problem med dagvattenhanteringen nedströms.

VA-systemet kan behöva byggas ut för att klara ytterligare byggnation. Kostnader kan tillkomma för exploatören för att klara av det ökade behovet. Storleken på exploateringen kan påverkas av VA-kapaciteten.

Det önskas en byggherredriven process. Detta kommer beslutas i samband med att detaljplanen startas och vad som bedöms lämpligt vid den tidpunkten. Tidpunkt för start av detaljplan är satt till preliminärt 2031. Det finns en risk att detta datum senareläggs ytterligare då kommunen har många detaljplaner i kö och att andra stadsbyggnadsprojekt kan vara av större vikt för kommunen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Förslag till beslut - Planbesked för Rishammar 5:22
Bilaga Begäran om planbesked Rishammar 5_22.msg
Bilaga begaran-om-planbesked-Rishammar 5_22-240628.pdf
Bilaga Bilaga 1 - Ansökan om planbesked Rishammar 5_22-240628.pdf
Bilaga Bilaga 2 - Situationsplan Rishammar 5_22-240628.pdf
Bilaga Planbeskedsrapport

Förslag till Kommunstyrelsen

1. Ett positivt planbesked ges, enligt 5 kap. 2 § Plan- och bygglagen (PBL).
2. Planläggning bedöms preliminärt, under nu kända förutsättningar, kunna påbörjas tidigast 2031 och detaljplan antas 2033. Denna uppskattning kan ändras.

Avgift 17 640 kr

Avgift enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Övriga upplysningar

Detta beslut kan inte överklagas.

Expedieras till: Gerhard Svensson, gerhard.svensson@nara.ica.se
Linda Hansson, Rådhuset Arkitekter, linda@radhuset.se
Pernilla Attnäs Björk, Enhetschef Planering, mark och exploatering
Sandra Vokstrup, Projektenheten
Ulrika Engström, Planering, mark och exploatering

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Josefin Brodén

2025-08-13

Tjänsteskrivelse - Beslut om planstart för del av Vena 1:3 (Dnr KS2025/1552-1)

Sammanfattning

Planansökan avser del av fastigheten Vena 1:3. Planområdet är beläget de södra delarna av Ytterby vid Torsbyvägen och Odlingsgatan. Området omfattar cirka 100 kvm och fastigheten ägs av Kungälvs kommun.

Beslut om positivt planbesked gavs 2024-08-21 (§201/2024). Kommunstyrelsen gav 2021-02-10 kommundirektören i uppdrag att återkomma till utskottet med förslag för att bättre tillgodose trafiksäkerheten i området genom anläggandet av ytterligare en utfart från området mot Torsbyvägen. TGP har fått detta uppdrag till sig men för att kunna förbättra trafiksäkerheten måste den befintliga detaljplanen ändras.

Förslag till beslut är att starta planarbete för del av Vena 1:3 i Kungälvs kommun.

Karta 1 Ungefärligt planområde

Juridisk bedömning

Uppdraget genomförs i enlighet med plan- och bygglagen (PBL) SFS2010:900 ändrad t.o.m. SFS SFS 2025:519.

Förvaltningens bedömning

Beslut om positivt planbesked gavs 2024-08-21 (§201/2024). Kommunstyrelsen gav 2021-02-10 kommundirektören i uppdrag att återkomma till utskottet med förslag för att bättre tillgodose trafiksäkerheten i området genom anläggandet av ytterligare en utfart från området mot

Torsbyvägen eller Sparråsvägen. Valet föll på Torsbyvägen då det inte finns någon lämplig plats för en ny utfart mot Sparråsvägen. TGP har fått detta uppdrag till sig men för att kunna förbättra trafiksäkerheten måste den befintliga detaljplanen ändras.

Ändringen av detaljplanen innebär att en ny infart kan anläggas från Torsbyvägen till Odlingsgatan vilket gör att mängden genomfartstrafik på Odlingsgatan minskar och trafiksäkerheten i området därmed ökar.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Planändringen är i enlighet med kommunstyrelsens strategiska mål ”Kortare handläggningstider med bibehållen rättssäkerhet” och ”Planeringsberedskap skall finnas för bostäder, verksamhetsmark och handel”.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Planändringen berör inte Agenda 2030.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Uppdraget genomförs i enlighet med gällande styrdokument och interna riktlinjer för Kungälvs kommun.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Planändringen har en stor nytta för boende i området utifrån att trafiksituationen i området kan förbättras.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Planändringen påverkar inte arbetsbelastningen då ändringen inte innebär några stora personalresurser och inte har en sådan prioritering att arbetsbelastningen ökar på enskild personal.

Ekonomisk bedömning

Planändringen finansierar av sökande vilka är TGP. TGP avsätter medel för ändringen av detaljplanen.

Förslag till beslut

1. Förvaltningen får i uppdrag att upprätta detaljplan för del av Vena 1:3 i Kungälvs kommun.

Tomas Turnéus
Verksamhetschef Planering & projekt
Samhälle och utveckling

Mirsad Radoncic
TF Sektorchef
Samhälle och utveckling

Expedieras till:

För kännedom till:
Pernilla Attnäs Björk, Enhetschef plan och MEX, Samhälle och utveckling
Thomas Turnéus, Verksamhetschef Planering & projekt

Mirsad Radoncic, TF Sektorchef samhällsbyggnad
Ann-Charlotte Stålhandske, Trafik gata park

Sammanträdesprotokoll

§ 107/2025

Tjänsteskrivelse - Beslut om planstart för del av Vena 1:3 (Dnr KS2025/1552)

Sammanfattning

Planansökan avser del av fastigheten Vena 1:3. Planområdet är beläget de södra delarna av Ytterby vid Torsbyvägen och Odlingsgatan. Området omfattar cirka 100 kvm och fastigheten ägs av Kungälvs kommun.

Beslut om positivt planbesked gavs 2024-08-21 (§201/2024). Kommunstyrelsen gav 2021-02-10 kommundirektören i uppdrag att återkomma till utskottet med förslag för att bättre tillgodose trafiksäkerheten i området genom anläggandet av ytterligare en utfart från området mot Torsbyvägen eller Sparråsvägen. TGP har fått detta uppdrag till sig men för att kunna förbättra trafiksäkerheten måste den befintliga detaljplanen ändras.

Förslag till beslut är att starta planarbete för del av Vena 1:3 i Kungälvs kommun,

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Tjänsteskrivelse - Beslut om planstart för del av Vena 1:3

Förslag till Kommunstyrelsen

1. Förvaltningen får i uppdrag att upprätta detaljplan för del av Vena 1:3 i Kungälvs kommun.

Expedieras till:

För kännedom till:
Pernilla Attnäs Björk, Enhetschef plan och MEX, Samhälle och utveckling
Thomas Turnéus, Verksamhetschef Planering & projekt
Mirsad Radoncic, TF Sektorchef samhällsbyggnad
Ann-Charlotte Stålhandske, Trafik gata park

Sammanträdesprotokoll

§ 107/2025

Tjänsteskrivelse - Beslut om planstart för del av Vena 1:3 (Dnr KS2025/1552)

Sammanfattning

Planansökan avser del av fastigheten Vena 1:3. Planområdet är beläget de södra delarna av Ytterby vid Torsbyvägen och Odlingsgatan. Området omfattar cirka 100 kvm och fastigheten ägs av Kungälvs kommun.

Beslut om positivt planbesked gavs 2024-08-21 (§201/2024). Kommunstyrelsen gav 2021-02-10 kommundirektören i uppdrag att återkomma till utskottet med förslag för att bättre tillgodose trafiksäkerheten i området genom anläggandet av ytterligare en utfart från området mot Torsbyvägen eller Sparråsvägen. TGP har fått detta uppdrag till sig men för att kunna förbättra trafiksäkerheten måste den befintliga detaljplanen ändras.

Förslag till beslut är att starta planarbete för del av Vena 1:3 i Kungälvs kommun,

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Tjänsteskrivelse - Beslut om planstart för del av Vena 1:3

Förslag till Kommunstyrelsen

1. Förvaltningen får i uppdrag att upprätta detaljplan för del av Vena 1:3 i Kungälvs kommun.

Expedieras till:

För kännedom till:
Pernilla Attnäs Björk, Enhetschef plan och MEX, Samhälle och utveckling
Thomas Turnéus, Verksamhetschef Planering & projekt
Mirsad Radoncic, TF Sektorchef samhällsbyggnad
Ann-Charlotte Stålhandske, Trafik gata park

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Josefin Brodén

2025-08-06

Tjänsteskrivelse – Planstart för ändring av detaljplan för Marstrand 33:6 samt godkännande av plankostnadsavtal (Dnr KS2025/1435-1)

Sammanfattning

Planansökan avser fastigheten Marstrand 33:6 i centrala Marstrand, på Marstrandsön. Fastigheten är ca 560 m2 och ägs idag av bostadsrättsföreningen Apotekaren nr 6. Avsikten med detaljplaneringen är att möjliggöra för att avstyckning av fastigheten i enlighet med planbesked ”Ändring av detaljplan för Marstrand 33:6” beslutat 2023-12-13 § 416.

Ett förslag till plankostnadsavtal mellan kommunen och exploatören har tagits fram vars syfte är att ange förutsättningarna för villkor och kostnader vid upprättandet av detaljplanen.

Förslag till beslut är att starta planarbete och att ändring av detaljplan för Marstrand 33:6 i Kungälvs kommun samt att plankostnadsavtalet bör godkännas och att kommunstyrelsens ordförande och kommundirektören får i uppdrag att underteckna plankostnadsavtalet.

Karta 1. Berörd fastighet Marstrand 33:6

Juridisk bedömning

Uppdraget genomförs i enlighet med plan- och bygglagen (PBL) SFS2010:900 ändrad t.o.m. SFS SFS 2025:519.

Förvaltningens bedömning

Planläggningen syftar till att pröva exploatering enligt Kommunstyrelsens beslut om positivt planbesked 2023-12-13 § 416 (dnr 2022/1478) samt beslut om planuppdrag 2023-12-13 § 416.

Genomförande av ändring av detaljplan för Marstrand 33:6 innebär att fastigheten kan delas i flera fastigheter vilket bättre överensstämmer med hur fastigheten nyttjas idag.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Planändringen är i enlighet med kommunstyrelsens strategiska mål ”Kortare handläggningstider med bibehållen rättssäkerhet” och ”Planeringsberedskap skall finnas för bostäder, verksamhetsmark och handel”.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Planändringen berör inte Agenda 2030 i och med den ringa påverkan på omgivningen.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Uppdraget genomförs i enlighet med gällande styrdokument och interna riktlinjer för Kungälvs kommun.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Planändringen har en mycket ringa påverkan på omgivningen då ändringen endast innebära att en fastighet kan delas i flera i enlighet med hur fastigheten är bebyggd idag. För sökande av planbeskedet ger ändringen stor nytta utifrån att fastigheten kan nyttjas på ett bättre och mer långsiktigt hållbart sätt.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Planändringen påverkar inte arbetsbelastningen då ändringen inte innebär några stora personalresurser och inte har en sådan prioritering att arbetsbelastningen ökar på enskild personal.

Ekonomisk bedömning

Detaljplan

Detaljplanen bekostas av exploatören enligt föreslaget plankostnadsavtal. Ersättning för detaljplanearbetet kommer att tas ut i enlighet med gällande timprisersättning beslutad av kommunfullmäktige vid avtalets ingång. Exploatören ålägger sig att betala för all nedlagd tid som kommunens tjänstepersoner och konsulter lägger på detaljplanearbetet. Detta inkluderar framtagande av grundkarta och fastighetsförteckning. Exploatören ålägger sig även att betala för erforderliga utredningar och underlag.

Genom att plankostnadsavtal har upprättats erläggs ingen planavgift i samband med bygglov för de fastigheter som berörs av plankostnadsavtalet.

Genomförande

Genomförande av detaljplanen belastar inte kommunen. Exploatören har eget ansvar att initiera och bekosta de lantmäteriåtgärder som efter att detaljplanen ändrats är möjliga.

Förslag till beslut

1. Förvaltningen får i uppdrag att upprätta detaljplan för Marstrand 33:6
2. Upprättat plankostnadsavtal mellan Kungälvs kommun och BRF Apotekaren 6 godkänns.
3. Kommunstyrelsens ordförande och kommundirektör får i uppdrag att underteckna Plankostnadsavtalet

Thomas Turnéus Verksamhetschef Planering & projekt Samhälle och utveckling	Mirsad Radoncic TF Sektorchef Samhälle och utveckling

Expedieras till: Exploatören Clas Nyberg, nyberg.clas@gmail.com

För kännedom till:
Pernilla Attnäs Björk
Enhetschef plan och MEX
Mirsad Radoncic, TF Sektorchef samhällsbyggnad

§ 416/2023

Planbeskedsrapport – Planbesked för Marstrand 33:6 (Dnr KS2022/1478)

Sammanfattning

På aktuell fastighet, Marstrand 33:6 finns idag tre bostadshus, två sammanbyggda längs Rådhusgatan och en i ett friliggande hus inne på gården. Byggrätten för gårdshuset är i gällande detaljplan reglerat som yta för uthus och dylikt. För fastigheten finns även en tomtindelningsbestämmelse som förhindrar att fastigheten styckas av, om inte denna upphävs i samband med ny detaljplan.

Ägare för fastigheten har ansökt om planbesked för att kunna stycka av fastigheten i tre nya fastigheter, med ett bostadshus på vardera del.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Planbeskedsrapport – Planbesked för Marstrand 33:6
Bilaga Planbeskedsrapport - Planbesked för Marstrand 33-6
Bilaga Protokollsutdrag - Planbeskedsrapport – Planbesked för Marstrand 33:6 - Utskottet för Samhälle och utveckling

Beslut

1. Ett positivt planbesked ges, enligt 5 kap. 2 § Plan- och bygglagen (PBL) Planbeskedet innefattar dock inte möjligheten att ändra byggrätten för komplementbyggnad.
2. Planläggning bedöms preliminärt, under nu kända förutsättningar, kunna påbörjas 2026 och detaljplan antas 2028. Denna uppskattning kan ändras.

Avgift:

10 500 kr
Avgift enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Expedieras till: Clas Nyberg, nyberg.clas@gmail.com
Gunilla Carlsson Gremner, Plan/Samhälle och Utveckling

För kännedom till: Anders Holm, Samhälle och utveckling
Anna Hedlin, Plan/Samhälle och Utveckling
Ida Bjärmark, Plan/Samhälle och utveckling

KUNGÄLVS KOMMUN

Planbeskedsrapport
Ärende: KS2022/1478
2023-10-27

Planbeskedsrapport

Ansökan om planbesked för

MARSTRAND 33:6

I Marstrand, Kungälvs kommun

Innehållsförteckning

INLEDNING 3
Ansökan 3
Aktuellt område 3
FÖRSLAG ENLIGT ANSÖKAN 4
PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR 5
Översiktsplan 5
Gällande Detaljplaner 5
Övriga planer och beslut 5
Befintlig bebyggelse 5
Kulturmiljö 6
Trafik 6
Tekniska förutsättningar 6
Geotekniska förhållanden 6
Riksintressen 6
Miljö, hälsa och säkerhet 7
Hushållningsbestämmelser enligt kap. 3 Miljöbalken 7
SAMMANFATTNING OCH BEDÖMNING 8
Upplysningar 8

Inledning

ANSÖKAN

Ansökan inkom 2022-07-08 och lämnades av Clas Nyberg.

AKTUELLT OMRÅDE

LOKALISERING, AREAL OCH MARKÄGOFÖRHÅLLANDEN

Planansökan avser fastigheten Marstrand 33:6 i centrala Marstrand, på Marstrandsön. Fastigheten är ca 560 m^2 och ägs idag av bostadsrättsföreningen Apotekaren nr 6.

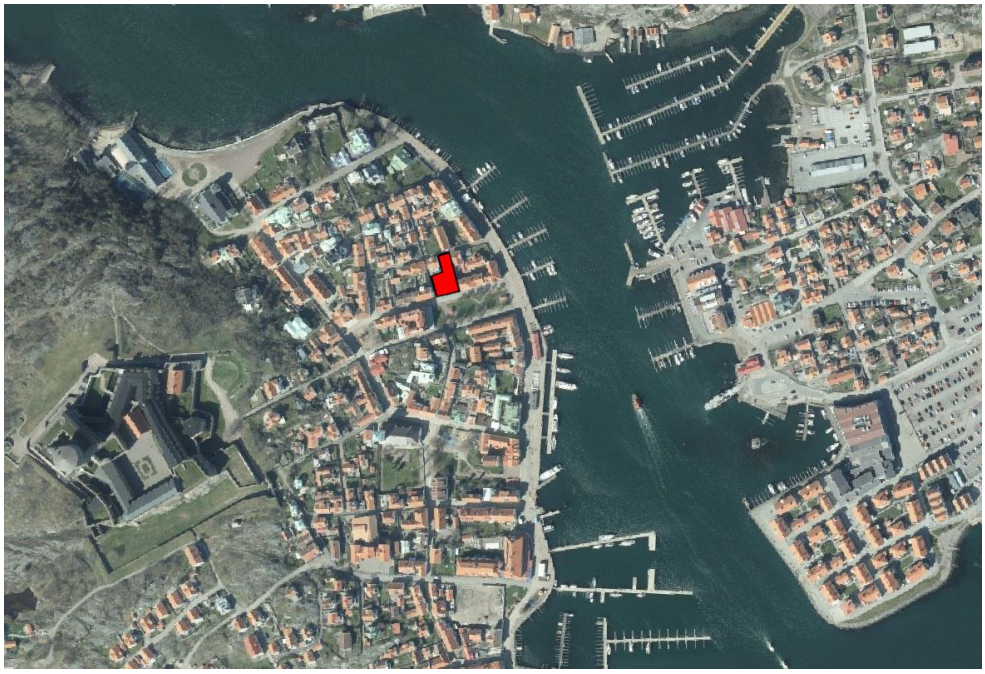

Bild 1. *Röd markering visar berörd fastighet, som ligger centralt i den gamla stadskärnan på Marstrandsön*

OMRÅDET OCH OMGIVNINGARNA

Fastigheten ligger i Marstrands historiska stadskärna omgiven av träbyggnader och direkt söder om fastigheten ligger Paradisparken. På fastigheten finns idag tre byggnader, som är inrättade för bostadsändamål. I byggnaderna finns idag totalt fyra bostäder och en lokal och mellan dem finns en gemensam gård med ett uthus.

Förslag enligt ansökan

De sökande önskar göra en ny detaljplan som möjliggör att fastigheten styckas av i tre fastigheter. Detta skulle möjliggöra ett direkt ägande istället för att fastigheten som idag ägs av bostadsrättsföreningen.

En av de tre bostadsbyggnaderna på fastigheten, Kyrkogatan 10C, är i befintlig detaljplan utpekad som uthus. Enligt de sökande har detta hus så långt tillbaka de känner till används som bostad och inte komplementbyggnad. De sökande önskar att denna byggrätt ska göras om till B och tillåta huvudbyggnad, för att denna bostad ska kunna styckas av till en av de tre önskade fastigheterna.

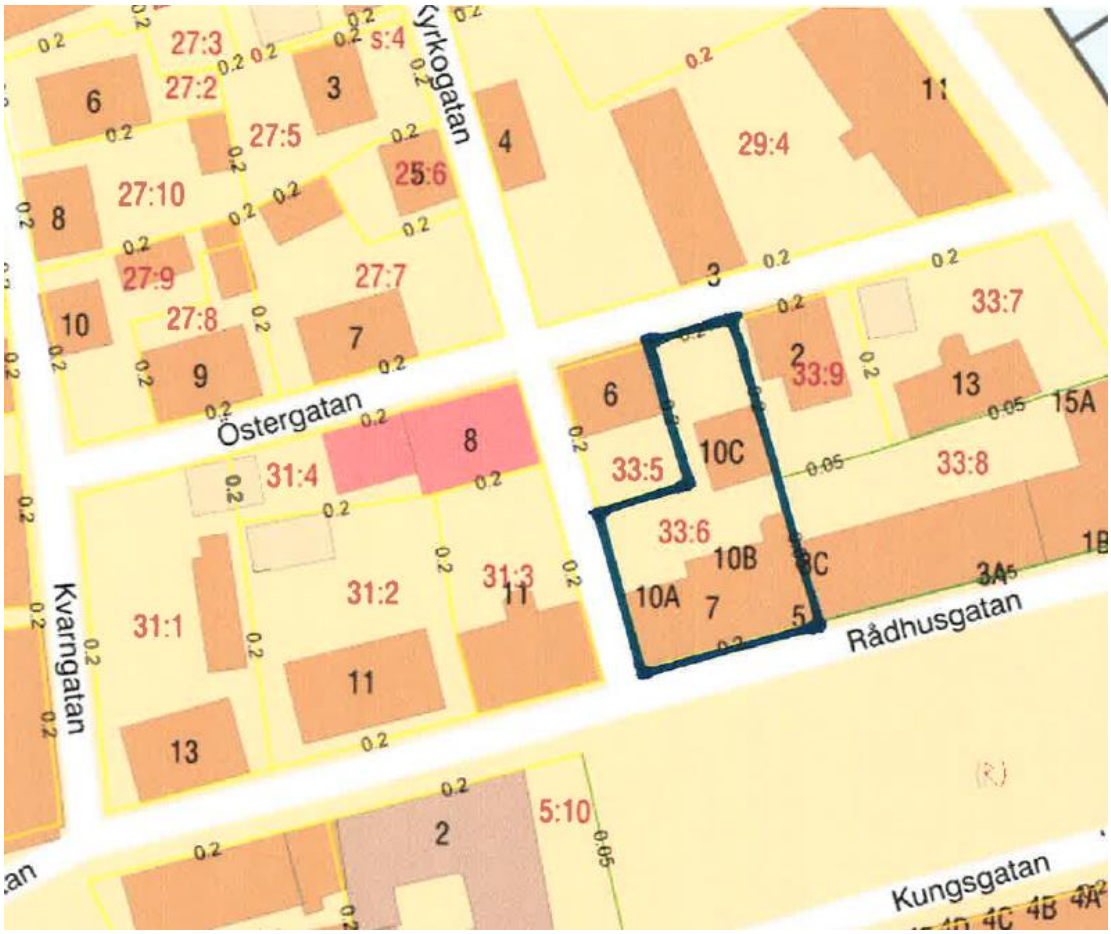

Bild 2. *Situationsplan från planansökan som visar den aktuella fastigheten och närmast omgivande bebyggelse.*

Planeringsförutsättningar

ÖVERSIKTSPLAN

I ÖP 2010 ligger fastigheten inom tätortsområdet för Marstrand. Det anges att utveckling på Marstrandsön måste ske varsamt genom att utnyttja de boendemöjligheter som finns och uppmuntra åretruntboende.

GÄLLANDE DETALJPLANER

För fastigheten gäller stadsplan för Marstrand, med ändringar från april 1980.

I gällande plankarta är fastigheten planlagd som bostadsändamål med byggrätt för bostäder längs Rådhusgatan och uthus inne på gården.

En av de tre bostäderna som de sökande önskar stycka av till en egen fastighet ligger idag på korsmark, som innebär ”mark för uthus o. dyl.”

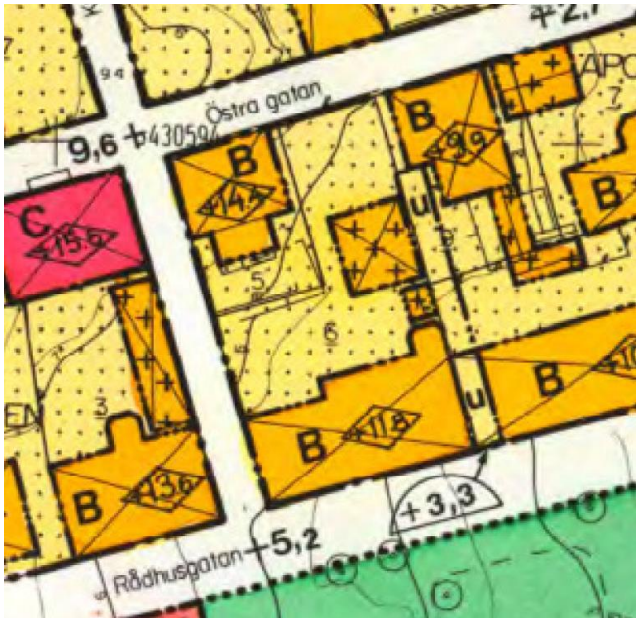

***Bild 3**. Utdrag ur gällande plankarta för fastigheten.*

ÖVRIGA PLANER OCH BESLUT

TOMTINDELNINGSPLAN

För fastigheten finns en tomtindelningsbestämmelse från 1941. Sedan plan- och bygglagen 2010:900 räknas denna bestämmelse som planbestämmelse, och en ändring av detaljplan krävs för att kunna upphäva den. Fastigheten kan därmed inte styckas av för än tomtindelningsregleringen har upphävts i samband med ny eller ändrad detaljplan för fastigheten.

BEFINTLIG BEBYGGELSE

Nuvarande Marstrand 33:6 längs Rådhusgatan är en sammanslagning av tidigare Marstrand 33:1 & 33:2 och innefattar två sammanbyggda huvudbyggnader. Kyrkogatan 10A innehåller en bostad, och Kyrkogatan 10B innehåller två bostäder och en lokal. Inne på gården står ett

gårdshus, Kyrkogatan 10C, som i befintlig plankarta anges som uthus. Även detta nyttjas som bostad.

Kommunens bygglovenhet har gått igenom de bygglov som finns registrerade på fastigheten. Där framgår att ett av husen brann ner 1972 och återuppbyggdes därefter. Det finns även flera beviljade lov för mindre åtgärder på fastigheten, men ingenting om inredande av ytterligare bostad i gårdshuset. Det kan dock bero på brister i de äldre arkiven.

Marstrands höga kulturvärden och karaktäristiska stadskärna innebär att det finns höga krav på bevarande av bebyggelsen inom området. Skydd mot förvanskning av både stadsbilden, bebyggelsestrukturen och byggnadernas karaktärsdrag blir av stor vikt vid en eventuell detaljplan.

STRANDSKYDD

Fastigheten ligger ca 50 meter från strandkanten, men området som innefattar Marstrands tätort är idag undantagen strandskyddet.

KULTURMILJÖ

Kulturmiljön i Marstrand är av riksintresse och inkluderas i kommunens kulturminnesvårdsprogram från 1990. Stadskärnan betraktas även som en fornlämning i form av bebyggt stadslager med benämningen L1968:1155.

Den aktuella fastigheten ligger centralt i den välbevarade stadskärnan med sina traditionella trähus. I en eventuell ny detaljplan bör det säkerställas att de starka kulturhistoriska värdena bevaras.

TRAFIK

Fordonstrafik är begränsad på Marstrandsön och endast vissa fordon tillåts på ön.

TEKNISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

VATTEN OCH AVLOPP

Fastigheten ligger inom kommunalt verksamhetsområde för vatten och avlopp.

Idag finns en vattenservis in till fastigheten. Vid en framtida avstyckning behöver varje fastighet få en egen vattenservis, och det ska vara möjligt att stänga av vattnet till en enskild fastighet vid behov.

DAGVATTEN OCH SKYFALL

Enligt den skyfallskartering som utförts för området visas att vattennivåer på 0,1-0,3 m skulle kunna uppstå på fastigheten vid ett 100-årsregn med 30 min varaktighet inklusive en klimatfaktor på 1,25.

GEOTEKNISKA FÖRHÅLLANDEN

Enligt SGU;s jordartkarta består marken under fastigheten av urberg. Inga förändringar av föreslås inom området som påverkas av de geotekniska förutsättningarna.

RIKSINTRESSEN

Fastigheten berörs av riksintresse för högexploaterad kust enligt MB 4 kap samt riksintresse för friluftsliv och riksintresse för kulturmiljövård enligt MB 3 kap.

MILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET

BRAND

Befintliga byggnader ligger nära varandra och en avstyckning skulle troligen medföra att hårdare brandskyddskrav för byggnaderna skulle träda i kraft. Åtgärder för ökat brandskydd kan komma att krävas vid avstyckning.

LUFTKVALITET

Föreslagen åtgärd skulle inte medföra några förändringar.

MILJÖKVALITETSNORMER

Då inga förändringar av markanvändningar föreslås är det troligt att miljökvalitetsnormerna inte skulle påverkas av föreslagen detaljplan.

ÖVERSVÄMNINGSRISK

Fastigheten ligger nära strandkanten. I kommunens kartering ligger den strax utanför den yta som skulle ligga under vatten vid en havsnivå som ligger 3,4 m högre än nuläget. Med tanke på närheten till vattnet skulle översvämningsrisken behöva studeras vidare i en eventuell detaljplan.

***Bild 4**. Utdrag ur översvämningskartering. Röd markering visar ett vattenstånd 3,4 m högre än nuläget.*

HUSHÅLLNINGSBESTÄMMELSER ENLIGT KAP. 3 MILJÖBALKEN

Marstrandsön innefattas av riksintresse för friluftsliv samt riksintresse för naturvård enligt miljöbalken, 3 kap. Bestämmelserna utgör inte hinder för utvecklingen av befintliga tätorter och kommer därmed inte påverkas av en eventuell ny detaljplan för fastigheten.

Sammanfattning och bedömning

På aktuell fastighet, Marstrand 33:6 finns idag tre bostadshus, två sammanbyggda längs Rådhusgatan och en i ett friliggande hus inne på gården. Byggrätten för gårdshuset är i gällande detaljplan reglerat som yta för uthus och dylikt. För fastigheten finns även en tomtindelningsbestämmelse som förhindrar att fastigheten styckas av, om inte denna upphävs i samband med ny detaljplan.

Ägare för fastigheten har ansökt om planbesked för att kunna stycka av fastigheten i tre nya fastigheter, med ett bostadshus på vardera del. Inga andra ändringar önskas Detta förutsätter att en ny detaljplan dels skulle upphäva tomtindelningsplanen, och dels ändra planbestämmelsen för huset på gården så att den medger huvudbyggnad.

BEDÖMNING

Att upphäva tomtindelningsplanen för fastigheten skulle få begränsade konsekvenser, och bedöms vara en rimlig åtgärd.

Att ändra gällande plankarta så att korsmarken tas bort från gårdshuset och att detta tillåts bli en egen huvudbyggnad däremot bedöms inte lämpligt. På Marstrand finns idag flera komplementbyggnader som i plankartan är belagda med korsmark. Om positivt planbesked medges skulle detta enligt likabehandlingsprincipen innebära att kommunen behöver medge att korsmarken ska tillåtas upphävas även för andra liknande komplementbyggnader. Utan en större inventering av hela den befintliga bebyggelsen i området går det inte att säga vilka konsekvenser detta skulle medföra. Bebyggelsen på Marstrandsön har ett högt tryck på sig att kunna inreda, stycka av och sälja ytterligare bostäder där det är möjligt. Ett positivt planbesked till ändring från komplementbyggnad till huvudbyggnad skulle därför kunna få oönskade följdverkningar och innebära konsekvenser på flera ställen i den känsliga bebyggelsemiljön.

Ett positivt planbesked föreslås avseende att upphäva tomtindelningsplanen. Detta bör dock inte innefatta möjligheten att ändra byggrätten för komplementbyggnad.

UPPLYSNINGAR

- Exploatören ska stå för kostnaderna för det framtida planarbetet. Inför start av ett planarbete ska ett plankostnadsavtal tecknas.
- Medfinansiering av infrastruktur inom och utanför planen kan bli aktuellt för exploatören. Detta kommer att regleras i plankostnadsavtal och exploateringsavtal.
- Ett positivt planbesked innebär inte en garanti att planarbete påbörjas. För att ett planarbete ska påbörjas krävs ett politiskt beslut om planuppdrag där förvaltningen får i uppdrag att påbörja planläggning.
- Nu rådande förutsättningar kan komma att förändras innan planarbete påbörjas och omfattningen av planområdet och exploateringen kan komma att förändras.
- Planarbetet bedöms kunna påbörjas tidigast 2026.

Ida Bjärmark
Planhandläggare

Anna Hedlin
Tf. Planchef

KUNGÄLVS KOMMUN
KOMMUNSTYRELSEN
Ank. 2022 -07- 0 8
Dnr KS2022/1478

-1

Kungälvs kommun/Plan
Stadshuset
442 81 KUNGÄLV

Marstrand den 16 juni 2022

Planbesked Kungälv Marstrand 33:6

Bifogat översändes begäran om planbesked avseende rubricerad fastighet. Vi skulle sätta stort värde på att få beskriva våra planer närmare vid ett personligt besök och emotser tacksamt förslag på tider för ett sådant möte.

Med vänlig hälsning

Clas Nyberg
Nyberg.clas@gmail.com
0702-338601

KUNGÄLVS KOMMUN

BEGÄRAN OM PLANBESKED

Skicka blanketten till: kommun@kungalv.se

eller: Kungälvs kommun/Plan
Stadshuset
442 81 Kungälv

Fastighet och fastighetsägare

Fastighetsbeteckning	Fastighetens adress	
Kungälv Marstrand 33:6	Kyrkogatan 10 A-C, 442 67 Marstrand	
Namn (företag eller privatperson) Brf Apotekaren nr 6		Organisationsnummer/personnummer 769602-0580
Utdelningsadress (gata, box) c/o Nilsson, Kyrkogatan 10 A		Telefon dagtid (även riktnummer) 0707-338601
Postnummer 442 67	Ort Marstrand	E-postadress nyberg.clas@gmail.com
Eventuell kontaktperson Clas Nyberg, Ängholmsgatan 9, 426 76 Västra Frölunda		

Sökande (om annan än fastighetsägare)

Namn (företag eller privatperson)		Organisationsnummer/personnummer
Utdelningsadress (gata, box)		Telefon dagtid (även riktnummer)
Postnummer	Ort	E-postadress
Eventuell kontaktperson		

Ärendet gäller planläggning av område

■ Enbostadshus	☐ Enbostadshus i grupp	☐ Radhus, parhus, kedjehus	■ Tvåbostadshus
☐ Fritidshus	☐ Flerbostadshus	☐ Studentbostadshus	☐ Hus för äldre eller funktionshindrade
☐ Annat specialbostadshus	☐ Handel	☐ Kontor	☐ Lager, industri, hantverk

☐ Annan byggnad eller anläggning. Ange vilken: _____

Planerad upplåtelseform för eventuella bostadslägenheter

☐ Hyresrätt	☐ Bostadsrätt	■ Äganderätt

Produktion

Antal månader	Sammanlagd byggnadsarea	Därav bruttoarea bostäder
Uppskattad sammanlagd produktionskostnad, inklusive moms tusentalkronor		Byggnadsarbetena avses att påbörjas, datum

ADRESS Stadshuset · 442 81 Kungälv
TELEFON 0303-23 80 00
FAX 0303-190 35
E-POST kommun@kungalv.se
HEMSIDA www.kungalv.se

Beskrivning och motivering av projektet

Se bilaga

Bilagor

■ Situationsplan eller karta över området (obligatorisk)	☐ Geoteknisk undersökning (översiktlig)	☐ VA-lösning	☐ Trafiklösning
☐ Översiktlig miljöbedömning	☐ Energi- och hushållning	☐ Tillgänglighet	☐ Hälsa och säkerhet
☐ Avfall	☐ Exploateringsgrad/BTA	☐ Modell, fotomontage eller liknande	
☐ Riskanalys	☐ Upphävande av strandskydd	☐ Hustyper	

Avgift

Avgift betalas enligt av kommunen fastställd taxa

Underskrift

Fastighetsägarens underskrift	Namnförtydligande Linda Nyberg, styrelseordförande
Fastighetsägarens underskrift	Namnförtydligande Lena Nilsson, styrelseledamot och kassör
Sökandens underskrift (om annan än fastighetsägaren)	Namnförtydligande

Information

PBL 5 kap. Att ta fram detaljplaner och områdesbestämmelser

1 § Detta kapitel innehåller bestämmelser om hur en detaljplan och områdesbestämmelser upprättas, antas, ändras och upphävs samt om besked från kommunen om att inleda en sådan planläggning.

Planbesked

2 § På begäran av någon som avser att vidta en åtgärd som kan förutsätta att en detaljplan antas, ändras eller upphävs eller att områdesbestämmelser ändras eller upphävs, ska kommunen i ett planbesked redovisa sin avsikt i frågan om att inleda en sådan planläggning.

3 § En begäran om planbesked ska vara skriftlig och innehålla en beskrivning av det huvudsakliga ändamålet med den avsedda åtgärden och en karta som visar det område som berörs.

Om åtgärden avser ett byggnadsverk, ska begäran också innehålla en beskrivning av byggnadsverkets karaktär och ungefärliga omfattning.

4 § När kommunen har fått en begäran om planbesked som uppfyller kraven i 3 § ska kommunen ge sitt planbesked inom fyra månader, om kommunen och den som har gjort begäran inte kommer överens om något annat.

5 § Av planbeskedet ska det framgå om kommunen avser att inleda en planläggning. Om kommunen avser att inleda en planläggning, ska kommunen i planbeskedet ange den tidpunkt då planläggningen enligt kommunens bedömning kommer att ha lett fram till ett slutligt beslut om att anta, ändra eller upphäva en detaljplan eller ändra eller upphäva områdesbestämmelser.
Om kommunen inte avser att inleda en planläggning, ska kommunen i planbeskedet ange skälen för det.

ADRESS Stadshuset · 442 81 Kungälv
TELEFON 0303-23 80 00
FAX 0303-190 35
E-POST kommun@kungalv.se
HEMSIDA www.kungalv.se

Information till den registrerade enligt GDPR
Alla uppgifter du lämnar till oss omfattas av Tryckfrihetsförordningens (1949:105) regler om allmänna handlingar och kan komma att lämnas ut till andra i enlighet med offentlighetsprincipen (var och ens rätt till insyn och kontroll av myndigheter, bland annat rätten att ta del av allmänna handlingar), med undantag för de inskränkningar i offentligheten som gäller för uppgifter som omfattas av sekretess enligt Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

De uppgifter du lämnar till oss kommer att behandlas i enlighet med dataskyddsförordningen (GDPR). Vi behöver spara och behandla dessa uppgifter för att handlägga ärendet i enlighet med Plan- och bygglag (2010:900). Dina uppgifter kommer att delas inom kommunen med den personal som behöver uppgifterna för att utföra sitt arbete samt med de personuppgiftsbiträden som hanterar uppgifter för kommunens räkning. Uppgifterna kan också komma att delas med tredje part, men endast om så krävs enligt lag. Den rättsliga grunden för behandlingen är Plan- och bygglag (2010:900).

Dina uppgifter kommer att sparas så länge det är nödvändigt för ändamålet. Uppgifterna raderas sedan i enlighet med kommunens gallringsföreskrifter men kan komma att bevaras för arkivändamål. Dina uppgifter kan komma att överföras till tredje land, dock endast som ett led i teknisk support och enbart till parter som är bundna av dataskyddsförordningen genom avtal.

Kategorier av personuppgifter som berörs: Namn, adress, personnummer, fastighetsbeteckning, telefonnummer, mailadress.

Personuppgiftsansvarig är Kommunstyrelsen. Du har rätt till information och ett registerutdrag med information om vilka uppgifter vi har om dig. Du kan även begära rättelse, begränsning och radering av dina uppgifter samt göra invändningar och i vissa fall begära överflyttning av dina uppgifter (dataportabilitet). Du når våra dataskyddsombud på dataskyddsombud@kungalv.se. Om du har klagomål på vår behandling av dina personuppgifter har du rätt att inge klagomål till tillsynsmyndigheten som är Datainspektionen. datainspektionen@datainspektionen.se.

ADRESS Stadshuset · 442 81 Kungälv
TELEFON 0303-23 80 00
FAX 0303-190 35
E-POST kommun@kungalv.se
HEMSIDA www.kungalv.se

Bilaga till

begäran om planbesked avseende Kungälv Marstrand 33:6

På fastigheten Kungälv Marstrand 33:6 finns tre byggnader, som är inrättade för bostadsändamål. Byggnaden med adress Kyrkogatan 10 A är belägen med fasaden mot Rådhusgatan och utgör en permanentbostad. Den intilliggande byggnaden med adress Kyrkogatan 10 B innehåller två bostäder och en lokal. På gården finns en tredje byggnad med adress Kyrkogatan 10 C, som är inrättad som bostadsfastighet. Mellan byggnaderna finns också en gemensam gård och ett gemensamt uthus för förvaring av trädgårdsredskap och liknande.

Fastigheten ägs idag av bostadsrättsföreningen Apotekaren nr 6. Föreningens medlemmar är eniga om att byggnaderna istället bör ägas direkt av föreningens medlemmar. Den främsta anledningen till detta är att ett ägande genom en bostadsrättsförening kommer att bli komplicerat och svårhanterligt när nästa generation tar över ägandet. Nuvarande medlemmar önskar därför att underlätta förvaltningen genom att åstadkomma ett direkt ägande, med en gemensamhetsanläggning för gården och uthuset. Den nuvarande ägarformen kräver också mycket och betungande administration av bostadsrättsföreningens angelägenheter.

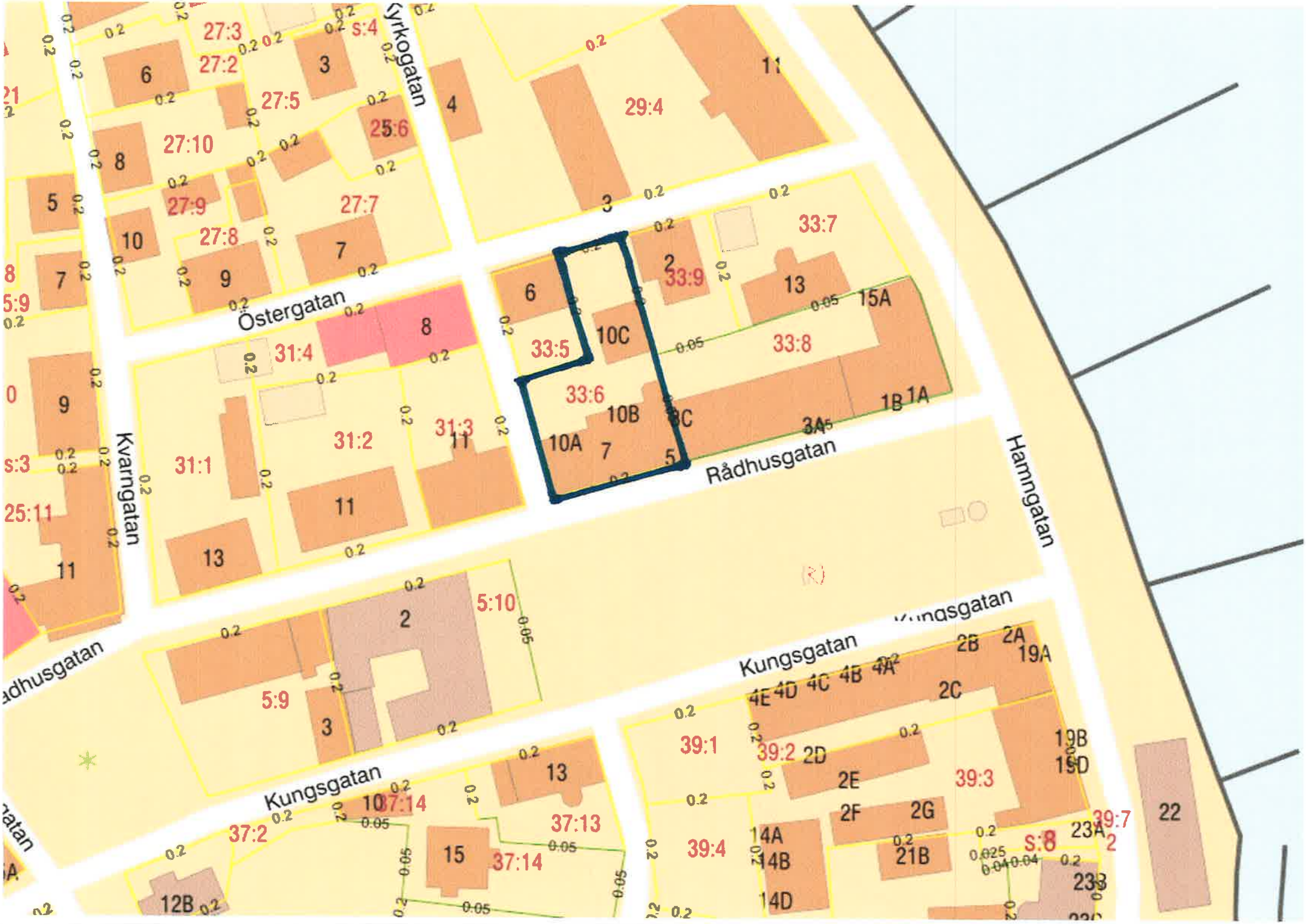
För fastigheten gäller en tomtindelningsplan, som medför att den inte kan delas upp i tre fastigheter. Vidare har i nuvarande plan byggnaden med adress Kyrkogatan 10 C felaktigt angivits som ett uthus, vilket också omöjliggör en uppdelning där byggnaden står på egen fastighet. Byggnaden har i själva verket dock, såvitt kunnat utrönas, uppförts som, och har alltid varit, en bostad. Under alla omständigheter förhöll det sig så när planen antogs, så det var fel att i planen beteckna byggnaden som ett uthus.

För att möjliggöra den planerade uppdelningen av fastigheten hemställer brf Apotekaren nr 6 att planbesked meddelas, innebärande att den för fastigheten gällande tomtindelningsplanen upphävs, samt att byggnaden med adress Kyrkogatan 10 C betecknas som bostadshus i planen. Föreningen är villig att bekosta de utredningar och liknande som kan erfordras i ärendet. Föreningen har i sammanhanget noterat att kommunen häromåret genomförde en liknande ändring i närheten av fastigheten (dnr KS2018/0347 rörande Kungälv Marstrand 37:13 m fl, och hoppas att också denna ansökan kan vinna bifall.

BRF APOTEKAREN NR 6

Linda Nyberg, ordförande

Lena Nilsson, styrelseledamot och kassör

Kyrkogatan
Östergatan
Kvarngatan
Rådhusgatan
Hamngatan
Kungsgatan
27:3
27:2
27:5
27:10
27:9
27:8
27:7
25:6
29:4
33:7
33:9
33:5
33:6
33:8
31:4
31:2
31:3
31:1
10C
10B
10A
5:10
5:9
37:14
37:13
37:2
39:1
39:2
39:3
39:4
39:7
S:4
S:8
15A
19A
19B
19D
23A
22
12B
14A
14B
14D
21B

KUNGÄLVS KOMMUN

Plankostnadsavtal
Ärende: KS2025/1435
2025-06-26

Plankostnadsavtal

Ändring av detaljplan för Marstrand 33:6

Marstrand, Kungälvs kommun

Innehållsförteckning

AVTALET 3
Parter 3
Syftet med plankostnadsavtalet 3
Giltighet 3
Tidigare överenskommelser, ändringar och tillägg 3
Överlåtelse av avtal 4
Ändrade förutsättningar 4
Uppsägning av avtalet 4
Hävning av avtalet 4
Tvist 4
PLANARBETET 5
Bakgrund 5
Områdesavgränsning 5
Planprocessen 5
Äganderätt och nyttjanderätt 6
Preliminär tidplan 6
Parternas åtagande 7
Utredningsbehov 7
PLANKOSTNAD 8
Planavgift 8
Preliminär kostnadsbedömning 8
Debitering 8
Betalning 8
GENOMFÖRANDE 10
Lantmäteriförrättningar, servitut och andra rättigheter 10

AVTALET

PARTER

Med anledning av byggherrens förfrågan om upprättande av ändring av detaljplan Marstrand 33:6 har detta plankostnadsavtal tecknats mellan följande parter:

Kungälvs kommun, organisationsnummer 212000–1371,
nedan kallad *kommunen,* och

BRF Apotekaren 6, organisationsnummer _____
nedan kallad *exploatören*.

Kommunen och exploatören är nedan gemensamt benämnda *parterna*.

SYFTET MED PLANKOSTNADSAVTALET

Kommunfullmäktige har antagit en taxa för nämndens verksamhetsområde. Av taxan framgår att planavgift ska tas ut för kostnader för att upprätta eller ändra detaljplaner.

Det här avtalet tecknas mellan parterna i syfte att fastställa kostnader, kostnadsfördelning och parternas olika åtaganden i samband med upprättande av ändring av detaljplan för Marstrand 33:6.

Planläggningen syftar till att pröva exploatering enligt Kommunstyrelsens beslut om positivt planbesked 2023-12-13 §416/2023 samt beslut om planuppdrag 2023-12-13 § 416/2023.

Avtalet syftar även till att informera om förutsättningar som kommun och exploatör ska förhålla sig till i samband med genomförandet av planerad exploatering, dvs. efter att detaljplanearbete formellt har avlutats. Faktiska kostnader för nedlagt arbete under detaljplanens genomförandeskede samt övriga kostnader kopplade till detta skede regleras inte i detta avtal.

GILTIGHET

Detta plankostnadsavtal ska godkännas senast 2025-09-17 av Kommunstyrelsen genom beslut som vinner laga kraft, annars faller avtalet. Innan plankostnadsavtalet tas upp för godkännande ska det vara undertecknat och godkänt av exploatören.

Kommunen undertecknar plankostnadsavtalet efter att kommunstyrelsens beslut angående detta avtal har vunnit laga kraft.

Avtalet är giltigt endast om det undertecknats av båda parter.

Plankostnadsavtalet ska vara undertecknat av båda parter innan planarbete påbörjas.

TIDIGARE ÖVERENSKOMMELSER, ÄNDRINGAR OCH TILLÄGG

Alla tidigare avtal, skriftliga eller muntliga åtaganden och utfästelser som föregått avtalet ersätts av innehållet i detta avtal med eventuella bilagor.

Ändringar och/eller tillägg till detta avtal ska, för att äga giltighet mellan parterna, upprättas skriftligen och vara behörigt undertecknade.

ÖVERLÅTELSE AV AVTAL

Exploatören får inte överlåta det här avtalet till någon annan fysisk eller juridisk person, utan kommunens skriftliga medgivande.

ÄNDRADE FÖRUTSÄTTNINGAR

Parterna ska underhand och utan dröjsmål kommunicera och informera motparten i frågor som är av betydelse för planarbetet och dess framtagande.

Exploatören är medveten om att vissa önskemål inte alltid kan tillgodoses, även om förutsättningarna från början bedömdes positiva för en planläggning.

Eftersom det under planarbetet kan komma fram information som gör att den planläggning som det här avtalet syftar till inte längre är lämplig, kan kommunen inte garantera att planarbetet leder fram till en antagen detaljplan.

Om omfattning och innehåll ändras väsentligt ska den ändrade inriktningen förankras politiskt hos kommunen.

UPPSÄGNING AV AVTALET

Parterna har rätt att säga upp avtalet. I så fall upphör samarbetet omedelbart och planarbetet avbryts. Uppsägningen från exploatören ska vara skriftlig. Ett beslut från kommunen att avbryta planarbetet medför att avtalet upphör att gälla. Skulle planarbetet avbrytas ska exploatören betala upparbetade plankostnader till och med avbrottet. I det fall kommunen har beställt arbeten, som ej går att återkalla, innan samarbetet avbröts ska exploatören stå för sin andel av dessa kostnader. Kommunen ska i den mån det är möjligt försöka begränsa sådana kostnader för exploatören.

Kommunen kan inte garantera antagande av detaljplan utan reserverar sig för den prövning av detaljplanen som kommunen och beslutande myndigheter utför.

Exploatörerna äger ej rätt till ersättning/skadestånd från kommunen om planarbetet avbryts, detaljplanen inte antas eller får laga kraft, om detaljplan upphävs eller om exploateringen, oavsett skäl, inte kan genomföras.

HÄVNING AV AVTALET

Om exploatören inte uppfyller sina skyldigheter enligt detta avtal så har kommunen rätt att häva avtalet. Likaså om exploatören inte kommer in med det underlag som krävs eller betalar fakturor inom överenskommen tid. Hävningen ska föregås av en skriftlig uppmaning om vad som ska åtgärdas inom en viss tid och att utebliven åtgärd leder till hävning. Meddelandet ska vara skriftligt.

Vid hävning av avtalet ska exploatören betala upparbetade plankostnader till dess att avtalet hävs. I det fall kommunen, innan hävning, har beställt arbeten som ej går att återkalla ska exploatören stå för sin andel av dessa kostnader. Kommunen ska i den mån det är möjligt försöka begränsa sådana kostnader för exploatören. Exploatören äger ej rätt till ersättning/skadestånd från kommunen om avtalet hävs.

TVIST

Tvist rörande tolkning eller tillämpning av detta avtal och ur avtalet uppkomna rättsförhållanden ska, om parterna inte enas om annat, hänskjutas till svensk allmän domstol.

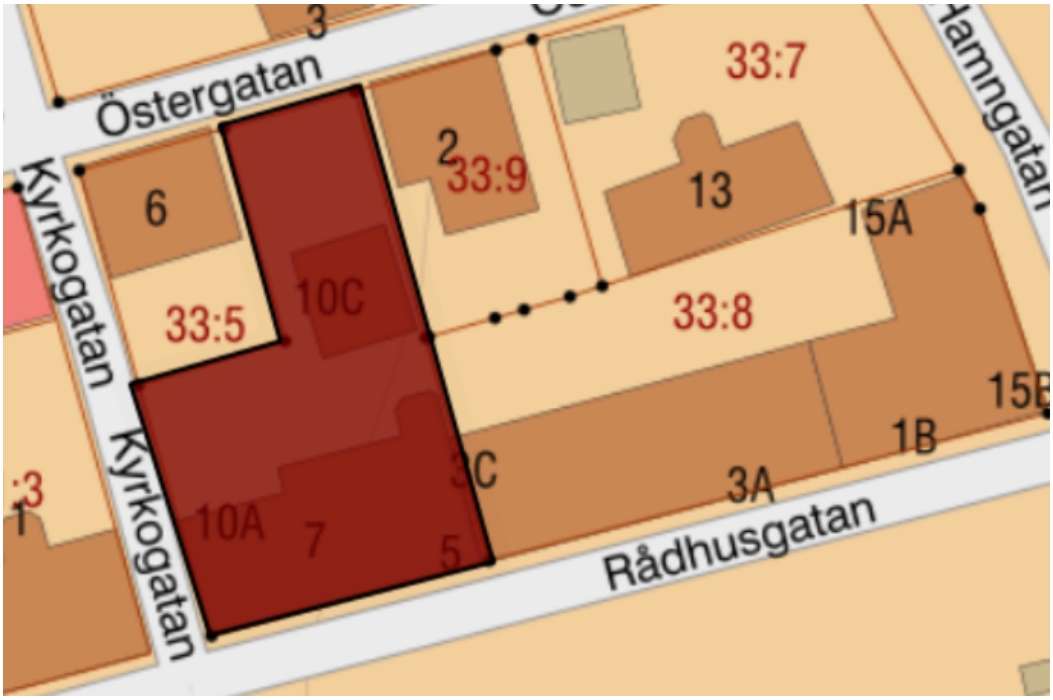
PLANARBETET

BAKGRUND

Planarbete startar i enlighet med planbesked KS2022/1478 beslutat 2023-12-13 § 416/2023. Avsikten med detaljplaneringen är att möjliggöra för att fastigheten styckas av i tre fastigheter.

OMRÅDESAVGRÄNSNING

Planansökan avser fastigheten Marstrand 33:6 i centrala Marstrand, på Marstrandsön. Fastigheten är ca 560 m2 och ägs idag av bostadsrättsföreningen Apotekaren nr 6. Se kartbild nedan. Områdets areal är ca 565 kvadratmeter.

Karta som visar ungefärlig avgränsning av ändring av detaljplan.

PLANPROCESSEN

Planläggning av mark styrs i huvudsak av Plan- och bygglagen (PBL). Förutom lagar finns det också föreskrifter, riktlinjer och andra typer av styrande dokument som kommunen behöver förhålla sig till under processens gång.

Enligt PBL 2010:900 ska detaljplaneprocessen följa en viss handläggningsordning där planprocessen kan hanteras antingen med standardförfarande eller utökat förfarande. Standardförfarandet kan tillämpas om förslaget till detaljplan är förenligt med översiktsplanen och länsstyrelsens granskningsyttrande, inte är av betydande intresse för allmänheten eller i övrigt av stor betydelse. Detaljplanen får inte heller antas medföra en betydande miljöpåverkan. När något av dessa kriterier inte uppfylls ska ett utökat förfarande tillämpas. Kommunen avser att handlägga förslaget enligt förenklat förande. Val av förfarande kan komma att ändras under planprocessens gång.

Exploatören är medveten om att:

- kommunen är skyldig att beakta såväl exploatörens intressen som allmänna och andra enskilda intressen, när det gäller detaljplanens utformning och innehåll,
- beslut om att anta en detaljplan ska föregås av samråd med de som berörs av detaljplanen, granskning och andra beredningsåtgärder samt att resultatet av samråd/granskning kan innebära att planförslaget ändras eller att arbetet avbryts,
- sakägare, bostadsrättshavare, hyresgäster, boende och hyresgästorganisationer har rätt att anföra besvär mot kommunens beslut att anta en detaljplan,
- beslut att anta en detaljplan kan prövas av Länsstyrelsen, Mark- och miljödomstolen samt Mark- och miljööverdomstolen.

Mot denna bakgrund har kommunen rätt att avbryta detaljplanearbetet eller ge det en annan inriktning än vad exploatören önskar. Kommunen har vidare, mot denna bakgrund, rätt att anta en detaljplan med ett annat innehåll än vad exploatören önskar.

ÄGANDERÄTT OCH NYTTJANDERÄTT

Äganderätten och upphovsrätten till detaljplanen och därtill hörande dokumentation, utredningar och modeller samt digitalt material (nedan gemensamt ”materialet”) tillkommer oinskränkt och exklusivt kommunen. Kommunens ovan angivna rättighet innefattar bland annat att kommunen äger rätt att sprida, publicera, framställa exemplar och göra de ändringar i materialet som kommunen önskar. Kommunen äger även rätt att överlåta sina rättigheter enligt ovan till annan, exempelvis Lantmäteriet.

Kommunen äger rätt att fritt disponera, publicera, kopiera och bearbeta från exploatören inkomna handlingar för utarbetande av detaljplanen. Kommunen får inte överlåta dessa handlingar utan endast tillgodogöra sig handlingarna på sådant sätt som anges.

Därutöver har kommunen rätt att hantera inkomna och upprättade handlingar i enlighet med gällande bestämmelser avseende allmänna handlingars offentlighet och sekretess.

Digitalt kartmaterial och digitala modeller, som tagits fram av kommunen, får exploatören och dennes konsulter endast använda vid framtagande av denna detaljplan. Efter det att detaljplanen fått laga kraft ska nybyggnadskarta utgöra underlag för projektering och bygglov.

PRELIMINÄR TIDPLAN

Samråd	4:e kvartalet 2025
Antagande	1:a kvartalet 2026

Tidplanen är endast en preliminär uppskattning. Tidplanen utgår från att ett förenklat förfarande används.

Parterna är medvetna om att avvikelser från upprättad tidplan kan uppkomma och har vid sådana avvikelser inga ersättningsanspråk på varandra.

PARTERNAS ÅTAGANDE

Parterna är överens om att processen med framtagande av detaljplan sker genom samarbete och efterföljande genomförande av exploateringen ska ske genom samverkan och samarbete. Parterna ska löpande hålla varandra informerade om vad som händer i projektet. Parterna ska i detta arbeta för ett samarbete där en prestigelös dialog kan föras kring olika knäckfrågor och annat som behöver lösas för att driva projektet framåt. Parterna ska ha löpande avstämningar och uppföljningar avseende projektets framfart, ekonomi och budget.

KOMMUNENS ÅTAGANDE

Kommunen ansvarar för att ta fram planhandlingar, grundkarta, fastighetsförteckning och andra erforderliga handlingar för att genomföra planprocessen samt i övrigt svara för detaljplanens formella handläggning. Kommunen tillsätter de resurser och kompetenser som behövs för att driva planarbetet.

Kommunen ansvarar för att beställa erforderliga utredningar. Utredningskostnad ska stämmas av med exploatören innan beställning görs.

EXPLOATÖRENS ÅTAGANDE

Exploatören ska medverka i planarbetet och ska på egen bekostnad tillhandahålla egna resurser och erforderligt underlag till detaljplanen. Underlaget kan exempelvis bestå av projektbeskrivningar, ritningar, illustrationer och analyser.

Det åligger exploatören att i samråd med kommunen tillse att underlaget får den omfattning och kvalitet som behövs.

UTREDNINGSBEHOV

Eventuella utredningar som kan tillkomma under framtagande av detaljplan är en fastighetsbestämning vilket innebär en utredning och beslut om hur gränserna går mellan olika fastigheter. Utredningen ska initieras och hanteras av exploatören.

PLANKOSTNAD

PLANAVGIFT

Enligt plan- och bygglagen 12 kap. 9§ får kommunen ta ut en ersättning för att täcka de kostnader som planarbetet innebär för kommunen. Ersättning för planarbetet kommer att tas ut i enlighet med timtaxa beslutad av kommunfullmäktige.

Exploatören åtar sig att betala för all nedlagd tid som kommunens tjänstepersoner och konsulter lägger på planarbetet. Detta inkluderar framtagande av grundkarta och fastighetsförteckning. Exploatören åtar sig även att betala för erforderliga utredningar och underlag.

Genom att plankostnadsavtal har upprättats erläggs ingen planavgift i samband med bygglov för de fastigheter som berörs av plankostnadsavtalet.

PRELIMINÄR KOSTNADSBEDÖMNING

Kostnadsbedömningen är en uppskattning av den arbetstid som kommunens tjänstepersoner och konsulter kommer att behöva för planarbetet. Uppskattningen är gjord inför starten av planarbetet. Då det kan uppkomma nya frågor som behöver hanteras under planarbetet gång ska uppskattningen ses som en preliminär bedömning. Handläggaren följer löpande upp arbetad tid mot budget och rapporterar avvikelser så tidigt som möjligt. Skulle arbetet kräva mindre arbetstid än beräknat betalar exploatören enbart för den nedlagda tiden.

Den uppskattade kostnaden för kommunens nedlagda tid, i 2025 års timpris, är cirka **83 728 SEK** utifrån en prognos om 64 arbetstimmar. Kostnad för grundkarta och framtagande av fastighetsförteckning är inräknat i kostnaden och uppskattas till ca **10 000 SEK.**

Ingen moms debiteras på de arbeten som ingår i den preliminära kostnadsbedömningen.

Observera att kostnad för eventuell fastighetsbestämning är inte medräknat i kostnadsbedömningen. Vid behov av fastighetsbestämning beställs och bekostas detta av exploatören.

DEBITERING

Timkostnaden för kommunens tjänstepersoner regleras i en taxa som beslutas av kommunfullmäktige. Taxan ändras över tid. Exploatören debiteras för timkostnaden enligt den vid var tid gällande taxan. Kommunen kan komma att anlita konsulter för handläggning av planarbetet utan merkostnad för exploatören.

Var tredje månad faktureras den faktiska kostnaden som under perioden föranletts av arbete med ovanstående detaljplan.

Även kostnader för konsulter och utredningar faktureras var tredje månad.

BETALNING

Betalning sker mot faktura. Av fakturan framgår arten och omfattningen av utfört arbete. Fakturan ska betalas inom 30 dagar från fakturadatum. Är parterna oense om

någon del av fakturan ska ostridigt belopp betalas. Vid försenad betalning utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen.

GENOMFÖRANDE

Detta kapitel syftar till att informera om åtgärder, kostnader och avtal kopplade till detaljplanens genomförande, dvs. efter att detaljplanearbetet formellt har avlutats. I kapitlet informeras även om förutsättningar som kommun och exploatör ska förhålla sig till i genomförandeskedet.

LANTMÄTERIFÖRRÄTTNINGAR, SERVITUT OCH ANDRA RÄTTIGHETER

Exploatören ska ansöka om och bekosta fastighetsbildning för sina exploateringsområden (kvartersmark) som krävs för genomförande av detaljplan, inklusive gemensamhetsanläggningar och samfällighetsföreningar. Kommunen ska ansöka om fastighetsbildning för fastighetsreglering av allmän platsmark. Huvudprincipen är att exploatören ska bekosta fastighetsbildningen. Eventuella servitut som behöver säkerställas, på exploatörens mark inom planområdet till förmån för kommunal fastighet, ska som huvudprincip upplåtas utan ersättning.

Belastningar på berörda fastigheter ska utredas under detaljplaneprocessen.

Detta avtal har upprättats i två identiska exemplar varav parterna tagit var sitt.

Kungälv _____ …… ……...
Pernilla Attnäs Björk
För Kungälvs kommun *För ……..*

……
Miguel Odhner
Kommunstyrelsens ordförande

……
Linda Nygren
Kommundirektör

Sammanträdesprotokoll

§ 108/2025

Tjänsteskrivelse – Planstart för ändring av detaljplan för Marstrand 33:6 samt godkännande av plankostnadsavtal (Dnr KS2025/1435-1) (Dnr KS2025/1435)

Sammanfattning

Planansökan avser fastigheten Marstrand 33:6 i centrala Marstrand, på Marstrandsön. Fastigheten är ca 560 m2 och ägs idag av bostadsrättsföreningen Apotekaren nr 6. Avsikten med detaljplaneringen är att möjliggöra för att avstyckning av fastigheten i enlighet med planbesked ”Ändring av detaljplan för Marstrand 33:6” beslutat 2023-12-13 § 416.

Ett förslag till plankostnadsavtal mellan kommunen och exploatören har tagits fram vars syfte är att ange förutsättningarna för villkor och kostnader vid upprättandet av detaljplanen.

Förslag till beslut är att starta planarbete och att ändring av detaljplan för Marstrand 33:6 i Kungälvs kommun samt att plankostnadsavtalet bör godkännas och att kommunstyrelsens ordförande och kommundirektören får i uppdrag att underteckna plankostnadsavtalet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Tjänsteskrivelse – Planstart för ändring av detaljplan för Marstrand 33:6 samt godkännande av plankostnadsavtal (Dnr KS2025/1435-1)
Bilaga Protokollsutdrag - Planbeskedsrapport – Planbesked för Marstrand 33:6 - Kommunstyrelsen
Bilaga Planbeskedsrapport - Planbesked för Marstrand 33-6
Bilaga Ansökan - planbesked
Bilaga KS2025_1435-2 Plankostnadsavtal ÄDP Marstrand 33_6 1271826_950814_0

Förslag till Kommunstyrelsen

1. Förvaltningen får i uppdrag att upprätta detaljplan för Marstrand 33:6
2. Upprättat plankostnadsavtal mellan Kungälvs kommun och BRF Apotekaren 6 godkänns.
3. Kommunstyrelsens ordförande och kommundirektör får i uppdrag att underteckna Plankostnadsavtalet

_____

Expedieras till: Exploatören Clas Nyberg, nyberg.clas@gmail.com

För kännedom till:
Pernilla Attnäs Björk
Enhetschef plan och MEX
Mirsad Radoncic, TF Sektorchef samhällsbyggnad

Sammanträdesprotokoll

§ 108/2025

Tjänsteskrivelse – Planstart för ändring av detaljplan för Marstrand 33:6 samt godkännande av plankostnadsavtal (Dnr KS2025/1435-1) (Dnr KS2025/1435)

Sammanfattning

Planansökan avser fastigheten Marstrand 33:6 i centrala Marstrand, på Marstrandsön. Fastigheten är ca 560 m2 och ägs idag av bostadsrättsföreningen Apotekaren nr 6. Avsikten med detaljplaneringen är att möjliggöra för att avstyckning av fastigheten i enlighet med planbesked ”Ändring av detaljplan för Marstrand 33:6” beslutat 2023-12-13 § 416.

Ett förslag till plankostnadsavtal mellan kommunen och exploatören har tagits fram vars syfte är att ange förutsättningarna för villkor och kostnader vid upprättandet av detaljplanen.

Förslag till beslut är att starta planarbete och att ändring av detaljplan för Marstrand 33:6 i Kungälvs kommun samt att plankostnadsavtalet bör godkännas och att kommunstyrelsens ordförande och kommundirektören får i uppdrag att underteckna plankostnadsavtalet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Tjänsteskrivelse – Planstart för ändring av detaljplan för Marstrand 33:6 samt godkännande av plankostnadsavtal (Dnr KS2025/1435-1)
Bilaga Protokollsutdrag - Planbeskedsrapport – Planbesked för Marstrand 33:6 - Kommunstyrelsen
Bilaga Planbeskedsrapport - Planbesked för Marstrand 33-6
Bilaga Ansökan - planbesked
Bilaga KS2025_1435-2 Plankostnadsavtal ÄDP Marstrand 33_6 1271826_950814_0

Förslag till Kommunstyrelsen

1. Förvaltningen får i uppdrag att upprätta detaljplan för Marstrand 33:6
2. Upprättat plankostnadsavtal mellan Kungälvs kommun och BRF Apotekaren 6 godkänns.
3. Kommunstyrelsens ordförande och kommundirektör får i uppdrag att underteckna Plankostnadsavtalet

---

Expedieras till: Exploatören Clas Nyberg, nyberg.clas@gmail.com

För kännedom till:
Pernilla Attnäs Björk
Enhetschef plan och MEX
Mirsad Radoncic, TF Sektorchef samhällsbyggnad

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Therese Brattfors

2025-07-23

Markanvisningsavtal berörande Diseröd 1:1 och Diseröd 1:127 (Dnr KS2015/1643-77)

Sammanfattning

Förvaltningen fick i januari 2015 uppdrag av kommunstyrelsen att genomföra en markanvisningstävling för detaljplaneområdet Disekulla med skolområde, del av Diseröd 1:1. Detaljplanen vann laga kraft den 14 juni 2017. Under åren 2021–2023 har två flerbostadshus uppförts inom den nordvästra delen av detaljplaneområdet av Oxhagen Utveckling AB, som vid den tidpunkten var ett projektbolag mellan HåPe Boendeutveckling AB och Ulricehamns Betongindustri AB. Inom detaljplaneområdet återstår idag ett område för bebyggelse av bostäder, vidare kallat exploateringsområdet.

Inom exploateringsområdet har det tidigare upprättats ett marköverlåtelseavtal med Diseröd Projekt AB för att uppföra cirka 50 bostadsrätter i flerbostadshus. Marköverlåtelseavtalet antogs av kommunfullmäktige 2017-05-18 (KF § 96/2017) och hävdes därefter genom beslut av kommunstyrelsen 2019-05-22 (KS § 149/2019) med anledning av att det var svårt för Diseröd Projekt AB att uppnå den försäljningsgrad som krävdes för att bygga bostäderna.

Förvaltningen fick i uppdrag av kommunstyrelsen 2019-05-22 (KS § 149/2019) att inom sex månader upprätta ett nytt marköverlåtelseavtal med Diseröd Projekt AB. Då Diseröd Projekt AB inte planerade för byggnation förrän tidigast år 2022 var det lämpligare att upprätta ett markanvisningsavtal. Diseröd Projekt AB hade vid tidpunkten för när markanvisningsavtalet skulle upprättas planerat att sälja projektbolaget Diseröd Projekt AB till Håpe Boendeutveckling AB (nuvarande bolagsnamn HP Boende AB) efter att markanvisningsavtalet godkändes i kommunstyrelsen.

Ett markanvisningsavtal upprättades med Diseröd Projekt AB vilket godkändes genom beslut i kommunstyrelsen 2019-12-11 § 440/2019. Markanvisningsavtalet upphörde att gälla 2022-12-31 med anledning av att inget marköverlåtelseavtal tecknades mellan kommunen och Diseröd Projekt AB. Kommunen och HP Boende AB har därefter fört en dialog om att upprätta ett förslag på marköverlåtelseavtal för exploateringsområdet. En dagvattenrapport har kommit fram till att det finns risk att det blir grundvattenpåverkan på omkringliggande fastigheter vid bebyggelse av flerbostadshus. HP Boende AB har framför att de är intresserade av att i stället pröva möjligheten att uppföra radhus inom exploateringsområdet.

HP Boende AB har meddelat till förvaltningen att de vill att Disebyggaren tre ekonomisk förening, org. nr 769640–7183, anges som avtalspart i markanvisningsavtalet då det är den ekonomiska förening som de senare vill bebygga exploateringsområdet med.

Ett förslag på markanvisningsavtal har tagits fram mellan kommunen och Disebyggaren tre ekonomisk förening för det aktuella exploateringsområdet. Köpeskillingen anger en preliminär intäkt till kommunen om cirka 3,8 miljoner.

Juridisk bedömning

Markanvisningsavtalet har upprättats i enlighet med tillämpliga lagrum, exempelvis Lag (2014:899) om riktlinjer för kommunala markanvisningar.

Den kommunala likabehandlingsprincipen skall vara rådande norm vid försäljning av kommunal mark och att kommunallagen förbjuder stöd till enskilda. EU:s statsstödsregler ska säkerställa att kommunen inte skall sälja fast egendom till ett pris som understiger marknadspriset. Inför upprättande av markanvisningsavtalet har en värdering av den aktuella byggrättens marknadsvärde gjorts av en oberoende auktoriserad fastighetsvärderare. Det angivna priset i markanvisningsavtalet är satt utifrån värdet från värderingen, de slutliga förutsättningarna för försäljningen sker vid tecknande av marköverlåtelse- och genomförandeavtal.

Avtalets innehåll har stämts av med kommunjurist.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen fick i januari 2015 uppdrag av kommunstyrelsen att genomföra en markanvisningstävling för detaljplaneområdet Disekulla med skolområde, del av Diseröd 1:1. Detaljplanen vann laga kraft den 14 juni 2017. Under åren 2021–2023 har två flerbostadshus uppförts inom den nordvästra delen av detaljplaneområdet. Flerbostadshusen uppfördes med bakgrund av tidigare marköverlåtelseavtal, beslut i utskottet för samhälle och utveckling 2019-12-19 (§ 157/2019) till Oxhagen Utveckling AB. Oxhagen Utveckling AB var vid den tidpunkten ett projektbolag mellan HåPe Boendeutveckling AB och Ulricehamns Betongindustri AB. Inom detaljplaneområdet återstår idag ett område för bebyggelse av bostäder, vidare kallat exploateringsområdet. Se orienteringsbild över exploateringsområdet nedan.

Orienteringsbild över berört exploateringsområde (blå skrafferat).

Ett marköverlåtelseavtal har tidigare upprättats med Diseröd Projekt AB för att uppföra cirka 50 bostadsrätter i flerbostadshus inom det aktuella exploateringsområdet.

Marköverlåtelseavtalet antogs av kommunfullmäktige 2017-05-18 (KF § 96/2017). Marköverlåtelseavtalet hävdes därefter genom beslut av kommunstyrelsen 2019-05-22 (KS § 149/2019) med anledning av att det var svårt för Diseröd Projekt AB att uppnå den försäljningsgrad som krävdes för att bygga bostäderna.

Förvaltningen fick i uppdrag av kommunstyrelsen 2019-05-22 (KS § 149/2019) att inom sex månader upprätta ett nytt marköverlåtelseavtal med Diseröd Projekt AB. Då Diseröd Projekt AB inte planerade för byggnation förrän tidigast år 2022 var det lämpligare att upprätta ett markanvisningsavtal. Ett markanvisningsavtal är ett avtal mellan kommunen och en exploatör som ger exploatören ensamrätt att under två år, under givna villkor, förhandla med kommunen om en överlåtelse av det markanvisade markområdet. Diseröd Projekt AB hade vid tidpunkten för när markanvisningsavtalet skulle upprättas planerat att sälja projektbolaget Diseröd Projekt AB till Håpe Boendeutveckling AB (nuvarande bolagsnamn HP Boende AB) efter att markanvisningsavtalet godkändes i kommunstyrelsen.

Ett markanvisningsavtal upprättades med Diseröd Projekt AB vilket godkändes genom beslut i kommunstyrelsen 2019-12-11 § 440/2019. Markanvisningsavtalet upphörde att gälla 2022-12-31 med anledning av att inget marköverlåtelseavtal tecknades mellan kommunen och Diseröd Projekt AB. Kommunen och HP Boende AB har därefter fört en dialog om att upprätta ett förslag på marköverlåtelseavtal för exploateringsområdet.

Den aktuella detaljplanen för Disekulla med skolområde, del av Diseröd 1:1, tillåter en bostadsbebyggelse i upp till fyra våningar inom exploateringsområdet. Under exploatörens HP Boende AB:s förberedande arbete för att möjliggöra den exploateringsgrad som detaljplanen anger har en utförd dagvattenrapport kommit fram till att det finns risk att det blir grundvattenpåverkan på omkringliggande fastigheter vid bebyggelse av flerbostadshus. Bland annat vid pålning när borrning sker genom friktionsjordlagret (grundvattenmagasinet) som finns mellan lera och berg.
Under de rådande förutsättningarna har HP Boende AB framfört att de i stället är positiva till att pröva om det i stället kan vara möjligt att uppföra radhus inom exploateringsområdet, vilket innebär en lägre exploateringsgrad och med troligen färre markåtgärder än vad som krävs vid bebyggelse av flerbostadshus. HP Boende AB har skissat på en möjlig exploatering med cirka 18 radhus. HP Boende AB har framfört att de vill att Disebyggaren tre ekonomisk förening, org. nr 769640–7183, anges som avtalspart i markanvisningsavtalet då det är den ekonomiska förening som de vill bebygga exploateringsområdet med.

Ett förslag på markanvisningsavtal har tagits fram mellan kommunen och Disebyggaren tre ekonomisk förening för det aktuella exploateringsområdet. Markanvisningsavtalets syfte är att ange förutsättningar och villkor avseende kommande marköverlåtelse och exploatering. De slutliga förutsättningarna för marköverlåtelsen och exploateringen ska regleras i marköverlåtelse- och genomförandeavtal, som ersätter markanvisningsavtalet.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Kommunfullmäktiges strategiska resultatmål nr 6: Hållbar samhällsutveckling genom ökad samordning mellan infrastruktur och byggnation i hela kommunen
Aktuellt exploateringsområde är lokaliserat i direkt anslutning till befintlig utbyggd infrastruktur inom serviceorten Diseröd, till exempel vägar och vatten- och avloppsnät.

Kommunstyrelsens resultatmål nr 9: Planeringsberedskap skall finnas för bostäder, verksamhetsmark och handel
Exploateringsområdet är sedan år 2017 detaljplanelagt för bostäder, genom tecknande av markanvisningsavtal möjliggörs en kommande utbyggnation av nya bostäder.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

I markanvisningsavtalet beskrivs att Exploatören avser att uppföra radhus. Då exploateringsområdet är lokaliserat i centrala Diseröd med närhet till skola, idrottshall, service och

kollektivtrafik bedöms mål nr 11 i Agenda 2030 ”Hållbara städer och samhällen” uppfyllas vid en utbyggnation av bostäder inom markområdet.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Förvaltningen har tagit fram berört markanvisningsavtal utifrån kommunens styrdokument ”Riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal och medfinansieringsersättning”, KS2019/0931.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Kommande markförsäljning leder till exploateringsintäkter som bidrar till kommunens framtida utveckling. En markanvisning ger Exploatören en ensamrätt att, under två år, förhandla med kommunen om köp av berört exploateringsområde. Detta får till följd att andra bostadsutvecklare under denna tidsperiod inte får möjlighet att föra diskussioner med kommunen om etablering på aktuell plats. En markanvisning är tänkt att följas av en kommande markförsäljning till Exploatören.

Bedömning ur brukarperspektiv bedöms inte vara relevant i aktuellt ärende.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Denna rubrik bedöms inte relevant i detta ärende.

Ekonomisk bedömning

Upplåtelseformen för föreslagna bostäder på Disekulla föreslås bli bostadsrätter i radhusform.

Köpeskillingen i markanvisningsavtalet är 1500 kr/kvm BTA och föreslås i avtalet att gälla under ett år från att markanvisningsavtalet vunnit laga kraft. Om inget marköverlåtelse- och genomförandeavtal har tecknats inom ett år från att markanvisningsavtalet vunnit laga kraft föreslås i avtalet att en ny värdering av marknadsvärdet för markområdet ska utföras. Köpeskillingen om 1500 kr/kvm BTA är baserad på en byggrättsvärdering utförd av en oberoende auktoriserad fastighetsvärderare. Beroende på antalet radhus som ryms inom exploateringsområdet innebär köpeskillingen en preliminär intäkt till kommunen om cirka 3,8 miljoner kronor.

Kommunen kommer inte att få några kostnader för framtida drift och underhåll av allmän plats eftersom huvudmannaskapet i detaljplanen är enskilt.

Förslag till beslut

1. Föreslaget markanvisningsavtal mellan kommunen och Disebyggaren tre ekonomisk förening, org. nr 769640–7183, godkänns.
2. Kommundirektören och Kommunstyrelsens ordförande får i uppdrag att underteckna föreslaget markanvisningsavtal.

Tomas Turnéus
Verksamhetschef Planering och Projekt

Mirsad Radoncic
T.f Sektorchef Samhällsbyggnad

Expedieras till: carolina@hpboende.se

För kännedom till: Therese Brattfors, Planering, mark och exploatering/Samhälle och utveckling
Pernilla Attnäs Björk, Planering, mark och exploatering/Samhälle och utveckling

Dnr: KS2015/1643

Mellan **Disebyggaren tre ekonomisk förening**, org.nr: 769640–7183, Oxtorgsgatan 3 Box Hp, 553 17 Jönköping, nedan kallad Exploatören, och **Kungälvs kommun**, org.nr 212000–1371, 442 81 Kungälv, nedan kallad Kommunen, gemensamt kallade Parterna, träffas härmed följande

MARKANVISNINGSAVTAL

(nedan kallat Avtalet)

Avseende område av fastigheten Diseröd 1:1 och Diseröd 1:127 i Kungälvs kommun.

Till Avtalet hör bilagda handlingar:

Bilaga 1: Karta över markanvisat område

A. BAKGRUND OCH FÖRUTSÄTTNINGAR

A1. Bakgrund och syfte

Exploatören avser att inom området uppföra bostäder i form av radhus inom detaljplan för Disekulla och Diserödsskolan inom Diseröd 1:1 mfl, Kungälvs kommun.

Avtalet reglerar villkoren för markanvisning till Exploatören för markområdet.
Marköverlåtelse- och genomförandeavtal, som är mer detaljerade och reglerar marköverlåtelse och genomförande, planeras att tecknas längre fram i processen.

A2. Område och förutsättningar

Det markområde som omfattas av Avtalet utgörs av del av fastigheten Diseröd 1:1 samt fastigheten Diseröd 1:127 i Kungälvs kommun, se markerat område på bilaga 1. Markanvisningsområdet kallas nedan Området.

Inom del av Området, angränsande till Prästvägen, har Trafikverket vägrätt vilket innebär att Trafikverket har rätt att använda marken inom vägområdet och inga byggnader eller anläggningar får uppföras inom Trafikverkets vägrättsområde.

Avtalet omfattar också sådana åtgärder utanför Området som föranleds av Exploatörens byggnation.

B. DETALJPLAN

B1. Beskrivning

För Området gäller detaljplan för Disekulla och Diserödskolan, antagen 2017-02-02 och lagakraftvunnen 2017-06-14.

B2. Plankostnad

Plankostnader har erlagts av tidigare exploatör och ingår ej i köpeskillingen.

B3. Plan- och bygglovsavgift

När Exploatören har erlagt köpeskillingen enligt kommande marköverlåtelse- och genomförandeavtal ska Exploatören inte betala planavgift i samband med bygglov för byggnation inom berörd detaljplan. Exploatören betalar däremot bygglovsavgift enligt vid debiteringstillfället gällande taxa.

C. MARKANVISNING

C1. Markanvisning

Kommunen markanvisar härmed Området till Exploatören som därmed ges en exklusiv rätt under en tid av två år från att Avtalet är giltigt att ensam förhandla med Kommunen om att teckna kommande marköverlåtelse- och genomförandeavtal och därefter bli ägare och exploatör till Området.

D. KÖPEVILLKOR I KOMMANDE MARKÖVERLÅTELSE- OCH GENOMFÖRANDEAVTAL

D1.1 Köpeskilling

Köpeskillingen för Området är 1500 kr/kvm BTA (fristående förrådsbyggnader ingår inte) och gäller under ett år från att Avtalet vunnit laga kraft. Om inget marköverlåtelse- och genomförandeavtal har tecknats inom ett år från att Avtalet vunnit laga kraft ska en ny värdering av marknadsvärdet för Området utföras. Värderingen ska beställas av Kommunen och ska värderas av en oberoende auktoriserad värderare. Exploatörens intention är att bygga cirka 18 radhus i bostadsrättsform.

Den angivna köpeskillingen ovan är baserad på byggrättsvärdet för radhus (bostadsrätt eller äganderätt). Om annan bostadsbebyggelse än radhus i bostadsrättsform eller äganderätt blir aktuell gäller inte den angivna köpeskillingen.

Parterna är överens om att kommande marköverlåtelse- och genomförandeavtal kommer att reglera eventuell tilläggsköpeskilling om det slutligt beviljade och laga kraft vunna bygglovet innehåller fler antal kvm BTA (fristående förrådsbyggnader ingår inte) än vad som redovisats och var känt vid tecknande av marköverlåtelse- och genomförandeavtalet. Tilläggsköpeskillingen ska baseras på köpeskillingen i kommande marköverlåtelse- och genomförandeavtal.

Parterna avser att i marköverlåtelse- och genomförandeavtalet reglera samtliga frågor rörande marköverlåtelsen. I marköverlåtelse- och genomförandeavtalet ska därför, utöver relevanta delar av Avtalet, regleras följande för Området:

D1.2 Köpeskillingens erläggande

- En exploateringsfastighet (vidare kallad Exploateringsfastigheten), Diseröd 1:127, har bildats
- Köpeskillingen för Exploateringsfastigheten, 10 % av den totala Köpeskillingen enligt ovan, ska erläggas inom fyra veckor efter att kommande marköverlåtelse- och genomförandeavtal godkänts och vunnit laga kraft.
- När Exploatören betalat hela köpeskillingen för Exploateringsfastigheten ska kommunen överlämna kvitterat köpebrev till Exploatören som bekräftelse på fullgjord betalning.
- Resterande marköverlåtelse av Området regleras i en separat överenskommelse om fastighetsreglering.
- Ersättningen ska erläggas senast 30 dagar efter båda Parternas undertecknande av överenskommelsen om fastighetsreglering.

D2. Fastighetsbildning

Parterna har kommit överens om att genomföra resterande del av Området genom fastighetsreglering. Kostnaden för förrättningen betalas av Exploatören. Kommunen ansöker om denna lantmäteriförrättning. Villkoren för överenskommelse om fastighetsregleringen ska biläggas marköverlåtelse- och genomförandeavtalet.

Exploatören ansöker och bekostar övriga eventuella fastighetsbildningsåtgärder, och eventuella ersättningar, rörande Exploatörens kvartersmark, som krävs för att genomföra detaljplanen.

D3. Tillträde under markanvisningen
Exploatören har rätt att efter överenskommelse med Kommunen genomföra erforderliga undersökningar inom Området under Avtalets giltighet. Om exploateringen inte fullföljes förbinder sig Exploatören att återställa marken i ursprungligt skick, om Kommunen så fordrar.

Kommunen använder delar av Området för parkering samt en hämta/lämna-slinga för Diserödskolan fram tills tecknande av marköverlåtelse- och genomförandeavtal görs och Exploatören tillträder Området.

D4. Avräkning
Kommunen svarar för skatter, räntor och andra utgifter samt inkomster för Området till den del de belöper på tiden före tillträdesdagen. Exploatören svarar för sådana kostnader och inkomster från och med formell tillträdesdag.

D5. Gatukostnader
Kostnader för utbyggnad av allmän platsmark, s.k. gatukostnader, ingår i köpeskillingen.

E. ALLMÄNNA OCH GEMENSAMMA ANLÄGGNINGAR

E1. Allmän platsmark
Huvudmannaskapet för allmän platsmark är enskilt inom detaljplanen. Anläggningar inom allmän platsmark är utbyggda.

E2. VA-anläggningar
Enligt punkt G1 i Avtalet

E3. Parkering
Parkeringsbehovet ska lösas i sin helhet inom Området. Exploatören ansvarar för att anordna och bekosta bilparkeringsplatser och cykelparkeringsplatser inom kvartersmark i enlighet med Kommunens vid var tid gällande parkeringsnorm vid bygglovsansökan. Parterna ska ha en fortsatt dialog gällande hur parkeringsbehovet ska lösas.

F. HUSBYGGNATION

F1. Husbyggnation
Exploatören ansvarar för alla åtgärder inom kvartersmark i Området.

G. TEKNISK FÖRSÖRJNING

G1. VA-anslutning
Exploatören ska ansluta till befintliga kommunala vatten, spill- och dagvattenledningar i det av Kommunen anvisade läget.

G2. Betalning av anslutningsavgift för vatten, avlopp, dagvatten
Anläggningsavgift för vatten, avlopp och dagvatten sker enligt vid varje debiteringstillfälle gällande taxa och betalas av Exploatören.

G3. Dagvatten
Exploatören ansvarar för dagvattenåtgärder inom Området, vilken ska ske enligt Kommunens gällande dagvattenplan med innehållande dagvattenpolicy vid tidpunkten för åtgärden och detaljplanens dagvattenutredning.

G4. El och fiber
Området kommer att anslutas till elnätet som ägs av Kungälv Energi AB och som kommer att byggas ut till Området. Anslutningsavgifter betalas av Exploatören efter överenskommelse med Kungälv Energi AB.

OK
RE

Området ska ges möjlighet att ansluta till fibernätet. Anslutningsavgifter betalas av Exploatören efter överenskommelse med berörd leverantör.

G5. Avfallshantering

Avfallshantering ska ske i enlighet med vid var tid gällande renhållningsordning i Kungälvs kommun.

Exploatören ansvarar för alla åtgärder inom kvartersmark i Området.

H. GENOMFÖRANDE

H1. Tidplan, vite

Färdigställande av byggnation med mera kommer närmare att regleras i kommande marköverlåtelse- och genomförandeavtal.

Exploatören är medveten om att Kommunen i kommande marköverlåtelse- och genomförandeavtal kommer att ställa krav på att byggnation påbörjas inom en viss tid. Om byggnation inte har påbörjats inom den avtalade tiden ska Exploatören erlägga ett löpande vite till Kommunen. Fullständiga villkor för detta kommer att regleras i kommande marköverlåtelse- och genomförandeavtal.

H2. Organisation för genomförande

Parterna är överens om att genomförande av exploateringen ska ske genom samverkan och samarbete. Parterna ska löpande hålla varandra informerade om vad som händer i projektet.

Exploatören ska tillsätta de resurser som erfordras för att delta i samordningen och samarbetet.

H3. Markförhållanden

Vid förekomst av markföroreningar genomförs och bekostas sanering inklusive bortforsling av Exploatören. En markmiljöundersökning ska genomföras och bekostas av Exploatören. Kommunen, i samråd med Exploatören, bedömer sedan saneringskostnaden. Denna kostnad ska dras av från värderingen.

Kommunen informerar om att det i marken inom Kungälvs kommun kan finnas naturlig förekomst av exempelvis arsenik och kobolt, så kallade bakgrundshalter. Detta är inte att se som förorening. Hantering av massor innehållande detta bekostas eller hanteras inte av Kungälvs kommun.

I. ÖVRIGT

I1. Överlåtelse av Avtalet

Exploatören får inte överlåta Avtalet på annan fysisk eller juridisk person utan Kommunens skriftliga medgivande.

I2. Säkerhet

Exploatören är medveten om att Kommunen i kommande marköverlåtelse- och genomförandeavtal kan kräva en ekonomisk säkerhet för Exploatörens förpliktelser.

I3. Tvist

Tvist med anledning av Avtalet ska avgöras i allmän domstol.

I4. Avtalets giltighet

Avtalet är till alla delar giltigt under förutsättning att det:

1. undertecknas av behörig firmatecknare hos Exploatören,
2. godkänns av kommunstyrelsen genom beslut som därefter vinner laga kraft, och
3. undertecknas av Kommunen.

Om Avtalet inte skulle bli giltigt skall överläggningar upptas mellan parterna beträffande projektets fortsatta handläggning.

Om Avtalet inte blir giltigt står Kommunen och Exploatören för sina respektive kostnader och har ingen rätt till ersättningsanspråk.

När Avtalet blivit giltigt enligt denna punkt gäller det under två års tid eller till den tidigare tidpunkt marköverlåtelse- och genomförandeavtalen har tecknats mellan parterna och ersatt Avtalet, om parterna inte kommer överens om annat.

Avtalet har upprättats i två likalydande exemplar. Parterna har tagit var sitt.

Kungälv den 2025-
KUNGÄLVS KOMMUN

.....
Miguel Odhner
Kommunstyrelsens ordförande

.....
Linda Nygren
Kommundirektör

Ort: Jönköping den 2025- 07-17
DISEBYGGAREN TRE EKONOMISK FÖRENING

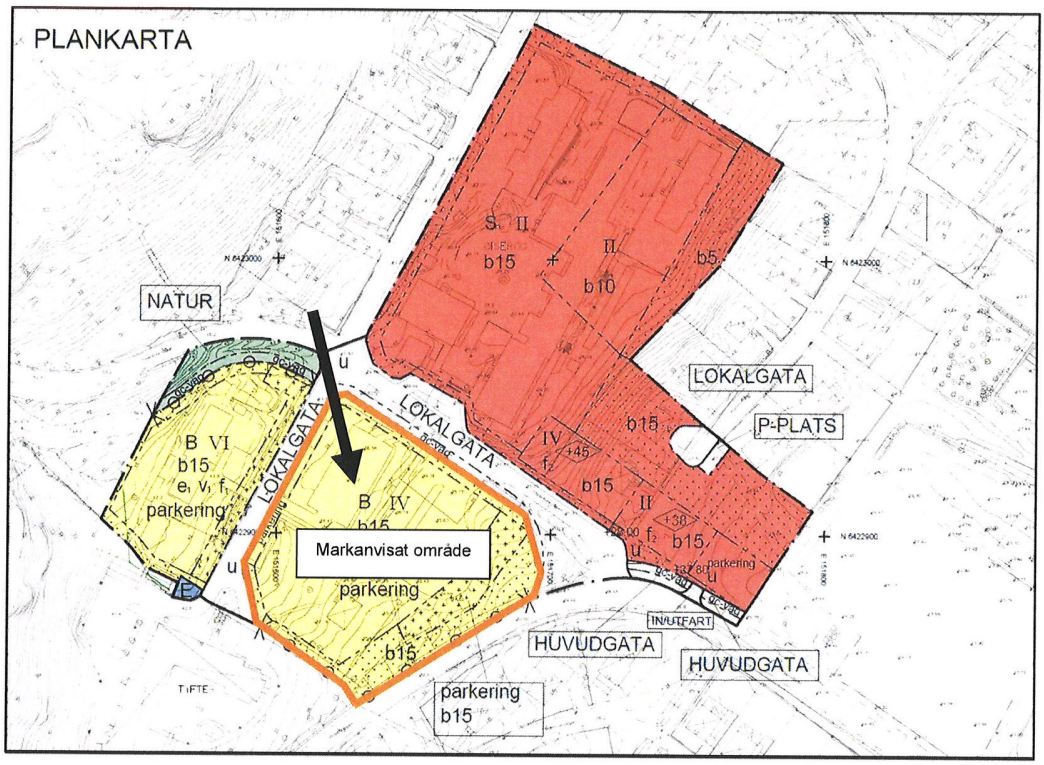
.....
Carolina Axelsson

.....
Fredrik Gustafsson

Bilaga 1 – Karta över markanvisat område

Dnr: KS2015/1643

Utdrag ur plankarta, *detaljplan för Disekulla och Diserödsskolan*, akt nr 353:

Ortofoto, berörda fastigheter:

Ortofotot visar ungefärligt markanvisat område. Röd skrafferat område avser del av fastigheten Diseröd 1:1, blå skrafferat område avser fastigheten Diseröd 1:127. Grönmarkerad mark är kommunal.
Kartan är ej skalenlig.

§ 103/2025

Markanvisningsavtal berörande Diseröd 1:1 och Diseröd 1:127 (Dnr KS2015/1643)

Sammanfattning

Förvaltningen fick i januari 2015 uppdrag av kommunstyrelsen att genomföra en markanvisningstävling för detaljplaneområdet Disekulla med skolområde, del av Diseröd 1:1. Detaljplanen vann laga kraft den 14 juni 2017. Under åren 2021–2023 har två flerbostadshus uppförts inom den nordvästra delen av detaljplaneområdet av Oxhagen Utveckling AB, som vid den tidpunkten var ett projektbolag mellan HåPe Boendeutveckling AB och Ulricehamns Betongindustri AB. Inom detaljplaneområdet återstår idag ett område för bebyggelse av bostäder, vidare kallat exploateringsområdet.

Inom exploateringsområdet har det tidigare upprättats ett marköverlåtelseavtal med Diseröd Projekt AB för att uppföra cirka 50 bostadsrätter i flerbostadshus. Marköverlåtelseavtalet antogs av kommunfullmäktige 2017-05-18 (KF § 96/2017) och hävdes därefter genom beslut av kommunstyrelsen 2019-05-22 (KS § 149/2019) med anledning av att det var svårt för Diseröd Projekt AB att uppnå den försäljningsgrad som krävdes för att bygga bostäderna.

Förvaltningen fick i uppdrag av kommunstyrelsen 2019-05-22 (KS § 149/2019) att inom sex månader upprätta ett nytt marköverlåtelseavtal med Diseröd Projekt AB. Då Diseröd Projekt AB inte planerade för byggnation förrän tidigast år 2022 var det lämpligare att upprätta ett markanvisningsavtal. Diseröd Projekt AB hade vid tidpunkten för när markanvisningsavtalet skulle upprättas planerat att sälja projektbolaget Diseröd Projekt AB till Håpe Boendeutveckling AB (nuvarande bolagsnamn HP Boende AB) efter att markanvisningsavtalet godkändes i kommunstyrelsen.

Ett markanvisningsavtal upprättades med Diseröd Projekt AB vilket godkändes genom beslut i kommunstyrelsen 2019-12-11 § 440/2019. Markanvisningsavtalet upphörde att gälla 2022-12-31 med anledning av att inget marköverlåtelseavtal tecknades mellan kommunen och Diseröd Projekt AB. Kommunen och HP Boende AB har därefter fört en dialog om att upprätta ett förslag på marköverlåtelseavtal för exploateringsområdet. En dagvattenrapport har kommit fram till att det finns risk att det blir grundvattenpåverkan på omkringliggande fastigheter vid bebyggelse av flerbostadshus. HP Boende AB har framför att de är intresserade av att i stället pröva möjligheten att uppföra radhus inom exploateringsområdet.

HP Boende AB har meddelat till förvaltningen att de vill att Disebyggaren tre ekonomisk förening, org. nr 769640–7183, anges som avtalspart i markanvisningsavtalet då det är den ekonomiska förening som de senare vill bebygga exploateringsområdet med.

Ett förslag på markanvisningsavtal har tagits fram mellan kommunen och Disebyggaren tre ekonomisk förening för det aktuella exploateringsområdet. Köpeskillingen anger en preliminär intäkt till kommunen om cirka 3,8 miljoner.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Markanvisningsavtal berörande Diseröd 1:1 och Diseröd 1:127

Sammanträdesprotokoll

Bilaga Markanvisningsavtal Diseröd 1_1 och Diseröd 1_127

Förslag till Kommunstyrelsen

1. Föreslaget markanvisningsavtal mellan kommunen och Disebyggaren tre ekonomisk förening, org. nr 769640–7183, godkänns.
2. Kommundirektören och Kommunstyrelsens ordförande får i uppdrag att underteckna föreslaget markanvisningsavtal.

Expedieras till: carolina@hpboende.se

För kännedom till: Therese Brattfors, Planering, mark och exploatering/Samhälle och utveckling
Pernilla Attnäs Björk, Planering, mark och exploatering/Samhälle och utveckling

§ 103/2025

Markanvisningsavtal berörande Diseröd 1:1 och Diseröd 1:127 (Dnr KS2015/1643)

Sammanfattning

Förvaltningen fick i januari 2015 uppdrag av kommunstyrelsen att genomföra en markanvisningstävling för detaljplaneområdet Disekulla med skolområde, del av Diseröd 1:1. Detaljplanen vann laga kraft den 14 juni 2017. Under åren 2021–2023 har två flerbostadshus uppförts inom den nordvästra delen av detaljplaneområdet av Oxhagen Utveckling AB, som vid den tidpunkten var ett projektbolag mellan HåPe Boendeutveckling AB och Ulricehamns Betongindustri AB. Inom detaljplaneområdet återstår idag ett område för bebyggelse av bostäder, vidare kallat exploateringsområdet.

Inom exploateringsområdet har det tidigare upprättats ett marköverlåtelseavtal med Diseröd Projekt AB för att uppföra cirka 50 bostadsrätter i flerbostadshus. Marköverlåtelseavtalet antogs av kommunfullmäktige 2017-05-18 (KF § 96/2017) och hävdes därefter genom beslut av kommunstyrelsen 2019-05-22 (KS § 149/2019) med anledning av att det var svårt för Diseröd Projekt AB att uppnå den försäljningsgrad som krävdes för att bygga bostäderna.

Förvaltningen fick i uppdrag av kommunstyrelsen 2019-05-22 (KS § 149/2019) att inom sex månader upprätta ett nytt marköverlåtelseavtal med Diseröd Projekt AB. Då Diseröd Projekt AB inte planerade för byggnation förrän tidigast år 2022 var det lämpligare att upprätta ett markanvisningsavtal. Diseröd Projekt AB hade vid tidpunkten för när markanvisningsavtalet skulle upprättas planerat att sälja projektbolaget Diseröd Projekt AB till Håpe Boendeutveckling AB (nuvarande bolagsnamn HP Boende AB) efter att markanvisningsavtalet godkändes i kommunstyrelsen.

Ett markanvisningsavtal upprättades med Diseröd Projekt AB vilket godkändes genom beslut i kommunstyrelsen 2019-12-11 § 440/2019. Markanvisningsavtalet upphörde att gälla 2022-12-31 med anledning av att inget marköverlåtelseavtal tecknades mellan kommunen och Diseröd Projekt AB. Kommunen och HP Boende AB har därefter fört en dialog om att upprätta ett förslag på marköverlåtelseavtal för exploateringsområdet. En dagvattenrapport har kommit fram till att det finns risk att det blir grundvattenpåverkan på omkringliggande fastigheter vid bebyggelse av flerbostadshus. HP Boende AB har framför att de är intresserade av att i stället pröva möjligheten att uppföra radhus inom exploateringsområdet.

HP Boende AB har meddelat till förvaltningen att de vill att Disebyggaren tre ekonomisk förening, org. nr 769640–7183, anges som avtalspart i markanvisningsavtalet då det är den ekonomiska förening som de senare vill bebygga exploateringsområdet med.

Ett förslag på markanvisningsavtal har tagits fram mellan kommunen och Disebyggaren tre ekonomisk förening för det aktuella exploateringsområdet. Köpeskillingen anger en preliminär intäkt till kommunen om cirka 3,8 miljoner.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Markanvisningsavtal berörande Diseröd 1:1 och Diseröd 1:127

Sammanträdesprotokoll

Bilaga Markanvisningsavtal Diseröd 1_1 och Diseröd 1_127

Förslag till Kommunstyrelsen

1. Föreslaget markanvisningsavtal mellan kommunen och Disebyggaren tre ekonomisk förening, org. nr 769640–7183, godkänns.
2. Kommundirektören och Kommunstyrelsens ordförande får i uppdrag att underteckna föreslaget markanvisningsavtal.

Expedieras till: carolina@hpboende.se

För kännedom till: Therese Brattfors, Planering, mark och exploatering/Samhälle och utveckling
Pernilla Attnäs Björk, Planering, mark och exploatering/Samhälle och utveckling

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Jenny Björnness Bergdahl

2025-08-14

Remissvar Trafikstrategi Ale kommun (Dnr KS2025/1012-2)

Sammanfattning

Ale kommun ger Kungälvs kommun möjlighet att lämna remissvar på Trafikstrategi för Ale kommun. I Trafikstrategin beskrivs mål och strategier som definierar den långsiktiga och övergripande inriktningen för kommunens strategiska arbete med trafikfrågor.
Förvaltningens bedömning är att Ales trafikstrategi är omfattande men kan förtydligas i ett mellankommunalt perspektiv när det gäller trafikbelastning, hållbart resande och förslag på ny förbindelse över Göta älv mellan Ale och Kungälv.

Juridisk bedömning

Juridisk bedömning är inte relevant i ärendet

Förvaltningens bedömning

Bakgrund

Ale är en tillväxtkommun som karakteriseras av stor arbets- och utbildningspendling med tydlig topp av resor från kommunen under morgonen och till kommunen under eftermiddagen.
Detta ställer krav på ett trafiksystem som kan hantera tillkommande förflyttningsbehov av en ökande befolkning och verksamheter. Kommunen har beslutat att trafikplaneringen ska delas upp i en övergripande strategi och en mer kortsiktig tillämpningsplan. Målet är att skapa ett hållbart transportsystem som ökar säkerhet, tillgänglighet och framkomlighet, samt främjar hälsa och jämlikhet. Trafikstrategin är kopplad till kommunens vision, översiktsplan och de nationella målen. Trafikstrategin innehåller mål och strategier som definierar den långsiktiga och övergripande inriktningen för kommunens strategiska arbete med trafikfrågor.

Tack vare goda väg- och järnvägsförbindelser har Ale kommun haft en snabb tillväxt i samtliga tätorter. Befolkningsökningen har medfört ökad trängsel på vägnätet, särskilt i stråket mot Göteborg. Kollektivtrafiken, Alependeln och kompletterande busstrafik, är därför viktig för Ales möjlighet till en fortsatt hållbar tillväxt.
Ale kommun behöver förbättra tvärförbindelser och redundans i vägnätet för att hantera kapacitetsbrist samt säkerställa robusthet vid störningar. Jordfallsbron är en viktig knutpunkt som kommer att behöva kompletteras eller ersättas. Alingsåsvägen behöver förbättras för att öka förutsättningarna för fortsatt utveckling. I Ale kommun kommer bilen alltjämt att spela en viktig roll, inte minst på landsbygden.

Förvaltningens bedömning

I förvaltningens bedömning avseende de mellankommunala frågorna är Jordfallsbron en viktig kommunikationslänk i Göteborgregionen mellan Kungälv och Ale. Samt av vikt i en bedömning om förstärkning med ett nytt broläge över Göta älv som redovisas i Ales översiktsplan.

Förvaltningens bedömning utgår från att se på hur strategin beskriver trafikbelastningen till och från Kungälv, i de olika stråken, lokalt Strandgatan, regionalt Jordfallsbron och nationellt stråk E6.
I Ales trafikstrategi framgår det inte tydligt hur den ökade tillväxttaktens tillkommande resor ska hanteras, särskilt vad gäller pendling mellan Ale och Kungälv samt Ale och Hisingen (Göteborg). Enligt strategin sker denna pendling i huvudsak med bil. Ale har en stor pendling mot Göteborg 7300 personer, till Kungälv cirka 1 400 personer pendlar och cirka 200 personer till Stenungsund. Inpendlingen från Kungälv är det cirka 500 personer.
I utredningen för E45 Bohusmotet (år 2019), har vissa framtida utmaningar identifierats. Jordfallsbron utgör en viktig länk mellan E6 och E45 och är en av få avgiftsfria älvförbindelser. Samtidigt som en förtätning sker på Hisning med utbyggnad av fler arbetsplatser och ytterligare bostäder, därmed kommer ytterligare trafik att attraheras till och från Hisingsleden och Norrleden vilket också sannolikt innebär ytterligare ökad trafik via Jordfallsbron.

Förvaltningens bedömning är att trafikstrategin behöver kompletteras eller förtydligas i hänseende gällande mål och strategier och målbild för framtida resvanor enligt nedan:

- Mål att öka hållbart resandet i till och från grannkommunerna
- Strategi om ökad överflyttning till hållbara resor - Regionalt behov om ytterligare ett regionalt busstråk parallellt med pendeltåget, exempelvis start från Älvängen till Nödinge som binds samman med Eriksdal vidare mot resecentrum Kungälv och ner mot Hjalmar Brantingsplatsen.
- Den föreslagna kopplingen över Göta älv behöver studeras vidare och ta i beaktande om vilka konsekvenser eller effekter i ett regionalt perspektiv och för exempelvis Kungälv.
- En utblick eller systemövergripande studie som på övergripande nivå beskriver behov och brister som inte enkom berör Jordfallsbron.
- I strategin står det att utpendlingen är 7300 personer till Göteborg - Hur många av dessa går till Hisingen (Bäckebol, Volvo, Lindholmen med flera)?

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Ärendet avser hur Ale hanterar trafiken i samband med bostadsutveckling och berör Kungälv genom mellankommunala frågor och berör kommunfullmäktiges strategiska mål samt kommunstyrelsens resultatmål - En ökad samordning mellan infrastruktur och byggnation i hela kommunen och ökad kollektiv jobbpendling.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Ärendet avser hur Ale hanterar trafiken i samband med bostadsutveckling och berör Kungälv genom mellankommunala frågor och berör kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål - En ökad samordning mellan infrastruktur och byggnation i hela kommunen och ökad kollektiv jobbpendling.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ärendet har koppling till mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur 11 Hållbara städer och samhällen.

Mål 9 avser en väl fungerande och hållbar infrastruktur som genererar flera positiva effekter och främjar ekonomisk tillväxt och utveckling. Delmål 9.1 utvecklar:
Utbyggnad av tillförlitlig, hållbar och motståndskraftig infrastruktur av hög kvalitet, inklusive nationell och gränsöverskridande infrastruktur, för att stödja ekonomisk

Mål 11 stödjer en hållbar stadsutveckling och omfattar hållbart byggande och hållbar planering av bostäder, infrastruktur, offentliga platser, transporter. Delmål 11.A Främja positiva ekonomiska, sociala och miljömässiga kopplingar mellan stadsområden, stadsnära områden och landsbygdsområden genom att stärka den nationella utvecklingsplaneringen.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Det styrdokument som är viktigast för det aktuella ärendet är Kungälvs översiktsplan främst avseende mellankommunala frågor och kommunens Mobilitetspolicy.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Samverkan mellan kommuner är viktigt för en hållbar samhällsutveckling vilket indirekt påverkar medborgarna. Vilket är positivt utifrån både brukar-, näringslivs- och miljöperspektiv. Likaså möjliggör det att fler kan resa hållbart till olika utflyktsmål i kommunen.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

I ett medarbetarperspektiv bedöms att samverkan mellan kommunerna är viktig för en hållbar samhällsutveckling över kommungränsen.

Ekonomisk bedömning

Ekonomisk bedömning är inte relevant i ärendet

Förslag till beslut

Tjänsteskrivelsen antas som Kungälvs kommuns remissvar på Trafikstrategi Ale kommun och översänds till Ale kommun.

Namn
Mirsad **Radoncic**
Sektorschef samhälle och utveckling

Namn
Martin Gistell
Enhetschef Trafik Gata Park

Expedieras till: kommun@ale.se, Märk med diarienummer 2024/291.

För kännedom till: Jenny.BjönnessBergdahl@kungalv.se

Trafikstrategi Ale kommun

Remisshandling 2025-04-25

Godkänd
Datum

Beställare
Samhällsbyggnadsnämnden

Projektledare
Göran Sewring

Organisation

Mattias Mossberg, ordf. förvaltningschef Martin Hellström, processledare Enhet stab KL Jesper Normén, verksamhetschef Teknik Jenny Ronnebro, enhetschef Stöd- och utvecklingsstaben	**Projekt- och arbetsgrupp** Jenny Ronnebro, ordf. Göran Sewring, projektledare, samhällsplanering Maria Sexton, översiktsplanering Annika Friberg, klimat & hållbarhet Katarina Lagerkvist, enhetschef infra Sofie Lundberg, trafikplanerare (arbgrp) Christine Jakobsson, planarkitekt (arbgrp) Jonathan Eder, planarkitekt (arbgrp) Lars Carlsson, planarkitekt (arbgrp)

Innehåll

Sammanfattning ... **3**
Inledning ... **4**
Nationella, regionala och lokala inriktningar gällande infrastrukturen ... **4**
Nationella inriktningar ... 4
Regionala inriktningar ... 5
Göteborgsregionens inriktningar ... 5
Lokala inriktningar ... 5
Nulägesanalys ... **5**
Demografi och trafik ... 5
Kollektivtrafik ... 6
Trafikstrategiska utmaningar ... **9**
Huvudvägnätet ... 9
Redundans och robusthet ... 9
Jordfallsbron ... *9*
Tvärförbindelser ... *9*
Trafiksäkerhet och trygghet ... *10*
Resvaneundersökningar ... **11**
Resvanor i Ale ... 11
Korta resor ... 12
Västra Götalandsregionens resvaneundersökning ... 13
Samlad bedömning ... 13
Mål och strategier ... **15**
Målbild för framtida resvanor ... **16**
Uppföljning av trafikstrategin ... **18**
Källförteckning ... **18**
Underlag ... **18**

Sammanfattning

Ale är en tillväxtkommun och det ställer krav på ett trafiksystem som kan hantera en ökande befolkning och verksamheter. Kommunen har beslutat att trafikplaneringen ska delas upp i en övergripande strategi och en mer kortsiktig tillämpningsplan. Målet är att skapa ett hållbart transportsystem som ökar säkerhet, tillgänglighet och framkomlighet, samt främjar hälsa och jämlikhet. Trafikstrategin är kopplad till kommunens vision, översiktsplan och de nationella målen.

Nulägesanalys

Tack vare goda väg- och järnvägsförbindelser har Ale kommun haft en snabb tillväxt i samtliga tätorter. Befolkningsökningen har medfört ökad trängsel på vägnätet, särskilt i stråket mot Göteborg. Kollektivtrafiken, Alependeln och kompletterande busstrafik, är därför viktig för Ales möjlighet till en fortsatt hållbar tillväxt.

Utmaningar och åtgärder

Ale kommun behöver förbättra tvärförbindelser och redundans i vägnätet för att hantera kapacitetsbrist samt säkerställa robusthet vid störningar. Jordfallsbron är en viktig knutpunkt som kommer att behöva kompletteras eller ersättas. Alingsåsvägen behöver förbättras för att öka förutsättningarna för fortsatt utveckling. I Ale kommun kommer bilen alltjämt att spela en viktig roll, inte minst på landsbygden.

Mål och strategier

Öka resandet med Alependeln: Prioritera detaljplaneläggning nära stationer och skapa förutsättningar för bättre kollektivtrafik.

Infrastruktur som främjar trygghet, rörelse och möten: Förbättra infrastruktur för gång och cykel nära stationer och optimera markanvändning för parkering.

Knyt samman målpunkter och orter med attraktiv infrastruktur för cykel: Bygg säkra cykelvägar och parkeringar och planera för regionala cykelstråk.

Trafikinfrastrukturen ska möjliggöra den önskade utvecklingen: Samarbeta med olika aktörer för att hantera sårbarheter och säkerhetsrisker, och engagera invånare i planeringsprocessen.

Framtida resvanor

Med en befolkningsökning till 50 000 invånare år 2050 behöver Ale kommun fokusera på att minska biltrafikens dominans och främja yteffektiva färdsätt som gång, cykel och kollektivtrafik för att undvika trafikproblem och främja hållbarhet.

Inledning

I en växande kommun som Ale är en viktig fråga hur trafiksystemet ska utformas och dimensioneras för att klara tillväxten samt transportbehovet för fler människor och fler verksamheter.

Kommunfullmäktige beslutande 2021-03-01 §60 att kommunens trafikplanering ska delas upp i en övergripande och visionär strategi samt en plan för de delar som är mer kortsiktiga och avser tillämpning.

Syftet med att ta fram en trafikstrategi är att utveckla ett hållbart transportsystem med ökad säkerhet, tillgänglighet för alla grupper, förbättrad framkomlighet för hållbara färdsätt samt att främja hälsa och jämlikhet.

Arbetet med att ta fram trafikstrategin har utgått från kartläggning av nuläget, interna workshops samt resevaneundersökning. Trafikstrategin kopplar an till Ale kommuns vision och översiktsplan samt transportpolitiska mål, övergripande miljö- och klimatmål samt nationella folkhälsomål.

Trafikstrategin innehåller mål och strategier som definierar den långsiktiga och övergripande inriktningen för kommunens strategiska arbete med trafikfrågor. Målen samt strategierna ska användas som underlag i den kommunala planeringen, från översiktsplanering och strategiska markinköp till detaljplanering och projektering. De ska också fungera som ett underlag för dialoger med externa aktörer som exempelvis Västtrafik och Trafikverket.

Nationella, regionala och lokala inriktningar gällande infrastrukturen

Nationella inriktningar

Den nationella transportpolitikens övergripande mål innebär att säkerställa en samhällsekonomisk effektiv och långsiktig hållbar transportförsörjning för invånare samt näringsliv i hela Sverige. Transportsystemets utformning, funktion och användning ska medverka till att ge alla en grundläggande tillgänglighet med god kvalitet och användbarhet samt bidra till utveckling i hela landet. Transportsystemet ska minimera olyckor och bidra till övergripande miljökvalitetsmål samt folkhälsomål.

Den nationella inriktningen anger följande mål:

- Växthusgasutsläppen från inrikestransporter – utom inrikes luftfart som ingår i EU:s utsläppshandelssystem – ska minska med minst 70 procent senast 2030 jämfört med 2010.
- Antalet omkomna till följd av trafikolyckor inom vägtrafiken, sjöfarten, luftfarten respektive bantrafiken ska halveras till år 2030.
- Antalet allvarligt skadade inom respektive trafikslag ska till år 2030 minska med minst 25 procent.

Regionala inriktningar

Av den regionala utvecklingsstrategin för Västra Götalandsregionen 2021–2030 framgår att transportinfrastrukturplaneringen bör stödja och bidra till den regionala utvecklingen.

Strategin tar sin utgångspunkt i de stora samhällsutmaningarna och behovet av att ställa om till ett mer hållbart och konkurrenskraftigt samhälle. Det behövs innovativa lösningar, tvärsektoriella angreppssätt och en konsekvent integrering av de tre hållbarhetsdimensionerna, ekonomisk, ekologisk och social, i allt utvecklingsarbete.

Göteborgsregionens inriktningar

Göteborgsregionens gällande inriktningar för transportinfrastrukturplaneringen i storstadsregionen:

- Öka järnvägskapaciteten för pendel- och regiontåg längs huvudstråken.
- Förbättra framkomligheten för kollektivtrafiken i det sammanhängande stadsområdet.
- Öka sjö- och järnvägskapaciteten för godstransporter.
- Förstärka cykelinfrastrukturen i sammanhängande regionala stråk.
- Utveckla transportsystemet i samspel med människors livsmiljö, biologisk mångfald och ekosystemtjänster.
- Anpassa transportinfrastrukturen till klimatförändringarnas effekter.
- Stimulera innovationer och ny teknik för att uppnå ett mer transporteffektivt samhälle.
- Skapa förutsättningar för beteendeförändringar.

Lokala inriktningar

Enligt översiktsplanen ska Ale kommun utvecklas utifrån två strategier med bäring på transporter:

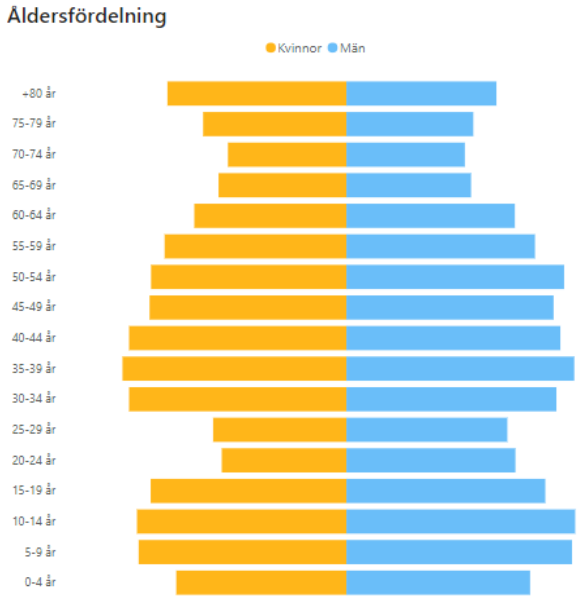
- Huvudsaklig utbyggnad och förtätning ska ske i pendelorterna, med högre koncentration av bebyggelse vid pendeltågsstationerna.
- Huvudkommunikationsstråken är E45 och Norge-Vänerbanan. En tvärförbindelse i öst-västlig riktning bör utvecklas och förstärkas med ny förbindelse till Kungälv.

Nulägesanalys

Demografi och trafik

Sedan öppningen av dubbelspåret på Norge/Vänerbanan och motorvägen på E45 har Ale kommun haft en snabb och accelererande utveckling delvis på grund av närheten till Göteborg. Ett ökat bostadsbyggande har medfört stor inflyttning, av framför allt barnfamiljer, till kommunen. Ales strategiska läge med mycket goda väg- och järnvägsförbindelser ger kommunen goda förutsättningar för tillväxt och en hög tillgänglighet. Med Västlänken förväntas attraktiviteten öka ytterligare då tågen från Ale kommer att nå tre centrala stationer i Göteborg samt Mölndals station och vidare antingen till Kungsbacka eller Landvetter flygplats. Samtliga tätorter i Ale är stationsorter eller har max ca 5 km till närmaste station. vilket ger goda förutsättningar för nyttjande av kollektivtrafik.

Ale kommun har ingen kommunhuvudort utan består av flera tätorter som ligger i ett pärlband längs Göta Älvdalen. Av de ca 32 400 (2023-12-31) invånarna bor ca 90 procent i tätorterna med omnejd. I Nödinge och Älvängen, kommunens två största orter, finns ett stort utbud av såväl offentlig som kommersiell service. Figuren nedan redovisar Ale kommuns demografi utifrån ålder och kön. Den har betydelse då det gäller att bedöma framtidens trafikförsörjningsbehov.

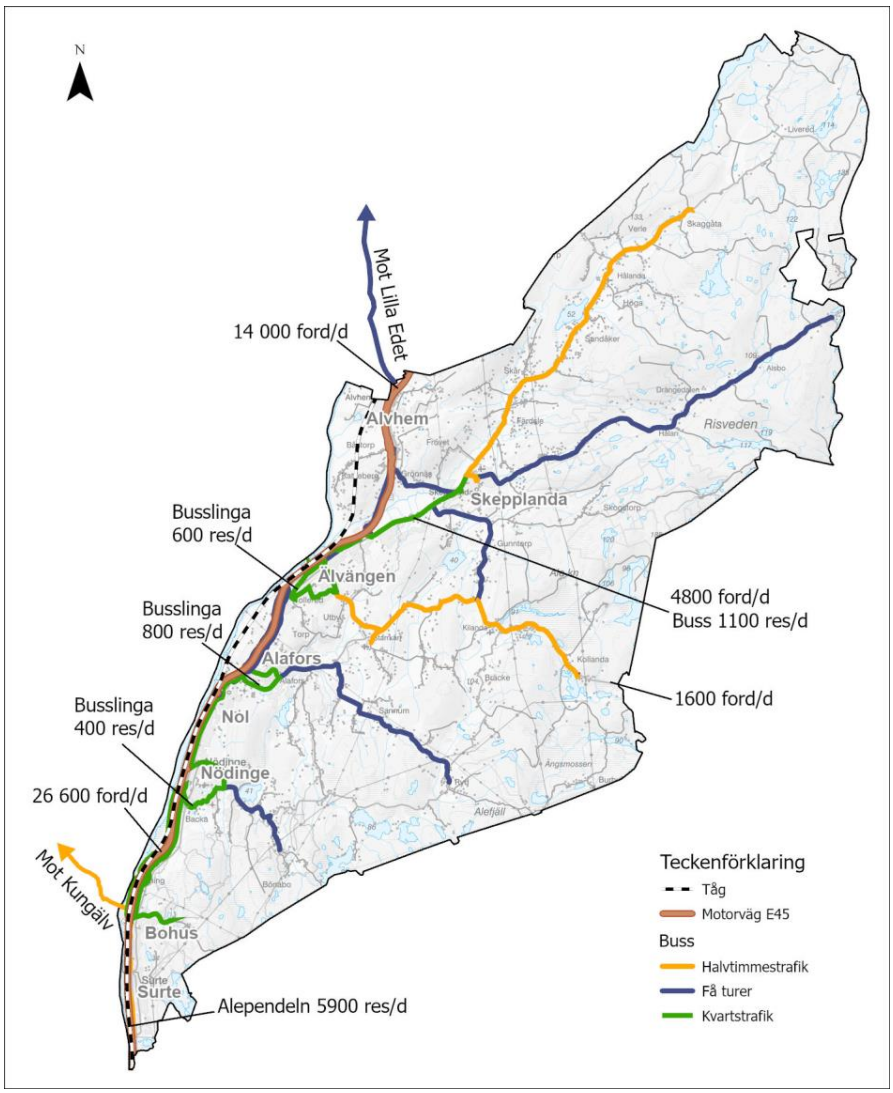

Figur 1. Åldersfördelning Alebor vid årsskiftet 2023/2024 enligt SCB

En observation är att Ale har något färre invånare i åldersgruppen 20–29 jämfört de näraliggande åldersgrupperna. En trend som har funnits under flera är att många barnfamiljer har flyttat till Ale, främst från Göteborg. Den prognostiserade befolkningsökningen kan komma att innebära ökad trängsel på vägarna, främst in mot Göteborg, med bibehållen färdmedelsfördelning. Vidare har barnfamiljer en extra utmaning i fråga om att pussla ihop de olika resbehoven för arbetsresor, barnomsorg, inköp med mera. Om inte de olika resmålen i denna logistikkedja är lättåtkomliga blir bilen i många fall det enda rimliga alternativet. Mer om trafik och resande, när på dygnet, till vilka platser med mera återfinns i avsnittet ”Resvanor i Ale”.

Kollektivtrafik

Den regionala och lokala tågtrafiken utgör ryggraden i kommunens kollektivtrafik. Tågen, tillsammans med kompletterande busstrafik och pendelparkeringar för både cykel och bil, gör det enkelt för den som vill resa kollektivt i Ale. Mellan Älvängen och Bohus förekommer ingen parallell busstrafik med Alependeln, med få undantag. Älvängens resecentrum fungerar som knutpunkt mellan tågen och busstrafiken i de norra och östra delarna av Ale. Härifrån utgår även en regional busslinje mot Lilla Edet och Trollhättan. Via Bohus finns det en regional bussförbindelse mellan Angered och Kungälv.

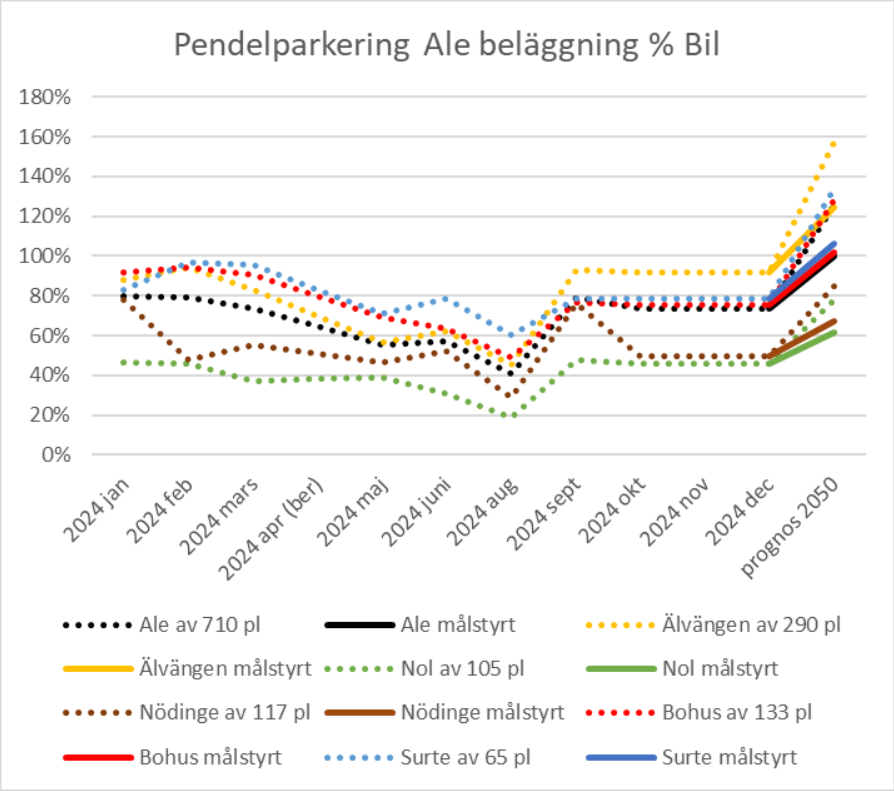
Figur 2. Resande samt kollektivtrafikutbud i Ale.

Statistik visar att resandet med Alependeln har minskat från år 2013 fram till 2023. En av orsakerna beror på att Alependeln inte haft samma utbud under perioden. Helg- och sommartrafik har gjorts om så att vissa avgångar går som kombinerade pendeltåg och regionaltåg. En del resenärer väljer regionaltågslinjen Göteborg-Vänersborg i stället för Alependeln. Resandet har ökat mellan Älvängen och Göteborg med regiontåget som fått ett ökat utbud. Alependeln har återhämtat sig sämre efter pandemin jämfört med exempelvis Alingsåspendeln och Kungsbackapendeln. År 2023 var resandet med Alependeln 16 procent lägre än resandet 2019, medan Kungsbackapendeln hade minskat med fem procent och Alingsåspendeln med en procent.

Västtrafik har som inriktning att de flesta invånare ska ha tillgång till kollektivtrafik med rimligt avstånd till närmaste hållplats. Inom en tätort är riktmärket 400 meter till närmaste hållplats med turer hela dagen och på landsbygden är motsvarande siffra två kilometer. Närtrafiken kompletterar linjetrafiken där den inte når ut till alla invånare, och man har rätt till närtrafik om man bor mer än en kilometer från närmaste hållplats. Det finns ett tiotal platser som berättigar till närtrafik i tätorterna och i normalfallet åker man till närmaste hållplats.

Pendelparkeringar

Ale kommun har fem orter med pendelparkeringar i anslutning till tågstationerna. I dagsläget rymmer dessa totalt 710 parkeringsplatser och figuren nedan visar beläggningen på respektive pendelparkering under år 2024. Vidare finns det en prognos för år 2050 baserat på en tillväxt för stationsorterna på 2 procent per år. I trendalternativet förväntas bilresandet också öka med 2 procent per år medan i det målstyrda alternativet (se avsnitt ”Målbild för framtida resvanor”) är motsvarande ökning lägre för att år 2050 motsvara halva tillväxten, 27 procent av trendens tillväxt på 54 procent.

Figur 3. Beläggning pendelparkeringar år 2024 till och med oktober samt prognos år 2050

.

Redan idag är det hög beläggning på pendelparkeringarna i Älvängen, Bohus och Surte och kapacitetsproblemen förväntas i framtiden öka med dagens färdmedelsvalfördelning (trend). Med ett målstyrt förhållningssätt uppskattas utbudet av pendelparkeringsplatser vara i balans med behovet år 2050, förutom i Älvängen där det redan finns kapacitetsproblem i nuläget. Följs trenden kommer det att saknas drygt 180 p-platser år 2050 om ingen utbyggnad sker. En ökning av bilpendlare till pendelparkeringarna i Bohus och Surte har observerats sedan Västtrafik har justerat sina biljettpriser för dessa orter.
Maximalt knappt 200 cyklar och enstaka mopeder noterades samtidigt parkerade vid pendelstationerna i kommunen under 2024.

Trafikstrategiska utmaningar

Ale kommun står inför en framtid med stora samhällsförändringar och globala utmaningar. För att hantera dem och nå en hållbar samhällsutveckling krävs det samarbete på alla nivåer och mellan samhällets alla aktörer. Även med en utveckling mot hållbara transportmedel kommer bilen att vara det vanligaste transportmedlet, såväl nu som på sikt och i synnerhet i Ale. Kommunens möjlighet och förutsättningar till utveckling styrs och begränsas bland annat av trafikinfrastrukturen. De olika vägarnas huvudmannaskap är en viktig parameter att ta hänsyn till i den fysiska planeringen. En tvärförbindelse saknas, främst i riktningen E20 Alingsås/Lerum där befintliga vägar har kapacitetsbrist och kollektivtrafik saknas. Idag tar många den längre vägen via Göteborg.

Huvudvägnätet

Huvudvägnätet i Ale kommun består i huvudsak av vägar med statligt huvudmannaskap. Stora delar av vägnätet inom tätorterna har enskilt huvudmannaskap i form av vägföreningar. Kommunen har därmed inte rådighet över stora delar av det vägnät vars standard och kapacitet har stor betydelse för hur kommunen kan planera markanvändningen. Bland annat behöver kommunen utreda vilka statliga vägar som kan övergå till kommunalt huvudmannaskap.

Redundans och robusthet

Jordfallsbron

Bohus är en knutpunkt för kommunikation och Jordfallsbron, som sammanbinder Bohus med Kungälv och E45 med E6, invigdes 1966. Varje dygn kör omkring 20 000 bilar på bron. Bron öppnas i snitt sex till sju gånger om dagen. Jordfallsbrons återstående tekniska livslängd är begränsad och bron behöver på sikt kompletteras och/eller ersättas. I kommunens översiktsplan har ett möjligt broläge pekats ut i Nol med koppling till Diseröd i Kungälv.

Tvärförbindelser

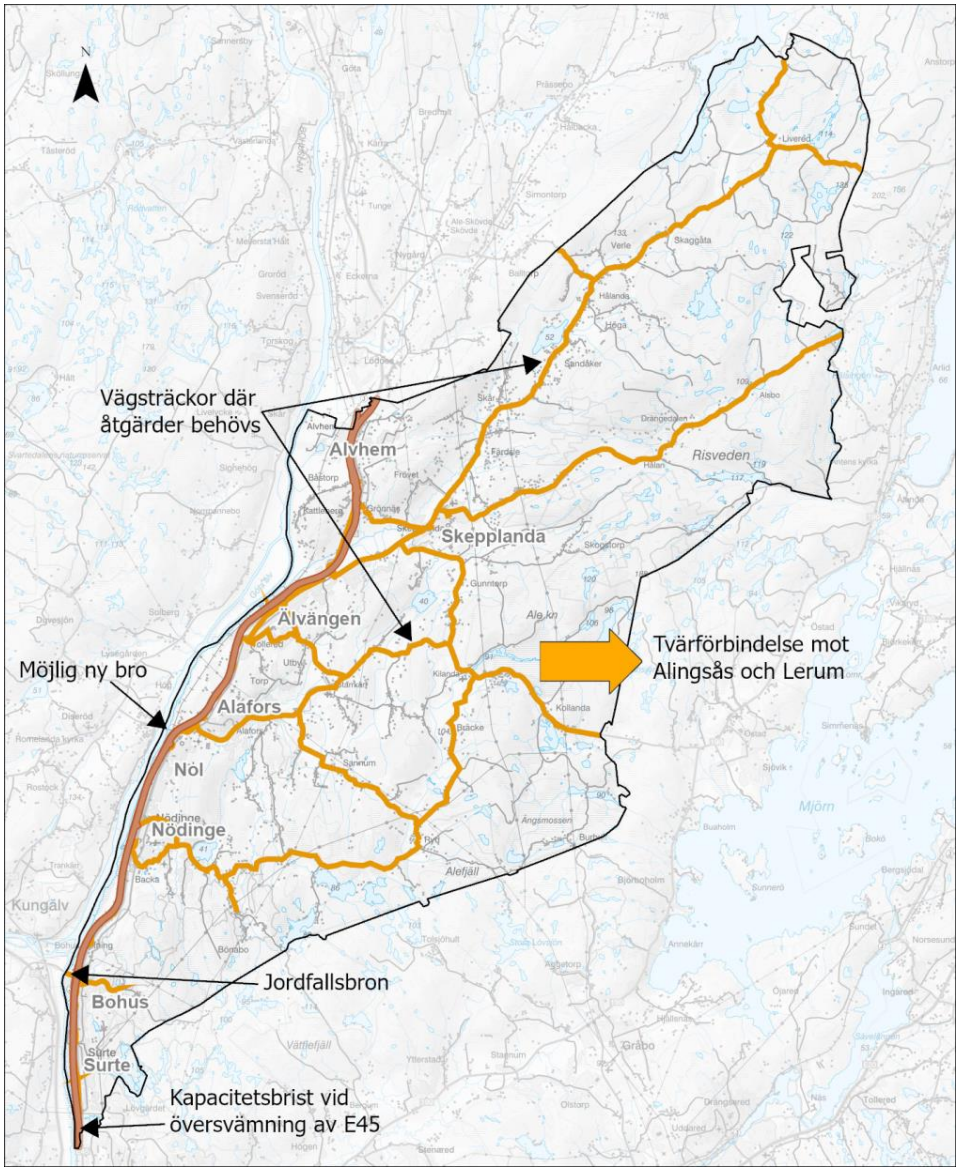
Tvärförbindelser saknas generellt utanför Göteborg. Trafikstrukturen idag bygger på tunga stråk som leder in till Göteborg, flera av dessa stråk har dock kapacitetsbrist redan idag. Det är viktigt att behålla transportinfrastrukturens resiliens, det vill säga förmågan att stå emot och klara av en förändring och återställa trafiken samt vidareutveckla den. Det talar för att utveckling av tvärförbindelser samt arbetsplatser på andra orter än i Göteborg kommer att behövas i framtiden. Både broförbindelse och tvärförbindelser har en regional betydelse.

Ale kommun bedömer att Alingsåsvägen bör åtgärdas både för att förbättra vägstandard samt trafiksäkerhet. Det är en förutsättning för att ytterligare bostads- samt verksamhetsmark i området ska kunna utvecklas. En ny förbindelse öster om Älvängen kan binda samman Alingsåsvägen med E45 och samtidigt vara stommen i ytterligare utveckling av orten. Alingsåsvägen/Kilandavägen har i nuläget mycket tung trafik på grund av de transporttunga företagen som är belägna mellan Alafors/Älvängen och Mjörn. En utveckling av tvärförbindelsen till Alingsås och E20 skulle även förbättra tillgängligheten till orter som Skara och Skövde.

Kapacitetsbrist vägnät

Vid händelse som påverkar vägnätet såsom ras, skred eller översvämning är det stora delar av kommunen som påverkas, och om huvudvägnätet blir oframkomligt finns behov av parallellt

vägnät eller ersättningsvägar. Söder om Surte upphör det parallella vägnätet bredvid E45 vilket gör att det är svårt att nå och lämna kommunen vid händelser på E45. Vid ett 100-årsregn blir E45 helt översvämmad men redan vid ett 30-årsregn uppstår stora kapacitetsproblem på vägen.

Figur 4. Vägar utpekade för åtgärder.

Trafiksäkerhet och trygghet

Västra Götalandsregionen genomförde under 2023 en resvaneundersökning där man frågat invånarna om deras uppfattning om trafikmiljön. Trafikmiljön upplevs säker för 65 procent av respondenterna. Mest säker anses trafikmiljön vara när man åker bil och kollektivtrafik, minst säker upplevs trafikmiljön vara när man cyklar. I jämförelse med andra kommuner i Västra Götaland är Ale en av de kommuner där man upplever trafikmiljön som mest säker.

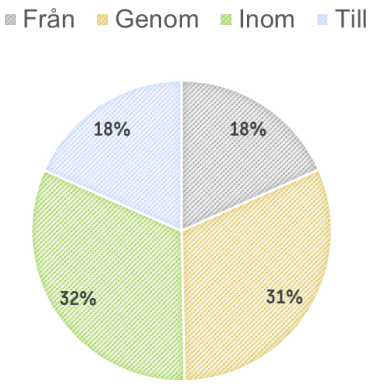
Resvaneundersökningar

Resvanor i Ale

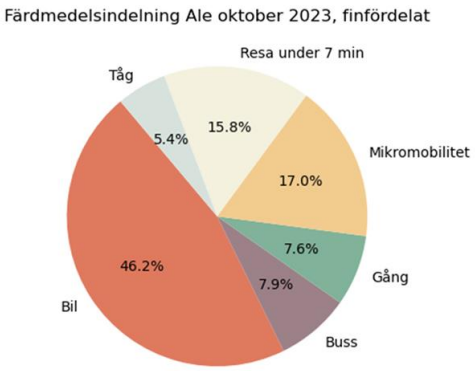
Följande avsnitt beskriver resvanor i Ale utifrån kommunens resvaneundersökning genomförd 2023. Kommunens undersökning kompletteras med Västra Götalandsregionens (VGR) resvaneundersökning avseende attityder kring resande och trafikmiljö. Ale kommuns resvaneundersökning bygger på mobildata och innefattar samtliga resor som har genomförts med anknytning till Ale. Hundratusentals resor ingick i undersökningen under den valda månaden, oktober 2023.

De övergripande resultaten följer samma mönster avseende färdmedelsval som en traditionell resvaneundersökning med enkätsvar. Genomsnittligt antal resor under en vardag i oktober är 145 000 i Ale kommun, motsvarande antalet resor per person är omkring 2,4.

De inomkommunala resorna utgör ungefär 32 procent av det totala antalet resor i kommunen och av dessa är omkring 65 procent dessutom inom samma närområde (deSO-område).

Figur 5.
Antal registrerade resor i Ale kommun.

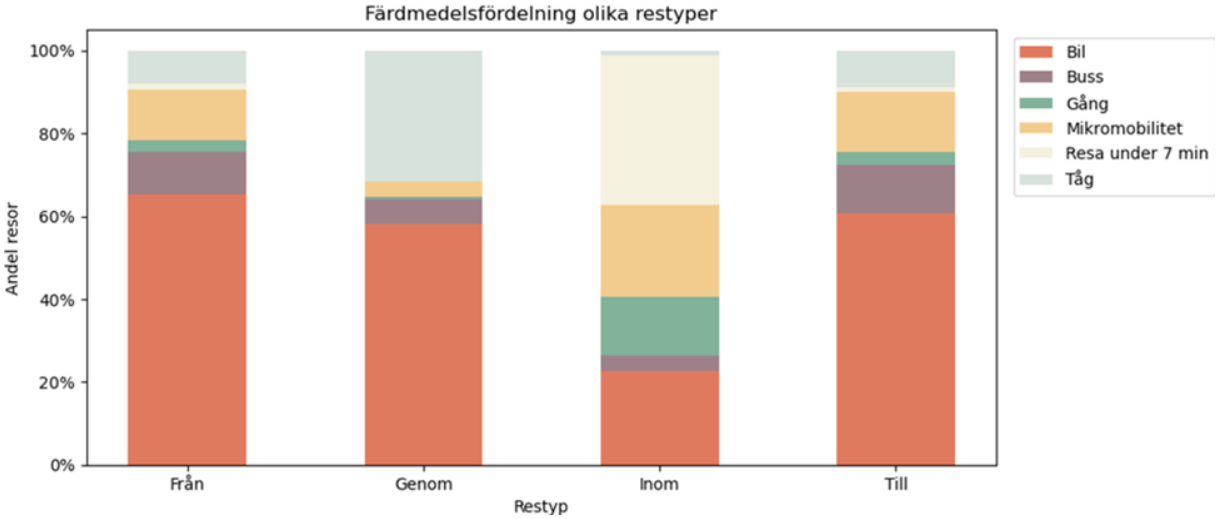

Figur 6.
Färdmedelsfördelningen för resor från och inom Ale kommun.

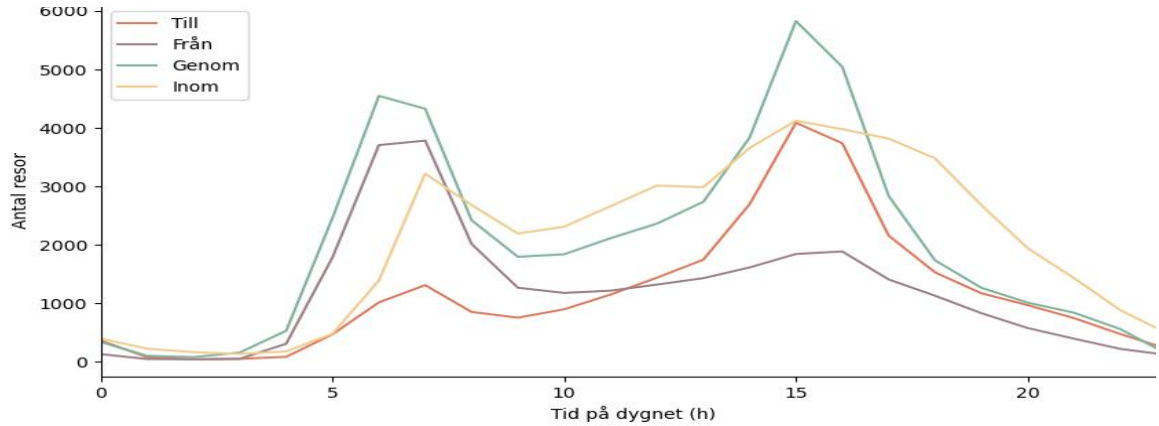
Mikromobilitet avser enkla fordon som vanligtvis framförs i låg hastighet. Det inkluderar exempelvis cykel, elcykel och elsparkcykel.

Bilandelen är högre för resor från Ale till andra kommuner. Genomresandet i kommunen karakteriseras främst av bilresor men även en hög andel tågresor.

Resor under 7 minuter (korta resor) i tätbebyggt område är svåra att tyda med denna modell. Resor med bil, A-traktor, elsparkcykel och cykel har ungefär samma medelhastighet, ca 15-20 km/h i denna miljö. Vi har därför kompletterat med en enkätundersökning för korta resor, se senare avsnitt.

Figur 7. Färdmedelsfördelningen för samtliga resor inom Ale.

Figur 8. Dygnsfördelning av resor.

Grafen visar en tydlig peak under morgonen kl. 06–08. Resor från och genom kommunen kulminerar tidigare än resor till och inom kommunen. Eftermiddagen har totalt flest resor med en topp kring 15–17. Resor till och genom kommunen sammanfaller med eftermiddagspeaken då fritidsresor ingår i mätningen. Fritidsresor görs framför allt på eftermiddagen. Resultatet visar att Ale kommun karakteriseras av att ha stor arbets- och utbildningspendling.

Korta resor

Resvaneundersökningen baserat på mobilnätsdata har kompletterats med en enkätundersökning genomförd i februari 2025 med fokus på just korta resor. 150 svar kom in vilket var merparten av de tillfrågade.

Resultat från enkätundersökningen visar att bilen är det dominanta färdmedlet för korta resor, speciellt för resor mellan 2-5 km men även för kortare resor upp till 2 km. Även de som växlar mellan olika färdmedel under veckan använder bil klart oftare än hållbara färdmedel.

Ett litet segment, 15 % för resor upp till 2 km och 6% för resor mellan 2-5 km, använder cykel, elcykel eller elsparkcykel.

Det är gångresor som är den huvudsakliga konkurrenten till bilen på korta resor och då framför allt för resor upp till 2 km. För längre resor är bilen klart dominerande. Resans avstånd har därför stor betydelse på hur ofta man promenerar för att utföra ett ärende, vilket är helt naturligt. Närhet till olika samhällsfunktioner är därför viktigt för att minska bilresandet.

Resultatet visar även att bussresor generellt används i liten utsträckning för korta resor. Tåget används i större utsträckning än bussen för att göra korta resor.

Det huvudsakliga skälet till val av färdmedel vid korta resor är framför allt att det ska vara snabbt och enkelt, utan behov av planering. Detta följs av pålitlighet med vetskap om att man kommer fram i tid. Skälen till val av färdmedel för resor upp till 2 km liknar resor mellan 2-5 km.

Det krävs ett mycket bra utbud av kollektivtrafik för att kunna konkurrera med bil på korta resor under 5 km och enkätsvaren visar att boende i Ale kommun inte anser att utbudet av kollektivtrafiken är konkurrenskraftigt.

Resultat visar att gång används till viss del för resor upp till 2 km medan det är en låg andel cykelresor.

Kommuninvånare i Ale kommun karakteriseras av att stora andelar av befolkningen har långväga arbetsresor som i stor utsträckning genomförs med bil. Att bilen är det huvudsakliga färdmedlet för arbetsresan kan även vara ett skäl till att det används i så pass stor utsträckning vid övriga resor. Det är dessutom generellt goda parkeringsmöjligheter och god framkomlighet för bilen.

En överflyttning till mer hållbara färdmedel är en utmaning om det fortsatt kommer att vara enkelt, snabbt och billigt att använda bil.

Västra Götalandsregionens resvaneundersökning

Västra Götalandsregionens enkätsvar kompletterar kommunens undersökning då den ger uttryck för invånarnas resval. Resor till arbete, studier samt tjänsteresor står för knappt hälften av resorna. Aleborna som åker kollektivt utmärker sig jämfört med regionen i stort i frågan om varför man väljer kollektivtrafiken. Bristande parkeringsmöjligheter vid resmålet och att det är prisvärt att åka kollektivt anses vara faktorer som gör att man väljer kollektivtrafiken.

Det finns också en grupp Alebor som anser att biljettkostnaden är för hög. Restiden med kollektivtrafiken uppfattas också som lång och den upplevs inte alltid pålitlig. Respondenterna anger som andra anledningar till att man inte reser kollektivt att avståndet till hållplatsen är för långt eller att avgångstiderna inte passar.

Undersökningen visar att svaranden önskar prioritering av kollektivtrafiken men också att gång- och cykelvägnätet ska utvecklas. Vad gäller trafikmiljön upplevs cykling som mindre säkert än att använda andra trafikslag, vilket inte är unikt för Ale.

Samlad bedömning

Resor inom Ale utgör en stor del av det totala antalet resor. Majoriteten av dessa är korta resor till fots, med mikromobilitet eller med bil och är oftast inom samma närområde. Det totala antalet bilresor inom kommunen är i samma storleksordning som antalet bilresor till Göteborg.

Ale kommun karakteriseras av stor arbets- och utbildningspendling med tydlig peak av resor från kommunen under morgonen och till kommunen under eftermiddagen. Under eftermiddagen genomförs totalt sett flest antal resor i Ale kommun, vilket beror på att olika reseärenden genomförs under samma tidsperiod. Högtrafiken under eftermiddagen blir därmed dimensionerande för Ale kommuns trafiksystem.

För inomkommunala resor är det relativt stor skillnad i bilanvändandet mellan olika områden i Ale. Bristen på service inom den egna orten bedöms vara den huvudsakliga orsaken till bilanvändandet, men också den bristande matartrafiken till Alependeln.

För resor från Ale till andra kommuner minskas generellt bilanvändandet ju närmare Göteborg området ligger, men även till respektive station i Ale. Resandet till Göteborg utgör huvuddelen av kommunpendlingen följt av resor till Kungälv. Den totala pendlingen till Göteborg är dock större än till de nio största resterande kommunrelationerna tillsammans. Huvudsakliga målpunkter kan urskiljas för resande från Ale till Göteborg: centrala Göteborg kring centralstation samt områden kring hamnen och Volvo.

Det är många bilresenärer som har målpunkt kring centrala Göteborg, det vill säga områden med god tillgänglighet till kollektivtrafik. En delförklaring till att bilen väljs som färdmedel kan vara bristande lokala bytesmöjligheter i Ale och framför allt med Alependeln.

Cykel bedöms vara tidseffektivt på resor upp till 5 km och en utvecklad infrastruktur och tillgängliga och säkra parkeringsmöjligheter för cykel skulle kunna öka andelen cykelresor.

Mål och strategier

Mål: Öka resandet med Alependeln

Alependeln utgör stommen i Ales kollektivtrafik men har inte lika många resenärer som regionens övriga pendeltåg. För att öka förutsättningarna att få behålla turtäthet och nuvarande stationer behöver resandet öka.

Strategier

- Prioritera detaljplaneläggning nära stationer för att bibehålla och öka antalet resenärer med Alependeln.
- Möjliggör i planer (FÖP och Planprogram) för en god kollektivtrafikförsörjning redan med de första utbyggnaderna.
- Skapa förutsättningar för kollektivtrafik i nya områden redan vid inflyttning.
- Verka för tätare turintervall och minskade bytestider på anslutningstrafiken för att förbättra resmöjligheterna med Alependeln.
- Utforska förutsättningarna för att hela Ale kommun kan ingå i den utvidgade A-zonen vad gäller kollektivtrafiken. Med zonindelningen avses Västtrafiks zonindelning för biljettpriser.

Mål: Infrastruktur som främjar trygghet, rörelse och möten

Förtätning i stationssamhällena med en blandning av funktioner såsom bostäder, kommunal service, småbutiker och lekplatser ger en miljö som inbjuder till vistelse i området samt främjar gång och cykel. Tillgänglighet och trygghet ökar genom att, under stora delar av dygnet, planera för service och attraktiva aktiviteter nära pendelstationerna och på vägen till färdmedelsbyten.

Strategier

- Prioritera infrastruktur för cykling och gång i tätorterna med pendeltågsstationer och på platser för färdmedelsbyten.
- Optimera markanvändning av parkeringsytor, exempelvis genom att samnyttja parkeringsplatser och att satsa på alternativa mobilitetslösningar.

Mål: Knyt samman målpunkter och orter med attraktiv infrastruktur för cykel

Flera nya transportmedel inom mikromobilitet används mer och mer. För att cykling ska blir mer attraktivt krävs en infrastruktur som uppfyller cyklistens behov: Ett sammanhängande cykelvägnät utan avbrott som är tryggt och säkert samt har god framkomlighet och orienterbarhet Det blir allt vanligare att cykla längre och Ale kommun kan i samverkan med kranskommuner och region planera för sammanhängande cykelnät för pendlingscyklister. Viktigast är att fortsatt främst satsa på cykelstråk till och inom tätorterna.

Strategier

- Prioritera cykeltrafiken i trafikmiljön.
- Bygg säkra cykelparkeringar.
- Planera pendlingsstråk som är sammanhängande för cykel.

Mål: Trafikinfrastrukturen ska möjliggöra den önskade utvecklingen

Kommunens förutsättningar och möjligheter för tillväxt och utveckling styrs och begränsas bland annat av trafikinfrastrukturen samt vägarnas standard. I Ale kommun kommer bilen alltjämt att spela en viktig roll, inte minst på landsbygden.

Infrastrukturen ska vara anpassningsbar och upprätthålla en hållbar och funktionell användning vid förändringar och händelser i omvärlden som exempelvis vid klimatförändringar och säkerhetsrisker. Sårbarheten kan minskas genom utveckling av reservvägar och förbindelser i öst-västlig riktning. I förekommande fall är samverkan mellan vägförening och kommunen om nödvändiga åtgärder viktig. En möjlighet till övertagande av huvudmannaskap av vissa enskilda vägar bör utredas.

Strategier

- Samverka med Trafikverket, vägföreningar samt berörda kommuner om sårbarhet, säkerhetsrisker och vägstandarder.
- Samverka med Trafikverket, regionen samt berörda kommuner för en utvecklad vägförbindelse i öst-västlig riktning (E6-E45-E20). Initiera åtgärdsvalsstudier.
- Samverka i utvecklingsprojekt och nätverk, regionalt och nationellt, för flexibla transportlösningar med hjälp av exempelvis digitalisering, delande ekonomier och innovationer.
- Engagera invånare, näringsidkare och lokala organisationer i planeringsprocessen för att ta del av deras behov och önskemål.

Målbild för framtida resvanor

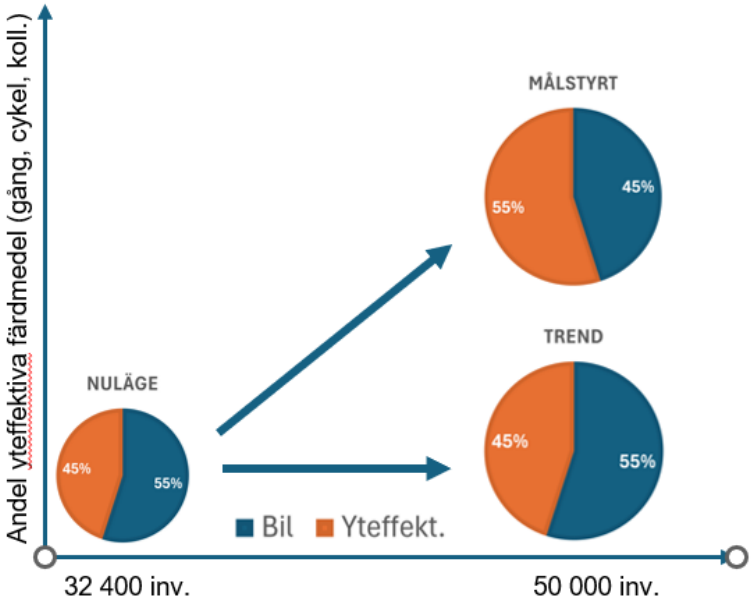
Kommunens befolkning har under 2000-talet ökat med cirka 27 procent och statistiska centralbyråns (SCB) prognos tyder på en fortsatt befolkningsökning. I kommunens översiktsplan planeras för 50 000 invånare till år 2050. Den fortsatta befolkningsökningen leder utan viljestyrd planering till att bilen kommer att ta mer mark i anspråk i samhällena. Vägtrafiken förväntas öka med ungefär 56 procent vid prognostiserad befolkningsökning. Med samma färdmedelsfördelning som idag kommer problem sannolikt att uppstå i trafiken mot Göteborg.

Yteffektivitet innebär liten markyta för transportsystemet per resenär och kan nås genom att sätta mål för färdmedelsfördelningen där biltrafiken minskar och färdmedel som gång, cykel och kollektivtrafik prioriteras.

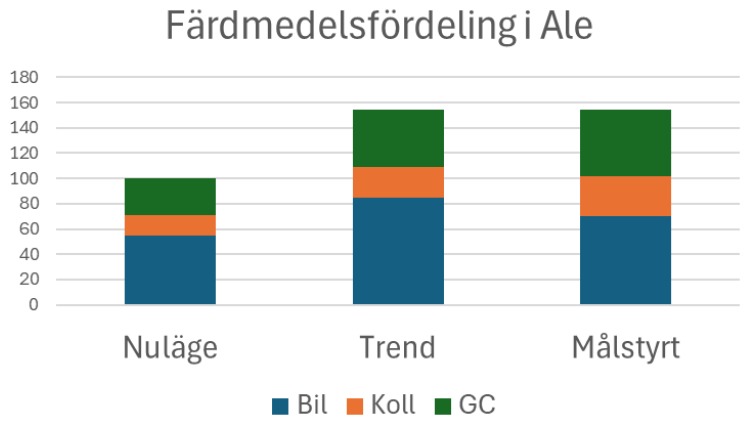
En rimlig målbild, utifrån de förutsättningar som finns inom Göteborgsregionen, är att genom målstyrning fram till år 2050 uppnå en jämn fördelning mellan bil och mer yteffektiva transporter. Se nedanstående figurer. Vid målstyrd planering beräknas motsvarande ökning stanna vid cirka 27 procent, vilket motsvarar den halva tillväxten för biltrafiken jämfört med idag. Vid målstyrning kan effekten också bli färre investeringar i vägar och mindre ytbehov för bilar. Ökad andel gång och cykel ger möjlighet till mer levande orter samt ökad trygghet och jämställdhet. Det är troligt att målstyrd planering leder till lägre utsläpp av växthusgaser och andra luftföroreningar samt minskade bullernivåer.

Resandet vid nuläge, trend respektive målstyrd planering illustreras i följande diagram och visar förhållandet mellan färdmedel och den förväntade befolkningsökningen. Index 100 motsvarar resandet med dagens invånarantal, 32 400 personer, medan index för trend och målstyrt är motsvarande för 50 000 invånare i Ale.

Med en ökad befolkning kommer biltrafiken att öka med tiden, oavsett målstyrt eller enligt trenden. Med tanke på att Ale är en kommun med mycket landsbygd så bör man snarare räkna med en ökad biltrafik in till centrum och till centrumnära parkering.

Figur 9. Trafikutveckling med nuvarande trend samt målstyrt. Cirklarnas yta är i proportion till antalet invånare.

Figur 10. Resandet i Ale i nuläget (index 100) samt utifrån olika scenarion för befolkningsmängd 50 000 invånare.

Uppföljning av trafikstrategin

En viktig del i trafikstrategin är att kunna visa effekter och konsekvenser av strategins måluppfyllelse. Hur detta ska ske får utredas vidare eller tas med i en kommande trafikplan. Trafikstrategins mål och strategier ska utgöra underlag för kommunens kommande planering.

Det är särskilt viktigt att följa upp fördelningen mellan olika färdmedel och utvecklingen mot den målstyrda planeringen. Uppföljningsarbetet ökar chanserna till att trafikstrategin blir ett långsiktigt strategiskt verktyg.

Källförteckning

Källa	Länk
Olycksstatistik Transportstyrelsen	https://www.transportstyrelsen.se/sv/vagtrafik/statistik/olycksstatistik/om-strada/ https://www.trafa.se/
Arbetsmarknadsstatistik Statistiska centralbyrån	https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/arbetsmarknad/sysselsattning-forvarvsarbete-och-arbetstider/registerbaserad-arbetsmarknadsstatistik-rams/
Resvaneundersökning Västsvenska Paketet 2017	Resvaneundersökning-2017-final.pdf (goteborg.se)
Översiktsplan Ale kommun 2021	https://www.ale.se/bygga-bo--miljo/samhallsplanering/oversiktsplanering/oversiktsplan-2021.html
Rikare grannskap	https://www.nyrens.se/wp-content/uploads/2022/11/Rikare-grannskap-slutrapport-hogupplost.pdf
Resvaneundersökning Västra Götalandsregionen 2023	https://www.vgregion.se/regional-utveckling/statistik-publikationer/aterkommande-aktiviteter/resvaneundersokning/

Underlag

Trafikstrategi i Ale kartläggning och trender 2023, Kreera Samhällsbyggnad.

Sammanställning av workshop Ale trafikstrategi, 2023, Trivector.

Resvaneundersökning Ale kommun 2023, Sweco.

Resvaneundersökning korta resor Ale kommun 2025, Sweco.

Seminarium och workshop Ale kommun, 2023, IUS Innovation.

2023

Trafikstrategi Ale: Kartläggning och trender

Kreera Samhällsbyggnad

2023-05-23

Förord

Denna kartläggning och trendspaning kommer ligga till grund för fortsatt arbete med trafikstrategi och trafikplan. Kartläggningen kan även användas för att peka ut fokusområden, vilka mål som bör sättas och vilka indikatorer som årligen bör följas upp för att se att arbetet går åt rätt håll. Kartläggningen innehåller fakta som kan fungera som förutsättningar i andra dokument såsom trafikplaner och resandeprognoser.

Innehåll

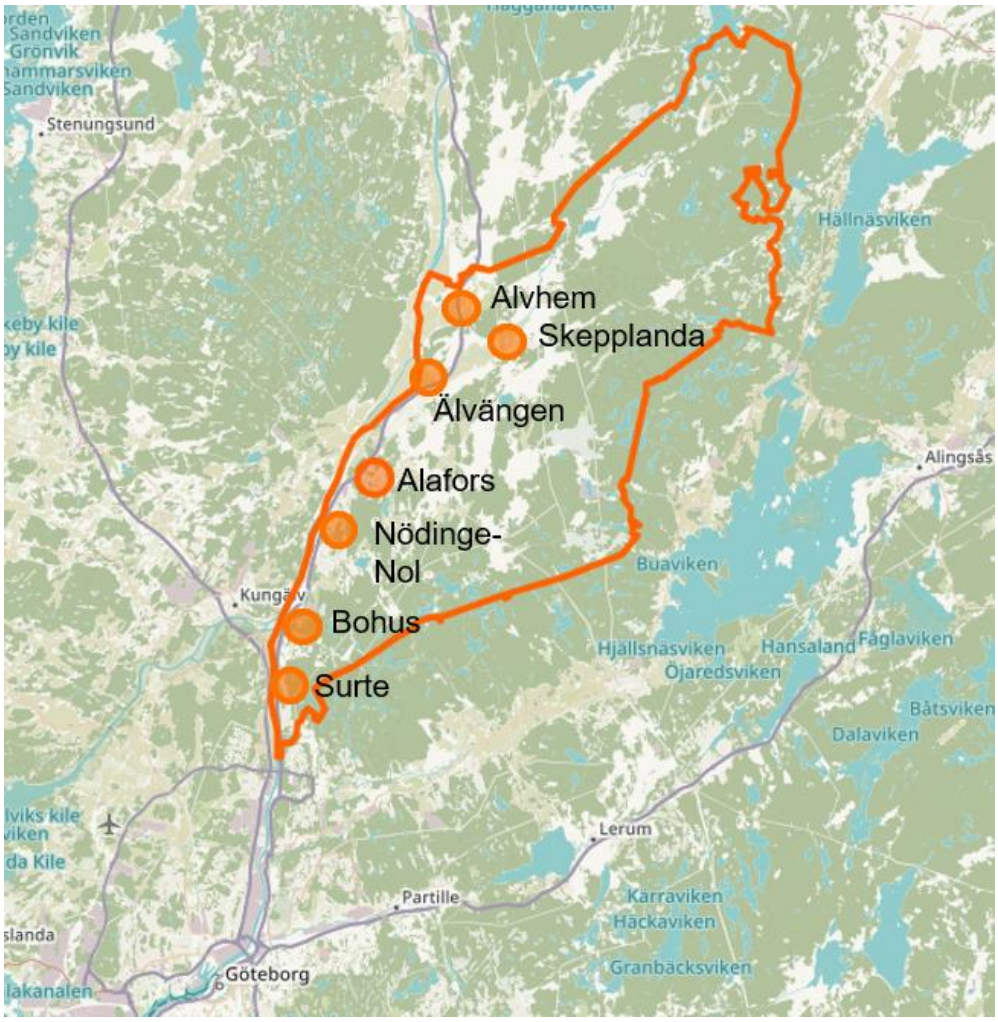
Förord 1
Kartläggning 2
Kommunens karaktär 2
Arbetsgivare och målpunkter 4
Social kartläggning 4
Översiktsplanen och andra planer 5
Transportutbud och vägnät 6
Jordfallsbron 7
Tvärförbindelser 7
Kapacitetsbrist vägnät 8
Reservat trafiksäkerhetshöjande åtgärder 8
Pendelparkering 9
Trafikflöden 10
Dagens resande 10
Färdmedelsfördelning 10
Arbetspendling 11
Pendling beroende på ort i Ale kommun 12
Inpendling 12
Kollektivtrafik 13
Linjestruktur, turtäthet och upptagningsområde 14
Trygghet och trafiksäkerhet 15
Trafiksäkerhet 15
Trygghet 17
Miljöpåverkan och hälsa 18
Trafikplaneringsprocessen 19
Trender 20
Övergripande för Ale 20
Digitalisering 21
Klimat och elektrifiering 21

Kartläggning

Kommunens karaktär

Ale kommun är en kommun i Västra Götalands län. Kommunen omfattar huvuddelen av det tidigare Ale härad och har sitt namn efter detta. Den kommunala administrationen är fördelad mellan Alafors och Nödinge. Älvängen och Nödinge är de två största orterna, det är också dessa som också har mest service. Kommunen ingår i Storgöteborg.
Totalt bor det 32 357 (2022-12-31) invånare i Ale kommun. Det finns åtta orter i Ale kommun (fler än 200 invånare).

- Nödinge 6 057 invånare
- Nol: 3 711 invånare
- Alafors 2 158 invånare
- Surte: 3 294 invånare
- Bohus: 3 383 invånare
- Älvängen: 6 515invånare
- Skepplanda: 3 386 invånare
- Alvhem: 860 invånare

Figur 1 Större orter (ej tätorter) i Ale kommun

Arbetsgivare och målpunkter

Ale kommun är den största arbetsgivaren med sina ca 2600 anställda. Nouryon Pulp and Performance Chemicals AB (f.d. AkzoNobel) i Bohus är den största privata arbetsgivaren i kommunen med sina 325 anställda.

Industrisektorn är viktig för det lokala näringslivet. Älvdalen blev tidigt industrialiserad, redan runt 1860 fanns det ett spinneri i Alafors och ett glasbruk i Surte. Under 1900-talet anlades repslageri, batteritillverkare och företag som gör basråvaror till massa-, tvättmedels- och läkemedelsindustrin. Viktiga faktorer för att locka företag har varit transportleden Göta älv och tillgång på energi och processvatten. Därtill har närheten till Göteborg och Göteborgs hamn, arbetskraft och marknad varit viktiga förutsättningar. Flera av orterna inom kommunerna har lång historia som präglat utvecklingen, Nödinge är den enda orten som är relativt ny där en stor del av utvecklingen skedde på 70-talet.

I kommunen finns det sex vårdcentraler fördelade på Bohus, Nödinge, Nol, Älvängen och Skepplanda. Patienter i behov av akutvård dirigeras till Kungälvs sjukhus eller Sahlgrenska universitetssjukhuset i Göteborg. Ale gymnasium är kommunens gymnasieskola, idag belägen i Älvängen, tidigare låg den i Nödinge. Gymnasieskolan har dock enbart individuella val, Alebor som vill gå på nationellt program får söka sig till annan kommun. Runtom i Ale ligger många fornlämningar, fornborgar, hällristningar, gårdar och äldre kyrkor som lockar turister till kommunen.

Social kartläggning

Ale kommun har under 2022 genomfört en kartläggning av Alebornas allmänna livssituation. Syftet med kartläggningen är att skapa ett kunskapsunderlag för tjänstepersoner och politiker för att kunna fatta välgrundade beslut om relevanta och träffsäkra insatser. Nedan visas utvalda relevanta resultat från kartläggningen:

- Resultatet visar att Ale för många är en bra kommun att växa upp och leva i och hälsan blir på flera sätt allt bättre
- Vuxna och barn i centrala Nödinge lever i högre utsträckning i ekonomisk utsatthet
- Ale kommun har en lägre andel utrikesfödda än Västra Götalandsregionen och riket som helhet, 18 % jämfört med 20 %
- Barn med föräldrar som har eftergymnasial utbildningsnivå och är födda i Sverige går i högre grad ut grundskolan med godkända betyg och blir behöriga till gymnasiet än de med som mest gymnasieutbildning och är utrikesfödda
- Den kraftiga folkökningen som har skett under en längre tid har börjat avta sedan 2018, vilket framför allt är relaterat till att färre bostäder har byggts i kommunen, men även en ökad utflyttning i vissa åldersgrupper. Barnfamiljer flyttar in till kommunen, där åldrarna 0–12 år och 30–39 år har ett positivt flyttnetto. Det är också så det ser ut framgent i befolkningsprognosen, främst framåt 2028 när större nybyggnationer är planerade. Negativt flyttnetto står åldrarna 19–29 år och 40–59 år för.
- Det är vanligast att flytta in till Ale från andra kommuner i Västra Götalandsregionen. De flesta kommer från Göteborg, därefter kommer Partille/Mölndal. Kungälv är den vanligaste kommunen som Alebor flyttar till, därefter Stenungssund.

Översiktsplanen och andra planer

Trafikstrategin är ett tillägg på Ale kommuns gällande översiktsplan. Planen är vägledande för framtagagandet av trafikstrategin men det finns även andra dokument som är viktiga i sammanhanget, bland annat energi- och klimatplanen.

Översiktsplanen

Översiktsplanen[1] är kommunens strategi och ska visa den politiska viljan för kommunens utveckling i ett långsiktigt perspektiv. Översiktsplanen redovisar visioner för framtiden, strategiska vägval och riktlinjer för hur mark- och vattenområden i Alesamhället föreslås utvecklas och bevaras. Kommunfullmäktige antog översiktsplanen 15 november 2021.

Fem strategier har tagits fram för att möta framtida utmaningar och samtidigt skapa förutsättningar för att uppnå den långsiktiga kommunala viljeinriktningen som tar sikte mot år 2050. Översiktsplanen ska också utgå från riksintressen, hänsynsområden och lokala förhållanden för att beskriva möjlig mark- och vattenanvändning.

Strategierna kompletteras med tematiska riktlinjer som ger en mer detaljerad vägledning för hur översiktsplanens mål ska uppnås över tid.

Ale ska utvecklas utifrån följande strategi:

- Huvudsaklig utbyggnad och förtätning ska ske i pendelorterna, med högre koncentration av bebyggelse vid pendeltågsstationerna.
- Huvudkommunikationsstråken är E45, Norge/Vänerbanan och tvärförbindelse i öst-västlig riktning vilken utvecklas och förstärks med ny förbindelse till Kungälv.
- Gröna områden i och mellan orterna ska säkerställas för rekreation, friluftsliv, biologisk mångfald och klimatanpassning.
- Förutsättningar för jordbruk som näring ska stärkas och de stora naturområdena ska värnas.
- Älven som dricksvattenkälla för hela Göteborgsområdet ska skyddas och Ale ska skyddas mot stigande vattennivåer.

De två första strategierna är direkta inspel till trafikstrategin.
Den första strategin identifierar det behov som kommer finnas för att tillgodose en önskad befolkningsutveckling med möjligheter för lokal företagsamhet och en välutvecklad samhällsservice. Planering och kostnader för kommunal service effektiviseras när utbyggnad sker genom förtätning eller tätortsnära utbyggnad. Förtätning av huvudtätorterna krävs för att samhällsutvecklingen ska bli ekonomiskt stark genom en effektiv kollektiv- och biltrafik, närhet till arbete och för att begränsa ny exploatering av värdefull natur- och jordbruksmark.

Genom den andra strategin skapas möjligheterna att fortsätta växa med regionen. Utökad förbindelse förbättrar mobiliteten i samhället och tillgängligheten för boende och verksamheter. En ny bro till Kungälv ökar robustheten för förbindelsen över älven och behöver utredas.

De övriga strategierna är viktiga att förhålla sig till i trafikstrategin.

[1] https://www.ale.se/bygga-bo--miljo/samhallsplanering/oversiktsplanering/oversiktsplan-2021.html

Energi- och klimatstrategi 2030
Ale kommun har antagit mål som går i linje med det nationella klimatmålet och Västra Götalandsregionens mål. Målen är:

- Växthusgasutsläppen ska minska med 80 % till år 2030 från år 1990.
- Senast 2045 ska Ale kommun inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till Atmosfären.

I mars 2021 antog kommunfullmäktige Energi- och Klimatstrategi 2030 som beskriver hur vi behöver arbeta för att nå dessa mål. Strategin pekar ut fyra områden vilka är de viktigaste områdena för att minska utsläppen och genomföra energieffektiviseringar:

1. Hållbara transporter
2. Klimatsmart och hälsosam mat
3. Förnyelsebara och resurseffektiva produkter och tjänster
4. Sunda och klimatsmarta bostäder och lokaler

Strategin pekar också ut fyra arbetssätt som kommunen behöver arbeta med för att nå goda resultat i energi- och klimatarbetet:

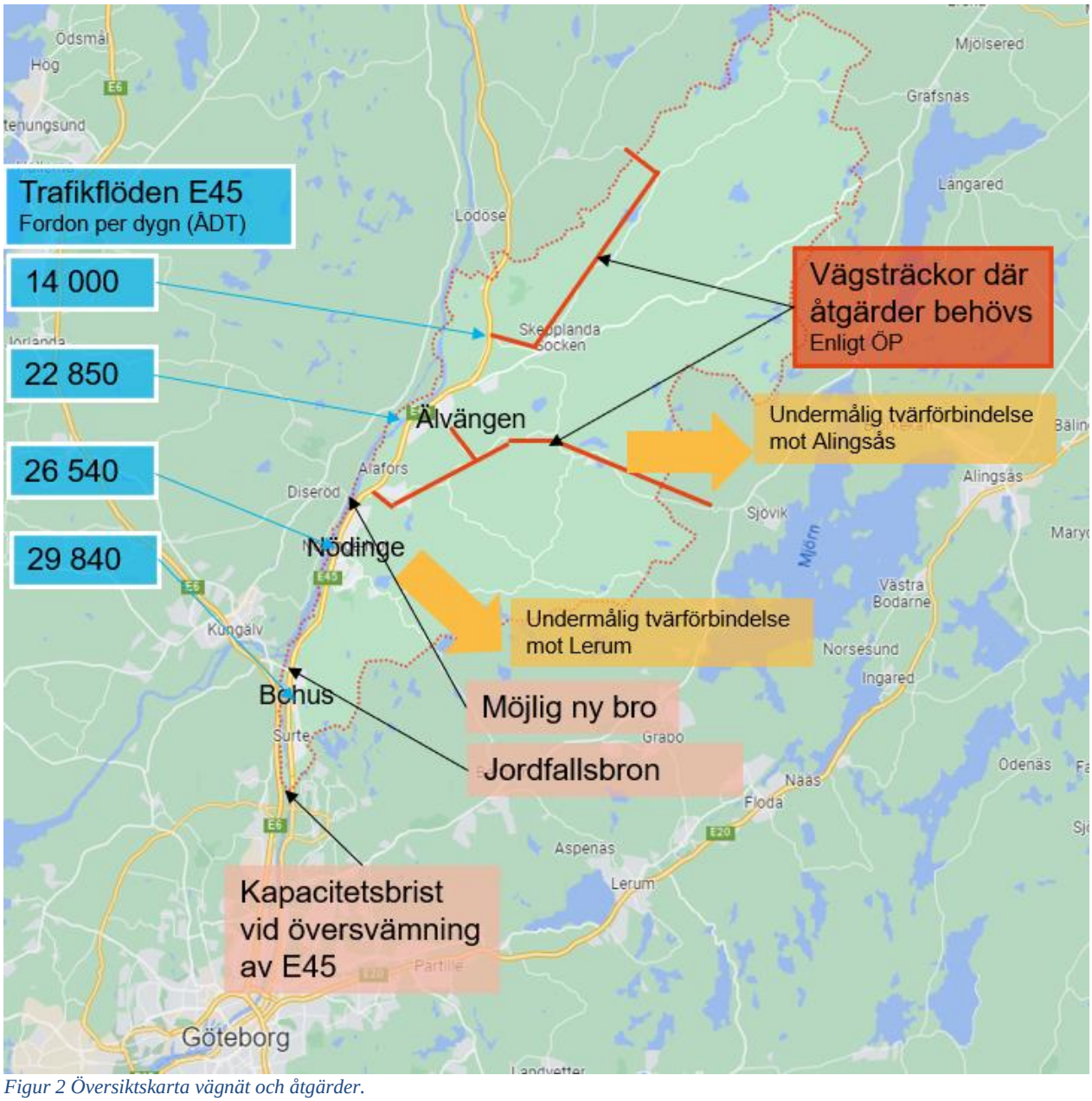
1. Föregångare, att ta ansvar och inspirera andra genom att ligga i framkant i omställningen.
2. Klimatplanering, nytänkande samhällsplanering som skapar förutsättningar för klimatsmarta miljöer och flöden.
3. Attraktiva samhällen, nya angreppssätt som gör regionen till en växtplats för framtidens produkter och samhällslösningar.
4. Innovationer, levande lokalsamhällen där samarbete för att underlätta en klimatsmart livsstil är i fokus

Transportutbud och vägnät
De västra delarna av kommunen genomkorsas av E45 och järnvägen Norge/Vänerbanan. Göteborgs pendeltåg (Alependeln) stannar i Surte, Bohus, Nödinge, Nol och Älvängen. Västtågens regiontåg stannar i Bohus och Älvängen.

Ale har kollektivtrafik till de närliggande större städerna och strategiska knutpunkterna såsom Göteborg, Trollhättan, Vänersborg och Kungälv. Vill man åka till de mindre orterna runt omkring såsom Lerum behöver man byta tåg/buss i Lerum.

På avstämningsmötet mellan kommun och konsult (2023-03-16) lyftes att kollektivtrafiken är mycket god för utpendling men upplevs vara av sämre kvalitet inom kommunen.

Nedan visas en översiktskarta över de delar som kommer tas upp i detta kapitel:

Figur 2 Översiktskarta vägnät och åtgärder.

Jordfallsbron

Jordfallsbron som sammanbinder Bohus med Kungälv och E45 med E6 invigdes 1966. Varje dygn kör omkring 20 000 bilar på bron. Bron öppnas i snitt 6–7 gånger om dagen.
Bohus är en knutpunkt för kommunikation, där Jordfallsbron på sikt behöver kompletteras. En ny broförbindelse över älven behöver utredas, en idé (från Ale kommun) om läge är norr om Nol som skulle kunna möjliggöra en framtida länk mellan E20, E45 och E6[2].

Tvärförbindelser

Enligt den nya Översiktsplanen behöver Alingsåsvägen åtgärdas för att bidra till en förbättrad trafiksäkerhet. En ny förbindelse öster om Älvängen kan binda samman Alingsåsvägen med E45 och samtidigt vara stommen i ytterligare utveckling av orten. Alingsåsvägen/Kilandavägen har i nuläget mycket tung trafik på grund av det grustag som ligger mellan Alafors/Älvängen och Mjörn.

[2] https://karta.ale.se/oversiktsplan/

En utveckling av tvärförbindelsen till Alingsås och E20 skulle även förbättra tillgängligheten till orter som Skara och Skövde.

Tvärförbindelser saknas generellt utanför Göteborg. Trafikstrukturen idag bygger på tunga stråk som leder in till Göteborg, flera av dessa stråk har dock kapacitetsbrist redan i dagsläget. Detta talar för att utveckling av tvärförbindelser samt arbetsplatser i andra orter än Göteborg kommer behövas i framtiden.

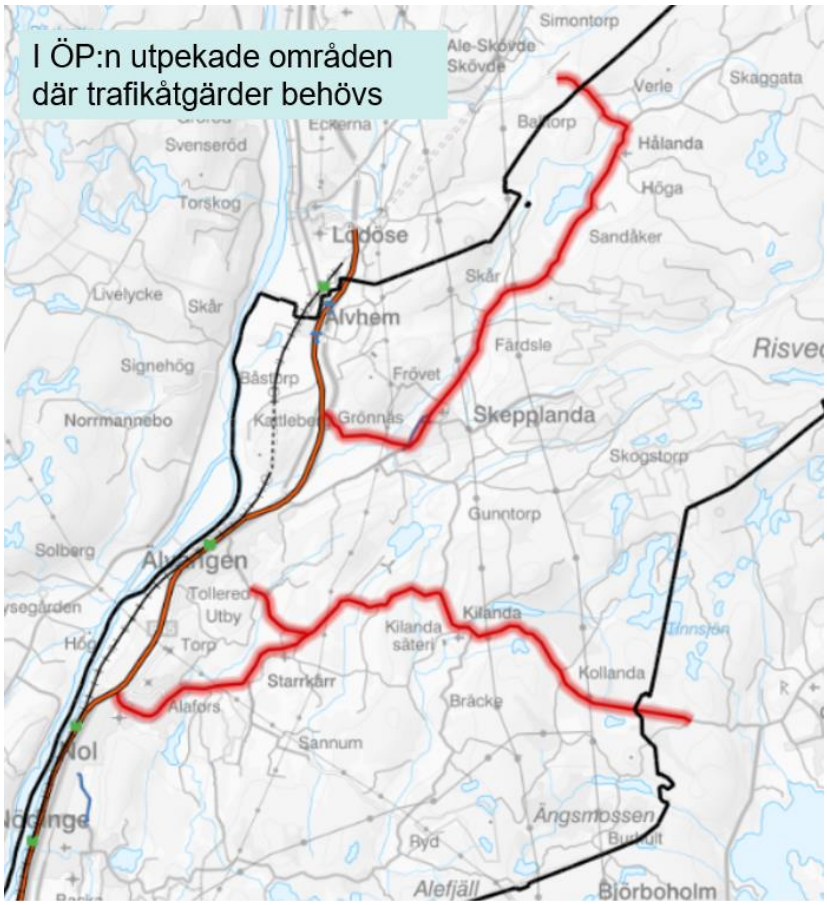
Kapacitetsbrist vägnät

Söder om Surte upphör det parallella vägnätet bredvid E45 vilket gör att det är svårt att lämna kommunen vid olyckor eller översvämning på E45. Vid ett 100-års regn blir E45 helt översvämmad men redan vid tex 30-årsregn uppstår stora kapacitetsproblem på vägen. En lösning för att stärka redundansen i transportsystemet skulle därför vara att sammankoppla Surte med Lövgärdet genom en förlängning av Danska vägen. En annan lösning kan vara att förstärka med vallar, pumpar och dagvattenanordningar.

Reservat trafiksäkerhetshöjande åtgärder

Vägsträckningarna nedan är exempel på behov av trafiksäkerhetshöjande åtgärder enligt Översiktsplanen.

- Väg 1968, Alingsåsvägen - Vägen är krokig vilket leder till dåliga siktförhållanden och i långa stycken saknas gång- och cykelvägar vilket gör att fotgängare och cyklister rör sig i kanten av vägbanan.
- Väg 1997, Hålanda – Nygård (Lilla Edet) – Vägen är krokig vilket leder till dåliga siktförhållanden och i långa stycken saknas gång- och cykelvägar vilket gör att fotgängare och cyklister rör sig i kanten av vägbanan.
- Väg 1972, Starrkärr – Älvängen. I vissa delar behöver vägen kompletteras med gång- och cykelväg. Inom tätorten bör hastigheten sänkas av hänsyn till närhet till bostadsområde och skola.
- Väg 1978 och 1979 Grönnäs – Skepplanda – Hålanda – Vägen behöver i delar kompletteras med gång- och cykelväg.
- Väg 1978 och 1975, planskild korsning behöver utredas.

Pendelparkering

I samband med de nya pendeltågsstationerna anlades även pendelparkeringar som kommunen driver. På dessa får man stå ett dygn. En gång i månaden görs beläggningskontroll och den senaste redovisas i tabellen nedan.

Ort	Bilar	% beläggning	Cyklar & mopeder
Älvängen	226	78%	28
Nol	52	50%	30
Nödinge	72	62%	47
Bohus	83	88%	7
Surte	42	65%	10

Tabell 1 Pendelparkering i Ale. April 2023

Det finns dagar då både Älvängen och Bohus är fulla. Bohus och Surte förväntas dessutom bli mer ansträngda då dessa orter även kommer att ingå i en utvidgad A-zon (nuvarande Göteborg, Mölndal, Partille och Öckerö) från augusti i år. till exempel kostar en enkelresa till Göteborg från Bohus hälften mot dagens förhållande. Noterbart från en kompletterande studie över bilarnas hemvist är att ca 30 % av bilarna i Bohus kommer från Kungälvs kommun.

Trafikflöden

De största trafikflödena (hämtat från vägtrafikflödeskartan[3]) i kommunen finns på E45 som är hårt belastad med främst persontrafik men även tung trafik (8%). Trafikflödet i höjd med Bohus är 29 840 fordon per dygn, varav 8,2 % är tung trafik (uppmätt 2019). Efter E45 är den väg med störst trafikflöde väg 1967/Norra Kilandavägen, i Nödinge med 5 200 fordon per dygn (uppmätt 2020).

Väg	Trafikflöde	Mätår	Tung trafik
E45 i höjd med Bohus	29840	2019	8,2%
E45 i höjd med Nödinge	26540	2019	8,7%
E45 i höjd med Nol	26540	2019	8,7%
E45 i höjd med Surte	23710	2019	8,4%
E45 i höjd med Älvängen	22850	2019	9,2%
E45 i höjd med Alvhem	14000	2019	11%
Väg 1967/Norra Kilandavägen, i Nödinge	5200	2020	6%
Väg 1972/Starrkärrsvägen, söder om Älvängen	4820	2020	6%
Väg 1978/Skepplandavägen, nordöst om Älvängen	4580	2020	9%
Väg 1968/Nya Alingsåsvägen, vid Alafors	4580	2020	7%
Väg 1960/Göteborgsvägen i Bohus	2250	2013	7%
Väg 1960/Göteborgsvägen i Surte	1810	2013	9%

Tabell 2 De största trafikflödena i Ale kommun

Dagens resande

Färdmedelsfördelning

Den genomsnittliga andelen invånare som rest under vardagar är 78% och antal resor under vardagar i Ale kommun är 2,4 resor/person. 60 % av resorna som påbörjas inom kommunen avslutas inom kommunen vilket innebär att 40 % resorna sker till annan kommun. För pendling är andelen till annan kommun högre men för till exempel fritidsresor är andelen lägre. Resultaten kommer från Västsvenska paketets *Resvaneundersökning 2017*[4] där totalt 176 boende i Ale kommun deltog. Färdmedelsfördelningen specifikt för resor inom och utom kommunen, samt fördelning beroende på ärende såsom handel, fritid eller arbets- och skolresor, är svårt att veta då ingen resvaneundersökning specifikt för Ale kommun har genomförts.

Färdmedel %	År 2011	År 2014	År 2017
Bil	66	64	62
Kollektivtrafik	13	15	24
Cykel	2	4	3
Till fots	17	17	10
Annat	2	1	-

Tabell 3 Färdmedelsfördelning 2011, 2014 och 2017. Källa: Västsvenska paketet

Mellan 2011 och 2014, före och efter införandet av Alependeln, har en mindre överflyttning från bil till kollektivtrafik och cykel skett. Fram till 2017 har kollektivtrafikens andel ökat mycket.

Hur är färdmedelsfördelningen i Ale jämfört med andra orter i regionen, följande tabell visar detta.

[3] https://vtf.trafikverket.se/SeTrafikinformation

[4] Resvaneundersökning-2017-final.pdf (goteborg.se)

Kommun	Bil & övrigt	Kollektivtrafik, cykel & gång
Göteborg	38	62
Mölndal	56	44
Partille	63	37
Göteborgsregionen övriga a)	67	33
Västra Götaland snitt	62	38
Ale b)	62	38

Tabell 4 Uppskattad Färdmedelsfördelning år 2018. Källa: VGR

a) Exkl. Kungsbacka, b) år 2017

En jämförelse med andra orter i regionen visar att Ale ligger i linje med Partille och snittet för Västra Götaland.

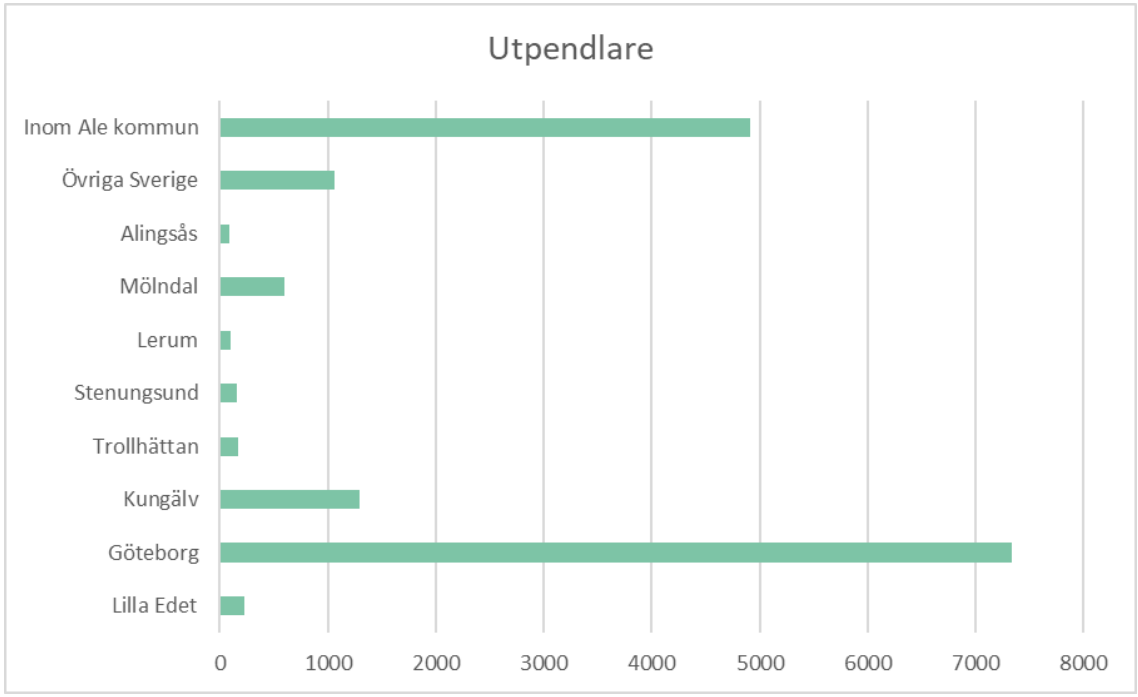
I ett försök att få mer information har information beställts av Trafa[5] (kunskapsmyndighet för transportpolitik) i form av rådatafilen för RVU Sverige 2019 - 2021. RVU Sverige är en heltäckande nationell resvanundersökning där samtliga kommuner deltar. Däremot har mindre kommuner ofta få respondenter vilket gör att man inte dra långtgående slutsatser av informationen. I Ales fall finns endast 44 resor som både startar och slutar i kommunen registrerade. Av dessa skedde 37 (84%) med bil, antingen som förare eller passagerare. Sex resor skedde med buss eller tåg och en resa skedde till fots.

Arbetspendling

Ale kommun är en pendlingskommun med framför allt en stor utpendling till arbetsplatser i andra kommuner. Antalet utpendlare är enligt SCB[6] cirka 11 000. Utpendlingen är övervägande störst till Göteborg (7 300) därefter till Kungälv (1 300), Mölndal (560) och Lilla Edet (230). Utpendlingen till Göteborg från de södra tätorterna ligger runt 70 % och avtar ju längre upp i kommunen man kommer.

[5] https://www.trafa.se/

[6] https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/arbetsmarknad/sysselsattning-forvarvsarbete-och-arbetstider/registerbaserad-arbetsmarknadsstatistik-rams/

Figur 3 Utpendling från Ale kommun till andra kommuner

Pendling beroende på ort i Ale kommun

Nedan visas utpendlingen från respektive ort i Ale kommun.

	Pendlar till:										
Ort i Ale kommun	**Göteborg**	**Ale**	**Kungälv**	**Övriga Sverige**	**Mölndal**	**Lilla Edet**	**Trollhättan**	**Stenungsund**	**Lerum**	**Alingsås**	**Totalt**
Surte	927	388	136	114	69	12	10	13	..C	..C	1669
Bohus	859	404	219	106	67	8	13	24	6	..C	1700
Nödinge	1353	796	219	189	117	23	21	25	11	..C	2743
Nol	810	516	169	127	67	24	11	21	10	6	1745
Alafors	469	398	95	78	42	15	10	16	7	..C	1123
Starrkärr Kilanda och Ryd	413	434	71	73	36	9	14	13	22	17	1063
Älvängen	1460	955	199	198	114	59	51	26	19	15	3062
Skepplanda	660	626	116	102	54	39	24	13	7	18	1634
Hålanda	206	260	36	42	10	20	9	8	7	16	591
Alvhem	177	139	30	28	19	20	7	..C	..C	..C	420
Total	**7337**	**4917**	**1291**	**1058**	**595**	**229**	**170**	**162**	**96**	**86**	**11024**

Tabell 5 Utpendling från Ales orter. C betyder att för få pendlar för att redovisas.

Inpendling

Antalet inpendlare är cirka 3262. De kommunerna med störst andel redovisas nedan.

- Göteborg 1166 personer (36 %)
- Kungälv 497personer (15 %)
- Lilla Edet 468 personer (14 %)
- Trollhättan 141 personer (4 %)
- Lerum 119 (4 %)
- Mölndal 89 (3 %)
- Alingsås 63 (2 %)

Inpendlarna fördelas på följande orter inom kommunen. I förhållande till invånarantalet har Surte, Bohus, Nödinge och Älvängen större andel av inpendlingen än övriga orter.

Ort	Inpendling		Inom Ale		Invånare	
Surte	582	18%	186	8%	3 294	10%
Bohus	617	19%	172	8%	3 383	10%
Nödinge	695	21%	467	21%	6 057	19%
Nol	173	5%	161	7%	3 711	11%
Alafors	154	5%	230	10%	2 158	7%
Starrkärr Kilanda och Ryd	110	3%			1 923	6%
Älvängen	748	23%	712	32%	6 515	20%
Skepplanda	146	4%	192	9%	3 386	10%
Hålanda	22	1%			1 070	3%
Alvhem	15	0%			860	3%
Övriga	-		81	4%		
Summa	3 262		2 201		32 357	

Tabell 6 Inpendlingens fördelning på orter i Ale (2020). I orterna ovan ingår ortens omland (2022-12-31).

Pendlingen mellan orter inom kommunen är 2201 vilket är en delmängd av det totala antalet pendlare 4917 inom kommunen. Merparten av de inomkommunala pendlarna stannar således inom orten.

Ort	Surte	Bohus	Nödinge	Nol	Alafors	Älvängen	Skepp-landa	Övriga	Total
Surte	-	28	40	..C	10	38	..C	17	133
Bohus	39	-	47	11	19	46	..C	12	174
Nödinge	39	34	-	37	31	101	17	8	267
Nol	23	39	103	-	35	97	23	8	328
Alafors	14	15	60	25	-	85	28	14	241
Starrkärr Kilanda och Ryd	13	..C	37	16	32	68	22	9	197
Älvängen	28	30	95	33	51	-	52	23	312
Skepplanda	18	14	49	19	32	176	-	9	317
Hålanda	..C	..C	23	..C	15	69	22	23	152
Alvhem	..C	..C	13	10	..C	32	13	12	80
Total	186	172	467	161	230	712	192	81	2201

Tabell 7 Pendlingen mellan tätorter i Ale (2020). I orterna ovan ingår ortens omland.

Kollektivtrafik

Den regionala och lokala tågtrafiken utgör ryggraden i kommunens kollektivtrafik. Tågen, tillsammans med kompletterande busstrafik och pendelparkeringar för både cykel och bil, gör det enkelt för den som vill resa kollektivt i Ale. Mellan Älvängen och Bohus förekommer ingen parallell busstrafik med Alependeln med få undantag. Älvängens resecentrum fungerar som knutpunkt mellan tågen och busstrafiken i Norra- och östra delarna av Ale. Härifrån utgår även en regional busslinje mot Lilla Edet och Trollhättan. I Bohus finns det en regional tvärförbindelse mellan Angered (Göteborg) och Kungälv.

Linjestruktur, turtäthet och upptagningsområde

Alependeln
Alependeln öppnade december 2012 i och med att dubbelspåret som går mellan Göteborg och Trollhättan blev klart. I Ale kommun finns fem pendelstationer. Pendelstationerna finns i orterna Älvängen, Nol, Nödinge, Bohus och Surte. Härifrån går tågen med kvartstrafik under högtrafik, halvtimmestrafik övrig tid och är i trafik från klockan ca 04.30 till ca 24.00 på vardagar samt fram till ca 03.00 på fredags- och lördagsnätter/natt före helgdag. Det totala kollektivtrafikresandet i Ale ökade med nästan 13 % då Alependeln infördes. Antal påstigande år 2019 var ca 6 670 under ett normalt vardagsdygn.

Regiontåg Vänersborg – Göteborg
Regiontåget stannar på två av stationerna i Ale kommun: Älvängen station och Bohus station. Mer än en fjärdedel av alla resenärer från Älvängen och Bohus reser med regiontåget. Första turen kommer till Älvängen ca 05.00. Under högtrafikperioderna är det halvtimmestrafik, övrig tid timmestrafik. Sista turen går ca kl 24.00 på vardagar samt fram till ca 03.00 på fredags- och lördagsnätter/natt före helgdag.

Busslinjer i Ale kommun

Linje	Rutt	Resor/vardag
401	Kungälv-Bohus-Surte-Angered a)	2450
402	Jennylund - Bohus – Nödinge	420
403	Nödinge - Alafors – Nödinge	760
404	Nödinge-Backa Säteri-Nödinge	350
411	Älvängen - Maden – Älvängen	570
413	Ryd – Nol	60
414	Kollanda - Älvängen – Alafors	200
415	Bönabo – Nödinge	90
416	Ranneberg-Pussen-Nödinge	10
421	Trollhättan-Lilla Edet-Älvängen a)	650
431	Kollanda - Fors – Skepplanda	20
433	Lödöse-Alvhem-Skepplanda	70
434	Hålanda - Skepplanda -Älvängen	1050
435	Granvattnet – Skepplanda	10

Tabell 8 Antal resande under ett normalt vardagsdygn (oktober 2022).

a) Regional linje (interkommunal, antal resande är även utanför Ale kommun)

Antalet bussresor med de lokala linjerna inom Ale är drygt 2900 under ett normalt vardagsdygn. Ale var en av de första kommunerna i landet som införde elbussar. Idag trafikeras linje 403 och 411 som lokala slingor med dessa bussar, dessa turer bekostas av kommunen.

Närtrafik
Närtrafik är öppen för alla som vill resa till och från en adress på landsbygden, eller mindre tätort, där det inte finns linjelagd kollektivtrafik på nära håll. För att ett geografiskt område ska kunna erbjudas Närtrafik ska det vara mer än 1 km till hållplats med bra utbud av busstrafik året runt (minst 6 dubbelturer måndag ‑ fredag mellan kl 8 ‑ 18). Resan kan ske till och från vissa förutbestämda hållplatser i större tätort, till exempel affär, resecentra, busstation och vårdcentral. Resan utförs ofta med ett mindre fordon, exempelvis taxibil. Vid beställning får resenären en exakt

avresetid, men eftersom beställningarna samordnas inom tidsintervallet ges inte en specifik ankomsttid. Resan betalas kontant till föraren. Under 2012 utfördes ca 28 000 resor med Närtrafik. Närtrafik har funnits i Ale kommun sedan år 2016.

Färdtjänst
Färdtjänst är en särskild form av kollektivtrafik som utförs med mindre fordon, en kompletterande kollektiv transportform. Funktionshinder kan berättiga till färdtjänst. Enligt lag om färdtjänst (SFS 1997:736) kan du få färdtjänst när du är folkbokförd i Ale kommun och du på grund av ett funktionshinder av varaktig karaktär inte utan väsentliga svårigheter kan förflytta dig på egen hand eller resa med allmänna kommunikationer. Funktionshindret ska bedömas kvarstå i minst tre månader. Färdtjänst beviljas inte på grund av att allmänna kommunikationer saknas.

Seniorbiljett
Ale kommun erbjuder fria kollektivtrafikresor inom zon B (Ale, Alingsås, Härryda, Kungsbacka, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Stenungssund och Tjörn) till alla kommuninvånare som fyllt 65 år.

Trygghet och trafiksäkerhet

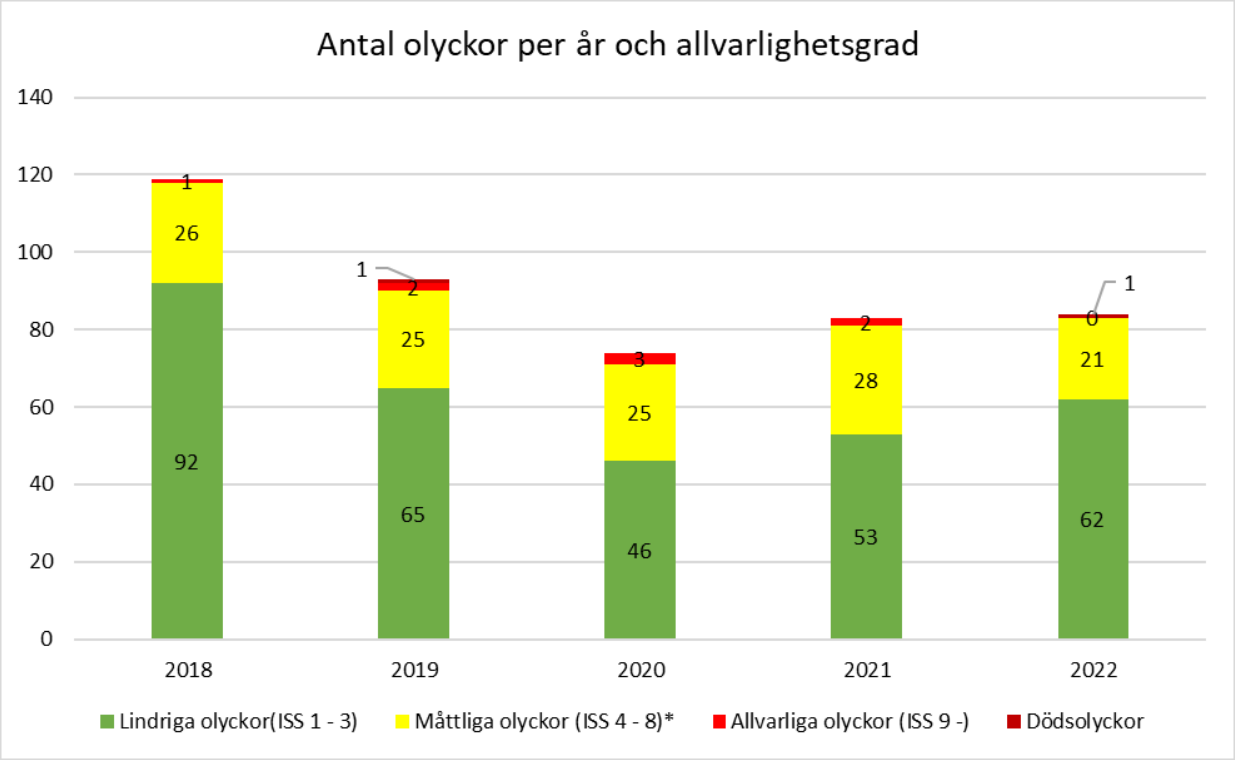
Trafiksäkerhet

Information om vägtrafikolyckor inom Ale kommun här hämtats från den nationella databasen-Strada[7]. Strada baseras på både polis- och sjukvårdsrapporterad statistik. Nedan visas antal olyckor per år och allvarlighetsgrad. Siffrorna ska ses med viss försiktighet på grund av coronapandemin som minskade transportarbetet för persontrafik med 17 %[8] mellan 2019 och 2020. Dessutom har Strada haft återkommande problem med underrapportering av olyckor.

För att öka trafiksäkerheten eftersträvar kommunen enligt ÖP 2021 att bygga gång- och cykelvägar i och mellan byar och tätorter. Cykelbanor kompletteras så att orterna binds samman.

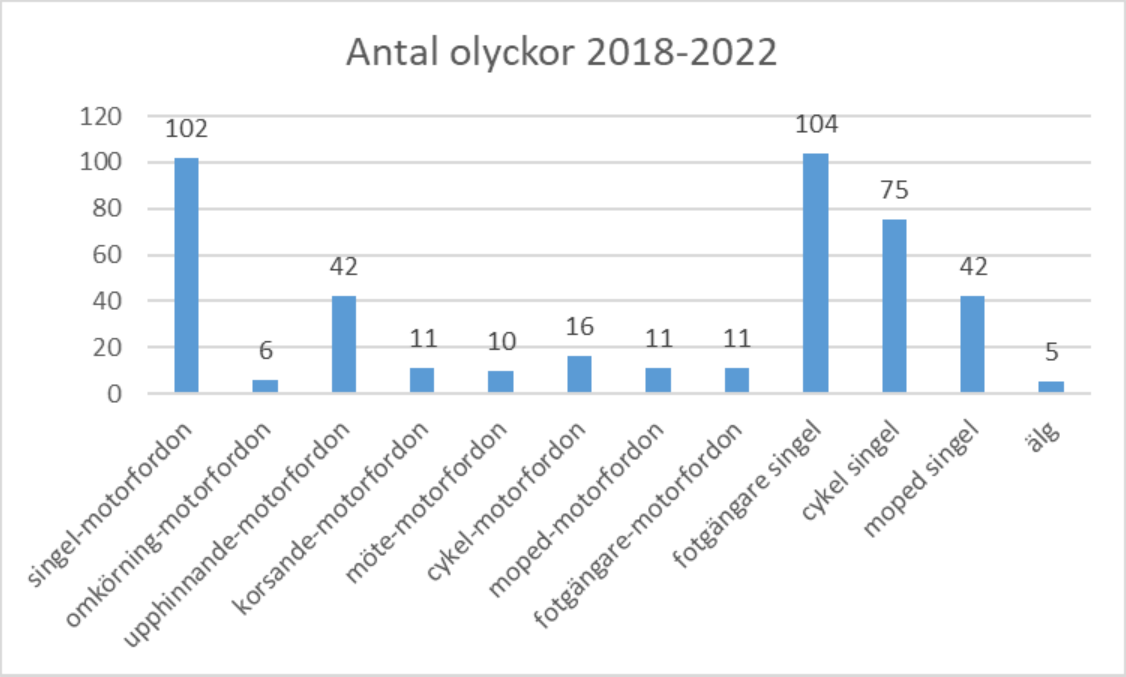
[7] https://www.transportstyrelsen.se/sv/vagtrafik/statistik/olycksstatistik/om-strada/

[8] https://www.trafa.se/globalassets/rapporter/2022/rapport-2022_5-resmonster-under-coronapandemin-2020-2021.pdf

Figur 4 Antal olyckor per år och allvarlighetsgrad

Nedan visas antalet olyckor per olyckstyp mellan 2018–2022. Endast de olyckstyper som har fem olyckor eller fler redovisas.

Figur 5 Antalet olyckor per olyckstyp mellan 2018–2022.

Trygghet

Polisen i Ale har avgett följande medborgarlöften i form av ”Insatser för att öka trafiksäkerheten”[9]:

- Minst 4 insatser med fokus på trimmade A-traktorer eller mopeder under den totala tre-årsperioden. (Polis)
- Minst 70 hastighetskontroller utifrån medborgarnas önskemål under den totala tre-årsperioden. (Polis)
- Sprida information om tryggt och säkert framförande av motordrivna fordon där ungdomar är förare till samtliga föräldrar vars ungdomar under år 2020 fyller 15 år – varje nytt år. (Kommun)

Kommunens *Social kartläggning 2022* beskrev tryggheten/otryggheten i kommunen på följande vis: ”Människor i Ale uppfattar generellt platser där mycket människor rör sig på, som kommunens resecentrum/pendlingsstationer, och mörka platser som otrygga. Polisen verkar för att vara på dessa platser. Narkotikabrott har över tid ökat, även om viss del av ökningen kan bero på att fler brott upptäcks. Narkotikaanvändning och rökning har minskat bland ungdomarna i Ale kommun, enligt den senaste CAN undersökningen, vilket tyder på att aktivt arbete har gett resultat. Attityderna att det medför liten eller ingen risk att använda heroin och cannabis har dock ökat”

Enligt kommunens översiktsplan bör åtgärder för ökad trygghet, trafiksäkerhet och förbättrad boendemiljö i mindre orter längs det regionala vägnätet utredas och vid behov genomföras. Belysning har en stor inverkan på trygghetskänslan och god belysning i tunnlar, parker och vid gång- och cykelvägar ska bidra till tryggare miljöer. Vid utbyggnad av gång- och cykelnätet i kommunen ska särskild vikt läggas vid utformning av trygga och säkra skolvägar.

[9] https://polisen.se/om-polisen/medborgarloften-och-lokal-samverkan/medborgarloften/ale/

Miljöpåverkan och hälsa

Ale kommuns övergripande mål för energi- och klimatarbetet är

- Växthusutsläppen ska minska med 80% till år 2030 från år 1990.
- Senast 2045 ska Ale kommun inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären. [10]

De nationella målen för transportsystemet föreskriver att trafikplaneringens mål är ett tillgängligt, effektivt och trafiksäkert system. Utformningen av transportsystemet så att fler väljer att cykla, gå eller åka kollektivt är viktigt dels för miljöpåverkan, dels för en förbättrad folkhälsa.

Mer information har beställts av Trafa[11] (kunskapsmyndighet för transportpolitik) i form av rådatafilen för RVU Sverige 2019–2021. RVU Sverige är en heltäckande nationell resvanundersökning där samtliga kommuner deltar. Mindre kommuner har ofta få respondenter vilket gör att man inte dra långtgående slutsatser av informationen. I Ales fall finns endast 16 resor som både startar och slutar i kommunen *samt är under 5 km långa* registrerade. Av dessa skedde 14 (88%) med bil, antingen som förare eller passagerare. En resa skedde med buss och en resa skedde till fots. Även om resultatet baseras på väldigt få resor (och invånare) så indikerar det att en hälsopotential finns om man kan få fler kommuninnevånare att göra korta resor med annat färdsätt än bil.

Om andelen resor med bil blir färre bidrar det till att mängden luftföroreningar minskar.
Gröna ytor kan bidra till förbättrad luft- och ljudkvalitet. Luftkvaliteten bedöms utifrån mätningar eller beräkningar längs trafikerade vägsträckor. Den senaste mätningen gjordes i Bohus 2014, i denna sågs en liten risk för att partikelhalten kan överskrida normen. En liten förhöjning av kväveoxidhalten finns längs E45 och vissa vältrafikerade vägar. Enligt ÖP 2021 är generellt varken luftföroreningar eller buller ett stort problem idag i Ale men detta måste bibehållas och kan genom god planering minska ytterligare.

[10] Antagen version av Energi- och klimatstrategi 2030.pdf (ale.se)

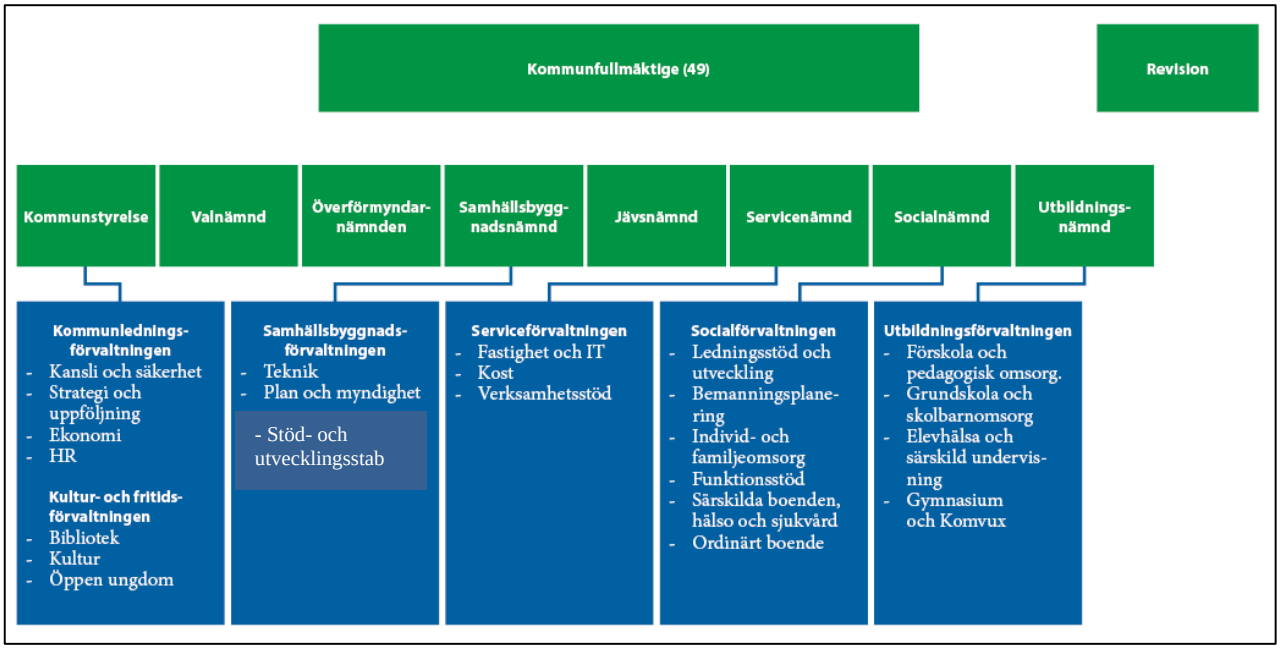
[11] https://www.trafa.se/

Trafikplaneringsprocessen

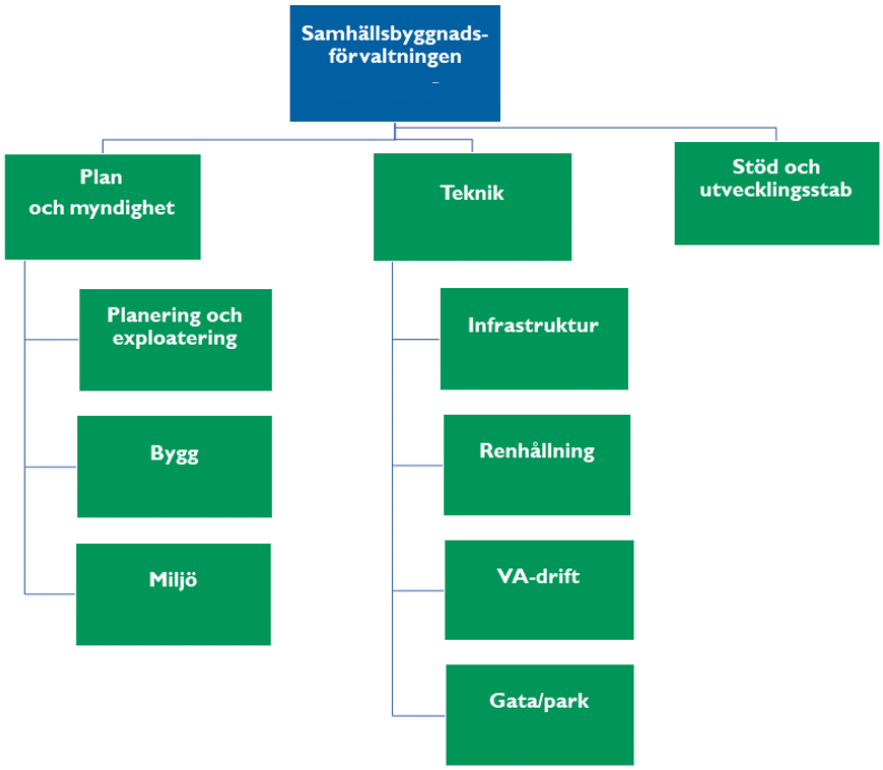
Samhällsbyggnadsförvaltningen är indelad i verksamheterna Plan och myndighet samt Teknik. Teknik ansvarar för kommunalt vatten och avlopp, gata och park samt renhållnings- och avfallsverksamhet. Plan och myndighet ansvarar för detaljplanering, bygglov, kommunens markinnehav, expolateringsverksamhet samt miljö och hälsa. Samhällsbyggnadsförvaltningen har även en Stöd och utvecklingsstab som ansvarar för verksamhetsutveckling, GIS och mät, projektledning, naturfrågor, strategisk infrastruktur, kollektivtrafik samt strategiska miljö- och klimatfrågor.

I Ale finns de flesta kommunala vägarna i Nol, Nödinge och Älvängen, i övriga tätorter är väghållaren ofta en vägförening/vägsamhällighet även om det finns kommunala vägar även där. Underhåll av utemiljö och gator sköts av Ale kommun, vägföreningarna och staten beroende på vem som är väghållare.

Ett externt företag utför årligen översyn av belysning i hela kommunen start första arbetsdagen i september månad. Under ronderingen tänds alla lampor upp i tätort för att identifiera trasiga lampor.

Figur 6 Organisationsbild Ale kommun.

Figur 7 Organisationsbild Samhällsbyggnadsförvaltningen

Trender

Övergripande för Ale

Sedan öppningen av Norge/Vänerbanan (Nordlänken) har Ale kommun haft en snabb och accelererande utveckling som kranskommun till Göteborg och en växande kommun i ett av huvudstråken kring Göteborg. Utvecklingen har medfört stor inflyttning, särskilt av barnfamiljer, till kommunen samt ökat bostadsbyggande. Ales strategiska läge med mycket goda väg- och järnvägsförbindelser ger kommunen goda förutsättningar och en hög tillgänglighet. Den södra kommundelen kring Surte/Bohus ligger både närmre Göteborgs centrum än delar av Göteborgs kommun, och restiden med pendeltågen är betydligt kortare än restider från Hisingen och nordöstra Göteborg. E45 är mindre belastad av köbildning än E6. Med Västlänken färdig kommer attraktiviteten öka ytterligare då tågen från Ale kommer att nå både tre centrala stationer i Göteborg, Mölndals station med flera stora kontor nära stationen och på längre sikt när Göteborg-Borås är utbyggt även direkttåg till Landvetter flygplats. Samtliga tätorter i Ale har relativt kort avstånd till någon av tågstationerna på Norge/Vänerbanan vilket ger goda förutsättningar för fortsatt inflyttning till hela Ale kommun. Nu och i framtiden kommer många invånare i Ale att pendla till andra kommuner för arbete.

Med kopplingen till Kungälv och E6 vid Bohus och fortsättningen på Norge/Vänerbanan norr ut mot Lilla Edet/Trollhättan har Ale även goda förbindelser i andra riktningar än Göteborg som bör utvecklas. Kungälvs tätort saknar järnvägsförbindelse mot Göteborg, och den närmsta tågstationen är Bohus station i Ale kommun. När Västlänken öppnar och kopplar samman stråket med fler platser i centrala Göteborg, och de nya kopplingarna söder/öster om Göteborg så ökar succesivt behovet av goda matande förbindelser och fler cykelparkeringar vid Bohus station för stärkt koppling mellan Ale och Kungälv.

Ale kommun har mycket goda infrastrukturförutsättningar som kommer att bli allt bättre framåt när Västlänken och Göteborg-Borås öppnar. Den tvärförbindelse som främst saknas är riktning E20 Alingsås/Lerum, där befintliga vägar är undermåliga och kollektivtrafik saknas. Partihallsförbindelsen i Göteborg är den snabbaste vägen mellan Ale och Lerum, och den genaste sträckningen via Mollsjövägen är överhuvudtaget inte ett alternativ.

Digitalisering

Att arbeta hemifrån i stor skala har möjliggjorts av internet och digitala verktyg för möten, tillgång till internt arbetsmaterial via VPN mm. Processen har sedan påskyndats rejält av coronapandemin. Undersökningar i Sverige har visat att många av de som arbetat hemifrån vill fortsätta att göra det, även efter pandemin, åtminstone ett par dagar i veckan[12].

Samtidigt skapar digitaliseringen möjlighet för nya uppkopplade transportsystem såsom elsparkcyklar, transport som tjänst och ny form av taxi tex Bolt/Uber/Lyft. Även befintliga transportmedel såsom bilar, cyklar och väginfrastruktur kopplas upp i allt högre utsträckning och samlar data för att öka framkomlighet, förebygga olyckor mm. Intresset för mobilitetstjänster där boende eller anställda delar på bilpool, cyklar och liknande har också ökat de senaste åren. I de flesta kommuner ger mobilitetstjänst exploatören möjlighet att använda ett lägre parkeringstal dvs det antal parkeringsplatser som behöver byggas per boende/BTA. Incitament finns från både trafikplanerare som vill hålla nere trafikflöden samt exploatörer som vill håll nere kostnader för byggnation av parkeringsplatser.

Klimat och elektrifiering

Enligt mätning från Novus[13] så klättrar frågan om klimatet mest av alla frågor. Frågorna speglar en oro över samhällsutvecklingen bland annat avseende global uppvärmning och naturkatastrofer. Miljömedvetenenheten är störst bland unga vilket indikerar att trenden kommer fortsätta växa sig stark under kommande generationsväxlingar. Miljömedvetenheten gynnar hållbara färdsätt såsom kollektivtrafik, gång och cykel. Hållbara färdsätt är dessutom en förutsättning, inte bara för att klara miljömål, utan även för att minska buller, hälsoskadliga partiklar, förbättra folkhälsan samt möjliggöra för byggande av bostäder utan att riskera kapacitetsproblem på de viktiga närliggande väglänkarna.

Framtidens fordon bedöms vara elektrifierade, automatiserade och delade i stor utsträckning. Beroende på tillämpningsform kan dessa fordonskoncept bidra till ett hållbart transportsystem, men de kan också skapa ökad trafik och kapacitetsproblem. Detta beror bland annat på om det är fordonet eller resan som delas, om satsningar på kapacitetsstark kollektivtrafik fortsätter samt på finanspolitiska åtgärder såsom skatter och regleringar. En viktig faktor blir hur kilometerskatten utformas. En annan viktig faktor är god och stabil tillgång till billig och ren el.

[12] Ny rapport om distansarbete under pandemin: "Man var dåligt förberedd" | SVT Nyheter

[13] Undersökningen är genomförd 12-18 augusti 2021 i åldersgruppen 18-79 år i Novus Sverigepanel som är en riksrepresentativ och slumpmässigt rekryterad webbpanel.1030 personer har svarat på undersökningen.

Sammanträdesprotokoll

§ 98/2025

Remissvar Trafikstrategi Ale kommun (Dnr KS2025/1012)

Ale kommun ger Kungälvs kommun möjlighet att lämna remissvar på Trafikstrategi för Ale kommun.
I Trafikstrategin beskrivs mål och strategier som definierar den långsiktiga och övergripande inriktningen för kommunens strategiska arbete med trafikfrågor.
Förvaltningens bedömning är att Ales trafikstrategi är omfattande men kan förtydligas i ett mellankommunalt perspektiv när det gäller trafikbelastning, hållbart resande och förslag på ny förbindelse över Göta älv mellan Ale och Kungälv.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Remissvar Trafikstrategi Ale kommun
Bilaga Trafikstrategi Ale remisshandling 20250425
Bilaga PM Trafikstrategi Ale nuläge och trender 230523

Förslag till Kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelsen antas som Kungälvs kommuns remissvar på Trafikstrategi Ale kommun och översänds till Ale kommun.

Expedieras till: kommun@ale.se, Märk med diarienummer 2024/291.

För kännedom till: Jenny.BjönnessBergdahl@kungalv.se

Sammanträdesprotokoll

§ 98/2025

Remissvar Trafikstrategi Ale kommun (Dnr KS2025/1012)

Ale kommun ger Kungälvs kommun möjlighet att lämna remissvar på Trafikstrategi för Ale kommun.
I Trafikstrategin beskrivs mål och strategier som definierar den långsiktiga och övergripande inriktningen för kommunens strategiska arbete med trafikfrågor.
Förvaltningens bedömning är att Ales trafikstrategi är omfattande men kan förtydligas i ett mellankommunalt perspektiv när det gäller trafikbelastning, hållbart resande och förslag på ny förbindelse över Göta älv mellan Ale och Kungälv.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Remissvar Trafikstrategi Ale kommun
Bilaga Trafikstrategi Ale remisshandling 20250425
Bilaga PM Trafikstrategi Ale nuläge och trender 230523

Förslag till Kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelsen antas som Kungälvs kommuns remissvar på Trafikstrategi Ale kommun och översänds till Ale kommun.

Expedieras till: kommun@ale.se, Märk med diarienummer 2024/291.

För kännedom till: Jenny.BjönnessBergdahl@kungalv.se

KUNGÄLVS KOMMUN

Beredningsskrivelse

Instans:
Beredningen för samhälle och fritid

Datum:
2025-06-17

Beredningsskrivelse handlingsplan för bostadsförsörjning (Dnr KS2025/1212-1)

Sammanfattning

Beredningen för samhälle och fritid har gemensamt tagit fram ett förslag om en handlingsplan för bostadsförsörjning.

Förslag till Kommunstyrelsen

1. Handlingsplanen för bostadsförsörjning godkänns för samråd.

Beredningen för samhälle och fritid

Expedieras till:	Nämndsekreterare
För kännedom till:	Pernilla Attnäs Björk och Cecilia Eriksson

KUNGÄLVS KOMMUN

Handlingsplan för bostadsförsörjningen Kungälvs kommun 2025–2028

Styrdokument

Diarie-/dokumentnummer:	KS2025/1212
Beslut:	Kommunfullmäktige 202X-XX-XX
Beredande politiskt organ:	Beredningen för Samhälle och Fritid
Ersätter tidigare beslut	KS2019/1645
Giltighetstid:	2028-12-31
Dokumentansvarig:	Mirsad Radoncic – Tillförordnad Sektorchef
Senast uppdaterad av:	Cecilia Eriksson – Planarkitekt – Planering, mark och exploatering.
	Pernilla Attnäs Björk, Enhetschef – Planering, mark och exploatering.

KUNGÄLVS KOMMUN

Innehållsförteckning

Sammanfattning 3
Del 1: Handlingsplan för bostadsförsörjningen 4
1. Inledning 4
Metod 4
Uppföljning 5
2. Relation till andra styrdokument och till kommunfullmäktiges strategiska mål 5
Vision 2040 5
Kommunfullmäktiges strategiska mål 5
Kommunstyrelsens resultatmål 5
Investerings- och driftprogrammet 2024–2027 med utblick 2028-2031 6
Översiktsplan 6
Angränsande kommunala dokument 7
Regionala mål 7
Globala och nationella mål 7
3. Syfte 9
4. Mål och viljeinriktning 9
5. Handlingsplan för bostadsförsörjningen 9
Handlingsplanen 10
Åtgärder 11
Del 2: Underlag och Förutsättningar 16
1. Kommunens verktyg för bostadsförsörjningen 16
Kommunalt planmonopol 16
Samhällsbyggnadsprocessen 16
Strategisk markpolitik 17
Allmännyttiga bostadsföretag 17
1. Nuläge 17
Befolkning 17
Bostadsbestånd 21
2. Bostadsbehov 23
Behovsbaserad bostadsbrist 23
Grupper med lagstöd 25
Grupper utan lagstöd 26
3. Bostadsförsörjning 27
Bostadsutveckling 27
4. Bostadsbyggande 28
Kumulativa effekter 29
Bostadsbyggnadsprognos 29

KUNGÄLVS KOMMUN

5. Utmaningar och konsekvenser 33

Sammanfattning

Kommunen har ansvar för att lämpliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs. I denna handlingsplan redovisas mål och aktiviteter för detta. Syftet är att redogöra för kommunens bostadspolitik samt vilka åtgärder som behövs för att möjliggöra att bostadsförsörjningen i kommunen förbättras i syfte att verka för resultatmålet att kommunens verksamheters kvalité och hushållning ska hävda sig väl i jämförelse med landets bästa kommuner.

Kommunen avser att huvudsakligen växa i serviceorterna där befintlig infrastruktur, kommunikation och service finns. Ett varierat utbud av hustyper och bostäder med olika upplåtelseform bör eftersträvas inom kommunen. Detta för att människor med olika preferenser och ekonomiska möjligheter ska kunna bo i alla kommundelar.

Till följd av hög tillväxttakt och omfattande utbyggnadsplanering behöver kommunen stärka markberedskapen i syfte att säkra genomförbarhet i samklang med kommunens framtida behov. Kommunens markresurs behöver användas effektivt i syfte att möta krav på bland annat kommunal service till följd av förväntad befolkningstillväxt, men även i syfte att tillvarata höga kultur- och naturmiljövärden.

Handlingsplan för bostadsförsörjningen:

1. Befolkningsökningen bör inte överstiga 1,5% över tid. Bostadsbyggnationen under perioden bör främst ske inom kommunens utpekade serviceorter och i centralorten.
2. Ny bebyggelse bör tillkomma i anslutning till befintlig bebyggelse. Denna bör ske med förtätning, fokuserat på attraktivitet i befintliga miljöer med anslutning till befintlig infrastruktur så som hållplats för kollektivtrafik, gång- och cykelstråk, VA, eldistribution etc.
3. Bostadsbebyggelse bör lokaliseras med god tillgänglighet och närhet till service, förskola/skola och rekreationsområden för att främja att rörelse kan ske till fots eller med cykel.
4. Inom serviceorterna eftersträvas blandande upplåtelseformer och varierande hustyper.
5. Boendemiljöer ska vara attraktiva, trygga och främja hälsa och ökad gemenskap samt vara inkluderande.

KUNGÄLVS KOMMUN

Del 1: Handlingsplan för bostadsförsörjningen

1. Inledning

Bostadsförsörjningen är en viktig strategisk fråga för Kungälvs Kommun. Attraktiva bostadsmiljöer är avgörande för kommunens tillväxt. Befolkningen har ökat sedan 1950-talet och kommunen har ambitionen att fortsätta växa. Därför behöver den kommunala planeringen hålla samma takt som bostadsutvecklingen i syfte att tillgodose ett ökande behov av kommunal service samt möta de utmaningar som en växande befolkning medför med ökad belastning på infrastruktur och service, som innefattar allt mellan vatten och avlopp, vägar, transportsystemet, skola och vård. Detta samtidigt som fler arbetstillfällen behöver möjliggöras inom kommunen.

Hållbar samhällsplanering innebär, enligt definitionen miljökvalitetsmålet *God bebyggd miljö* (Sveriges miljömål, Regeringen), att tätorter och landsbygd är planerade utifrån ett sammanhållet och hållbart perspektiv på sociala, ekonomiska samt miljö- och hälsorelaterade frågor. Utifrån kommunfullmäktiges Vision 2040 ska alla medborgare kunna ha ett bra boende. Kungälv präglas av den lilla stadens miljö, den stora stadens möjligheter och av kraften i att ingå i en tillväxtregion med en levande skärgård och landsbygd. Att bygga attraktiva, tillgängliga och kreativa miljöer för boende och besökare lockar människor till kommunen. Effektiva kommunikationer gör det enkelt att arbeta, leva och besöka Kungälv. Nulägets förutsättningar redovisas vidare under kap 7.

Kommunens arbete med bostäder ska också eftersträva målen i Agenda 2030, detta innebär att hållbart planera byggande, bostäder. infrastruktur, offentliga platser, transporter med mera som kräver ny teknik och samarbete mellan flera sektorer och aktörer samt civilsamhället. Inkluderande och innovativ stadsplanering behövs för att göra staden säker och hållbar.

För att möjliggöra en hållbar bostadsförsörjning behöver kommunen använda de verktyg som finns; det kommunala planmonopolet, det kommunala markinnehavet, exploateringsprocessen, portfölj tillväxt samt kommunala bolag och stiftelser. För att en hållbar bostadsförsörjning ska bli verklighet behöver alla delar av samhället bidra och kompetensförsörjning krävs i syfte att uppnå ett Kungälv där man vill bo. Bostadsförsörjningsfrågorna är tätt kopplade till kommunens strategiska planering och utgör således ett underlag till framtagandet av en ny översiktsplan. Inför detta arbete har även en vision för vad översiktsplanens inriktning ska vara antagits, denna heter *Vision översiktsplan 2050 med utblick 2070.*

Metod

Kommunen tar fram handlingsplanen för bostadsförsörjningen enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383) vilket genomförs i enlighet med Länsstyrelsens och Boverkets rekommendationer. Denna lag ändrades 2025, och kommunerna är inom ramen för denna ansvariga för att upprätta en handlingsplan som ser efter bostadsförsörjningsbehovet. Detta görs genom att utgå från Boverkets underlag, genom att arbeta i en process med förvaltningsövergripande samverkan, i dialog med bostadsbolag samt med tydlig koppling till kommunens strategiska planeringsdokument. Handlingsplanen har även tagits fram i samröre med politiken och med Vision Översiktsplan 2050 med utblick 2070.

Samverkan ska även ske med socialförvaltningens verksamhet som bidrar med kunskap om t.ex. hemlöshet och behovet av en demografisk analys. Lagstiftningens krav, Länsstyrelsens och Boverkets rekommendationer samt kommunens riktlinjer för styrande dokument ligger som grund för denna handlingsplan.

KUNGÄLVS KOMMUN

Dokumentet har diskuterats och förankrats med nyckelpersoner inom förvaltningen. Utöver detta har kommunala bostadsbolag och stiftelser, mäklare och byggaktörer samt andra aktörer inom civilsamhället vidtalats i syfte att få kunskap om de rådande förhållandena på bostadsmarknaden[1].

Uppföljning

Kommunfullmäktiges mål och sektorernas mål (Förvaltningens verksamhetsplan) inom området bostadsförsörjning följs upp genom ordinarie uppföljning och rapportering. Årsvis uppföljning sker utifrån att bostadsstatistik och befolkningsprognos tas fram. I kombination med Boverkets årliga bostadsmarknadsenkät sker uppföljning av läget på bostadsmarknaden.

2. Relation till andra styrdokument och till kommunfullmäktiges strategiska mål

I följande avsnitt ges en kort beskrivning av de delar i styrdokument och politiska mål som berör bostadsförsörjningen.

Vision 2040

Vision 2040 är ett kommunalt styrdokument antaget av Kommunfullmäktige och vägledande för övriga styrdokument i kommunen. Särskilt relevant för bostadsförsörjningen är att kommunen ska ha en tydlig miljöprofil med ett långsiktigt hållbart samhälle som mål utifrån de tre dimensionerna socialt, ekologiskt och ekonomiskt. Vidare ska Kungälv präglas av den lilla stadens miljö, den stora stadens möjligheter och av kraften i att ingå i en tillväxtregion. Med en levande skärgård och landsbygd och genom attraktiva, tillgängliga och kreativa miljöer för boende och besökare ska människor lockas till kommunen. Effektiva kommunikationer ska göra det enkelt att arbeta, leva och besöka Kungälv.

Kommunfullmäktiges strategiska mål

I *Programförklaring Kungälv 2030* (antagen 2023) formuleras tio olika strategiska mål, vilka visar på den gällande politiska viljeriktningen. Flera av målen har koppling till bostadsförsörjningen och takten i befolkningstillväxten. Bland annat anges att stadsutveckling ska ske i alla serviceorter, samhället ska bli tryggare, minska utsläpp med mera. Målen anger också ökad planberedskap och samordning angående infrastruktur och byggnation.

Följande strategiska mål är relevanta för bostadsförsörjningen:
2, 3, 4, 6, 7, 8, 10

Dessa finns att läsa här, eller via kommunens hemsida ”kommunfullmäktiges strategiska mål”.

Kommunstyrelsens resultatmål

Resultatmålen är förtydliganden av de strategiska målen och kopplat till dessa finns kvantitativa, mätbara mål. Dessa finns sammanställda i Förvaltningens verksamhetsplan 2024 och på kommunens hemsida, de hänvisas även till i verksamhetsplan 2025. Bland de mest relevanta av dessa för bostadsförsörjningen bedöms vara målet att planberedskap ska finnas för bostäder, verksamhetsmark och handel. Målvärdet är 300 bostäder i beviljade bygglov (varav 50 utanför detaljplan), 300 bostäder i givna slutbesked och 300 bostäder i lagakraftvunna detaljplaner. Detta mål har funnits under flera års tid. Kommunstyrelsen resultatmål återfinns även i aktiviteterna inom denna plan.

[1] Under våren 2022 genomfördes tre träffar inom ramen för DELMOS-projektet (delegationen mot segregation). Fokus var på de tre hållbarhetsdimensionerna social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Träffarna arrangerades av ABF och Hyresgästföreningen tillsammans med Kungälvs kommun. Till träffarna var representanter för föreningar i civilsamhället inbjudna. Syftet med träffarna var att samla in ett underlag till arbetet med bostadsförsörjningen. En sammanställning från träffarna finns i dokumentet *Mellan lien och robotgräsklipparen*.

KUNGÄLVS KOMMUN

Kommunstyrelsens resultatmål är följande:

1. Alla barn och elever vistas i en trygg och säker pedagogisk miljö
2. Alla förskolebarn är efter avslutad förskola väl förberedda att börja grundskola
3. Vuxenutbildningen bidrar till livslångt lärande och lägre arbetslöshet
4. En kunskapsskola som ger varje elev rätt stöd
5. Ökad behovstäckning inom äldreomsorgen och LSS inom lagstadgad tid
6. Fler barn, unga och äldre - inklusive personer med funktionsvariation deltar i ett rikt och varierat kultur- och fritidsliv
7. Förbättrat näringslivsklimat
8. Kortare handläggningstider med bibehållen rättssäkerhet
9. Planeringsberedskap skall finnas för bostäder, verksamhetsmark och handel
10. Ökad kollektiv jobbpendling
11. Minskade utsläpp i luft och vattendrag och minskat klimatavtryck
12. Minskat utanförskap och bidragsberoende
13. 100% av alla ungdomar inom uppföljningsansvaret erbjuds vuxenutbildning
14. Utanförskapet minskar genom att försörjningsstödet villkoras mot individuella kontrakt med krav på arbetsmarknadsfrämjande insatser
15. Robusta kommunala funktioner klarar en samhällsstörning på 90 dagar
16. Kommunens användning av fossila bränslen ska minska, med målet att vara fossilfritt 2030
17. Attraktivt att vara anställd i Kungälvs kommun
18. Kommunens verksamheters kvalité och hushållning ska hävda sig väl i jämförelse med landets bästa kommuner

Följande resultatmål är relevanta för bostadsförsörjningen:
5, 7, 9, 10, 12, 14, 15, 18

Dessa finns att läsa här, eller via kommunens hemsida ”Kommunfullmäktiges strategiska mål”

Investerings- och driftprogrammet 2024–2027 med utblick 2028-2031

Investerings- och driftsprogrammet redovisar planerade investeringar samt den driftskostnad dessa genererar. I utblicken visas endast det innehåll som det finns kännedom om vid revidering av programmet i den årliga budgetprocessen. Planeringen för utblicksperioden är beroende av de kommande årens befolkningsutveckling, konjunkturläge samt andra faktorer som påverkar tillväxttakten och därmed behoven.

Översiktsplan

Kungälvs kommuns översiktsplan 2010 (ÖP 2010) antogs i januari 2012 och har som mål att kommunen ska kunna växa till 50 000 invånare år 2020. Kommunen passerade detta under 2024. En ny planeringsstrategi antogs under 2024 där det konstaterades att gällande översiktsplan till vissa delar inte längre är aktuella. Den 15 december 2022 antog Kommunfullmäktige en Planeringsstrategi. Den sammanfattande bedömningen är att Kungälvs kommun behöver ta fram en ny översiktsplan. Under 2025 antog även kommunfullmäktige en vision som är ledande i arbetet med en ny översiktsplan. Denna heter *Vision Översiktsplan 2050 med utsikt 2070* och har ledorden:

”Kungälv är en stad med djupa historiska rötter belägen mellan hav och älv. Här är allt nära - stad och land, kultur och natur samt storstaden.

Vi tar tillvara på våra resurser och hushållar med mark, vatten och luft för ett hållbart Kungälv. Det rena havet och våra rena älvar sjuder av liv. Natur och odlingsmark blomstrar.

Kommunen växer i lagom takt och kompenserar för den natur som tas i anspråk för byggnation. Detta för en hållbar och biologisk mångfald i framtiden.

KUNGÄLVS KOMMUN

Vi bor på attraktiva platser och trivs, både i staden och på landet. Närheten till natur, konst, kultur, idrott och service ger mervärde och god folkhälsa.

Kreativa invånare i alla åldrar bildar ett starkt civilsamhälle som tar ansvar och bidrar till vårt gemensamma Kungälv. Den kommunala servicen underlättar livet för oss och tillsammans bidrar vi till det goda livet.

Kommunen är upplevelserik, människor kan förverkliga och utforska sina drömmar samt leva ett fritt och tryggt liv. Det är enkelt att leva ett liv i balans.

I våra kommundelar är näringslivet innovativt och hållbart. Transportmedlen är effektiva och klimatsmarta vilket gör det lätt att förflytta sig både lokalt och regionalt."

Detta dokument är ledande i framtagandet av en ny översiktsplan, denna beräknas gå på samråd under 2025. Handlingsplanen för bostadsförsörjningen är också ett underlag till arbetet med en ny översiktsplan.

Angränsande kommunala dokument

Förteckningen nedan visar de program, planer, policy och riktlinjer som berör handlingsplanen för bostadsförsörjningen är:

- Grönplan
- Lokalförsörjningsplan
- Policy för fastigheter och exploatering
- Program Social hållbarhet – ökat innanförskap (Social översiktsplan (SÖP), Äldreplan)
- Riktlinjer för markanvisning, exploateringsavtal och medfinansieringsersättning
- Äldres boende – hållbar bostadsförsörjning.
- Strukturplan
- Mobilitetspolicy
- Natur- och friluftslivsplan

Styrdokumenten finns tillgängliga här.

Regionala mål

Flera dokument är viktiga verktyg för att främja hållbar bostadsförsörjning genom att de syftar till att integrera ekonomisk utveckling, social inkludering och miljöhänsyn i bostadsplaneringen. I *Vision Det goda livet* (Västra Götalandsregionen) anges det önskade målet för hela regionen. I *Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030* beskrivs mål och prioriteringar för områden där takten i omställningen till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle behöver öka fram till 2030 (Västra Götalandsregionen). Syftet är att minska miljöpåverkan samtidigt som bostadsbehoven tillgodoses. Enligt *Hållbar tillväxt*, Göteborgsregionen (GR) är målet att växa med 10 000 invånare per år främst i de större stadsområdena, vilket motsvarar ca 1% och där minst 40 % av resorna år 2035 ska göras med kollektivtrafik. Centrala delar i de regionala målen innebär att starka regionala strukturer ska skapas utifrån hållbarhet och stärkt kollektivtrafik. I *Strukturbild för Göteborgsregionen* (GR) beskrivs regional utveckling med huvudstråk som utgår från regionens kärna, Göteborg, samt att utvecklingen av huvudstråken i regionen ska ske med stöd av en attraktiv och kraftfull pendel- och regiontågstrafik. I *Den fördjupade strukturbilden för kustzonen* (GR) skrivs de unika värdena fram för hela regionen och hur kustzonens framtida tillgänglighet, utveckling och bevarande ska ske.

Globala och nationella mål

Hållbar bostadsförsörjning bygger på att vi tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers behov, hänsyn ska tas till samtliga tre hållbarhetsdimensioner; de ekonomiska, de miljömässiga och de sociala. Detta avspeglas i följande måldokument.

KUNGÄLVS KOMMUN

Globala mål
Agenda 2030 består av 17 mål alla FN-länderna åtagit sig. Alla beslut som kommunen fattar ska ta dessa mål i beaktande. Agenda 2030 syftar till att förbättra levnadsvillkoren genom att minska ojämlikheten avseende ekonomi, hälsa och boende. Specifika mål för bostadsförsörjningen är:

- mål 11 – Hållbara städer och samhällen,
- mål 9 – Hållbar industri, innovation och infrastruktur.

Nationellt mål för boende och samhällsplanering
Det övergripande nationella målet för bostadsförsörjningen syftar till att ge goda livsmiljöer och väl fungerande bostadsmarknader på ett långsiktigt hållbart sätt genom att främja god hushållning med naturresurser och energi. Målet har betydelse för att säkerställa att bostadsbyggande och ekonomisk utveckling sker med hänsyn till samhället och miljön. [2]

Boverket beräknar det nationella behovet av bostäder för perioden 2023–2030 till cirka 538 000 med en ganska jämn fördelning av behovet över hela perioden, även om behoven är lite större inledningsvis för att sedan successivt avta, i genomsnitt 67 300 nya bostäder per år. Vilket är en ökning med sex procent jämfört med förra årets prognos. [3]

Ett angränsande dokument är Boverkets politiska uppdrag *Gestaltad livsmiljö*. När samhällen planeras behöver dessa utformas långsiktigt hållbart bland annat genom att förvalta och skapa mötesplatser, bostäder och infrastruktur som ska fungera för alla. Förvalta det redan byggda och bygga nytt innebär en långsiktig investering utifrån hållbarhetens samtliga dimensioner. [4]

Sveriges miljömål
Generationsmålet är ett nationellt miljömål med syfte att nästa generation ska få ett samhälle utan miljöproblem eller med förutsättningar att lösa dessa utan ytterligare miljö- eller hälsoproblem. Miljökvalitetsmålen preciserar generationsmålet och mest relevant för bostadsförsörjning är God bebyggd miljö, vilket regeringen har fastställt 10 preciseringar för**:**

Det går att läsa mer om här, eller via Boverkets hemsida om God bebyggd miljö – fördjupad utvärdering av miljökvalitetsmålet

Folkhälsa
Folkhälsopolitiken är antagen av riksdagen. Målen gäller för alla aktörer i Sverige, statliga, regionala och kommunala. Det övergripande målet för folkhälsopolitiken är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa hos hela befolkningen. Relevant för bostadsförsörjningen är *målområde 5: boende och närmiljö*. Tillgång till en god och ekonomiskt överkomlig bostad i ett område som ger samhälleliga förutsättningar för social gemenskap bidrar till trygghet, tillit och en god och jämlik hälsa. Samhällsplaneringen bör motverka segregation och exponering för skadliga miljöfaktorer, samt främja god luftkvalitet, minskat trafikbuller och tillgång till grönområden. Med ett jämlikt hälsoperspektiv inom samhällsplanering kan förändringar åstadkommas som påverkar människors levnadsvillkor och minskar ojämlikheten i hälsa. Viktiga förutsättningar och fokusområden är:

- tillgång till en fullgod och ekonomiskt överkomlig bostad,
- bostadsområden som är socialt hållbara,
- sunda boendemiljöer på jämlika villkor.

[2] Mål för boende och samhällsplanering - Regeringen.se
[3] Behov av bostadsbyggande 2023-2030 - Boverket
[4] Mål för gestaltad livsmiljö - PBL kunskapsbanken - Boverket

KUNGÄLVS KOMMUN

För målområde 5 är kärnindikatorerna: kommuners underskott på bostäder till vissa grupper i utsatta situationer, trångboddhet, avstått från att gå ut ensam på grund av rädsla, störd av trafikbuller (sömnstörd).

3. Syfte

Handlingsplanen har tagits fram för att uppfylla lagkravet utifrån bostadsförsörjningslagen. Riksdagen tog under 2024 beslut om en ändring av lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar. Lagändringen gäller ifrån den 1 mars 2025. Uppdateringen har gjorts med syftet att förbättra kommunernas planering och samordning av bostadsförsörjningen. Enligt lag ska kommunen ta fram en handlingsplan i syfte att planera för bostadsförsörjningen. Syftet är att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och för att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs.

Vid planeringen av bostadsförsörjning ska kommunen samråda med berörda kommuner och ge Länsstyrelsen, aktören med ansvar för regionalt tillväxtarbete i länet och andra regionala organ, tillfälle att yttra sig. Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska antas av kommunfullmäktige under varje mandatperiod. Förändras förutsättningarna för de antagna riktlinjerna ska nya riktlinjer upprättas och antas av kommunfullmäktige. Kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen ska minst innehålla följande uppgifter:

- kommunens mål för bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet
- kommunens planerade insatser för att nå uppsatta mål, och
- hur kommunen har tagit hänsyn till relevanta nationella och regionala mål, planer och program som är av betydelse för bostadsförsörjningen.

Bostadsförsörjningslagen har ändrats den 1 Mars 2025. Syftet med lagändringen är att uppgifterna i riktlinjerna ska grundas på en analys av vilka bostadsbehov som inte tillgodoses på den lokala bostadsmarknaden. Genom handlingsplanen ska kommunen redovisa faktiska behov av nya bostäder som finns och därmed inte enbart hur de planerar förbyggande med att minska bostadsbrist. Analysen ska göras utöver den analys av den demografiska utvecklingen och marknadsförutsättningarna som kommunerna ska göra. Det innebär att kraven på analysen som ska ligga till grund för uppgifterna i riktlinjerna får en tydligare inriktning mot bostadsbristen i kommunen.

Planen ska därför inte enbart grundas på en analys av efterfrågan på bostäder i syfte att utgöra underlag för planering av nya bostäder, utan syftar även till att analysera det befintliga bostadsbeståndet och identifiera vilka behov som finns i kommunens långsiktiga bostadsförsörjning avseende bostadsbehov som inte tillgodoses på bostadsmarknaden. Denna handling har tagits fram med utgångspunkt i lagändringen den 1 Mars 2025, men påbörjades innan den trädde ikraft.

4. Mål och viljeinriktning

Denna plan innehåller riktlinjer för bostadsförsörjningen. Den syftar till att beskriva kommunens strategier och mål för bostadsförsörjningen. Planen är ett strategiskt styrdokument för bostadsbyggande och ska vara vägledande i planering av nybyggnation och utveckling av det befintliga bostadsbeståndet. Dokumentet är även ett underlag för kommunens översiktliga planering och beslutas om i kommunfullmäktige.

5. Handlingsplan för bostadsförsörjningen

Enligt bostadsförsörjningslagen (2000:1383) ska kommunen planera för bostadsförsörjningen och med riktlinjer och åtgärder föreslå lämpliga aktiviteter. Från och med 2025 ska en handlingsplan för bostadsförsörjningen antas av kommunfullmäktige under varje mandatperiod. Kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen ska minst innehålla följande uppgifter:

- kommunens mål för bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet

KUNGÄLVS KOMMUN

- kommunens planerade insatser för att nå uppsatta mål, och
- hur kommunen har tagit hänsyn till relevanta nationella och regionala mål, planer och program som är av betydelse för bostadsförsörjningen.

Tillväxttakten i Kungälv har legat över tillväxtmålet och visar på betydligt högre byggplaner än 1,5% även fortsättningsvis om kommunens planerade bostadsbyggnadsplaner realiseras. Kommunen behöver arbeta för ett tillväxtmål runt 1,5%, i syfte att hinna med de investeringar i service och infrastruktur som krävs för en ökad befolkning. Samhällsplaneringen behöver koordineras med exploateringsgraden för en välmående tillväxttakt. Anledningen till det är för att hushålla med markresurserna och främja en hållbar utveckling ekonomiskt, socialt som miljömässigt. Därför finns behov av att fortsätta arbeta med utbyggnadsordningen både på kort och på lång sikt kopplat till bedömningar i översiktsplanen 2 kap. 3 § 5 plan- och bygglagen (PBL). *Vision översiktsplan* är också ledande i detta då den explicit uttrycker att hållbar tillväxt också ger stabilitet, vilket även bör ses utifrån kommunens behov av boendealternativ.

Med en omfattande folkökning kommer flera utmaningar. Till exempel behövs det att bibehålla god framkomlighet för bland annat kollektivtrafik, leveranser samt uppgradering, utökning och underhåll av infrastrukturen. Det medför att gång- och cykelstråk, väg, eldistribution och bredband samt vatten och avlopp behöver hålla samma takt. Detta innebär en logistisk och ekonomisk påfrestning vid snabb tillväxt. Men kommunen behöver även fortsättningsvis ta höjd för fler framtida markbehov som uppstår som en följd av en ökande befolkning, till exempel friytor tillhörande förskola/skola, bibliotek, gräsplaner och idrottshallar samt framkomlighet i transportsystemet och pendlingsparkering. Även visionen för den nya översiktsplanen utgår från flera av dessa punkter och att kommunens utgångspunkt för bostad och boende är att erbjuda boendealternativ oavsett generation och behov.

Handlingsplanen

Enligt Boverket[5] är efterfrågan av bostäder generellt hög i kommuners centrala delar likaså i lägen med god service och bra kommunikationer. Även lägen med bra möjligheter att pendla till andra arbetsmarknader, natursköna lägen eller en större tomt kan vara attraktivt. Att ta sig mellan bostaden och olika målpunkter påverkar miljön och för att uppnå god bebyggd miljö är minskat bilresande viktigt. Hur man väljer att resa styrs av hur bebyggelsen är lokaliserad. För att människor ska välja kollektivt resande framför egen bil är närheten till kollektivtrafik från bostaden avgörande.[6] Men attraktivitet handlar även om utformning av bebyggelse och utemiljö. Kungälvs utveckling bör präglas av genomtänkt gestaltning och arkitektonisk kvalitet. Gestaltningen eftersträvas stärka identiteten, framhäva varje områdes karaktär och ge en variation och mångfald.

[5] https://www.boverket.se/sv/kommunernas-bostadsforsorjning/underlag-for-bostadsforsorjningen/efterfragan-pa-bostader/var-och-hur-vill-manniskor-bo/

[6] https://www.sverigesmiljomal.se/miljomalen/god-bebyggd-miljo/bostader-i-kollektivtrafiknara-lagen/

KUNGÄLVS KOMMUN

Handlingsplan för bostadsförsörjningen:

1. Befolkningsökningen bör inte överstiga 1,5% över tid. Bostadsbyggnationen under perioden bör främst ske inom kommunens utpekade serviceorter och i centralorten.
2. Ny bebyggelse bör tillkomma i anslutning till befintlig bebyggelse. Denna bör ske med förtätning, fokuserat på attraktivitet i befintliga miljöer med anslutning till befintlig infrastruktur så som hållplats för kollektivtrafik, gång- och cykelstråk, VA, eldistribution etc.
3. Bostadsbebyggelse bör lokaliseras med god tillgänglighet och närhet till service, förskola/skola och rekreationsområden för att främja att rörelse kan ske till fots eller med cykel.
4. Inom serviceorterna eftersträvas blandande upplåtelseformer och varierande hustyper.
5. Boendemiljöer ska vara attraktiva, trygga och främja hälsa och ökad gemenskap samt vara inkluderande.

Åtgärder

Handlingsplanen för bostadsförsörjningen anger åtta insatser, vilka ska vara vägledande för kommunens bostadsförsörjningsarbete. Dessa ska även stödja globala mål, såväl som nationella och regionala mål, liksom kommunala mål. Föreslagna åtta insatser bygger på de kommunala behov som framgår av den analys som presenteras i kapitlet *Bostadsbehov*:

- Under insats har de åtgärder samlats som har att göra med för kommunen relevanta förslag till att förbättra bostadsförsörjningen.
- Aktiviteten som föreslås härrör från styrdokument och återfinns även i kommunala mål.
- Under rubriken ansvar har de sektorer listats som ser till att åtgärderna utförs. Förkortningen ToS avser sektor trygghet och stöd. Före detta sektorn för samhälle och utveckling (SoU), heter sedan 2024 Samhällsbyggnad och benämns i dokumentet som detta.
- Slutligen kopplas även varje insats till ett resultatmål från Kommunstyrelsen.

1. Samordna bostadsförsörjningen

En planering av när olika bostadsprojekt uppskattas starta antas årligen. Utifrån denna planering eftersträvas ett mål om att ge slutbesked om cirka 300 bostäder per år. För att uppfylla lagkravet om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383), inklusive lagändringen den 1 Mars 2025, som syftar till att analysera vilka bostadsbehov som inte tillgodoses på bostadsmarknaden, behöver kommunen arbeta med en modell för att samordna bostadsförsörjningen utifrån bland annat behovsbaserad bostadsbrist. Syftet är att hushålla med resurser sett till hållbarhetens samtliga dimensioner, att koordinera samhällsplaneringen utifrån kommunala behov samt säkerställa en hållbar utbyggnadstakt genom utbyggnadsordning och logistiska avvägningar.

KUNGÄLVS KOMMUN

Insats	Aktiviteter	Ansvar
Samordna bostadsförsörjningen	• Förvaltningen får i uppgift att styra mot riktlinjen om en befolkningsökning på 1,5 % över tid. Styrningen ska komma in i bedömningen av planeringsordning, utbyggnadsordning och uppföljning. Även vid försäljning av mark/markanvisningar bör kommunen specificera vilken typ av bostäder som är önskvärt på platsen. Tex. andel hyresrätter, LSS osv. • I samband med fastställande av utbyggnadsordning, likväl som vid markanvisning och genomförandeavtal, eftersträvas ett nära sektorsövergripande samarbete mellan Samhällsbyggnad och Trygghet och stöd med utgångspunkt i Lokalförsörjningsplanen. • En arkitekturstrategi tas fram i syfte att tydligt kommunicera gestaltningskraven avseende kommunens stadsutvecklingsprinciper för att eftersträva hög kvalitet i arkitektur och god bebyggd miljö.	Samhällsbyggnad, ToS*
	Stödjs av KS politiska mål 9, 17	

** Med ToS avses sektor Trygghet och stöd.*

2. Skapa förutsättningar för ett bostadsbyggande som motsvarar bostadsbehovet som befolkningsutvecklingen ger upphov till

Behovet av antal nya bostäder som behöver färdigställas per år för att nå riktlinjen med en befolkningstillväxt på 1,5 % över tid varierar beroende på vilka hustyper som färdigställs, men kan antas ligga mellan 300–350. Denna riktlinje ska ses som en målsättning över tid, då det årliga bostadsbyggandet varierar pga. konjunktur m.m. Ett tillskott på 300 färdigställda bostäder per år finns som målsättning i förvaltningens verksamhetsplan för 2025, som är en nedbrytning av KS resultatmål. Denna tillväxttakt bör inte överstigas i syfte att verka för en hållbar samhällsplanering. Kommunal service och infrastruktur behöver logistiskt och planeringsmässigt byggas ut i takt med befolkningstillväxten. Kommunen strävar efter att ha en demografi i balans vilket även ska märkas i planeringen.

Kommunen behöver stärka markberedskapen i syfte att säkra genomförbarhet i samklang med kommunens framtida behov som uppstår som en konsekvens av bostadsbyggnation till exempel kommer det behövas mark för förskolor/skolor med friytor, p-platser, bibliotek, gräsplaner och idrottshallar samt framkomlighet i transportsystemet. Kommunens markresurs behöver användas effektivt i syfte att möta krav på bland annat kommunal service till följd av förväntad befolkningstillväxt, men även i syfte att tillvarata höga kultur- och naturmiljövärden genom att kunna tillgodogöra sig kultur- och naturupplevelser.

Insats	Aktiviteter	Ansvar
Skapa förutsättningar för ett bostadsbyggande som motsvarar bostadsbehovet som befolknings-utvecklingen ger upphov till	• Genom strategiska markinköp och samhälls-planering tillgodose bostadsbehoven hos olika grupper.	Samhällsbyggnad
	Stödjs av KS resultatmål 9, 12, 14	

3. Bostadsbyggande bör prioriteras i centralorten och i serviceorterna, där möjlighet till hållbara transporter finns

Förutsättningarna för att kunna genomföra bostadsprojekt är av stor betydelse. Det avgör i vilken ordning olika områden ska planeras. Prioriteringarna ska därför utgå utifrån från var det finns god kapacitet för utbyggnad, vilket kommer att anges i den nya översiktsplanen. Visionen för översiktsplanen 2050 eftersöker också en utbyggd infrastruktur för kollektivtrafik, gång och cykel, samt möjligheten att kunna kombinera olika transportbehov. I samtliga hållbarhetsmål, globala som lokala, påtalas vikten av ökad andel kollektivtrafik. Dels som en inkluderande fråga sett ur

KUNGÄLVS KOMMUN

jämlikhetsperspektiv, dels som ett effektivt resursanvändande av befintlig infrastruktur. Även den kommunala ekonomin behöver vägas in avseende utbyggnad i serviceorter där kommunal och kommersiell service med mera finns. Att bygga nära kollektivtrafik är i linje med KS resultatmål om ökad kollektiv jobbpendling.

Insats	Aktiviteter	Ansvar
Bostadsbyggande bör prioriteras i centralorten och i serviceorterna, där möjlighet till hållbara transporter finns	• Genom planeringsordning verka för geografisk fördelning av bostadsbyggnationen i kommunen i enlighet med gällande översiktsplan. • Säkerställ en hållbar utbyggnadstakt genom samordning av planering och prioriteringar.	Samhällsbyggnad
	Stödjs av KS resultatmål 9, 12, 14.	

4. En blandning av upplåtelseformer och bostadstyper eftersträvas i centralorten och i serviceorterna

I samband med handläggning av planbesked och detaljplaner ska en analys av behovet av olika upplåtelseformer och hustyper på den aktuella platsen göras. Kungälv bör sträva efter en blandning av hustyper och upplåtelseformer i centralorten liksom serviceorterna, och eftersträva att det finns en beblandning i bostadsbeståndet på olika orter. Använd det kommunala planmonopolet och eftersträva att:

Insats	Aktiviteter	Ansvar
En blandning av upplåtelseformer och hustyper eftersträvas i centralorten och i serviceorterna.	• Samverkan sker med civilsamhällets och marknadens aktörer i syfte att främja den sociala hållbarheten genom att tillgängliggöra bostäder för olika gruppers behov. • Alternativa boende- och ägandeformer t.ex. boköpsmodeller eller delningsbostäder bör prövas i syfte att ligga i framkant för sociala innovationer. Det är viktigt att inte bara utmana på pris utan att väga in byggnation för olika grupper både unga och äldre m.fl. • Planmonopolet används och hyresrätter eftersträvas efter behov i markanvisning och marköverlåtelseavtal i syfte att tillgodose bostadsbehovet för olika grupper.	Samhällsbyggnad, ToS
	Stödjs av KS resultatmål 5, 9, 12, 14	

5. Planeringsordning: nybyggnation i centralorten samt i serviceorterna bör ligga i direkt anslutning till befintlig bebyggelse

Vid planering av nya boenden och bostäder behöver samtliga tre hållbarhetsdimensioner vägas in. Nybyggnation ska ske i enlighet med Sveriges miljömål. Kommunal service, såsom skolor, äldreboenden och idrottsanläggningar, är till stor del koncentrerad till serviceorterna. Därför är det lämpligt att bostadsbyggande i centralorten och i serviceorterna prioriteras, vilket är i linje med de globala hållbarhetsmålen liksom de lokala. Exakt var bebyggelseutveckling är lämplig kommer att redovisas i ny översiktsplan. Utgångspunkterna är dock att bostäder bör ligga i närhet till grönytor och att sociala behov också beaktas i planeringen.

KUNGÄLVS KOMMUN

Insats	Aktiviteter	Ansvar
Planeringsordning: all nybyggnation i serviceorterna bör ligga i direkt anslutning till befintlig bebyggelse	Bebyggelseutveckling ska ske enligt nedan. Nybyggnation bör ske i enlighet med Sveriges miljömål, och eftersträvas i närheten av befintlig* : • kommunal service, • kollektivtrafik, • handel, • infrastruktur, • med närhet till grönområden, • idrottsplatser samt • goda lägen sett till hälsa utifrån buller.	Samhällsbyggnad
	Stödjs av KS resultatmål 9, 10, 16	

6. Bostadsprojekt innehållandes bostäder för äldre startas

Enligt *socialtjänstlag (2001:453)* ska kommunen inrätta särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre som behöver särskilt stöd. Befolkningsprognosen visar på en kommande ökning av befolkningen i åldern 80 år och uppåt. Genom att bygga bostäder riktade mot en äldre åldersgrupp kan boendekvaliteten öka, möjligheter för äldre att bo kvar i närområdet öka, flyttkedjor främjas och kostnader för vård i hemmet, hemtjänst och bostadsanpassning, begränsas.

Insats	Aktiviteter	Ansvar
Bostadsprojekt innehållandes bostäder för äldre startas	• Projekt innehållandes bostäder för äldre åldersgrupper startas som motsvarar behovet. • Vid byggnation tillgodose att lokallösningar främjar träffpunkter i syfte att verka för goda förutsättningar för jämlik och jämställd hälsa och minskade hälsoklyftor.	Samhällsbyggnad, ToS
	Stödjs av KS resultatmål 6, 9.	

7. Tillskapa bostäder för det kommunala flyktingmottagandet och övriga bostadssociala behov

Utöka samarbetet över förvaltningsgränserna så att fler lägenheter i det befintliga beståndet kan tillgängliggöras genom planering enligt lag (1993:387) om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS) samt enligt massflyktsdirektivet lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

Insats	Aktiviteter	Ansvar
Tillskapa bostäder för det kommunala flyktingmottagandet och övriga bostadssociala behov	• Säkerställ ett nära samarbete med allmännyttan. • Tillskapa bostäder för att täcka behovet enligt lag (1994:137) massflyktsdirektivet och bosättningslagen. • Möjliggöra för bostäder som täcker behovet utifrån Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade • Använd möjligheten att i marköverlåtelseavtal för bostäder verka för avtalspunkter om tilldelning av lägenheter enligt lag (1993:387) om stöd och service för vissa funktionshindrade.	Samhällsbyggnad, ToS
	Stödjs av KS resultatmål 9, 12	

8. Säkerställ bostäder för grupper vars bostadsbehov inte kan tillgodoses på den lokala bostadsmarknaden

För att motverka hemlöshet behöver andelen förstahandskontrakt öka för de hushåll som har svårt att komma in på bostadsmarknaden. För att tillskapa fler hyresrätter tecknar kommunen markanvisnings och marköverlåtelseavtal med förvaltande hyresrättsbolag. Enligt social översiktsplan behöver kommunen säkerställa följande:

*punkterna är inte uppsatta i prioriteringsordning.

KUNGÄLVS KOMMUN

Insats	Aktiviteter	Ansvar
Säkerställ bostäder för grupper vars bostadsbehov inte kan tillgodoses på den lokala bostadsmarknaden	• Säkerställ ett nära samarbete med allmännyttan. • Fortsätta arbeta med införandet av bostad först i kombination med att en plan för hemlöshet tas fram. • Kommunen tecknar markanvisnings- och marköverlåtelseavtal med förvaltande hyresrättsbolag. • Eftersträva att säkerställa andel hyresrätter i exploateringsavtal.	Samhällsbyggnad, ToS
	Stödjs av KS resultatmål 9, 12, 14	

KUNGÄLVS KOMMUN

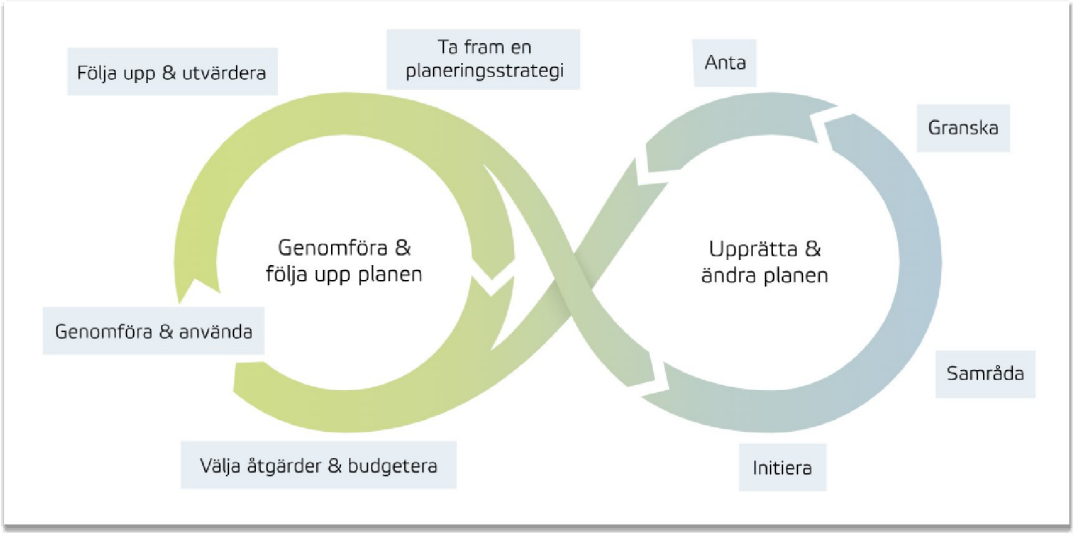
Del 2: Underlag och Förutsättningar

1. Kommunens verktyg för bostadsförsörjningen

Förutsättningarna på bostadsmarknaden styr byggandet av nya bostäder och de verktyg som kommunen har kan inte tillfullo styra nybyggnationen. Det finns olika stort utrymme för hushållen att kunna efterfråga de bostäder som byggs. För att säkerställa ändamålsenliga och tillgängliga bostäder som kan efterfrågas av flertalet hushåll har kommunen följande verktyg: det kommunala planmonopolet, samhällsbyggnadsprocessen, strategisk markpolitik samt allmännyttiga bostadsföretag och stiftelser. Statistiken i detta avsnitt är från perioden 2020-2024 beroende på varifrån den är hämtad. Intern statistik är i regel från 2024.

Kommunalt planmonopol

Enligt Plan och Bygglagens 1 kap. 2 § är det en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten. Planmonopolet ger kommunen möjlighet att besluta när, var och hur mark- och vattenområden planläggs. Boverkets rekommenderade arbetsprocess för översiktsplaneringen innebär att löpande följa upp och utvärdera översiktsplanens effekter och aktivt hålla Översiktsplanen aktuell.

Figur 2. Boverkets process för översiktsplan. Källa Boverket.

Handlingsplanen för bostadsförsörjningen, översiktsplanen, planeringsordningen och den kommunala projektportföljen hänger ihop och styr bostadsbyggandet i kommunen.

Samhällsbyggnadsprocessen

Kommunen styr över processen från de tidiga skedena som översiktsplan, till bygglov. Därefter tar byggaktören vid för att sedan lämna över till bostadsföretag eller annan förvaltare när byggnationen är klar. Samhällsplanering är hur den byggda miljön planeras, där olika samhällsintressen vägs mot varandra. Det svenska planeringssystemet enligt plan- och bygglagen (PBL) utgörs bland annat av översiktsplan och detaljplan.

Av den övergripande projekttidplanen, som beslutas årligen, framgår kommunens projekt. Projekt-tidplanen utgörs dels av pågående eller nya utbyggnadsprojekt som planeras att startas upp såsom till exempel detaljplaner och program, dels av sådant som inte är kopplat till nya bostäder men som ska genomföras inom den fysiska planeringen, till exempel VA-utbyggnad, gång- och cykelväg, kajrenovering, laddinfrastruktur pendelparkeringar etc. Detaljplanernas planeringsordning föregås av en lämplighetsbedömning enligt plan- och bygglagen (PBL). Det innebär att projekten bedömts lämpliga att pröva i detaljplaneprocessen med bland annat samråd, granskning och antagande.

KUNGÄLVS KOMMUN

Strategisk markpolitik

När kommunen är markägare finns möjligheter att påverka innehållet i planerna, utöver kommunens planmonopol. Rådighet över mark, som är strategiskt lämplig för bostadsbyggnation, ger kommunen möjlighet att initiera bostadsprojekt samt genom marköverlåtelseavtal och försäljningsprocesser verka för en viss upplåtelseform och tidpunkt för genomförande. Vid detaljplaneläggning där mark inte ägs av kommunen tecknas exploateringsavtal mellan exploatör och kommun.

Information och riktlinjer rörande markanvisnings-, exploateringsavtal m.m. finns i kommunens styrdokument *Riktlinjer för markanvisning, exploateringsavtal och medfinansieringsersättning.* I kommunens *Policy för fastigheter och exploatering* ges vägledning avseende hur mark, fastigheter och exploatering ska utvecklas långsiktigt.

Allmännyttiga bostadsföretag

Bokab

Bokab är ett helägt bolag av Kungälvs kommun och har i uppdrag att inom kommunen bedriva markexploatering för näringsliv och industri samt för villatomter och därtill hörande markförvaltning. Bokab administrerar den kommunala tomtkön och förmedlar alla tomter för Bokabs och Kungälvs kommuns räkning. Vid årsskiftet 2022/2023 fanns cirka 1170 personer i tomtkön.

Stiftelsen Kungälvsbostäder

Kungälvsbostäder är en stiftelse med 2812 lägenheter, till stor del i centralorten. Efterfrågan på lägenheter och radhus är hög, med önskemål om större bostäder centralt och mindre för unga. Desto större lägenhet ju längre kötid. Inga inkomstkrav tillämpas. Förtur tillämpas för mindre bostäder för åldern 18-25 år därtill finns även kategoriboende för ålder 65+ samt 70+. Byte av bostad inom beståndet kan ske om man har skäl enligt hyreslagen. Skalfördelar kan iakttas vid nybyggnation då det är dyrare med små lägenheter än större eftersom det är kostsamt med badrum och kök.

Förbo

Förbo ägs gemensamt av fyra kommuner och har totalt 918 lägenheter i Kungälv, utspritt i flera orter. Det är störst efterfrågan på 2–3 rum och kök samt parhus. De allra största lägenheterna på 6 rum och kök har lägst antal sökanden. Kötiden är som längst i Ytterby. Förtur tillämpas upp till åldern 25 år samt för den äldre målgruppen 70 år och äldre. Inkomstkrav tillämpas inte och försörjningsstöd accepteras. Eftersom en detaljplan med många lägenheter tar lika lång tid och kräver lika mycket resurser som få lägenheter iakttas detta i syfte att uppnå skalfördelar utifrån ett planeringsperspektiv.

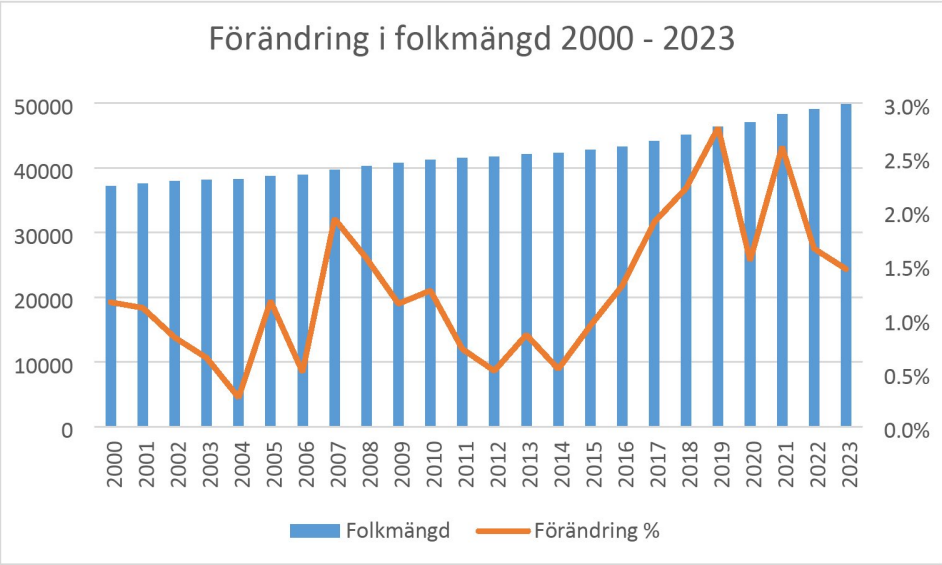
1. Nuläge

I detta kapitel redovisas befolkningsutvecklingen i kommunen både historiskt och i en framtida prognos. Det är kommunens befolkningsprognos och bostadsbyggnadsprognos som ligger till grund för diagrammen.

Befolkning

Befolkningen har under lång tid ökat i kommunen, de senaste åren med höga tillväxttal. Kungälv har sedan många år haft en stadig folkökning. Varje år sedan början av 1950-talet har befolkningen inom dagens kommungräns ökat. Under de senaste åren tillhör kommunen en av de kommuner i landet som ökat mest procentuellt per capita (se figur 5). Det är sedermera den enda kommunen i regionen som haft en ökning på över 2%, vilket skapar mycket hårt tryck på service, infrastruktur och planering.

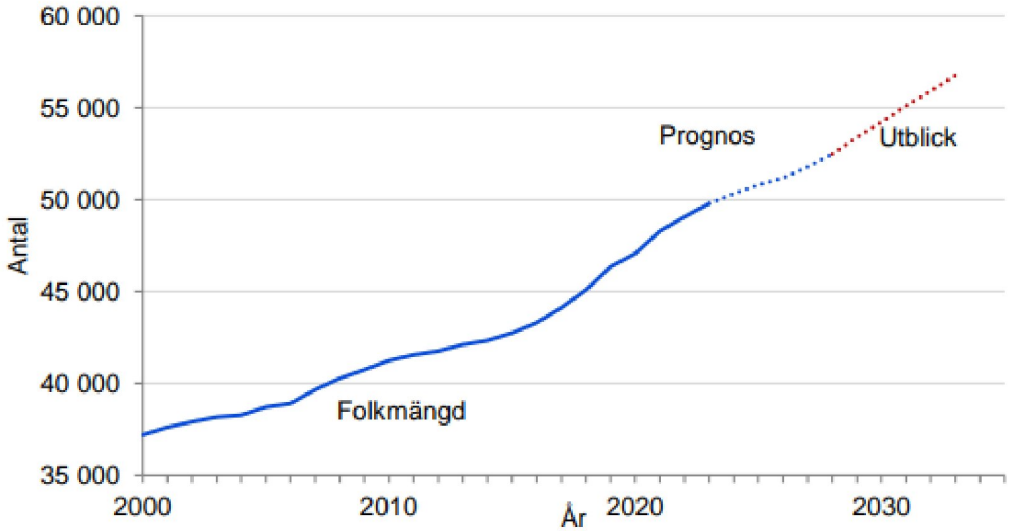
KUNGÄLVS KOMMUN

Figur 3. Diagrammet visar befolkningsutvecklingen år 2000–2023 vilket är den senaste mätningen av detta slag. Blå staplar visar folkmängd, orange linje visar tillväxttakt i procent jämfört med föregående år. Statistik från SCB.

Folkmängd

Av *Befolkningsprognos 2024–2028 med utblick mot 2033* (Kungälvs Kommun, 2024), framgår att under den senaste tioårsperioden har inflyttningen till Kungälv ökat kraftigt. Kommunen passerade 50 000 invånare under 2024. Vid 2027 förväntas folkmängden vara ca 53 100 personer. Ett viktigt antagande för befolkningsprognosen är bland annat det antagande som Kungälvs kommun gör över antal färdigställda bostäder under prognosperioden. Om antagandena gällande antalet färdigställda bostäder ändras har det direkt påverkan på befolkningsprognosen och folkmängden.

Figur 4. Diagrammet visar folkmängd och ett scenario (blå prickad linje) baserat på 300 bostäder per år och folkmängd i Kungälvs kommun, observerat åren 2000–2022 och prognos 2024–2028 med utblick 2033 (röd). Diagrammet är hämtat från Befolkningsprognos 2024–2028 med utblick mot 2033 (Kungälvs kommun)

Föregående diagram visar folkmängden baserat på 300 bostäder per år, fördelning mellan hustyper baserat på byggplanerna. Slutsatsen är en något snabbare folkökning de första åren, men därefter betydligt lägre än i huvudscenariot. Antal invånare i kommunen skiljer sig åt om man jämför kommunens egen prognos med Statistiska centralbyråns (SCB) framskrivning som bygger på vad som observerats under de senaste nio åren och ett antagande om att samma eller likvärdig utveckling

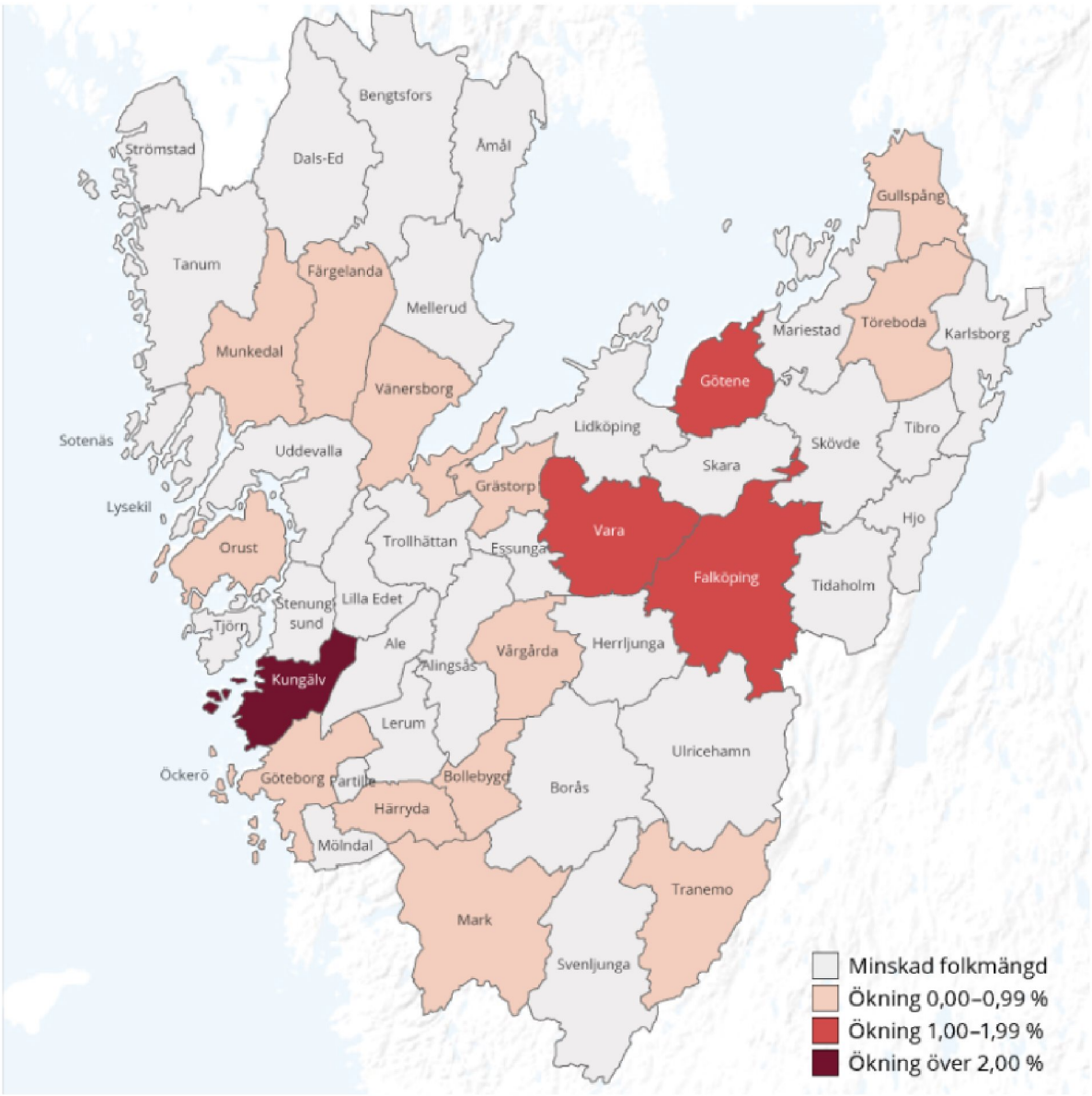
KUNGÄLVS KOMMUN

fortsätter. I beräkningarna tas ingen hänsyn till planerat bostadsbyggande, företagsetableringar eller andra framtida mål och förutsättningar i kommunerna.

	2022	2030	2040	2050	2070
1482 Kungälv	48 852,6999	52 667,2671	56 367,6561	59 844,7170	65 338,9871

Figur 4.2. Antal invånare i Kungälvs kommun. Källa; SCB (2024).[8]

Sammantaget antas antalet invånare i kommunen öka. Både i befolkningsprognosen och i den framskrivning som SCB gör. Men det tar längre tid att uppnå 55 000 invånare enligt SCB:s prognos än vad det gör enligt kommunens beräkningar. I kartbilden nedan, från Länsstyrelsens *Regional bostadsmarknadsanalys 2024,* är Kungälvs kommun avvikande från snittet även i växande kommuner vilket också har satt en stor press på kommunens investeringar i form av bostäder, infrastruktur och service.

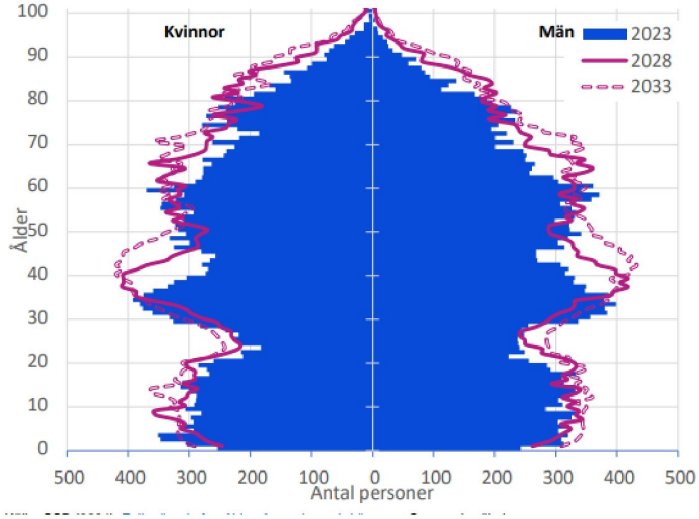
[8] SCB, https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__BE__BE0401__BE0401A/BefProgRegFakN/

KUNGÄLVS KOMMUN

Figur 5. Karta som visar folkmängdsförändringen per kommun under 2023, i förhållande till den totala folkmängden. (Länsstyrelsen, 2024) [9]

Åldersstruktur

Under utblicksåren 2028–2032 förväntas samtliga åldersgrupper öka. Mest ökar antalet personer i åldersgrupperna 40–64 år och 65–79 år som båda förväntas bli drygt 1 000 personer fler under femårsperioden. Den relativt största ökningen förväntas för 65–79-åringarna vilka förväntas bli 15% fler eller knappt 1 100 personer. Den äldsta åldersgruppen, 80 år eller äldre, förväntas öka stadigt fram till år 2032 och bli drygt 800 personer fler än vid halvårsskiftet år 2023. Av alla åldersgrupper är det den äldsta åldersgruppen som förväntas ha den största relativa ökningen. Dessa grupper tillsammans kan innebära ett större behov avseende äldreomsorg, både gällande behoven i bostäder men även service. Gruppen förväntas öka både under prognosåren och utblicksåren, men ökningen är större de första åren. Den relativt stora gruppen personer födda åren runt 1990 är numera i 30-årsåldern då många bildar familj. I samband med det flyttar många från storstäder till förortskommuner som exempelvis Kungälv, för att hitta en bostad för den växande familjen. Den höga nettoinflyttningen som förväntas är främst koncentrerad till personer i åldrar då många ingår i barnfamiljer. Dessutom visar diagrammet på en högre andel äldre befolkning än vad tidigare beräknats. Implikationerna av detta är att högst tryck på service kommer finnas i de äldre åldersskikten, men även för barn i form av skola och förskola.

Figur 6. Folkmängd efter ålder och kön i Kungälvs kommun 2023 respektive 2028 och 2033. Diagrammet är hämtat från Befolkningsprognos 2024–2028 med utblick mot 2033 (Kungälvs kommun)

I prognosen och framskrivningen används samma risker för varje prognosår vilket medför att åldersstrukturen i kommunen blir utjämnad på lång sikt, men i denna prognos blir den utjämningen inte särskilt påtaglig då de flesta som förväntas bo i Kungälv om tio år redan bor i kommunen idag. Kungälv har och förväntas även i framtiden ha en nettoinflyttning av personer i familjebildande åldrar samt deras medföljande barn. Det är endast personer i åldersgruppen 19–24 år som förväntas ha en nettoutflyttning från kommunen. Denna nettoutflyttning syns tydligt i figuren ovan.

Flyttmönster

Det finns en stor efterfrågan på bostäder i kommunen med sitt attraktiva läge nära Göteborgs arbetsmarknad. Det är också rimligt att anta att ett ökat bostadsbyggande leder till en ökad inflyttning. Många av de nybyggda bostäderna kommer att befolkas av personer som redan bor i Kungälv, men tack vare flyttkedjor friställs bostäder som inflyttare till Kungälv kan bosätta sig i. Den nyproduktion

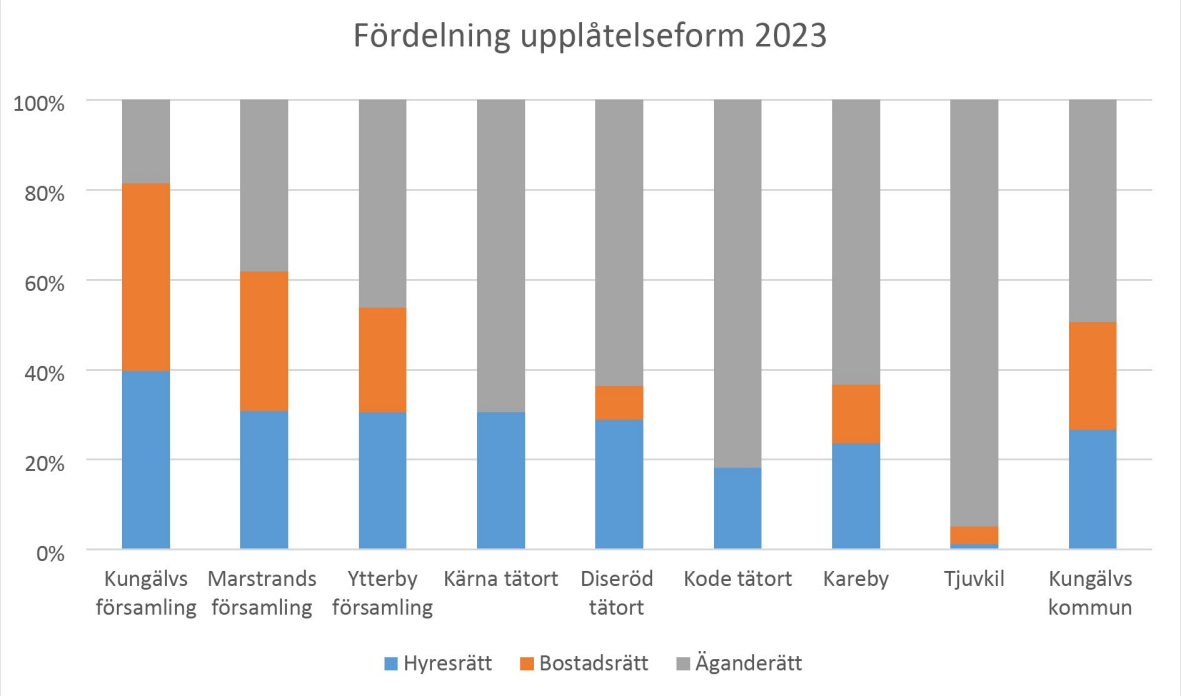
[9] Länsstyrelsen (2024) Bostadsförsörjning i Västra Götalands län. Bostadsförsörjning i Västra Götalands län (lansstyrelsen.se)

KUNGÄLVS KOMMUN

som planeras är främst koncentrerad till kommundel Kungälv - Ytterby och det är även där den största nettoinflyttningen förväntas. Åldersstruktur, barnafödande och flyttningar ser olika ut i olika typer av nybyggda bostäder. Inflyttningens ålderssammansättning ser olika ut beroende på om det är hyresrätter, bostadsrätter eller småhus som färdigställs. Därför har olika inflyttningsfördelningar använts beroende på hustyp och upplåtelseform. Det innebär att osäkerheter i bostadsbyggnadsplaner ökar osäkerheten i prognosen. Exempel på osäkerheter är typ av nybyggd bostad och när bostäderna förväntas vara inflyttningsklara vilket påverkar den förväntade utvecklingen för hela kommunen samt var i kommunen byggandet förväntas ske vilket påverkar den förväntade utvecklingen i kommunens olika delområden.

Bostadsbestånd

I följande tabell visas fördelningen av upplåtelseformer i de av översiktsplanen (2010) utpekade serviceorterna, samt Tjuvkil och för kommunen som helhet. Serviceorten Kungälv-Ytterby-Kareby är i tabellen uppdelad i tre separata delar. Statistiken bygger på siffror från Statistiska centralbyrån (SCB), vilka är fördelade på så kallade nyckelkodsområden (NYKO). Avgränsningarna för NYKO stämmer inte helt överens med avgränsningarna för serviceorterna, utan kan utgå från församlingar. De nyckelkodsområden som använts bedöms ändå ge god bild över ungefärlig fördelning i respektive ort. NYKO delas ofta in i områden med 2 (huvudområden), 4 (större delområden) eller 6 (mindre delområden) siffror i syfte att tydligare kunna uppfatta spatiala skillnader och för att kunna uppfatta områdesavgränsningar.

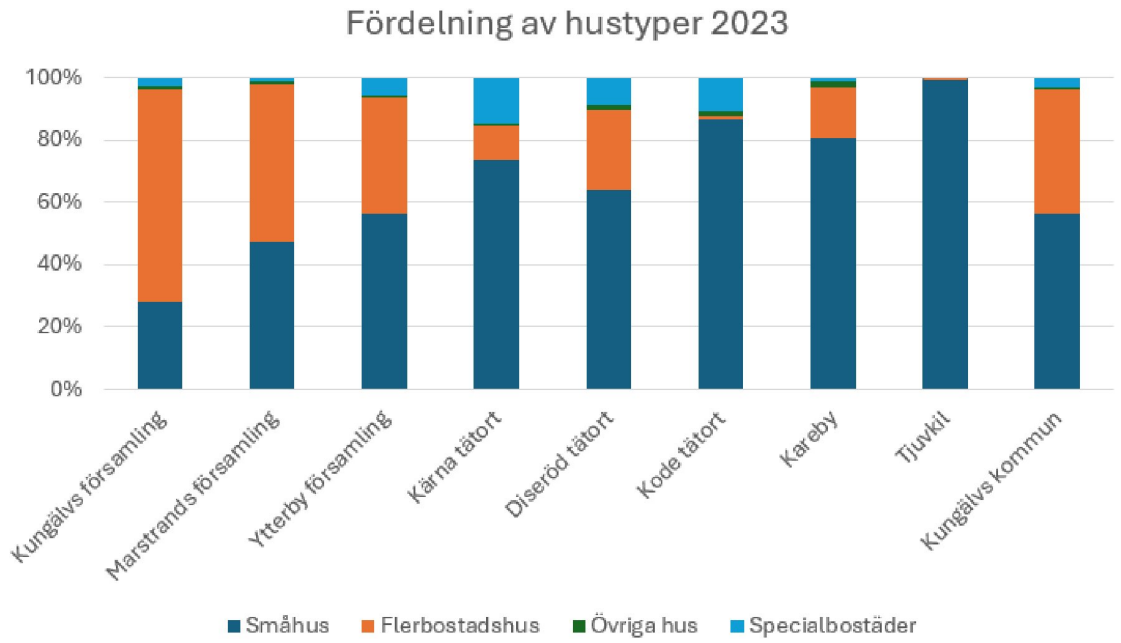

Figur 7. Fördelning av upplåtelseform i olika delar av Kungälvs kommun. Uppgifterna kommer från SCB och bygger på hur uppdelningen ser ut i olika nyckelkodsområden (NYKO). För Kareby har NYKO-områdena 0901 och 0903 slagits ihop. För Tjuvkil har NYKO-områdena 060205, 060206, 060210 och 060211 slagits ihop. Dessa kan studeras utifrån kommunens kartsystem här.

Hustyper

I tabellen nedan visas fördelningen av hustyper i de av översiktsplanen utpekade serviceorterna, samt Tjuvkil och för kommunen som helhet.

KUNGÄLVS KOMMUN

Figur 8. Fördelning av hustyper i olika delar av Kungälvs kommun. Uppgifterna kommer från SCB (2023) och bygger på hur uppdelningen ser ut i olika nyckelkodsområden (NYKO). För Kareby har NYKO-områdena 0901 och 0903 slagits ihop. För Tjuvkil har NYKO-områdena 060205, 060206, 060210 och 060211 slagits ihop.[10]

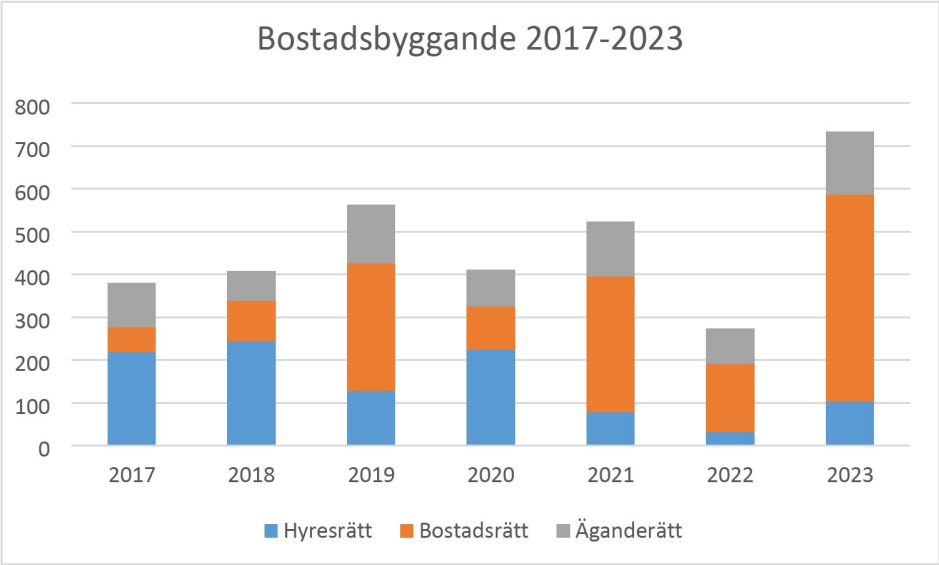
Sammantaget finns underskott gällande hyresrätter i Kode, Diseröd och Tjuvkil. Antalet hyresrätter har minskat något i kommunen sedan 2020 medan antal bostadsrätter ökat, antalet äganderätter har i stort varit konstant. Men en inbromsning för alla upplåtelseformer kan iakttas från år 2022. Småhus med äganderätt dominerar i Ytterby, Kärna, Diseröd, Kode, Kareby och Tjuvkil. Flerbostadshus dominerar i Kungälv och Marstrand, men i kommunen som helhet är det övervägande småhus.

Upplåtelseformer

Tabellen nedan visar fördelningen av upplåtelseformer i färdigställda bostäder, åren 2017–2023. Siffrorna visar fördelning för kommunen som helhet under det angivna året. Målvärdet har sedan 2020 legat på 300 bostäder per år, och har oftast uppfyllts eller överstigits med ett markant undantag 2022. Målsättningen om 300 bostäder per år har funnits sedan 2020, och gäller även under verksamhetsplanen 2025.

[10] NYKO-områderna utgår från 01 Kungälvs församling, 03 Marstrand församling, 04 Harestad församling, 05 Torsby församling, 06 Lycke församling, 07 Ytterby församling, 08 Romelanda församling, 09 Kareby församling, 10 Hålta församling, 11 Solberga församling. Nykoområderna 0501, kärna tätort, 0801 Diseröd, 1101 Kode tätort. Därtill har NYKO-områderna 0901 Rishammar glesbebyggelse, 0903 Ullstorp, 060205 Tjuvkilshuvud, 060206 Tjuvkil norra, 060210 Tjuvkils ängar, 060211 Kroken Tjuvkil. Nykoområdena heter således olika beroende på om kodområdena har 2, 4 eller 6 siffror. Dessa används för att kunna uppfatta

KUNGÄLVS KOMMUN

Figur 9. Antal färdigställda bostäder, uppdelade på upplåtelseform. Statistiken kommer från SCB.

Statistiken från 2017–2021 är hämtad från SCB. Statistiken från år 2022 är kommunens siffror. Uppgifterna för 2017–2021 skiljer sig mellan kommunens siffror och SCB:s siffror.

2. Bostadsbehov

Detta avsnitt analyserar de ej tillgodosedda bostadsbehoven på den lokala bostadsmarknaden. Analysen omfattar alla bostadsbehov som är relevanta för kommunen, utan begränsningar till särskilda gruppers behov. Målen och åtgärderna för bostadsförsörjningen baseras på denna analys. Boverkets modell för beräkning av behovsbaserad bostadsbrist, vilket mäts genom antalet hushåll utan rimlig bostad, används som indikator. Boverket bedömer trångboddhet i kombination med ansträngd boendeekonomi som avgörande faktorer.

På länsnivå är det lite mer än 2% som har ansträngd boendeekonomi. Lagändringen från den 1 mars 2025 kräver att detta beaktas och att kommunen har en tydligare plan för hur detta kan hanteras. Utmaningar identifierade i Social översiktsplan inkluderar ojämlikhet i Sverige gällande ekonomi, hälsa och boende. Särskilt utsatta grupper är utlandsfödda, ensamstående föräldrar, äldre ensamstående, personer med funktionsnedsättning, långtidssjukskrivna och arbetslösa. Boverket bedömer trångboddhet i kombination med ansträngd boendeekonomi vara centrala faktorer. Även hushåll med trygga inkomster kan stöta på hinder som höga kreditvillkor, kötider eller betalningsanmärkning.

Verksamhetsplan för sektorn Trygghet och stöd för fram behovet av fler relevanta mötesplatser särskilt för unga, med bred samhällsmedverkan. Utvecklingen inom fritidspolitiken ska inriktas mot unga, äldre och medborgare med funktionsnedsättning, främja folkhälsa, idrott och social gemenskap samt motverka utanförskap och ensamhet. Arbetet för att motverka gängkulturer måste intensifieras och riktas mot yngre åldrar samt integreras med familj- och bostadspolitiken.

Behovsbaserad bostadsbrist

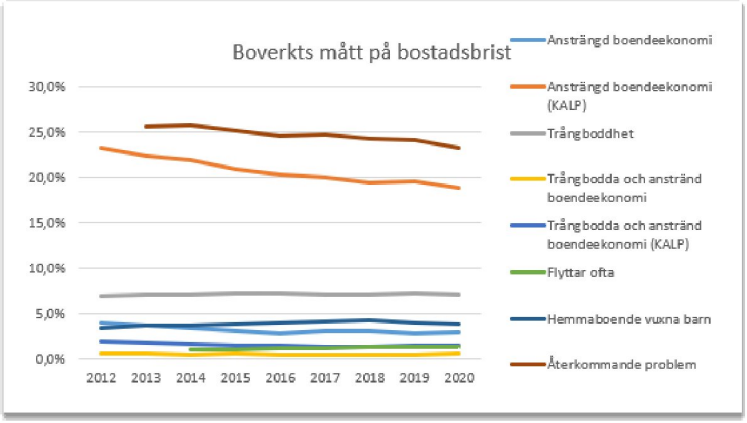
Den strukturella hemlösheten ökar i samhället och en förklaring är att villkoren på bostadsmarknaden har blivit sämre. Det innebär att hushåll utan missbruksproblematik eller sjukdom ändå har en svag ställning på bostadsmarknaden till följd av att de inte uppfyller de krav (inga betalningsanmärkningar, kötid till exempel) som hyresvärdar eller kreditgivare ställer för att komma in på den lokala bostadsmarknaden. Detta kan innebära ansträngd boendeekonomi, trångboddhet, flyttar ofta, hemmaboende vuxna barn, återkommande problem eller tillfälliga boenden. Att det är bostadsbrist innebär i det förlängda ledet trångboddhet. Även unga vuxna och äldre har svårt att etablera sig på bostadsmarknaden. Äldre blir därmed också kvar längre tid i en bostad som inte är ändamålsenlig.

KUNGÄLVS KOMMUN

Detta i kombination med att attraktiva boendelösningar saknas för äldre minskar flyttbenägenheten och rörligheten på bostadsmarknaden uteblir. Detta är förstås en komplex problematik som har ett antal olika drivkrafter och konsekvenser, bland annat privatekonomiska.

I Boverkets underlag som tagits fram som stöd till kommunerna finns olika mått över antalet hushåll som saknar en rimlig bostad utifrån en uppsättning kriterier och normer. Kvantitativa mått visar hur många hushåll som har en boendesituation som inte uppfyller de olika kriterierna. Måtten kan sägas visa på vilka bostadsbehov som inte tillgodoses på marknaden. Detta underlag finns tillgängligt på Boverket.

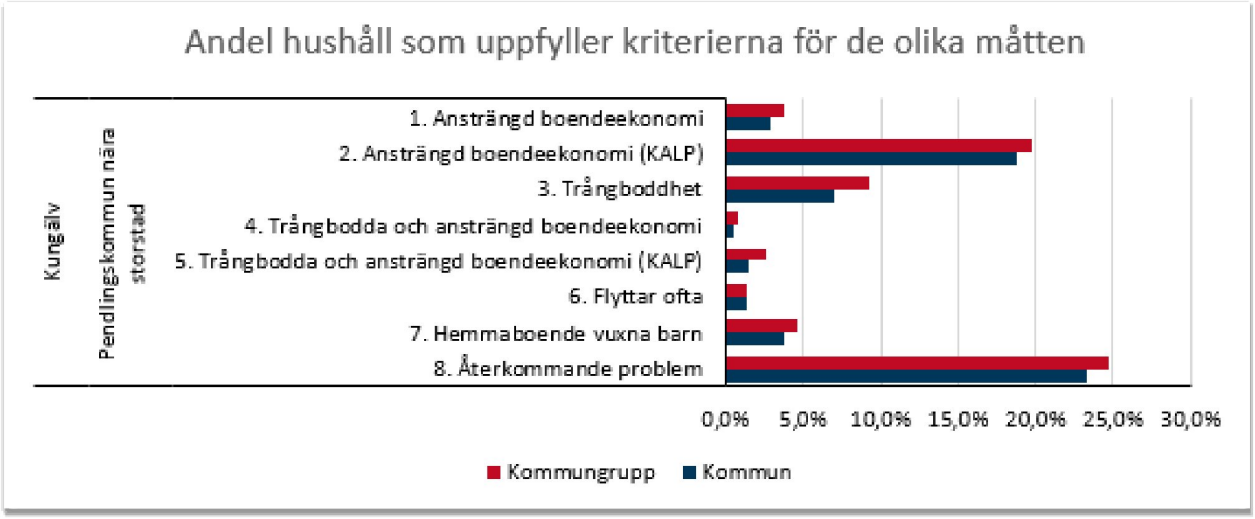
För Kungälvs del är förhållandena enligt följande. De två mått med högst andelar är för Kungälvs kommun hushåll med återkommande problem respektive hushåll med ansträngd boendeekonomi (KALP). För att ett hushåll ska klassas som att det har återkommande problem, ska hushållet uppfylla kriterierna två år i rad. Ansträngd boendeekonomi (KALP) är en kalkyl som bygger på den kalkyl banker använder för att bedöma återbetalningsförmåga på bolån. Kriteriet för att ha ansträngd boendeekonomi är att hushållet har en inkomst som inte räcker till att täcka en baskonsumtion beräknad utifrån genomsnittshyror på orten och ett genomsnitt av bankernas KALP-kalkyler. Mellan 2012 och 2020 sjönk andelen hushåll med ansträngd boendeekonomi (KALP) och hushåll med återkommande problem. Graferna i följande bild visar en jämförelse mellan Kungälvs kommun och kommungruppen ”pendlingskommun nära storstad”. Kungälvs kommun ligger något lägre i alla mått jämfört med snittet i kommungruppen.

Figur 10. Andel av befolkningen som uppfyller kriterierna i de mått på bostadsbrist som Boverket undersökt, åren 2012 – 2020.

Mått	Kriterier
1. Ansträngd boendeekonomi	Hushållet har en inkomst som inte räcker till att täcka en baskonsumtion beräknad utifrån genomsnittshyror på orten och riksnormen
2. Ansträngd boendeekonomi	Hushållet har en inkomst som inte räcker till att täcka en baskonsumtion beräknad utifrån genomsnittshyror på orten och en kvar att leva på (KALP) kalkyl baserade på ett genomsnitt av bankernas kalkyler.
3. Trångboddhet	Hushållet är trångbott om det inte har sovrum utöver vardagsrum och kök eller kokvrå. Två barn kan dela sovrum, men med beaktande av stigande ålder och personlig integritet behöver barn över 11 år eget rum. Vuxna som inte är sambor delar inte sovrum. Ensamstående utan barn anses inte som trångbodda. För de hushåll där antalet rum saknas, främst småhus, används boendeyta per person. Har hushållet mindre än 20 kvm per person räknas hushållet som trångbott.
4. Trångbodda och ansträngd boendeekonomi	Hushållet har en inkomst som räcker till för en baskonsumtion enligt mått 1. Ansträngd boendeekonomi och dessutom är trångbott enligt mått 3. Trångboddhet.
5. Trångbodda och ansträngd boendeekonomi	Hushållet har en inkomst som räcker till för en baskonsumtion enligt mått 2. Ansträngd boendeekonomi och dessutom är trångbott enligt mått 3. Trångboddhet.
6. Flyttar ofta	Hushåll där någon av individerna har flyttat minst en gång årligen de senaste tre åren.
7. Hemmaboende vuxna barn	Hushållet har hemmaboende barn som är äldre än 24 år.
8. Återkommande problem	Hushållet uppfyller minst ett av måtten 1, 3, 6 och 7 två år i rad.

KUNGÄLVS KOMMUN

Figur 11. Jämförelse mellan Kungälvs kommun (blå staplar) och kommuner i kommungrupp "pendlingskommun nära storstad" (röda staplar), år 2020. Staplarna ska utläsas utifrån dess mått beskrivet ovanför diagrammet. Dessa skiljer sig åt utifrån baskonsumtion.

Utöver ovanstående tabeller går ur Boverkets underlag också att utläsa att ensamstående utan barn utgör den största gruppen som har återkommande problem, respektive ansträngd boendeekonomi (KALP). I åldersgruppen 80+ uppfyller 4% kriterierna för ansträngd boendeekonomi (KALP), 4,7% uppfyller kriteriet för återkommande problem. Enligt Boverkets hemsida där den senaste statistiken är från 2023.[11]

Av de hushåll som har återkommande problem är bostadsformen ungefär jämnt fördelad mellan de olika upplåtelseformerna. Av de med ansträngd boendeekonomi, båda mått, bor störst antal i hyresrätt, flerbostadshus, följt av äganderätt, småhus. Det mått som utmärker sig för äganderätt, småhus, är antal hushåll med hemmaboende vuxna barn (25 år eller äldre). Detta bygger på att denna grupp är svår att identifiera och sällan hamnar som fall hos kommunen. Värt att notera är att detta underlag bygger på antal och inte andelar. Småhus med äganderätt utgör cirka hälften av kommunens bostadsbestånd, medan flerbostadshus med hyresrätt utgör cirka en femtedel. Det går därför att göra bedömningen att en större andel av boende i hyresrätt, flerbostadshus har återkommande problem och ansträngd boendeekonomi, jämfört med boende i äganderätt, småhus.

Grupper med lagstöd

I Lokalförsörjningsplanen ingår en beskrivning av hur stort behovet är för särskilda grupper med lagstöd, både i närtid som på längre sikt. Det finns ett behov av att tydliggöra behovsbedömningen mellan bostadsplanerna och lokalförsörjningsplanen.

Äldre

Enligt *socialtjänstlag (2001:453)* ska kommunen inrätta särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre som behöver särskilt stöd. Behovet styrs inte av ålder, utan av omvårdnads-behov, men en stark koppling mellan ålder och omvårdnadsbehov finns. I Kungälv kommer åldersgruppen äldre än 80 år öka, som tidigare nämnts. Det råder underskott på bostadsformen särskilt boende för äldre i kommunen och efterfrågan bedöms öka i framtiden till följd av att antalet personer i de äldre åldersgrupperna ökar.

Framtida behov av lägenheter i bostadsformen särskilt boende för äldre påverkas genom bostadsåtgärder som kan öka möjligheterna till kvarboende i det egna hemmet. Boendeformer på den

[11] Bedömning av bostadsbrist - Boverket Uppdaterad 25/4 2025

KUNGÄLVS KOMMUN

öppna marknaden såsom trygghetsboende/seniorboende som riktar sig till äldre personer kan vara en faktor där effekterna behöver studeras närmare under kommande år. Genom att välja bostäder med närhet till bra kommunikation och hög tillgänglighet kan en persons behov av en plats på ett särskilt boende förskjutas i tid. Även övriga bostäder inom kommunen som har centralt läge med tillgång till kommunikationer och service, samt tillgänglighet med hiss mm, bidrar till att kvarboendet i det egna boendet underlättas.

Planerad byggnation är tillbyggnad av vård-och omsorgsboende, 22 nya platser, Solhaga, Kode samt nytt vård- och omsorgsboende 90 platser i Ängegärde, centrala Kungälv.

Funktionsnedsättning
Kommunen ska enligt *lag (1993:387) om stöd och service för vissa funktionshindrade* (LSS) erbjuda bostäder med särskild service för människor med fysiska och psykiska funktionsnedsättningar. Det bedöms råda ett underskott på gruppbostäder och servicebostäder.

Nya gruppbostäder planeras i Ytterby och Kungälv. Sammanlagt ca 12 stycken i Ytterby och Kungälv. Cirka 20–30 nya servicebostäder planeras i Kungälv-Ytterby-området. Dessa bostäder bedöms ta hand om det i dagsläget prognostiserade behovet. De planerade bostäderna är beroende av detaljplaner och planerad byggnation.

Nyanlända
Enligt bosättningslagen *lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning*, är en kommun skyldig att ta emot nyanlända för boende efter anvisning, oavsett hur bostadssituationen ser ut i kommunen.

För att säkerställa att det finns bostäder till nyanlända samarbetar kommunen med både privata och kommunala bostadsbolag och fastighetsägare. Kommunen har även egna bostäder som hyrs ut till nyanlända. Nyanlända bor inledningsvis i genomgångsbostäder, vilka de efter en tid ska lämna för att hitta bostad i det ordinarie beståndet. Brist på billiga hyresrätter gör det dock svårt för många att hitta bostad, då dessa är starkt efterfrågade av flera grupper som till exempel äldre och personer med funktionsvariation.

Det finns behov avseende permanenta bostäder med möjlighet till eget förstahandskontrakt för att ha möjlighet att minska tillfälliga bostäder. Kommunen behöver fortsätta arbetet tillsammans med exploatörer och fastighetsägare för att lösa behovet av fler hyresrätter i kommunen. I Lokalförsörjningsplanen ingår en beskrivning av hur stort behovet är både i nutid som på längre sikt. Behoven i utblicksperioden är svåra att prognostisera då dessa är beroende av faktorer som konjunktur, flyktingsituationen, integrering av nyanlända, utvecklingen i bostadsbyggandet med mera. Det långsiktiga behovet är inte tillgodosett.

Massflyktsdirektivet
Enligt massflyktsdirektivet måste kommunerna ta emot anvisade flyktingar från Ukraina. Enligt lag (1994:137) är kommunen skyldig att ordna boende åt denna grupp. Det är på grund av världsläget svårt att förutse hur många flyktingar det kan innebära över tid. Skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet år 2024 uppgår till 39 stycken anvisningar. Hänsyn behöver tas till barnkonventionen utifrån integrationsaspekten och i syfte att undvika upprepade flyttar. Bostäder behövs nära service och kollektivtrafik.

Grupper utan lagstöd

Seniorer
För äldre som inte är i behov av särskilt boende finns trygghetsboende och seniorboende. Denna typ av bostäder riktar sig till äldre och är tillgänglighetsanpassade, har gemensamhetslokaler för de boende och kan även ha personal på plats. I Kungälv finns två trygghetsboenden, ett vid Kvarnkullen (Kungälvsbostäder) och ett i Komarken (Förbo). Ett privat seniorboende 55+ tas fram i Ytterby med ca 50 seniorbostäder. Att skapa fler bostäder som särskilt riktar sig mot äldre, kan vara ett sätt att få i

KUNGÄLVS KOMMUN

gång flyttkedjor och frigöra bostäder i det äldre bostadsbeståndet. Antalet personer i åldersspannet 60–70 år kommer enligt befolkningsprognosen att öka kraftigt fram till år 2030. Ett framtida scenario nationellt är att fler bor kvar i den egna bostaden och mer av hälso- och sjukvården kommer att ske där, detta kommer att ställa ökade krav på den egna bostaden. Flyttbenägenheten är låg bland seniorer, många planerar inte i tid för sitt boende utan bostaden kan bli ett hinder för det goda livet. Det är viktigt att skapa attraktiva boendemiljöer för seniorer samt stimulera äldre att flytta till dessa tidigare än vad som sker idag.

Unga
Både Kungälvsbostäder och Förbo tillämpar förtur för unga i åldern 18–25 år. Unga har ofta svårt att komma in på bostadsmarknaden på grund av låga inkomster och korta tider i bostadsköer. Antalet unga i kommunen kommer att öka fram till år 2030, varför riktade insatser är önskvärt.

Hemlöshet
Socialstyrelsen har definierat olika typer av hemlöshet varav de flesta utgår från en ofrivillig och utsatt hemlöshet med behov av socialtjänst. Dock omfattas inte hemmanboende unga vuxna och liknande grupper enligt dessa. (Socialstyrelsen, 2024) Socialstyrelsen har lämnat förslag till kommunerna i rapporten *Förebygga och motverka hemlöshet* (2021) om socialtjänstens fortsatta arbete med att förebygga och motverka hemlöshet, förslagen berör följande områden:

- öka det uppsökande arbetet riktat mot personer som befinner sig eller riskerar att hamna i hemlöshet
- stimulera utvecklingen av det lokala avhysningsförebyggande arbetet
- motverka hemlöshet bland äldre (från 65 år)
- stödja kommunernas införande av Bostad först, i syfte att öka antalet delaktiga i metoden och öka följsamheten
- personer, med eller utan barn, som befunnit sig på skyddat boende på grund av våldsutsatthet ska kunna övergå till ett stadigvarande boende
- stödja kommunerna i lokala hemlöshetskartläggningar enligt en enhetlig metod
- stärka samverkan mellan kommunens socialtjänst och kommunens samhällsplanering inom ramen för socialnämndens skyldighet enligt 3 kap 1–2 § SoL.

Hemlösheten är som störst i Sveriges tre storstäder. Detta höjer även det regionala snittet för hemlöshet. För att motverka hemlöshet arbetar kommunen med vräkningsförebyggande åtgärder, hyresgarantier och uthyrning av andrahandslägenheter. Avtal finns med bland annat Kungälvsbostäder 2,5 % och Förbo 4 %. Kommunen samarbetar även med hyresvärdar, både kommunala och privata, för att få tillgång till ett antal bostäder varje år som kan tilldelas hushåll som inte blivit godkända som hyresgäster på den lokala bostadsmarknaden. Kommunen undersöker möjligheterna till att börja arbeta med *Bostad först*. Grundtanken i metoden är att bostad är en mänsklig rättighet som inte ska villkoras med krav på förändring. Boendeformen utgår i stället från hyreslagen och att individen ska få det stöd den behöver för att kunna följa den. Tilldelningen av lägenheter bygger på avtal tecknade med i första hand allmännyttiga bostadsbolag. På sikt ska den stabila boendesituationen ge individen förutsättningar för att kunna förbättra sin livssituation även på andra områden. Bostad först finns med i Socialstyrelsens Nationella riktlinjer från 2017 och flera kommuner använder sig redan av metoden. Att *Bostad först* ska införas nationellt är även ett mål i *Regeringens strategi för att motverka hemlöshet 2022–2026.*

3. Bostadsförsörjning

Bostadsutveckling

Det är inte alla hushåll som kan efterfråga en ändamålsenlig bostad till följd av en svag ställning på den lokala bostadsmarknaden. Det befintliga beståndet av bostäder är det billigaste bostadsalternativet då det är dyrt att bygga nytt. Nybyggnation är en del av bostadsförsörjningen och det finns stor efterfrågan på bostäder i alla delar av Kungälv för de som har råd att efterfråga en bostad på den lokala bostadsmarknaden. Bostadspriserna har länge stigit i kommunen. En

KUNGÄLVS KOMMUN

förutsättning för att så många som möjligt ska kunna efterfråga en bostad (nybyggd eller befintlig) är att det går att transportera sig med kollektivtrafik. Det bör vara lätt att ta sig till kollektivtrafik på ett säkert sätt för oskyddade trafikanter på säkra gång- och cykelstråk. Även närhet till gröna ytor och allmänna platser som till exempel parker och idrottsanläggningar är viktigt. Det bidrar till god bebyggd miljö även ur ett långsiktigt tidsperspektiv, eftersom befolkade och upplysta platser skapar trygghet och bidrar till att stärka den sociala hållbarheten. Även tillgången till pendelparkeringar bör ses vid för att möjliggöra hållbara transporter. Med *Vision Översiktsplan 2050 med utblick 2070 så* är den politiska viljeinriktningen att Kungälv värnar om den bebyggelse som finns och utvecklar de boendeformer medborgarna vill ha.

Boendeperspektiv
I följande avsnitt redogörs för önskemål och aspekter som rör utformning vid nybyggnation och komplettering av befintliga miljöer. Informationen har samlats in genom DELMOS-projektet och betonar att skapandet av fysiska och sociala miljöer som främjar möten och engagemang kan stärka samhällets demokratiska kraft och trygghet. Det är önskvärt med biologisk mångfald till exempel att framhäva vattendrag och grönytor vid exploatering och tillgängliggöra ekosystemtjänster, såväl som social mångfald. Det uttrycks önskemål om fler hyresrätter och tillgängliga enplansbostäder. Vidare belystes olika konfliktytor, dvs ytor där olika intressen står mot varandra. T.ex. hur mycket och varför kommunen ska växa, förtätningsambitioner som kolliderar med önskan om luft mellan husen, önskan att bygga lågt och att ha nära till park- och naturmiljöer i stället för att bygga högt. Trygghet och sociala perspektiv är således viktiga att beakta i planeringens tidiga stadier.

4. Bostadsbyggande

Det befintliga bostadsbeståndet består dels av de bostäder som ägs av allmännyttan, då i synnerhet Kungälvsbostäder och Förbo, dels av de andra bostäder som finns på bostadsmarknaden. Ett av kommunens verktyg är allmännyttan. För att fler ska kunna efterfråga en bostad bör det finnas ett varierande utbud av olika upplåtelseformer och hustyper i olika storlek på alla platser, med fokus på serviceorterna där infrastrukturen finns. Där det är ett ensidigt utbud behövs komplettering med det som saknas på platsen. Enligt Lokalförsörjningsplanen finns det fördelar med att bostäder byggs kontinuerligt i alla kommunens serviceorter/kommundelar. Det möjliggör kvarboende för de äldre i sin kommundel och kan ge en generationsväxling då de äldre säljer sina hus för att köpa eller hyra en lägenhet. Enligt äldreplanen finns en förhoppning om att flyttkedjor ska starta genom att äldre lämnar opraktiska bostäder för att flytta till mer ändamålsenliga bostäder. Träffpunkter för gemenskap i syfte motverka social isolering kan bidra till höjd attraktivitet för nya bostäder i syfte att locka äldre.

Småhusbebyggelsen är hög och spridd över hela kommunen. I dessa hus bor också många äldre. Med ökande ålder kommer behov av hemtjänst och bostadsanpassningsåtgärder. En utmaning är kommunens vidsträckta geografi med stora avstånd. Av all arbetad tid för hemtjänsten utgör 25% restid på landsbygd och 12 % restid i centrumdelarna.

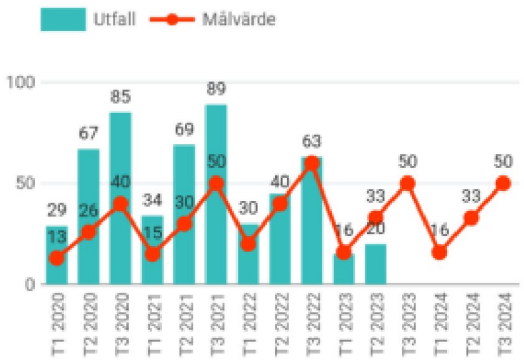
Enligt Boverket finns ett positivt samband mellan bostadsanpassningsbidrag i relation till antal äldre (över 70 år) som bor i flerbostadshus. Det är andelen flerbostadshus som har betydelse. I kommuner där antal äldre i flerbostadshus ökar över tid har bostadsanpassningsbidraget minskat mer än i kommuner där äldre i flerbostadshus inte ökar lika mycket. Boverkets slutsats är att när äldre flyttar till flerbostadshus – oavsett produktionstidpunkt – så minskar behovet av bostadsanpassning.[12]

[12] Boverket, https://www.boverket.se/globalassets/publikationer/dokument/2023/utvardering-av-lagen-om-bostadsanpassningsbidrag.pdf

KUNGÄLVS KOMMUN

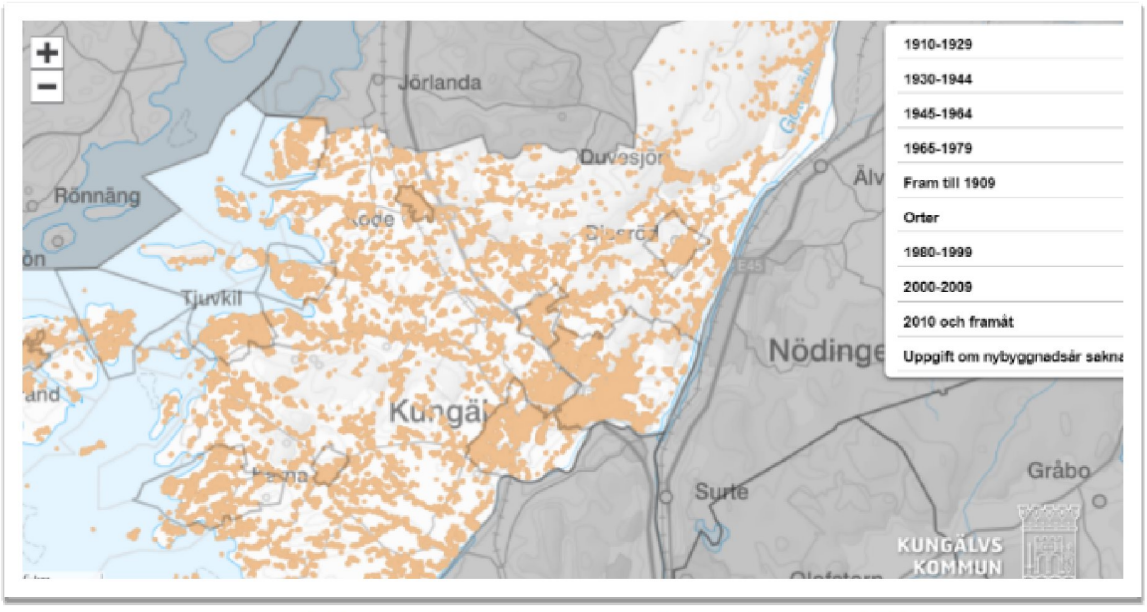
Kumulativa effekter

Enligt förvaltningens verksamhetsplan framgår att antal beviljade utomplans bygglov legat mycket över målvärdet flera år i rad.

Figur 12. Antal bostäder i beviljade bygglov utomplans, Förvaltningens verksamhetsplan 2024.

Flera utomplans bygglov i ett område kan ha väldigt kostsamma effekter för kommunen, bland annat kan det innebära att kommunen blir skyldig att ordna kommunalt vatten och avlopp enligt 6 § i Vattentjänstlagen, men även att andelen tillkommande barn som behöver skolskjuts ökar och att resor för service i hemmet ökar. Konsekvenserna av spridd bebyggelse på landsbygden är också ökad trafik. Ett småhus genererar generellt 4–6 trafikrörelser per dag (Kungälvs kommun, 2023). Detta innebär att kommunen, för att hålla sig till sina samt statliga och överstatliga mål också ska fokusera bebyggelse till tätortsnära nybyggnation.

Figur 13. Bostäder i Kungälvs kommun, Kungälvs kommun, 2023.

Bostadsbyggnadsprognos

När i tid och var i kommunen olika bostadsprojekt ska ske, beslutas i den övergripande projekttidplanen, som portfölj tillväxt ansvarar för, med utgångspunkt i översiktsplanen. Den rådande lågkonjunkturen har men då många projekt fortfarande är i planeringsfasen samtidigt som det finns en osäkerhet om hur byggbranschen kommer att utvecklas de kommande åren har bostadsplanerna reducerats i prognosunderlaget. I utblicken mot 2032 förväntas närmare 3 000 bostäder bli

KUNGÄLVS KOMMUN

färdigställda varav omkring 90 procent av dem byggs i Kungälv – Ytterby. I prognosunderlaget antas i genomsnitt 260 bostäder bli färdigställda åren 2023–2026.

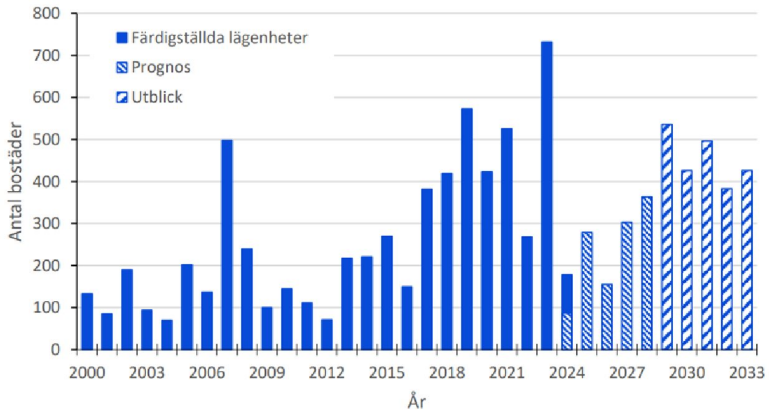

Diagram 14. Källa: SCB (2024):

Färdigställda lägenheter i nybyggda hus efter år och region. Observera att 2024 både består av preliminär statistik över färdigställda bostäder och planerade bostäder.

Utbyggnadspotential

Lämpligheten för utbyggnad av de olika bostadsprojekten, enligt bostadsbyggnadsprognosen i följande tabell, ska bedömas i fortsatt planering. Antagandena i figur 14 baseras på den övergripande projekttidplanen och prövas enligt översiktsplanen 2 kap. 3 § 5 plan- och bygglagen (PBL). Anledningen till detta är att prövningen av utbyggnadsområdens lämplighet sker i detaljplaneringen med översiktsplanen som styrande dokument. Siffrorna är en uppskattning och alltså preliminära. Följande tabell visar en nerskalad bostadsleverans utifrån den övergripande projekttidplanen. Det antal procent som antas genomföras i bostadsplanerna är indelade efter tre kategorier: en ej startad detaljplan beräknas bebyggas med 30%, pågående detaljplan beräknas bebyggas till 85%, en färdig detaljplan beräknas bebyggas med 100%.

Bostadstyp	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Totalt	Täthet År 0
Flerbostadshus												
bostadsrätt	148	107	18	126	305	393	694	412	412	87	2 703	1,8
hyresrätt	0	20	74	0	267	301	144	15	41	14	875	1,7
Småhus	146	135	116	99	175	131	80	80	80	80	1 122	2,9
Äldreboende/LSS	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	6	1,0
Seniorboende	0	0	46	0	43	0	0	0	0	0	88	1,4
Totalt	294	268	254	226	789	825	918	508	533	181	4 795	

Figur 15. Bostadsbyggnadsprognos 2023–2032 efter bostadstyp. Kommunens byggplaner för perioden 2023–2027. Bilden är från Befolkningsprognos 2024 - 2028 med utblick mot 2033.

Av befolkningsprognosen framgår även att åldersstruktur, barnafödande och flyttningar ser olika ut i olika typer av bostäder. Demografin i en bostad förändras också olika över tid beroende på bostadstyp. Det generella mönstret är att bostäderna har en ung befolkning de första åren efter färdigställandet och en hög andel barn. Det blir en initial babyboom i fastigheten den närmaste tiden efter färdigställandet. Det beror på att en hög andel av inflyttarna har barn med sig eller är i åldrar då det är vanligt att skaffa barn. Efter ett par år nås en topp i antal personer per bostad. Därefter sjunker antalet personer per bostad i takt med att barnen börjar flytta hemifrån. Så småningom sker en generationsväxling när första generationen flyttar ut eller avlider och nya familjer flyttar in i bostäderna. Antalet boende per bostad ökar då åter. I bostäder i flerbostadshus sker denna generationsväxling något snabbare än i småhusen. Den totala boendetätheten i Kungälv är 2,3 personer per hushåll och har inte förändrats särskilt mycket under den senaste tioårsperioden.

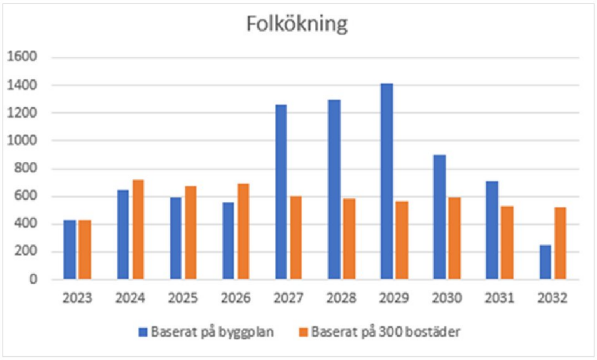
KUNGÄLVS KOMMUN

Kommundel	2024	2025	2026	2027	2028
Diseröd	3 736	3 781	3836	3 967	3 988
Kode	4 779	4 822	4 870	4 913	4 955
Kungälv-Ytterby	31 582	31 881	31 942	32 242	32 715
Kärna	5 772	5 815	5 964	6 007	6 049
Marstrand-stråk 168	4 327	4 383	4 444	4 513	4 639
Restförda	122	122	122	122	122
Summa	50 318	50 804	51 177	51 782	52 467

Figur 16. Delområdesprognos från Befolkningsprognos 2024 - 2028 med utblick mot 2033.[13]

Tillväxttakt

Baserat på befolkningsprognosen framgår möjlig befolkningsutveckling i de olika kommundelarna till följd av kommunens planerade bostadsprojekt i föregående tabell. Störst befolkningsökning kan iakttas i Kungälv-Ytterby med ett tillskott på över 2000 invånare medan övriga orter pendlar mellan ett tillskott på 167–262 invånare.

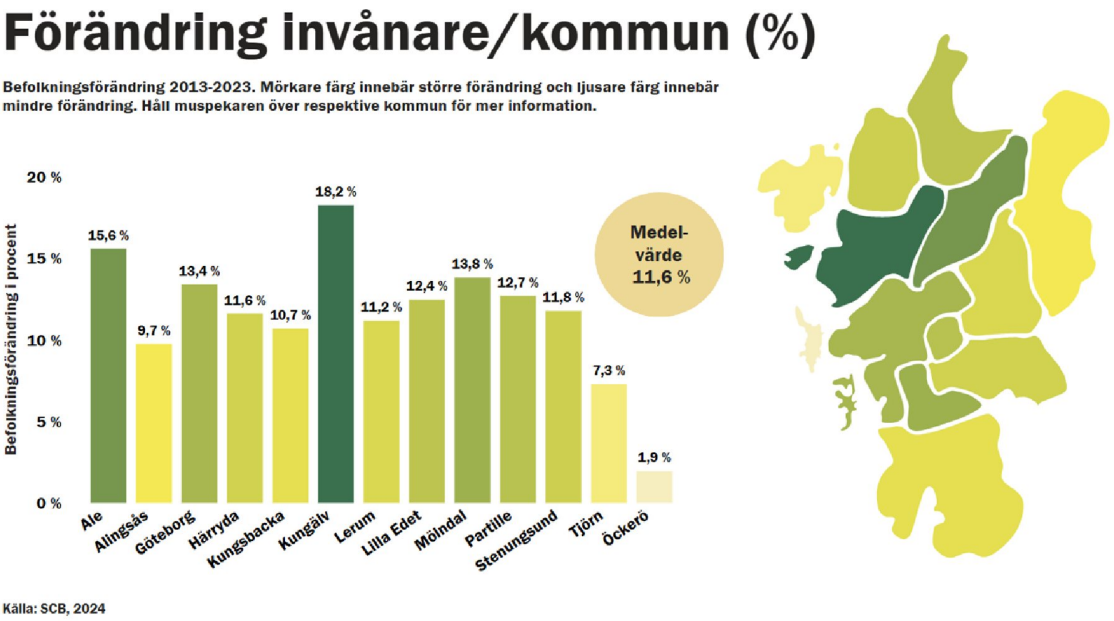

Figur 17. Prognosticerad folkökning baserad på 300 bostäder per år. Bygger på bostadsbyggnadsprognos 2023–2032, figur 12. Uppgifterna kommer från Befolkningsprognos 2024–2028 med utblick mot 2033.

Tillväxttakten har legat över tillväxtmålet och visar på betydligt högre byggplaner än vad som skulle resultera i en befolkningsökning på 1,5% även fortsättningsvis om kommunens planerade bostadsbyggnadsplaner realiseras. Utvecklingstakten bör sättas i relation till andra mätningar, både regionalt och nationellt. För det första visar ett underlag från Göteborgsregionen (Regionala bilder-beskrivning av läget i Göteborgsregionen, 2024-08-26) att Kungälv är på första plats Göteborgsregionen när det gäller ökning i invånarantal mellan 2013–2023, och ligger då ca 7% över det delregionala genomsnittet samt mer än 2,5 procentenheter över Ale kommun som ligger tvåa.

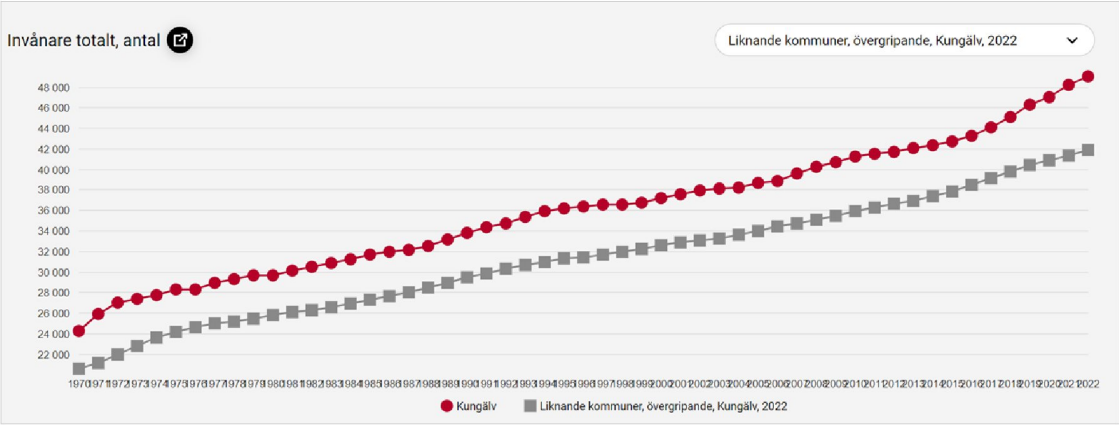
[13] Restförda är personer som av en eller anledningen inte har kopplats till något nykoområde. Det vanliga är att det är personer som är folkbokförda på de fiktiva fastigheterna ”UTAN KÄNT HEMVIST” och ”PÅ KOMMUNEN SKRIVEN”. Det kan även röra sig om personer som bor på nybildade fastigheter som ni i kommunen har missat att koppla till ett nyckelkodsområde. I prognosen antas att de restförda inte förändras över tid.

KUNGÄLVS KOMMUN

Figur 18. Göteborgsregionen (Regionala bilder - beskrivning av läget i Göteborgsregionen, 2024-08-26).

Göteborgsregionen står för den överlägset största tillväxten i regionen. Från den nationella jämföraren av kommunal statistik, Kolada, syns även att Kungälv ligger klart över andra liknande kommuner vad gäller befolkningsökningen sedan 1970-talet.

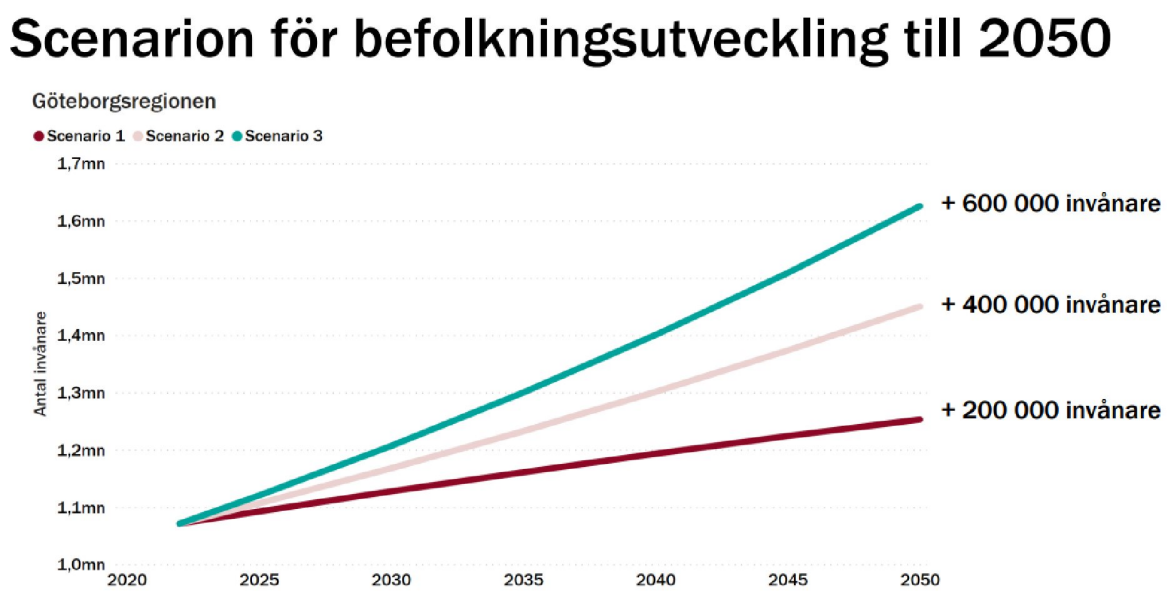
Figur 19. Invånare totalt Kungälv, jämförelse liknande kommuner. Källa Kolada[14]:

Enligt *Hållbar tillväxt*, Göteborgsregionen (GR) är målet att växa med 10 000 invånare per år främst i de större stadsområdena, vilket motsvarar ca 1%. Ett mål på 300 bostäder per år motsvarar en befolkningstillväxt på ca 1,5 %, men med ett omarbetat mål på 70 000 invånare till år 2050 motsvarar det ca 1,35 % tillväxt. Byggs väldigt många villor kan 300 nya bostäder per år innebära en tillväxt på 2 %. Men om det huvudsakligen byggs bostäder i flerbostadshus innebär 300 nya bostäder per år ca 1 % befolkningstillväxt. Fördelningen mellan hustyper påverkar folkökningen. Hustyperna i sin tur är avhängiga den geografiska placeringsortens struktur.

[14] Kolada, 2023, https://kolada.se/verktyg/fri-sokning?kpis=22954&years=30199&municipals=16701&rows=municipal,kpi&visualization=bar-chart&focus=16701

KUNGÄLVS KOMMUN

Enligt Göteborgsregionen: *Regional bostadsproduktion till år 2050* finns tre scenarion för hur göteborgsregionen, alltså de 13 kommuner som utgör Göteborg och dess kranskommuner finns olika scenarion för hur delregionen växer på sikt. Varav det lägsta scenariot innebär 1% tillväxt i regionen. Oavsett så kommer framtiden innebära utmaningar för service och infrastruktur i regionen som implikation av en växande befolkning.

5. Utmaningar och konsekvenser

Kungälvs kommun attraherar nya invånare och turister med nära pendling till regionkärnan samt rika natur- och kulturvärden. En stadig folkökning och fokus på tillväxt i kombination med kommunala mål om att verksamheters kvalité och hushållning ska hävda sig väl i jämförelse med landets bästa kommuner skapar grund för en positiv utveckling. Fortsatt hög inflyttning förväntas, där de flesta åldersgrupper beräknas öka och befolkningsökningen bidrar till höjda skatteintäkter. I kombination med högt ställda politiska mål för ett välmående samhälle, finns mycket goda förutsättningar för Kungälv att fortsatt vara en expansiv kommun i framkant.

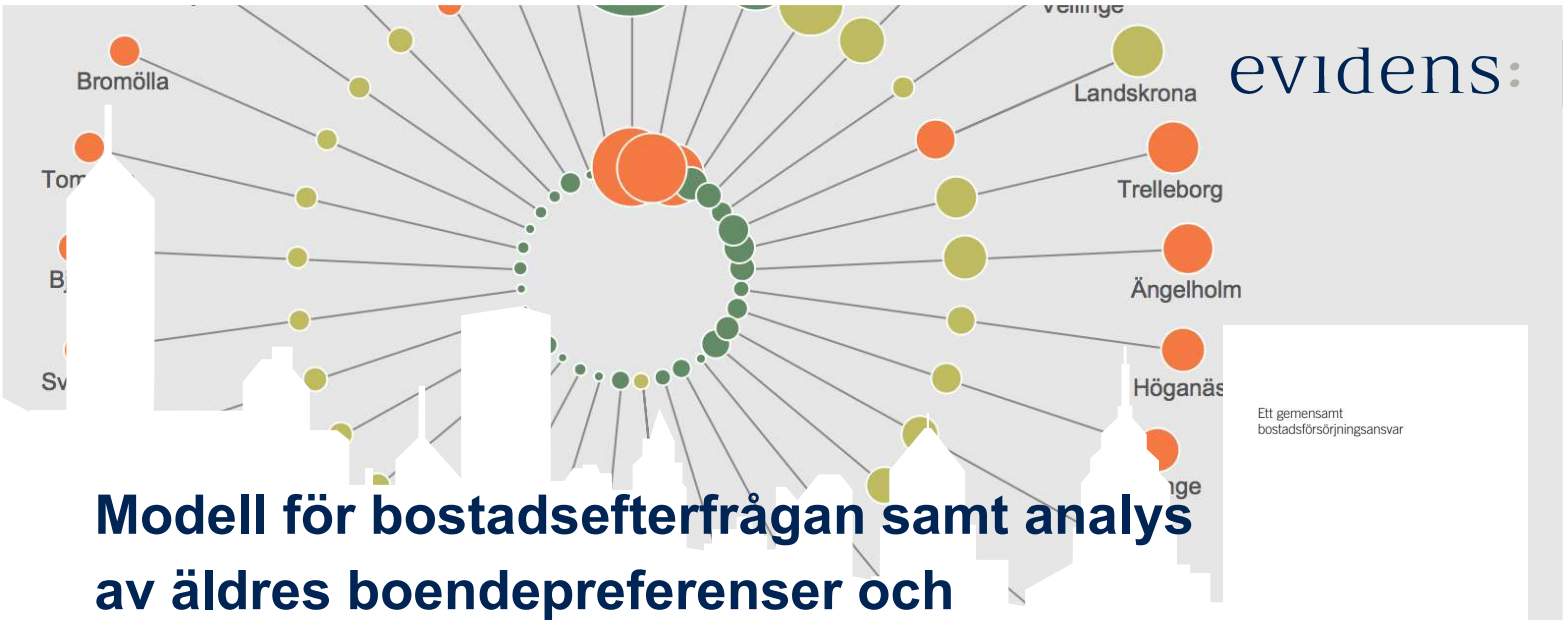
Men med befolkningstillväxt kommer också krav på samhällsservice och ökande kommunala behov men även trafikmässiga utmaningar i centralorten och Ytterby. Förskola/skolas behov innebär att marken behöver utnyttjas effektivare vid nybyggnation, underhåll och framtida kompletteringar. Befolkningsökning påverkar tillgänglighet, parkering och trafiksäkerhet. Men för att ta hand om en allt större befolkning finns det redan stora utmaningar i att kunna rekrytera arbetskraft till kommunens verksamheter. På vilken plats bostadsbyggnation sker påverkar mängden trafik och skolskjutsbehov. Ytterligare en stor utmaning är att bygga för de grupper som har svårt att komma in på bostadsmarknaden, kommunens strategi för markinköp bör även beakta detta. Tillkommande framtida behov av kultur, idrott och skola/förskola till år 2050 innebär också en lokalgeografisk utmaning. Som en konsekvens av befolkningsökningen behöver kommunen säkerställa en hållbar utbyggnadstakt genom planeringsordning och logistiska avvägningar. En illustration på detta kommer från kommunens färdplan för stadskärnan som uppskattade behovet av tillkommande service baserat på ny invånare i centralorten.

KUNGÄLVS KOMMUN

Bostadsbyggnadsprognosen pekar på 2300 färdigställda bostäder till år 2032, varav majoriteten i Kungälv-Ytterby. Risk kopplad till lågkonjunktur identifieras enligt Boverkets Byggprognos[15]. Bostadsmålet styr befolkningsutvecklingen och var byggnation sker. Ett högt bostadsmål innebär ekonomiska fördelar såväl som utmaningar i form av till exempel ökad trafik och servicetryck. Samtliga aspekter behöver balanseras för att undvika ekonomiska hinder och minimera planeringsmässiga utmaningar, särskilt med hänsyn till åldersstrukturtrender. Inflyttningsmönstret varierar beroende på hustyp och utbyggnadstakt men även till följd av omgivande kommuners utbyggnad, vilket kan påverka Kungälvs utveckling. Detta kräver noggrann analys av osäkerheter och dess påverkan på kommunens planering och resursallokering.

[15] Boverkets byggprognos, revidering oktober 2023, https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/bostadsmarknad/bostadsmarknaden/byggprognos/rev-oktober-2023/

evidens:

Modell för bostadsefterfrågan samt analys av äldres boendepreferenser och flyttbeteenden

SKR Ted Lindqvist 2020-10-14

Tre publika rapporter

Ladda ner rapporterna:
www.evidensgruppen.se

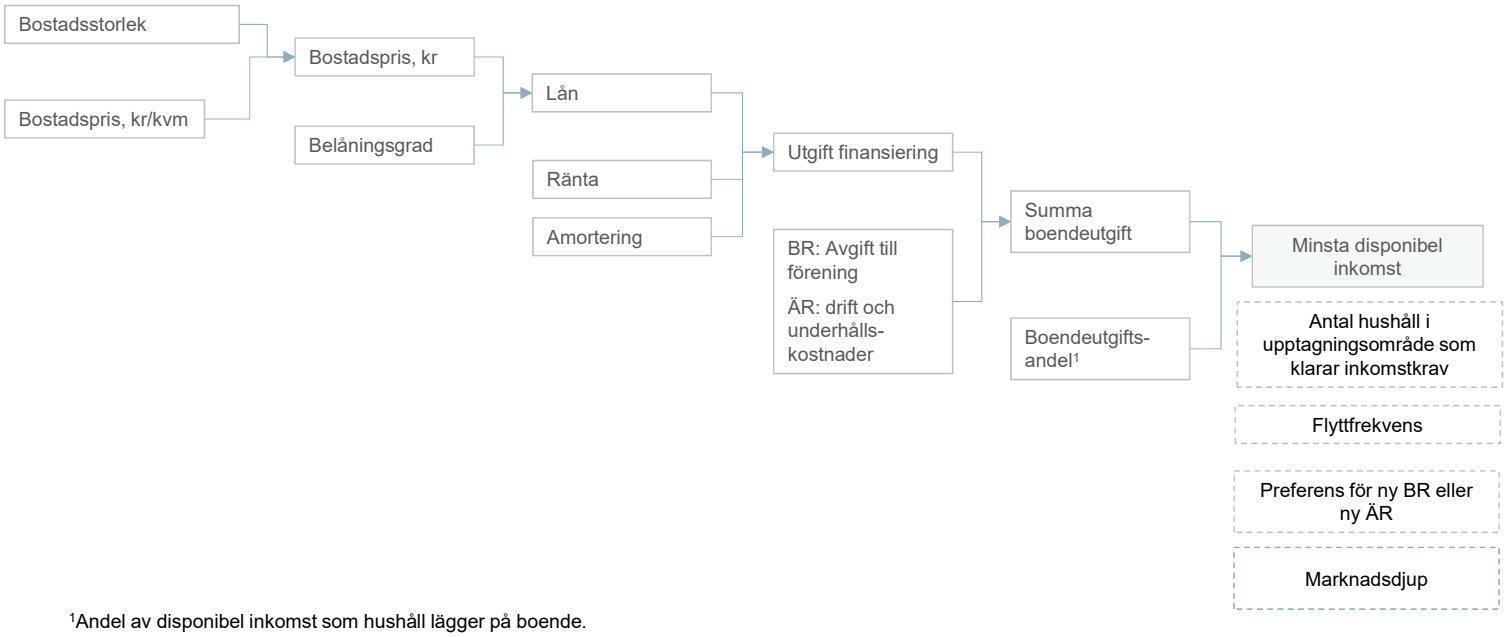
Två olika typer av grundläggande frågor och två olika metoder

1. **Hur stor är den köpkraftiga efterfrågan på reguljära bostäder i en kommun eller region?**

2. Hur många och vilka hushåll kan inte efterfråga en ”lämplig” bostad?

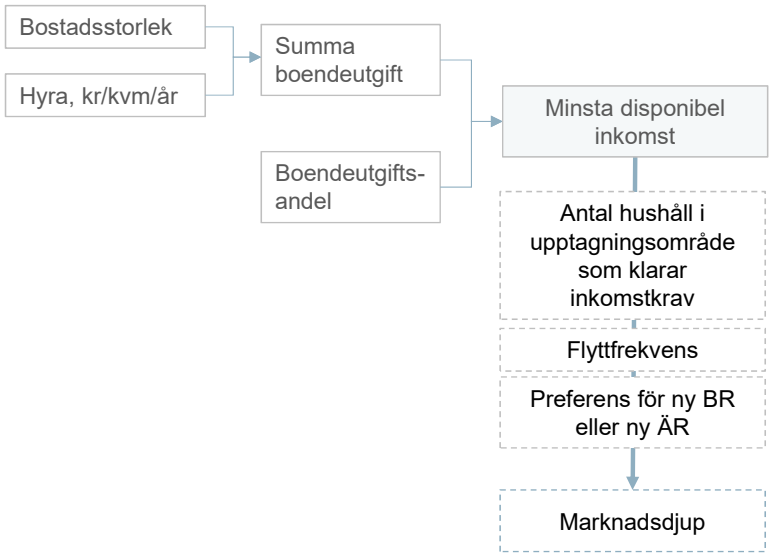
- Äldres boendepreferenser och flyttbeteenden – ett smakprov

Metod för att beräkna minsta disponibel inkomst som krävs för att kunna förvärva en bostadsrätt eller äganderätt

[1]Andel av disponibel inkomst som hushåll lägger på boende.

Metod för beräkning av marknadsdjup för nya hyresbostäder

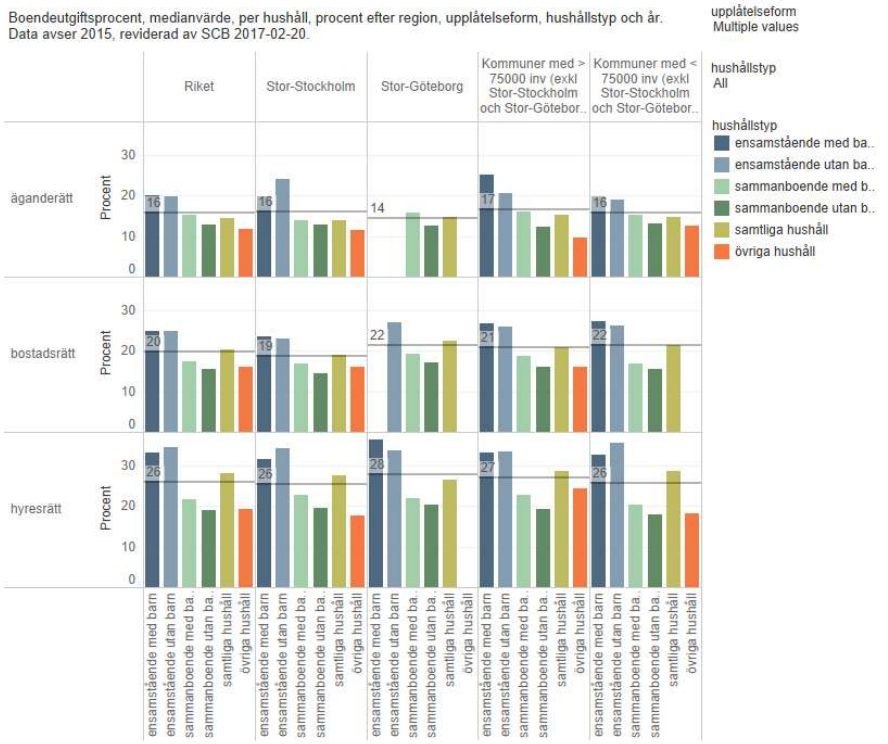

Boendeutgiftsandelar

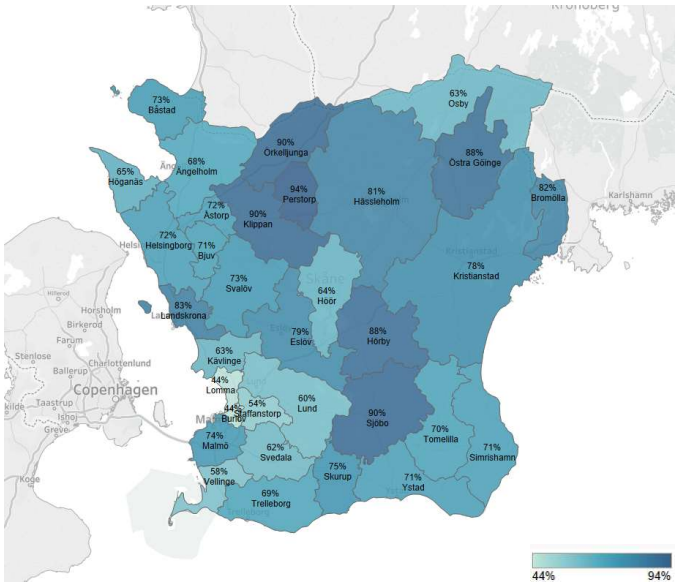
Boendeutgiftsandelar, spridning mellan grupper och geografier, procent				
	Ensamboende		Sammanboende	
	med barn	utan barn	med barn	utan barn
BR	24-27	23-27	17-19	14-16
HR	32-34	33-36	20-23	18-21
ÄR	20-25	19-24	14-16	12-13

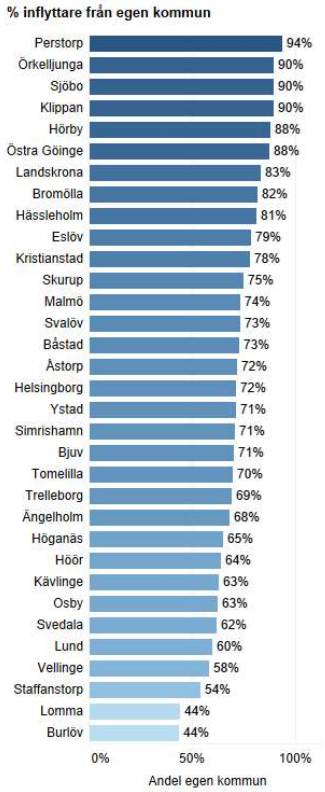
Tillämpade nivåer i analysen, procent		
	Ensamboende	Sammanboende
BR	24	16
HR	35	21
ÄR	24	16

Källa: SCB

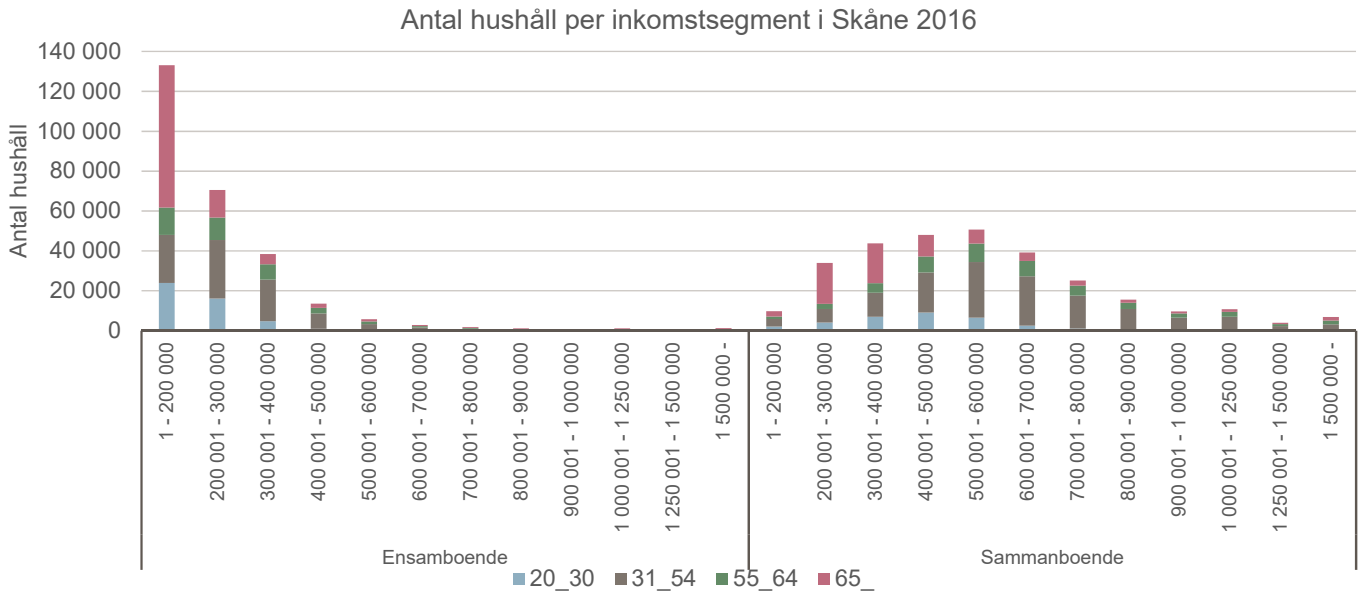
Inflyttare till nyproducerade bostäder - andelen inflyttare från egen kommun varierar mellan 44 och 94 procent

Källa: SCB och Evidens

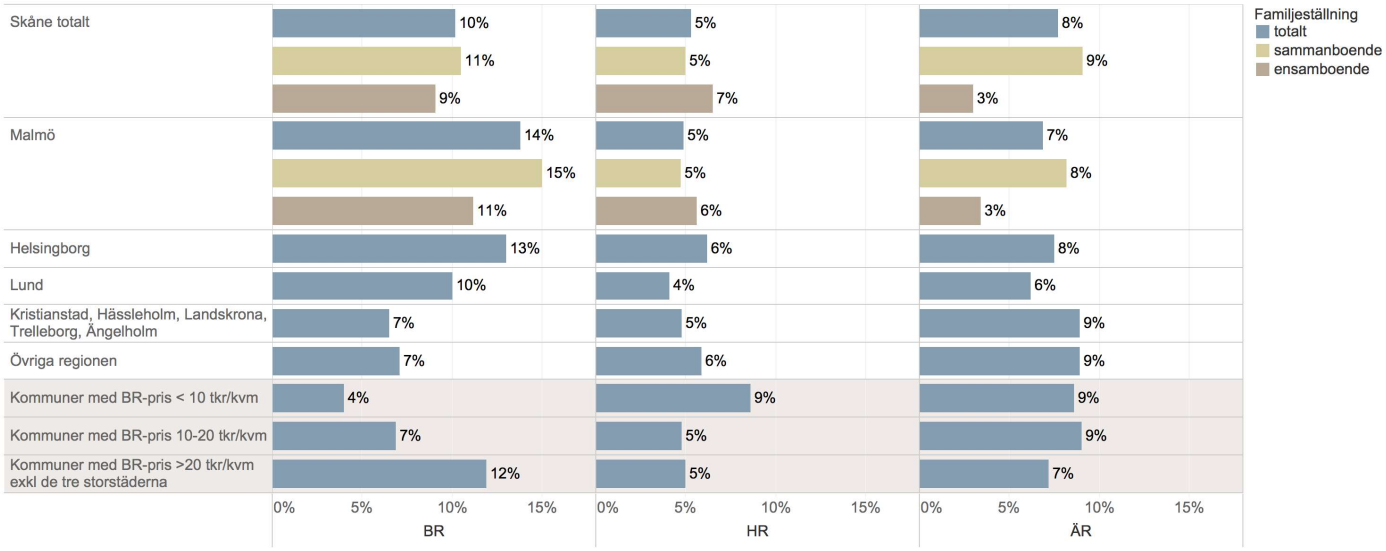
Hur många i nyproduktionens rekryteringsområde får en hållbar boendeutgiftsandel i nyproduktionen?

Källa: SCB

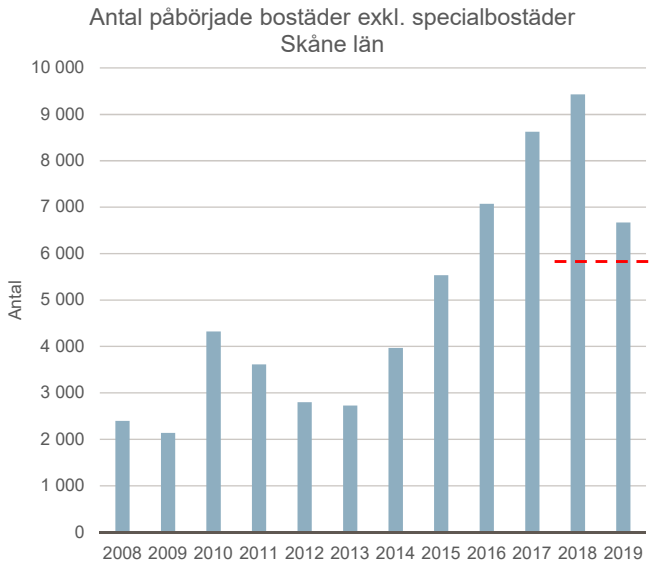
Preferenser har kartlagts där dataunderlag tillåter. Nya hyresrätter redovisar låga preferenstal

Preferens för nya bostäder per upplåtelseform och marknad

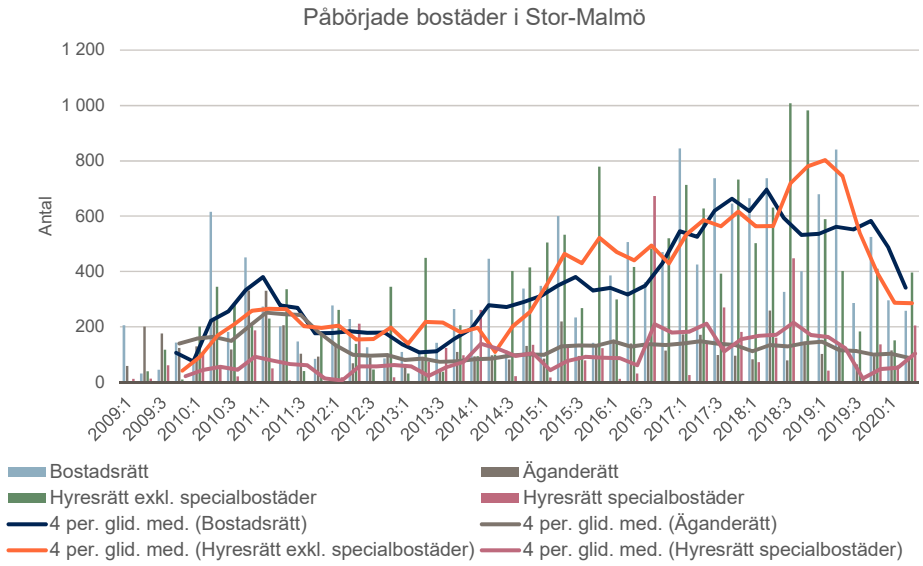
5 800 bostäder per år exklusive specialbostäder. Demografiskt behov ca 7 600. Bygger betydligt fler HR än vad modellen ger

Upplåtelseform	Marknads-djup 2018	Färdigställda bostäder	Påbörjade bostäder
		Genomsnitt 3 år	Genomsnitt 3 år
Bostadsrätt	1 948	1 494	2 191
Hyresrätt	2 324	2 763	4 334
Äganderätt	1 230	1 004	1 697
Totalt, exklusive byggande i små kommuner med låga priser	5 503	5 261	8 222
Byggande i kommuner med låga priser	ca 300		
Totalt	**5 800**	**5 261**	**8 222**

Källa: SCB

Bostadsbyggandet tycks utvecklas ungefär enligt modellresultaten. Både hyresrätts- och bostadsrättsbyggandet har fallit. Hyresrättsbyggandet har fallit påtagligt

Källa: SCB och Evidens

Hyresnivån spelar stor roll för marknadsdjupet

- Priskänslighet
  - 10 procent lägre BR- och småhuspriser
  - 10 procent lägre hyra

	Huvud-scenario	Priskänslighet			
		-10%		+10%	
		Antal	%	Antal	%
BR	1 948	2 221	14%	1 695	-13%
HR	2 324	3 044	31%	1 836	-21%
ÄR	1 230	1 402	14%	1 070	-13%
Totalt	5 503	6 659	21%	4 623	-16%

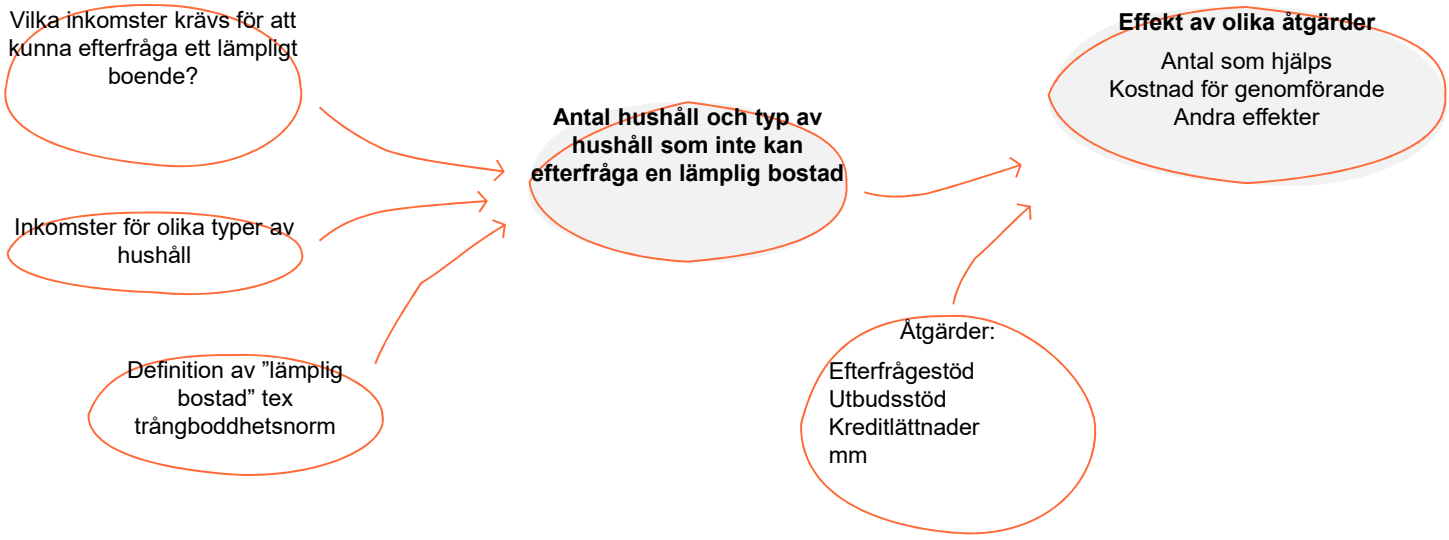
Två olika typer av grundläggande frågor och två olika metoder

1. Hur stor är den köpkraftiga efterfrågan på reguljära bostäder i en kommun eller region?

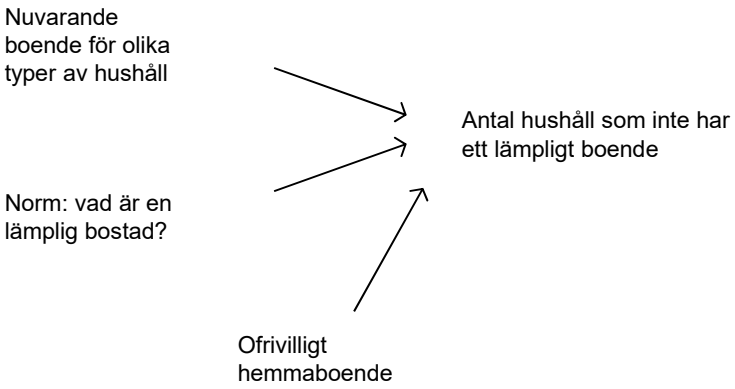
2. **Hur många och vilka hushåll kan inte efterfråga en ”lämplig” bostad?**

- Äldres boendepreferenser och flyttbeteenden – ett smakprov

(I) Vilka och hur många hushåll kan inte efterfråga en lämplig bostad? Vilken effekt har olika åtgärder för olika typer av hushåll?

(II) Normativ utgångspunkt krävs för att beräkna antalet hushåll som skulle behöva ha en annan bostad. Ofrivilligt hemmaboende måste skattas på särskilt sätt

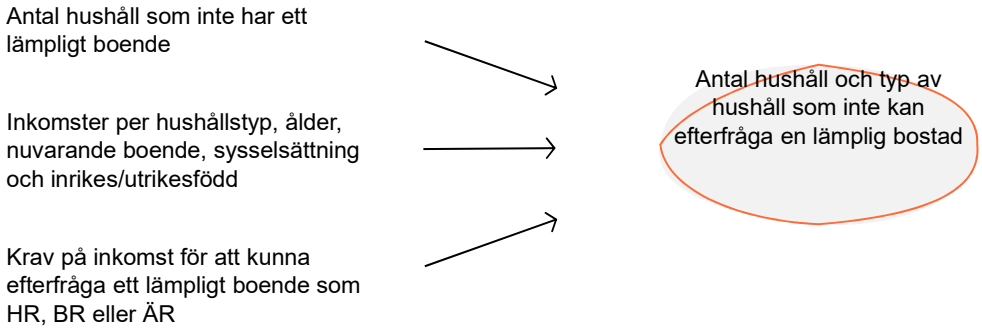
SKÅNE

Tillämpas trångboddhetsnorm 2 från 1965 är ca 9 000 hushåll trångbodda

Hushållsställning	Upplåtelseform	Barn i hushåll	Antal rum	Ålder 19 - 24 år	25 - 34 år	35 - 44 år	45 - 54 år	55 - 64 år	65 - 74 år	75 år+	Summa Trångbodda	Ej trångbodda	I.U.
Ensamstående	Bostadsrätt	Nej	1 rum	1 856	2 847	917	721	730	627	409		8 107	
			2 rum	1 818	6 006	3 087	3 288	4 007	4 696	5 292		28 194	
			+3 rum	267	1 244	1 519	3 041	3 720	4 546	7 357		21 694	
			I.U.	56	198	349	824	1 114	1 400	2 033			5 974
		Ja	1 rum	0	0	11	0	0	0	0	11		
			2 rum	0	135	299	104	0	0	0	538		
			+3 rum	17	350	1 178	1 054	67	0	0		2 666	
			I.U.	0	52	370	363	0	0	0			785
	Hyresrätt	Nej	1 rum	2 752	6 223	2 250	1 871	1 941	1 644	1 173		17 854	
			2 rum	2 241	8 206	5 035	5 802	7 230	8 184	9 075		45 773	
			+3 rum	421	1 687	2 358	4 501	4 660	4 057	5 631		23 315	
			I.U.	4 299	3 149	1 129	1 622	1 957	2 542	8 281			22 979
		Ja	1 rum	17	70	91	0	0	0	0	127		
			2 rum	165	969	895	372	32	0	0	2 433		
			+3 rum	160	2 471	4 299	2 643	269	0	0		9 722	
			I.U.	12	295	614	381	0	0	0			1 302
	Äganderätt	Nej	I.U.	474	2 156	3 097	7 782	9 869	11 881	13 766		49 025	
		Ja	I.U.	0	596	2 995	3 476	411	0	0		7 478	
	Summa	**Trångbodda**		**182**	**1 183**	**1 236**	**476**	**32**	**0**	**0**	**3 109**		
		Ej trångbodda		**10 006**	**31 786**	**26 645**	**34 149**	**32 904**	**35 635**	**42 703**		**213 828**	
		I.U.		**4 367**	**3 694**	**2 462**	**3 190**	**3 071**	**3 942**	**10 314**			**31 040**
Gift/sambo	Bostadsrätt	Nej	1 rum	167	415	48	6	12	5	6	659		
			2 rum	811	3 125	549	406	782	862	749		7 284	
			+3 rum	206	2 143	873	2 188	4 346	4 977	4 348		19 081	
			I.U.	38	281	116	677	1 546	1 709	1 269			5 636
		Ja	1 rum	0	31	13	0	0	0	0	44		
			2 rum	11	670	441	86	0	0	0	1 208		
			+3 rum	31	2 867	4 246	1 997	342	24	0		9 507	
			I.U.	0	952	1 786	800	71	0	0			3 609
	Hyresrätt	Nej	1 rum	203	633	75	19	20	16	0	966		
			2 rum	1 251	3 855	805	698	1 126	1 236	1 089		10 060	
			+3 rum	410	2 465	1 168	2 463	3 750	3 598	3 282		17 136	
			I.U.	559	1 014	154	611	1 029	1 061	1 182			5 610
		Ja	1 rum	5	46	13	0	0	0	0	64		
			2 rum	127	1 629	954	165	24	0	0	2 899		
			+3 rum	241	5 744	7 423	3 873	798	32	0		18 111	
			I.U.	17	935	1 233	723	27	0	0			2 935
	Äganderätt	Nej	I.U.	340	3 555	2 846	17 304	29 535	30 494	16 192		100 266	
		Ja	I.U.	146	11 990	33 797	25 277	3 390	372	0		74 972	
	Summa	**Trångbodda**		**513**	**3 424**	**1 544**	**276**	**56**	**21**	**6**	**5 840**		
		Ej trångbodda		**3 436**	**35 744**	**51 707**	**54 206**	**44 069**	**41 595**	**25 660**		**256 417**	
		I.U.		**614**	**3 182**	**3 289**	**2 811**	**2 673**	**2 770**	**2 451**			**17 790**
Totalt	**Summa**	**Trångbodda**		**695**	**4 607**	**2 780**	**752**	**88**	**21**	**6**	**8 949**		
		Ej trångbodda		**13 442**	**67 530**	**78 352**	**88 355**	**76 973**	**77 230**	**68 363**		**470 245**	
		I.U.		**4 981**	**6 876**	**5 751**	**6 001**	**5 744**	**6 712**	**12 765**			**48 830**

- Det finns totalt knappt 9 000 trångbodda i Skåne enligt norm 2, förutom ofrivilligt hemmaboende unga vuxna.
- Den största gruppen är sammanboende med barn, i hyresrätt. Därefter ensamboende hushåll med barn i hyresrätt.
- Totalt finns ca 5 500 trångbodda barnfamiljer i hyresrätt.
- Utöver dessa är ca 1 200 sammanboende och 500 ensamboende med barn, i bostadsrätt, trångbodda.
- Av de totalt 9 000 trångbodda hushållen i Skåne är ca 7 200 barnfamiljer.

(III) I andra steget beräknas hur många och vilka typer av hushåll som inte kan efterfråga en lämplig bostad

SKÅNE

Trångbodda hushåll som inte kan efterfråga en lämpligare bostad: 5 000 till 7000 hushåll har svårt att förverkliga en lämpligare bostadsefterfrågan

Antal trångbodda hushåll enligt norm 2, som idag bor i BR eller HR och som inte har råd med mer lämplig bostad upplåten som antingen BR, HR eller ÄR, till olika prisnivåer

Nuvarande boende	Hemmavarande barn	Bostadsstorlek	Prisnivå	Ensamstående 19 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	75+	Gift/sambo 19 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	75+	Totalt
BR	Nej	2 RoK	lägsta								106	126	11					243
			nyproduktion								146	284	30					460
			succession								99	139	16					254
	Ja	Småhus	lägsta		92	218	75					465	330	56				1 236
		3 RoK	lägsta		80	160	57				8	326	236	35				902
			nyproduktion		95	231	80				12	543	376	69				1 406
			succession		74	128	46				10	332	245	37				872
HR	Nej	2 RoK	lägsta								111	252	26	17	20	22		448
			nyproduktion								186	466	53	21	23	22		771
			succession								109	256	32	19	22	22		460
	Ja	Småhus	lägsta		864	724	271	20				1 333	787	114	21			4 134
		3 RoK	lägsta	124	822	645	238	19			84	1 174	693	109	21			3 929
			nyproduktion	127	913	771	287	20			92	1 492	845	116	21			4 684
			succession	118	704	519	191	19			83	1 131	679	106	21			3 571

Summering, antal trångbodda hushåll enligt norm 2, som inte har råd med mer "lämplig" bostad upplåten som antingen BR, HR eller ÄR, till olika prisnivåer

Summa		BR	lägsta	124	902	805	295	19			309	1 878	966	161	41	22		5 522
			succession	118	778	647	237	19			301	1 858	972	162	43	22		5 157
		HR	nyproduktion	127	1 008	1 002	367	20			436	2 785	1 304	206	44	22		7 321
		ÄR	lägsta		956	942	346	20				1 798	1 117	170	21			5 370

- Enskilt största gruppen: sammanboende vuxna 25 till 44 år med barn, nu boende i hyresrätt om två rum och kök, som har behov av en större bostad, givet att de skulle efterfråga nyproducerad hyresbostad med minst tre rum och kök.
- I åldersgruppen 25 till 34 år omfattar denna grupp ca 1 500 hushåll och i åldersgruppen 35 till 44 år 850 hushåll.
- Det är fler trångbodda som inte kan efterfråga en nyproducerad hyresrätt om exempelvis tre rum och kök, än som kan efterfråga ett småhus i lågprissegmentet.

(IV) Analys kan göras av hur hushåll kan hjälpas med olika metoder, vilka och hur många hjälps till vilken kostnad

Metoder för att hjälpa hushåll att kunna efterfråga en lämplig bostad

Efterfrågestöd – bostadsbidrag

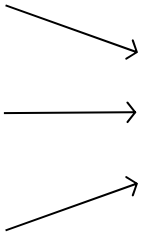
Utbudsstöd – tex investeringsstöd

Lättnader vid bankernas kreditprövning (mildare KALP-krav)

Lättnader från amorteringskrav för vissa grupper

Lättnader från bolånetak för vissa grupper

Kombinationer av olika åtgärder

Effekt av olika åtgärder

Antal som hjälps
Kostnad för genomförande
Andra effekter

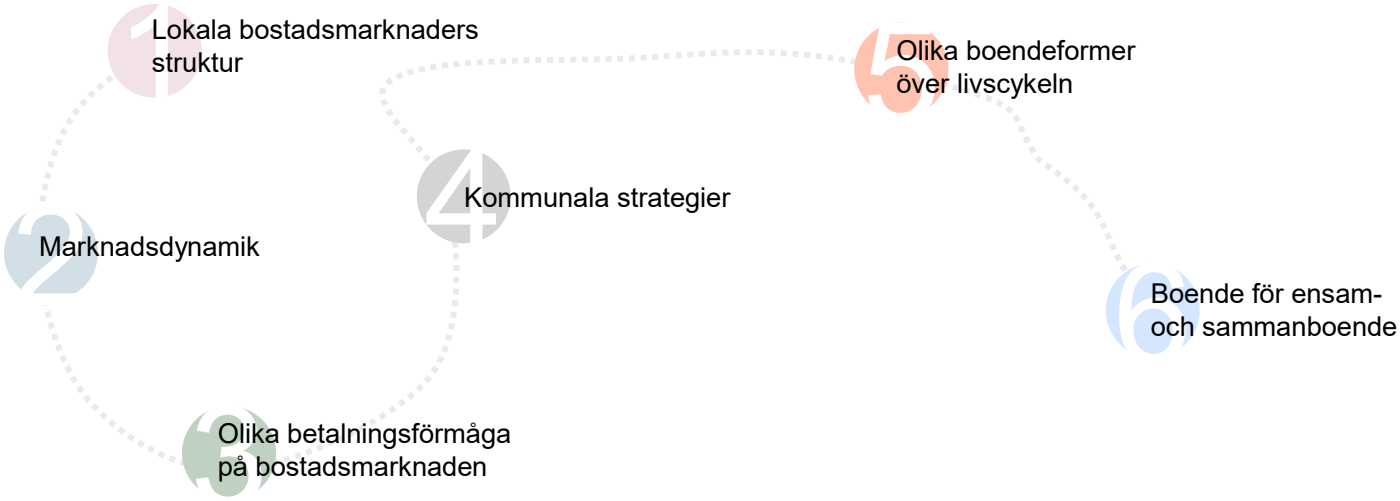
Två olika typer av grundläggande frågor och två olika metoder

1. Hur stor är den köpkraftiga efterfrågan på reguljära bostäder i en kommun eller region?

2. Hur många och vilka hushåll kan inte efterfråga en ”lämplig” bostad?

- **Äldres boendepreferenser och flyttbeteenden – ett smakprov**

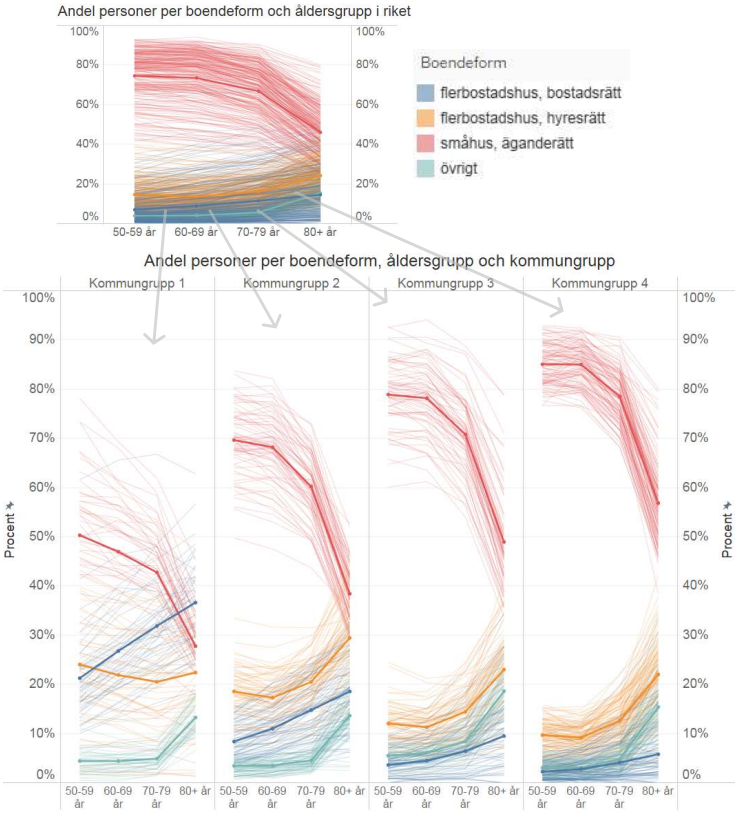
Skilda villkor

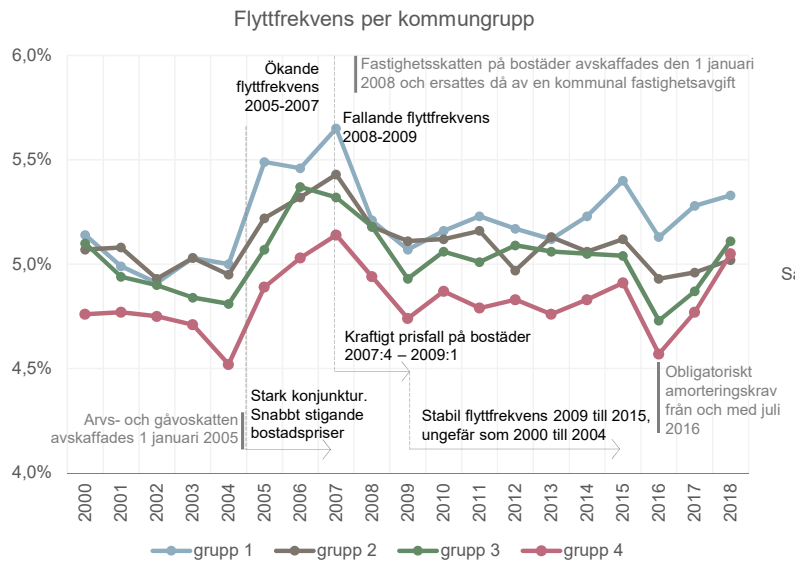
Analys bygger på indelning i **fyra kommungrupper** baserat på hur boendet förändras med åldern

- För möjligheten att analysera och redovisa olika typer av data för Sveriges 290 kommuner har dessa delats in i fyra olika grupper.
- Indelningen baseras på hur boendesituationen i kommunerna förändras över livscykeln, dvs. andel invånare per boendeform och ålder i kommunen. Indelningen görs maskinellt och kommuner med liknande struktur och flyttmönster grupperas i en kommungrupp.
- Grupperingen av kommuner görs med hänsyn till alla livsfaser, men även från 60 år har grupperna särskiljande mönster, se figur till höger. **Varje linje i figuren representerar en kommun.** Medelvärde är markerat med tjockare linje.
- Något som tydligt särskiljer de fyra kommungrupperna är andelen boende i småhus, kommungrupp 1 har lägst andel äldre boende i småhus medan kommungrupp 4 har högst andel äldre boende i småhus.

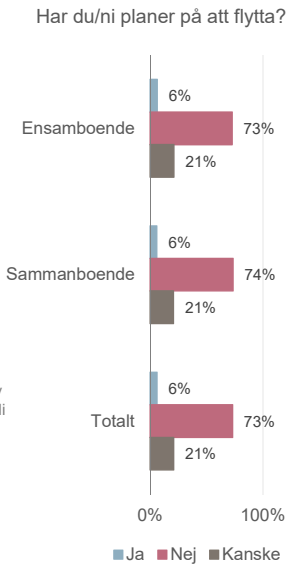
Källa: SCB och Evidens

Mellan fyra och sex procent av alla äldre hushåll flyttar varje år. Något högre flyttfrekvens i kommungrupp ett och lägre i grupp fyra

Källa: SCB och Evidens

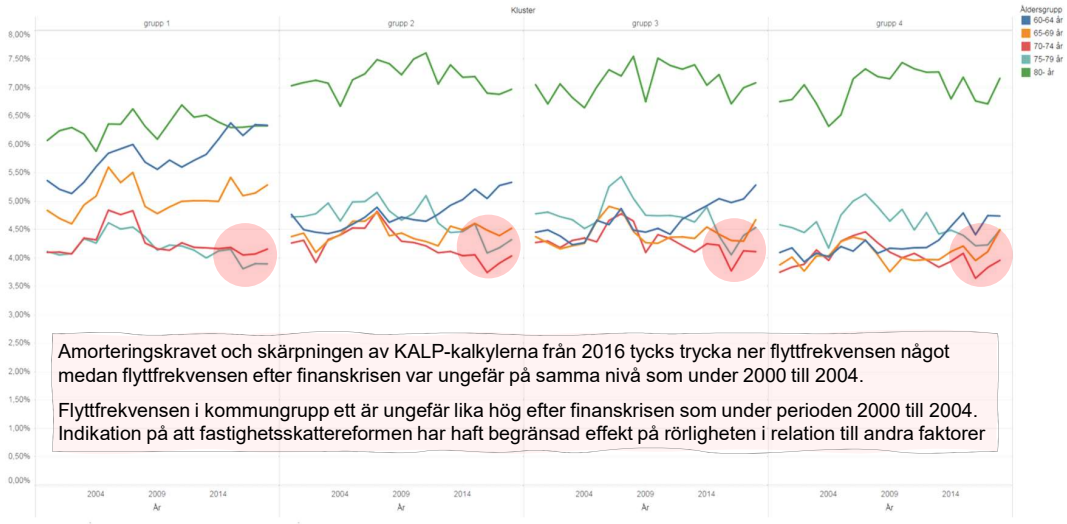

Källa: Evidens (enkät)

- Små förändringar över tid i äldre hushålls rörlighet mätt som flyttfrekvens
- Endast avvikelser under kortare perioder – konjunktur, skatter och kreditregler tycks ha viss effekt
- Stabil frekvens 2000-2004, ökning 2005-2007, fall 2008-2009, stabilt 2010-2014, viss ökning 2015, fall 2016, återhämtning 2017-2018

Stigande flyttfrekvens bland yrkesverksamma, stabil flyttfrekvens för nyblivna pensionärer. Trend mot fallande flyttfrekvens för 70 +

Flyttfrekvens per kommungrupp och ålder

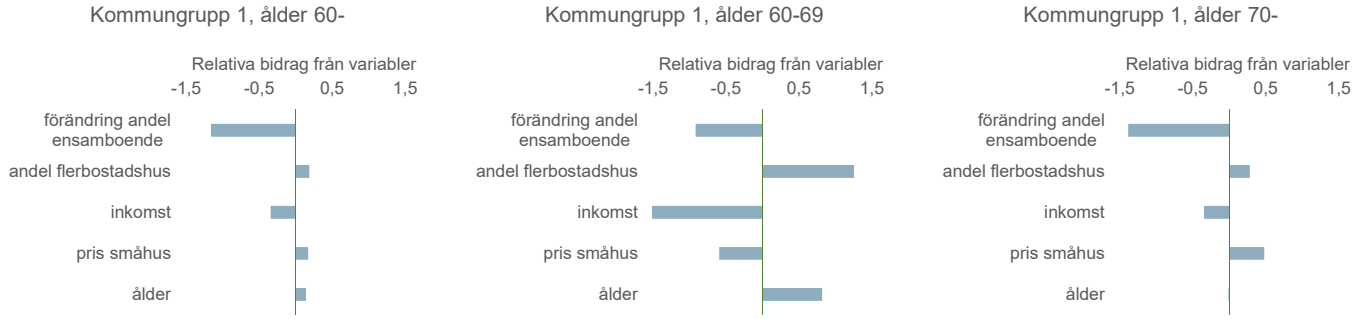
Amorteringskravet och skärpningen av KALP-kalkylerna från 2016 tycks trycka ner flyttfrekvensen något medan flyttfrekvensen efter finanskrisen var ungefär på samma nivå som under 2000 till 2004.

Flyttfrekvensen i kommungrupp ett är ungefär lika hög efter finanskrisen som under perioden 2000 till 2004. Indikation på att fastighetsskattereformen har haft begränsad effekt på rörligheten i relation till andra faktorer

- Finns dock skillnader mellan olika åldersgrupper
- 60-64 år har ökat sin rörlighet efter finanskrisen jämfört med åren 2000-2004, ökningen finns i alla kommungrupper
- Ett liknande, men svagare, mönster finns för gruppen 65-69 år
- Flyttfrekvensen bland 70-74-åringar har mattats något efter finanskrisen jämfört med åren efter millennieskiftet, vilket också gäller för grupperna 75-80 år och 80 +

Källa: SCB och Evidens

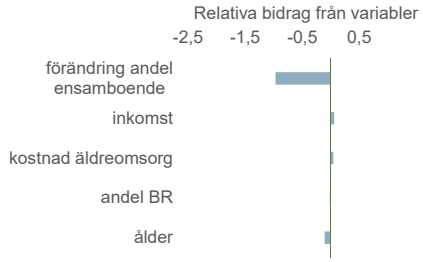
Rörlighetsfaktorer i kommungrupp 1: förklarande variabler skiftar med ålder

- I kommungrupp ett påverkas rörligheten av olika faktorer beroende på åldersgrupp:
  - För den yngre gruppen beror rörlighetförändringen från småhus på hur snabbt andelen ensamboende ökar, vilken inkomst hushållen har och priserna på småhus. Högre inkomst och priser ger ökad rörlighet. Samtidigt minskar rörligheten med stigande ålder i åldersgruppen och med hög andel 60-69 åringar redan boende i flerbostadshus.
  - I den äldre gruppen 70+ ökar betydelsen av en ökande andel ensamboende och inkomsterna och andelen boende i flerfamiljshus spelar något mindre roll men är fortsatt signifikanta. För denna äldre grupp motverkas dock rörligheten av höga småhuspriser, kreditbegränsningar skulle kunna vara en orsak till detta.

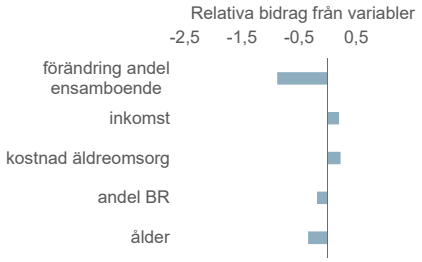
Kommungrupp 2-4: kostnad för äldreomsorg tillkommer som förklarade variabel jämfört med kommungrupp 1

Kommungrupp 2-4, ålder 60-

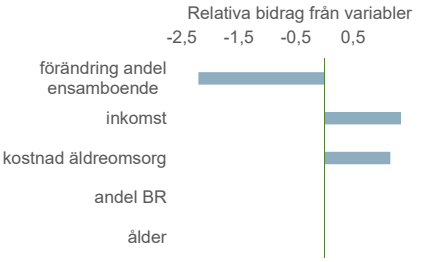
- I kommungrupp två till fyra påverkas rörligheten av olika faktorer beroende på åldersgrupp:
  - I den yngre åldersgruppen 60-79 år dominerar effekten av förändringen i andelen ensamboende. Men med stigande inkomst och ökande kommunala kostnader för

Kommungrupp 2-4, ålder 60-79

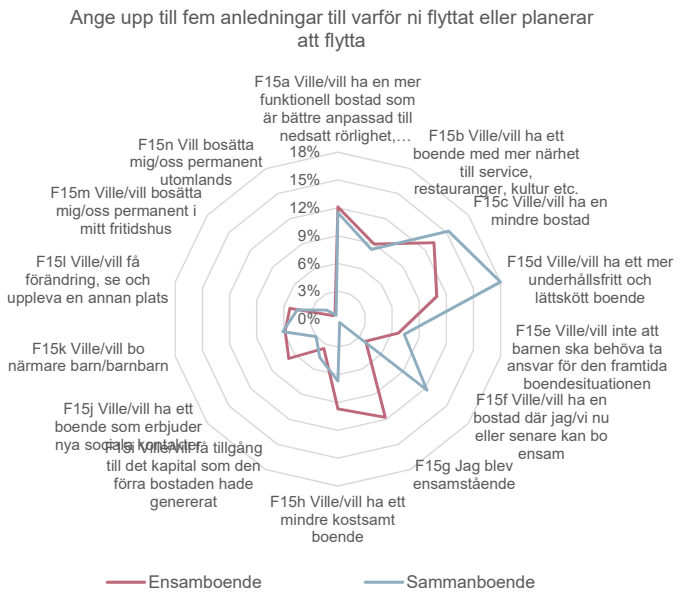
- äldreomsorg minskar rörligheten något och kvarboendet ökar. Rörligheten påverkas dock positivt av andelen bostadsrätter på den lokala marknaden och av stigande ålder inom åldersgruppen.
- Den äldre gruppens rörlighet påverkas av samma faktorer men förändringen av andelen ensamboende har större

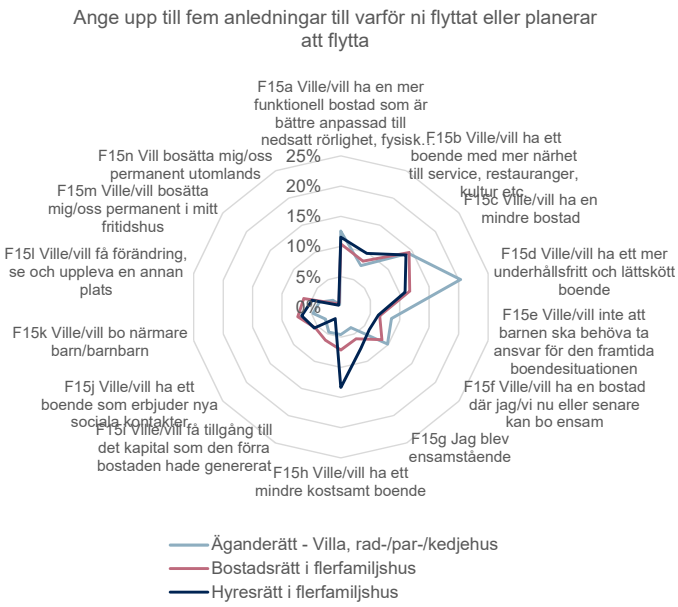
Kommungrupp 2-4, ålder 80-

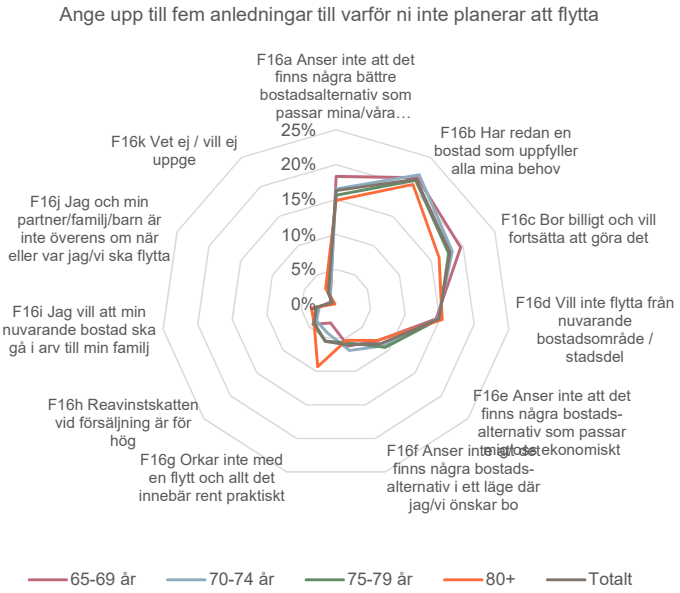
- betydelse för ökad rörlighet liksom högre inkomster och högre kostnader för äldreomsorg bidrar till ökat kvarboende i småhus. Andelen bostadsrätter kan, till skillnad från för 60-79 åringarna inte förklara ökad rörlighet bland hushåll över 80 år.

Äldres egna röster: Sammanboende som vill flytta drivs av ett mindre, mer lättsköttoch funktionellt boende. Ensamboende drivs av att de blivit ensamma

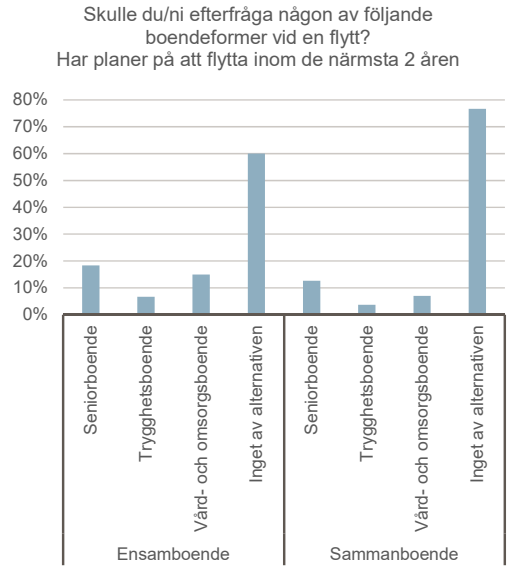

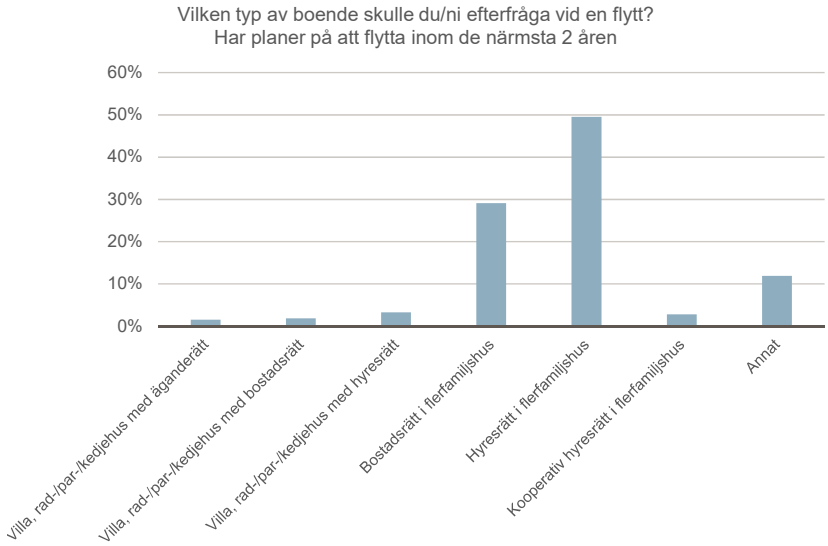

Kvarboende beror i hög grad på nöjdhet med nuvarande bostad och avsaknad av prisvärda alternativ. Små skillnader mellan olika åldersgrupper

De flesta äldre önskar en reguljär hyres- eller bostadsrätt, men det finns en mindre efterfrågan på seniorbostäder

Evidens erbjuder kvalificerad analys och strategisk rådgivning åt aktörer inom samhällsbyggnadssektorn

evidens:

Ted Lindqvist tfn + 46 70 579 12 33
ted.lindqvist@evidensgruppen.se

Evidens
Sibyllegatan 32, 2 tr
114 43 Stockholm
Tfn växel: + 46 8 599 05 170
www.evidensgruppen.se

Hur kan regionerna komplettera och stödja kommunerna i bostadsförsörjningsarbetet?

- Kunskap, samverkan, samsyn

Region Östergötland

Region Stockholm

REGION SKANE

Regionernas uppdrag

- Hälso- och sjukvård
- Kollektivtrafik
- Kultur
- **Regional utveckling**

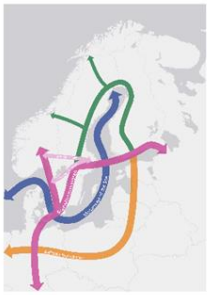
Regional utveckling:

- **Regional fysisk planering**
  enligt plan- och bygglagen
- **Regionalt tillväxtarbete**
  enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar inklusive ansvar för länsplan för transportinfrastrukturen

➢ **Regional utvecklingsplanering för hela regionen**

Fysisk planering på olika nivåer

EU-nivå

Storregionala samband

Regionplan RUS

Kommunal ÖP
Riktlinjer för bostadsförsörjning

Detaljplan

Stockholms län 2020

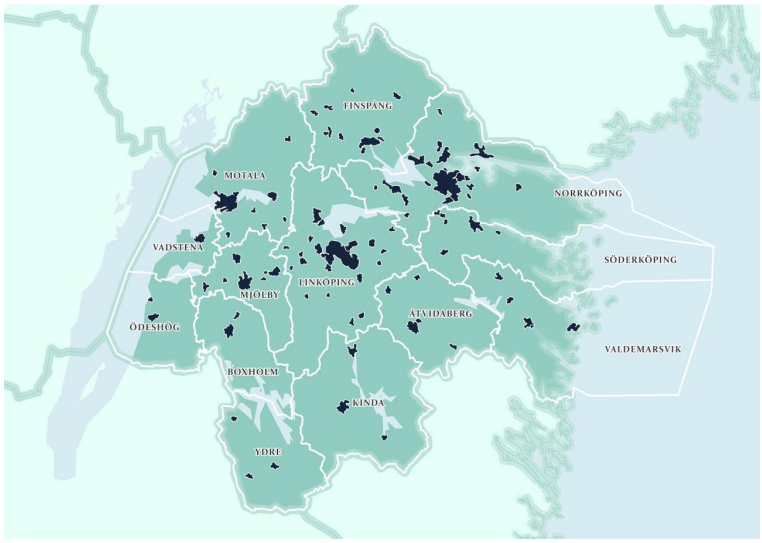
- 2,4 miljoner invånare
- Befolkningstillväxt >35 000 inv/år
- Drygt en miljon hushåll, 100 000 studenter
- 23 % av Sveriges befolkning
- 32 % av Sveriges BNP
- 26 kommuner
- Stockholms stad ca 975 000 invånare,
  Nykvarns kommun ca 11 000 invånare.
- 2,9 milj. påstigande i kollektivtrafiken varje dag
- Monocentrisk struktur
- Sammanlänkad bebyggelse och infrastruktur

Skåne

- 33 kommuner
- Flerkärnig struktur
- 1 377 827 invånare 2020
- Fortsatt ökande befolkning med 15 663 individer
- Låg sysselsättningsgrad 76,7% (inkl gränspendlarna)
- Fortsatt ökande kollektivtrafik-resande

Östergötland 2019

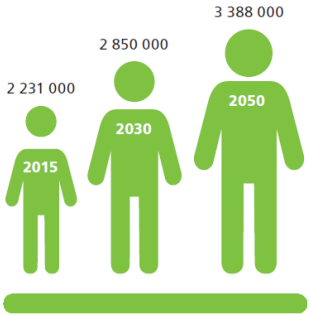

- 465 000 invånare
- Befolkningstillväxt ca 4000 inv/år (de senaste 2 åren)
- 217 000 hushåll
- 4,5 % av Sveriges befolkning
- 4 % av Sveriges BNP (År 2018)
- 13 kommuner
- Linköpings kommun 163 000 invånare, Ydre kommun 3 700 invånare
- Ca 30 miljoner registrerade resor med Östgötatrafiken per år, pendeltåg knyter samman de största orterna
- Flerkärnig ortstruktur

Region Stockholm

Utgångspunkter för arbetet med bostadsfrågor

§ Regional fysisk planering ska ske i Stockholms län och i Skåne län. Regionen ska… *verka för insatser som kan bidra till att det långsiktiga behovet av bostäder kan tillgodoses*

14 550 – 22 600

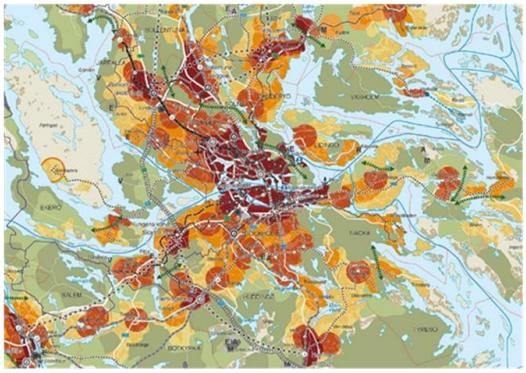
Öka bostadsbyggandet och skapa attraktiva livsmiljöer

Minst 22 000 bostäder per år behöver tillkomma.

Region Stockholm

Plankarta för Stockholms län

En markanvändningsplan med förhållningssätt som vägleder efterföljande fysisk planering

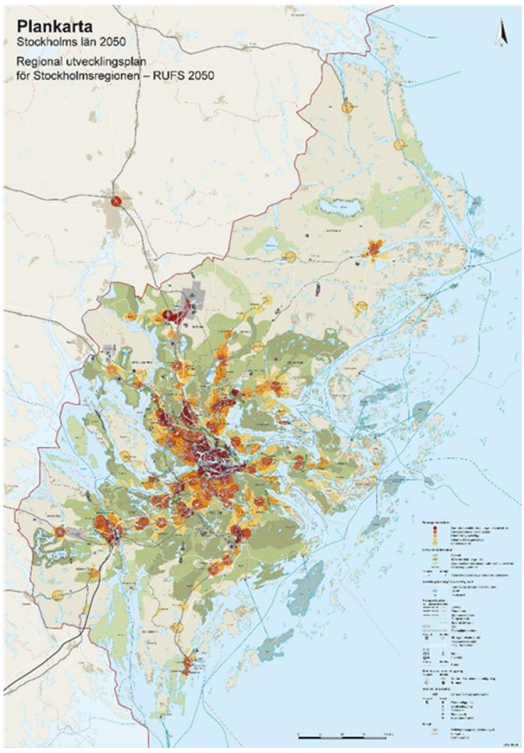

Landsbygdsnod

En landsbygdsnod är en ort som har betydelse för den omgivande landsbygden och som bedöms ha potential att utvecklas som både nod och bostadsort. Den har i nuläget en befolkning om minst 1 000 invånare och en service med viss bredd som omfattar bland annat livsmedelsbutik, skola, idrottsplats och äldrevård. Orten fungerar som en bytespunkt för kollektivtrafiken på landsbygden och har stöd för utveckling i kommunens översiktsplan. Områden av riksintressen ska särskilt tillgodoses i efterföljande planering.

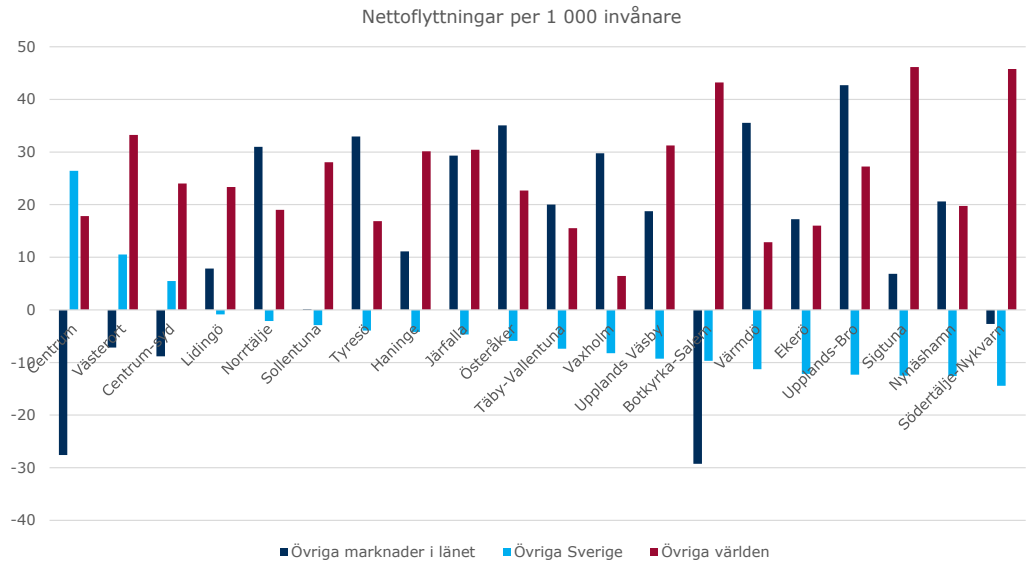
Förhållningssätt

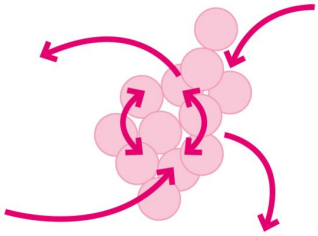
- Lokalisera ny bebyggelse och service på landsbygden till i första hand landsbygdsnoderna. Undvik extensiv markanvändning och utspridning av ny bebyggelse.
- Utveckla bebyggelsen med blandade funktioner för att främja service och näringsliv samt för att möta olika invånares behov.
- Planera ny bebyggelse med en täthet och omfattning som ger bättre förutsättning för kollektivtrafikförsörjning*, effektiv energiförsörjning, avfallshantering och säkra vatten- och avloppssystem.
- Ta stor hänsyn till platsens karaktär och identitet.
- Utveckla och säkerställ centrala funktioner i den lokala grönstrukturen för människor och den biologiska mångfalden. Stärk grönstrukturens funktioner som bidrar till en bättre folkhälsa.
- Planera för en utbyggd digital infrastruktur och kommunalt vatten och avlopp.

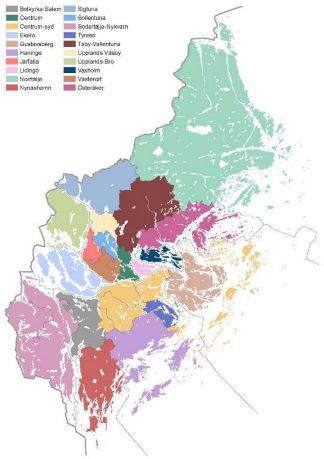

Region Stockholm

Inte bara en bostadsmarknad

Region Stockholm

Behov av nya bostäder

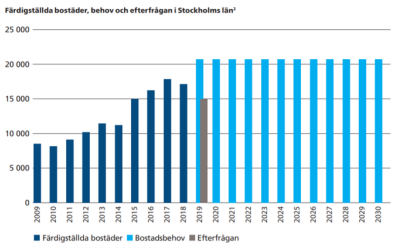
- Målet bygger på beräkningar om framtida bostadsbehov
- Kommunal fördelning
- Länsstyrelsen följer upp
- Positivt att det finns siffror

Tabell 7. **Bostadstillskott per kommun 2015–2030 samt 2030–2050 för att möta det demografiska bostadsbehovet**

	Antal	Årligt tillskott 2015-2030			Årlig tillskott 2030-2050			Antal bostäder 2050		
Kommun	bostäder 2015	Låg	Bas	Hög	Låg	Bas	Hög	Låg	Bas	Hög
Botkyrka	33 900	450	650	700	250	300	400	45 650	49 650	52 400
Danderyd	13 100	200	300	350	170	200	300	19 500	21 600	24 350
Ekerö	9 600	150	200	220	80	100	150	13 450	14 600	15 900
Haninge	34 400	500	700	750	400	500	700	49 900	54 900	59 650
Huddinge	42 300	750	1 050	1 150	600	700	1 000	65 550	72 050	79 550
Järfälla	30 900	700	1 000	1 100	450	550	750	50 400	56 900	62 400
Lidingö	21 100	150	200	250	170	200	300	26 750	28 100	30 850
Nacka	40 400	800	1 200	1 300	900	1 100	1 500	70 400	80 400	89 900
Norrtälje	28 200	400	600	650	210	250	340	38 400	42 200	44 750
Nykvarn	4 000	80	100	120	50	50	70	6 200	6 500	7 200
Nynäshamn	12 300	150	200	220	80	100	150	16 150	17 300	18 600
Salem	6 400	80	100	120	50	50	70	8 600	8 900	9 600
Sigtuna	18 300	300	400	450	170	200	300	26 200	28 300	31 050
Sollentuna	29 200	450	650	700	350	400	550	42 950	46 950	50 700
Solna	40 400	550	800	850	600	700	1 000	60 650	66 400	73 150
Stockholm	468 400	5 300	7 500	8 100	5 400	6 500	9 100	655 900	710 900	771 900
Sundbyberg	22 400	700	1 000	1 100	650	800	1 100	45 900	53 400	60 900
Södertälje	40 300	560	800	850	350	400	550	55 700	60 300	64 050
Tyresö	18 800	200	300	350	170	200	300	25 200	27 300	30 050
Täby	27 800	650	950	1 000	650	800	1 100	50 550	58 050	64 800
Upplands Väsby	18 700	250	350	400	120	150	200	24 850	26 950	28 700
Upplands-Bro	10 300	200	300	350	120	150	200	15 700	17 800	19 550
Vallentuna	12 500	300	400	450	120	150	200	19 400	21 500	23 250
Vaxholm	4 700	80	100	120	50	50	70	6 900	7 200	7 900
Värmdö	16 600	350	500	550	170	200	300	25 250	28 100	30 850
Österåker	17 100	250	350	400	170	200	300	24 250	26 350	29 100
Stockholms län	1 022 100	14 550	20 700	22 600	12 500	15 000	21 000	1 490 350	1 632 600	1 781 100

Källa: Tillväxt- och regionplaneförvaltningen

Behov av ny kunskap

- Mål att bygga 22 000 bostäder men hur ser hushållens förmåga att efterfråga nybyggnation ut?
- Hur ser hushållens förmåga att efterfråga bostäder som svara mot behoven?
- Hur fungerar flyttkedjor och kan de användas som en strategi i bostadsförsörjningsarbetet?

NATIONELLA BESLUT SOM PÅVERKAT REGION SKÅNES ARBETE

REGIONALA INITIATIV OCH HÄNDELSER MED KOPPLING TILL STRUKTURBILDSARBETET

VIKTIGA HÄNDELSER INOM ARBETET MED STRUKTURBILD FÖR SKÅNE

DELREGIONALA OCH KOMMUNALA INITIATIV SOM PÅVERKAT OCH PÅVERKATS AV ARBETET MED STRUKTURBILD FÖR SKÅNE

ÄNDRING I PBL

2011 Ändringar görs i plan- och bygglagen för en mer strategisk översiktsplan och bättre samspel mellan översiktsplaneringen och det regionala tillväxtarbetet.

ÄNDRING I LAG OM BOSTADSFÖRSÖRJNING

2014 Lagändring förtydligar kommunernas ansvar för bostadsförsörjningen, samråd ska ske med regionalt tillväxtansvariga och riktlinjer ska ta hänsyn till regionala planer och program.

SVERIGE–FÖRHANDLINGEN

2014 Regeringen tillsätter Sverigeförhandlingen.

BOSTADSPLANERINGSKOMMITTÉN

2015 Bostadsplaneringskommittén lämnar slutbetänkandet En ny regional planering – ökad samordning och bättre bostadsförsörjning.

LAGÄNDRING PBL

2018 Riksdagen beslutar om En ny regional planering. Skåne och Stockholm blir ansvariga för den regionala fysiska planeringen i sina län.

BOSTADSNÄTVERK

2014 Skånskt bostadsnätverk initieras.

DET ÖPPNA SKÅNE 2030

2014 Skånes regionala utvecklingsstrategi Det öppna Skåne 2030 tas fram och Strategier för Det flerkärniga Skåne får tydligt utrymme i 1 av 5 ställningstagande.

SKÅNEBILDEN

2015 Sju tillväxtmotorer/regionala kärnor och Region Skåne enas om Skånebilden.

REGIONALA STRATEGIER

2017 Strategi för ett hållbart transportsystem i Skåne 2050, Mobilitetsplan för Skåne, Cykelstrategi för Skåne, Strategi för den hållbara gods- och logistikregionen Skåne antas.

2005 ····· 2011 — 2012 — 2013 — 2014 — 2015 — 2016 — 2017 — 2018

START

2005 Projektet Strukturbild för Skåne startar.

DIALOG

2011 Dialog om fortsatt arbete med Strukturbild för Skåne och gemensamma strategier.

FÖRANKRING

2012–2013 Dialog, förankring och förädling av strategierna.

STRATEGIER

2013 Strategierna är klara och antas av Regionala tillväxtnämnden och Regionstyrelsen. Kommunförbundet Skåne beslutar att ställa sig bakom dem.

UTVECKLING

2015 Dialog om det fortsatta arbetet med Strukturbild för Skåne.

UTVÄRDERING

2017 Dialog om och utvärdering av Strategier för Det flerkärniga Skåne.

BESLUT

2018 Beslut i Regionala utvecklingsnämnden om att revidera och aktualisera Strategier för Det flerkärniga Skåne.

PERMANENTERING

2011 Strukturbild för Skåne går från att vara projekt till en del av ordinarie verksamhet.

SKÅNE NORDVÄST

2013 Strukturplan klar för Skåne Nordväst (nuvarande Familjen Helsingborg).

KRISTIANSTAD+HÄSSLEHOLM

2013 De två kommunerna inleder ett gemensamt arbete för att tillsammans vara en tillväxtmotor i nordöstra Skåne.

SKÅNE NORDOST

2016 Arbetet med att ta fram en strukturplan för Skåne Nordost påbörjas. Projektet pågår fram till hösten 2019.

MALMÖLUND REGIONEN

2016 Strukturplan för Malmö-Lundregionen antas av dess styrelse.

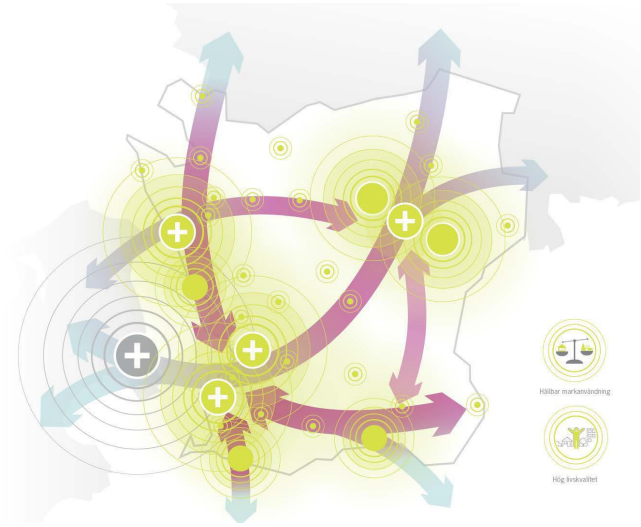
TRELLEBORG

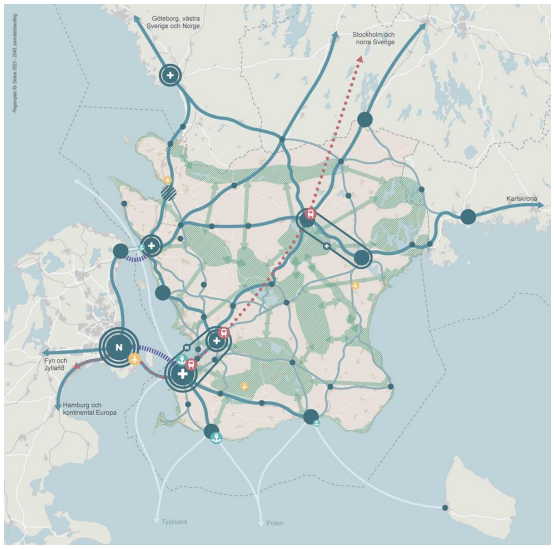
2017 Region Skåne och Trelleborgs kommun har tillsammans gått in i projekt om att utveckla Trelleborg som en regional kärna.

SYDÖSTRA SKÅNE

2017 Ystads kommun driver tillsammans med Region Skåne, kommunerna Tomelilla, Simrishamn, Sjöbo och Skurup ett arbete för att utveckla samarbetet kring Ystad som regional kärna.

Rumslig inriktning

Från strukturbild till regionplan

Region Skåne och regionala bostadsfrågor

Drivit ett Skånskt bostadsnätverk

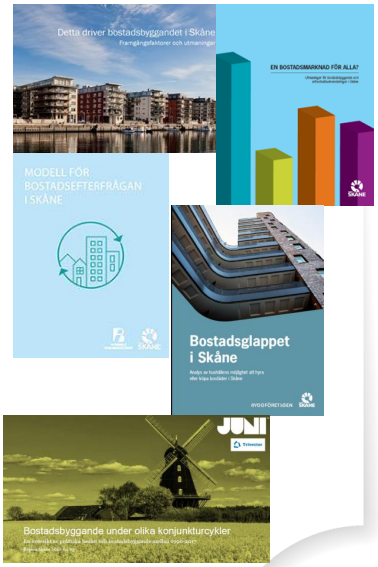
- Koordinerats tillsammans med Länsstyrelsen och Kommunförbundet
- Syfte att skapa utveckling i hela Skåne genom att stimulera till ökat och balanserat bostadsbyggande så att bristen på bostäder inte förhindrar en socialt hållbar utveckling eller blir en tillväxthämmande faktor.
- En **arena** för samverkan och kunskapsuppbyggnad - och en samlande kraft för ökat bostadsbyggandet
- Skånskt bostadsforum, nätverksmöten, dialogforum
- Samarbete med Byggföretagen

Region Skåne och regionala bostadsfrågor

Utvecklat regionala analyser:

- En bostadsmarknad för alla? 2015
- Detta driver bostadsbyggandet i Skåne 2016
- Bostadsbyggandet under konjunkturscykler 2018
- Kunskapsöversikt flyttkedjestudier 2018
- Modell för bostadsefterfrågan i Skåne, 2018, 2019, 2020
- Demografisk bostadsprognos 2019-2028
- Bostadsglappet i Skåne – analys av hushållens möjlighet att hyra eller köpa bostäder i Skåne 2020

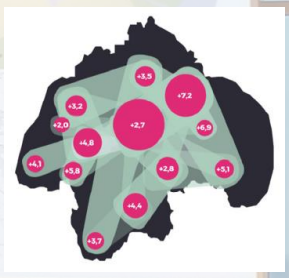
Regionens roll för bostadsförsörjning

20200312

Anders Bäckstrand, Andreas Capilla och Lena Lindgren

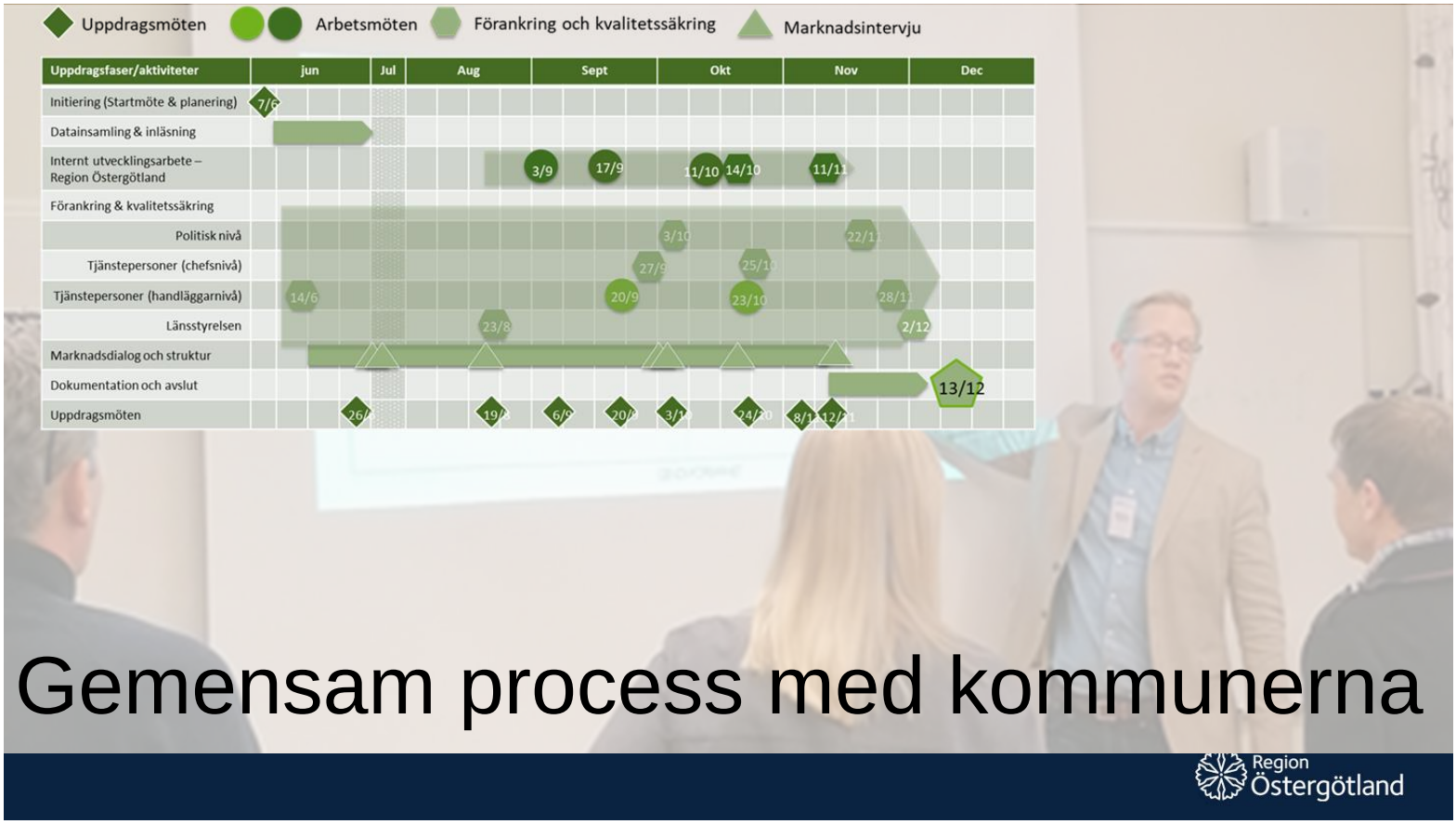
Region Östergötland

- Den regionala rollen
- Explorativ studie – Östergötlands potential - funktionalitet

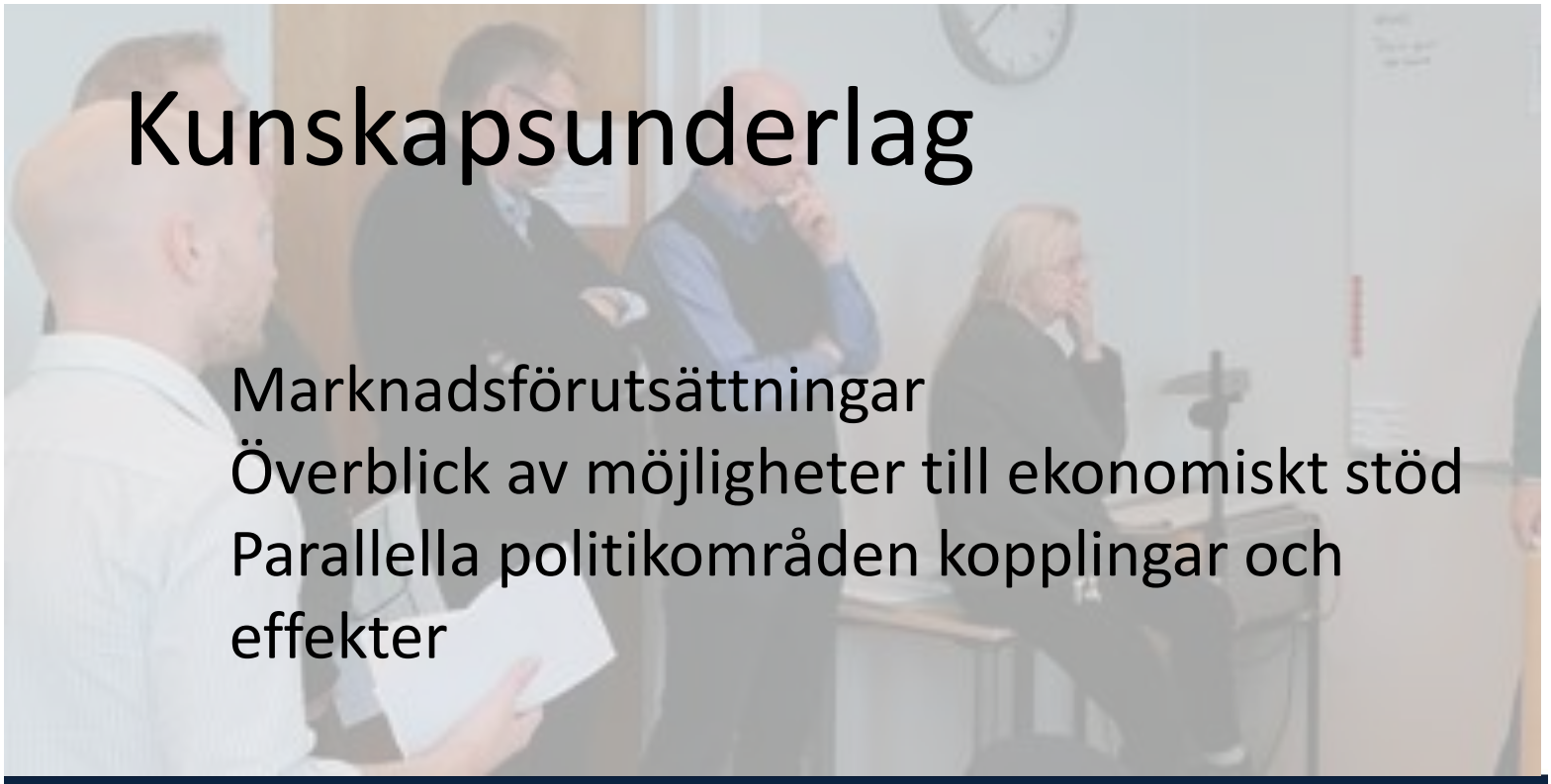
- Regional planering…

Region Östergötland

Gemensam process med kommunerna

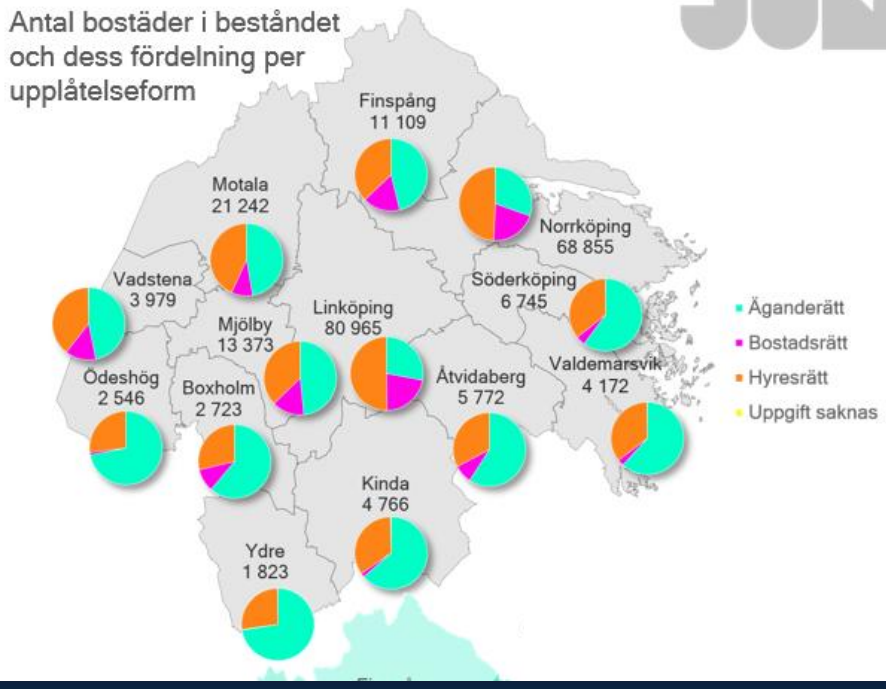
Region Östergötland

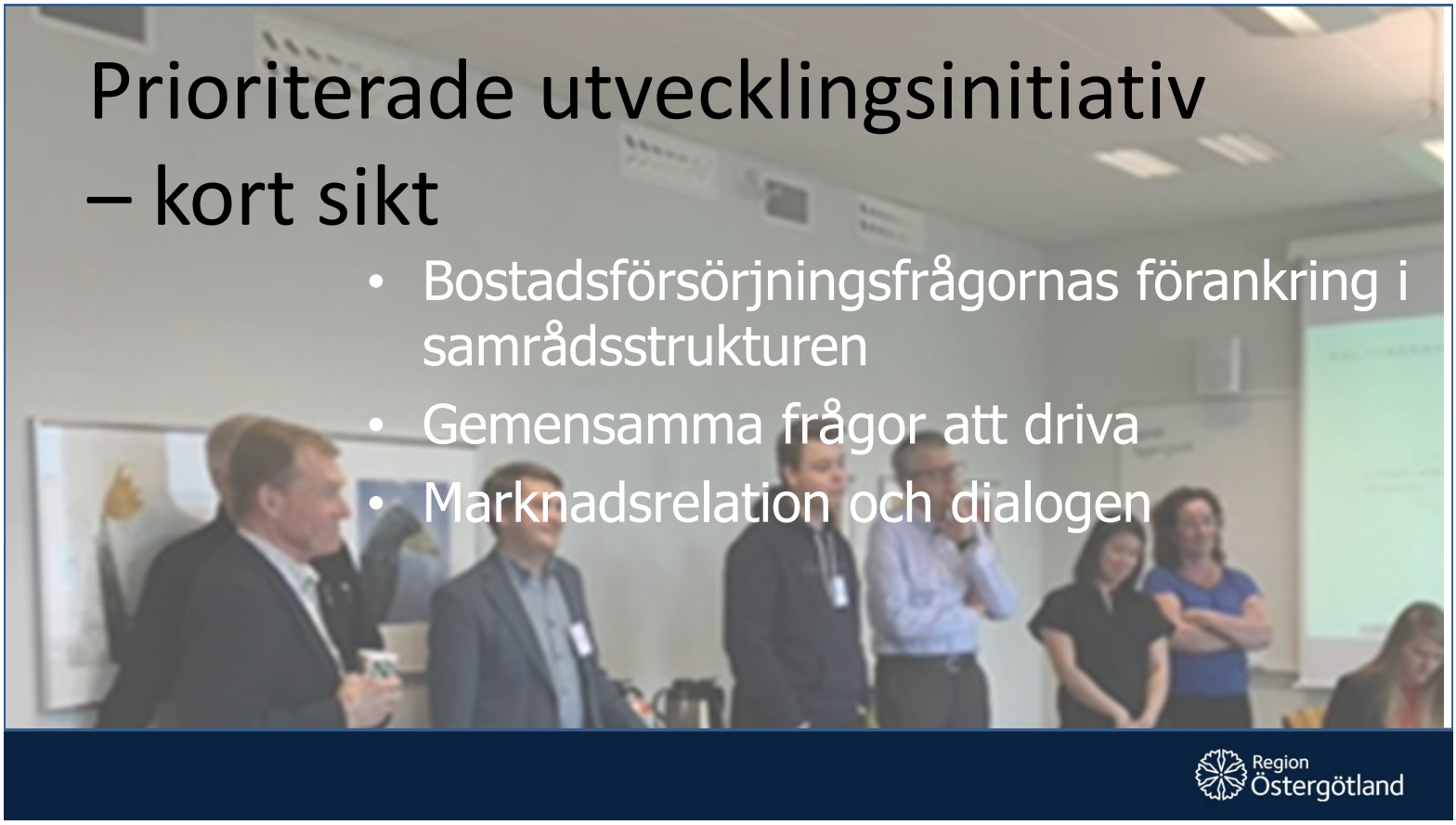

Kunskapsunderlag

Marknadsförutsättningar
Överblick av möjligheter till ekonomiskt stöd
Parallella politikområden kopplingar och effekter

Region Östergötland

Antal bostäder i beståndet och dess fördelning per upplåtelseform
Finspång 11 109
Motala 21 242
Norrköping 68 855
Vadstena 3 979
Söderköping 6 745
Linköping 80 965
Mjölby 13 373
Ödeshög 2 546
Boxholm 2 723
Åtvidaberg 5 772
Valdemarsvik 4 172
Kinda 4 766
Ydre 1 823
Äganderätt
Bostadsrätt
Hyresrätt
Uppgift saknas

Prioriterade utvecklingsinitiativ – kort sikt

- Bostadsförsörjningsfrågornas förankring i samrådsstrukturen
- Gemensamma frågor att driva
- Marknadsrelation och dialogen

Region Östergötland

Långsiktiga prioriterade utvecklingsinitiativ

- Gemensam bild och beskrivning av ortsstruktur
- Den regionala ambitionen och målsättningen

Region Östergötland

Tre regioner – tre geografier – tre ”uppdrag”
Bostadsförsörjningsfrågan är högt prioriterad i alla våra regioner.

Bostadsförsörjningsansvaret tydligt kommunalt ansvar samtidigt grundläggande för regionernas utveckling!

Tack för oss! Hör gärna av er med frågor eller funderingar:

inger.sellers@skane.se
www.skane.se

lena.m.lindgren@regionostergotland.se
www.regionostergotland.se

kim.ortenblad@sll.se
www.sll.se

GÖTEBORGS REGIONEN

Bidra till goda boende- och livsmiljöer för seniorer

Fil dr, leg psykolog
Lisbeth Lindahl

Kungälvs kommun, Beredningen för trygghet och stöd
18 feb 2020

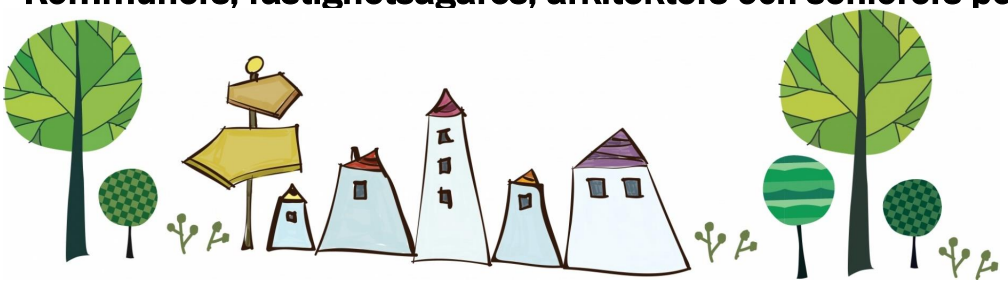
Föreläsningen

- Varför är bostäder för äldrelivet en viktig fråga?
- Vad händer på vägen från plan till färdig byggnad och efter inflyttning?
- Vilka flyttar till de nya seniorbostäderna och hur upplevs den nya boendemiljön?
- Vad kan kommuner, byggherrar och arkitekter göra för att skapa hållbara boendemiljöer?

Utgångspunkter

- **Flera utvärderingar, följeforskning och studier sedan 2004, nätverksledare i västra Sverige, med i nordiskt nätverk med boendeforskare.**
- **Värdet av bostadsanpassningar, ombyggnation/renovering av befintliga bostäder för ökad fysisk tillgänglighet, trygghetsbostäder, nybyggda senior- och trygghetsbostäder.**
- **Kommuners, fastighetsägares, arkitekters och seniorers perspektiv**

Projekt DIABAHS (Dialog Bygg Hållbart för Seniorer)

70+ bostäder
Kållekärr, Tjörn

+65-boende
Noltorp, Alingsås

Trygghetsbostäder
Lundbypark, Göteborg

Trygghetsboende
Bifrost, Mölndal

CHALMERS

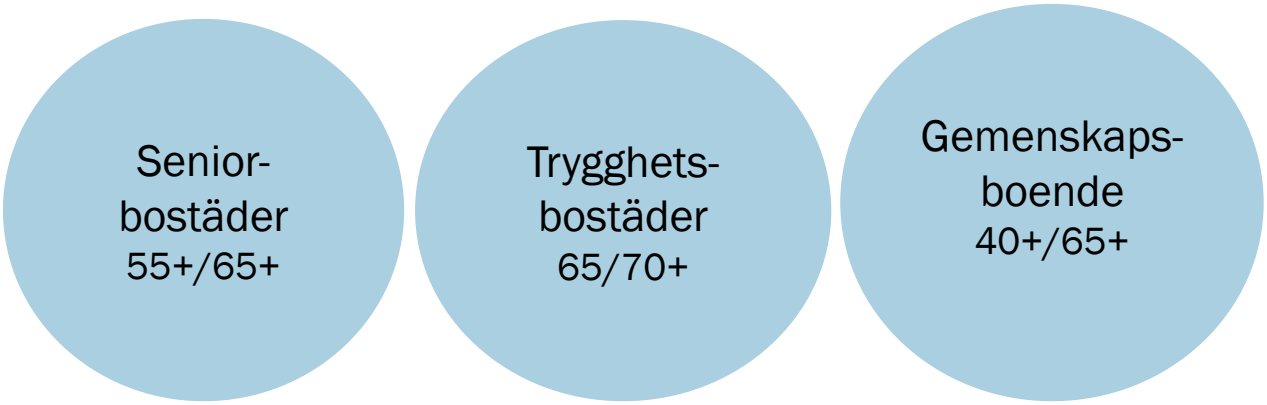
GÖTEBORGS REGIONEN

Definitioner

GÖTEBORGS REGIONEN

Olika bostäder för seniorer

...på den ordinarie bostadsmarknaden

GÖTEBORGS REGIONEN

Fokus för föreläsningen

- Seniorer (65+)
- Nyproducerade senior- och trygghetsbostäder
- Hållbara bostäder för seniorer, den sociala dimensionen

Varför är det viktigt att bygga för seniorer?

GÖTEBORGS REGIONEN

Sven-Bertil Bärnarp, tecknad för DN

GÖTEBORGS REGIONEN

Är bostäder för seniorlivet en viktig samhällsfråga?

- Vem är senior, äldre?
- Har äldre särskilda behov av bostäder?
- Bostaden som rättighet
- Hemmet som ett psykologiskt behov
- Vad händer om boendet inte svarar mot ens behov?
    - Konsekvenser för individen, anhöriga, personal, samhället…?

r att få bli medelålders
n skippa 20 år av sitt liv

DN 190119

GÖTEBORGS REGIONEN

Vad ser vi i framtiden?

Hotet om en krackelerande välfärd…

Viktigt med ett förebyggande och hälsofrämjande fokus!

Hur kan olika samhällsaktörer samverka för att lösa samhällets utmaningar?

GÖTEBORGS REGIONEN

Bra bostäder för seniorlivet bidrar till minskade kostnader

Bra boendemiljö (tillgänglig, nära service, gemenskap)

Ökad självständighet, aktivitet, identitet, socialt sammanhang

Kvarboende med livskvalitet

Lägre kostnader för vård, omsorg, service

GÖTEBORGS REGIONEN

Hur har nya seniorbostäder utvecklats från idé till färdig byggnad?

GÖTEBORGS REGIONEN

Hur utvecklades de olika exemplen över tid

70-plusbostäder Kållekärr, Tjörn

- Lokalisering
- Från trygghetsbostäder till 70-plusbostäder
- Färdiga i maj 2015
- Lokalens vara eller icke-vara
- Andra mötesplatser än lokalen

GÖTEBORGS REGIONEN

Hur utvecklades de olika exemplen över tid

Trygghetsbostäder, Lundby Park i Göteborg

Bild från visningslägenhet i kvarteret bredvid.

- Markanvisning 2011
- Arkitektfirman och bygg-/bostadsföretaget som byggherrar 2012
- Stadsutvecklingsprojekt – nytt kvarter
- Dialoger i tidigt skede 2014-2016
- Förseningar
- Förändrade förutsättningar – ny arkitekt sommaren 2017
- Nuläge: Byggskede, 21 trygghetsbostäder planeras integrerade i ett kvarter med alla åldrar.

Våren 2019.

Lokalisering av trygghetsbostäderna i Lundby park nära Lundbybadet.

GÖTEBORGS REGIONEN

Våren 2019.

Det finns en terrass mot söder som kommer att finnas på motsvarande sätt i kvarteret med trygghetsbostäder. Den gemensamma lokalen kommer att finnas innanför.

Hur utvecklades de olika exemplen över tid

Trygghetsbostäder, Bifrost i Mölndal

- 2010: konceptutveckling inkl. dialoger
- 2011-12: överklagad detaljplan och bygglov
- 2012: huset ändras från ett högt hus till två lägre
- 2016-17: negativa artiklar i lokalpressen
- 2016: bygge
- 2017, nov: inflyttning
- 2018, vår: forts. inflyttning, personal på plats, utveckling av en social miljö
- 2018: positiv tidningsartikel

Hur utvecklades de olika exemplen över tid

65-plusbostäder i Noltorp, Alingsås

- 2015: Stadsutvecklingsprojekt Noltorp (upprustning, samverkan, kompletteringsbygge)
- 2016: Planering av bostäder för unga och trygghetsbostäder
- 2017: trygghetsbostäderna blev 65-plusbostäder.
- 2017: bygge, beslut att det inte blev något inglasat uterum.
- 2018, maj: Inflyttning

Vilka flyttar till nya seniorlägenheter och hur upplevs den nya boendemiljön?

GÖTEBORGS REGIONEN

Bakgrund

	Mölndal	Alingsås	Tjörn
Kommunstorlek (invånare)	66 773	41 070	15 922
Lokal kontext	Utanför centrum	Utanför centrum	Ort mitt på ön
Andel äldre invånare*	16 %	22 %	27 %
Typ av bostäder	Trygghetsbostäder 65+	Seniorbostäder 65+	Seniorbostäder 70+
Antal lägenheter	66	28	24
Lägenhetsstorlekar	1,5 – 4 r o k	2 – 3 r o k	2 – 3 r o k
Inflyttningsklar	Nov 2017	Mars 2018	Maj 2015
Fastighetsägare	Mölndalsbostäder	Alingsåshem	Tjörns Bostads AB
Anvisning	Kötid hos fastighetsägaren, Boplats Göteborg	Kötid med förtur för boende i närområdet	Kötid

Vilka flyttade till en seniorbostad?

- **Genomsnitt 79 år (61-97 år)**
- **70 % kvinnor, 62 % ensamstående**
- **Varierande hälsa inom gruppen – de flesta uppgav ”någorlunda god”.**
- **Fler med hemtjänst än i riket innan inflyttning (31 % jfrt 25 %)**
- **Färre med hemtjänst efter än innan inflyttning (23 %)**
- **Några hade flyttat från korttidsboende.**
- **Upplevelse av ökad självständighet efter inflyttning (61 %)**

STILL GOING STRONG. 100-åriga Ruth Frith från Australien tävlar i kulstötning i Masters Games i Sydney. Resultatet blev seger med 4,07 meter i klassen 100-104 år. Hon var dock ensam deltagare i den klassen.

BILD: RICK RYCROFT

GP 12/10-09

Motiv till att flytta

- Ålder och bristande ork
- Planering inför framtiden
- Lättsköttbostad

”Det var ett jättestort hus med åtta rum, vet du… det kändes väldigt ensamt att bo så. Min mamma blev så ensam när hon blev gammal och då tänkte jag att jag inte ville bli i den situationen.”

Bild: Mostphotos

Motiv att välja den aktuella bostaden

- Balkong/uteplats
- Bostad för seniorer
- Fysisk tillgänglighet

”Jag tycker det är jätteskönt att inte någon, på någon balkong nära mig, har tonåringar som spelar musik som jag inte gillar (skratt).”

Vill seniorer bo med andra seniorer?

Många seniorer vill bo bland andra seniorer

”Jag lockades av att det var ett boende med gemenskap. Brukar vara med på fika på tisdagar och fredagar när jag är hemma för att slippa sitta ensam.”

MEN **en del flyttar** till dessa bostäder **för att de får en gräddfil** i bostadskön.

”Vi ville flytta till en hyresrätt för att få loss lite pengar… hade stått fem år i kön… men fick inga erbjudanden... Före jul såg vi dessa lägenheter och tack vare att det var bostäder för 65-plus fick vi chansen.”

Olika slags boenden attraherar delvis olika målgrupper

- **Fler kvinnor än män är intresserade av att bo med andra äldre** (r = .30*, n = 48)
- **Personer som flyttar till en trygghetsbostad söker oftare gemenskap** (ett av de tre viktigaste skälen till valet av t-bostad)
- **Trygghetsboendet lockar fler med funktionsnedsättning** (24 % kunde ej städa jfrt. med 7 %, 12 % i de andra boendena)

*) p < .05

Bild: Mostphotos

Upplevelser av den nya bostaden

Trivsel
Trygghet
Hemmahörighet
Välbefinnande
Hälsa

Det kollektiva sammanhanget
Det privata sammanhanget

Dialog och samverkan med hyresgästerna

Övernattningsrum och snickarbänk som kommit till på önskemål från hyresgästerna.

Könsperspektiv?

Värden som skapas tillsammans

Gemensamhetslokaler + personal = möjligheter till samvaro

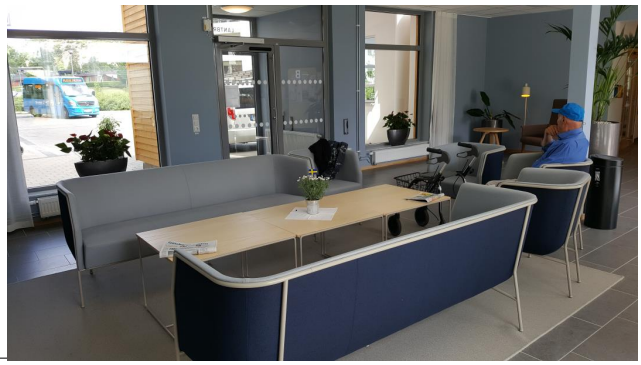
Vad kan kommuner, byggherrar och arkitekter göra för att skapa hållbara boendemiljöer?

GÖTEBORGS REGIONEN

Hållbara = hälsofrämjande boendemiljöer

- Närhet till service
- Tillgänglig och användbar miljö
- Känsla av tillhörighet
- Sammanhang, gemenskap
- Delaktighet & dialog
- Trygghet & säkerhet
- Kunna bo kvar

- Hur kan vi bygga så att alla har råd att bo?
- Vilka kvaliteter är viktigast?

GÖTEBORGS REGIONEN

PL STEX

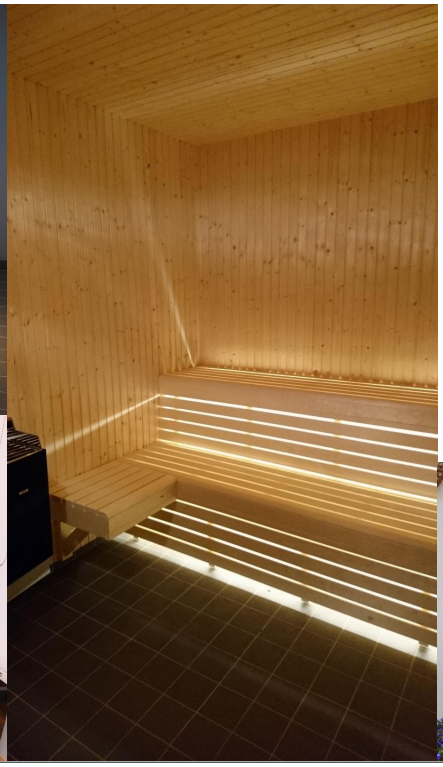
Bör vi bygga med hög kvalitet… eller så billigt som möjligt?

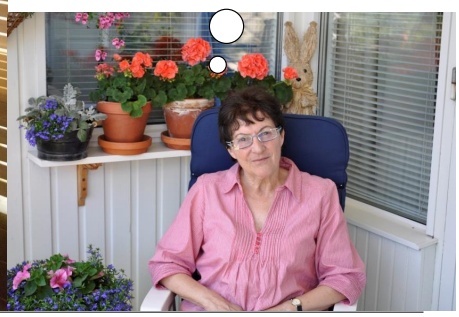

- Vad är en **rimlig hyra?**
- Varierade mellan cirka 1400 – 1900 kr/kvm i de tre exemplen.
- Samma kvadratmeterpris i två exempel– men på ena stället tyckte 20 % att hyran var rimlig. På det andra stället 75 %.
- Vad som upplevdes som en rimlig hyra handlade ej om kvadratmeterpriset utan **hyreskostnaden per månad.**

Vad får jag för pengarna?

GÖTEBORGS REGIONEN

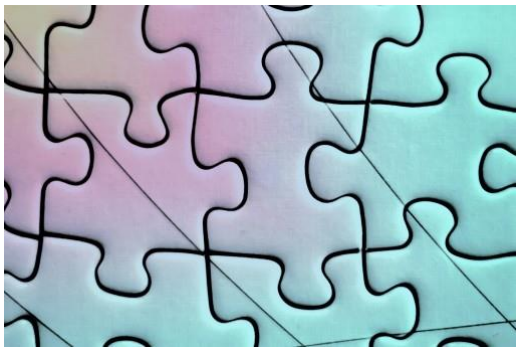
Vad kan kommunen, byggherrar/fastighetsägare och arkitekter göra?

- **Kommunen:** markanvisning, subventioner, underlag till exploatörer, stimulera flytt, förtur i bostadskön, bidra med kunskaper om äldre.
- **Byggherrar/fastighetsägare:** dialog med målgruppen, samarbete med kommunen, tänka nytt, söka subventioner, bygga hälsofrämjande/hållbara bostäder, ge seniorer förtur, ha tålamod vid uthyrningen, samarbete med mäklare.
- **Arkitekter**: dialog med målgruppen, tänka nytt, rita hälsofrämjande/hållbara bostäder, ytsnåla bostäder med bra kvaliteter, lära av goda exempel.

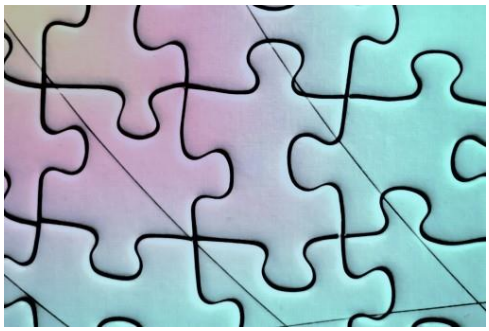

Kommunens möjligheter 1

- Hantera frågan om äldres boende på strategisk nivå!
- Samhällsbyggnad + äldreomsorgen + fastighetsägare bör samverka kring skapandet av nya bostäder
- Bostäder som tillgodoser behov av fysisk tillgänglighet, närhet till service och gemenskap påverkar behov av särskilt boende och hemtjänst (en boendeplats kostar ca 600 tusen kr/år)

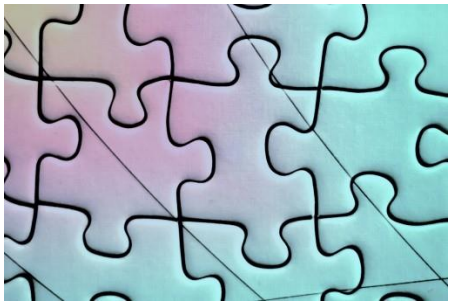
Kommunens möjligheter 2

- Köp mark – markanvisa med krav på byggandet av trygghetsbostäder.
- Påverka kommunala fastighetsägare att konvertera bostäder till trygghetsbostäder light, att förbättra den fysiska tillgängligheten.
- Prioritera byggare som bygger till rimlig hyra, långsiktiga förvaltare.
- Underlätta för exploatörer att planera o bygga (statistik, detaljplaner mm). Satsa på kommunala träffpunkter (minskar ensamhet, främjar hälsa)

Kommunens möjligheter 3

- Stimulera seniorer att flytta i tid (kampanjer, sätta upp sig i bostadskön)
- Ge ev. seniorer förtur i bostadskön (åtminstone seniorer med behov)
- Bygg inte för många trygghetsbostäder.
- Bygg blandat – olika åldrar i samma kvarter. Helst ej trygghetsboende och särskilt boende ihop.
- Kommunal subvention till trygghetsbostäder (Göteborg) minskar kostnader för lokal + personal.

Lästips - inspiration

GÖTEBORGS REGIONEN

Rapporter om senior- och trygghetsbostäder & en webbsida med ytterligare lästips

https://goteborgsregionen.se/download/18.577fcef9160b73606203df2d/1514962254316/tryggt-i-trygghetsboenden.pdf

https://research.chalmers.se/publication/513406

https://goteborgsregionen.se/toppmenyn/dettajobbargrmed/arbetsmarknadochsocialvalfard/socialvalfard/aldre/aktuelltarbeteochprofilomraden/diabahs.4.23dfab44158a5430ac6d7308.html

Websida för inspiration till samhällsplanerare, byggherrar, arkitekter och andra …

https://klokboken.nu/

Lycka till med bostadsplaneringen!

lisbeth.lindahl@goteborgsregionen.se

Boverket

Myndigheten för samhällsplanering,
byggande och boende

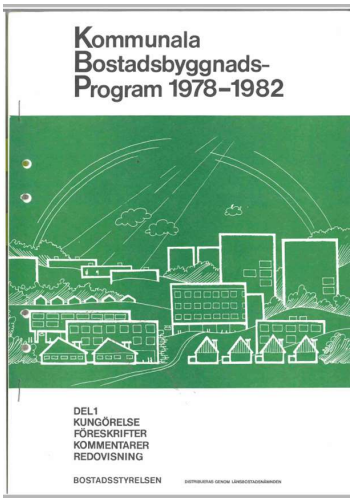
En utvecklad bostadsförsörjningsplanering

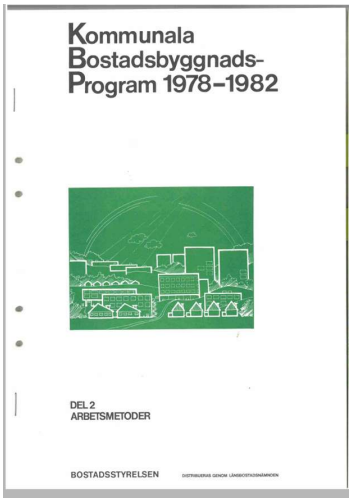
Micael Nilsson

Utan historisk tillbakablick = sämre förmåga att värdera nutida metoder

Kommunala bostadsbyggnadsprogram 1967 - 1979

- Tvingande planeringsinstrument.
- Rapportinstrument, för att tillgodose statens behov av information.
- Prognoserna byggde på uppgifter ur FOB:en.
- Kommunerna fyllde i redovisningsblanketter som sedan granskades av statliga myndigheter.

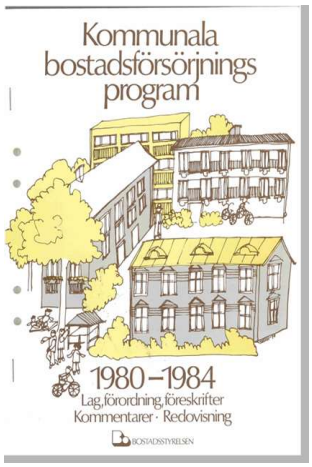

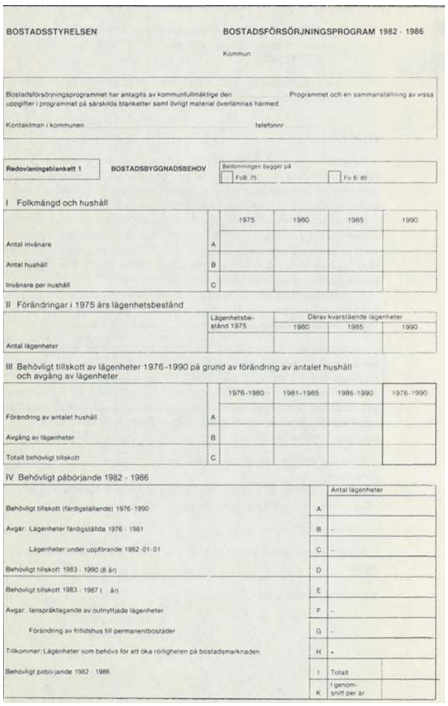

Bostadsbyggnadsprogram blir bostadsförsörjningsprogram

Boverket

- Benämningen bostadsbyggnadsprogram i bostadsförsörjningslagen ersatte med ”bostadsförsörjningsprogram” (1979).
- Med detta vill statsmakternas markera att kommunernas insatser för bostadsförsörjningen skulle utgå från en helhetsbild.
- I första hand skulle programmen vara ett kommunalt planeringsinstrument.
- Men, de skulle även utgöra en informationskälla till statsmakterna och därmed fungera som ett underlag för beslut i olika bostadspolitiska frågor.
- Bostadsförsörjningsprogrammet skulle nu antas av kommunfullmäktige.

BOSTADSSTYRELSEN

BOSTADSFÖRSÖRJNINGSPROGRAM 1982 - 1986

Kommun

Bostadsförsörjningsprogrammet har antagits av kommunfullmäktige den ... Programmet och en sammanställning av vissa uppgifter i programmet på särskilda blanketter samt övrigt material överlämnas härmed.

Kontaktman i kommunen ... telefonnr ...

Redovisningsblankett 1 **BOSTADSBYGGNADSBEHOV** Bedömningen bygger på ☐ FoB 75 ☐ FoB 80

I Folkmängd och hushåll

		1975	1980	1985	1990
Antal invånare	A				
Antal hushåll	B				
Invånare per hushåll	C				

II Förändringar i 1975 års lägenhetsbestånd

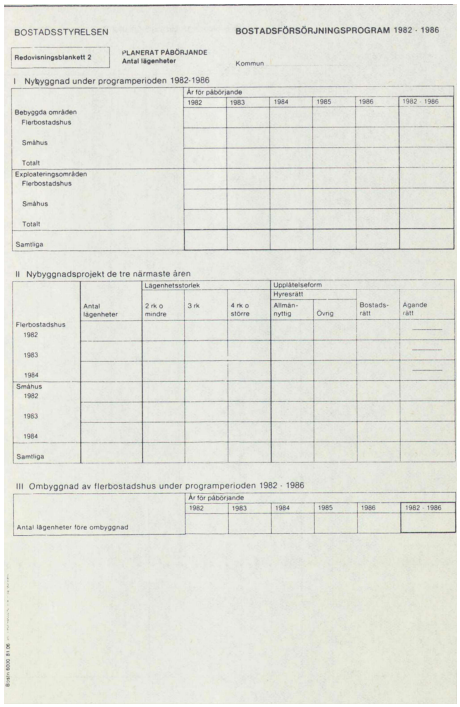
	Lägenhetsbestånd 1975	Därav kvarstående lägenheter 1980	1985	1990
Antal lägenheter				

III Behövligt tillskott av lägenheter 1976-1990 på grund av förändring av antalet hushåll och avgång av lägenheter

		1976-1980	1981-1985	1986-1990	1976-1990
Förändring av antalet hushåll	A				
Avgång av lägenheter	B				
Totalt behövligt tillskott	C				

IV Behövligt påbörjande 1982 - 1986

		Antal lägenheter
Behövligt tillskott (färdigställande) 1976-1990	A	
Avgår: Lägenheter färdigställda 1976 - 1981	B	-
Lägenheter under uppförande 1982-01-01	C	-
Behövligt tillskott 1983 - 1990 (8 år)	D	
Behövligt tillskott 1983 - 1987 (år)	E	
Avgår: Ianspråktagande av outnyttjade lägenheter	F	-
Förändring av fritidshus till permanentbostäder	G	-
Tillkommer: Lägenheter som behövs för att öka rörligheten på bostadsmarknaden	H	+
Behövligt påbörjande 1982 - 1986	I	Totalt
	K	I genomsnitt per år

BOSTADSSTYRELSEN

BOSTADSFÖRSÖRJNINGSPROGRAM 1982 - 1986

Redovisningsblankett 2 PLANERAT PÅBÖRJANDE Antal lägenheter

Kommun ...

I Nybyggnad under programperioden 1982-1986

	År för påbörjande 1982	1983	1984	1985	1986	1982 - 1986
Bebyggda områden Flerbostadshus						
Småhus						
Totalt						
Exploateringsområden Flerbostadshus						
Småhus						
Totalt						
Samtliga						

II Nybyggnadsprojekt de tre närmaste åren

	Antal lägenheter	Lägenhetsstorlek 2 rk o mindre	3 rk	4 rk o större	Upplåtelseform Hyresrätt Allmännyttig	Övrig	Bostadsrätt	Ägande rätt
Flerbostadshus 1982								———
1983								———
1984								———
Småhus 1982								
1983								
1984								
Samtliga								

III Ombyggnad av flerbostadshus under programperioden 1982 - 1986

	År för påbörjande 1982	1983	1984	1985	1986	1982 - 1986
Antal lägenheter före ombyggnad						

Boverket

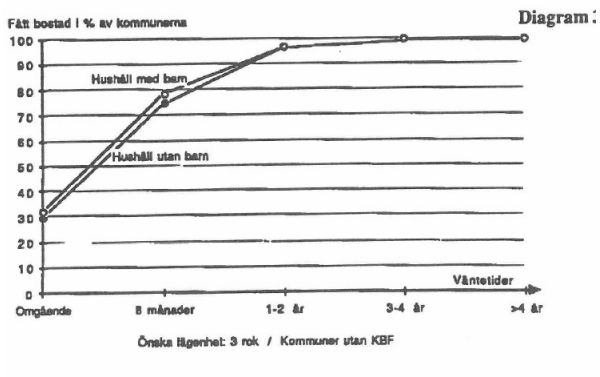
Kommunernas förmedlingsorgan var en viktig kunskapskälla

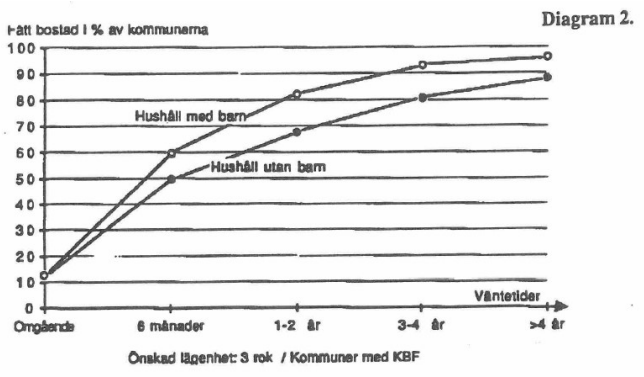
	Urvalskriterier							
	Den statliga nivån				Den kommunala nivån			
Typ av bostadsbidragssystem	**Inkomst-prövning**	**Barnantal**	**Individuell behovspr.**	**Bostads-kostnad**	**Inkomst-prövning**	**Barnantal**	**Individuell behovspr.**	**Bostads-kostnad**
Familjebidrag* (1935 - 1956)		X					X	
Familjebostadsbidrag* (1948 - 1968)	X	X						
Trekronorsbidrag* (1947 - 1953)							X	
Statligt + kommunalt bostadstillägg* (1969 - 1976)	X	X			X			X
Statligt + kommunalt bostadsbidrag* (1977 -1993)	X	X			X			X
Statligt bostadsbidrag** (1994 -)	X	X						

* Kommunen handläggare

** Försäkringskassan handläggare

…liksom de kommunala bostads-förmedlingarna

Skillnader mellan då och nu

- Då (1947 – 1993):

- Kommuner förväntades bidra till den enskildes bostadskostnader,
- kommuner var skyldiga att förmedla statliga bostadsbidrag (förmedlingsorgan),
- och från 1974 var samtliga kommuner skyldiga att upprätta bostadsförsörjnings**program** (bostadsbyggnadsprogram).

- Nu (Lag 2000:1383):

- Kommuner är skyldiga att med **riktlinjer** planera för bostadsförsörjningen i kommunen.

(Bostadsförsörjningslagen avskaffades 1993 men återuppstod igen år 2000)

Kommunerna ser inte det samlade otillfredsställda behovet (SOU 2018:35)

- Kommunerna har ingen gemensam bild av vilka målgrupper som har svag ställning på bostadsmarknaden.
- Mål och analyser av behov och efterfrågan hänger inte ihop med bostadsbehovet för de individer eller hushåll vars behov inte tillfredsställs av marknaden.
- De flesta kommuner menar att höga krav för att hyra bostäder i det befintliga beståndet är ett problem för de med svag ställning.
- Utredningen ger även bilden att det i flera fall också saknas en förståelse för vad det kommunala bostadsförsörjningsansvaret innebär.

Utredningens slutsatser

- Ingen kommun gör en samlad bedömning av skillnaden mellan utbudet av bostäder och det utbud som skulle ge alla hushåll en godtagbar bostad (dvs bostadsbristen).
- Kommunerna behöver statens hjälp både för att kunna identifiera och att lösa bostadsbristen för hushåll med svag ställning på bostadsmarknaden.
- Bostadsförsörjningsplaneringen är främst inriktad på framtagande av ett dokument – **riktlinjerna** – vilket inte ger de rätta förutsättningarna för ett samordnat arbete för att lösa bostadsbristen.
- Boverket föreslogs få i uppdrag att lämna förslag på hur bostadsbrist återkommande ska kunna beräknas och presenteras.

Mått på bostadsbristen (Rapport 2020:21)

Boverket

Beskrivning → Definition → Kriterier (norm) → Mått

- Bostadsbrist uppstår när ett hushåll saknar rimlig bostad.
- Behovsbaserade kriterier för vad som är en rimlig bostad.
- Gränserna i kriterierna sätts med stöd i vad lagar, regler, riktlinjer o.s.v. säger.
- Tillgången till data sätter gränser för vad som kan mätas.

- Mått som visar hur många hushåll (eller individer) som inte uppfyller kriterierna.
- Kombinerade mått visar hur många som inte uppfyller kombinerade kriterier.
- Mått för olika geografiska nivåer, för olika grupperingar.

Behovsbaserade kriterier

Till kriterierna kopplas olika mått som är tänkta att på hushållsnivå avspegla huruvida kriteriet är uppfyllt eller inte:

- Fuktproblem i bostaden
- Trångboddhet
- Ansträngd boendeekonomi
- Långt pendlingsavstånd
- Osäkert boende (upprepade flyttar)
- Återkommande problem (där någon i hushållet varit trångbodd eller haft ansträngd boendeekonomi två år)
- Trångbodd och ansträngd boendeekonomi
- Långt pendlingsavstånd och ansträngd boendeekonomi

Nedbrytningar..

- Riket, kommuner, regioner, kommungrupper
- Hushållstyper, kön
- Barnfamiljer, hushåll med hemmaboende vuxna barn
- Ålder
- Utländsk bakgrund
- Inkomstkvintiler
- Boendeformer

Hushåll med bostadsbrist, 2018

Boverket

Mått	Andel	Antal
Fuktproblem i bostad (andel personer)	*7,8%*	
Trångbodda	9,9%	462 000
Ansträngd boendeekonomi	5,3%	245 000
Långt pendlingsavstånd	2,3%	107 000
Osäkert boende (upprepade flyttar)	0,9%	42 000
Återkommande problem	9,4%	438 000
Trångbodda och ansträngd boendeekonomi	1,2%	56 000
Långt pendlingsavstånd och ansträngd boendeekonomi	0,1%	5 000

Modellen

- Visar antalet hushåll vars behov inte är uppfyllt, **INTE** antalet bostäder som saknas eller behöver byggas.
- Tar inte fram **EN** siffra på hur många hushåll som har bostadsbrist utan flera mått som visar problematiken från olika perspektiv.
- Ekonomiska kriteriet viktigt. Trångboddhet **i kombination** med ansträngd boendeekonomi det skarpaste måttet.
- Specifika grupper med specifika behov fångas inte in (t.ex. särskilt boende för äldre, bostäder anpassade för funktionshindrade).
- Prognoser har inte prioriterats.

Välj mått med hjälp av öppna data

Boverket

Öppna data - Bedömning av bostadsbrist

Lyssna Skicka

I arbetet med att ta fram en metod för att göra återkommande bedömningar av bostadsbristen har Boverket tagit fram ett antal olika årliga mått.

Här hittar du dessa beräknade för perioden 2012-18, nedbrutet på regioner och kommuner samt för olika hushållsgrupper. Metoden och måtten förklaras mer i detalj i rapporten "Mått på bostadsbristen", se länk i "Relaterad information".

Du har tillstånd att kopiera och distribuera våra öppna data samt göra bearbetningar. Ange Boverket som källa.

Bedömning av bostadsbrist 2012-2018

Hushållsgrupper.xlsx

Riket, regioner, kommuner.xlsx

Riket, regioner, kommuner

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
1	År	kommunkod	kommunnamn	länskod	länsnamn	Antal trångbodda hushåll	Andel trångbodda hushåll	Antal hushåll med ansträngd boendekonom	Andel hushåll med ansträngd boendekonom	Antal hushåll med långt pendlingsavstånd	Andel hushåll med långt pendlingsavstånd	Antal hushåll med upprepade flyttar	Andel hushåll med upprepade flyttar	Antal hushåll som är trångbodda och har ansträngd boendekonomi	Andel hushåll som är trångbodda och har ansträngd boendekonomi	Antal långt pendl och a
1756	2018	0162	Danderyd	1	Stockholm	947	7,4%	503	3,9%	164	1,3%	80	0,6%	76	0,6%	
1757	2018	0163	Sollentuna	1	Stockholm	3326	11,5%	1253	4,3%	238	0,8%	212	0,7%	304	1,0%	
1758	2018	0180	Stockholm	1	Stockholm	85168	18,8%	26939	5,9%	4713	1,0%	4768	1,1%	6852	1,5%	
1759	2018	0181	Södertälje	1	Stockholm	6776	16,6%	2888	7,1%	468	1,1%	355	0,9%	789	1,9%	
1760	2018	0182	Nacka	1	Stockholm	5510	13,1%	1643	3,9%	423	1,0%	370	0,9%	308	0,9%	
1761	2018	0183	Sundbyberg	1	Stockholm	4274	18,3%	1088	4,6%	235	1,0%	282	1,2%	316	1,3%	
1762	2018	0184	Solna	1	Stockholm	6280	15,7%	2223	5,6%	442	1,1%	500	1,3%	546	1,4%	
1763	2018	0186	Lidingö	1	Stockholm	2065	10,2%	901	4,4%	165	0,8%	138	0,7%	178	0,9%	
1764	2018	0187	Vaxholm	1	Stockholm	403	8,3%	152	3,1%	47	1,0%	33	0,7%	19	0,4%	
1765	2018	0188	Norrtälje	1	Stockholm	2307	7,1%	1750	5,9%	614	2,1%	223	0,8%	246	0,8%	
1766	2018	0191	Sigtuna	1	Stockholm	3210	10,8%	956	5,0%	218	1,1%	169	0,9%	294	1,5%	
1767	2018	0192	Nynäshamn	1	Stockholm	1317	10,4%	603	4,8%	187	1,5%	85	0,7%	140	1,1%	
1768	2018	0305	Håbo	3	Uppsala	603	6,9%	200	2,3%	66	0,8%	47	0,5%	26	0,3%	
1769	2018	0319	Älvkarleby	3	Uppsala	323	7,5%	215	5,0%	382	8,9%	29	0,7%	64	1,5%	
1770	2018	0330	Knivsta	3	Uppsala	506	7,0%	226	3,1%	109	1,5%	66	0,9%	41	0,6%	
1771	2018	0331	Heby	3	Uppsala	389	6,1%	304	4,8%	285	4,5%	46	0,7%	43	0,7%	
1772	2018	0360	Tierp	3	Uppsala	685	7,0%	438	4,5%	652	6,7%	82	0,8%	93	0,9%	
1773	2018	0380	Uppsala	3	Uppsala	11719	11,3%	5868	5,6%	2427	2,3%	1449	1,4%	1022	1,0%	
1774	2018	0381	Enköping	3	Uppsala	1696	8,6%	711	3,6%	208	1,1%	155	0,8%	183	0,9%	
1775	2018	0382	Östhammar	3	Uppsala	538	5,1%	384	3,7%	475	4,5%	53	0,5%	54	0,5%	
1776	2018	0428	Vingåker	4	Södermanland	323	7,1%	237	5,7%	44	1,1%	39	0,9%	76	1,8%	
1777	2018	0461	Gnesta	4	Södermanland	394	8,0%	186	3,8%	46	0,9%	39	0,8%	35	0,7%	
1778	2018	0480	Nyköping	4	Södermanland	2171	8,4%	875	3,4%	949	3,7%	218	0,8%	218	0,8%	
1779	2018	0481	Oxelösund	4	Södermanland	447	7,6%	295	5,0%	263	4,5%	37	0,6%	78	1,3%	
1780	2018	0482	Flen	4	Södermanland	775	10,2%	591	7,8%	95	1,2%	67	0,9%	220	2,9%	
1781	2018	0483	Katrineholm	4	Södermanland	1548	9,7%	849	5,3%	242	1,5%	144	0,9%	309	1,9%	
1782	2018	0484	Eskilstuna	4	Södermanland	5494	11,4%	3023	6,3%	432	0,9%	448	0,9%	942	2,0%	
1783	2018	0486	Strängnäs	4	Södermanland	1214	7,6%	537	3,4%	164	1,0%	120	0,8%	113	0,7%	
1784	2018	0488	Trosa	4	Södermanland	391	6,7%	143	2,4%	87	1,5%	24	0,4%	21	0,4%	
1785	2018	0509	Ödeshög	5	Östergötland	119	4,8%	142	5,7%	77	3,1%	18	0,7%	21	0,8%	
1786	2018	0512	Ydre	5	Östergötland	55	3,2%	103	6,0%	63	3,6%	14	0,8%	14	0,8%	

Hushållsgrupper = boendeform, inkomstnivå, hemmavarande vuxna barn, hushållstyp, utländsk bakgrund osv.

Översyn av Boverkets webbhandbok om bostadsförsörjningsplanering

Boverket

- Uppdatering och omarbetning, delvis annat upplägg
- Målgrupp: Ni som arbetar med att ta fram förslag till riktlinjer för bostadsförsörjningen
- Innehåll :
    - Ansvar och skyldigheter – Vad säger lagen?
    - Vad det innebär i praktiken
    - Tips på underlag och länkar till relevanta källor
    - Exempel på hur andra gjort

Boverket

Slut på presentationen

Sammanträdesprotokoll

§ 34/2025

Beredningsskrivelse handlingsplan för bostadsförsörjning (Dnr KS2025/1212)

Sammanfattning

Beredningen för samhälle och fritid har gemensamt tagit fram ett förslag om en handlingsplan för bostadsförsörjning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Beredningsskrivelse handlingsplan för bostadsförsörjning
Bilaga Handlingsplan för Bostadsförsörjningen 2025-06-13
Bilaga SKR 201014 -
Modell_for_bostadsefterfragan_samt_analys_av_aldres_boendepreferenser
Bilaga SKR 201014 - Hur kan regionerna stödja kommunerna
Bilaga GR 200218 - Hur bygger man goda och hållbara bostäder för seniorer
Bilaga Bovereket - En utvecklad bostadsforsorjningsplanering

Yrkande

Britta Malmberg Ohlsson (M): Handlingsplanen för bostadsförsörjning godkänns för samråd med formalia justeringar.

Proposition

Ordföranden ställer proposition på yrkandet och finner att Beredningen för samhälle och fritid beslutar att anta Britta Malmberg Ohlssons (M) yrkande.

Omröstning begärs inte.

Förslag till Kommunstyrelsen

1. Handlingsplanen för bostadsförsörjning godkänns för samråd med formalia justeringar.

_____

Expedieras till: Nämndsekreterare

För kännedom till: Pernilla Attnäs Björk och Cecilia Eriksson

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Cecilia Eriksson

2025-08-26

Beredningsskrivelse handlingsplan för bostadsförsörjning (Dnr KS2025/1212-1)

Sammanfattning

Kommunen har ansvar för att lämpliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs. I handlingsplanen redovisas mål och aktiviteter för detta. Syftet är att redogöra för kommunens bostadspolitik samt vilka åtgärder som behövs för att möjliggöra att bostadsförsörjningen i kommunen förbättras i syfte att verka för resultatmålet att kommunens verksamheters kvalité och hushållning ska hävda sig väl i jämförelse med landets bästa kommuner. Kommunen avser att huvudsakligen växa i huvudorten samt i serviceorterna där befintlig infrastruktur, kommunikation och service finns. Ett varierat utbud av hustyper och bostäder med olika upplåtelseform bör eftersträvas inom kommunen. Detta för att människor med olika preferenser och ekonomiska möjligheter ska kunna bo i alla kommundelar. Till följd av hög tillväxttakt och omfattande utbyggnadsplanering behöver kommunen stärka markberedskapen i syfte att säkra genomförbarhet i samklang med kommunens framtida behov. Kommunens markresurs behöver användas effektivt i syfte att möta krav på bland annat kommunal service till följd av förväntad befolkningstillväxt, men även i syfte att tillvarata höga kultur- och naturmiljövärden. Handlingsplanen för bostadsförsörjning innefattar flera olika insatser som är kopplade till aktiviteter där kommunen konkret kan arbeta för att se efter sitt bostadsförsörjningsansva

Handlingsplanen har fem mål som avser att leda bostadsförsörjningsåtgärderna:

1. Befolkningsökningen bör inte överstiga 1,5% över tid. Bostadsbyggnationen under perioden bör främst ske inom kommunens utpekade serviceorter och i centralorten.
2. Ny bebyggelse bör tillkomma i anslutning till befintlig bebyggelse. Denna bör ske med förtätning, fokuserat på attraktivitet i befintliga miljöer med anslutning till befintlig infrastruktur så som hållplats för kollektivtrafik, gång- och cykelstråk, VA, eldistribution etc.
3. Bostadsbebyggelse bör lokaliseras med god tillgänglighet och närhet till service, förskola/skola och rekreationsområden för att främja att rörelse kan ske till fots eller med cykel.
4. Inom serviceorterna eftersträvas blandande upplåtelseformer och varierande hustyper.
5. Boendemiljöer ska vara attraktiva, trygga och främja hälsa och ökad gemenskap samt m vara inkluderande.

Förvaltningens bedömning

Handlingsplanen har tagits fram tillsammans med delar av hela förvaltningen, samt i samråd med politiken. Förvaltningens bedömning är att handlingsplanen för bostadsförsörjningen innehåller tydliga aktiviteter som visar hur kommunen kan arbeta med bostadsförsörjningsfrågor och att handlingsplanen för bostadsförsörjning kan gå ut på samråd. Samrådet syftar till att få med andra intressen, både från myndigheter och från medborgare. Förvaltningen bedömer att förslag till handlingsplan för bostadsförsörjningen uppfyller krav som följer av lagen om (2000:1383) kommunernas bostadsförsörjningsansvar samt att de bidrar till att uppfylla kommunens mål om tillväxt och bostadsbyggande. Förvaltningen bedömer även att åtgärderna som tagits fram stämmer överens med inriktningar i, av kommunfullmäktige antagna, andra strategiska program under

mandatperioden. Som ett kompletterande dokument till översiktsplanen visar handlingsplanen var och hur Kungälv kan utvecklas på ett hållbart sätt.

Ekonomisk bedömning

Handlingsplanen för bostadsförsörjning är ett viktigt styrdokument för kommunen som belyser vilka strategier och verktyg vi kan använda för att uppnå kommunens och översiktsplanens uppsatta mål. handlingsplanen verkar som ett strategiskt verktyg som belyser att kommunen måste verka bredare för att följa juridiska ramverk. Handlingsplanen kan även verka som vägledande inför framtida markinvesteringar och utvecklingsområden samt kartlägger vilket utbud och behov som finns på bostadsmarknaden.

Mirsad Radoncic
Sektorchef samhällsbyggnad

Pernilla Attnäs Björk
Enhetschef Plan, Plan/samhälle och utveckling

Expedieras till: Cecilia Eriksson, handläggare Plan/Samhälle och utveckling
Pernilla Attnäs Björk, Enhetschef Plan, Plan/Samhälle och utveckling
Amela Keserovic, Enhetschef Projekt, Projektenheten/Samhälle och utveckling

För kännedom till:

Sammanträdesprotokoll

§ 109/2025

Beredningsskrivelse handlingsplan för bostadsförsörjning (Dnr KS2025/1212)

Sammanfattning

Beredningen för samhälle och fritid har gemensamt tagit fram ett förslag om en handlingsplan för bostadsförsörjning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Beredningsskrivelse handlingsplan för bostadsförsörjning
Bilaga Handlingsplan för Bostadsförsörjningen samrådsversion
Bilaga SKR 201014 - Modell_for_bostadsefterfragan_samt_analys_av_aldres_boendepreferenser
Bilaga SKR 201014 - Hur kan regionerna stödja kommunerna
Bilaga GR 200218 - Hur bygger man goda och hållbara bostäder för seniorer
Bilaga Bovereket - En utvecklad bostadsforsorjningsplanering
Bilaga Protokollsutdrag - Beredningsskrivelse handlingsplan för bostadsförsörjning - Beredningen för samhälle och fritid
Bilaga Förvaltningens bedömning handlingsplan för bostadsförsörjning

Förslag till Kommunstyrelsen

1. Handlingsplanen för bostadsförsörjning godkänns för samråd.

Expedieras till: Nämndsekreterare

För kännedom till: Pernilla Attnäs Björk och Cecilia Eriksson

§ 109/2025

Beredningsskrivelse handlingsplan för bostadsförsörjning (Dnr KS2025/1212)

Sammanfattning

Beredningen för samhälle och fritid har gemensamt tagit fram ett förslag om en handlingsplan för bostadsförsörjning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Beredningsskrivelse handlingsplan för bostadsförsörjning
Bilaga Handlingsplan för Bostadsförsörjningen samrådsversion
Bilaga SKR 201014 - Modell_for_bostadsefterfragan_samt_analys_av_aldres_boendepreferenser
Bilaga SKR 201014 - Hur kan regionerna stödja kommunerna
Bilaga GR 200218 - Hur bygger man goda och hållbara bostäder för seniorer
Bilaga Bovereket - En utvecklad bostadsforsorjningsplanering
Bilaga Protokollsutdrag - Beredningsskrivelse handlingsplan för bostadsförsörjning - Beredningen för samhälle och fritid
Bilaga Förvaltningens bedömning handlingsplan för bostadsförsörjning

Förslag till Kommunstyrelsen

1. Handlingsplanen för bostadsförsörjning godkänns för samråd.

Expedieras till: Nämndsekreterare

För kännedom till: Pernilla Attnäs Björk och Cecilia Eriksson

Sammanträdesprotokoll

§ 34/2025

Beredningsskrivelse handlingsplan för bostadsförsörjning (Dnr KS2025/1212)

Sammanfattning

Beredningen för samhälle och fritid har gemensamt tagit fram ett förslag om en handlingsplan för bostadsförsörjning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Beredningsskrivelse handlingsplan för bostadsförsörjning
Bilaga Handlingsplan för Bostadsförsörjningen 2025-06-13
Bilaga SKR 201014 -
Modell_for_bostadsefterfragan_samt_analys_av_aldres_boendepreferenser
Bilaga SKR 201014 - Hur kan regionerna stödja kommunerna
Bilaga GR 200218 - Hur bygger man goda och hållbara bostäder för seniorer
Bilaga Bovereket - En utvecklad bostadsforsorjningsplanering

Yrkande

Britta Malmberg Ohlsson (M): Handlingsplanen för bostadsförsörjning godkänns för samråd med formalia justeringar.

Proposition

Ordföranden ställer proposition på yrkandet och finner att Beredningen för samhälle och fritid beslutar att anta Britta Malmberg Ohlssons (M) yrkande.

Omröstning begärs inte.

Förslag till Kommunstyrelsen

1. Handlingsplanen för bostadsförsörjning godkänns för samråd med formalia justeringar.

_____

Expedieras till: Nämndsekreterare

För kännedom till: Pernilla Attnäs Björk och Cecilia Eriksson

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Dan Gorga

2025-07-04

Beslut om utställning - Revidering av avfallsföreskrifter (Dnr KS2025/1400-1)

Sammanfattning

Gällande avfallsföreskrifter är i behov av uppdatering för att anpassas till ändringar i lagstiftningen.

Ett förslag till nya avfallsföreskrifter för fastställande av kommunfullmäktige har upprättats. Innan förslaget kan antas ska det vara utställt för granskning under minst 4 veckor och inkomna synpunkter ska beaktas.

Revideringen kommer påverka de hushåll som idag blandar sitt rest-och matavfall, då det kommer bli tvungna att sortera ut matavfallet. Lagstiftningen för att sortera ut matavfall gäller nationellt och Kungälv har fram till 2026 haft dispens från kravet på utsortering. För övriga hushåll bedöms revideringen inte innebära någon större förändring.

Utställningstiden föreslås vara 22 september till 20 oktober. Förslaget ställs ut i Stadshuset samt på kommunens webbplats. Efter utställningstiden kommer förslag till reviderade föreskrifter att tas upp för beslut och antagande till kommunfullmäktige i december.

Föreslagna avfallsföreskrifter föreslås därför träda i kraft och ersätta nuvarande föreskrifter från 1 januari 2026.

Juridisk bedömning

För varje kommun ska det finnas en renhållningsordning som ska innehålla en avfallsplan samt föreskrifter för hantering av avfall inom kommunen. Bemyndiganden i miljöbalken (1998:808) och avfallsförordningen (2020:614) avgränsar vad som kan regleras med stöd av avfallsföreskrifterna. 9 kap. 1 och 2 §§ avfallsförordningen.
Enligt miljöbalken 15 kap ska även ändringar i avfallsföreskrifterna ställas ut för allmänheten under minst fyra veckor innan förslaget antas av kommunfullmäktige, om de inte berör ett mindre antal fastighetsägare eller annars är av begränsad omfattning. Kommunen ska även informera på sin webbplats före utställningens början. Informationen ska innehålla uppgift om förslagets huvudsakliga innebörd, var det ställs ut samt inom vilken tid och till vem som
synpunkter ska lämnas. Innan de reviderade avfallsföreskrifterna antas ska de synpunkter som kommit fram vid samrådet och granskningen beaktas.

Förvaltningens bedömning

Bakgrund

Varje kommun är skyldiga att ha en renhållningsordning. Renhållningsordningen består av två dokument: avfallsföreskrifter och avfallsplan. Av avfallsföreskrifterna framgår vilka skyldigheter och vilket ansvar som vilar på olika aktörer. Av avfallsplanen framgår uppgifter om avfall inom kommunen och kommunens åtgärder för att minska avfallets mängd, farlighet etc. Nuvarande renhållningsordning antogs av Kommunfullmäktige den 2 november 2023 och började gälla från och med 1 januari 2024.

Sedan senaste uppdatering av avfallsföreskrifterna har det skett en rad förändringar på den nationella avfallslagstiftningen, vilken har inverkan på de kommunala avfallsföreskrifterna. För att kunna stämma överens med ändringarna i lagstiftningen behöver nuvarande föreskrifter revideras.

Nuvarande avfallsplan berörs inte av denna revidering.

Verksamhetens bedömning

Förslag till reviderade avfallsföreskrifter har tagits fram av Renhållningsenheten i samarbete med berörda från Miljöenheten. Samrådsmöte kring förslaget kommer hållas innan och under tiden som utställningen sker, berörda fastighetsägare och kommunala bolag och myndigheter bjuds in till att medverka på samråd. Synpunkterna från samrådsmötena kommer att beaktas i förslaget till reviderade avfallsföreskrifter.

Revideringen har gjorts utifrån Avfall Sveriges mall för avfallsföreskrifter som de flesta kommuner använder. Laghänvisningarna är korrigerade och i förslaget till föreskrift ligger fokus på avfall inom det kommunala ansvaret, det vill säga ett tydligare fokus på avfall under kommunalt ansvar enligt 15 kap. 20 § miljöbalken.

I förslaget till reviderade avfallsföreskrifter föreslås att utsortering av matavfall ska ske via hemkompostering eller via kommunens insamlingssystem. Detta för att uppfylla gällande krav i lagstiftning inom matavfall. Kravet på utsortering av matavfall träder i kraft från 1 januari 2026 för flerbostadshus och hushåll i småhus, såväl för fritidshus som för permanentboende. För verksamheter gäller kravet från 1 januari 2024. Tiden när kravet på utsortering av matavfall ska ske skiljer sig i tid då kommunen sökt dispens från införandet för flerbostadshus och småhus.

Övergripande sammanfattning av gjorda ändringar

Strukturen i de reviderade avfallsföreskrifterna utgår från Avfall Sveriges mall. En del paragrafer har fått nya nummer och hänvisningar till lagrum har uppdaterats.
Bilaga 1, som beskriver hur sortering och avlämning ska ske, har justerats utifrån kommande förändringar.

Förändringarna utifrån nuvarande avfallsföreskrifter kan utläsas av bilaga 1 till tjänsteskrivelsen. Röd text innebär ny text eller att texten har skrivit om och struken text innebär att texten har tagits bort i de nya avfallsföreskrifterna.

Följande är exempel på större förändringar i förslaget till reviderade avfallsföreskrifter:

- Uppdaterad definition av Trädgårds- och parkavfall.
- Förtydligande kring skiljande av förpackningar från sitt innehåll samt flytande bioavfall.
- Förtydligande om Kommunstyrelsens informationskrav till hushållen.
- Krav på utsortering av matavfall via hemkompostering eller via kommunens. insamlingssystem. Detta för att uppfylla krav i kommande lagstiftning för matavfall.
- Förtydligande om när kommunen anvisar plats.
- Krav på att lämna information om nyinstallation av oljeavskiljare har tagits bort.
- Uppdatering av reglerna kring eldning av trädgårds- och parkavfall och invasiva växter.
- Uppdatering av reglerna kring textilavfall som utgör kommunalt avfall från detaljhandel och annan verksamhet än detaljhandel.
- Nya anvisningar för fiskeredskap av plast från hushåll och hur dessa ska hanteras.
- Uppdatering av reglerna för företag som besöker kommunens återvinningscentraler, att det privata körkortet inte får användas för att lämna avfall från verksamhet.

Revideringen kommer påverka de hushåll som idag blandar sitt rest-och matavfall, då det kommer bli tvungna att sortera ut matavfallet. Lagstiftningen för att sortera ut matavfall gäller nationellt och Kungälv har fram till 2026 haft dispens från kravet på utsortering. För övriga hushåll bedöms revidering inte innebära någon större förändring.

Avfallsföreskrifterna fastställs av kommunfullmäktige. Utställningstiden föreslås vara 22 september till 20 oktober 2025. Förslaget ställs ut i Stadshuset, samt på kommunens webbplats. Efter utställningstiden kommer förslag till reviderade föreskrifter att tas upp för beslut och antagande till kommunfullmäktige i december. Föreslagna avfallsföreskrifter föreslås därför träda i kraft och ersätta nuvarande föreskrifter från 1 januari 2026.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Avfallsföreskrifterna påverkar Kommunfullmäktiges strategiska mål; ***”Kommunen, medborgarna och företagen minskar tillsammans klimatutsläpp och miljöpåverkan”***

Av avfallsföreskrifterna framgå hur kommunen fullgör sina skyldigheter på avfallsområdet och vilka fastighetsinnehavare som omfattas. Genom avfallsföreskrifterna kan den lokala avfallssituationen påverkas, föreskrifterna innehåller bland annat bestämmelser om hur avfall ska sorteras, förvaras och hämtas. Med hjälp av avfallstaxa och vad som anges i föreskrifterna ges en tydlig återkoppling till hushållen genom att uppmuntra till utsortering av matavfall, förpackningar och tidningar.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Avfallsföreskrifterna berör främst mål 12 för hållbar utveckling. Även mål 11 och 13 kan ha anknytning till föreskrifterna.

Genom avfallsföreskrifterna kan den lokala avfallssituationen påverkas, föreskrifterna innehåller bland annat bestämmelser om hur avfalls ska sorteras, förvaras och hämtas. Med hjälp av avfallstaxa och vad som anges i föreskrifterna ges en tydlig återkoppling till hushållen genom att uppmuntra till utsortering av matavfall, förpackningar och tidningar.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Tillsammans med avfallsplanen Göteborgsregionen minskar avfallet – Avfallsplan för 13 Kommuner till 2030 utgör dessa föreskrifter Kungälvs kommuns renhållningsordning.

Enligt

15 kap. § 41 miljöbalken (1998:808) ska renhållningsordningen innehålla en avfallsplan och

de

föreskrifter som kommunen har meddelat med stöd av regeringens bemyndigande enligt 1 §. Av avfallsföreskrifterna framgår hur kommunen fullgör sina skyldigheter på avfallsområdet och vilka fastighetsinnehavare som omfattas.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Revideringen bedöms inte innebära någon större förändring för hushåll och verksamheter, utom för de hushåll som inte sorterar ut matavfall.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Anser inte påverka medarbetarperspektivet.

Ekonomisk bedömning

Revideringen kommer påverka de hushåll som idag blandar sitt rest-och matavfall, då det kommer bli tvungna att sortera ut matavfallet. För övriga hushåll bedöms revideringen inte innebära någon större förändring. Taxan är idag miljöstyrande vilket innebär att det är dyrare att inte sortera ut matavfall. Detta innebär att intäkterna kommer minska något, men bedöms inte påverka i någon större utsträckning, då de som inte sorterar ut matavfall endast är ca 10 % av hushållen. Dessutom har kommunen under en längre tid minskat skillnaden mellan abonnemangen, så att bortfallet inte ska bli så stort.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner förslaget till reviderade avfallsföreskrifter, bilaga 1.

Reviderade avfallsföreskrifter ställs ut för granskning under perioden 22 september 2025 till 20 oktober 2025.

Beslutet justeras omedelbart.

Mirsad Radoncic
Tf Sektorchef
Samhällsbyggnad

Tomas Turnéus
Verksamhetschef
Planering och projekt

Expedieras till:

För kännedom till:

KS2025/1400 Avfallsföreskrifter

Bilaga 1 Förslag Avfallsföreskrifter

Kommunal renhållningsordning

Tillsammans med avfallsplanen Göteborgsregionen minskar avfallet – Avfallsplan för 13 kommuner till 2030 utgör dessa föreskrifter Kungälvs kommuns renhållningsordning. Enligt 15 kap. § 41 miljöbalken (1998:808) ska renhållningsordningen innehålla en avfallsplan och de föreskrifter som kommunen har meddelat med stöd av regeringens bemyndigande enligt 1 §. Avfallsplanen ska innehålla uppgifter om avfall inom kommunen och om kommunens åtgärder för att minska avfallets mängd och farlighet.

1. Inledande bestämmelser

Bemyndigande

1 § Med stöd av 15 kap. 38, 39 och 41 §§ miljöbalken (1998:808) och 3 kap. 1e §, 9 kap. 1–2 §§ avfallsförordningen (2020:614) meddelar kommunfullmäktige dessa föreskrifter för avfallshantering i Kungälvs kommun.

Definitioner

2 § Termer och begrepp som används i dessa föreskrifter har samma betydelse som i 15 kap. miljöbalken och avfallsförordningen. I övrigt används begrepp med de betydelser som anges nedan:

1. Med kommunalt avfall avses detsamma som i 15 kap. 3 § miljöbalken, det vill säga avfall som kommer från hushåll och sådant avfall från andra källor som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll, med undantag för vad som anges i 15 kap. 3 § 1–6 punkterna. I begreppet kommunalt avfall ingår returpapper enligt 1 kap. 10 § avfallsförordningen (2020:614).
   a. Med avfall under kommunalt ansvar avses kommunalt avfall och annat avfall som
      kommunen har ansvar för enligt 15 kap. 20 § miljöbalken samt förpackningsavfall
      enligt 6 kap. 2 och 6 §§ förordningen (2022:1274) om producentansvar för förpackningar.
   b. Med kärl och säckavfall avses den del av avfallet under kommunalt ansvar som får läggas i kärl eller säck.
   c. Med grovavfall avses avfall under kommunalt ansvar som är så tungt eller skrymmande eller har egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i säck eller kärl, underjordsbehållare eller sopsug.
   d. ~~Med trädgårdsavfall avses sådant biologiskt nedbrytbart trädgårdsavfall i enlighet med definitionen i 1 kap. 5 § 1 punkten avfallsförordningen (2020:614) som uppstår vid normalt nyttjande av trädgård vid bostadshus och sådant avfall från andra källor som är kommunalt avfall i enlighet med 15 kap. 3 § miljöbalken~~.
      Med trädgårds- och parkavfall avses sådant avfall från skötsel av trädgårdar eller parker som är biologiskt nedbrytbart och består av gräsklipp, löv, grenar och andra växtdelar enlighet med definitionen i 1 kap. 5a avfallsförordningen (2020:614).
   e. Med farligt avfall avses avfall som i bilaga 3 avfallsförordningen (2020:614) beskrivs med en avfallskod markerad med en asterisk (*),
   f. Med konsumentelavfall avses detsamma som i 13 § förordningen

(2014:1075) om producentansvar för elutrustning.

g. Med före detta livsmedel avses butiksavfall av animaliskt ursprung enligt förordningarna 1069/2009/EG och 142/2011/EU.
h. Med matavfall avses allt biologiskt nedbrytbart kommunalt avfall enligt definitionerna
i 15 kap. 3 § miljöbalken och 1 kap. 4 § avfallsförordningen (2020:614), det vill säga som består av livsmedels- eller köksavfall som uppkommer i och med livsmedelshanteringen i hushåll, restauranger, storkök, butiker och liknande och som skulle kunna, eller har kunnat, användas som livsmedel och som utgör avfall under kommunalt ansvar. I begreppet matavfall som utgör avfall under kommunalt ansvar ingår också avfall som hälls ut i vasken (flytande livsmedel såsom mjölk eller livsmedel som sköljs ur förpackningar) i de fall detta samlas upp avskilt i sluten tank. Förutom detta ingår också skal, ben och liknande som visserligen inte är mat men ändå intimt förknippat med mat. Butiksavfall av animaliskt ursprung utgör dock före detta livsmedel i enlighet med punkten (g) ovan.
i. Med restavfall avses sorterat brännbart kärl- och säckavfall. Med detta avses det avfall som kvarstår när matavfall, farligt avfall, returpapper samt förpackningar, el-avfall och annat avfall som omfattas av producentansvar, har sorterats ut från kärl- och säckavfallet.
j. Med bygg- och rivningsavfall avses i enlighet med 15 kap. 8 § miljöbalken avfall från bygg- och rivningsarbeten.
k. Med bygg- och rivningsavfall som inte producerats i en yrkesmässig verksamhet avses detsamma som i 15 kap. 20 § 4 punkten miljöbalken.
l. Med returpapper avses tidskrifter, direktreklam, telefonkataloger, kataloger för postorderförsäljning och liknande produkter av papper.
m. Med textilavfall avses sådant avfall som är kommunalt avfall och i enlighet med definitionen i 1 kap. 4 § avfallsförordningen (2020:614).
n. Med fiskeredskap avses sådant avfall som är kommunalt avfall och i enlighet med definitionen i 12 § förordning (2021:1001) om producentansvar för fiskeredskap.
o. Med fastighetsnära insamling avses insamling från en fastighet där ett hushåll har avfall eller, om sådan insamling inte är möjlig med hänsyn till fastighetens utformning och belägenhet, trafiksäkerhet eller andra omständigheter, insamling från en plats i nära anslutning till en fastighet där ett hushåll har avfall.

2. Med fastighetsinnehavare avses den som är fastighetsägare eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) ska anses som fastighetsägare.
3. Med nyttjanderättshavare avses den som, utan att omfattas av begreppet fastighetsinnehavare, har rätt att bruka eller nyttja fastighet.
4. Med den avfallsansvariga nämnden avses kommunens Kommunstyrelse.
5. Med den tillsynsansvariga nämnden avses kommunens Miljö- och byggnadsnämnd.
6. Med behållare avses kärl, container, bottentömmande behållare, säck, säckhållare, latrinbehållare eller annan anordning för uppsamling av avfall under kommunalt ansvar. Tankar och brunnar för slam, spillvatten, fett etc. räknas inte som behållare.
7. I enlighet med avgränsningen av kommunens ansvar enligt 15 kap. 20 § 2 miljöbalken, avses med enskilda avloppsanläggningar avses slutna tankar, slamavskiljare, fosforfällor, minireningsverk och andra motsvarande

anläggningar som inte är allmänna enligt lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, som är dimensionerade för högst 25 personekvivalenter om anläggningen endast används för a) hushållspillvatten eller spillvatten som till sin art och sammansättning liknar hushållsspillvatten och, b) latrin från torrtoaletter och andra jämförliga lösningar.

8. Med latrin avses latrin från torrtoaletter och andra jämförliga lösningar, i enlighet med 15 kap. 20 § 3 miljöbalken.
9. Med producentansvar menas att producenterna enligt lag har insamlings- och behandlingsansvar för avfallet som deras produkter ger upphov till. Exempel på avfall som omfattas av producentansvar är förpackningar, konsumentelprodukter, batterier och läkemedel.
10. Med återvinningscentral menas kommunens mottagningscentral för grovavfall, bygg- och rivningsavfall under kommunalt ansvar och trädgårdsavfall. Avfall som kan lämnas på återvinningscentralen är exempelvis metallskrot, elavfall och trasiga möbler.
11. Med dragväg menas avståndet mellan behållaren, anläggningen eller avfallsutrymmet och hämtningsfordonets uppställningsplats. Det är den väg som hämtningspersonalen flyttar avfallet. Anges som gångväg eller slanglängd i avfallstaxan.
12. Avfallsföreskrifter: Kommunala bestämmelser för avfallshantering. Föreskrifterna fastställer bl.a. vilka skyldigheter kommunen och fastighetsinnehavare/verksamhetsutövare har samt när, var och hur avfall ska hämtas. Avfallsföreskrifterna ingår tillsammans med avfallsplanen i en renhållningsordning som varje kommun enligt miljöbalken ska ha.
13. Avfallskvarn: Kvarn för sönderdelning av matavfall så att det malda avfallet kan följa med avloppsvattnet ut på kommunens ledningsnät eller samlas upp i tank.
14. Avfallsplan: Kommunal plan för avfallshantering. Avfallsplanen utgör tillsammans med avfallsföreskrifterna kommunens renhållningsordning. Planen innehåller bl.a. mål för kommunens avfallshantering och åtgärder för att nå målen.
15. Fettavskiljare: Anordning för att samla upp slam i form av fettavfall i avloppsvatten från lokaler där livsmedel hanteras yrkesmässigt. Fettet skulle annars avsättas i ledningsnätet och bl.a. kunna förorsaka stopp. Fettavfallet omfattas av kommunens bortforslingsansvar.
16. Flerfamiljshus: Fastighet med mer än två lägenheter.
17. Fritidsboende: Boende där fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare är folkbokförd på annan fastighet.
18. Hushåll: En familj eller ett gemensamt boende bestående av en till fem personer. Hushåll med fler än fem personer innebär normalt större eller fler behållare än vad som normalt används vid en enfamiljsbostad.
19. Hämtningsställe: Den plats där behållare ställs på hämtningsdagen och varifrån hämtning/tömning sker.
20. Kompostering: Biologisk behandlingsmetod som innebär nedbrytning av biologiskt lättnedbrytbart avfall i närvaro av syre. Humus och näringsämnen återvinns.
21. Permanentboende: Boende där fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren är folkbokförd på fastigheten.
22. Påhängsbox: Avtagbar box främst avsedd för fastighetsnära insamling av

farligt avfall och elektronik.

23. Serviceort/tätort: En ort där det finns service i form av butiker, samt service såsom vårdcentral. Med tätort avses ett tätbebyggt område med minst 200 invånare och där avståndet mellan husen är mindre än 200 meter.
24. Sommarhämtning: Hämtning av matavfall och brännbart restavfall som begränsar sig till perioden vecka 20–37 (maj–september).
25. Småhus: Ett småhus är enligt 2 kap. 2 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) en byggnad som är inrättad till bostad åt en eller två familjer.
26. Verksamhetsutövare: Den som driver yrkesmässig verksamhet. Verksamhetsutövaren är ansvarig för avfallshanteringen i verksamheten.
27. Återvinningsstation (ÅVS): Insamlingsplats där förpackningar med producentansvar lämnas, ex. glas, plast, kartong och metall.

För definitioner av andra termer och begrepp som används i dessa föreskrifter hänvisas till 15 kap. miljöbalken och till avfallsförordningen samt till gällande avfallsförordning och andra förordningar utfärdade med stöd av miljöbalken.

Kommunens ansvar för avfallshantering, tillsyn och information

3 § Kommunstyrelsen har verksamhetsansvar, enligt 15 kap. 20 § miljöbalken, för hanteringen av avfall under kommunalt ansvar i Kungälvs kommun.

Om inte annat anges i dessa föreskrifter eller i kommunens beslut om auktorisation eller dispens, ska all borttransport och vidare hantering av avfall under kommunalt ansvar utföras av kommunens avfallsorganisation (kommunen) eller, den som kommunens avfallsorganisation för ändamålet anlitar eller kommunen samverkar med.

4 § Tillsynen över avfallshanteringen enligt 15 kap. miljöbalken och enligt föreskrifter meddelade med stöd av miljöbalken utförs av Miljö- och byggnadsnämnden.

5 § Kommunstyrelsen ska informera hushållen om krav och hantering avseende förpackningar och konsumentelavfall i enlighet med gällande producentansvar.

~~**6 §** Kommunstyrelsen ska särskilt informera hushåll och verksamheter med avfall under kommunalt ansvar om avfallsförebyggande åtgärder enligt 15 kap. 45 § miljöbalken.~~

6 § Kommunstyrelsen ska särskilt informera hushållen om krav och hantering avseende förpackningar, konsumentelavfall och textil samt ge information till hushållen om avfallsförebyggande åtgärder.

7 § Avfallsföreskrifterna ska beaktas i alla skeden av samhällsplaneringsprocessen.

Fastighetsinnehavarens ansvar för avfallshantering

8 § Fastighetsinnehavare är ansvarig för att uppfylla kraven enligt dessa föreskrifter, samt ansvarar gentemot kommunen för det avfall som uppkommer på fastigheten eller av andra skäl finns på fastigheten.

9 § Fastighetsinnehavare bekostar installation och underhåll av alla inom fastigheten förekommande anordningar och utrymmen för avfallshanteringen. Fastighetsinnehavare ansvarar också för att installationer, anordningar och utrymmen fungerar, är säkra och har avsedd effekt.

Fastighetsinnehavaren är ansvarig att se till att avfallsutrymmen, förvaringsplats, avfallsbehållare, hämtningsplats och andra anordningar är utformade så att krav på god arbetsmiljö och tillgänglighet uppfylls för boende och hämtningspersonal. Underhåll, rengöring och tillsyn ska utföras regelbundet för att förebygga driftavbrott, så att olägenhet för människors hälsa och för miljön inte uppstår, såsom buller och lukt, samt medger god arbetsmiljö

10 § Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare är skyldiga att hålla de som bor eller är verksamma på fastigheten informerade om var möjlighet finns att lämna utsorterade fraktioner av avfall som listas i bilaga 1 och om gällande regler för avfallshantering samt verka för att dessa efterlevs. En del av detta ansvar är att förse de som bor eller verkar på fastigheten med påsar för matavfallsinsamling som tillhandahålls av kommunen. Fastighetsinnehavare ska även säkerställa möjligheter för dem som nyttjar fastigheten att kunna sortera ut och hålla åtskilda de avfallsslag som anges enligt dessa föreskrifter.

11 § Fastighetsinnehavaren ska informera kommunen om ändrade förhållanden som har betydelse för avfallshanteringen på fastigheten.

12 § Om fastighetsinnehavaren överlåter sitt ansvar för avfallshantering på en nyttjanderättshavare så övertar nyttjanderättshavaren fastighetsinnehavarens ansvar. Överlåtelsen ska vara skriftlig. Om nyttjanderättshavaren inte fullföljer sitt ansvar återgår det till fastighetsinnehavaren.

13 § Avgift ska betalas för:
1. de åtgärder som kommunen vidtar i syfte att informera hushåll och verksamhetsutövare som producerar avfall som kommunen ansvarar för enligt 15 kap. 20 § miljöbalken om avfallshantering och avfallsförebyggande åtgärder.

2. de åtgärder som kommunen vidtar för att underlätta insamling och sortering av återanvändbara produkter från hushåll och verksamhetsutövare som producerar avfall som kommunen ansvarar för enligt 15 kap. 20 § miljöbalken.

3. den insamling, transport, behandling i form av återvinning och bortskaffande av avfall som utförs genom kommunens försorg och i enlighet med föreskrifter som kommunen har antagit med stöd av 27 kap. 4 § miljöbalken.

14 § Fastighetsinnehavaren är betalningsansvarig för avfallshanteringen. Avgift ska betalas för den hantering av avfall som utförs av kommunen, och enligt avfallstaxan. Avgiftsskyldighet föreligger även från fastigheter där avfall ej finns att hämta dock inte om dispens för uppehåll föreligger.

15 § Vid ägarbyte av fastighet ska den avflyttande fastighetsinnehavaren anmäla ändringen till kommunen i samband med bytet.

16 § Verksamhetsutövare ska lämna avfall under kommunalt ansvar till kommunen.

Verksamhetsutövare är ansvarig för att sådant avfall som kommunen inte är skyldig att hämta, omhändertas på ett sådant sätt så att olägenhet för människors hälsa och miljö inte uppkommer.

2. Sortering och överlämning av avfall under kommunalt ansvar

Skyldighet att sortera avfall

17 § Fastighetsinnehavare, nyttjanderättshavare, hushåll och andra som innehar avfall under kommunalt ansvar ska sortera ut avfallsslag i enlighet med bilaga 1 och hålla det skilt från annat avfall.

~~**17 a §** Utsortering av matavfall är obligatorisk för:~~
~~-verksamheter som omfattas av kommunalt ansvar, träder i kraft 1 januari 2024,~~
~~-flerbostadshus, träder i kraft 1 januari 2026, och~~
~~- hushåll i småhus, såväl för fritidshus som för permanentboende inom hämtningsområde 1, träder i kraft 1 januari 2027~~.

17 a § Utsortering av matavfall är obligatorisk för:
-verksamheter som omfattas av kommunalt ansvar,
-flerbostadshus och
- hushåll i småhus, såväl för fritidshus som för permanentboende, träder i kraft 1 januari 2026.

17 b § Förpackningsavfall i form av
1. papper och kartong,
2. plast
3. färgat glas,
4. ofärgat glas,
5. metall,
6. trä, och
7. material som inte avses i 1-6 (övrigt förpackningsmaterial) ska enligt 3 kap. 4 § avfallsförordningen (2020:614) sorteras ut från annat avfall.

Fastighetsnära insamling

Hushåll i småhus, såväl för fritidshus som för permanentboende ska lämna utsorterade förpackningar enligt 1-4 fastighetsnära i separata fack i fyrfackskärlet eller tvåfackskärlen, gäller hushåll där tvåfackshämtning eller fyrfackshämtning är möjlig.
~~Träder i kraft 1 januari 2024.~~

För hushåll där tvåfackshämtning eller fyrfackshämtning inte är möjlig ska utsorterade förpackningar enligt 1-5 lämnas ett insamlingssystem som kommunen eller kommunens utförare tillhandahåller.

I hushåll där det uppstår mer förpackningsavfall än vad som ryms i tvåfackskärlen eller fyrfackskärlet får överblivet förpackningsavfall även lämnas på kommunens

återvinningsstationer eller i ett insamlingssystem som kommunen eller kommunens utförare tillhandahåller.

Hushåll ska lämna utsorterade förpackningar enligt 5-7 ovan till ett insamlingssystem som kommunen eller kommunens utförare tillhandahåller.

~~**Flerbostadshus**~~
~~Vid nyproduktion eller ombyggnad av flerbostadshus ska fastighetsnära insamling av utsorterade förpackningar enligt 1-5 ske från 1 januari 2024. Förpackningarna ska lämnas i särskilda behållare för respektive fraktion. För övriga flerbostadshus gäller kravet på fastighetsnära insamling av utsorterade förpackningar från 1 januari 2027.~~

Flerbostadshus
Vid nyproduktion eller ombyggnad av flerbostadshus ska fastighetsnära insamling av utsorterade förpackningar enligt 1-5 ske i ett insamlingssystem som kommunen eller kommunens utförare tillhandahåller.
För övriga flerbostadshus gäller kravet på fastighetsnära insamling av utsorterade förpackningar från 1 januari 2027.

Skrymmande förpackningsavfall
Hushåll ska sortera ut skrymmande förpackningsavfall från annat avfall under kommunalt ansvar och från förpackningsavfall enligt punkterna 1-7 och lämna det till ett insamlingssystem som kommunen eller kommunens utförare tillhandahåller.

Retursystem
Plastflaskor och metallburkar som är avsedda för ett retursystem enligt 4 kap. 3 § förordningen (2022:1274) om producentansvar för förpackningar ska lämnas till retursystemet.

Av 3 kap. 4 a § avfallsförordningen (2020:614) framgår att den som har en förpackning som innehåller avfall ska se till att förpackningen skiljs från innehållet. Detta gäller dock inte en förpackning som innehåller farligt avfall eller läkemedelsavfall, om förpackningen underlättar den praktiska hanteringen av avfallet. Förpackning som innehåller farligt avfall eller rester av farligt avfall ska i stället hanteras som farligt avfall enligt 3 kap. 11 a § avfallsförordningen (2020:614).

Hushåll ska lämna förpackning som innehåller läkemedelsavfall som inte är farligt avfall till apotek i enlighet med förordning (2009:1031) om producentansvar för läkemedel.

17 c § Returpapper ska enligt 3 kap. 3 § avfallsförordningen (2020:614) sorteras ut separat och lämnas till ett insamlingssystem som kommunen eller kommunens utförare tillhandahåller.

17 d § Avfall i form av invasiva växter ska sorteras ut och hållas skiljt från annat avfall och sorteras ut från annat biologiskt avfall samt hanteras i enlighet med sorteringsanvisningarna till avfallsföreskrifterna.

17 e § Sådant bygg- och rivningsavfall i form av schaktmassor som lyder under kommunalt ansvar enligt 15 kap. 20 och 20 a §§ miljöbalken ska sorteras ut samt hanteras i enlighet med bilaga 1.

17 g § Ytterligare föreskrifter om sortering återfinns i bilaga 1.

18 § Fastighetsinnehavare ska säkerställa möjligheter för nyttjanderättshavare, hushåll och andra som nyttjar fastigheten att sortera ut och hålla åtskilda de avfallsfraktioner som enligt dessa föreskrifter ska överlämnas till kommunen eller kommunens utförare för borttransport.

19 § Nyttjanderättshavaren ska sortera ut avfall i de behållare som fastighetsinnehavaren tillhandahåller.

20 § Fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren ska sortera ut förpackningar och returpapper i det insamlingssystem som tillhandahålls av producenterna eller kommunen.

Skyldighet att överlämna avfall under kommunalt ansvar

21 § Avfall under kommunalt ansvar ska lämnas till och transporteras bort av kommunen eller kommunens utförare, om inte annat sägs i dessa föreskrifter och dess bilaga 1.

Detta ska ske genom abonnemang på avfallstjänster och vid behov genom beställning av enstaka hämtning, om inte annat anges i dessa föreskrifter eller i bilagan till dessa föreskrifter. Avfall som omfattas av producentansvar ska lämnas i producenternas eller kommunens insamlingssystem.

Grovavfall, trädgårds-och parkavfall, farligt avfall, bygg- och rivningsavfall samt annat avfall under kommunalt ansvar som markerats i bilaga 1, får lämnas till annan än kommunen eller kommunens utförare, för borttransport till den eller de platser i kommunen där kommunen tar emot sådant avfall.

Yrkesmässiga utförare får dock endast anlitas av yrkesmässig verksamhet för avfall som uppstått i den egna verksamheten.

Enligt 5 kap. 18 § avfallsförordningen (2020:614) ska yrkesmässig verksamhet som lämnar avfallet till någon annan än kommunen eller de som kommunen anlitat, kontrollera att den som tar emot avfallet har gjort de anmälningar eller har de tillstånd som krävs för hanteringen. Vid yrkesmässig transport av farligt avfall inklusive elavfall, ska även upprättas transportdokument och utföras den anteckning och rapportering som krävs enligt 6 kap. avfallsförordningen.

22 § Utsorterade avfallsslag ska hämtas vid fastigheten, avfallsutrymmet, vid överenskommen eller anvisad plats enligt 61 § eller lämnas enligt instruktioner i bilaga 1.

23 § Det utsorterade avfallet ska transporteras bort så ofta att olägenhet för människors hälsa och miljön inte uppstår.

24 § För fastigheter anslutna till en kommunalt ägd sopsug ska denna användas för överlämning av rest- och matavfall.

Krav på behållare, anordningar och emballage

25 § I behållare och avfallsutrymme får endast det avfall lämnas som behållaren och utrymmet är avsett för.

Avfall ska vara emballerat så att skada eller olägenhet för människors hälsa och miljön inte uppkommer. Glödande avfall får inte lämnas till kommunens avfallshantering. Kraven på emballering finns i bilaga 1.

26 § Hämtningsintervall och storlek på behållare ska motsvara behovet av borttransport från fastigheten. Kommunen fastställer intervall för hämtning utifrån bilaga 2, samt placering, typ, storlek och antal behållare vid fastighet. Vid behov samråds fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren.

27 § Behållare och anordningar som används för insamling av avfall under kommunalt ansvar ska vara godkända av kommunen. Endast de behållare som föreskrivs enligt avfallstaxan och kan tömmas med den utrustning som används i kommunens insamlingssystem får användas.

28 § Fastighetsinnehavare svarar själv för montering av sopsäck i säckhållare, samt om innersäck i kärl förekommer även denna montering.

29 § Lock/manlucka till avloppsanläggning, fettavskiljare och fosforfälla ska kunna öppnas av en person. Lock/manlucka ska vara försedd med handtag och får inte väga mer än 15 kg såvida inte särskilda skäl föreligger. Om locket kan skjutas åt sidan utan att i något avseende behöva lyftas kan en vikt om 40 kg accepteras. Lock/manlucka ska vara barnsäkrad och får vid tömningstillfället inte vara övertäckt.

30 § Anslutningar för sugslang till avloppsanläggning, fettavskiljare och fosforfälla ska vara av den typ som kommunen anvisat.

Avfallsutrymme

31 § Utrymmen för avfallshantering ska svara mot det behov som föreligger och i övrigt vara anordnade enligt kommunens anvisningar i dessa lokala avfallsföreskrifter. För detaljer om dimensionering m.m, se Avfall Sveriges handbok för avfallsutrymmen.

a) Avfallsutrymme ska vara väl tilltaget och flexibelt. Storleken på utrymmet bestäms av storleken på det antal behållare som behöver finnas där.
b) Där kärl hanteras ska den fria gångytan mellan kärlen vara minst 1,5 meter bred och avståndet mellan varje kärl minst 6 cm (se illustration i bilaga 4).
c) Kärl ska placeras med draghandtaget ut mot gången.
d) Avfallsutrymme/förvaringsplats ska vara placerat i markplan.
e) Avfallsutrymme ska ha en egen entré om inte särskilda skäl finns. Avfallsutrymmet får inte placeras så att avfall måste transporteras genom utrymmen där personer vistas mer än tillfälligt eller där livsmedel förvaras.
f) Avfallsutrymmet får inte placeras så att matavfall måste transporteras genom kommunikationsutrymmen i direkt anslutning till utrymmen där personer vistas mer än tillfälligt eller där livsmedel förvaras.
g) Avfallsutrymme/förvaringsplats ska placeras och utformas så att det är tillgängligt för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. Dörrar, eventuella lock, handtag, inkast etc. ska utformas och placeras så att de kan användas och öppnas av personer som har nedsatt styrka eller som t.ex. är rullstolsburna. Om container används ska den ha ramp så att alla kan

använda den.

h) Dörröppning som används vid hämtning av avfall ska:
- om matavfall, restavfall och återvinningsmateriel hanteras: ha ett karmdagmått om minst 1,0 meter och en fri höjd om minst 2,0 meter.
- om grovavfall hanteras: ha ett karmdag mått om minst 1,2 meter och en fri höjd om minst 2,0 meter.
- inte ha tröskel, trappsteg eller nivåskillnad. I undantagsfall kan tröskel tillåtas om den förses med ramp på båda sidor.
- ha skyddsplåt på dörrkarm som skydd mot nötning, slag och stötar.

i) Dörr som används vid hämtning av avfall ska:
- vara lätt att öppna och stänga. Tunga dörrar ska förses med dörröppningsautomatik och inte orsaka störande buller.
- ha uppställningsanordningar som enkelt kan aktiveras. Antalet dörrpassager ska så långt som möjligt minimeras.
- ha släplist som skydd mot skadedjur.
- kunna öppnas inifrån utan nyckel. Låsvred ska ha skydd som förhindrar att låset skadas av slag eller påkörning.
- ha skyddsplåt på insidan dörrblad som skydd mot nötning, slag och stötar.

j) Det är bra om alla avfallsutrymmen i ett bostadsbestånd kan öppnas med samma nyckel. Kodlås kan användas.

k) Rumshöjd i avfallsutrymme eller förvaringsplats ska vara minst 2,1 meter. Installationer får inte begränsa den fria höjden.

l) Vägg i avfallsutrymme ska vara försedd med avbärarlist som skydd mot nötning, slag och stötar. Avbärarlisten ska åtminstone täcka väggens yta mellan 0,95 meter och 1,25 meter räknat från golvet.

m) Strömbrytare i avfallsutrymme ska placeras på en höjd om ca 1,3 meter över golv. Eluttag bör finnas på lämpliga ställen.

n) Avfallsutrymme/förvaringsplats ska utformas så att det är lätt att hålla rent. Kravet omfattar även installationer och övrig utrustning. Golv i avfallsutrymme ska vara halkfritt och lätt att rengöra. Kravet omfattar även markyta på förvaringsplats.

o) Belysningen ska vara snabbtändande och finnas både i och utanför avfallsutrymmet.

p) Ljusstyrkan ska vara minst 100 lux. Det är lämpligt att använda flera armaturer för att öka ljusspridningen och säkerheten om någon lampa går sönder.

q) Rörelsedetektor kan användas och kan vara inställda så att lampan/ lamporna tänds direkt när dörren öppnas och hålls tänd/tända helatiden som någon befinner sig i rummet.

r) I avfallsutrymme ska god ventilation finnas.

s) Avfallsutrymme ska utformas så att råttor och andra skadedjur hindras att komma in. Öppningar större än 5,0 mm får inte förekomma. Nät ska finnas för ventilationsöppning. Om avfallsutrymmet är råttsäkert behöver kärlen inte ha lock.

t) Avfallsutrymme för matavfall bör vara kylt alternativt utrustat med annan utrustning som förhindrar uppkomsten av lukt eller att annan olägenhet för människor och miljö uppstår. Lock rekommenderas dock för att minska risken för lukt.

u) Avfallsutrymme ska vara väl isolerat mot bostad eller arbetslokal som ligger

vägg i vägg med utrymmet. Avlämning av avfall samt hämtning/tömning får inte medföra bullerstörning för de som bor eller vistas i närheten av avfallsutrymme eller lastningsplats.

v) Avfallsbehållare ska vara tydligt märkta med uppgift om vilken typ av avfall som ska läggas i respektive behållare. Märkning och information om sortering bör även finnas på vägg, anslagstavla eller liknande. Skyltar ska på ett tydligt sätt kommunicera både via text på svenska och lättförståeliga symboler, vilket avfall som ska sorteras i respektive behållare. Exempel på godkänt skyltsystem är det nordiska gemensamma skyltsystemet för avfallssortering.
w) Gemensamt avfallsutrymme/förvaringsplats ska vara försett med information om till vem/vilka som avfallslämnare ska vända sig vid driftstörning.

Anskaffande och ägande

32 § Kommunen äger och tillhandahåller latrinbehållare, kärl, säckar, säckhållare och containrar. Fastighetsinnehavaren kan äga eller hyra container. Fastighetsinnehavaren anskaffar, installerar och äger bottentömmande behållare, enskilda avloppsanläggningar och fettavskiljare, samt tillbehör till dessa. Fastighetsinnehavaren äger eller hyr mobil toalett.

Säckhållare och sopsäckar tillhandahålls av kommunen om inte annat överenskommits.

Kompostbehållare ägs av fastighetsinnehavare.

Sopsugsanläggningen på Kongahälla ägs av kommunen. Inkasten till sopsugen ägs av fastighetsägarna.

33 § Ägare av behållare ansvarar för märkning, reparation och, vid behov, utbyte av behållare. När kommunen ska utföra sådant underhåll ska behållaren vara tillgänglig. Märkning ska ske enligt anvisning från kommunen.

34 § Fastighetsinnehavaren ansvarar för och bekostar installation och underhåll av övriga inom fastigheten förekommande anordningar och utrymmen för avfallshanteringen.

35 § Avfallskvarn för matavfall får endast undantagsvis anslutas till spillvattenledning om huvudmannen efter ansökan skriftligen medger detta. Vid sådant medgivande ska åtgärder vidtas for att separera matavfallet.

Anläggande eller ändring av hämtställe

36 § När utrymme för kärl, enskilda avloppsanläggningar, sopsug och bottentömmande behållare installeras eller anläggs ska lämplig plats utses med hänsyn till vad som är god arbetsmiljö vid avfallshantering och för att förebygga olägenheter såsom buller, skadedjur och lukt, eller trafikolyckor och risker med hängande last vid tömning med kranbil. Instruktioner och anvisningar som meddelats av kommunen ska följas. Hämtningsfordonet får vid hämtning inte hindra annan trafik.

37 § Inom område med gemensam förvaltning för ett flertal fastigheter, inom bostadsrättsförening, samfällighetsförening eller inom grupp av hus/villor där gemensamt avfallsutrymme är anordnat sker hämtning endast vid gemensamt avfallsutrymme, om inte särskilda skäl föreligger.

38 § Avfallsutrymme/förvaringsplats för flerbostadshus, verksamheter, samfälligheter eller liknade ska placeras så nära de bostäder som det ska betjäna som möjligt och i omedelbar anslutning till bilväg. Avståndet till mellan avfallsutrymme/förvaringsplats och bostadsentré ska inte överstiga 25 meter om inte särskilda skäl föreligger.

39 § Vid en återvändsgata ska det finnas en vändplats som är dimensionerad för hämtningsfordon. Vändplatsen kan utformas som en vändplan eller som en trevägskorsning, se illustration i bilaga 3.

40 § a För befintliga anläggningar och vid anläggande av enskilda avloppsanläggningar, fettavskiljare eller tank för matavfall ska avståndet mellan uppställningsplats för hämtningsfordon och anslutningspunkt för tömning inte överstiga 10 meter, såvida inte särskilda skäl föreligger. Sträckan ska vara fri från hinder och skarpa svängar som försvårar slangdragning. Höjdskillnaden mellan fordonets uppställningsplats och botten på anläggningen ska vara mindre än 6 meter, om inte särskilda skäl föreligger. Lock eller manlucka ska uppfylla kraven enligt 29 §.

40 § b Bottentömmande behållare eller anläggning som kräver byte av filterkassett eller filtersäck ska anläggas så att den är åtkomlig för hämtningsfordon med kran. Inga hinder inom kranens rörelseområde får finnas. Lyft får inte ske över, väg/gata, gång och cykelbana, parkeringsplats etc.

Anläggande ska ske så att avståndet mellan kranfordonets uppställningsplats och filterkassett eller filtersäck inte överskrider 4 meter för filterkassett eller filtersäck som väger högst 1000 kilogram, om inte särskilda skäl föreligger. Den fria höjden ska vara minst 7 meter.

För tömning av bottentömmande behållare får avståndet mellan hämtningsfordonets uppställningsplats och behållaren inte överskrida 5 meter, om inte särskilda skäl föreligger.

3. Förutsättningar för hämtning av avfall under kommunalt ansvar

41 § Kärl ska på hämtningsdagen vara uppställda i omedelbar anslutning till hämtningsfordonets uppställningsplats.

För hämtning av förpackningar, tidningar, restavfall, matavfall och blandat avfall utgår en avgift enligt avfallstaxan om dragvägen överstiger 3 meter för villor, radhus och fritidshus och 10 meter för flerbostadshus och verksamheter. För hämtning av

trädgårdsavfall i kärl får ingen dragväg förekomma.

För styckvis hämtning av grovavfall får dragvägen vara högst 10 meter mätt från avfallsutrymmets dörr till hämtningsfordonets bakre del och vägen ska ha en fri bredd på minst 1,2 meter vid rak passage.

42 § Dragvägen mäts från behållaren eller avfallsutrymmets mittpunkt och hämtningsfordonets inmatningsanordning uppställd på närmast möjliga godkända angöringsplats. Avståndet mäts som enkelt gångavstånd. Hinder i form av dörrar, grindar, och liknande mäts inte. Varje trappsteg räknas som två meter. Gång och cykelbana räknas ej.

43 § Dragvägen ska vara jämn, hårdgjord och halkfri samt utan trösklar och trappsteg eller trånga passager. Om friktionen mellan kärl och underlag är hög eller om lutningen är stor måste kärlet vara lättare än om underlaget är plant. Dragväg ska ha en fri höjd om minst 2,1 meter och ha en fri bredd på minst 1,2 meter vid rak passage. Träd och annan växtlighet får inte inkräkta på den fria höjden. Där dragvägen ändrar riktning ska bredden vara minst 1,35 meter. Lutningen mellan avfallsutrymme och lastplats bör inte överstiga 1 meter på 20 meter och får vara högst 1 meter på 12 meter vid nyanläggande. Trottoarkant eller liknande nivåskillnad i dragväg ska vara avfasad. Transportband eller hiss i dragväg får inte förekomma.

Rengöring och tillsyn

44 § Fastighetsinnehavaren har ansvar för rengöring och tillsyn av behållare samt anläggning. Behållare och anläggningar ska ges regelbunden service för att förebygga störningar i anordningens funktion och olägenhet såsom buller, lukt och dylikt. Ansvaret för rengöring och tillsyn gäller oavsett ägarförhållande.

45 § Såväl behållare som inom fastigheten förekommande anläggningar, anordningar och utrymmen för avfallshantering ska skötas och hanteras så att kraven på god arbetsmiljö uppfylls, onödigt slitage undviks och risken för olycksfall minimeras.

Åtgärder inför hämtning av avfall som lämnas i kärl eller säck

46 § Fastighetsinnehavaren ska tillhandahålla nycklar, portkoder och dylikt så att kommunen har tillträde till de utrymmen på fastigheten där arbetet ska utföras. Fastighetsinnehavaren ska meddela kommunen ändringar innan hämtning utförs. Fastighetsinnehavaren ska förbereda anläggningar, anordningar och behållare så att de är tillgängliga för tömning med de fordon som används i kommunens insamlingssystem.

47 § Fastighetsinnehavaren ska skydda anläggning, anordning, behållare eller annan egendom från skador som kan uppstå vid tömning.

48 § Vid tömning av behållare ska fastighetsinnehavaren se till att den inte fylls så mycket att den inte kan stängas eller så att tömning försvåras på annat sätt.

Behållaren får heller inte vara så tung att det blir svårt att flytta den, då det krävs för tömning, eller att arbetsmiljökrav inte kan uppfyllas. Säck får maximalt väga 15 kg. Överfull, för tung och/eller trasig avfallsbehållare hämtas först när avfallet paketerats om, vid nästa ordinarie hämtningstillfälle eller vid beställning av extra hämtning i enlighet med avfallstaxan. Detsamma gäller om avfallsbehållaren innehåller dåligt emballerade stickande eller skärande föremål.

49 § Behållaren ska vara fri från snö och is vid hämtningstillfället.

50 § Fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren ska försluta latrinbehållare och rengöra den på utsidan innan hämtning sker.

51 § Kärlet ska placeras med draghandtaget utåt så att hämtningspersonal inte behöver vända på det för att kunna flytta det. Alla hinder på dragvägen ska undanröjas så att kärlet är lätt tillgängligt. Avfallsbehållare ska vid hämtningstillfället vara uppställd enligt 41 §, en överenskommen plats eller vid en av kommunen anvisad plats.

52 § Vid hämtning med båt ska säck placeras i omedelbar anslutning till båtens angöringsplats, en överenskommen plats eller vid en av kommunen anvisad plats. Brygga som utnyttjas vid hämtning ska vara så dimensionerad och ha tillräckligt vattendjup och hållas i sådant skick att den är möjlig att angöra av kommunens båt utan risk för skada. Platsen för angöring ska hållas fri från förtöjda båtar, tampar, och bojar på hämtningsdagen.

Åtgärder inför hämtning av avfall från anläggningar

53 § Inför tömning ska fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren förbereda anläggningen så att tömning kan ske med det fordon som används.

54 § Det åligger fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren att inför hämtningstillfället placera filtersäck, filterkasett eller annan flyttbar behållare som ska tömmas med fordon utrustat med kran, inom längsta tillåtna avstånd enligt 40a-40b §.
Om så inte är fallet töms inte avfallet och ett nytt tömningsförsök görs vid ett senare tillfälle, om annat inte överenskommits med kommunen. Fastighetsinnehavaren ansvarar för att tillföra anläggningen nytt filtermaterial.

55 § Enskilda avloppsanläggningar, fettavskiljare och tankar för matavfall ska vara lätt tillgängliga för tömning. Om lös sugledning används ska denna placeras ut av fastighetsägaren innan tömning. Dragväg får bestå av annat material än hårdgjord yta under förutsättning att risk för att renhållningsarbetarna kan komma att slinta, snubbla etc. är förebyggd. Dragväg och utrymme runt avloppsanläggning, fettavskiljare och fosforfälla ska i övrigt vara fri från hinder. Till hinder räknas bl.a. staket, murar, stubbar, planteringar, annan växtlighet etc.
Dragväg ska vara snöröjd och halkbekämpad vintertid. Om så inte är fallet töms inte avfallet förrän vid nästa ordinarie hämtningstillfälle, om annat inte överenskommits med kommunen.

Lock eller manlucka som öppnas manuellt får inte vara övertäckt eller fastfruset när tömning ska ske.

56 § Anläggningen ska vara tillsluten på ett barnsäkert sätt och försedd med de säkerhetsanordningar som behövs med hänsyn till anläggningens beskaffenhet och belägenhet.

57 § Tydliga instruktioner på svenska som behövs i samband med hämtning ska tillhandahållas av fastighetsinnehavaren och nyttjanderättshavaren i god tid innan tömning och ska finnas tillgängliga i direkt anslutning till anläggningen. Avloppsanläggning, fettavskiljare och fosforfälla ska vara märkt på sådant sätt att förväxling med annan fastighetsinnehavare eller annan typ av anläggning är förebyggd. När anläggningen är belägen utanför fastigheten kan den vara markerad med skylt som anger till vilken fastighet anläggningen tillhör

58 § Fastighetsinnehavaren är skyldig att vidta erforderliga åtgärder för att skydda sin anläggning från skador vid tömning.

59 § Kommunen ska ha tillträde till de utrymmen på fastigheten där arbetet ska utföras. Nycklar, port- koder och dylikt ska tillhandahållas.

60 § När en avloppsanläggning tas ur bruk, till exempel efter anslutning till kommunalt avloppsnät eller annan godkänd avloppsanläggning ska den sluttömmas. Sluttömning beställs av fastighetsinnehavaren hos kommunen.

Anvisad plats

61 § Hämtning av avfall under kommunalt ansvar sker normalt vid fastighetsgränsen, vid en överenskommen plats eller vid en av kommunen anvisad plats. Kommunen kan bestämma att avfallet ska hämtas på en anvisad plats utanför fastigheten. Anledningen kan vara att det på fastigheten inte finns någon väg för hämtningsbilarna, att det av arbetsmiljöskäl inte går att hämta avfall på fastigheten eller att det av annat skäl inte bedöms lämpligt att göra det. Anvisning kan vara permanent eller tillfällig.

Anvisning av plats görs av kommunstyrelsen.

Om det på hämtningsdagen finns temporära hinder i bilväg som fastighetsinnehavaren har rådighet över ska fastighetsinnehavare ombesörja egen transport av avfallsbehållare till för hämtningsfordonet närmsta farbara väg. Avfallsbehållare ska då vara tydligt uppmärkt med uppgift om fastighetsinnehavare.

Hämtnings- och transportvägar

62 § Fastighetsinnehavaren ska se till att transportväg fram till den uppställningsplats som används vid hämtning, hålls i farbart skick.

63 § Transportvägen ska inför hämtning ha fri sikt, hållas fri från hinder, röjas från snö och hållas halkfri. Snövallar får inte inkräkta på vägbredden. Om bilväg är grusväg ska den dammbindas sommartid.

64 § Väghållare av enskild väg som utnyttjas vid hämtning av avfall under kommunalt ansvar ska se till att vägen är dimensionerad och hållas i sådant skick att

den är farbar vid varje hämtningstillfälle, för de hämtningsfordon som normalt används i hämtningsområdet.

Bilväg ska vara utformad för minst belastningsklass 2 (BK2) och får inte utgöras av gång och/eller cykelbana, innergård i bostadsområde, skolgård eller liknande om inte särskild dispens föreligger.

Bilväg kan heller inte utgöras av väg/gata eller annan yta där lastbilstrafik inte är tillåten.

Bilväg ska ha en fri höjd om minst 4,7 meter. Träd och annan växtlighet får inte inkräkta på den fria höjden, se illustration i bilaga 3.

65 § För befintlig bilväg gäller att rak sträcka på väg, gata eller annan yta där hämtningsfordon framförs är minst 0,5 meter bredare än fordonet. I kurvor ska körbanan vara så bred att hämtningsfordonet kan komma fram utan backningsmanöver och/eller utan att körning sker med hjulen utanför vägbanan.

Det fria utrymmet vid sidan om hämtningsfordon ska vid såväl raka sträckor som i kurvor vara minst en meter bredare än fordonet (inkl. backspeglar). Området ska även ha jämnt underlag och tillräcklig bärighet för en person med fyllt kärl.

66 § Vid nyanläggande av bilväg gäller att denna ska vara minst 5,5 meter bred om körning i båda riktningarna förekommer. Om parkering tillåts ska bilvägen vara bredare. Om bilvägen är mötesfri och gällande trafikregler inte medger parkering av fordon får den vara smalare.

Bilvägen ska dock vara minst 3,5 meter bred. I kurvor ska körbanan vara så bred att hämtningsfordon kan komma fram utan backningsmanöver och/eller utan att körning sker med hjul utanför vägbana. Träd och annan växtlighet får inte inkräkta på vägbredden.

67 §
Bilväg som är återvändsgata ska därför ha vändmöjlighet. Vändplan för ett normalstort hämtningsfordon ska normalt ha en diameter om 18 meter med en hindersfri remsa om ytterligare 1,5 meter runt om.

Alternativ till detta är en vändplats eller en trevägskorsning som möjliggör en så kallad T-vändning, se illustration i bilaga 3.

68 § Om farbar väg inte kan upprättas ska fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren avlämna avfallet på plats som överenskommes med eller anvisas av kommunen enligt 61 §.

69 § Kärlet ska placeras i enlighet vad som sägs i 41 §. Fastighetsinnehavaren ska se till att den väg som kärlet behöver dras av den som utför hämtningen hålls i sådant skick att kärl utan svårighet kan förflyttas. Dragvägen ska inför hämtning hållas hårdgjord, fri från hinder, röjas från snö och hållas halkfri. Om så inte är fallet hämtas inte avfallet förrän vid nästa ordinarie hämtningstillfälle, om annat inte överenskommits.

4. Hämtningsområde och hämtningsintervall

70 § Kommunen utgör två hämtningsområde (se bilaga 5).

- Område 1: Hela kommunen förutom öar som saknar fast land eller bilfärjeförbindelse. Dock ingår Klåverön. Hämtning av bygg- och rivningsavfall, förpackningar, tidningar och trädgårdsavfall tillhandahålls inte på Klåverön.
- Område 2: Öar som saknar fast land eller bilfärjeförbindelse.
  Ingen hämtning erbjuds för bygg- och rivningsavfall, förpackningar, tidningar och trädgårdsavfall i område 2.
  I hämtningsområde 2 ska fastighetsinnehavaren ställa säck med, mat- och/eller restavfall på den plats som har anvisats av kommunen på ön eller fastlandet. Hämtningsintervall och typ av behållare fastställs enligt bilaga 2.

71 § Ordinarie hämtning av avfall under kommunalt ansvar sker med de intervall som framgår av bilaga 2.

5. Åtgärder om föreskrift inte följs

72 § a Kommunen eller den som kommunen anlitar har rätt att inte utföra ordinarie hämtning om föreskrifterna inte följs. Efter rättelseåtgärder från fastighetsinnehavaren ska avfallet hämtas antingen vid nästa ordinarie hämtningstillfälle eller efter beställning av extrahämtning mot avgift.

72 § b Vid felsortering av avfall vid fastighetsnära insamling eller vid överenskommen eller anvisad plats i system som avser den enskilda fastigheten eller mer än en fastighet såsom en gemensamhetsanläggning eller plats som är anvisad eller överenskommen för flera fastigheter kan felsorteringsavgift debiteras i enlighet med vad som närmare framgår av kommunens avfallstaxa.

Med felsortering av avfall vid fastighetsnära insamling avses vad som kan verifieras vid en okulär besiktning av innehållet i ett kärl eller anordning och där felsorteringen innebär att sortering inte har skett i kärl eller anordningar på det sätt som är reglerat med stöd av dessa föreskrifter eller dess bilaga 1.

72 § c Om kommunen eller den som kommunen anlitar vid upprepande okulära besiktningar konstaterar att matavfallskärlet är tomt eller att matavfall lämnas i behållaren för restavfall, eller kommunen på annat sätt gör sannolikt eller konstaterar att matavfall från fastigheten inte omhändertas på det sätt som medgivits enligt 81 § eller föreskrivits i 17a §, kan felsorteringsavgift debiteras i enlighet med vad som närmare framgår av kommunens avfallstaxa.

72 § d Vid upprepade avvikelser från gällande abonnemang, så kan Miljö- och byggnadsnämnden besluta om ändring i abonnemanget om det behövs för att hantera avfallet som uppstår på fastigheten i enlighet med dessa föreskrifter.

6. Särskilt om verksamheters avfall under kommunalt ansvar

73 § Avfall under kommunalt ansvar från verksamheter ska hållas skilt från annat

avfall än avfall under kommunalt ansvar. För avfall under kommunalt ansvar från verksamheter gäller föreskrifterna om ej annat anges.

Konsumentelavfall lämnas vid kommunens insamlingsställe eller efter vad som anges i bilaga 1.

Anmälan avseende insamling av förpackningsavfall för samlokaliserade verksamheter

74 § En verksamhet i en fastighet som har fastighetsnära insamling av förpackningsavfall och som har en avfallshantering som är samlokaliserad med hushållens ska anmäla till kommunen att den vill ha kommunal insamling senast en månad innan insamlingen ska påbörjas.

Verksamheter som har avfallshantering som är samlokaliserad med hushåll och som har anmält att verksamheten vill ha kommunal insamling av förpackningsavfall eller skrymmande förpackningsavfall ska sortera ut förpackningsavfallet i enligt 17 b § och lämna det till ett insamlingssystem som kommunen eller den som kommunen anlitar tillhandahåller.

För plastflaskor och metallburkar som är avsedda för ett retursystem gäller i stället att sådana alltid ska lämnas till retursystemet i enlighet med 17 b §. Bestämmelsen i 17 b § om att utsorterat läkemedelsavfall och förpackningar innehållande läkemedelsavfall ska lämnas till apotek, gäller endast hushåll.

Den som har en förpackning som innehåller avfall ska se till att förpackningen skiljs från innehållet med undantag för om förpackningen innehåller farligt avfall eller läkemedelsavfall om förpackningen underlättar den praktiska hanteringen av avfallet (3 kap. 4 a § AvfallsF). Innehåll från förpackningar med flytande biologiskt nedbrytbart köks- eller livsmedelsavfall i form av ätlig olja eller liknande flytande ätligt fett ska lämnas i tank eller annan anordning som tillhandahålls av kommunen eller kommunens upphandlade eller auktoriserade utförare.

Det som anges andra stycket gäller inte när kommunen eller kommunens upphandlade eller auktoriserade utförare samlar in förpackningar som innehåller avfall för avskiljande på annan plats än på eller i anslutning till fastigheten eller när en verksamhetsutövare har fått beviljat en dispens för eget omhändertagande av kommunalt avfall från verksamheten.

Kommunens bestämmelser om användande av den allmänna va-anläggningen (ABVA) innehåller begränsningar i fråga om vad som får tillföras spillvattnet och innebär att tömning av förpackningar som utgångspunkt inte får ske till avloppet.

Närmare föreskrifter om sortering återfinns i bilaga 1.

Avfallsanordningar

75 § Avfallsanordningar, till exempel fettavskiljare, ska skötas och tömmas så att de har fullgod funktion och inte orsakar olägenhet. Med fullgod funktion menas att avfallsanordningen fungerar så som avsett och därmed inte orsakar någon skada på miljö, människors hälsa eller andra anordningar och verksamheter. Se bilaga 1 för särskilda krav på vissa anordningar.

7. Annat avfall än avfall under kommunalt ansvar från verksamheter

Se bilaga 1 för särskilda krav.

Uppgiftsskyldighet

76 § Den som bedriver en yrkesmässig verksamhet inom kommunen som ger upphov till annat avfall än avfall under kommunalt ansvar ska lämna de uppgifter om arten, sammansättningen, mängden eller hanteringen av avfallet som behövs som underlag för kommunens renhållningsordning.

~~**77 §** För den som driver en yrkesmässig verksamhet och har oljeavskiljare ska information om anordningen lämnas vid nyinstallation, vid förändringar av verksamheten som rör oljeavskiljarens funktion eller på begäran av kommunen.~~

77§ Enligt 4 kap. 9 § avfallsförordningen ska den som är innehavare av en hamn lämna uppgift om behovet av avfallshantering enligt 4 kap. 8 § avfallsförordningen till kommunen.

8. Undantag för avfall under kommunalt ansvar

Kompostering, annan återvinning eller bortskaffande av visst avfall under kommunalt ansvar

78 § Avfall får endast tas om hand på den egna fastigheten under förutsättning att det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa och miljön.

79 § Matavfall ~~bör~~ ska sorteras ut och behandlas genom kommunens insamlingssystem eller genom kompostering på den egna tomten. I kärl/fack för insamling av matavfall får inget annat än matavfall läggas.

80 § Kompostering av matavfall på fastigheten får endast ske efter anmälan till Miljö- och byggnadsnämnden. Komposten ska vara av typen varmkompost (isolerad), skadedjurssäker och utformas, placeras samt sköts på sådant sätt att olägenhet för människors hälsa och miljö inte uppkommer.

Anmälan eller tillstånd för yrkesmässig kompostering och annan behandling kan eventuellt krävas enligt miljöprövningsförordningen (2013:251).

81 § Trädgårdsavfall ska transporteras till återvinningscentral, om inte egen kompostering eller abonnemang för trädgårdsavfall förekommer. Avfallet ska hållas skilt från annat avfall, hanteras enligt bilaga 1 och enligt de instruktioner som ges vid återvinningscentral. Abonnemang för hämtning av trädgårdsavfall kan även tecknas i enlighet med avfallstaxa.

82 § Trädgårdsavfall som lämpar sig för kompostering (såsom löv, gräs eller annat grönt växtmaterial) får utan särskild anmälan enligt dessa föreskrifter komposteras och nyttjas inom fastigheten om det kan ske utan olägenhet för människors hälsa och miljö.

83 §

~~a. Inom tätort, tätbebyggt område och område med detaljplan är eldning av löv, kvistar och annat trädgårdsavfall förbjudet under perioden 1 april - 30 september. Övrig tid av året får eldning av torrt trädgårdsavfall (endast ris, kvistar och mindre~~

~~grenar men inte löv, gräs eller annat grönt växtmaterial, vilket bör komposteras), som inte kan utnyttjas för kompostering ske under förutsättning att eldning inte skapar olägenhet för människors hälsa och miljö och/eller att fara för brandspridning uppkommer.~~

~~b. Inom övriga delar av kommunen än de som omfattas ovan får eldning av löv, kvistar och annat torrt trädgårdsavfall i form av ris, kvistar och mindre grenar, ske under årets alla månader under förutsättning att eldningen inte skapar olägenhet för människors hälsa och miljö och/eller att fara för brandspridning uppstår.~~

~~c. För påskeld, valborgsmässoeld och liknande krävs tillstånd av Miljö- och byggnadsnämnden. Ansökan om tillstånd ska vara skriftlig. Utöver ovanstående ska Räddningstjänsten underrättas.~~

Inom tätort, tätbebyggt område, samlad bebyggelse och område med detaljplan eller områdesbestämmelser är eldning av trädgårds- och parkavfall förbjudet under perioden 1 april - 30 september.
Eldning är dock tillåten i samband med valborgsmässoafton och påskhelgen (skärtorsdagen-annandag påsk) men ska ske på ett sätt så att det inte orsakar mer än ringa eller tillfällig störning i närområdet.

Endast torrt trädgårds- och parkavfall som inte kan komposteras, det vill säga ris, kvistar och grenar, får eldas om det kan ske utan att olägenhet uppstår och det inte strider mot andra föreskrifter eller beslut. Exempel på beslut som kan vara aktuella är beslut meddelade med stöd av miljöbalken eller utfärdade med stöd av förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor. Även brandriskvarning ska beaktas.

84 §
Trädgårds- och parkavfall som innehåller parkslide, lupiner eller invasiva främmande arter som finns upptagna på unionsförteckningen enligt förordningen (EU) nr 1143/2014 får inte eldas utan ska lämnas till kommunen enligt vad som framgår i bilaga 1.

Trädgårds- och parkavfall kan lämnas till kommunen enligt sorteringsbilagan.

Att elda mat/restavfall, farligt avfall och grovavfall är aldrig tillåtet.

85 § Döda sällskapsdjur kan lämnas på veterinärkliniker och djurbegravningsplatser eller till Renovas specialugn i Sävenäs, Göteborg. Döda sällskapsdjur, förutom hästdjur, får också grävas ner enligt Jordbruksverkets föreskrifter (2010:59). Döda sällskapsdjur hanteras enligt bilaga 1.

Prövning av undantag
86 § Ansökan om undantag från dessa föreskrifter prövas av Miljö- och byggnadsnämningen om inget annat anges. Ansökan ska, oberoende av vem som prövar den, vara skriftlig och alltid innehålla uppgifter om vilka avfallsslag som avses samt en redogörelse för på vilket sätt avfallet avses omhändertas.

a) Undantag från bestämmelserna i dessa föreskrifter kan inte ges retroaktivt. Undantag gäller från och med det datum beslut om undantag medgivits och

till det datum som anges i beslutet. Om inget slutdatum anges i beslutet gäller detta tills dess att förhållandena ändras.

b) Medgivna undantag är personliga och upphör i samband med byte av fastighetsinnehavare.

c) Medgivna undantag kan upphävas med omedelbar verkan om:

I. Förhållandena ändras; dvs. om de förutsättningar som fanns när undantaget medgavs inte längre gäller.
II. Fastighetsinnehavare lämnat felaktiga uppgifter som legat till grund för medgivandet.
III. Hanteringen inte sker efter angivna villkor.
IV. Hanteringen visar sig orsaka olägenhet för människors hälsa och miljö.

Gemensam avfallslösning

87 § En eller flera avfallsbehållare, underjordsbehållare eller container får betjäna flera fastighetsinnehavare. Detta under förutsättning att kommunen givit sitt medgivande och att bestämmelserna i dessa föreskrifter om fyllnadsgrad och vikt beaktas och att olägenheter för människors hälsa eller miljön inte uppstår. En av fastighetsinnehavarna ska förbinda sig att ansvara för uppställningsplats. Medgivande om gemensam avfallsbehållare kan återkallas om kommunen konstaterar att förutsättningar för medgivandet inte längre är uppfyllda.

Varje ingående fastighet (boenhet) ska betala de avgifter som framgår av avfallstaxan. Delning av kostnad avser enbart de avgifter som framgår av avfallstaxan.

Gemensam kompost

88 § Två till varandra gränsande fastighetsinnehavare av villa, radhus och fritidshus kan under förutsättning att olägenhet för människors hälsa och miljö inte uppstår, samt efter ansökan till Miljö- och byggnadsnämnden, medges tillstånd att använda gemensam kompost om följande villkor är uppfyllda:

a) Avståndet mellan de fastigheter som avses i ansökan är högst 100 m.

b) Antalet personer som varmkomposten ska betjäna inte överstiger fem.

c) Berörda fastighetsinnehavare gör en gemensam ansökan.

Uppehåll i hämtning av matavfall, restavfall och förpackningsavfall

89 §

a) Permanentbostad kan efter ansökan till kommunen kan medges uppehåll i hämtning av matavfall, restavfall och förpackningsavfall under förutsättning att fastigheten är outnyttjad under en sammanhängande tid om minst fyra (4) månader. Med outnyttjad fastighet avses fastighet som endast besöks för tillsyn och där ingen vistelse som påkallar hämtning sker. Uppehåll medges som längst för ett (1) år i taget. Komplett ansökan om uppehåll ska lämnas senast en (1) månad innan önskad uppehållsperiod.

Betalningsskyldigheten för den fasta delen av taxan kvarstår. Om sökanden

återkommer till fastigheten utan att meddela detta utgår full hämtningsavgift för hela den period som ansökan om uppehåll omfattar.

b) Verksamheter eller flerfamiljshus kan efter ansökan till kommunen medges uppehåll i hämtning av matavfall, restavfall och förpackningsavfall under förutsättning att fastigheten är outnyttjad under en sammanhängande tid om minst fyra (4) månader. Med outnyttjad fastighet avses fastighet som endast besöks för tillsyn och där ingen vistelse som påkallar hämtning sker. Uppehåll medges som längst för ett (1) år i taget. Komplett ansökan om uppehåll ska lämnas senast en (1) månad innan önskad uppehållsperiod.

   Betalningsskyldigheten för den fasta delen av taxan kvarstår. Om sökanden återkommer till fastigheten utan att meddela detta utgår full hämtningsavgift för hela den period som ansökan om uppehåll omfattar.

c) Fritidsboende kan efter ansökan till kommunen medges uppehåll i hämtning av matavfall, restavfall och förpackningsavfall under förutsättning att fastigheten är outnyttjad under hela perioden v.20 (maj)- v.37 (september). Med outnyttjad fastighet avses fastighet som endast besöks för tillsyn och där ingen vistelse som påkallar hämtning sker. Uppehåll medges som längst för ett (1) år i taget. Komplett ansökan om uppehåll ska lämnas senast en (1) månad innan önskad uppehållsperiod.

   Betalningsskyldigheten för den fasta delen av taxan kvarstår. Om sökanden

   återkommer till fastigheten utan att meddela detta utgår full hämtningsavgift för hela den period som ansökan om uppehåll omfattar.

d) Fastighetsinnehavare till fastighet som är i sådant skick att den inte är beboelig kan efter ansökan till kommunen medges uppehåll. Komplett ansökan om uppehåll ska lämnas senast en (1) månad innan önskad uppehållsperiod. Ett skriftligt intyg från fastighetsinnehavaren om att fastigheten är obeboelig ska bifogas ansökan om uppehåll.

   Uppehåll medges endast för den period som fastigheten beräknas vara obeboelig. För obeboelig fastighet utgår ingen avgift enligt taxan om ansökan beviljas.

e) Fastighetsinnehavare till dödsbon kan efter ansökan till kommunen medges uppehåll i hämtningen av matavfall, restavfall och förpackningsavfall. Skäl för uppehållet ska vara att fastigheten står tom och endast besöks för tillsyn och där ingen vistelse som påkallar hämtning förekommer.

   För fastigheter som är dödsbon och inte nyttjas utgår ingen avgift enligt taxan.

Uppehåll i hämtning slam

90 § Uppehåll i tömning av slam från enskild avloppsanläggning kan efter ansökan till kommunen medges, om fastigheten inte kommer att nyttjas under en sammanhängande tid om minst 12 månader. Innan uppehåll medges ska avloppsanläggning vara tömd.

Efter tömningen får anläggningen inte brukas under uppehållsperioden. Uppehåll

medges som längst för två (2) år i taget. Komplett ansökan om uppehåll ska lämnas senast en (1) månad innan önskad uppehållsperiod.

Betalningsskyldigheten för den fasta delen av taxan kvarstår. Om sökanden återkommer till fastigheten utan att meddela detta utgår ordinarie slamtömningsavgift för den period som ansökan om uppehåll omfattar.

Fastighetsinnehavare ska utan dröjsmål meddela tillståndsgivaren om förändrade förhållanden som påverkar medgivna undantag.

Eget omhändertagande av matavfall och restavfall

91 § Fastighetsinnehavare som själv kan ta hand om matavfall och restavfall från den egna fastigheten på ett sådant sätt att fara eller olägenhet för människors hälsa och miljö inte uppkommer kan efter ansökan till Miljö- och byggnadsnämnden i undantagsfall medges befrielse från skyldigheten att lämna sitt avfall till kommunen.

I samband med ansökan ska skälen till undantaget noggrant beskrivas samt hur olika typer av avfallsslag kommer att omhändertas. Undantaget omfattar endast ett år i taget. Ansökan om förnyat undantag ska lämnas till Miljö- och byggnadsnämnden senast en månad innan undantagsperioden tagit slut.

Även om fastighetsinnehavare medgivits undantag för eget omhändertagande kvarstår betalningsskyldigheten för den fasta delen
av taxan. Uppgifter om uppkomna avfallsvolymer ska lämnas till kommunen senast under mars månad varje år för den volym som uppkom året innan.

Anmälan eller tillstånd för yrkesmässig kompostering kan eventuellt krävas enligt miljöprövningsförordningen (2013:251).

Eget omhändertagande av slam

92 § Eget omhändertagande av slam och uttjänt fosforfiltermaterial från egen avloppsanläggning kan medges efter skriftlig ansökan till Miljö- och byggnadsnämnden som då gör en särskild prövning. En förutsättning för eget omhändertagande är att sökande är ägare eller arrendator av en jordbruksfastighet. Även intilliggande fastigheter till jordbruksfastighet kan få medgivande för omhändertagandet genom jordbruksfastighetens försorg. Det är viktigt att ett kretslopp uppstår. Spridning ska ske på jordbruksmark (åkermark/betesmark). För att få omhänderta och nyttja slammet krävs att avfallet hygieniserats i enlighet med Naturvårdsverkets bestämmelser.

Eget omhändertagande av latrin

93 § Fastighetsinnehavare kan efter ansökan till Miljö- och byggnadsnämnden medges tillstånd att kompostera latrin och avfall från mulltoa eller liknande. Komposteringen ska ske i enlighet med de villkor som anges av nämnden och på ett sådant sätt att olägenhet för människors hälsa och miljö inte uppstår.

Förlängt hämtningsintervall för restavfall

94 § Inom område 1 kan fastighetsinnehavare med godkänd komposteringsanläggning från Miljö- och byggnadsnämnden medges hämtning av restavfall var fjärde eller sjätte vecka. Villkoren för förlängt hämtningsintervall är att:
Allt organiskt nedbrytbart köksavfall komposteras i godkänd kompostbehållare
Kompostering kan ske utan olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Kommunens anvisningar följs.
Avfallsföreskrifternas övriga bestämmelser följs.

Inom område 1 kan fastighetsinnehavare där matavfallet hämtas genom kommunens insamlingssystem medges hämtning av restavfall var fjärde vecka.

Medgivande om utsträckt hämtningsintervall kan återkallas om kommunen konstaterar att matavfall, trots uppgifterna om kompostering eller utsortering, lämnas i behållaren för restavfall för hämtning eller om kommunen på annat sätt gör sannolikt eller konstaterar att matavfall från fastigheten inte omhändertas på det sätt som medgivits eller uppgivits.

Förlängt tömningsintervall för avloppsanläggning
95 § Förlängt slamtömningsintervall för avloppsanläggning än ett år kan medges

efter skriftlig ansökan till Miljö- och byggnadsnämnden som då gör en särskild prövning. En förutsättning för att Miljö- och byggnadsnämnden ska kunna förlänga slamtömningsintervallet är att avloppsvattnet genomgår längre gående rening än slamavskiljning samt att tillstånd finns för avloppsanläggningen. För sluten tank krävs uppgifter om anläggningens belastning och beskaffenhet för att bedöma att hämtning inte behöver utföras med ordinarie intervall utan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Förlängt tömningsintervall för fosforfälla
96 § Förlängt tömningsintervall för fosforfälla än vartannat år kan medges efter skriftlig ansökan till Miljö- och byggnadsnämnden som då gör en särskild prövning. En förutsättning är att fosforfällan belastas mindre än den har kapacitet för/är avsedd för. Miljö- och byggnadsnämnden bedömer i det enskilda fallet vilket tömningsintervall som anses kunna vara skäligt framöver.

Förlängt tömningsintervall för fettavskiljare
97 § Undantag från kravet på tömning av fettavskiljare minst två gång år kan beviljas efter ansökan till kommunens VA-enhet.

Insamling av matavfall och restavfall via säck.
98 § Undantag från kraven om uppsamling av matavfall och restavfall i kärl får medges fastighetsinnehavare som har synnerliga skäl, t.ex. om kärlhantering bedöms vara omöjlig på grund av fastighetens (med tillhörande tomtmark) beskaffenhet och utformning. Säck av den storlek som kommunen anvisar ska då användas.

Kvalitetskontroll
99 § Kommunen får göra stickprovskontroll av kommunalt avfall för att kontrollera att sorteringsanvisningarna och övriga bestämmelser följs, i syfte att säkerställa att renheten på avfallet i syfte att undersöka avfallets sammansättning i stort.

Utveckling inom avfallshantering
100 § Kommunen får bedriva försöksverksamhet där avsteg från avfallsföreskrifterna kan göras genom projekt.

Testområde

101 § Efter samråd med Miljö- och byggnadsnämnden får andra hämtningsintervall, behållare och insamlingssystem än vad som anges i dessa föreskrifter tillämpas under, testperioder i begränsade områden för att utveckla servicen mot medborgarna.

Övriga undantag

102 § Vid synnerliga skäl kan andra undantag efter ansökan till Miljö- och byggnadsnämnden. Synnerliga skäl kan t.ex. vara åtgärd som främjar återanvändning eller återvinning och inte innebär olägenhet för människors hälsa och miljö.

Ikraftträdande

Dessa föreskrifter träder i kraft 2026-01-01, då föreskrifter för avfallshantering för 2Kungälvs kommun 2023-11-03 (§183/2023) upphör att gälla.

Tidigare meddelade dispenser och andra beslut meddelade med stöd av de upphävda föreskrifterna ska anses meddelade med stöd av motsvarande bestämmelser i denna föreskrift.

Bilaga 1. Föreskriftsbilaga för sortering och lämning av avfall m.m.

Osorterat avfall och restavfall ska läggas i påse eller paket och lämnas i behållare. Avfallet ska vara väl emballerat så at det inte sprids eller at skada, arbetsmiljöproblem och andra olägenheter uppkommer. Kärl och säckavfall får inte lämnas på kommunens återvinningscentraler.

Glödande avfall får inte lämnas till kommunens avfallshantering. Mer information om sortering av avfall finns på Kungälvs kommuns hemsida.

Tabell 1 Avfall från Hushåll

Typ av avfall som ska sorteras ut och hållas skiljt från annat avfall	**Krav på utsortering**	**Krav på emballering, förvaring, anordningar med mera**	**Instruktion för hämtning/lämning**
Bygg och rivningsavfall som inte producerats i en yrkesmässig verksamhet. Exempelvis kakel, fönster, gipsskivor, oimpregnerat trä, tegel	Detta avfall ska sorteras ut och hanteras separat från annat kommunalt avfall och avfall under kommunalt ansvar. Bygg- och rivningsavfall får hanteras tillsammans med skrymmande avfall av samma materialslag. Avfallet ska sorteras i åtminstone följande sex fraktioner: trä, mineral (betong, tegel, klinker, keramik och sten), metall, glas, plast och gips.	Fraktionerna ska förvaras skilt från varandra och annat avfall och även transporteras skilt.	Bygg och rivningsavfall som inte produceras i en yrkesmässig verksamhet får lämnas till kommunens återvinningscentraler om mängden inte överskrider 2 kbm per besök. Överskridande mängder hämtas fastighetsnära av godkänd entreprenör enligt tjänster i kommunens avfallstaxa. Entreprenörens instruktioner och sorteringsanvisningar gäller vid hämtning. Hämtning kan beställas med tjänster enligt kommunens avfallstaxa. Avfallet lämnas utsorterat i åtminstone fraktionerna trä, mineral (som består av betong, tegel, klinker, keramik eller sten), metall, glas, plast och gips. Jord/sten lämnas på Munkegärde åvc. Asfalt hämtas av godkänd entreprenör enligt avfallstaxan. Bygg- och rivningsavfall får hanteras tillsammans med skrymmande avfall av samma materialslag. Annan transportör godtas enligt 21 §.
Farligt avfall Följande produkter eller ämnen utgör exempel på vad som ska hanteras som farligt avfall:	Detta avfall ska sorteras ut och hanteras separat från annat kommunalt avfall och avfall under kommunalt ansvar.	Ska vara tydligt märkt med uppgift om innehåll, om möjligt använd originalförpackningen. Olika typer av farligt avfall får	Hushåll ska lämna avfallet till kommunens insamlingssystem för farligt avfall, återvinningscentral eller annan av kommunen anvisad plats.

• Färg, lackavfall samt hartser, • Limavfall (exempelvis kontaktlim, epoxilim, spackel), • Lysrör (exempelvis lågenergilampor, solarierör, halogenlampor) • Lösningsmedel • Fotokemikalier (exempelvis fix och framkallare) • Bekämpnings-medel • Sprayburkar • Annat starkt surt eller alkaliskt avfall (exempelvis frätande ämnen som kaustiksoda, svavelsyra, ammoniak, lut, avkalkningsmedel) • Avfall som innehåller kvicksilver (exempelvis termometrar, barometrar		inte blandas *eller spädas ut med (1) andra slag av farligt avfall, (2) annat avfall eller (3) andra ämnen eller material.* Förvaras så att risk för spridning till omgivningen inte sker.	Boende i flerbostadshus kan lämna avfallet i det insamlingssystem som fastighetsinnehavaren tillhandahåller. Hämtning av farligt avfall från fastighet kan beställas med tjänster enligt kommunens avfallstaxa. Annan transportör godtas enligt 21 §.
Spillolja	Spillolja utgör farligt avfall. Spillolja ska sorteras ut och hanteras separat från annat farligt avfall. Spillolja som är isolerolja ska hållas åtskild från andra isoleroljor och andra spilloljor till dess att halten av PCB-produkter i isoleroljan har fastställts. Den som hanterar spillolja ska se till att spilloljan inte blandas med spilloljor med andra egenskaper eller med andra typer av avfall eller ämnen på ett sätt som hindrar (1) regenerering av spilloljan, eller (2) annan materialåtervinning som ger likvärdiga eller bättre miljöeffekter än regenerering.	Ska vara tydligt märkt med uppgift om innehåll	Spillolja lämnas vid återvinningscentral eller på annan av kommunen anvisad plats. Hämtning av farligt avfall från fastighet kan beställas med tjänster enligt kommunens avfallstaxa. Annan transportör godtas enligt 21 §.
Grovavfall Exempelvis trasiga möbler, cyklar, barnvagnar, stora leksaker och julgranar.	Grovfall som utgör kommunalt avfall under kommunalt ansvar behöver på grund av avfallets egenskaper hanteras separat från annat hushållsavfall.	Grovavfall från hushåll för separat borttransport av kommunen ska i första hand förpackas i behållare som tillhandahålls av kommunen.	Grovavfall från hushållen lämnas vid återvinningscentral. På återvinningscentralen ska avfallet sorteras och lämnas enligt instruktioner på plats.

		I andra hand ska avfallet, i den mån det är möjligt, buntas eller förpackas i lämpligt emballage och förses med märkning som klargör att det är fråga om grovavfall	All övrig transport av grovavfall från fastighet ska utföras genom kommunens försorg. Hämtning från fastighet kan beställas separat enligt kommunens avfallstaxa Annan transportör godtas enligt 21 §.
Ej brännbartrestavfall t.ex. keramik, porslin, glas som inte är förpackning etc.	Allt avfall som blir kvar efter källsortering	På återvinningscentralen ska avfallet lämnas enligt instruktioner på plats.	Lämnas på återvinningscentral. Annan transportör godtas enligt 21 §.
Trädgårdsavfall Exempelvis fallfrukt, löv, gräs, kvistar och grenar som är mindre än 3 cm i diameter.	Ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall.	På återvinningscentralen ska avfallet lämnas enligt instruktioner på plats. Vid hämtning av trädgårdsavfall i kärl, ska avfallet läggas löst i kärlet och inte packas så hårt att tömningen försvåras.	Trädgårdsavfall från hushållen lämnas vid återvinningscentral. Hämtning från fastighet kan beställas separat enligt kommunens avfallstaxa. Hämtning av trädgårdsavfall sker separat från hämtning av annat grovavfall. Annan transportör godtas enligt 21 §.
Latrin	Ska avskiljas och hållas skilt från annat avfall	Endast latrinbehållare av engångstyp får användas. Latrinbehållare ska förslutas väl och får inte fyllas till mer än 4/5 av sin volym. Maximalt får latrinbehållaren väga 15 kg. Behållaren som ska vara väl försluten så att avfallet inte kan spridas.	Hämtning från fastighet kan beställas separat enligt kommunens avfallstaxa. På hämtningsdagen ska latrinbehållare placeras på den plats som anvisats av kommunen. Överfyllda och/eller trasiga behållare hämtas inte.
Matavfall Exempelvis matrester, kaffesump och hushållspapper. Små mängder fallfrukt och	Ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall. ~~Inom hämtningsområde 1~~	Från hushåll ska läggas i påse som tillhandahålls av kommunen.	Lämnas i behållare för matavfallet eller egen kompost.

snittblommor är trädgårdsavfall som får lämnas i matavfallet.	Utsortering av matavfall är obligatorisk för: -verksamheter som omfattas av kommunalt ansvar, -flerbostadshus och - hushåll i småhus, såväl för fritidshus som för permanentboende, träder i kraft 1 januari 2026 ~~Matavfallet får komposteras på fastighet efter anmälan till kommunen.~~ ~~Inom hämtningsområde 2 är utsortering av matavfall obligatorisk.~~ Matavfall sorteras ut och behandlas genom kommunens insamlingssystem eller genom kompostering på den egna tomten.	Matavfall ska av avfallslämnaren lämnas i papperspåse av typ som godkänts av kommunen. Matavfall från verksamheter ska av avfallslämnaren förpackas i särskild påse, säck eller lämnas i tank av typ som godkänts av kommunen	Matavfall borttransporteras från fastigheten i enlighet med hämtningsintervall som kommunen tillhandahåller.
Textilavfall, som utgör kommunalt avfall från hushåll Exempelvis kläder och hemtextilier.	Ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall. Undantag i enighet med 3 kap. 16 § avfallsförordningen.	Läggs i påse.	Lämnas till kommunens insamlingssystem för textilavfall, återvinningscentral eller annan av kommunen anvisad plats. Textilier för återbruk kan lämnas till valfri aktör. Annan transportör godtas enligt 21 §.
Textilavfall som utgör kommunalt avfall från detaljhandel och annan verksamhet än detaljhandel	Ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall. Undantag i enighet med 3 kap. 16 § avfallsförordningen.	Läggs i påse/säck	Lämnas vid kommunens återvinningscentral i de kärl och anordningar som kommunen tillhandahåller för textilavfall eller budas hämtning från kommunen eller kommunens upphandlade/auktoriserad utförare. Annan transportör godtas enligt 21 §.

Slam och fosforfiltermaterial från enskilda avloppsanläggningar	Ska vara åtkomligt för tömning i den anläggning där det genereras	Filtermaterial från fosforfällor och andra jämförbara filter ska vara förpackat eller tillgängligt på ett sådant sätt att hämtning kan utföras av fordon utrustat med kran eller suganordning.	Filtermaterialet ska vara åtkomligt för tömning. Mobil toalett töms genom slamsugning.

Fett från fettavskiljare	Enligt Allmänna Bestämmelser för Vatten och Avlopp (ABVA).		Anordningen ska vara åtkomlig för tömning.
Matfetter och frityroljor	Ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall.	Ska förvaras i behållare med tätslutande lock, exempel en plastflaska. Små mängder kan torkas upp med hushållspapper och hanteras som matavfall. Större mängd matfetter eller frityroljor lämnas på återvinningscentral.	Lämnas vid återvinningscentral eller på annan av kommunen anvisad plats. Annan transportör godtas enligt 21 §.
Döda sällskapsdjur samt avfall från husbehovsjakt, högst 1 kilogram per hämtningstillfälle.	Mindre sällskapsdjur får grävas ner på egen fastighet utan anmälan enligt Jordbruksverkets föreskrifter Mindre sällskapsdjur kan även grävas ner på den egna fastigheten, förutsatt att graven är så djup att djur hindras från att gräva upp kroppen, att ingen misstanke om smitta föreligger samt att det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön.	Ska förpackas väl innan det läggs i behållare för kärl och säckavfall. Om det lämnas till Renovas Avfallskraftvärmeverk i Sävenäs ska emballaget bestå av dubbla plastsäckar omslutna av papperspåse.	Avlidet sällskapsdjur under 1 kg kan lämnas i behållare för restavfall om det inte finns någon misstanke om smitta. Annan transportör godtas enligt 21 §.
Större döda djur eller större mängd sådant avfall Det vill säga andra djur än döda sällskapsdjur samt avfall från husbehovsjakt överstigande 1 kg kilogram	Döda sällskapsdjur, förutom hästdjur, får också grävas ner enligt Jordbruksverkets föreskrifter (2010:59). För nedgrävning av häst ska Miljö- och byggnadsnämndens anvisningar följas efter samråd. Ska grävas ner på den egna fastigheten, förutsatt att graven är så djup att djur hindras från att gräva upp kroppen, att ingen misstanke om smitta föreligger samt att det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön.	Kontakta veterinär. Gällande föreskrifter från Jordbruksverket ska beaktas. Om det lämnas till Renovas Avfallskraftvärmeverk i Sävenäs ska emballaget bestå av dubbla plastsäckar omslutna av papperspåse.	Döda sällskapsdjur kan lämnas på veterinärkliniker och djurbegravningsplatser eller till Renovas specialugn i Sävenäs, Göteborg. Avlämning på Renovas anläggning sker enligt anläggningens anvisningar och kostnader. Annan transportör godtas enligt 21 §.

Andra animaliska biprodukter än döda sällskapsdjur och matavfall. Blandas före detta livsmedel med annat avfall utgör den blandade fraktionen före detta livsmedel och är APB enligt definitionen.		Före detta livsmedel från butik ska av avfallslämnaren förpackas i särskild påse, säck eller lämnas i tank av typ som godkänts av kommunen.	I Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 2006:84) och i Rådets förordning (1069/2009/EG) finns regler om hantering av animaliska biprodukter som syftar till att hindra spridning av smittämnen. Djurkadaver och annat animaliskt avfall ska hanteras enligt dessa föreskrifter. Annan transportör godtas enligt 21 §.
Skärande avfall Exempelvis trasiga dricksglas och knivar.		Omsluts av förpackning eller påse för att skydda mot skärskador. Ska vara väl emballerade så att avfallet inte kan orsaka skada eller arbetsmiljörisker.	Läggs i behållare för restavfall.
Stickande och skärande avfall (kanyler eller sprutor)	Bland annat kanyler och Sprutor. Enligt Socialstyrelsens författningssamling (SOSFS 2005:26) för smittförande/skärande/ stickande avfall.	Kanyler ska läggas i speciell behållare som tillhandahålls av apotek, så att inte skärskador eller annan olägenhet uppstår Kanyler och sprutor får inte läggas i avfallsbehållare.	Lämnas till apotek som kommunen har avtal med. Annan transportör godtas enligt 21 §.
Förpackningar av papper och kartong, plast färgat glas, ofärgat glas, metall	Inom hämtningsområde 1 Utsortering och fastighetsnära insamling av plast-, papper, ofärgat, färgat glasförpackningar är obligatorisk för: hushåll i småhus, såväl för fritidshus som för permanentboende. Förpackningarna sorteras i separata fack i tvåfackskärlen eller fyrfackskärlet. ~~Träder i kraft 1 januari 2024 och gäller hushåll där fyrfacksinsamling eller tvåfacksinsamling är möjlig.~~ För hushåll där tvåfackshämtning eller fyrfackshämtning inte är möjlig ska utsorterade förpackningar lämnas i ett insamlingssystem som kommunen eller kommunens utförare tillhandahåller, enligt överenskommen eller anvisad plats.	Lämnas lösa i de behållare/kärl som tillhandahålls/anvisas.	Förpackningar borttransporteras av kommunen i enlighet med de hämtningsintervall som kommunen tillhandahåller.

	~~Vid nyproduktion eller ombyggnad av flerbostadshus ska fastighetsnära insamling av utsorterade förpackningar ske från 1 januari 2024.~~ ~~Förpackningarna ska lämnas i särskilda behållare för respektive fraktion. För övriga flerbostadshus gäller kravet på fastighetsnära insamling av utsorterade förpackningar från 1 januari 2027~~. Vid nyproduktion eller ombyggnad av flerbostadshus ska fastighetsnära insamling av utsorterade förpackningar ske i ett insamlingssystem som kommunen eller kommunens utförare tillhandahåller. För övriga flerbostadshus gäller kravet på fastighetsnära insamling av utsorterade förpackningar från 1 januari 2027.		
Returpapper avser tidskrifter, direktreklam, telefonkataloger, kataloger för postorderförsäljning och liknande produkter av papper	I enlighet med definitionen av returpapper i Avfallsförordningen	Lämnas löst i de behållare/kärl som tillhandahålls/ anvisas	Ska lämnas i de insamlingssystem som tillhandahålls av kommunen. Om fastighetsinnehavaren tillhandahåller behållare för returpapper kan avfallet lämnas där. Annan transportör godtas enligt 21 §.
Kasserade bilbatterier	I enlighet med definitionen av batteri i batteriförordningen (2008:834)	Ställs upp på ett sätt som förhindrar att batterisyra/ innehåll rinner ut	Lämnas till återvinningscentral eller producenternas insamlingssystem. Annan transportör godtas enligt 21 §.
Kasserade bärbara batterier. Om kasserade produkter innehåller lösa bärbara batterier ska dessa plockas ur. Är de bärbara batterierna inbyggda i produkten hanteras den som avfall från elutrustning	I enlighet med definitionen av bärbart batteri i batteriförordningen (2008:834).	Förvaras så att risk för spridning till omgivningen inte sker.	Lämnas till kommunens eller producenternas insamlingssystem.

Konsumentelavfall Exempelvis trasig dator, mobiltelefonladdare och kaffebryggare.	Skrymmande konsumentelavfall ska sorteras ut och hållas skiljt från annat grovavfall. Smått elavfall ska sorteras ut och hållas skilt från kärl och säckavfall. Enligt förordningen (2014:1075) om producentansvar för elutrustning.	Förvaras så att risk för spridning till omgivningen inte sker.	Lämnas till producenternas eller kommunens insamlingssystem. På återvinningscentralen ska avfallet lämnas enligt instruktioner på plats. Hämtning av skrymmande konsumentelavfall kan beställas med tjänster för grovavfall enligt kommunens avfallstaxa. Om fastighetsinnehavaren tillhandahåller behållare för konsumentelavfall kan avfallet lämnas där. Annan transportör godtas enligt 21 §.
Läkemedel	I enlighet med definitionen av läkemedel i förordningen (2009:1031) om producentansvar för läkemedel.	Ska lämnas i behållare/ påse som tillhandahålls av apoteket.	Lämnas till apotek. Läkemedelsavfall är miljöfarligt och får inte spolas ner i avloppet eller slängas bland hushållssoporna. Annan transportör godtas enligt 21 §.
Avfall som innehåller asbest	Ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall.	Förpackas väl i kraftig plast (minst 0,2 mm). Tejpar paketet så att inga asbetsfibrer kan läcka ut. Paketet ska vara märkt med texten ASBEST. Asbest som är emballerat i vanliga sopsäckar tas inte emot.	Lämnas i behållare vid Munkegärde återvinningscentral. På återvinningscentralen ska avfallet lämnas enligt instruktioner på plats. Maximalt 50 kilogram asbesthaltigt material per besök får lämnas. Om mängden överskrider 50 kilogram per besök, ska hämtning utförs av en godkänd avfallsmottagare med tillstånd.
Invasiva främmande växter (*exempelvis, parkslide, jättebalsamin, jätteloka, tromsöloka, smal vattenpest*)	Ska sorteras ut och hållas skilt från trädgårdsavfall och från annat grovavfall	Invasiva främmande växter ska emballeras väl så att risken för spridning av arten minimeras, avfallet får inte beblandas med trädgårdsavfall.	Invasiva främmande växter från hushållen lämnas vid Munkegärde återvinningscentral. På återvinningscentralen ska avfallet lämnas enligt instruktioner på plats. Annan transportör godtas enligt 21 §.
Restavfall	I behållare för restavfall får endast läggas sådant avfall som kvarstår då övrigt avfall enligt kommunens avfallsföreskrifter sorterats ut.	Lägg i påse eller annat lämpligt emballage.	Restavfall borttransporteras från fastighet i enlighet med hämtningsintervall som kommunen tillhandhåller.

Däck	Enligt förordningen (1994:1236) om producentansvar för däck.		Lämnar till plasts som anvisas av bilproducent eller på Munkegärde återvinningscentral
Återbrukbara produkter	Ex: Hela och rena kläder, möbler, sportutrustning, husgeråd m.m.		Lämnas direkt till second-hand-aktör eller på ÅVC.
Fiskeredskap av plast från hushåll eller som till sin art och sammansätttning liknar avfall från hushåll	Plastfiskeredskapen ska sorteras ut och förvaras skiljt från annat avfall, 3 kap. 12 b § AvfallsF. Om en elutrustning är inbyggd eller på annat sätt ingår i ett fiskeredskap som har blivit avfall ska elutrustningen avlägsnas innan fiskeredskapet lämnas, om den kan avlägsnas på ett enkelt sätt. Om elutrustningen inte kan avlägsnas på ett enkelt sätt ska fiskeredskapet som har blivit avfall lämnas som elutrustning.	Lämnas löst i kärl eller anordning	Lämnas vid Munkegärde återvinningscentral
Lättantändligt avfall, aska, grillkol etc.	Lättantändligt avfall, varm aska eller grillkol får inte läggas i avfallsbehållare. Inteheller frätande ämnen eller ämnen som kan orsaka självantändning. Lättantändligt avfall,varm aska eller grillkol ska tills dess brandrisk inte längre råder förvaras i lämpligt kärlav metall eller annat material som inte är brännbart.	Kall aska och sot från kol och vedeldning ska sorteras som restavfall och hanteras samt förpackas på ett sådant sätt att det inte kan förorsaka brand i avfallsbehållare eller medföra störning genom damning vid hämtning.	

Återvinningscentral, ÅVC

Hushåll från Kungälvs kommun har fria besök till kommunens återvinningscentraler, (ÅVC). Där kan de lämna sorterat grovavfall, farligt avfall och elavfall som uppkommit i det egna hushållet. Kommunens aktuella inpasseringssystem ska användas enligt kommunens anvisningar. ~~Vid återvinningscentralerna finns inpasseringssystem med bommar som öppnas med hjälp av svenskt körkort eller passerkort.~~ För att få tillträde till återvinningscentralen krävs att boende är folkbokförd och/eller fastighetsägare i kommunen, betalar avfallstaxa, samt är över 18 år. ~~Passerkort finns för de som saknar svenskt körkort~~. Allt avfall som lämnas på ÅVC ska vara sorterat. Maximalt 2 kbm sorterat grovavfall/byggavfall, 8 st personbilsdäck, 10 kg farligt avfall, 5 enheter elavfall får lämnas per besök. Återvinningscentraler ordningsregler gäller vid besök på anläggningen. Endast fordon som väger högst 3,5 ton inklusive last får lämna på återvinningscentralerna.

Verksamhetsavfall, till exempel bygg- och rivningsavfall som produceras i en yrkesmässig verksamhet, faller inte under kommunens insamlingsansvar och ska hanteras separat från avfall under kommunalt ansvar. Avfallsinnehavaren ansvarar för att anlita en

godkänd transportör med tillstånd för borttransport från fastigheten.

~~Småföretag kan lämna sorterat grovavfall mot en kostnad.~~ Företag som besöker kommunens återvinningscentraler ska betala en avgift för att få lämna sorterat grovavfall. Det är inte tillåtet att använda körkort för att komma in på ÅVC som företagare och lämna avfall. Kommunens aktuella inpasseringssystem ska användas enligt kommunens anvisningar. Fakturering/debitering sker via kommunens aktuella system för fakturering.

~~Passerkort för företag krävs innan besöket till återvinningscentralen.~~ Endast fordon som väger högst 3,5 ton inklusive last får lämna på återvinningscentralerna. Allt avfall som lämnas på ÅVC ska vara sorterat och maximalt 2 kbm sorterat grovavfall per besök får lämnas. Farligt avfall från verksamheter får ej lämnas på kommunens återvinningscentraler om inte särskilda skäl föreligger.

Särskilda sorterings- och ordningsregler för vistelse på ÅVC gäller. Avgifter för verksamheter anges i avfallstaxan.

Tabell 2. Exempel på avfall från verksamheter

Verksamhetsutövare ansvarar för att söka tillstånd för yrkesmässig transport enligt avfallsförordningen

Typ av avfall som ska sorteras ut och hållas skiljt från annat avfall	Krav på utsortering	Krav på emballering, förvaring, anordningar med mera	Instruktion för hämtning/lämning
Avfall under kommunalt Ansvar Exempelvis avfall från personalmatsalar och restaurangavfall.	Sorteras ut och hålls skilt från annat avfall. Se tabell 1 för anvisningar.	Se tabell 1 för anvisningar.	Se tabell 1 för anvisningar.
Livsmedelsavfall	Butiker kan i stället för att skilja livsmedelsavfall från sin förpackning innan överlämnade till kommunen eller den som kommunen anlitar använda sig av en yrkesmässig utförare som kan skilja förpackningen från sitt innehåll.		Den yrkesmässiga utföraren som anlitas får transportera det förpackade livsmedelsavfallet. Livsmedelsavfallet som skiljs från sin förpackning ska behandlas biologiskt.

Kommunalt avfall från detaljhandel (med undantag för textilavfall. Ang. textilavfall se annan rad)	Förpackningar ska skiljas från sitt innehåll i enlighet med 3 kap. 4 a § avfallsförordningen samt 24 b § föreliggande föreskrifter	Flytande köks- och livsmedelsavfall lämnas i tank/behållare. För annat avfall än flytande köks- och livsmedelsavfall gäller övriga sorteringskrav i dessa föreskrifter	Flytande köks- och livsmedelsavfall lämnas till kommunen eller kommunens upphandlade eller auktoriserade utförare. För annat avfall än flytande köks- och livsmedelsavfall gäller övriga sorteringskrav i dessa föreskrifter
Brännbart avfall som inte är avfall under kommunalt ansvar Exempelvis trasiga trämöbler eller kasserade böcker med hårda pärmar.	Sorteras ut och hålls skiljt från annat avfall.		Lämnas till en godkänd avfallsmottagare som har tillstånd från länsstyrelsen.
Icke brännbart avfall	Sorteras ut och hålls skiljt från annat avfall.		Lämnas till en godkänd avfallsmottagare som har tillstånd från länsstyrelsen.

Exempelvis trasiga koppar av porslin och keramik eller trasig köksutrustning av metall.			
Bygg och rivningsavfall Exempelvis kakel, fönster, gipsskivor, oimpregnerat trä, tegel och armeringsjärn.	Avfallet ska sorteras i åtminstone följande sex fraktioner: trä, mineral (betong, tegel, klinker, keramik och sten), metall, glas, plast och gips.	Fraktionerna ska förvaras skilt från varandra och annat avfall och även transporteras skilt (transporten kan ske i samma fordon).	Lämnas till en godkänd avfallsmottagare som har tillstånd från länsstyrelsen. Mindre mängder kan lämnas på Munkegärde åvc mot uppvisande av ÅVC-kort för verksamheter. Fordon tyngre än 3,5 ton och containrar hänvisas till valfri avfallsanläggning.
Farligt avfall (exklusive elavfall) Exempelvis rester av olja eller färg, starka rengöringsmedel, produkter som innehåller kvicksilver eller andra kemikalier.	Sorteras ut och hålls skilt från annat avfall enligt 4 kap. 10 § avfallsförordningen (2020:614).	Förvaras så att risk för spridning till omgivningen inte sker.	Lämnas till en godkänd avfallsmottagare för farligt avfall. Observera att farligt avfall inte får lämnas på kommunens återvinningscentraler.
Avfall från oljeavskiljare	Sorteras ut och hålls skilt från annat avfall enligt 4 kap. 10 § avfallsförordningen (2020:614).	Kontroll av oljeavskiljaren ska göras minst en gång i halvåret, varav en gång per år av oberoende kontrollant som genomgått utbildning (ettårskontroll). Besiktning av oljeavskiljarens funktion ska göras vart femte år av oberoende kontrollant som genomgått utbildning (femårsbesiktning). Tömning ska göras vid behov. Tumregeln är att toppsugning görs när oljeskiktet är 5 cm och slamsugning när slamskiktet är 15 cm.	Hämtning utförs av en godkänd avfallsmottagare som har tillstånd från länsstyrelsen.
Anläggningar för avskiljning av produkter uppsamlingsanordningar för färgslam, ridåvatten eller liknande		Tömning och besiktning bekostas av anläggningens ägare enligt anvisningar från kommun.	Ska tömmas vid behov, dock minst en gång per år eller enligt det tömningsintervall som Miljö- och byggnadsnämnden i det enskilda fallet medger. Amalgamavskiljare ska tömmas minst en gång per år.

Specialavfall inom veterinärverksamhet och djurhållning, gårdar där djurhälsovård utförts	Sorteras ut och hålls skilt från annat avfall	Ska förvaras i specialbehållare (kanylburk)	Lämnas till en godkänd avfallsmottagare som har tillstånd från länsstyrelsen.
Specialavfall inom akupunktur, tatuering och dylikt	Sorteras ut och hålls skilt från annat avfall	Ska förvaras i specialbehållare (kanylburk)	Lämnas till en godkänd avfallsmottagare som har tillstånd från länsstyrelsen.
Stickande, skärande och Smittförande avfall från hemsjukvården och liknande institutioner	Enligt Socialstyrelsen (SOSFS 2005:26) författningssamling för smittförande/skärande/ stickande avfall.	Ska förvaras i specialbehållare (kanylburk)	Lämnas till en godkänd avfallsmottagare som har tillstånd från länsstyrelsen. Riskavfall ska hämtas minst en gång per år.
Fett	Enligt Allmänna Bestämmelser för Vatten och Avlopp (ABVA). Sorteras ut och hålls skilt från annat avfall.	Matfett från restauranger och storkök etc,t.ex. uttjänt frityrolja, ska förvaras i lämpligbehållare och får inte hällas ut i avloppet.	Anordningen ska vara åtkomlig för tömning. Hämtning utförs av en godkänd avfallsmottagare som har tillstånd från länsstyrelsen.
Elavfall Exempelvis kasserad kyl och frysdisk, skrivare och industritvättmaskin.	Enligt förordningen om producentansvar för elutrustning.		Lämnas till producenternas insamlingssystem.
Förpackningar	Enligt förordning om producentansvar för förpackningar.		Lämnas till producenternas insamlingssystem.
Returpapper avser tidskrifter, direktreklam, telefonkataloger, kataloger för postorderförsäljning och liknande produkter av papper	Enligt förordning om producentansvar för returpapper.	Lämnas löst i de behållare/kärl som tillhandahålls/ anvisas	Lämnas till kommunens eller godkänd transportör
Kasserade bilbatterier	Enligt förordning om producentansvar för batterier.	Ställs upp på ett sätt som förhindrar att batterisyra eller innehåll rinner ut.	Lämnas till producenternas insamlingssystem.
Kasserade bärbara Batterier	Enligt förordning om producentansvar för batterier.	Förvaras så att risk för spridning till omgivningen inte sker.	Lämnas till producenternas insamlingssystem.
Gödsel från hållande av husdjur	Sorteras ut och hålls skilt från annat avfall.	Ska samlas upp och förvaras på sådant sätt att risk för olägenhet	Fastighetsinnehavare och djurhållare ansvarar för att gödsel bortskaffas och i

(häst, svin, får, ko, get etc.)		för människor och miljön samt näringsläckage inte uppkommer.	möjligaste mån återanvänds, t.ex. som jordförbättringsmedel.
Djurkadaver och annat animaliskt avfall	Enligt jordbruksverkets föreskrifter om befattning med animaliska biprodukter och införsel av andra produkter, utom livsmedel, som kan sprida smittsamma sjukdomar till djur och i Rådets förordning (EU) nr 1069/2009 finns regler om hantering av animaliska biprodukter i syfte att förhindra spridning av smittämnen.	Djurkadaver och annat animaliskt avfall ska hanteras enligt gällande föreskrifter.	Lämnas till en godkänd avfallsmottagare

KS2025/1400

Bilaga 2, Hämtningsintervall för Kungälvs kommun

Kommunen utgör två hämtningsområde. Tätare och längre hämtningsintervall kan ske i enlighet med avfallstaxan. Inom område 1 gäller normalt dessa intervall för ordinarie hämtning av avfall under kommunalt ansvar:

Från flerbostadshus och verksamheter hämtas restavfall och osorterat avfall vanligtvis en gång per vecka eller en gång varannan vecka. Matavfall hämtas vanligtvis en gång per vecka eller en gång varannan vecka. Tätare hämtning än en gång per vecka medges enligt de intervall som framgår av avfallstaxan.

Sommartid från vecka 20 (maj) till vecka 37 (september) tillhandahålls även hämtning från flerbostadshus och verksamheter enligt avfallstaxan.

Sommarhämtning från verksamheter på Marstrand under perioden (v.14, april – v.39, september tillhandahålls enligt de intervall som framgår av avfallstaxan.

Från flerbostadshus och samlokaliserade verksamheter hämtas förpackningar enligt de intervall som framgår av avfallstaxan.

Från en- eller tvåbostadshus för permanentboende hämtas restavfall och osorterat avfall vanligtvis en gång varannan vecka. Tätare och längre hämtningsintervall kan ske i enlighet med avfallstaxan. Hämtning av restavfall och osorterat avfall varje vecka året runt tillåts endast i kommunens tätorter.

Matavfall hämtas vanligtvis en gång varannan vecka. Hämtning varje vecka året runt tillåts endast i kommunens tätorter. Sommartid från vecka 20 (maj) till vecka 37 (september) tillhandahålls även hämtning av matavfall varje vecka enligt avfallstaxan.

Förpackningar i tvåfackskärlen eller fyrfackskärlet hämtas enligt de intervall som framgår av avfallstaxan. Extra hämtning kan beställas enligt avfallstaxan. Behållare för metallförpackningar hämtas enligt de intervall som framgår av avfallstaxan.

Hämtning varannan vecka av trädgårdsavfall i kärl tillhandahålls från april till november.

Från en- eller tvåbostadshus för fritidsboende hämtas restavfall och osorterat avfall en gång varannan vecka under perioden maj-september. Hämtning varje vecka erbjuds endast i kommunens tätorter.

Förpackningar i tvåfackskärlen eller fyrfackskärlet hämtas enligt de intervall som framgår av avfallstaxan under perioden maj-september. Extra hämtning kan beställas enligt avfallstaxan. Behållare för metallförpackningar hämtas enligt de intervall som framgår av avfallstaxan.

Matavfall hämtas vanligtvis en gång varannan vecka. Hämtning varje vecka erbjuds

endast i kommunens tätorter. Hämtning varje vecka för matavfallet erbjuds också.

Under perioden oktober-april ska fritidsboende vid behov beställa extra hämtning av kärl- och säckavfall.

Gemensam avfallslösning med kärl eller container hämtas enligt de intervall som framgår av avfallstaxan.

Tömning av slam från avloppsanläggning sker enligt tillsynsansvariga nämndens beslut eller ske så ofta som behövs för att en fullgod funktion ska uppnås, dock minst en gång per år.

Tömning av slam från slutna tankar sker enligt tillsynsansvariga nämndens beslut eller ske så ofta som behövs för att en fullgod funktion ska uppnås, dock minst en gång per år.

Tömning av slamavskiljare för BDT-avlopp ska ske enligt tillsynsansvariga nämndens beslut eller vid behov, dock minst en gång vartannat år.

Tömning av fettavskiljare ska ske så ofta som behövs för att en fullgod funktion ska uppnås och så att det inte medför tekniska problem i ledningsnätet, dock minst två gånger per år.

Tömning av fosforfälla ska ske enligt tillsynsansvariga nämndens beslut eller så ofta som behövs för att en fullgod funktion ska uppnås, dock minst en gång vartannat år. Efter hämtning av uttjänt filtermaterial ska nytt filtermaterial tillföras avloppsanläggningen enligt leverantörens anvisningar genom fastighetsägarens försorg.

Hämtningsintervallen för tömning av slam från avloppsanläggning, slutna tankar, BDT-avlopp, fett från fettavskiljare och fosforfällor sker enligt de intervall som framgår av avfallstaxan.

Hämtning av tidningar i kärl tillhandahålls enligt de intervall som framgår av avfallstaxan.

Grovavfall och grovt elavfall hämtas vid behov i container eller styckvis.

Latrin hämtas genom budning enligt kommunens anvisningar.

För en- eller tvåbostadshus som har en tjänst för insamling av farligt avfall och smått elavfall via påhängsbox hämtas avfallet vid behov.

Bygg- och rivningsavfall hämtas vid behov ~~från och med 2023-01-01.~~

Ytterligare förutsättningar för hämtning regleras i avfallstaxan för Kungälvs kommun.

KS2025/1400

Inom hämtningsområde 2 gäller normalt dessa intervall för ordinarie hämtning av avfall under kommunalt ansvar:
Rest- och matavfall hämtas på öarna eller fastighetsinnehavare lämnar avfallet själv på anvisad plats på fastlandet.
Hämtning sker enligt särskilt hämtningsschema och via säckar i enlighet med avfallstaxan.

Från en- eller tvåbostadshus som används som året runt boende hämtas restavfall och matavfall en gång per månad under perioden oktober–april. Under maj-september hämtas restavfall och matavfall två-fyra gånger per månad enligt hämtningsschema.

Från en- eller tvåbostadshus som används som sommarboende hämtas restavfall och matavfall under vecka 20 (maj) till vecka 37 (september). Under maj-september hämtas restavfall och matavfall två-fyra gånger per månad enligt hämtningsschema.

Grovavfall och elavfall enligt kommunens sorteringsanvisningar hämtas en gång per år med båt. Hämtställen anvisas av kommunen.

Latrin hämtas genom budning enligt kommunens anvisningar.

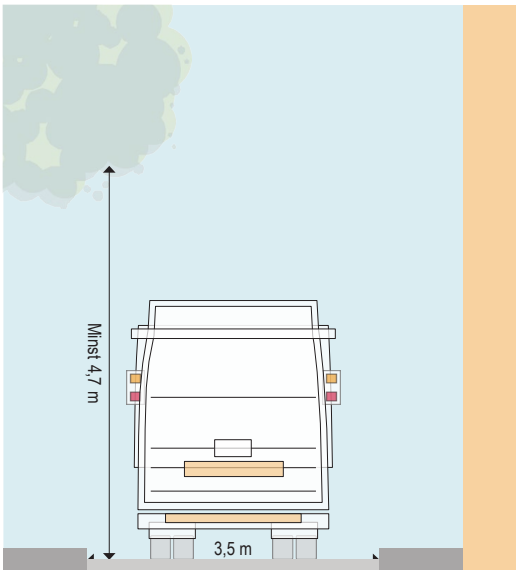
Tömning av slam från avloppsanläggning sker enligt tillsynsansvariga nämndens beslut eller ske så ofta som behövs för att en fullgod funktion ska uppnås, dock minst en gång per år.

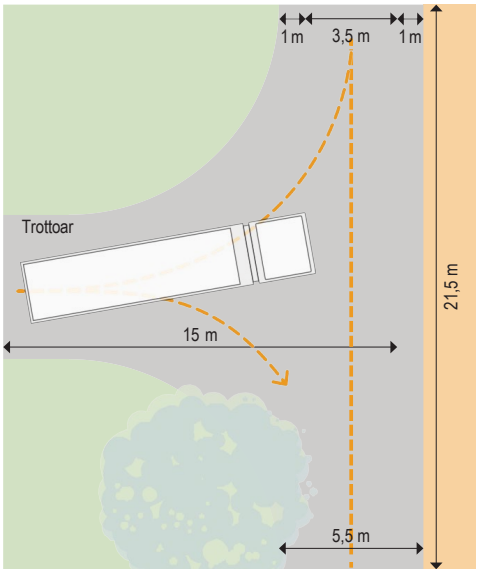
Tömning av slamavskiljare för BDT-avlopp ska ske enligt tillsynsansvariga nämndens beslut eller vid behov, dock minst en gång vartannat år.

Hämtningsintervallen för tömning av slam från avloppsanläggning, slutna tankar, BDT-avlopp och fosforfällor sker enligt de intervall som framgår av avfallstaxan.

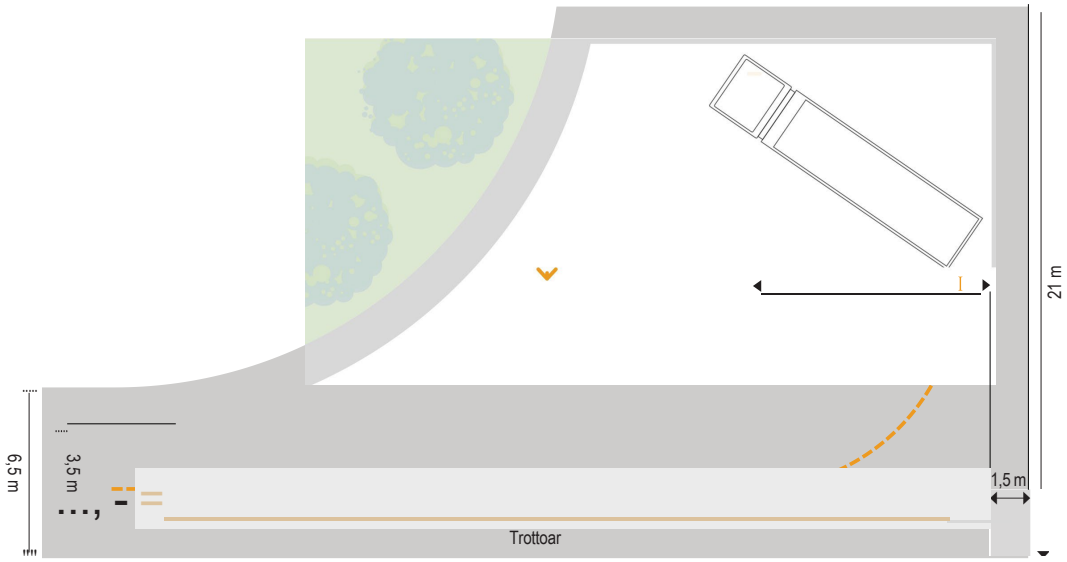
Ytterligare förutsättningar för hämtning regleras i avfallstaxan för Kungälvs kommun.

Bilaga 3: Illustrationen av godkända vändplatser etc.

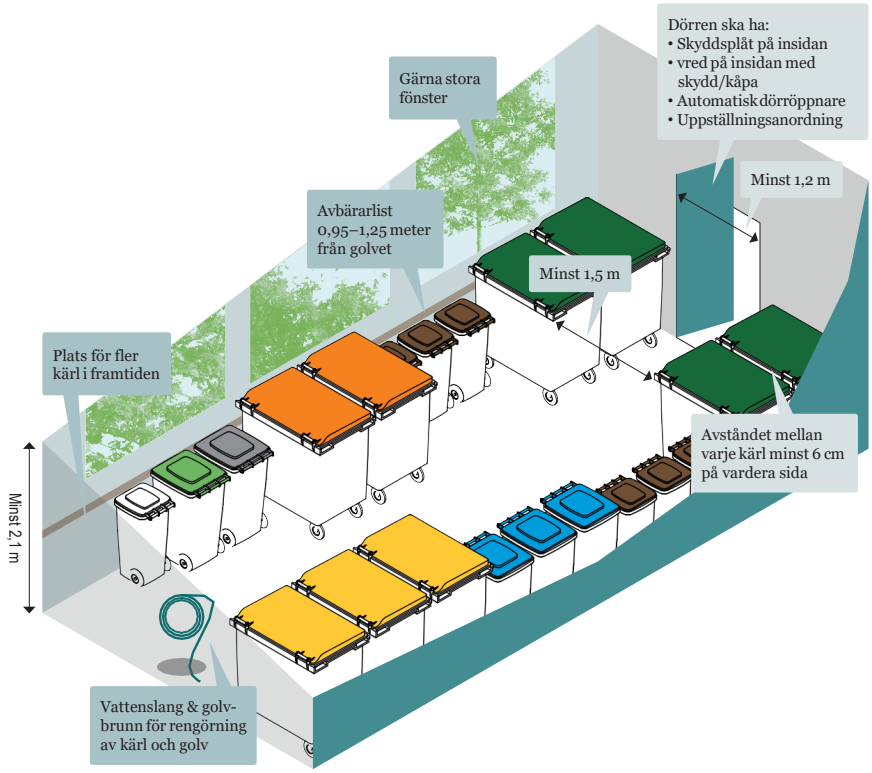

3,5 m

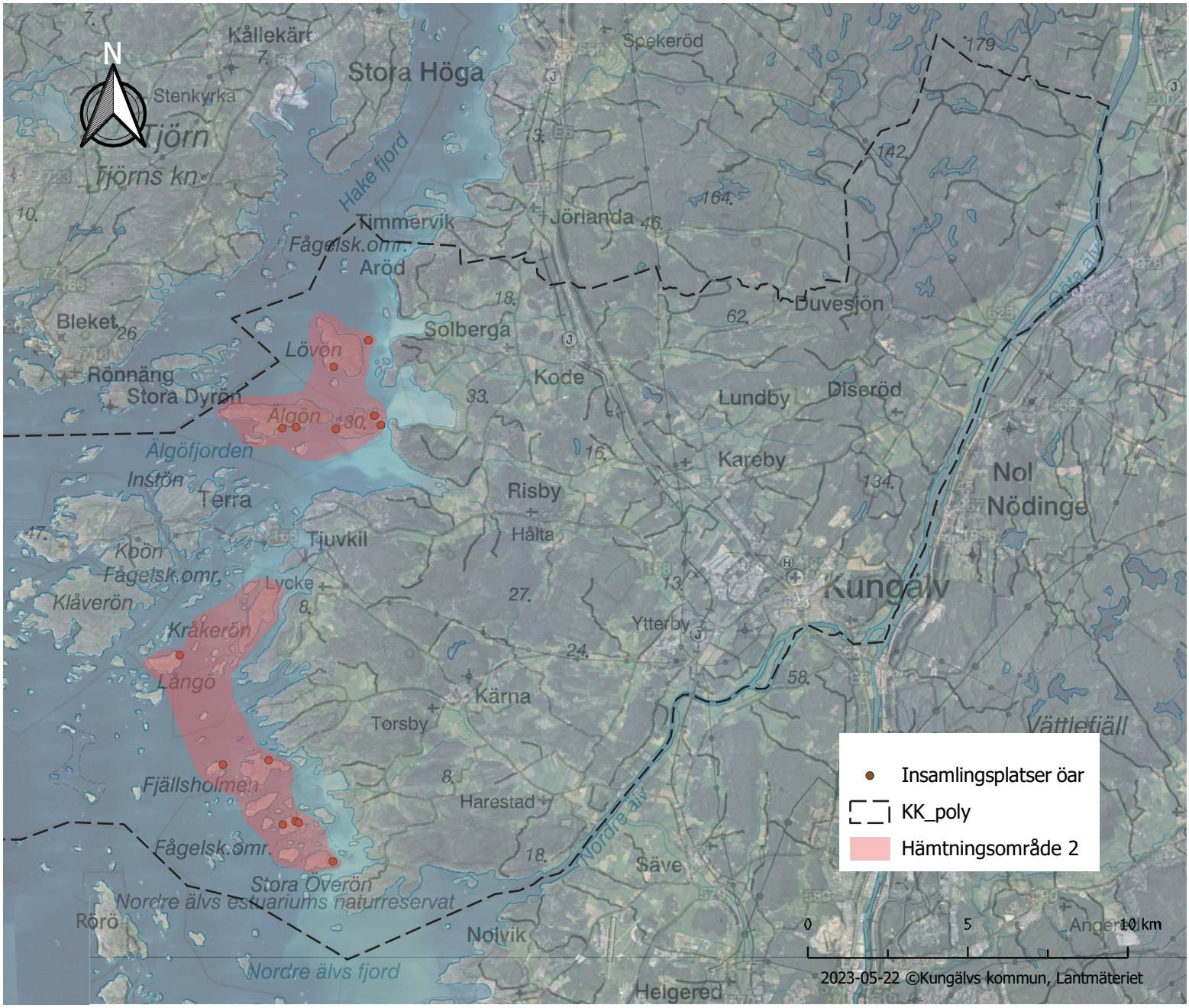

21 m
6,5 m
3,5 m
1,5 m
Trottoar

Bilaga 4: Illustrationen av avfallsutrymme etc.

KS2025/1400

Bilaga 5: Karta över hämtningsområden

Förklaring:

- De delar av kommunen som inte är rosaskuggade utgör område 1.
- De delar av kommunen som är rosaskuggade utgör område 2.

Sammanträdesprotokoll

§ 106/2025

Beslut om utställning - Revidering av avfallsföreskrifter (Dnr KS2025/1400)

Sammanfattning

Gällande avfallsföreskrifter är i behov av uppdatering för att anpassas till ändringar i lagstiftningen.

Ett förslag till nya avfallsföreskrifter för fastställande av kommunfullmäktige har upprättats. Innan förslaget kan antas ska det vara utställt för granskning under minst 4 veckor och inkomna synpunkter ska beaktas.

Revideringen kommer påverka de hushåll som idag blandar sitt rest-och matavfall, då det kommer bli tvungna att sortera ut matavfallet. Lagstiftningen för att sortera ut matavfall gäller nationellt och Kungälv har fram till 2026 haft dispens från kravet på utsortering. För övriga hushåll bedöms revideringen inte innebära någon större förändring.

Utställningstiden föreslås vara **22 september till 20 oktober**. Förslaget ställs ut i Stadshuset samt på kommunens webbplats. Efter utställningstiden kommer förslag till reviderade föreskrifter att tas upp för beslut och antagande till kommunfullmäktige i december.

Föreslagna avfallsföreskrifter föreslås därför träda i kraft och ersätta nuvarande föreskrifter från 1 januari 2026.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Beslut om utställning - Revidering av avfallsföreskrifter
Bilaga Bilaga 1 Avfallsföreskrifter Kungälvs kommun

Förslag till Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen godkänner förslaget till reviderade avfallsföreskrifter, bilaga 1.

Reviderade avfallsföreskrifter ställs ut för granskning under perioden 22 september **2025 till 20 oktober 2025.**

Beslutet justeras omedelbart.

Expedieras till:

För kännedom till:

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesprotokoll

§ 106/2025

Beslut om utställning - Revidering av avfallsföreskrifter (Dnr KS2025/1400)

Sammanfattning

Gällande avfallsföreskrifter är i behov av uppdatering för att anpassas till ändringar i lagstiftningen.

Ett förslag till nya avfallsföreskrifter för fastställande av kommunfullmäktige har upprättats. Innan förslaget kan antas ska det vara utställt för granskning under minst 4 veckor och inkomna synpunkter ska beaktas.

Revideringen kommer påverka de hushåll som idag blandar sitt rest-och matavfall, då det kommer bli tvungna att sortera ut matavfallet. Lagstiftningen för att sortera ut matavfall gäller nationellt och Kungälv har fram till 2026 haft dispens från kravet på utsortering. För övriga hushåll bedöms revideringen inte innebära någon större förändring.

Utställningstiden föreslås vara **22 september till 20 oktober**. Förslaget ställs ut i Stadshuset samt på kommunens webbplats. Efter utställningstiden kommer förslag till reviderade föreskrifter att tas upp för beslut och antagande till kommunfullmäktige i december.

Föreslagna avfallsföreskrifter föreslås därför träda i kraft och ersätta nuvarande föreskrifter från 1 januari 2026.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Beslut om utställning - Revidering av avfallsföreskrifter
Bilaga Bilaga 1 Avfallsföreskrifter Kungälvs kommun

Förslag till Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen godkänner förslaget till reviderade avfallsföreskrifter, bilaga 1.

Reviderade avfallsföreskrifter ställs ut för granskning under perioden 22 september **2025 till 20 oktober 2025.**

Beslutet justeras omedelbart.

Expedieras till:

För kännedom till:

Sammanträdesprotokoll

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Peter Alexandersson

2025-08-29

Remiss - Begäran om yttrande om sjötrafikföreskrifter (Dnr KS2025/1492-2)

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Västra Götaland genomför en översyn och digitalisering av länets samtliga sjötrafikföreskrifter. Då flertalet föreskrifter är beslutade för många år sedan behöver översyn göras för att bedöma deras fortsatta aktualitet. Därefter avser Länsstyrelsen att digitalisera aktuella föreskrifter för att skapa god överskådlighet och tillgänglighet.

Detta ärende avser gällande föreskrifter om fartbegränsning i Göta Älv / Trollhätte kanal 14 FS 2004:447.

Länsstyrelsen önskar svar på följande:
- Finns det fortsatt behov av föreskriften?
- Behöver föreskriften skrivas om?
- Vad är i så fall problemet med föreskriften och hur skulle det kunna åtgärdas?
- Övriga synpunkter.

Kungälvs kommun omfattas av §2 i föreskriften som omfattar farleden mellan södra och norra Tjurholmen. På denna sträcka får inte fartyg föras med högre fart än 5 knop.

Förvaltningens bedömning.

Med rådande system för sjötrafikföreskrifter är det svårt att följa upp vilka föreskrifter som är aktuella och som då medför ett ansvar för kommunen. Framförallt är ansvaret oftast för kommunen att anslå och underhålla skyltar med rådande fartbegränsning. Erfarenhetsmässigt har det visat sig att skyltar förfaller och glöms bort. Ett arbete har nu genomförts med att inventera alla aktuella sjötrafikföreskrifter i syfte att identifiera typ av ansvar och avhjälpa bristande skyltning.
En digitalisering ser förvaltningen som ett mycket välkommet initiativ.

Fartbegränsningen bedömer förvaltningen ska kvarstå om 5 knop.

Förvaltningens förslag till svar på remissen:

- att föreskriften fortsatt behövs då den för Kungälvs kommuns del omfattar en smal och krökt passage i Göta Älv. Ur ett sjösäkerhetsperspektiv är det därför av vikt att bibehålla nuvarande fartbegränsning. Det finns också anledning att hålla låg fart i området för att minimera erosion.
- Kungälvs kommun ser inga behov av att föreskriften skrivs om.
- för övrigt så ser Kungälvs kommun fram emot en digitalisering av föreskrifterna då detta avsevärt förenklar uppföljning av giltiga föreskrifter.

Juridisk bedömning

Förvaltningen har gjort bedömningen att ärendet inte behöver en juridisk bedömning av kommunjurist. Följaktligen har kommunjurist inte varit delaktig i beredning av ärendet.

Förvaltningens bedömning

Länsstyrelsen i Västra Götaland genomför en översyn och digitalisering av länets samtliga sjötrafikföreskrifter. Då flertalet föreskrifter är beslutade för många år sedan behöver översyn göras för att bedöma deras fortsatta aktualitet. Därefter avser Länsstyrelsen att digitalisera aktuella föreskrifter för att skapa god överskådlighet och tillgänglighet.

Detta ärende avser gällande föreskrifter om fartbegränsning i Göta Älv / Trollhätte kanal 14 FS 2004:447.

Länsstyrelsen önskar svar på följande:
- Finns det fortsatt behov av föreskriften?
- Behöver föreskriften skrivas om?
- Vad är i så fall problemet med föreskriften och hur skulle det kunna åtgärdas?
- Övriga synpunkter.

Kungälvs kommun omfattas av §2 i föreskriften som omfattar farleden mellan södra och norra Tjurholmen. På denna sträcka får inte fartyg föras med högre fart än 5 knop.

Förvaltningens bedömning.

Med rådande system för sjötrafikföreskrifter är det svårt att följa upp vilka föreskrifter som är aktuella och som då medför ett ansvar för kommunen. Framförallt är ansvaret oftast för kommunen att anslå och underhålla skyltar med rådande fartbegränsning. Erfarenhetsmässigt har det visat sig att skyltar förfaller och glöms bort. Ett arbete har nu genomförts med att inventera alla aktuella sjötrafikföreskrifter i syfte att identifiera typ av ansvar och avhjälpa bristande skyltning.
En digitalisering ser förvaltningen som ett mycket välkommet initiativ.

Fartbegränsningen bedömer förvaltningen ska kvarstå om 5 knop.

Förvaltningens förslag till svar på remissen:

- att föreskriften fortsatt behövs då den för Kungälvs kommuns del omfattar en smal och krökt passage i Göta Älv. Ur ett sjösäkerhetsperspektiv är det därför av vikt att bibehålla nuvarande fartbegränsning. Det finns också anledning att hålla låg fart i området för att minimera erosion.
- Kungälvs kommun ser inga behov av att föreskriften skrivs om.
- för övrigt så ser Kungälvs kommun fram emot en digitalisering av föreskrifterna då detta avsevärt förenklar uppföljning av giltiga föreskrifter.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Förvaltningen bedömer att inga strategiska- eller resultatmål är berörda av innehållet i remissen.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Förvaltningen bedömer att remissen inte är tillämpbart på Agenda 2030.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Förvaltningen bedömer att remissen inte är kopplad till några politiska mål.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Förvaltningen gör bedömningen att remissen inte har någon påverkan på medborgar- och brukarperspektivet.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Förvaltningen bedömer att remissen inte har någon på medborgarperspektivet.

Ekonomisk bedömning

Enligt förvaltningen finns det ingen ekonomisk påverkan och därmed har inte en ekonom/ekonomichef varit delaktig i beredningen av ärendet.

Förslag till beslut

1. Tjänsteskrivelsen antas som svar på Länsstyrelsen begäran om yttrande om sjötrafikföreskrifter.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Linda Nygren
Kommundirektör

Mirsad Radoncic
tf. sektorchef samhällsbyggnad

Tony Strandh
verksamhetschef

Expedieras till: länsstyrelsernas e-tjänst för komplettering eller yttrande i ärende

För kännedom till: Tony Strandh

Västra Götalands läns författningssamling

Länsstyrelsen

14 FS 2004**:447**
Utkom från trycket den
22 oktober 2004

Länsstyrelsens i Västra Götalands län föreskrifter om fartbegränsning i Göta Älv/Trollhätte kanal;

beslutade den 14 oktober 2004.
(Dnr 258-3917-2004)

Länsstyrelsen föreskriver med stöd av 2 kap 2 och 6 §§ sjötrafikförordningen (1986:300) följande.

1 § Fartyg får inte föras med högre fart än 5 knop mellan Lärje (skärm 7783) och Kolumbo (skärm 554).

2 § Fartyg får inte föras med högre fart än 5 knop mellan S:a Tjurholmen (skärm 518) och Svenstorp N:a fyr (skärm 503).

3 § Fartyg får inte föras med högre fart än 7 knop mellan Skärm 444 och Röda Sten (skärm 430).

4 § Fartyg får inte föras med högre fart än 5 knop mellan Holmen fyr (skärm 410) och Skärm 388.

5 § Fartyg får inte föras med högre fart än 5 knop mellan Skärm 312 och Konvaljön (skärm 250).

6 § Fartyg får inte föras med högre fart än 5 knop mellan Bommen (skärm 208) och Gropbron (skärm 126).

ISSN 1403-7866

7 § Fartyg får inte föras med högre fart än 5 knop mellan Skärm 109 och Skärm 102.

8 § På övriga farledssträckor mellan Bohus och Vänersborg får fartyg inte framföras med högre fart än 10 knop.

9 § Fartbegränsningarna skall utmärkas med väl synliga sjövägmärken. Skyltning skall ske där fartbegränsningarna börjar i nordlig resp. sydlig färdriktning.

10 § Sjöfartsverket Vänerns sjötrafikområde ansvarar för att sjövägmärken sätts upp och underhålls.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 december 2004 under förutsättning att de är skyltsatta.

Länsstyrelsen föreskriver med stöd av 2 kap 2 § sjötrafikförordningen att följande av Länsstyrelsen meddelade sjötrafikföreskrifter skall upphöra att gälla.

15FS 1989:26 vad avser de delar som gäller fartbegränsning i Göta Älv

1993-11-15 (125-20396-93)

1994-04-11 (125-15088-93)

1996-07-18 (125-1782-96)

MARIA WASSÉN

Leif Gull

ISSN 1403-7866

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Rättsenheten
Leif Gull
0521-605450

BESLUT
2004-10-14

Diarienummer
258-3917-2004

Sida
1(2)

Sjöfartsverket Vänerns sjötrafikområde
Box 949
461 29 TROLLHÄTTAN

Länsstyrelsens i Västra Götalands län föreskrifter om fartbegränsning i Göta Älv/Trollhätte kanal

Länsstyrelsens beslut
Länsstyrelsen föreskriver med stöd av 2 kap 2 och 6 §§ sjötrafikförordningen (1986:300) följande.

1 § Fartyg får inte föras med högre fart än 5 knop mellan Lärje (skärm 7783) och Kolumbo (skärm 554).

2 § Fartyg får inte föras med högre fart än 5 knop mellan S:a Tjurholmen (skärm 518) och Svenstorp N:a fyr (skärm 503).

3 § Fartyg får inte föras med högre fart än 7 knop mellan Skärm 444 och Röda Sten (skärm 430).

4 § Fartyg får inte föras med högre fart än 5 knop mellan Holmen fyr (skärm 410) och Skärm 388.

5 § Fartyg får inte föras med högre fart än 5 knop mellan Skärm 312 och Konvaljön (skärm 250).

6 § Fartyg får inte föras med högre fart än 5 knop mellan Bommen (skärm 208) och Gropbron (skärm 126).

7 § Fartyg får inte föras med högre fart än 5 knop mellan Skärm 109 och Skärm 102.

8 § På övriga farledssträckor mellan Bohus och Vänersborg får fartyg inte framföras med högre fart än 10 knop.

9 § Fartbegränsningarna skall utmärkas med väl synliga sjövägmärken. Skyltning skall ske där fartbegränsningarna börjar i nordlig resp. sydlig färdriktning.

10 § Sjöfartsverket Vänerns sjötrafikområde ansvarar för att sjövägmärken sätts upp och underhålls.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 december 2004 under förutsättning att de är skyltsatta.

Länsstyrelsen föreskriver med stöd av 2 kap 2 § sjötrafikförordningen att följande av Länsstyrelsen meddelade sjötrafikföreskrifter skall upphöra att gälla.

15FS 1989:26 vad avser de delar som gäller fartbegränsning i Göta Älv

1993-11-15 (125-20396-93)

1994-04-11 (125-15088-93)

1996-07-18 (125-1782-96)

Hur man överklagar
Detta beslut kan överklagas till Regeringen, se bilaga (formulär O4).

Maria Wassén

Leif Gull

Bilaga:
Hur man överklagar

Kopia till:
Kustbevakningen Regionledning Väst
Länsordningspolisen via e-post
Kungälvs kommun, Tekniska kontoret
Ale kommun, Miljö- och byggnämnden
Lilla Edets kommun, Kommunledningskontoret
Trollhättans kommun, Tekniska förvaltningen
Vänersborgs kommun, Teknik- och trafikenheten

Bilaga
Formulär nr O4

Hur man överklagar Länsstyrelsens beslut

Var skall beslutet överklagas?

Länsstyrelsens beslut kan överklagas hos regeringen. **Överklagandet skall dock skickas eller lämnas in till Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Adressen framgår av beslutet.**

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till regeringen.

När skall beslutet senast överklagas?

Överklagandet skall ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet.

Hur skall överklagandet utformas?

Överklagandet skall ske skriftligen.

I skrivelsen skall Ni

- tala om vilket beslut Ni överklagar t ex genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer

- redogöra för hur Ni anser att beslutet skall ändras och varför

- uppge namn, adress och telefonnummer

Skrivelsen skall undertecknas.

Vänersborgs kommun
Kommunstyrelsen

DELEGERINGSBESLUT 1(1)

2020-01-20 Dnr: KS 2019/500

Handläggare
Pernilla Bertilsson
pernilla.bertilsson@vanersborg.se
0521-722 23 95

Yttrande över remiss avseende sjötrafikföreskrift

Länsstyrelsen i Västra Götalands län genomför en översyn av samtliga sjötrafikföreskrifter och har mot den bakgrunden remitterat kommunen med möjlighet till yttrande. Remissen avser en sjötrafikföreskrift, 14 FS 2004:447, gällande fartbegränsning i Göta älv/Trollhätte kanal beslutad den 14 oktober 2004.

Kommunen kan konstatera att sjötrafikföreskriften innehåller två paragrafer avseende Vänersborg;

6 § Fartyg får inte föras med högre fart än 5 knop mellan Bommen (skärm 208) och Gropbron (skärm 126).

8 § På övriga farledssträckor mellan Bohus och Vänersborg får fartyg inte framföras med högre fart än 10 knop.

Av Länsstyrelsens beslut (205-3917-2004), vilket senare föranlett föreskriften, framgår att sökanden är Sjöfartsverket.

I Sjöfartsverkets författningssamling, SJÖFS 2013:4, tillkännagivande av register över allmänna farleder och allmänna hamnar framgår att Göta älv/Trollhätte kanal utgör farled och har farledsnummer 955, vilket bland annat framgår av karta nummer F29. Farledens sträckning uppges som Skandiahamnen – Normansgrundet (Göta älv/Trollhätte kanal) och under kolumnen ”svarar för” uppges Sjöfartsverket, Göteborgs Hamn AB, Vänersborgs kommun. Förteckningen innehåller inte några särskilda föreskrifter avseende denna farled. Av föreskriften framgår bland annat att det för förteckningens kolumn ”svarar för” avseende allmänna farleder i regel anger den som anordnat utmärkningen eller den som initierat eller genomfört förbättringsarbeten i farleden.

Aktuell sjötrafikföreskrift avser en farled som är väl trafikerad, både av kommersiell trafik som fritids trafik, samt en viktig förbindelsepunkt. Kommunen kan inte se anledning till att inte ha en reglering av hastighet i syfte till ökad säkerhet ur flera aspekter. Kommunen bedömer således att föreskriften fortfarande är aktuell, möjligen bör den skrivas om och uppdateras samt tydliggöras.

Regelverk

Beslutet är fattat med stöd av delegeringsordning för kommunstyrelsen, antagen den 20 december 2017, § 246, punkten 2.7.

Benny Augustsson
Kommunstyrelsens ordförande

Sändlista för beslut

vastragotaland@lansstyrelsen.se, d.nr; 258-44539-2019

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum **2020-01-15**
Sida 1 (1)

§ 19/2020

Remissvar - Översyn av sjötrafikföreskrifter i Göteborgs kommun (Dnr KS2019/1995)

Länsstyrelsen i Västra Götalands län genomför en översyn och digitalisering av länets samtliga sjötrafikföreskrifter. Projektet avser i första skedet att se över de befintliga sjötrafikföreskrifter som Länsstyrelsen har beslutat om. Andra delen av projektet avser att digitalisera samtliga sjötrafikföreskrifter för att på ett överskådligt sätt samla föreskrifterna.

Kungälvs kommun ombeds att se över de fyra föreskrifter som gäller i Kungälvs kommun.

- 14 FS 2005:22 Fartbegränsning i Nordre älv
- 14 FS 1991:21 Ankringsförbud Nordre älv
- 14 FS 2004:447 Fartbegränsning Göta älv
- Nummer saknas Ankringsförbud Nordre älv

Förvaltningen bedömer att sjötrafikföreskrifterna är aktuella och bör fortsätta gälla i sin nuvarande form. Förslag till beslut: Kungälvs kommun har inte några synpunkter eller förslag på ändringar av sjötrafikföreskrifterna. De är aktuella och bör behållas i sin nuvarande form.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Remissvar - Översyn av sjötrafikföreskrifter i Göteborgs kommun 2019-12-13
Bilaga Remissunderlag Göteborg 258-44539-2019 2019-12-13
Bilaga 13 - 14 FS 200522 2019-12-13
Bilaga 13 - 258-61955-2004 2019-12-13
Bilaga 13 - Karta 14 FS 2005-22 2019-12-13
Bilaga 20 - 14 FS 199121 2019-12-13
Bilaga 20 - 125-26442-90 2019-12-13
Bilaga 20 - Karta 14 FS 1991-21 2019-12-13
Bilaga 45 - 14 FS 2004447 2019-12-13
Bilaga 45 - 258-3917-2004 2019-12-13
Bilaga 64 - 14 FS 199045 2019-12-13
Bilaga Remissunderlag Göteborg 258-44539-2019 Kungälv 2019-12-13

Beslut

Kungälvs kommun har inte några synpunkter eller förslag på ändringar av sjötrafikföreskrifterna. De är aktuella och bör behållas i sin nuvarande form.

Expedieras till:

För kännedom till:

Länsstyrelsen
Västra Götaland

2021-01-22

Sammanställning permanenta sjöfartsföreskrifter om fartbegränsning i Göta Älv/Trollhätte kanal

Nytt diarienummer:

2692-2021

Ursprungligt diarienummer:

258-3917-2004

FS-nr:

14 FS 2004:447

Länk till föreskrift:

https://ext-dok.lansstyrelsen.se/forfattningar/Filer/o/14FS_2004_447.pdf

Typ av föreskrift:

Fartbegränsning

Beskrivning av platsen:

Göta Älv/Trollhätte kanal

Länsstyrelsens kommentar:

Behöver skrivas om och ev ändras. Nya knopsgränser och ev ändra området. Ses över ihop med dnr: 2694-2021

Ursprunglig sökande:

Västra Götalands läns författningssamling

Berör även dessa kommuner:

Vänersborg, Trollhättan, Lilla Edet, Ale och Kungälv. (Osäker)

Finns fortsatt behov av föreskriften?	
Kustbevakningen	
Alla berörda kommuner	**Kungälv**: Den är aktuell och bör behållas i sin nuvarande form. **Vänersborg**: Föreskriften är fortfarande aktuell. G:\NyaVerksamhet\25_Trafikföreskr\258_Trafikföreskr\2589 Sjötrafik\Översyn start 2017\Göteborg (258-44539-2019)\45
Sjöpolisen	
Sjöfartsverket	Ja, men….

Behöver föreskriften skrivas om på något sätt? Vad är i så fall problemet med föreskriften och hur skulle det kunna åtgärdas?	
Kustbevakningen	
Alla berörda kommuner	**Vänersborg**: Möjligen bör den skrivas om och uppdateras samt tydliggöras
Sjöpolisen	
Sjöfartsverket	.. behövs formuleras om. Områden med fartbegränsing på 5 knop bör ändras till 7 knop, samt den generella fartbegränsingen bör ökas till 15 knop. Detta av anledning att handelsfartyg har svårt att hålla så låg fart som 5 knop i medström och ändå behålla bra styrförmåga. Handelsfartyg kan även behöva hålla högre fart än 10 knop på övriga sträckor.

Ev. synpunkter på karta. Komplettera med korrekta koordinater.	
Kustbevakningen	
Alla berörda kommuner	
Sjöpolisen	
Sjöfartsverket	

Övriga synpunkter	
Kustbevakningen	
Alla berörda kommuner	**Vänersborg:** Kommunen kan inte se anledning till att inte ha en reglering av hastighet i syfte till ökad säkerhet ur flera aspekter. **Lilla Edit**: Inga synpunkter **Ale:** De har inte något att yttra sig om i ärendet.
Sjöpolisen	
Sjöfartsverket	

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Maria Balaban

2025-06-26

Avtalssamverkan avseende öppenvårdsmottagning Mini-Maria (Dnr KS2025/1373-2)

Sammanfattning

Mölndals stad har sagt upp samverkansavtal med operativa hälso- och sjukvårdsnämnden avseende Mini-Maria, som därmed löper ut den 31 december 2025. Eftersom Mölndals stad utifrån detta huvudavtal tecknat separata hängavtal med Härryda, Kungälv och Stenungsund, under samverkansbenämningen Mölndalsklustret, berörs även dessa kommuners samverkan med Västra Götalandsregionen av uppsägningen.

Förvaltningen föreslår att avtalssamverkan avseende öppenvårdsmottagning Mini-Maria, 2026–2027, godkänns. I och med att ett nytt avtal tagits fram behöver också nuvarande befintligt avtal sägas upp.

Juridisk bedömning

Enligt 9 kap. 37 § kommunallagen (2017:725) får en kommun ingå avtal om att någon av dess uppgifter helt eller delvis ska utföras av en annan kommun eller en annan region (avtalssamverkan). Sådan avtalssamverkan hindras inte av kravet i 2 kap. 1 § på anknytning till kommunens eller regionens område eller dess medlemmar.

Förvaltningens bedömning

Mini-Maria är en mellan kommun och region integrerad öppenvårdsmottagning för ungdomar mellan 13 och 21 år med problematik rörande alkohol, droger eller spel om pengar. Mottagningen vänder sig även till de ungas närstående samt till professionella som kommer i kontakt med målgruppen.

Under åren 2020 - 2021 framtogs en modell för hur en Mini-Maria mottagning kunde organiseras där Mölndals stad, Kungälv kommun, Härryda kommun och Stenungsund kommun ingick avtal om samverkan om gemensam kommunal resurs. Mölndals stad tecknade avtal med Västra Götalandsregionen som uppdragstagare för nämnda kommuner. Ale kommun, Lilla Edet kommun, Alingsås kommun, Lerum kommun och Partille kommun ingick separata avtal med Västra Götalandsregionen. Efter att Mini-Maria Västra startades upp under hösten 2022 delas västra nämndområdet i två delar, A och B från 2026. Västra nämndområde A består av: kommuner med egna avtal med operativa hälso- och sjukvårdsnämnden och Västra nämndområde B består av Mölndals stad som i sin tur har tecknat underavtal med Härryda, Kungälv, Partille och Stenungsund.

Förvaltningen föreslår att avtalssamverkan avseende öppenvårdsmottagning Mini-Maria, 2026–2027, godkänns. I och med att ett nytt avtal tagits fram behöver också nuvarande befintligt avtal sägas upp.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Ärendet är i linje med kommunfullmäktiges strategiska mål om en trygg omsorg med valmöjligheter genom livet.

Att barn och unga samt unga vuxna med beroendeproblematik tidigt får en trygg, säker och jämlik vård ger goda förutsättningar i livet. Ett riskbeteende, beroende eller missbruksproblematik kan ha en påverkan på unga människors utveckling och lärande och kan innebära att personer inte kan fullfölja studier, och därmed risk att hamna långt från arbetsmarknaden. För att trygga framtiden för personer som riskerar att hamna i missbruk och beroende med långgående konsekvenser är det viktigt att det finns verksamheter som är lättillgängliga och som erbjuder samordnade individuella insatser baserade på aktuell kunskap- och evidens.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Det tredje målet i Agenda 2030 handlar om God Hälsa och välbefinnande. Vikten av att säkerhetsställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar.

Delmålet 3.5 handlar om att förebygga och behandla drogmissbruk. Att stärka insatserna för att förebygga och behandla drogmissbruk, narkotikamissbruk och skadligt alkoholbruk.

Att utveckla Mini-Maria mottagningar tillsammans med Hälso-sjukvården lever upp till mål och intentioner i Agenda 2030.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

I program för Social Hållbarhet poängteras vikten av tidiga insatser för barn- och unga, föräldraengagemang och tydliga samverkansformer mellan socialtjänst, hälso- och sjukvård, förskola och skola. Barn och unga är en prioriterad målgrupp, forskning pekar på möjligheten att skapa goda och sunda vanor ökar ju tidigare dessa initieras.

Mini-Marias uppdrag, utformning och mål ligger väl i linje med den nya socialtjänstlagen som trädde i kraft 1 juli 2025. Det ligger även väl i linje med den förändring som sker inom Hälso – sjukvården med nära vård inriktningen samt utredningen om en sammanhållen god och nära vård för barn och unga. Mini-Maria mottagningen är ett viktigt lättillgängligt komplement till nuvarande utbud av stöd/behandlingsinsatser för barn och unga och deras föräldrar/anhöriga samt till redan befintliga verksamheter som skola, socialtjänst, hälso-sjukvård.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv
Det övergripande målet med verksamheten är att motverka alkohol-, drog- och spelmissbruk bland ungdomar upp till 21 år. En utgångspunkt skall vara att nå unga människor i ett tidigt skede av riskbruk och skadligt bruk för att förhindra att detta utvecklas till ett beroende, allvarlig psykisk ohälsa samt att arbeta hälsofrämjande och förebyggande utifrån en tvärprofessionell ansats. Förvaltningens bedömning är att samverkansavtalet gynnar målgruppen unga personer med riskbeteende och missbruksproblematik och ställer sig därför positiv till förnyat samverkansavtal av Mini-Maria.

Kungälv är i samband med avtalet en del av ett större sammanhang och nätverk vad gäller metodutveckling och den senaste forskningen på missbruksområdet. Fler ärenden än tidigare kommer att kunna ske utan biståndsbeslut och hjälpen kommer därmed att bli mer lättillgänglig och tröskeln för att söka hjälp för den sårbara gruppen ungdomar blir lägre. Tack vare vårdens medicinska kompetens kan fler ungdomar mötas av ett brett kunnande i sin hjälpsökande och därmed komma ur sitt missbruk. Liknande samverkansavtal upprättas och förnyas nu som nämnts i flera ”kluster” av kranskommuner och finns redan i Göteborg och Södra Älvsborg (Sjuhärad).

Alla mottagningar använder sig av samma standardiserade bedömningsinstrument för kartläggning och behandling (UNGDOK). Kungälv kommer därmed också att tillhöra och få tillgång till en stor statistikbas med information gällande drogvanor hos de ungdomar som erbjuds råd och stöd på Mini-Maria. Därmed kan kommun och Region också uppmärksamma mönster och på det sättet tillmötesgå behov och rikta sitt förebyggande arbete och insatser där det gör mest nytta.
Mini-Maria skall därför vara en lättillgänglig mottagning med tydliga kontaktvägar som är anpassade till målgruppen. Mini-Maria skall sträva efter att vara välkänd bland unga och deras närstående och att de unga har vetskap om vad de kan få hjälp med på mottagningen. Mottagningen skall även

vara känd för de professionella och ideella som arbetar med ungdomar upp till 21 år; som socialtjänst, skola, hälso- och sjukvård, frivilligorganisationer, polis m.fl.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Mini-Maria kommer bemannas av särskilt anställd personal för uppgiften, 2 socionomer med relevant kompetens och erfarenhet. Socionomerna är anställda av Mölndals kommun och kommer att organisatoriskt ligga inom socialtjänstens öppenvårdsenhet med ansvarig enhetschef som ansvarar för arbetsledning och arbetsmiljöfrågor. Dessa socionomer kommer att arbeta tillsammans med sjuksköterskeresurs från Hälso-sjukvården i mötet med ungdomen.

Mini-Maria mottagningen innebär ett ”resurstillskott” och ska vara en lättillgänglig resurs som man lätt kan kontakta som ungdom och som förälder/anhörig för att få ett tidigt och snabbt stöd. Mottagningen blir med sitt uppdrag och sitt tvärvetenskapliga arbetssätt ett viktigt komplement till övrig socialtjänst, hälso-sjukvården och till skolan.

Ekonomisk bedömning

Uppdragsgivarna ska betala sin andel av kostnaderna för verksamheten till uppdragstagaren. Ekonomisk fördelning mellan samverkanskommunerna beräknas utifrån föregående års befolkningsunderlag gällande åldersgruppen 13–21 år per den 31 december.

Kostnaden för det nya avtalet hanteras inom befintlig ram.

Förslag till kommunstyrelsen

1. Nuvarande samverkansavtal avseende öppenvårdsmottagning Mini-Maria (KS2022/1003) sägs upp.
2. Avtalssamverkan avseende öppenvårdsmottagning Mini-Maria, 2026-2027, godkänns.

Linda Nygren
Kommundirektör

Lena Arnfelt
Sektorchef

Expedieras till: Maria Balaban, Mia Eriksson-Selling

För kännedom till: Lena Arnfelt, Mölndals stad, Härryda kommun, Partille kommun, Stenungsunds kommun

From: Anna Schürer von Waldheim on behalf of "Operativ Hälso-och Sjukvårdsnämnd" <operativ.halso-och.sjukvardsnamnd@vgregion.se>
Sent: Mon, 30 Jun 2025 07:54:35 +0000
To: Regionhälsan; Delregional Nämnd Västra; kontakt@molndal.se; partille.kommun@partille.se; kommun@harryda.se; Kommun; kommun@stenungsund.se
Subject: Beslut från operativa hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträde den 18 juni 2025 - Avtal avseende Mini-Maria i västra nämndområdet för perioden 2026-2027
Attachments: Protokollsutdrag från operativa hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträde den 18 juni 2025 - Avtal avseende Mini-Maria i västra nämndområdet för....pdf
Categories: Ingrid

Varsam: Detta är ett meddelande från en extern avsändare. Öppna inte länkar eller bilagor om du är osäker på avsändaren eller innehållet.

Hej!

Sänder här beslut från operativa hälso- och sjukvårdsnämnden.

Med vänlig hälsning

Anna Schürer von Waldheim

Nämndsamordnare operativa hälso- och sjukvårdsnämnden

Avdelning nämndsamordning
Koncernkontoret
Västra Götalandsregionen
Telefon: 0700 - 82 29 60
Mejl: anna.schurer@vgregion.se

Protokoll från operativa hälso- och sjukvårdsnämnden, 2025-06-18

§ 193

Avtal avseende Mini-Maria i västra nämndområdet för perioden 2026–2027

Diarienummer OSN 2025-00613

Beslut

1. Operativa hälso- och sjukvårdsnämnden godkänner avtal med Mölndals stad avseende Mini-Maria för perioden 2026—2027.
2. Operativa hälso- och sjukvårdsnämnden säger upp avtal med Partille kommun om Mini-Maria per den 31 december 2025, under förutsättning att motparten fattar motsvarande beslut.

Sammanfattning av ärendet

Mölndals stad har sagt upp samverkansavtal med operativa hälso- och sjukvårdsnämnden avseende Mini-Maria, som därmed löper ut den 31 december 2025. Eftersom Mölndals stad utifrån detta huvudavtal tecknat separata hängavtal med Härryda, Kungälv och Stenungsund, under samverkansbenämningen Mölndalsklustret, berörs även dessa kommuners samverkan med Västra Götalandsregionen av uppsägningen.

Kort efter Mölndals stads uppsägning aviserade Partille kommun att man ville ansluta till Mölndalsklustret, men att kommunen av olika skäl inte haft möjlighet att inkomma med en uppsägning av det egna samverkansavtalet inom stipulerad tid.

Efter uppsägningen har delregional nämnd västra, i enlighet med sitt reglemente, berett förslag till nytt avtal. Utöver språklig och saklig aktualisering har föreslaget avtal fått en mer ändamålsenlig struktur i förhållande till den verksamhetsbeskrivning som de utförande parterna (Regionhälsan och kommunerna) ansvarar för att revidera i enlighet med ett nytt avtal.

Den huvudsakliga förändring som blir effekten av det nya avtalet, är att Mini-Maria i den västra delregionen delas upp i två områden – där det ena området består av de kommuner som har gällande enskilda avtal för perioden 2026–2027 (Ale, Alingsås, Lerum, Lilla Edet), och det andra området består av Mölndals stad och de kommuner man enligt samverkansavtalet förutsätts teckna hängavtal med (Kungälv,

Protokoll från operativa hälso- och sjukvårdsnämnden, 2025-06-18

Härryda, Stenungsund samt Partille kommun, om operativa hälso- och sjukvårdsnämnden på Partilles begäran beslutar att säga upp deras nuvarande avtal).

Koncernkontorets bedömning

Koncernkontoret gör bedömningen att den föreslagna utökningen av det så kallade Mölndalsklustret, att även innefatta Partille kommun, är av godo för berörda parter. Utbudspunkter för verksamheten berörs inte av förslaget. Därför föreslås operativa hälso- och sjukvårdsnämnden säga upp nuvarande samverkansavtal med Partille kommun, och i stället teckna ett avtal för perioden 2026–2027 med Mölndals stad som förutsätter ett hängavtal med Partille.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande daterat 2025-06-09

Skickas till

- Mölndals stad
- Partille kommun
- Härryda kommun
- Kungälvs kommun
- Stenungsunds kommun
- Regionhälsan
- Delregional nämnd västra

Avtalssamverkan avseende öppenvårdsmottagning Mini-Maria, 2026-2027

Avtalsparter:

Mölndals stad (212000–1363)
Social- och arbetsmarknadsnämnden
431 82 Mölndal

Härryda kommun (212000-1264)
SOC Utveckling och uppföljning
435 80 Mölnlycke

Kungälvs kommun (212000-1371)
Box 666
442 18 Kungälv

Partille kommun (212000-1272)
433 82 Partille

Stenungssunds kommun (212000-1298)
Strandvägen 15
444 31 Stenungsund

Bakgrund

Mini-Maria är en mellan kommun och region integrerad öppenvårdsmottagning för ungdomar mellan 13 och 21 år med problematik rörande alkohol, droger eller spel om pengar. Mottagningen vänder sig även till de ungas närstående samt till professionella som kommer i kontakt med målgruppen.

Under åren 2020 - 2021 framtogs en modell för hur en Mini-Maria mottagning kunde organiseras där Mölndals stad, Kungälv kommun, Härryda kommun och Stenungsund kommun ingick avtal om samverkan om gemensam kommunal resurs. Mölndals stad tecknade avtal med Västra Götalandsregionen som uppdragstagare för nämnda kommuner. Ale kommun, Lilla Edet kommun, Alingsås kommun, Lerum kommun och Partille kommun ingick separata avtal med Västra Götalandsregionen.

Efter att Mini-Maria Västra startades upp under hösten 2022 delas västra nämndområdet i två delar, A och B från 2026. Västra nämndområde A består av: kommuner med egna avtal med operativa hälso- och sjukvårdsnämnden och Västra nämndområde B består av Mölndals stad som i sin tur har tecknat underavtal med Härryda, Kungälv, Partille och Stenungsund.

Inledning och definitioner

Detta avtal reglerar av parterna, Mölndals stad, Kungälv kommun, Härryda kommun, Partille kommun och Stenungsund kommun, överenskommen drift av verksamheten Mini-Maria. Avtalet är upprättat med stöd av 9 kap. 37 § kommunallagen (2017:725). Avtalet reglerar samtliga villkor under avtalsperioden. För att avtalet ska bli gällande ska social- och arbetsmarknadsnämnden i Mölndals stad samt Operativa hälso- och sjukvårdsnämnden besluta att teckna avtal om Mini-Maria.

1. Parter

Detta avtal har upprättats mellan Mölndals stad (uppdragstagaren) samt Härryda kommun, Kungälvs kommun Partille kommun, och Stenungsunds kommun (uppdragsgivarna).

2. Syfte

Parterna är eniga om att samverkan i gemensam drift är ett bra sätt att utveckla och stärka Mini-Maria-verksamheten till gagn för kommunernas medlemmar. Syftet med gemensam drift är att långsiktigt säkerställa kontinuitet, kompetensförsörjning, metodutveckling, rättssäkerhet och god kvalitet i verksamheten.

3. Avtalstid och uppsägningsvillkor

Avtalet gäller under perioden 2026-01-01-2027-12-31. Uppsägning ska ske senast 18 månader före avtalets utgång. Om avtalet inte sägs upp förlängs det med 2 år i taget.

Uppsägning ska ske skriftligt och delges övriga parter.

4. Uppdragstagarens åtagande

Verksamheten för Mini-Maria kommer att bedrivas av enheten för öppenvård hos uppdragstagaren. Samtal och besök enligt uppdragstagarens åtaganden kommer i första hand genomföras i utsedda lokaler för verksamheten. Om det finns särskilda skäl för det eller om det i övrigt bedöms ändamålsenligt kan uppdragstagaren planera in samtal/besök i uppdragsgivarnas lokaler.

Verksamheten Mini-Maria i nämndområde B beskrivs i avtalet mellan Mölndals stad och Västra Götalandsregionen tillsammans med tillhörande verksamhetsbeskrivning.

De sociala insatserna kan bedrivas på uppdrag av kommunen genom behovsprövning eller genom att ungdomar/närstående/övriga samarbetspartners tar direktkontakt med verksamheten. Personal på Mini-Maria ska vid behov kontakta myndighetsutövande socialtjänst i respektive hemkommun.

5. Avgränsningar

I uppdraget ingår inte myndighetsutövning. I de fall en hjälpsökande person får hjälp/behöver få hjälp inom ramen för myndighetsutövning genom behovsprövning kommer den kommun där den hjälpsökande är folkbokförd att ansvara för myndighetsdelen. Mini-Maria utför planerad och beslutad vård på uppdrag av den kommunen.

6. Uppdragsgivarnas åtagande

Uppdragsgivarna ska

- Tillhandahålla sådan information och material som Mini-Maria efterfrågar och är av väsentlig betydelse för uppdraget. Hit räknas myndighetsbeslut och vårdplan vid beslut om insats enligt socialtjänstlagen (2025:400) samt kontaktuppgifter till ansvarig socialsekreterare och journummer till kommunens socialtjänst.
- Förmedla nödvändiga ingångar i kommunen för att möjliggöra det utåtriktade arbetet
- Hålla uppdragstagaren informerad om allt som kan vara av betydelse för uppdragets genomförande.
- Tillse att ansvarig socialsekreterare medverkar i uppföljningen av den unge i sådana enskilda ärenden där myndighetsbeslut är fattade. i
- medverka vid samverkansmöten

7. Organisation/arbetsgivare

Mölndals stad ska vara värdkommun för samverkan. Mini-Maria ska ingå i Mölndals stads organisation under social och arbetsmarknadsförvaltningen. Mölndals stad ska vara arbetsgivare för den personal som arbetar på Mini-Maria.

8. Hantering av handlingar, dokumentation och arkiv

Varje nämnd är arkivansvarig för sin kommuns handlingar och ansvarar för att den egna nämndens dokumenthanteringsplan är aktuell utifrån rådande lagstiftning och regler. Samverkanskommunerna ska verka för att dokumenthanteringsplanerna är likalydande för samtliga samverkanskommuner, i syfte att underlätta för värdkommunens handläggare. Uppdragstagaren ska ta fram förslag på dokumenthanteringsplan och rutiner för hantering av allmänna handlingar.

Under aktiv handläggning av ett ärende ansvarar uppdragstagaren för förvaring av aktuell dokumentation. Allmänna handlingar hanteras av uppdragstagaren fram till gallring och arkivering. Handlingarna ska hållas ordnade och, i den mån de inte diarieförs hos uppdragsgivaren, diarieföras hos uppdragstagaren. Vid arkivering sänds aktuella handlingar till uppdragsgivaren.

Uppdragsgivaren får delegera rätten att gallra handlingar enligt uppdragsgivarens dokumenthanteringsplan till anställda hos uppdragstagaren.

Uppdragstagaren ansvarar för utlämnande av allmänna handlingar inom ramen för uppdraget som förvaras hos uppdragstagaren, om utlämnandet inte hindras av sekretess. Formellt beslut om att avslå begäran om utlämnande av allmän handling fattas enligt respektive kommuns delegeringsordning.

9. Personuppgifter och sekretess

Varje deltagande nämnd är personuppgiftsansvarig (2 § 1st p 2 lag (2001:454) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten och 11 § förordning (2001:673) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten).

Uppdragstagaren ansvarar för att lämna information till de registrerade enligt art. 13 och 14 GDPR för de behandlingar som sker hos samtliga personuppgiftsansvariga. I övrigt är varje personuppgiftsansvarig ansvarig för att hantera personuppgifterna utifrån gällande dataskyddslagar och pröva de enskildas rättigheter.

Uppdragsgivaren och uppdragstagarna ska hålla varandra informerade om händelser som påverkar behandling av personuppgifterna, t.ex. personuppgiftsincidenter.

Uppdragstagaren ansvarar för att den personal som utför uppgifter med anledning av avtalet informeras om och följer för uppdraget tillämpliga bestämmelser om sekretess i lag eller annan föreskrift.

10. Ersättning

Uppdragsgivarna ska betala sin andel av kostnaderna för verksamheten till uppdragstagaren. Ekonomisk fördelning mellan samverkanskommunerna beräknas utifrån föregående års befolkningsunderlag gällande åldersgruppen 13-21 år per den 31 december.

Uppdragstagaren åtar sig att årligen upprätta en budget för verksamheten. Budgeten räknas upp inför varje nytt räkenskapsår utifrån kostnadsutveckling. I underlag för budget ska kostnader tas upp utifrån åtminstone följande poster:

- Lön och personalomkostnader*
- IT och telefoni
- Lokaler/hyra

**Inkluderar kostnader för företagshälsovård, fackliga kostnader, utbildning, handledning, friskvårdsomkostnader med mera*

Respektive samverkanskommun svarar för att övriga samverkanskommuner inte belastas ekonomiskt i samband med byte av eget verksamhetssystem.

11. Fakturering

Uppdragstagaren ska fakturera uppdragsgivarna de faktiska kostnaderna kvartalsvis i efterskott.

Om anledning till anmärkning mot faktura inte föreligger ska betalning erläggas inom 30 dagar från fakturans ankomst.

12. Dröjsmålsränta

Vid försenad betalning debiteras dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen (1975:635). Fakturerings-, påminnelse- eller förseningsavgifter utgår inte.

13. Uppföljning av samverkan

Parterna har rätt att kontrollera och följa upp verksamheten. Samtliga parter är skyldiga att medverka i uppföljning och utvärdering av verksamheten. Uppdragstagaren tar emot och utreder eventuella klagomål mot verksamheten.

Uppdragsgivarna har genom ansvarig nämnd rätt till löpande insyn i Mini-Marias verksamhet och de personärenden som är hänförliga till uppdragsgivarnas verksamhetsområde.

Årlig uppföljning av verksamheten ska upprättas av uppdragstagaren och redovisas till respektive kommun.

Samverkansmöten mellan uppdragstagaren och behöriga företrädare för respektive uppdragsgivare ska genomföras minst två gånger per år hos uppdragstagaren. Uppdragstagaren ansvarar för att protokollföra dessa möten.

14. Ändringar och tillägg

Tillägg och ändringar av detta avtal ska ske skriftligen och undertecknas av behöriga företrädare för respektive part.

15. Omförhandling

Parterna är överens om att söka anpassa sig till nya förhållanden som kan uppstå under avtalsperioden och på bästa sätt försöka tillgodose varandras förutsättningar och behov. Samtliga parter har rätt att begära omförhandling av detta avtal om det under avtalstiden sker väsentliga förändringar hos någon av samverkanskommunerna eller av de förutsättningar som avtalet baseras på. Omförhandling ska skriftligen begäras hos samtliga parter. Rätten till begäran om omförhandling innebär inte någon ovillkorlig rätt till ändring av avtalets innehåll.

Om parterna efter omförhandling inte kan enas om ändringar/tillägg gäller avtalet på oförändrade villkor intill dess avtalet upphör för samverkanskommun enligt vad som stadgas i bestämmelsen om uppsägning.

16. Utökning av antalet samverkanskommuner

Om utökning av antalet samverkanskommuner aktualiseras ska samtliga samverkanskommuner sammankallas av uppdragstagaren. Samverkanskommunerna kan efter samråd besluta om utökning av antalet samverkanskommuner samt om villkoren för en utökning. För att utöka antalet samverkanskommuner krävs att en majoritet av samverkanskommunerna, däribland uppdragstagaren är överens om villkoren.

17. Hävning

Om någon av parterna väsentligen åsidosätter sina skyldigheter enligt detta avtal, och inte efter skriftligt påpekande vidtar åtgärder för att uppfylla sina åtaganden, har motparten rätt att säga upp avtalet till upphörande i förtid.

18. Befrielsegrunder (force majeure)
Uppdragstagaren fritas från skyldigheten att fullgöra sin del av avtalet och från att erlägga skadestånd om åtagandena inte alls eller endast till onormalt hög kostnad kan fullgöras på grund av krig eller upplopp, arbetsinställelse, blockad, eldsvåda, ingrepp av myndighet eller annan därmed jämförlig händelse som uppdragstagen inte råder över och inte heller kunnat förutse. Arbetskonflikt som har sin grund i kommunens brott om kollektivavtal får inte åberopas som befrielsegrund.

För att part ska ha rätt att göra gällande befrielsegrund ska denne utan dröjsmål underrätta motparten om uppkomsten därav, liksom om befrielsegrundens upphörande. Part ska informera motparten om när fullgörelse beräknas kunna ske. Parten är skyldig att genast utföra åligganden enligt avtalet när händelse av här angivet slag upphör.

Föreligger ovannämnda omständigheter har uppdragsgivarna rätt att så länge de består, själv utföra uppdragstagarens åtaganden.

Om avtalets fullgörande till väsentlig del förhindras på grund av force majeure-händelse för längre tid än en (1) månad äger vardera parten rätt att utan ersättningsskyldighet skriftligen häva avtalet.

19. Samarbetets upphörande
I det fall samverkan upphör eller samverkanskommun sagt upp detta avtal ska eventuella avvecklingskostnader fördelas på samma sätt som kostnader för organisationens verksamhet.

Uppdragstagaren ska överlämna personakter och register till respektive kommun vid samarbetets upphörande.

20. Tvist
Tvist ska i första hand lösas genom förhandlingar. Om detta visar sig ogörligt ska tvist prövas i allmän domstol.

21. Avtalets godkännande och giltighet
Detta avtal förutsätter för sin giltighet att det godkänns av samtliga medverkande kommuner.

Avtalet ska börja tillämpas den 1 januari 2026.

Beslut om att ingå samverkansavtal avseende öppenvårdsmottagning Mini-Maria:

Mölndals stad (Uppdragstagare), Social- och arbetsmarknadsnämnden 25-xx-xx § yy

Härryda kommun (Uppdragsgivare), Xxx 25-xx-xx § yy

Kungälvs kommun (Uppdragsgivare), Xxx 25-xx-xx § yy

Partille kommun (Uppdragsgivare), Xxx 25-xx-xx § yy

Stenungsund kommun (Uppdragsgivare), Xxx 25-xx-xx § yy

2025

UTKAST

Verksamhetsbeskrivning Mini-Maria Västra B

UTKAST, 2025-04-28

Innehåll

1 Inledning 2
Verksamheten Mini-Maria i nämndområde B regleras i avtalet mellan Mölndals stad och Västra Götalandsregionen tillsammans med tillhörande verksamhetsbeskrivning. 2
2 Bakgrund 2
3 Övergripande mål 2
4 Verksamhetens förutsättningar 2
4.1 Huvudmannaskap 2
4.2 Ledning och styrning 3
4.3 Ledningsansvar 3
4.4 Personal 3
4.5 Kompetenssättning 3
4.6 Lokaler och bemanning 4
4.7 Dokumentation och kvalitetssäkring 4
5 Uppdrag 4
5.1 Uppdragets utförande 5
5.2 Tvärprofessionellt teamarbete och samverkan 5
5.3 Tillgänglighet 6
6 Statistik och utvärdering 6

1 Inledning

Verksamheten Mini-Maria i nämndområde B regleras i avtalet mellan Mölndals stad och Västra Götalandsregionen tillsammans med tillhörande verksamhetsbeskrivning.

2 Bakgrund

Mini-Maria är en mellan kommun och region integrerad öppenvårdsmottagning för ungdomar 13 år upp till 21 år med frågor eller problematik rörande alkohol, droger eller spel om pengar. Mottagningen ska även vända sig till de ungas närstående samt till professionella som kommer i kontakt med målgruppen.

Efter att verksamheten startades upp under hösten 2022 delas västra nämndområdet i och med detta avtal upp i två delar, A och B. Nämndområde B består av Mölndals kommun som i sin tur har tecknat underavtal med Härryda, Kungälv, Stenungsund.

3 Övergripande mål

Det övergripande målet med verksamheten är att motverka alkohol-, drog- och spelmissbruk bland ungdomar 13 år upp till 21 år. En utgångspunkt skall vara att nå unga människor i ett tidigt skede av riskbruk och skadligt bruk för att förhindra att detta utvecklas till ett beroende, allvarlig psykisk ohälsa samt att arbeta hälsofrämjande och förebyggande utifrån en tvärprofessionell ansats.

Mini-Maria skall därför vara en lättillgänglig mottagning med tydliga kontaktvägar som är anpassade till målgruppen. Mini-Maria skall sträva efter att vara välkänd bland unga och deras närstående och att de unga har vetskap om vad de kan få hjälp med på mottagningen. Mottagningen skall även vara känd för de professionella och ideella som arbetar med ungdomar 13 år upp till 21 år; som socialtjänst, skola, hälso- och sjukvård, frivilligorganisationer, polis m.fl.

4 Verksamhetens förutsättningar

4.1 Huvudmannaskap

Verksamheten har två huvudmän. Västra Götalandsregionen är huvudman för den del av verksamheten som bedrivs enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Respektive kommun är huvudman för den verksamhet som bedrivs enligt socialtjänstlagen (SoL).

Utförare för Västra Götalandsregionens del av verksamheten är förvaltningen Regionhälsan. Regionhälsans uppdrag avseende Mini-Maria regleras i uppdrag mellan Operativa hälso- och sjukvårdsnämnden och Regionhälsan.

Verksamheten skall drivas i nära samarbete mellan huvudmännen. De olika huvudmännen ansvarsområden utgår från profession och lagstadgade skyldigheter för respektive huvudman.

4.2 Ledning och styrning

Det operativa dagliga arbetet leds av enhetschef från regionhälsan samt en enhetschef från Mölndal kommun. Enhetscheferna ansvarar för att ta fram statistik, underlag för regelbundna uppföljningar av verksamheten samt lyfta strategiska behov till ledningsgruppen.

Ledningsgruppen ska bestå av verksamhetschef/avdelningschef från Mölndal kommun och verksamhetschef/avdelningschef från regionhälsan, samt vid behov representant från koncernkontoret, Västra Götalandsregionen. Ledningsgruppen ansvarar för verksamhetens mål, inriktning och kvalitet samt nödvändiga beslut för verksamhetens drift.

4.3 Ledningsansvar

Respektive arbetsgivare/huvudman har ansvar för sin personal och svarar för att verksamheten har en personal- och kompetensstruktur som tillgodoser god vård- och omsorgskvalitet, hög patient/klientsäkerhet och som ger förutsättningar för en god kostnadseffektivitet.

4.4 Personal

Västra Götalandsregionen och Mölndal kommun ansvarar för sin personal och för att de har den utbildning och erfarenhet som krävs för att möta ungas behov och utföra de olika arbetsuppgifterna som förekommer utifrån respektive huvudmans ansvarsområden.

Grundkompetensen ska bestå av professionerna socionom eller likvärdig kompetens, sjuksköterska, psykolog och läkare. För att kunna möta ungdomar utifrån deras behov och förutsättningar kräver uppdraget specifik kompetens och erfarenhet om ungdomars sociala och psykologiska utveckling. Beroendekompetens och ett psykiatriperspektiv är nödvändigt för att förstå den grundläggande problematiken.

4.5 Kompetenssättning

Bemanningen baseras på tidigare framtagen tjänstefaktor för sjuksköterskebemanning i verksamhetsbeskrivning Mini-Maria HSNV 2022-02-14.

Mölndal bemannar:
2 behandlare (totalt 2 heltidstjänster på100%)
1 behandlare (halvtidstjänst, 50%)
1 enhetschef (17,5%)

Regionhälsan bemannar:
2 sjuksköterskor (totalt 2 heltidstjänster på 100%)
1 sjuksköterska (halvtidstjänst, 50%)
1 psykolog (63 %)
1 läkare (12,6 %)
1 enhetschef (25%)

Ansluter ytterligare kommuner till samverkan om kommunal resurs överförs motsvarande sjuksköterskebemanning enligt framtagen tjänstefaktor samt del av psykolog och läkare.

Regionhälsans mötestider för APT, verksamhetsmöten ska avseende psykolog och läkare fördelas lika mellan nämndområde A och B.

4.6 Lokaler och bemanning

Utgångspunkten för Västra nämndområdet är förlagd i Mölndal, Krokslätt. Bemanningen för Västra nämndområde B består av:

1,5 behandlare 5 dagar/vecka,
1 behandlare 3 dagar/vecka
1,5 SSK 5 dagar/vecka
1 SSK 3 dagar/vecka
Läkare och psykolog utifrån bemanningsgrad avsnitt 3.5.

Kungälvsmottagningen bemannas av:

1 behandlare 2 dagar/vecka
1 SSK 2 dagar/vecka

Bemanningen mellan mottagningarna i Krokslätt och Kungälv är flexibel och är inte låsta vid ovan fördelning. Brukarperspektivet är överhängande vid bemanningen av mottagningarna.

Det tvärprofessionella teamet (sjuksköterska och behandlare) i nämndområde B ska bestå av samma fysiska personer och endast bytas ut vid uppsägningar, längre sjukskrivningar. Syftet med ett sammanhållet team är att utveckla det tvärprofessionella arbetet och ge förutsättningar för att arbeta med evidensbaserade metoder samt skapa gynnsamma förutsättningar för ungdomarna i verksamheten.

4.7 Dokumentation och kvalitetssäkring

Alla insatser på Mini-Maria ska dokumenteras enligt gällande lagstiftning för respektive huvudman.

Dokumentationen av verksamheten följer av det kvalitetssystem som huvudmännen beslutar skall gälla för att tillgodose uppföljningskrav, kvalitetssäkring och fortsatt utveckling av verksamheten.

UngDOK är verksamhetens gemensamma kartläggning och uppföljningsverktyg.

5 Uppdrag

Mini-Maria ska vara en lättillgänglig mottagningsverksamhet dit ungdomar 13 år upp till 21 år och föräldrar söker sig på eget initiativ eller blir hänvisade till för att få råd, stöd och behandling för problem rörande riskbruk, skadligt bruk och beroende. Verksamheten skall utgöra ett komplement till samhällets övriga resurser.

Verksamheten ska vara inriktad på såväl tidig upptäckt som på att erbjuda stöd och behandling vid bruk, riskbruk och skadligt bruk av alkohol, droger och spel om pengar. Då förekomsten av samsjuklighet är hög hos målgruppen är det viktigt att verksamheten har differentialdiagnostisk kompetens avseende psykiatrisk samsjuklighet, detta för att kunna besvara frågeställningar kring orsakssambandet bakom den unges substansbruk, mår den unge dåligt psykiskt på grund av sitt substansbruk eller är det tvärtom.

Verksamheten skall tillhandahålla en god och säker vård på lika villkor oavsett den unges kön, ålder, funktionsnedsättning, social position, etnisk och religiös tillhörighet eller sexuell läggning. Vården ska ges med respekt för alla människors lika värde och för de enskildes värdighet. Verksamheten ska präglas av hög etisk medvetenhet.

Verksamheten skall arbeta utifrån socialtjänstlagen, hälso- och sjukvårdslagen och annan gällande lagstiftning, riktlinjer och rekommendationer inom området. Det teambaserade och tvärprofessionella arbetet med ungdomarna i verksamheten skall vara absolut centralt.

Allt arbete på Mini-Maria ska bedrivas utifrån evidensbaserad praktik och utgå från:

- Brukarens nytta, perspektiv och erfarenhet
- Beprövad erfarenhet inom professionen samt har stöd i vetenskap

Parterna ska gemensamt utveckla arbetsformer för tidiga och förebyggande insatser och för att möta ungdomars familjer och sociala nätverk.

5.1 Uppdragets utförande

De sociala insatserna kan bedrivas på uppdrag av kommunen genom biståndsbeslut eller genom att ungdomar/närstående/övriga samarbetspartners tar en egen direktkontakt med verksamheten. Personal på Mini-Maria ska vid behov kontakta myndighetsutövande socialtjänst i respektive hemkommun.

De unga som erhåller råd och stöd på mottagningen ska erbjudas att upprätta en samordnad individuell plan (SIP).

Insatserna till enskilda ungdomar och deras anhöriga kan ske genom:

- Rådgivning och behandling i öppna former, utifrån den unges behov
- Samtal individuellt, med familj/anhöriga samt i nätverk
- Behandling enligt manualbaserade metoder enligt rekommendation i Socialstyrelsen - Nationella riktlinjer för vård och stöd vid missbruk och beroende
- Medicinsk behandling och bedömning samt hälsofrämjande insatser
- Drogtester
- Arbete i samverkan med andra aktörer kring den unga och som komplement till redan befintliga resurser och insatser.

I Mini-Marias uppdrag ingår även att arbeta utåtriktat med preventivt informationsarbete.

Utåtriktat preventiva insatser kan ske genom:

- Konsultativa insatser och rådgivning till professionella
- Gruppverksamhet i form av föräldrautbildningar och informationsträffar för professionella.
- Utåtriktat informationsarbete som syftar till att förmedla samlad kunskap till ungdomar, föräldrar och professionella om bland annat droger, trender i drogvanemönster och erfarenheter av rådgivnings- och behandlingsinsatser.

5.2 Tvärprofessionellt teamarbete och samverkan

Tvärprofessionellt teamarbete och samverkan är grunden i arbetet. De tvärprofessionella teamen skall ha ett gemensamt förhållningssätt, men utifrån olika grundutbildningar och perspektiv närma sig varje ung person och familj utifrån sin respektive kompetens. Arbetssättet är stödjande, utbildande och inkluderande. Arbetet skall bedrivas utifrån samarbete i team såväl inom mottagningen som ute i samhället.

Utöver samarbetet parterna emellan tillkommer samordning med andra insatser i samhället att vara en viktig del för att tillgodose ungdomars behov och ska utgöra en grund för

verksamheten. Mini-Maria ska samverka med socialtjänst, skola, ungdomsmottagning, hälso- och sjukvård, frivilligorganisationer, polis med flera

5.3 Tillgänglighet

Mini-Maria skall vara flexibel och kunna möta ungdomar och närstående som har svårigheter att ta sig till mottagningen och erbjuda digitalt möte som komplement.

Ungdomarna eller familjerna ska själva kunna välja mottagning oavsett var de är folkbokförda. Om en enskild ungdom, som söker sig till verksamheten, är folkbokförd i någon annan kommun som inte har upprättat avtal kan avgifter komma att tas ut efter överenskommelse mellan kommunerna.

Mini-Maria skall ha en tillgänglig och informativ hemsida. Hemsidan skall innehålla uppdaterad information om verksamheten, stödet som erbjuds, öppettider, relevanta länkar och kontaktaktvägar till verksamheten.

Verksamheten ska även kunna nås under öppettiden. Möjlighet att lämna meddelade skall finnas. Det ska vara en kontaktingång för nämndområde B och en kontaktingång för nämndområde A.

6 Statistik och utvärdering

Mini-Maria skall arbeta med ett kontinuerligt utvecklings- och förändringsarbete för att löpande förbättra verksamheten utifrån målgruppens behov.

Verksamheten ska årligen sammanställa en årsberättelse enligt avtalet.

Verksamheten skall årligen följas upp utifrån åtminstone nedanstående perspektiv:

- Brukar- och invånarperspektiv
- Tillgänglighetsperspektiv
- Verksamhetsperspektiv
- Personalperspektiv
- Ekonomiskt perspektiv

Uppföljning av de enskilda insatser som utförs på Mini-Maria skall ske systematiskt och presenteras årligen. Statistik över ungas drogvanor skall föras och presenteras årligen så att det går att följa drogvanemönster bland unga i västra nämndområdet B.

Avtal avseende Mini-Maria i Mölndalsklustret för perioden 2026–2027

Avtalsparter:

Västra Götalandsregionen genom operativa hälso- och sjukvårdsnämnden och Mölndals stad

Innehållsförteckning

1. Avtalsparter 3
2. Avtalstid och uppsägning av avtalet 3
3. Bakgrund 3
4. Förutsättningar och inriktning 3
5. Lokaler och mottagningar 4
6. Ledning och styrning 4
7. Åtagande och finansiering 4
8. Personuppgiftshantering 5
9. Dokumentation 5
10. Information 5
11. Rapportering och uppföljning 5
12. Ändringar och tillägg till avtalet 6
13. Ersättning och fakturering 6
14. Förtida upphörande 6
15. Befrielsegrunder 6
16. Tvist 7
17. Avtalstecknare 7
18. Underskrifter 7

Detta avtal reglerar samarbetet mellan parterna gällande den gemensamma verksamheten för Mini-Maria. Avtalet reglerar samtliga villkor under avtalsperioden. För att avtalet ska bli gällande ska socialnämnden i Mölndals stad samt operativa hälso- och sjukvårdsnämnden besluta att teckna avtalet. Detaljfrågor regleras i verksamhetsbeskrivningen för Mini-Maria.

1. Avtalsparter

Detta avtal har träffats mellan socialnämnden i Mölndals stad; org. nummer 212000–1363 och Västra Götalandsregionen org. nummer 232100-0131 genom operativa hälso- och sjukvårdsnämnden.

Mölndals stad tecknar avtal för kommuner i samverkan (Härryda, Kungälv, Partille och Stenungsund) med Västra Götalandsregionen genom operativa hälso- och sjukvårdsnämnden.

2. Avtalstid och uppsägning av avtalet

Avtalet gäller under perioden 2026-01-01-2027-12-31. Uppsägning ska ske senast 12 månader före avtalets utgång. Om avtalet inte sägs upp förlängs det med 2 år i taget.

3. Bakgrund

Regionen och kommunen har inte bara ett gemensamt ansvar för missbruks- och beroendevården. Det föreligger även en skyldighet för kommuner och region att ingå överenskommelse om samarbete kring personer med bruk, riskbruk och beroende av alkohol, narkotika och andra beroendeframkallande medel. Detta regleras i socialtjänstlagen (2001:453), förkortas SoL, och i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), förkortas HSL.

Västra Götalandsregionen och VästKom har utarbetat ett länsgemensamt inriktningsdokument för regionen och kommunerna i Västra Götaland kring *Organiserat integrerat arbete för personer med psykisk ohälsa, missbruk och beroende.* Det utgör gemensam grund för kommunernas och regionens integrerade arbete.

Efter att Mini-Maria Västra startades upp under hösten 2022 delas västra nämndområdet i och med detta avtal upp i två delar, A och B. Västra nämndområdet A består av: kommuner med egna avtal med operativa hälso- och sjukvårdsnämnden och Västra nämndområde B består av Mölndals stad som i sin tur har tecknat underavtal med Härryda, Kungälv, Partille och Stenungsund.

4. Förutsättningar och inriktning

Parterna har ett gemensamt ansvar för att motverka bruk, riskbruk och beroende hos ungdomar mellan 13 år och 21 år. Västra Götalandsregionen ansvarar för den verksamhet

som följer detta avtal och omfattas av HSL. Mölndals stad ansvarar för den del av verksamheten som följer av detta avtal och som åligger kommunen enligt lag såsom SoL. Verksamheten beskrivs närmare i den till avtalet hörande verksamhetsbeskrivningen.

Verksamheten ska i tillämpliga delar följa de mål- och inriktningsdokument som antagits av parterna samt de övergripande riktlinjer som gäller för respektive hälso- och sjukvård och primärkommunal verksamhet.

5. Lokaler och mottagningar

I verksamhetsbeskrivningen, som utgör en del av detta avtal, anges verksamhetens lokalisering och mottagningar.

6. Ledning och styrning

Ledningsgruppen består av verksamhetschef/avdelningschef från Mölndals stad och verksamhetschef/avdelningschef från Regionhälsan. Ledningsgruppen ansvarar för verksamhetens mål, inriktning och kvalitet samt nödvändiga beslut för verksamhetens drift.

I verksamhetsbeskrivningen, som utgör en del av detta avtal, anges ansvar för ledning och styrning på operativ nivå.

7. Åtagande och finansiering

Parterna ska aktivt verka för att hitta förutsättningar för en optimal samverkan och samordning. Avtalet utgår i från att respektive part avsätter resurser och kompetens för ett gemensamt arbete vid Mini-Maria.

Parterna ska erbjuda besök som uppfyller den nationella vårdgarantins krav på tillgänglighet.

Respektive part åtar sig att se till att bemanning sker i enlighet med gällande verksamhetsbeskrivning. Respektive part har arbetsgivaransvaret för sin personal och svarar för dess kostnader.

Respektive part svarar för de huvudmannaspecifika kostnader som sammanhänger med de insatser som utförs. Västra Götalandsregionen står för kostnader för provtagning och analys.

I respektive parts åtagande ingår även att finansiera sin del av gemensamma kostnader utifrån följande fördelningsnyckel.

	Västra Götalandsregionen	Mölndals stad
Lokalkostnader inkl. städ, larm, it, telefonisystem, förbrukningsmaterial, etc.	75%	25%
Lokalkostnad Kungälv	50%	50%
Licens UngDOK	50% av västra området A+B	2 licenser
Gemensamma utbildningar inom nämndområde B	50%	50%
Gemensam handledning inom nämndområde B (2 SSK, 2 behandlare)	50%	50%

8. Personuppgiftshantering

Vardera parten ansvarar för den personuppgiftshantering som respektive part utför i anledning av samarbetet.

9. Dokumentation

Alla insatser på Mini-Maria ska dokumenteras enligt gällande lagstiftning för respektive huvudman.

10. Information

Parterna förbinder sig att informera varandra om beslut, uppdrag och andra förhållanden som har betydelse för avtalets tillämpning.

Parterna ansvarar gemensamt för att informera målgrupp och samarbetsparter om förändringar i verksamheten såsom ändrade öppettider eller hänvisning till annan vårdgivare då den egna verksamheten inte har öppet.

11. Rapportering och uppföljning

Parterna ska gemensamt sammanställa en årsberättelse som innehåller information om arbetet under året. Årsberättelsen ska minst innehålla ärendestatistik, information om verksamheten, drogutveckling, ekonomi, avvikelser samt utveckling i övrigt.

Respektive part ansvarar för redovisning av årsberättelsen i sin egen verksamhet.

Parterna ska årligen följa upp avtalet.

12. Ändringar och tillägg till avtalet

Endera parten äger rätt att begära omförhandling av avtal och verksamhetsbeskrivning.

För att ändringar och tillägg till avtalet ska vara giltiga krävs skriftligt godkännande av båda parter.

Justeringar av verksamhetsbeskrivningen får göras efter gemensamt beslut av parternas representanter i ledningsgruppen. Större förändringar ska dock godkännas hos avtalsparterna.

Samtliga förändringar i avtalet och/eller i verksamhetsbeskrivningen ska göras skriftligen.

13. Ersättning och fakturering

Enligt vad som anges ovan ska parterna dela lika på gemensamma kostnader. Den praktiska hanteringen (fakturering med mera) hanteras i samverkan mellan utförarna.

Större gemensamma utbildnings- och utvecklingskostnader stäms av med ledningsgruppen för Mini-Maria.

Ersättningsnivån justeras årsvis med Västra Götalandsregionens indexuppräkning.

14. Förtida upphörande

Var och en av parterna äger rätt att säga upp avtalet i förtid om den andre parten på ett väsentligt sätt åsidosätter sina skyldigheter enligt avtalet. Avtalet upphör att gälla den dag som anges vid den skriftliga anmaningen. Förtida upphörande av avtalet ska ske skriftligt och utan oskäligt uppehåll efter det att den omständighet som åberopas som uppsägningsgrund blivit känd för den uppsägande parten.

Om avtalet sägs upp i förtid på grund av kontraktsbrott är den part som brutit mot avtalet skyldig att till den uppsägande parten utge skadestånd i enlighet med allmänna kontraktsrättsliga principer.

15. Befrielsegrunder

Vardera parten befrias från sina åtaganden om parts fullgörande försenas, förhindras eller blir skäligt betungande på grund av oförutsägbar händelse som parterna inte kan råda över (force majeure). Part är dock skyldig att i första hand vidta åtgärder för att begränsa skadan.

Som force majeure betraktas bland annat krig eller krigsliknande tillstånd, eldsvåda, arbetskonflikt eller beslut av överordnad myndighet eller regering, under förutsättning att dessa omständigheter hindrar fullgörandet av avtalet.

Så snart force majeure upphört ska part underrätta den andre parten samt ange när fullgörandet av de åtaganden som försenats på grund av force majeure beräknas ske.

16. Tvist

Tvist rörande detta avtal ska i första hand avgöras i förhandling mellan parterna. Finner parterna ingen lösning ska tvist om avtalets tillkomst, tolkning och tillämpning eller giltighet avgöras enligt gällande svensk rätt i allmän domstol.

17. Avtalstecknare

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

18. Underskrifter

Datum

_____	_____
För Västra Götalandsregion	**För Mölndals stad**
_____	_____
My Alnebratt (S) Ordförande, operativa hälso- och sjukvårdsnämnden	Bernt A. Runberg (S) Ordförande, Social- och arbetsmarknadsnämnden

Sammanträdesprotokoll

§ 547/2025

Avtalssamverkan avseende öppenvårdsmottagning Mini-Maria (Dnr KS2025/1373)

Sammanfattning

Mölndals stad har sagt upp samverkansavtal med operativa hälso- och sjukvårdsnämnden avseende Mini-Maria, som därmed löper ut den 31 december 2025. Eftersom Mölndals stad utifrån detta huvudavtal tecknat separata hängavtal med Härryda, Kungälv och Stenungsund, under samverkansbenämningen Mölndalsklustret, berörs även dessa kommuners samverkan med Västra Götalandsregionen av uppsägningen.

Förvaltningen föreslår att avtalssamverkan avseende öppenvårdsmottagning Mini-Maria, 2026–2027, godkänns. I och med att ett nytt avtal tagits fram behöver också nuvarande befintligt avtal sägas upp.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Avtalssamverkan avseende öppenvårdsmottagning Mini-Maria, daterad 2025-06-26
- Bilaga Beslut från operativa hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträde den 18 juni 2025 - Avtal avseende Mini-Maria i västra nämndområdet för perioden 2026-2027.msg
- Bilaga Protokollsutdrag från operativa hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträde den 18 juni 2025 - Avtal avseende Mini-Maria i västra nämndområdet för....pdf
- Bilaga Avtalsamverkan Mini-Maria B till medverkande kommuner 2506xx
- Bilaga Utkast till verksamhetsbeskrivning för Mini-Maria västra nämndområdet B 2026–2027
- Bilaga Avtal mellan Mölndals stad och VGR avseende Mini-Maria 2026–2027

Förslag till kommunstyrelsen

1. Nuvarande samverkansavtal avseende öppenvårdsmottagning Mini-Maria (KS2022/1003) sägs upp.
2. Avtalssamverkan avseende öppenvårdsmottagning Mini-Maria, 2026–2027, godkänns.

Expedieras till: - Maria Balaban
- Mia Eriksson-Selling

Sammanträdesprotokoll

För kännedom till:
- Lena Arnfelt
- Mölndals stad
- Härryda kommun
- Partille kommun
- Stenungsunds kommun

Sammanträdesprotokoll

§ 74/2025

Avtalssamverkan avseende öppenvårdsmottagning Mini-Maria (Dnr KS2025/1373)

Sammanfattning

Mölndals stad har sagt upp samverkansavtal med operativa hälso- och sjukvårdsnämnden avseende Mini-Maria, som därmed löper ut den 31 december 2025. Eftersom Mölndals stad utifrån detta huvudavtal tecknat separata hängavtal med Härryda, Kungälv och Stenungsund, under samverkansbenämningen Mölndalsklustret, berörs även dessa kommuners samverkan med Västra Götalandsregionen av uppsägningen.

Förvaltningen föreslår att avtalssamverkan avseende öppenvårdsmottagning Mini-Maria, 2026–2027, godkänns. I och med att ett nytt avtal tagits fram behöver också nuvarande befintligt avtal sägas upp.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Avtalssamverkan avseende öppenvårdsmottagning Mini-Maria
- Bilaga Beslut från operativa hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträde den 18 juni 2025 - Avtal avseende Mini-Maria i västra nämndområdet för perioden 2026-2027.msg
- Bilaga Protokollsutdrag från operativa hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträde den 18 juni 2025 - Avtal avseende Mini-Maria i västra nämndområdet för....pdf
- Bilaga Avtalsamverkan Mini-Maria B till medverkande kommuner 2506xx
- Bilaga Utkast till verksamhetsbeskrivning för Mini-Maria västra nämndområdet B 2026-2027
- Bilaga Avtal mellan Mölndals stad och VGR avseende Mini-Maria 2026-2027
- Bilaga Protokollsutdrag - Avtalssamverkan avseende öppenvårdsmottagning Mini-Maria - Sociala myndighetsnämnden
-

Förslag till kommunstyrelsen

1. Nuvarande samverkansavtal avseende öppenvårdsmottagning Mini-Maria (KS2022/1003) sägs upp.
2. Avtalssamverkan avseende öppenvårdsmottagning Mini-Maria, 2026–2027, godkänns.

_____

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum **2025-09-03**

Expedieras till:
- Maria Balaban
- Mia Eriksson-Selling

För kännedom till:
- Lena Arnfelt
- Mölndals stad
- Härryda kommun
- Partille kommun
- Stenungsunds kommun

Sammanträdesprotokoll

§ 74/2025

Avtalssamverkan avseende öppenvårdsmottagning Mini-Maria (Dnr KS2025/1373)

Sammanfattning

Mölndals stad har sagt upp samverkansavtal med operativa hälso- och sjukvårdsnämnden avseende Mini-Maria, som därmed löper ut den 31 december 2025. Eftersom Mölndals stad utifrån detta huvudavtal tecknat separata hängavtal med Härryda, Kungälv och Stenungsund, under samverkansbenämningen Mölndalsklustret, berörs även dessa kommuners samverkan med Västra Götalandsregionen av uppsägningen.

Förvaltningen föreslår att avtalssamverkan avseende öppenvårdsmottagning Mini-Maria, 2026–2027, godkänns. I och med att ett nytt avtal tagits fram behöver också nuvarande befintligt avtal sägas upp.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Avtalssamverkan avseende öppenvårdsmottagning Mini-Maria
- Bilaga Beslut från operativa hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträde den 18 juni 2025 - Avtal avseende Mini-Maria i västra nämndområdet för perioden 2026-2027.msg
- Bilaga Protokollsutdrag från operativa hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträde den 18 juni 2025 - Avtal avseende Mini-Maria i västra nämndområdet för....pdf
- Bilaga Avtalsamverkan Mini-Maria B till medverkande kommuner 2506xx
- Bilaga Utkast till verksamhetsbeskrivning för Mini-Maria västra nämndområdet B 2026-2027
- Bilaga Avtal mellan Mölndals stad och VGR avseende Mini-Maria 2026-2027
- Bilaga Protokollsutdrag - Avtalssamverkan avseende öppenvårdsmottagning Mini-Maria - Sociala myndighetsnämnden
-

Förslag till kommunstyrelsen

1. Nuvarande samverkansavtal avseende öppenvårdsmottagning Mini-Maria (KS2022/1003) sägs upp.
2. Avtalssamverkan avseende öppenvårdsmottagning Mini-Maria, 2026–2027, godkänns.

Sammanträdesprotokoll

Expedieras till:
- Maria Balaban
- Mia Eriksson-Selling

För kännedom till:
- Lena Arnfelt
- Mölndals stad
- Härryda kommun
- Partille kommun
- Stenungsunds kommun

§ 547/2025

Avtalssamverkan avseende öppenvårdsmottagning Mini-Maria (Dnr KS2025/1373)

Sammanfattning

Mölndals stad har sagt upp samverkansavtal med operativa hälso- och sjukvårdsnämnden avseende Mini-Maria, som därmed löper ut den 31 december 2025. Eftersom Mölndals stad utifrån detta huvudavtal tecknat separata hängavtal med Härryda, Kungälv och Stenungsund, under samverkansbenämningen Mölndalsklustret, berörs även dessa kommuners samverkan med Västra Götalandsregionen av uppsägningen.

Förvaltningen föreslår att avtalssamverkan avseende öppenvårdsmottagning Mini-Maria, 2026–2027, godkänns. I och med att ett nytt avtal tagits fram behöver också nuvarande befintligt avtal sägas upp.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Avtalssamverkan avseende öppenvårdsmottagning Mini-Maria, daterad 2025-06-26
- Bilaga Beslut från operativa hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträde den 18 juni 2025 - Avtal avseende Mini-Maria i västra nämndområdet för perioden 2026-2027.msg
- Bilaga Protokollsutdrag från operativa hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträde den 18 juni 2025 - Avtal avseende Mini-Maria i västra nämndområdet för....pdf
- Bilaga Avtalsamverkan Mini-Maria B till medverkande kommuner 2506xx
- Bilaga Utkast till verksamhetsbeskrivning för Mini-Maria västra nämndområdet B 2026–2027
- Bilaga Avtal mellan Mölndals stad och VGR avseende Mini-Maria 2026–2027

Förslag till kommunstyrelsen

1. Nuvarande samverkansavtal avseende öppenvårdsmottagning Mini-Maria (KS2022/1003) sägs upp.
2. Avtalssamverkan avseende öppenvårdsmottagning Mini-Maria, 2026–2027, godkänns.

Expedieras till: - Maria Balaban
- Mia Eriksson-Selling

Sammanträdesprotokoll

För kännedom till:
- Lena Arnfelt
- Mölndals stad
- Härryda kommun
- Partille kommun
- Stenungsunds kommun

KUNGÄLVS KOMMUN

Reglemente för kommunstyrelsen

Reglemente

Diarie-/dokumentnummer: KS2025/0491
Beslut: 2025-06-12 Kommunfullmäktige § 91/2025
Beredande politiskt organ: Demokratiberedningen
Ersätter tidigare beslut 2023-12-07 Kommunfullmäktige § 240/2023
Dokumentansvarig: Kommunsekreterare
Senast uppdaterad av: Oskar Engdahl

KUNGÄLVS KOMMUN

Innehållsförteckning

Kommunstyrelsens övergripande uppgifter ... 4
Ledningsfunktionen ... 4
Styrfunktion ... 4
Verksamhetens inriktning ... 5
Kommunstyrelsens övriga ansvarsområden ... 6
Ekonomisk förvaltning ... 6
Personalpolitiken ... 7
Uppgifter enligt speciallagstiftning ... 8
Näringsliv, sysselsättning och arbetsmarknad ... 9
Kultur och fritid ... 9
Samhällsbyggnad och teknisk verksamhet ... 9
Socialtjänst ... 10
Utbildning ... 11
Övrig verksamhet ... 11
Delegering från kommunfullmäktige ... 12
Rapporterings- och redovisningsskyldighet ... 13
Kommunstyrelsens delegering ... 13
Kommunstyrelsens arbetsformer ... 14
Ärendehandläggning, skriftväxling m.m. ... 14
Delgivningsmottagare ... 14
Sammansättning ... 14
Ersättarnas tjänstgöring ... 14
Jäv/växeltjänstgöring ... 15
Ersättare för ordföranden ... 15
Offentlighet vid kommunstyrelsens sammanträden ... 16
Sammanträdena ... 16
Tidpunkt ... 16
Kallelse ... 16
Ärendenas beredning ... 17
Justering av protokoll ... 18
Reservation ... 18

KUNGÄLVS KOMMUN

Protokollsanteckning 18
Undertecknande av handlingar/expeditioner 18
Kommunstyrelsens ordförande 19
Kommunstyrelsens presidium 20
Kommunstyrelsens utskott 20
Utskottet för bildning och lärande (utbildning, kultur och fritid) 21
Utskottet för samhälle och utveckling 22
Utskottet för trygghet och stöd 23
Deltagande på distans 23

KUNGÄLVS KOMMUN

Reglemente för kommunstyrelsen i Kungälvs kommun

Utöver vad som föreskrivs om kommunstyrelsen i kommunallagen gäller bestämmelserna i detta reglemente.

Kommunstyrelsens övergripande uppgifter

Ledningsfunktionen

1 §

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan.

Kommunstyrelsen skall leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet.

Kommunstyrelsen skall också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana företag som avses i 10 kap. 3 och 4 §§ kommunallagen.

2 §

I kommunstyrelsens ledningsfunktion ligger att ansvara för samt leda och samordna kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet

Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i aktiebolag där kommunen direkt eller indirekt innehar samtliga aktier (i enlighet med 10 kap. 3 och 4 §§ kommunallagen) och sådana kommunalförbund och andra samverkansformer som kommunen är medlem eller ingår i.

Styrelsen ska uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Styrfunktion

3 §

I kommunstyrelsens styrfunktion ingår att

1. leda arbetet med att samordna utformningen av övergripande mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten, göra framställningar i målfrågor som inte i lag är förbehållen myndighetsnämnderna,

KUNGÄLVS KOMMUN

2. övervaka att de av fullmäktige fastställda målen och planerna för verksamheten och ekonomin efterlevs och att kommunens löpande förvaltning handhas rationellt och ekonomiskt,

3. tillse att uppföljning sker till fullmäktige från samtliga nämnder om hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret,

4. ha uppsikt och tillsyn över verksamheten i de företag och stiftelser som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen. Kommunstyrelsen rapporterar tertialvis uppföljningen av detta till kommunfullmäktige,

5. ansvara för samordningsträffar mellan utskottspresidier, beredningspresidier och bolags-/stiftelsepresidier,

6. ansvara för att beslut om ägardirektiv till företagen fattas och kontinuerligt hålls uppdaterade,

7. löpande vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de krav som anges i 10 kap. 3 och 4 §§ kommunallagen är uppfyllda beträffande de företag och stiftelser som kommunen äger eller har intresse i,

8. i årliga beslut pröva om den verksamhet som bedrivits i de aktiebolag som kommunen helt eller delvis äger under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Beslutet skall delges kommunfullmäktige snarast. Finner kommunstyrelsen att brister förelegat, ska den samtidigt lämna förslag till kommunfullmäktige om nödvändiga åtgärder,

9. svara för att tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de företag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i,

10. ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana kommunalförbund som kommunen är medlem i.

11. upprätta förslag till program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare.

Verksamhetens inriktning

4 §

Kommunstyrelsen skall se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten samt i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt i enlighet med bestämmelser i detta reglemente. Kommunstyrelsen skall också se till att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Därutöver skall kommunstyrelsen

KUNGÄLVS KOMMUN

1. inom ramen för fullmäktiges övergripande strategiska mål och givna strategiska förutsättningar utarbeta resultatmål för verksamheten,

2. genom beslut om årsplan fördela den ekonomiska ramen utifrån de av kommunstyrelsen fastställda resultatmålen

3. för kännedom till fullmäktige, före aktuellt budgetår, redovisa resultatmål och årsplan

4. följa upp genomförande av årsplan och andra måldokument samt redovisa till kommunfullmäktige i enlighet med den styrprocess som kommunfullmäktige fastställer

5. ta initiativ till utveckling och effektivisering samt skapa förutsättningar för årsplan och andra måldokument

6. i övrigt fullgöra de uppdrag som fullmäktige överlämnar till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen främsta styrdokument är Årsplanen. I Årsplanen skall kommunstyrelsen, inom ramen för kommunfullmäktiges övergripande strategiska mål och givna strategiska förutsättningar, utarbeta resultatmål för verksamheten. Dessa skall fastställas av kommunfullmäktige. Genom beslut om Årsplan fördelas den ekonomiska ramen utifrån behov och politiska prioriteringar. Årsplanen återrapporteras till kommunfullmäktige genom tertial- och årsbokslut.

Kommunstyrelsens övriga ansvarsområden

Ekonomisk förvaltning

5 §

Kommunstyrelsen skall ha hand om kommunens medelsförvaltning och därvid följa av kommunfullmäktige meddelade föreskrifter.

Medelsförvaltningen omfattar placering och upplåning av medel. I uppgiften ingår också att bevaka att kommunens inkomster inflyter och att betalningar görs i tid samt vidta de åtgärder som behövs för indrivning av förfallna fordringar.

Kommunstyrelsen har också hand om övrig ekonomisk förvaltning. I denna uppgift ingår bl.a. att

1. underhålla och förvalta kommunens fasta och lösa egendom samt ta fram och kontinuerligt uppdatera en underhållsplan för att undvika kapitalförstöring

2. tillse att kommunens behov av försäkringsskydd är tillgodosett

3. handha egen donationsförvaltning samt efter samtycke från annan nämnd placera sådana medel som ingår i donation som förvaltas av den nämnden

4. ansvara för utdelning ur donationsfonder när detta inte ankommer på annan nämnd

KUNGÄLVS KOMMUN

5. upprätta förslag till budget samt investeringsprogram i enlighet med kommunallagen,

6. se till att bokföring och redovisning sker i enlighet med lagen (2018:597) om kommunal redovisning,

7. upprätta årsredovisning och delårsrapport i enlighet med lagen (2018:597) om kommunal redovisning, dock ska fullfonderingsmodellen tillämpas för pensionerna.

8. i enlighet med fullmäktiges särskilda föreskrifter förvalta medel som avsatts till pensionsförpliktelser.

Personalpolitiken

6 §

Kommunstyrelsen skall ha hand om frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare, och skall därvid bland annat

1. med bindande verkan för kommunen genom kollektivavtal reglera frågor rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

2. förhandla på kommunens vägnar enligt gällande lagstiftning om förhandlingsrätt utom vad gäller 11–14 och 38 §§ lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet inom andra nämnders verksamhetsområden.

3. besluta om stridsåtgärd.

4. avgöra frågor om tolkning och tillämpning av författning, avtal och andra bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

5. lämna uppdrag som avses i 6 kap. 3 § lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter.

6. själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål och ärenden som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare,

7. ansvara för kommunens övergripande jämställdhetsarbete

8. ansvara för arbetsmiljön på de kommunala arbetsplatserna

Under kommunstyrelsen lyder kommunens förvaltningsorganisation.

KUNGÄLVS KOMMUN

Uppgifter enligt speciallagstiftning

7 §

Kommunstyrelsen är arbetslöshetsnämnd enligt lag (1944:475) om arbetslöshetsnämnd och patientnämnd enligt lagen (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården.

Krisledningsnämnden ansvarar för kommunens uppgifter enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap samt lagen (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap. Nämndens verksamhet regleras i särskilt reglemente.

Kommunstyrelsen är arkivmyndighet (Arkivlag 1990:782) Närmare föreskrifter om arkivvården finns i arkivreglemente.

Kommunstyrelsen är personuppgiftsansvarig för de register och andra behandlingar av personuppgifter som sker i kommunstyrelsens verksamhet. Dataskyddsförordningen (EU) 2016/679).

Kommunstyrelsen ansvarar för planprocessen enligt plan- och bygglagen (2010:900) när det gäller översiktsplaner, detaljplaner och områdesbestämmelser.

Kommunstyrelsen fullgör kommunens uppgifter enligt författningar på arbetsmarknadspolitikens område, såvida de inte ankommer på annan nämnd.

Kommunstyrelsen ansvarar för ärenden rörande kamerabevakningslagen (2018:1200).

Kommunstyrelsen ansvarar för ärenden enligt spellagen (2018:1138) och Spelförordning (2018:1475).

Kommunstyrelsen ansvarar för ärenden enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585) och Säkerhetsskyddsförordningen (2021:955)

Kommunstyrelsen ansvarar för ärenden rörande tillstånd att använda kommunens vapen enligt lag (1970:498) om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar.

Kommunstyrelsen skall vara den nämnd som enligt 4 § lagen (1997:736) om färdtjänst och enligt 3 § lagen (1997:735) om riksfärdtjänst fullgör kommunens uppgifter enligt nämnda lagar.

Kommunstyrelsen är den nämnd som enligt 1 § lagen (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor fullgör kommunens uppgifter inom trafik- tillika trafiksäkerhetsområdet.

Kommunstyrelsen beslutar om föreskrifter enligt 2 kap 7 § förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor.

Kommunstyrelsen ansvarar för ärenden enligt lag (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden.

KUNGÄLVS KOMMUN

Kommunstyrelsen, via presidiet, ansvarar för ledningen av kommunens brottsförebyggande arbete och att rapportera om det brottsförebyggande arbetet till kommunfullmäktige enligt lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbetet.

Näringsliv, sysselsättning och arbetsmarknad

8 §

Kommunstyrelsen svarar för näringslivsfrågor samt strukturella sysselsättnings- och arbetsmarknadsfrågor i kommunen. I samband härmed skall kommunstyrelsen med uppmärksamhet följa samhällsutvecklingen såväl nationellt som internationellt och verka för och ansvara för åtgärder som siktar till att allmänt främja en positiv näringslivs- och sysselsättningsutveckling i kommunen.

Kultur och fritid

9 §

Kommunstyrelsen skall fullgöra kommunens uppgifter avseende den kommunala kultur- och fritidsverksamheten.

Kommunstyrelsen har därvid hand om bl.a. följande uppgifter:

1. bedriva biblioteksverksamhet,
2. främja kulturverksamhet såsom konst, teater, film, museiverksamhet, musik m.m.,
3. -vidta åtgärder för att bevara byggnader och miljöer i kommunen med estetiskt och kulturhistoriskt värde,
4. delta i samhällsplaneringen utifrån ett kulturperspektiv,
5. tillhandahålla lokaler och anläggningar för sport- och fritidsverksamhet samt rekreation,
6. driva fritidsgårdar, annan fritidsverksamhet samt genom olika stödinsatser främja föreningsverksamheten
7. handlägga ansökningar om olika föreningsbidrag från fritidsföreningar
8. den kommunala kulturskolan
9. samt i övrigt verka för främjande av kulturen och fritid.

Samhällsbyggnad och teknisk verksamhet

10 §

Kommunstyrelsen skall fullgöra kommunens uppgifter, såvida det inte ankommer på annan, inom följande områden:

KUNGÄLVS KOMMUN

1. färdtjänst och riksfärdtjänst,
2. färjor och hamnanläggningar,
3. gator, gång- och cykelvägar, parker och naturområden,
4. kollektivtrafik,
5. lokala trafikföreskrifter,
6. mark och fastigheter,
7. bostadsförsörjning
8. offentlig belysning,
9. renhållning, avfallshantering
10. renhållningsuppgifter vid sanitär olägenhet på mark som ej är offentlig plats,
11. trafiknät och parkeringar,
12. trafiksäkerhet,
13. utreda och utföra eventuella förstärkningsarbeten för att eliminera geotekniska risker,
14. vatten och avlopp samt
15. vara väghållningsmyndighet inom det område som vägverket beslutat att kommunen skall vara
16. väghållare för i statens ställe

Socialtjänst

11 §

Kommunstyrelsen skall, såvitt det inte avser myndighetsutövning mot enskild samt beslut i individärenden, fullgöra kommunens uppgifter avseende:

1. Socialtjänsten, i enlighet med Socialtjänstlagen (SoL). När det i annan författning hänvisas till den nämnd som avses i 4 § SoL fullgör nämnden de uppgifter som författningen anger förutom myndighetsutövning mot enskild.
2. Den kommunala hälso- och sjukvården, i enlighet med Hälso- och sjukvårdslagen HSL
3. Stöd och service till funktionshindrade i enlighet med Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade, LSS
4. Mottagande av nyanlända enligt gällande lagstiftning.
5. Insatser i arbetsmarknadsåtgärder

I kommunstyrelsens verksamhetsområde ingår även handläggning av följande ärenden:

- Socialstyrelsens och länsstyrelsens tillsyn över socialtjänsten enligt 13 kap SoL och 25 och 26 §§ LSS förutom tillsyn i individärenden

Myndighetsutövning mot enskild inom ansvarsområdena utövas av den sociala myndighetsnämnden.

KUNGÄLVS KOMMUN

Utbildning

12 §

Kommunstyrelsen är den nämnd som fullgör kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdom och vuxna enligt gällande skolförfattningar såvitt uppgifterna inte avser myndighets- utövning mot enskild. Kommunstyrelsen skall – såvitt uppgifterna inte avser myndighetsutövning mot enskild - fullgöra kommunens uppgifter avseende

1. utbildningen inom förskoleverksamhet och skolbarnomsorg
2. utbildningen inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdomar:
    a. Förskoleklass
    b. Grundskola
    c. Gymnasieskola
    d. Obligatorisk särskola och gymnasiesärskola
3. utbildningen inom det offentliga skolväsendet för vuxna:
    a. Kommunal vuxenutbildning
    b. Svenska för invandrare (sfi)
    c. Särvux
4. svara för kommunens uppdragsutbildning
5. svara för kommunens kvalificerade yrkesutbildning

Myndighetsutövning mot enskild inom ansvarsområdena ovan utövas av den sociala myndighetsnämnden.

Övrig verksamhet

13 §

Kommunstyrelsen svarar vidare för

1. besöksnäring[1]
2. energirådgivning
3. fastighetsförvaltning
4. informationsverksamheten
5. internationella kontakter
6. IT och kommunikation
7. Kultur
8. Lokalförsörjning
9. Medborgarservice
10. näringslivsfrågor
11. turism

[1] KF 2010-12-09 § 339

KUNGÄLVS KOMMUN

12. måltidsverksamheten

samt de förvaltnings- och verkställighetsuppgifter i övrigt som inte uppdragits åt annan nämnd.

Delegering från kommunfullmäktige

14 §

Med de begränsningar som framgår av 5 kap. 1 och 2 §§ kommunallagen, nämligen bland annat att beslutanderätten inte avser ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt, uppdrar kommunfullmäktige åt kommunstyrelsen att besluta i följande ärendegrupper:

1. Vid behov ta upp lån inom den beloppsram och de riktlinjer som fullmäktige fastställt med särskilt beaktande av de närmare föreskrifter om säkerheten som fullmäktige angivit
2. Förvaltningsorganisationen inom de riktlinjer som fullmäktige fastställt
3. Ingå avtal om servitut, nyttjanderätt, ledningsrätt, vägrätt eller annan liknande rättigheter samt säga upp och förlänga motsvarande rättigheter
4. Förvärv och överlåtelse av lös och fast egendom samt tomträtt genom köp, försäljning, byte, gåva, fastighetsreglering, lantmäteriförrättningar, expropriation och inlösen upp till 500 prisbasbelopp
5. I sådana mål och ärenden, där det ankommer på kommunstyrelsen att föra kommunens talan på kommunens vägnar träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal
6. Avge yttrande som ankommer på kommunfullmäktige om inte yttrandet är av principiell betydelse. Kommunstyrelsen får också besluta i sistnämnda slag av yttranden om remisstiden inte medger att yttrandet behandlas på ordinarie sammanträde med fullmäktige.
7. Ärenden rörande inteckningar och andra inskrivningar
8. Exploateringsavtal och övriga typer av avtal för genomförande av detaljplan som inte är av principiell beskaffenhet eller i övrigt av större vikt
9. Antagande, ändring eller upphävande av detaljplan eller områdesbestämmelse, enligt 5 kap 7 §, 27 §, 38 § och 39 § plan- och bygglagen (2010:900), som inte är av principiell beskaffenhet eller i övrigt av större vikt (frågan om en detaljplan är av principiell beskaffenhet eller i övrigt av större vikt bedöms av kommunstyrelsen efter samråd med Enhetschef plan). En förutsättning för kommunstyrelsens befogenhet är att planen eller bestämmelserna inte reglerar exploateringssamverkan. Kommunstyrelsens befogenhet innefattar också rätt att förlänga eller förnya detaljplanens genomförandetid. Kommunstyrelsen har däremot inte rätt att ändra eller upphäva detaljplan före genomförandetidens utgång mot fastighetsägares bestridande.
10. Kommunstyrelsen ansvarar för planprocessen och kan fatta beslut om samråd och granskning enligt plan- och bygglagen när det gäller översiktsplaner, detaljplaner och områdesbestämmelser.[2]

[2] KF 2009-12-03 § 234

KUNGÄLVS KOMMUN

11. Fatta erforderliga beslut för upphandling/inköp av varor, tjänster och entreprenader inom ramen för tillgängliga medel[3]
12. Besluta om bidrag till organisationer som verkar inom kommunstyrelsens ansvarsområde
13. Upplåtelse av offentlig plats för särskilda ändamål och av allmän platsmark.
14. Utöka eller minska antalet avgiftsbelagda parkeringsplatser i begränsad omfattning.
15. Besluta om taxor och avgifter inom kulturområdet.[4]

Rapporterings- och redovisningsskyldighet

15 §

Kommunstyrelsen skall till fullmäktige redovisa hur nämnden fullgjort uppdrag från kommunfullmäktige och genomfört viss verksamhet inom ramen för de riktlinjer eller andra generella beslut om verksamheten som fullmäktige har fastställt. Redovisningen skall ske i den ordning som fullmäktige särskilt beslutar om.

Kommunstyrelsen skall tertialvis eller vid anmodan, till fullmäktige rapportera hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

Kommunstyrelsens delegering

16 §

Kommunstyrelsen får uppdra åt sina utskott eller åt en ledamot eller ersättare eller åt en anställd hos kommunen att besluta på kommunstyrelsen vägnar i de ärenden som kommunstyrelsen bedömer lämpliga.

I 6 kap. 38 § kommunallagen anges vilka ärenden som inte får delegeras.

Omfattningen av den delegering som kommunstyrelsen har rätt att lämna enligt nämnda lagrum bestämmer kommunstyrelsen i särskild delegeringsordning.

Överlåten beslutanderätt får ej användas i ärende som är av principiell beskaffenhet eller i övrigt av större vikt.

Delegeringsbeslut skall anmälas till kommunstyrelsen som bestämmer i vilken ordning och på vilket sätt det skall ske.

Det åligger kommunstyrelsen att fortlöpande övervaka hur förtroendevalda och anställda utövar sin beslutanderätt.

[3] Beslut enligt lagen om valfrihetssystem anses här som upphandling.

[4] KF 2008-02-07 § 19

KUNGÄLVS KOMMUN

Kommunstyrelsens arbetsformer

Ärendehandläggning, skriftväxling m.m.

17 §

Av förvaltningslagen följer att nämnd/styrelse skall lämna upplysningar, vägledning, råd och annan sådan hjälp till enskilda i frågor som rör kommunstyrelsens verksamhetsområde. Förvaltningslagen föreskriver dessutom att varje ärende där någon enskild är part skall handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att säkerheten eftersätts.

Där nämnden/styrelsen eller förvaltningen tar emot en ansökan i ett ärende som inte kan avgöras inom en snar framtid bör – när så inte är olämpligt eller svårgenomförbart – den sökande underrättas om att ansökan har kommit in och vem som kommer att handlägga ärendet samt – om möjligt – när ärendet förväntas bli avgjort.

Nämnden/styrelsen och förvaltningen skall sträva efter att uttrycka sig lättbegripligt och i övrigt underlätta för den enskilde att ha med kommunstyrelsen att göra.

Delgivningsmottagare

18 §

Behöriga att motta delgivning på kommunstyrelsens vägnar är kommunstyrelsens presidium, kommundirektören, kommunstyrelsens sekreterare eller annan anställd som nämnden bestämmer

Sammansättning

19 §

Kommunstyrelsen består av 17 ledamöter och 7 ersättare. Kommunstyrelsens presidium består av en ordförande, en förste vice ordförande och en andre vice ordförande tillika oppositionsråd.

Ersättarnas tjänstgöring

20 §

Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde skall en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

KUNGÄLVS KOMMUN

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe.

Om inte ersättaren väljs proportionellt skall ersättarna tjänstgöra enligt den av fullmäktige mellan dem bestämda ordningen.

En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna därigenom påverkas får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i ordningen.

Ersättare som inte tjänstgör har rätt att delta i kommunstyrelsens överläggningar och få sin mening antecknad till protokollet

Jäv/växeltjänstgöring

21 §

En ledamot eller en ersättare som har avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får åter tjänstgöra, sedan ärendet har handlagts.

En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen vid ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra om ersättarens inträde har påverkat styrkebalansen mellan partierna.

Ersättare för ordföranden

22 §

Om ordföranden inte kan delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde fullgör förste vice ordföranden[5] ordförandens uppgifter. Om varken ordföranden eller förste vice ordföranden kan delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde fullgör andre vice ordföranden ordförandens uppgifter.

Om varken ordföranden eller någon av vice ordförandena kan delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde får nämnden utse en annan ledamot som ersättare för dessa. Tills valet förrättats, fullgörs ordförandens uppgifter av den som varit ledamot i kommunstyrelsen längst tid. Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid full-görs ordförandens uppgifter av den äldste av dem.

Om ordföranden på grund av sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid får nämnden utse en annan ledamot att vara ersättare för ordföranden. Ersättaren fullgör ordförandens samtliga uppgifter.

[5] KS utser någon av utskottens ordförande till förste vice ordförande

KUNGÄLVS KOMMUN

Offentlighet vid kommunstyrelsens sammanträden

23 §

Kommunstyrelsen avgör om dess sammanträden skall vara öppna för allmänheten i en utsträckning som medges i 6 kap. 25 § kommunallagen och vilka delar av dagordningen som skall vara offentliga.

Sammanträdena skall dock alltid hållas inom stängda dörrar i ärenden som avser myndighetsutövning eller i vilka det förekommer uppgifter som hos styrelsen omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Sammanträdena

Tidpunkt

24 §

Kommunstyrelsen sammanträder på dag och tid som kommunstyrelsen bestämmer.

Sammanträden skall också hållas när ordföranden anser att det behövs eller när minst en tredjedel av ledamöterna begär det. En begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas bli behandlade på det extra sammanträdet.

Ordföranden ska, om möjligt, samråda med vice ordförandena om tiden för extra sammanträde.

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet. Om möjligt ska samråd ske med vice ordförandena.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska ordföranden se till att varje ledamot och ersättare snarast underrättas om beslutet.

Kallelse

25 §

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. När varken ordföranden eller någon av vice ordförandena kan kalla till sammanträde ska den som varit ledamot i nämnden längst tid göra detta (ålderspresidenten). Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid ska den till åldern äldste ledamoten vara ålderspresident.

Kallelsen skall vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

KUNGÄLVS KOMMUN

Kallelsen skall på ett lämpligt sätt tillställas varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald, som får närvara vid sammanträdet, senast fem kalenderdagar före sammanträdesdagen. Om ett ärende anses vara av sådan vikt eller brådska att det inte kan vänta, får kallelse ske med kortare varsel. I sådant fall ska kommunstyrelsens vice ordföringar och kommunjurist konsulteras.

Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan skall bifogas kallelsen.

I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.

När varken ordföranden eller en vice ordförande kan kalla till sammanträde skall den till åldern äldste ledamoten från majoriteten göra detta.

Ärendenas beredning

26 §

Ordföranden ansvarar för att de ärenden som skall handläggas av kommunstyrelsen, bereds och föredras i vederbörlig ordning.

Nämndinitiativ

I Kommunallag (2017:725) 4 kap. 20 § anges att varje ledamot i en nämnd får väcka ärenden i nämnden.

Nämndinitiativet kan lämnas in före ett nämndsammanträde eller under ett nämndsammanträde. Oavsett när initiativet lämnats in måste ärendet väckas på ett nämndsammanträde. För att ett ärende ska anses vara väckt måste ärendet lyftas på ett sammanträde.

Oavsett när ett nämndinitiativ lyfts behandlas det lämpligen under en punkt "Övriga frågor" på sammanträdet.

Om ett nämndinitiativ lämnats in före sammanträdet kan ordföranden på eget initiativ informera att det inkommit och att initiativet kommer att lyftas under "Övriga frågor".

Om en ledamot eller grupp ledamöter har för avsikt att väcka ett ärende lyfts frågan lämpligen i början av sammanträdet under tillkommande och utgående ärenden för vidare hantering under "Övriga frågor”.

I normalfallet skall ärendet vara berett för beslut eller vidare behandling till nästkommande sammanträde.

KUNGÄLVS KOMMUN

Justering av protokoll

27 §

Protokollet justeras av ordföranden och en ledamot.

Kommunstyrelsen kan besluta att en paragraf i protokollet skall justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt vid sammanträdet och justeras av ordföranden och en ledamot under eller i omedelbar anslutning till sammanträdet.

Reservation

28 §

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen skall ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen skall lämnas före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

Protokollsanteckning

29 §

Ledamot eller ersättare som anmält en protokollsanteckning skall lämna denna före den tidpunkt som har fastställts för justering av protokollet.

Undertecknande av handlingar/expeditioner

30 §

Skrivelser, avtal och andra handlingar från kommunstyrelsen ska på kommunstyrelsens vägnar undertecknas av ordföranden och kontrasigneras av kommundirektören eller av anställd som nämnden bestämmer. Vid förfall för ordföranden inträder förste vice ordföranden och vid förfall för denne inträder andre vice ordföranden. Vid förfall för presidiet inträder den ledamot som styrelsen utser.

Skrivelser, avtal och andra handlingar från något av utskotten ska på utskottets vägnar undertecknas av ordföranden och kontrasigneras av anställd som utskottet bestämmer. Vid förfall för ordföranden inträder vice ordföranden och vid förfall för denne den ledamot som utskottet utser.

KUNGÄLVS KOMMUN

Beslut som fattas med stöd av delegering samt skrivelser, avtal och andra handlingar som upprättas med anledning sådana beslut undertecknas av den som fattat beslutet

I övrigt bestämmer kommunstyrelsen vem som skall underteckna handlingar.

Kommunstyrelsens ordförande

31 §

Det åligger kommunstyrelsens ordförande att:

1. närmast under kommunstyrelsen ha uppsikt över kommunens hela nämndförvaltning
2. med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor
3. främja samverkan mellan kommunstyrelsen och kommunens övriga nämnder samt
4. representera kommunstyrelsen vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte kommunstyrelsen bestämt annat i ett särskilt fall.
5. tillse att samtliga ledamöter tillsänds underlag inför beslut.

Kommunstyrelsens presidium får närvara vid sammanträde med övriga nämnder. De får därvid delta i överläggningarna men inte i besluten. Närvarorätten gäller inte ärenden som rör myndighetsutövning mot någon enskild.

Kommunstyrelsens 1 vice ordförande

Kommunstyrelsens 1 vice ordförande har ett särskilt ansvar att bistå kommunstyrelsens ordförande genom att följa och förekommande fall bereda ärenden som är av kommungemensam och strategisk betydelse så som frågor som rör kommunens övergripande finansiella frågor samt kommunens övergripande personal- och verksamhetsfrågor.

Särskilt ansvar som rör ekonomistyrning, personal, arbetsmiljö, ekonomisk uppföljning, strategiska verksamhetsfrågor bevakas och bereds av kommunstyrelsens 1 vice ordförande.
Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande bistår och rapporterar till kommunstyrelsens ordförande och kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsens 2 vice ordförande

Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande ingår i styrelsens presidium och är med och leder arbetet i kommunstyrelsen.

KUNGÄLVS KOMMUN

Kommunstyrelsens presidium

32 §

Sedan val av kommunstyrelsen skett utser kommunfullmäktige bland styrelsens ledamöter ett kommunalråd, en förste vice ordförande och en andre vice ordförande tillika oppositionsråd. Kommunalråd och oppositionsråd verkar på heltid.

Kommunfullmäktige har medgivit att oppositionsrådet delats i olika stora tjänstgöringsgrader mellan två personer och att ansvaret för funktionen delats.

Kommunstyrelsens ordförande skall tillika vara kommunalråd.

Kommunalrådet och oppositionsrådet skall ägna hela sin arbetstid åt uppdrag för kommunen.

Övriga råd och oppositionsråd skall ägna arbetstid åt uppdrag för kommunen motsvarande de antal timmar/eller procent av heltidsuppdrag kommunfullmäktige fastställt för att klara sitt ansvar/uppdrag.

Kommunstyrelsens presidium skall leda kommunstyrelsens arbete, samt samordna, utvärdera och utveckla arbetet i och samarbetet mellan kommunstyrelsen, dess utskott och övriga nämnder.

Kommunstyrelsens presidium har ansvar för bilaterala kontakter. De företräder kommunen i överläggningar och förhandlar med till t.ex. grannkommuner och andra myndigheter och organ på lokal, regional och nationell nivå.

Näringslivskontakter är en av presidiets ansvarsuppgifter.

Kommunstyrelsens presidium skall i samråd med kommunfullmäktiges presidium ansvara för internationella kontakter

Kommunfullmäktige beslutar om rådens ansvarsområden.

Kommunstyrelsens utskott

33 §

Inom kommunstyrelsen skall det finnas tre utskott:

- Utskottet för samhälle och utveckling
- Utskottet för bildning och lärande
- Utskottet för trygghet och stöd

De ärenden som skall avgöras av kommunstyrelsen i dess helhet skall beredas av utskotten om beredning behövs. Kommunstyrelsens presidium överlämnar sådana ärenden till utskotten. När

KUNGÄLVS KOMMUN

ärendet beretts skall utskotten lägga fram förslag till beslut. I övrigt beslutar utskotten i frågor enligt kommunstyrelsens delegeringsordning.

Utskottet för samhälle och utveckling består av 7 ledamöter, Utskottet för bildning och lärande består av 7 ledamöter och Utskottet för trygghet och stöd består av 7ledamöter.

Kommunstyrelsens presidium får närvara vid utskottens sammanträden och delta i överläggningarna men inte i besluten.

34 §

Ledamöter i utskotten väljs av kommunstyrelsen bland dess ledamöter och ersättare för den tid kommunstyrelsen bestämmer. Kommunstyrelsen utser för samma tid bland utskottens ledamöter vardera en utskottsordförande och en vice ordförande.

Vid utskottsordförandens förfall skall vice ordföranden utöva ordförandens uppgifter. Vid förfall för ordförandena utser utskottet annan ledamot at fullgöra ordförandens uppgifter. Om utskottsordföranden är frånvarande en längre tid skall kommunstyrelsen utse en tillfällig ersättare

35 §

Utskotten sammanträder på dag och tid som varje utskott bestämmer. Sammanträden skall också hållas när utskottsordföranden anser att det behövs eller när minst hälften av ledamöterna begär det.

Utskotten får handlägga ärenden bara när mer än hälften av ledamöterna är närvarande. Vid lika röstetal har utskottsordföranden utslagsröst.

36 §

Det som föreskrivits i 15 § - 29 § om kommunstyrelsens sammanträden gäller i tillämpliga delar även för utskotten. Det som föreskrivs i 5 kap. 54-57 och 65-67 §§ kommunallagen om hur ärendena avgörs och om protokoll och dess innehåll m.m. gäller i tillämpliga delar för utskotten.

Utskottet för bildning och lärande (utbildning, kultur och fritid)

37 §

Utskottet för bildning och lärande skall inom följande verksamhetsområden bereda ärenden som enligt 33 § andra stycket överlämnats till utskottet

KUNGÄLVS KOMMUN

1. Föreningsbidrag
2. förvaltning av donerad egendom såsom samlingar och konstverk
3. kommunala kulturskolan
4. kultur och fritid
5. sysselsättnings- och arbetsmarknadsfrågor ur utbildningsperspektiv
6. översyn av befintliga driftsformer och frågor om alternativa driftsformer som ryms inom utskottets kompetensområde
7. utbildningen inom förskoleverksamhet och skolbarnomsorg
8. utbildningen inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdomar:
    a. Förskoleklass
    b. Grundskola
    c. Gymnasieskola
9. Obligatorisk särskola och gymnasiesärskola
10. utbildningen inom det offentliga skolväsendet för vuxna:
11. Kommunal vuxenutbildning
    a. Svenska för invandrare (sfi)
    b. Särvux
12. svara för kommunens uppdragsutbildning
13. svara för kommunens kvalificerade yrkesutbildning
14. Ekonomiskt bistånd och försörjningsstöd i enlighet med Socialtjänstlagen (SoL).
15. Mottagande av nyanlända enligt gällande lagstiftning
16. insatser i arbetsmarknadsåtgärder

Kommunstyrelsens ordförande avgör huruvida ärenden som varit föremål för beredning av något av kommunfullmäktiges beredningar eller ärenden som inte omfattas av ovanstående uppräkning skall beredas av utskottet.

I övrigt beslutar utskottet i frågor enligt kommunstyrelsens delegeringsordning.

Utskottet för samhälle och utveckling

38 §

Utskottet för samhälle och utveckling skall inom följande verksamhetsområden bereda ärenden som enligt 33 § första stycket överlämnats till utskottet:

1. färjor
2. gator, gång- och cykelvägar, parker och naturområden
3. geotekniska risker
4. hamnanläggningar
5. kollektivtrafik och färdtjänst
6. kommunens fastigheter
7. kommunens lokalförsörjning
8. bostadsförsörjning

KUNGÄLVS KOMMUN

9. markpolitik
10. miljö- och energiplanering
11. måltidsverksamhet
12. parkeringsfrågor
13. renhållning
14. trafikfrågor inkl. offentlig belysning
15. vatten och avlopp
16. översiktsplaner, detaljplaner och områdesbestämmelser
17. översyn av befintliga driftsformer och frågor om alternativa driftsformer som ryms inom utskottets kompetensområde

Kommunstyrelsens ordförande avgör huruvida ärenden som varit föremål för beredning av något av kommunfullmäktiges beredningar eller ärenden som inte omfattas av ovanstående uppräkning skall beredas av utskottet.

I övrigt beslutar utskottet i frågor enligt kommunstyrelsens delegeringsordning.

Utskottet för trygghet och stöd

Utskottet för trygghet och stöd skall inom följande verksamhetsområden bereda ärenden som enligt 33 § första stycket överlämnats till utskottet

1. Socialtjänsten, i enlighet med Socialtjänstlagen (SoL) förutom myndighetsutövning mot enskild, ekonomiskt bistånd och försörjningsstöd.
2. Den kommunala hälso- och sjukvården, i enlighet med Hälso- och sjukvårdslagen HSL
3. Stöd och service till funktionshindrade i enlighet med Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade, LSS
4. Socialstyrelsens och länsstyrelsens tillsyn över socialtjänsten enligt 13 kap SoL och 25 och 26 §§ LSS förutom tillsyn i individärenden
5. översyn av befintliga driftsformer och frågor om alternativa driftsformer som ryms inom utskottets kompetensområde

Kommunstyrelsens ordförande avgör huruvida ärenden som varit föremål för beredning av något av kommunfullmäktiges beredningar eller ärenden som inte omfattas av ovanstående uppräkning skall beredas av utskottet.

I övrigt beslutar utskottet i frågor enligt kommunstyrelsens delegeringsordning. Myndighetsutövning mot enskild utövas av den sociala myndighetsnämnden

Deltagande på distans

Kommunstyrelsen med dess utskott får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

KUNGÄLVS KOMMUN

Videokonferensen skall uppfylla de krav som följer av sekretess- och dataskyddslagstiftningen. Ledamot som önskar delta på distans ska företrädelsevis 5 dagar i förväg anmäla detta till kommunkansliet. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

KUNGÄLVS KOMMUN

Bilaga – Tillägg i kommunstyrelsens reglemente

Följande lagar och paragrafer träder i kraft endast då höjd beredskap råder i Sverige.

Ledningsfunktionen

Under höjd beredskap ansvarar kommunstyrelsen för ledningen av den del av det civila försvaret som kommunen skall bedriva	Lag (2006:544) 3 kap. 2 § st 1, om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

Delegering från kommunfullmäktige

Styrelsen får i ett ärende som inte kan anstå besluta i stället för fullmäktige. Styrelsen får dock inte besluta i ett ärende som rör 1. val av ledamöter och ersättare i styrelsen eller någon annan nämnd eller av revisorer, 2. ansvarsfrihet för styrelsens eller en annan nämnds ledamöter eller åtgärd för att bevara kommunens, landstingets eller kommunalförbundets rätt. Beslut som har fattats med stöd av första stycket skall anmälas till fullmäktige vid nästa sammanträde.	Lag (1988:97) 7 §, om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.
Fullmäktige får uppdra åt styrelsen eller åt en eller flera andra nämnder att helt eller delvis handha förvaltning eller verkställighet som annars enligt lag eller annan författning ankommer på annan nämnd än styrelsen	Lag (1988:97) 10 §, om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.

Sammansättning

Styrelsen eller en annan nämnd får handlägga ett ärende endast om mer än en tredjedel av ledamöterna är närvarande. Antalet ledamöter skall dock alltid vara minst tre.	Lag (1988:97) 8 §, om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.

Kommunstyrelsens delegationsordning

Delegationsordning

Diarie-/dokumentnummer: KS2025/1052
Beslut: 2025-05-14 Kommunstyrelsen § 146/2025
Beredande politiskt organ: Kommunstyrelsen
Ersätter tidigare beslut 2025-02-19 Kommunstyrelsen § 44/2025
Dokumentansvarig: Kommunsekreterare
Senast uppdaterad av: Oskar Engdahl

KUNGÄLVS KOMMUN

Innehållsförteckning

Delegering av beslutanderätt inom nämnd ... 3
1. Vad innebär delegering? ... 3
2. Förutsättningar för nämndens delegeringsrätt ... 3
3. Vad man kan delegera. ... 3
a. Nämndens delegeringsrätt – delegeringsförbud (6 kap 38 § KL) ... 3
b. Delegering och ren verkställighet ... 4
c. Delegering av rätt att överklaga ... 4
d. Beslut utan delegeringsuppdrag ... 4
4. Vem kan man delegera till? (6 kap 73 § KL) ... 4
5. Ansvar/Innebörd ... 5
6. Återkallelse och omprövning ... 5
7. Delegering av beslutsrätten i brådskande ärenden där nämndens avgörande inte kan avvaktas. (6 kap 39 § KL) ... 5
8. Anmälan av delegeringsbeslut (6 kap 40 § KL) ... 6
9. Exempel på ren verkställighet är: ... 6
Allmänna bestämmelser för kommunens delegationsordning ... 7
Kommunstyrelsens delegationsordning ... 10
PERSONALADMINISTRATIVA ÄRENDEN ... 10
Kommunstyrelsen beslutar om kommundirektörens anställningsavtal, eventuella tilläggsavtal och instruktion. ... 10
EKONOMIADMINISTRATIVA ÄRENDEN/EKONOMISK FÖRVALTNING ... 14
ALLMÄNNA ÄRENDEN OCH RÄTTSFRÅGOR ... 21
SAMHÄLLSBYGGNAD ... 25
SOCIALTJÄNST ... 38
UTBILDNING ... 40
Grundskola och anpassad grundskola ... 41
Gymnasieskola och anpassad gymnasieskola ... 42
Vuxenutbildning ... 44
ÖVRIGA ÄRENDEN ... 45

KUNGÄLVS KOMMUN

Delegering av beslutanderätt inom nämnd

(6 kap 37 – 40 §§ kommunallagen)

1. Vad innebär delegering?

Delegering enligt kommunallagen (KL) innebär att beslutanderätten, i ett visst ärende eller i en ärendegrupp, flyttas över till någon annan (= delegaten).

Delegaten träder helt in i nämndens ställe. Ett beslut av delegaten ses som ett nämndens beslut och kan överklagas genom laglighetsprövning.

Nämnden kan inte ändra delegatens beslut men kan återkalla delegeringsuppdraget. Nämnden kan också genom eget handlande föregripa ett beslut i ett enskilt ärende genom att själv ta över ärendet och fatta beslut.

Nämnden har redovisningsansvaret men delegaten har det juridiska ansvaret (t ex tjänstefel, skadestånd).

2. Förutsättningar för nämndens delegeringsrätt

Delegering inom en nämnd förutsätter alltid beslut i två led. Först måste fullmäktige i ett reglemente eller i ett särskilt beslut ha uppdragit till nämnden att hantera ett visst verksamhetsområde eller besluta i vissa ärenden eller ärendegrupper. Därefter kan nämnden om den vill besluta om delegering av denna beslutanderätt. Nämnden lämnar delegeringsuppdrag genom särskilt beslut eller genom att fatta beslut om en delegationsordning där beslutanderätten i olika ärenden överförs till delegater.

Nämnden beslutar själv i vilka ärenden eller ärendegrupper beslutanderätten skall delegeras. Räckvidden för en nämnds delegeringsbefogenhet framgår av 6 kap 38 § KL (se nedan) som anger vilka ärendetyper som inte får delegeras

3. Vad man kan delegera.

a. Nämndens delegeringsrätt – delegeringsförbud (6 kap 38 § KL)

Nämnden får inte delegera beslutanderätten i följande slag av ärenden:

1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet, dvs. nämndens övergripande ansvar för verksamheten,
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige,
3. yttranden med anledning av att fullmäktiges beslut överklagats,
4. yttranden med anledning av att nämndens egna beslut överklagats,
5. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om ärendet är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.
6. vissa ärenden som anges i särskilda föreskrifter bl.a. inom socialområdet

KUNGÄLVS KOMMUN

Sammanfattningsvis kan man säga att **ärenden som är av *principiell beskaffenhet* eller som annars är av *större vikt* är förbehållna nämnden.** Oftast handlar det om ärenden som får stora konsekvenser för kommunen och ofta där politiska bedömningar är avgörande. Någon klar gräns för vad som är delegerbart eller inte delegerbart finns inte. Man får se på hur ofta ärendena förekommer, kommunens storlek, budgetomslutning, förvaltningens/verksamhetens storlek och organisation.

Förutom de generella undantagen från delegering ovan innehåller en del specialförfattningar, t.ex. socialtjänstlagen, också uttryckliga delegeringsförbud.

b. Delegering och ren verkställighet

Man skiljer mellan *beslut i kommunallagens mening och ren verkställighet. I delegationsordningen skall m.a.o. endast upptas beslut i kommunallagens mening.*

Gränsen mellan beslut som kräver delegering och ren verkställighet går inte att dra med exakthet.

Beslut i kommunallagens mening kännetecknas bl.a. av att det finns *utrymme för alternativa lösningar* och att beslutsfattaren måste göra vissa överväganden och bedömningar. Normalt kan denna typ av beslut *överklagas* genom laglighetsprövning eller genom förvaltningsbesvär. Men man kan inte endast gå på överklagbarheten för att särskilja ren verkställighet från beslut i kommunallagens mening eftersom t.ex. yttranden normalt inte kan överklagas men ofta innehåller självständiga bedömningar och fodrar delegering för att kunna föras över från nämnd till annan.

Vid *ren verkställighet* saknas utrymme för självständiga bedömningar och beslutsalternativ. Det rör sig här om ”mekanisk verkställighet”, t.ex. avgiftsdebitering enligt en fastställd taxa eller tilldelning av daghemsplats efter en klar turordning. Beslut av rent förberedande eller verkställande art kan inte överklagas (jmf 13 kap. 2 §) Även om den enskilde inte kan överklaga beslutet genom laglighetsprövning – eller förvaltningsbesvär - finns andra vägar för den enskilde att angripa ett beslut den enskilde upplever som felaktigt, nämligen genom rättslig prövning vid allmän domstol, anhållan om en JO-granskning eller påkallande av de kommunala revisorernas uppmärksamhet.

c. Delegering av rätt att överklaga

Beslut att *överklaga dom* av allmän förvaltningsdomstol går att delegera, liksom beslut att begära *inhibition*. En förutsättning är att det överklagade beslutet i sig är delegerbart. Ett bemyndigande skall vara försett med förbehållet, att vad gäller ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda får delegeringen inte omfatta ärenden av principiell betydelse eller annars av större vikt.

d. Beslut utan delegeringsuppdrag

Om en anställd fattar ett beslut utan stöd av ett delegeringsuppdrag kan ett sådant beslut inte överklagas genom laglighetsprövning eftersom beslutet inte kan sägas existera i kommunallagens mening. Kommunen kan dock bli civilrättsligt bunden av beslutet om mottagaren är i god tro och det rör civilrättsliga förhållanden. Mottagaren kan i sådant fall även driva ärendet via allmän domstol.

4. Vem kan man delegera till? (6 kap 73 § KL)

En nämnd kan lämna delegeringsuppdrag till

- ett utskott bestående av ledamöter eller ersättare i nämnden
- en ledamot eller ersättare i nämnden
- en anställd hos kommunen

KUNGÄLVS KOMMUN

- presidiet

Det är inte tillåtet att lämna delegeringsuppdrag till

- flera anställda i grupp
- till anställd tillsammans med ledamot eller ersättare, s.k. blandad delegering
- anställd i kommunalt företag

Det bör också vara klart, genom delegationsordning eller på annat sätt, vem som går in i en delegats ställe vid delegatens frånvaro.

5. Ansvar/Innebörd

Delegaten träder helt i nämndens ställe. Beslut som fattas med stöd av ett delegeringsuppdrag är dock juridiskt sett ett nämndens beslut. Det betyder att delegatens beslut kan överklagas precis som nämndens. *Revisionsansvaret* ligger hos nämnden. Delegaten har dock *det juridiska ansvaret* (tjänstefel, skadestånd m.m.). Oavsett om delegering har skett så har alltså nämnden kvar det övergripande ansvaret.

6. Återkallelse och omprövning

Nämnd kan när som helst återkalla eller ändra ett delegeringsuppdrag. Detta kan göras generellt eller i ett visst ärende.

Nämnd kan i princip inte ändra eller återta ett beslut som delegaten fattat. Nämnden har m.a.o. ingen omprövningsmöjlighet.

Nämnd kan när som helst ta över ett delegeringsuppdrag och föregripa delegatens beslut och själv fatta beslut i ärendet. Detta kan vara aktuellt om nämnden anser att ärendet är av principiell vikt (prop. 1990/91:117 s. 203).

Möjligheten att ändra på ett beslut beror på ärendets beskaffenhet. I förvaltningsärenden kan gynnande positiva beslut endast ändras negativt under vissa förhållanden. Möjligheterna att ändra ett beslut inom det kommunala frivilliga området är större och störst i fråga om rent interna angelägenheter. Om beslutet rör civilrättsliga förhållanden krävs normalt avtalspartens medgivande.

7. Delegering av beslutsrätten i brådskande ärenden där nämndens avgörande inte kan avvaktas. (6 kap 39 § KL)

En nämnd får enligt kommunallagen uppdra åt ordföranden eller en annan ledamot i nämnden att besluta i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Det rör sig alltså här om ärenden som oundgängligen måste avgöras. Vilka beslut som kan delegeras och om det finns några begränsningar framgår inte av lagtexten. Ärenden som avgjorts med stöd av denna bestämmelse skall anmälas vid nämndens nästa sammanträde. Denna typ beslut anses som ett

KUNGÄLVS KOMMUN

beslut av nämnden.

8. Anmälan av delegeringsbeslut (6 kap 40 § KL)

Beslut som fattats med stöd av delegering skall anmälas till nämnden. Nämnden bestämmer själv hur och när detta skall ske. (se vidare under ”Allmänna bestämmelser” punkterna 7–11)

Observera att nämnden inte ska godkänna delegationsbesluten. Delegatens beslut gäller såvida det inte blir ändrat vid ett överklagande. Anmälan till nämnden syftar istället på att fastställa tidpunkten då besvärstiden börjar löpa när det gäller överklagande enligt kommunallagen (s.k. **laglighetsprövning**). Tidpunkten räknas då tre veckor från den dag som det på kommunens anslagstavla anslagits att protokollet justerats.

Vid **förvaltningsbesvär** är också besvärstiden tre veckor, men då räknas besvärstiden från den dag, då den som beslutet rör, fått ta del av beslutet.

Genom anmälan tillgodoses även nämndens informations- och kontrollbehov av beslut som fattats med stöd av delegering.

9. Exempel på ren verkställighet är:

a) Anskaffning av varor, inventarier, tjänster och entreprenader upp till ½ prisbasbelopp
b) Arbetsmiljöfrågor av löpande karaktär.
c) Avrop på ramavtal.
d) Beslut om tidsbegränsad vikariatsanställning upp till 6 månader.
e) Bidragsgivning enligt fastställda normer.
f) Debitering och uttagande av avgift enligt taxa och fullföljande av krav.
g) Försäljning av lös egendom upp till ½ prisbasbelopp.
h) Förändringar av fritidsgårdar och anläggningars öppethållande handling).
i) Godkännande av uppsägning på egen begäran.
j) Fullfölja krav till tingsrätt och kronofogdemyndighet.
k) Interna lokalupplåtelser.
l) Ledigkungörande av tjänst.
m) Lönesättning då av kommunen utfärdade riktlinjer finns.
n) Planering och godkännande av semester samt beviljande av annan ledighet upp till 6 månader.
o) Representation och uppvaktning (löpande, vardaglig under 0,06 prisbasbelopp).
p) Söka och bevaka statsbidrag.
q) Upplåtelse av fritidsgårdar, anläggningar och lokaler vid enstaka tillfällen.
r) Utfärdande av anställningsavtal och intyg.
s) Utseende av firmatecknare för kommunen i fråga om postgiro, bank samt postförsändelser av alla slag (= KS ordförande).
t) Utbildning, studiebesök, konferensbesök och övriga tjänsteresor med upp till 0,08 prisbasbelopp.

samt andra frågor av liknande art och omfattning som ovan.

Om belopps- och tidsgränser

Om beslut omfattar större belopp eller längre tidsperioder än vad som anges i denna delegationsordning ankommer det på kommunstyrelsen att besluta.

KUNGÄLVS KOMMUN

Med *prisbasbelopp* avses aktuellt prisbasbelopp enligt lag (SFS 1962:381) om allmän försäkring.

Allmänna bestämmelser för kommunens delegationsordning

Genom antagande av denna delegationsordning fastställs att inom ovanstående nämnds ansvarsområden skall gälla nedanstående regler.

1. **Vid förfall för kommunstyrelsens ordförande**
   Vid förfall för kommunstyrelsens ordförande inträder förste vice ordföranden och vid förfall för både ordföranden och förste vice ordföranden inträder andre vice ordföranden, om ej annat anges.

2. **Vid förfall för övriga delegater**
   Vid förfall för övriga delegater inträder vikarie/ställföreträdare som delegat om ej annat anges. Av delegationsordningen eller av annan förteckning skall klart framgå vem som träder in i viss delegats ställe vid delegatens frånvaro. Lämpligen förvaras beslut om förteckning över olika delegaters ersättare i en *särskild pärm* tillsammans med delegationsordningen. *Om ordinarie delegat (inklusive vikarie och ställföreträdare) har förfall och beslut inte bör dröja skall ärendet avgöras av delegatens chef, om inget annat anges under respektive punkt.*

3. **Ordförandens beslut i brådskande ärenden**
   Med stöd av 6 kap. 39 § kommunallagen uppdras åt kommunstyrelsens ordförande, eller vid förfall för ordföranden, till vice ordföranden, att besluta på kommunstyrelsens vägnar i ärenden som är så brådskande, att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Sådana beslut skall anmälas vid nämndens nästa sammanträde.

4. **Ärenden av principiell betydelse m.m.**
   Delegaten skall överlämna ärendet till kommunstyrelsen om ärendet är av *principiell betydelse* eller *om andra skäl* motiverar att ärendet skall förbehållas kommunstyrelsen.

5. **Överklagande av beslut och domar, inhibitionsansökan och yttranden**
   Rätt att besluta i en viss ärendegrupp innefattar också rätt att:

5.1 Besluta att överklaga beslut och domar som innefattar ändring av delegatens beslut

5.2 Besluta att avge yttrande till högre instans med anledning av överklagande av delegeringsbeslut samt besluta att ansöka om inhibition.

6. **Anmälan av delegeringsbeslut**
   Samtliga beslut som fattats med stöd av delegering– skall anmälas till kommunstyrelsen på sätt som anges nedan under punkterna

7. **Registrering av delegeringsbeslut**

1. Delegater noterar sitt beslut på den blankett eller handling som utgör underlag för beslutet. Saknas handling *skall en handling upprättas* där beslutet noteras.
2. Av noteringen skall framgå
   - Ärendet (vad som beslutats)

KUNGÄLVS KOMMUN

- Beslutsfattare
- Beslutsdatum
- Hänvisning till punkt i delegationsordningen

8. Rapportering

Delegat skall löpande rapportera in de beslut som fattats med stöd av delegering till ärendehanteringssystemet och anmäla dessa till nästkommande sammanträde i kommunstyrelsen. Rapportering skall avse de beslut som inte redan anmälts till kommunstyrelsen.

9. Registrering i kommunstyrelsens protokoll

Vid kommunstyrelsens sammanträde redovisas besluten genom att förteckning över besluten finns tillgängliga vid sammanträdet. Anmälan av beslut antecknas under särskild paragraf i kommunstyrelsens protokoll. I paragrafen anges ärendet, diarienummer samt beslutsfattare.

10. Beslut endast inom ramen för detaljbudget

Delegerad beslutanderätt får utnyttjas endast inom ramen för respektive enhets detaljbudget eller inom ramen för kostnadskalkyl för visst projekt.

KUNGÄLVS KOMMUN

Förkortningar

Författningar

AL	= Anläggningslagen (1973:1149)
AvtL	= Avtalslagen (1915:218)
FBL	= Fastighetsbildningslagen (1970:988)
DL	= Diskrimineringslag (2008:567)
EU:s DSF	= EU:s dataskyddsförordning (GDPR)
FvL	= Förvaltningslag (2017:900)
FTL	= Fastighetstaxeringslag (1979:1152)
FVV	= Förordning om vattenverksamhet (1998:1388)
Gyf	= Gymnasieförordningen (2010:2039)
HSL	= Hälso- och sjukvårdslag (1982:763)
JaktF.	= Jaktförordningen (1987:905)
JaktL.	= Jaktlagen (1987:259)
JB	= Jordabalken (1970:994)
KL	= Kommunallag (2017:725)
LL	= Ledningsrättslagen (1973:1144)
LMA	= Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.
LOU	= Lag (2016:1145) om offentlig upphandling
LSO	= Lag (2003:778) om skydd mot olyckor
LSV	= Lag med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet (1998:812)
MB	= Miljöbalken (1998:808)
OSL	= Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)
PBL	= Plan- och bygglagen (2010:900)
	= Lag om ändring av plan och bygglagen (2014:900)
SFL	= Lag om förvaltning av samfälligheter (1973:1150)
SkL	= Skadeståndslag (1972:207)
SL	= Skollagen (2010:800)
SoL	= Socialtjänstlag (2001:453)
Sf	= Skolförordningen (2011:185)
SVL	= Skogsvårdslagen (1979:429)
TF	= Tryckfrihetsförordning (1949:105)
Trf	= Trafikförordning (1998:1276)
VL	= Väglagen (1971:948)
ÄULL	= Lag om äganderättsutredningar och legalisering (1971:1037)

Övrigt

KS	= Kommunstyrelsen
SMN	= Sociala myndighetsnämnden
TGP	= Enhet Trafik Gata Park

Kommunstyrelsens delegationsordning

PERSONALADMINISTRATIVA ÄRENDEN
Kommundirektör får ej fatta personalbeslut avseende sig själv.
Kommunstyrelsen beslutar om kommundirektörens anställningsavtal, eventuella tilläggsavtal och instruktion.
Kommunstyrelsens ordförande beslutar i övriga personalärenden rörande kommundirektör.

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
A 1	Ingå och säga upp kollektivavtal		Förhandlingsansvarig	I samråd med HR-chef
A 2	Ingå kollektivavtal enligt AB § 13 mom.7 beträffande begränsningsperiod, nattvila, veckovila och måltidsuppehåll		Förhandlingsansvarig	I samråd med HR-chef
A 3	Samordna löneöversynen samt genomföra förhandling om principer och ramar		Förhandlingsansvarig	I samråd med HR-chef
A 4	Beslut om tillsättning av tjänst		Närmast överordnad chef	Innan chefstillsättningar krävs samråd med HR-chef samt facklig samverkan.
A 5	Besluta om tidsbegränsat ledarskap		Närmast överordnad chef	I samråd med HR-chef
A 6	Permanent omplacering inom ramen för anställningsavtalet om enighet uppnåtts mellan chefer		Närmast överordnad chef	Efter samråd med HR-chef och samverkan med facklig organisation
A 7	Permanent omplacering inom ramen för anställningsavtalet om oenighet finns mellan chefer		HR-chef	Efter samverkan med facklig organisation

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
A 8	Permanent omplacering *utanför ramen* för anställningsavtalet om *enighet* uppnåtts mellan chefer		Närmast överordnad chef HR-chef	Efter samråd med HR-chef och samverkan med facklig organisation
A 9	Permanent omplacering *utanför ramen* för anställningsavtalet om *oenighet* finns mellan chefer		HR-chef	Efter samverkan med facklig organisation
A 10	Vid nyanställning Chefslöner och löner fr.o.m. arbetsvärderingsbox 400 samt s.k. "lönestegar"		HR-chef	Vid all lönesättning förutsätts att gällande riktlinjer angående lönesättning följs.
A 11	Beslut om av eller nedskrivningar av lönefordringar 1. Sektorchef/ stabschef 2. övriga		1. Kommundirektör 2. Sektorchef/ stabschef	I samråd med HR-chef
A 12	Icke lagstadgade lediheter, *över 6 månader*		HR-chef	
A 13	Beslut om utbildning, studiebesök, konferensbesök och övriga tjänsteresor. a) Under 0,4 prisbasbelopp b) Över 0,4 prisbasbelopp c) För Kommundirektör, över 0,08 prisbasbelopp		a) Närmsta överordnad chef b) Kommundirektör c) Kommunstyrelsens ordförande	Upp till 0,08 prisbasbelopp är ren verkställighet.
A 14	Högre uttag av övertid och mertid än 200 timmar per kalenderår		HR-chef	I samråd med stabschef Utveckling och innovation
A 15	Nya/ändrade befattningsbenämningar		HR-chef	I samråd med stabschef

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
A 16	Beslut om särskilda anställningsvillkor/-förmåner ex. bilförmån		HR-chef	
A 17	Kvarstående i tjänst efter uppnådd LAS-ålder		Närmast överordnad chef	I samråd med HR-chef
A 18	Beslut om uppsägning från arbetsgivarens sida 1. av sektorchef 2. av övrig anställd		1. Kommundirektör 2. Sektorchef/stabschef	I samråd med HR-chef
A 19	Individuella pensionslösningar		HR-chef	I samråd med stabschef Utveckling och innovation
A 20	Beslut om avsked		HR-chef	
A 21	Avgångsvederlag 3. Till och med åtta månader 4. Över åtta månader		1. Sektorchef 2. Kommundirektör I samråd med KS presidium	I samråd med HR-chef
A 22	Beslut om disciplinfrågor För sektorchef/stabschef		Sektorchef/stabschef/HR-chef Kommundirektör	I samråd med HR-chef För sektorchef/stabschef i samråd med kommundirektör
A 23	Avstängning enligt AB (Allmänna bestämmelser)		Närmast överordnad chef	I samråd med HR-specialist
A 24	Beslut om prövning av bisysslor		Sektor-/stabschef	I samråd med kommunjurist eller annan juridiskt kompetent tjänsteperson
A 25	Förtroendevaldas deltagande i kurser, konferenser, resor m.m. vid en totalkostnad mellan 0,08 och 0,15 prisbasbelopp per person och tillfälle			Om kostnaderna understiger 0,08 pbb är beslutet ren verkställighet

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
	a. för ordföranden b. för övriga förtroendevalda i kommunstyrelsen		a. Vice ordförande b. Ordförande	
A 26	Kommunstyrelsens representation mellan 0,06 och 0,1 prisbasbelopp		Ordföranden	Om kostnaderna understiger 0,06 pbb är beslutet ren verkställighet
A 27	Beslut att utse verksamhetschef för den medicinska och psykologiska elevhälsan	HSL 28-29 §§	Utskottet för bildning och lärande	

KUNGÄLVS KOMMUN

EKONOMIADMINISTRATIVA ÄRENDEN/EKONOMISK FÖRVALTNING

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
B 1	Nyupplåning		Kommundirektör Ersättare: Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Enligt i budget angivna riktlinjer och villkor.
B 2	Tillfällig upplåning och omplacering av tidigare upptagna lån		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Enligt Finanspolicy och i samråd med kommundirektör. Ersättare: Redovisningsansvarig
B 3	Avskrivning av fordran mot utomstående ½ - 3 prisbasbelopp		Resp sektorchef/stabschef	Enligt KS riktlinjer för kravverksamheten
B 4	Placering av donationsmedel		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Ersättare: Redovisningsansvarig
B 5	Placering av likvida medel		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Enligt Finanspolicy Ersättare: Redovisningsansvarig
B 6	Skadestånds- och ersättningsärenden 1. ½ - 3 prisbasbelopp 2. 3 - 10 prisbasbelopp	3 kap SkL	1.Enhetschef 2.Sektorchef 1–2 Kommundirektör	Kommundirektör i ärenden som ej ingår i sektorernas ansvarsområden.
B 7	Rätten att ingå förlikningsavtal 1. ½ - 3 prisbasbelopp 2. 3 – 10 prisbasbelopp		1. resp sektorchef/stabschef 2. Kommundirektör	
B 8	Köp/Försäljning/avyttring av lös egendom ½ - 3 prisbasbelopp		resp sektorchef/stabschef	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
B 9	Betalningsanstånd med fordringar upp till 1 år		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Enligt kommunstyrelsens riktlinjer för kravverksamhet
B 10	Permutationer eller annan förändring av fonder (ansökan om)		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Ersättare: Redovisningsansvarig
B 11	Utse beslutsattestanter och ersättare för dessa		Sektorchef/stabschef	
B 12	Pröva och godkänna borgensförbindelse där KF eller KS beslutat att kommunen skall ha säkerhet för sitt åtagande		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Ersättare: Redovisningsansvarig
B 13	Beslut om medverkan i projekt med extern offentlig finansiär som inte sträcker sig över ett budgetår eller berör flera sektorer/stabsenheter a) Projekt som sträcker sig mellan över sex månader, upp till ett år b) Projekt sig upp till 6 månader		a) kommundirektör b) Respektive sektorchef/stabschef	Enligt Riktlinjer för externt finansierade driftsprojekt inklusive EU-projekt.
B 14	Tillämpning i särskilda fall av taxa, allmänna bestämmelser (t.ex. avvikelse från norm)		resp sektorchef/stabschef	
B 15	Föreningsbidrag och IOP: a) Föreningsbidrag		a) Enhetschef sektor	I enlighet med riktlinjer KS2023/1118 och KS2023/1896 a) Maximalt 0.6

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
	b) Övriga föreningsbidrag inom socialtjänstens verksamhet c) Beslut om bidrag till och avtal om Idéburet offentligt partnerskap (IOP)		Samhällsbyggnad samt Bildning och lärande b) Utskottet för bildning och lärande c) Utskottet för bildning och lärande	prisbasbelopp b) Över 0.6 prisbasbelopp
B 16	Fördelning och utdelning av bidrag till studieförbund		Utskottet för bildning och lärande	
B 17	Beviljande av sponsringsbidrag a) upp till ett prisbasbelopp b) över ett prisbasbelopp		a) kommundirektör b) Utskottet för bildning och lärande	
B 18	Beviljande av värdskapsbidrag a) upp till ett prisbasbelopp b) över ett prisbasbelopp		a) kommundirektör b) Utskottet för bildning och lärande	
B 20	Utdelning från donationsfonder exklusive fonder avseende socialt ändamål		Utskottet för bildning och lärande	
B 21	Utdelning av kommunala stipendier och kulturpris		Utskottet för bildning och lärande	
B 22	Bidrag till olika kulturarrangemang		Utskottet för bildning och lärande	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
B 23	Kulturbidrag i form verksamhetsstöd		Utskottet för bildning och lärande	Enligt fastställda riktlinjer för verksamhetsstöd
B 24	Bidrag till annan fritidsfrämjande verksamhet		Kulturskolan. Verksamhetschef. Kultur/Kulturchef. Verksamhetschef Lokaler och anläggningar.	Enligt fastställda regler och villkor om bidragsgivning till kommunens ungdomsorganisationer samt inom fastställd beloppsram.
B 25	Träffa sådana avtal inom kommunstyrelsens verksamhetsområden som ej omfattas av delegationsordningen i övrigt		Kommundirektör	Under förutsättning att rätten att träffa avtalet ej: 1. Strider mot 5 kap. 1 § eller 7 kap 7 § 7 kap. 23 §. 2. Följer särskilt av befattningsbeskrivning, beslut eller liknande. 3. Överstiger 150 prisbasbelopp
B 26	Underteckna förtydligande av direkttilldelade uppdrag till Renova AB	Enligt aktieägaravtalet mellan ägarna av Renova AB	Sektorchef Samhällsbyggnad	
B 27	Upphandling av varor, tjänster och entreprenader inom ramen för tilldelad driftbudget. Driftbudget avser den budget enheten blir tilldelad för utförande av sitt grunduppdrag. I samband med att besluta om tilldelning, ändra, förlänga och säga upp 1. Ramavtal		 1. Stabschef Projekt, upphandling och inköp	Se ”Allmänna bestämmelse för kommunstyrelsens delegationsordning” punkt 12. Gäller ej objekt som omfattas av B28. 1. Maximalt 5 år

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
	2. Avtal inom området för		2:	2:
	A. Staben		A. a)Kommundirektör b)Ekonomichef (Stabschef ekonomi) c)Stabschef Projekt, upphandling och inköp d)Stabschef Säkerhet e)Stabschef Utveckling och innovation	A. a)Maximalt 200 prisbasbelopp b)Maximalt 150 prisbasbelopp c)Maximalt 100 prisbasbelopp d)Maximalt 30 prisbasbelopp e)Maximalt 30 prisbasbelopp b) Ersättare Stabschef Projekt, upphandling och inköp c) Ersättare ekonomichef (Stabschef ekonomi): d) Ersättare Stabschef Utveckling och innovation e) Ersättare Stabschef Säkerhet
	B. Sektor Trygghet och Stöd		B. Sektorchef Verksamhetschef Enhetschef	B. Maximalt 200 prisbasbelopp Maximalt 20 prisbasbelopp Maximalt 3 prisbasbelopp
	C. Sektor Samhällsbyggnad		C. Sektorchef Verksamhetschef Enhetschef	C. Maximalt 200 prisbasbelopp Maximalt 100 prisbasbelopp Maximalt 25 prisbasbelopp
	D. Sektor Bildning och lärande		D. Sektorchef Verksamhetschef Enhetschef	D. Maximalt 200 prisbasbelopp Maximalt 25 prisbasbelopp

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
	E. Övriga områden samt kommunövergripande upphandling och inköp		E. Stabschef Projekt, upphandling och inköp	Maximalt 3 prisbasbelopp E. Maximalt 150 prisbasbelopp Ersättare ekonomichef (Stabschef ekonomi)
B 28	1. Upphandling och inköp av varor, tjänster och entreprenader inom ramen för investeringsprogrammet avseende Portfölj tillväxt och Portfölj social hållbarhet. I samband därmed besluta om tilldelning samt ingå, ändra, förlänga och säga upp avtal.		a) Ekonomichef (Stabschef ekonomi) b) Stabschef Projekt, upphandling och inköp c) Sektorchef d) Verksamhetschef e) Enhetschef/Beställare f) Projektledare g) Byggledare	a) Maximalt 560 prisbasbelopp b) Maximalt 455 prisbasbelopp c) Maximalt 445 prisbasbelopp d) Maximalt 445 prisbasbelopp e) Maximalt 100 prisbasbelopp f) Maximalt 22 prisbasbelopp g) Maximalt 3 prisbasbelopp I de projekt där politiskt startbeslut krävs (Entreprenad inom projekt beslutade i investerings- och driftsprogram) ska hänvisning göras till gällande beslut I kommunstyrelsen.
	2. Upphandling av konsulttjänster för projekt i Investeringsprogram under planering		2. Beställare/enhetschef	2. maximalt 50 prisbasbelopp
B 29	Vara ombud vid entreprenader enligt AB och ABT		Sektorchef/ Verksamhetschef/stabschef projekt, inköp och upphandling	Med begräsning enligt B 28 Befullmäktigade (konsulter)

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
	Utfärda fullmakt (skriftlig) vid entreprenader		Sektorchef/verksamhetschef, stabschef projekt, inköp och upphandling tillika ombud i entreprenaden	a. Projektledare - maximalt 22 prisbasbelopp b. Byggledare - maximalt 3 prisbasbelopp
B 30	Teckna avtal i löpande verksamhet inom ramen för fastställd budget. Om inte annat anges i delegationsordningen i övrigt.		a. Sektorchef/stabschef b. Verksamhetschef c. Enhetschef VA-Drift d. Enhetschef	a. Maximalt 150 prisbasbelopp b. Maximalt 25 prisbasbelopp c. Maximalt 10 prisbasbelopp d. Maximalt 3 prisbasbelopp
B 31	Underteckna handlingar i egenskap av funktion motsvarande *firmatecknare* avseende ekonomiadministrativa ärenden		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	I samråd med kommundirektör
B 32	Teckna avtal mellan kommunen och den boende avseende vård och omsorgsboende		Enhetschef	

KUNGÄLVS KOMMUN

ALLMÄNNA ÄRENDEN OCH RÄTTSFRÅGOR

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
C 1	Ändring av delegationsbeslut	37-38 §§ FvL	Delegaten i ursprungsbeslutet	
C 2	Rättelse av skrivfel	36 § FvL	Delegaten i ursprungsbeslutet	
C 3	Prövning av om överklagande skett i rätt tid och avvisning av överklagande som kommit in för sent	45 § FvL	Kommunjuristen Ersättare: 1. Kommunarkivarien 2. Huvudregistrator	
C 4	Tillstånd att använda kommunens vapen i näringsverksamhet enligt lag (1970:498) om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar.		Kommunstyrelsens presidium	
C 5	Yttrande enligt Kamerabevakningslagen (2018:1200).		Kommunjuristen Ersättare: Säkerhets-samordnaren	
C 6	Yttrande över ansökan om att bli antagen som hemvärnsman		Säkerhetskyddschef	
C 7	Beslut i ärenden rörande lotterilagen (1994:1000)		Chef kundcenter Ersättare: Samhälls-vägledare	I samråd med kommunjurist
C 8	Beslut om avslag på begäran om utlämnande av allmän handling till enskild eller annan myndighet samt uppställande av förbehåll i samband med utlämnande till enskild som inskränker den enskildes rätt att röja innehållet eller annars förfoga över handlingen	2 kap 14 § TF, 6 kap 2 §, 10 kap 4, 13-14 §, 12 kap 2 § OSL	Kommunjuristen Ersättare: 1. Kommunarkivarien 2. Huvudregistrator	Efter samråd med verksamhetsansvarig. Beslut om att lämna ut handling fattas av den som har handlingen i sin vård om inte viss befattnings-havare enligt arbetsledning eller

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
				särskilt beslut skall göra detta.
C 9	Beslut om att inleda rättslig process eller förrättning		resp sektorchef/stabschef	Efter samråd med Kommundirektör
C 10	Beslut om att överklaga dom eller beslut		resp sektorchef/stabschef	Avser ej delegeringsbeslut. jfr ”Allmänna bestämmelser för KS delegationsordning” punkt 5
C 11	Utseende av skiljeman		resp sektorchef/stabschef	I samråd med kommunjurist
C 12	Gallringsbeslut av allmänna handlingar i Kungälvs kommun.	Arkivlagen	Kommunarkivarien	I samråd med kommunjurist
C 13	Befullmäktiga ombud att föra kommunstyrelsens talan inför domstol och andra myndigheter samt vid förrättningar och förhandlingar av skilda slag.		Kommundirektör	Ersättare: Kommunjurist Om ej annat anges under avsnitt D.
C 14	Yttrande över länsstyrelsens remisser angående ansökning rörande borgerliga vigsel- eller registreringsförrättare		Kommunjuristen Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 15	Rätten att ingå personuppgiftsbiträdesavtal enligt Dataskyddsförordningen	artikel 28 DsF	Sektorchef/ stabschef	Ersättare: Verksamhetschef
C 16	Rätten att ingå datadelningsavtal, gemensamt personuppgiftsansvar och samarbetsavtal enligt Dataskyddsförordningen		Sektorchef/ stabschef	Ersättare: Verksamhetschef
C 17	Beslut om placering av anställning eller deltagande i säkerhetsklass. Beslut om placering av anställning eller uppdrag i säkerhetsklass till följd av ingått säkerhetsskyddsavtal	Säkerhetsskyddsförordningen 5 kap 8 §	Säkerhetsskyddschef	
C 17.1	Beslut om en persons lämplighet ur säkerhetssynpunkt efter genomförd säkerhetsprövning	Säkerhetsskyddslagen 3 kap 4 §	Säkerhetsskyddschef Ersättare: HR-chef	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
C 17.2	Ingå säkerhetsskyddsavtal	Säkerhetsskyddslagen 4 kap 1 §	Säkerhetsskyddschef	
C 18	Underteckna handlingar i egenskap av funktion motsvarande *firmatecknare* med undantag avseende ekonomiadministrativa ärenden		Kommundirektör	I samråd med kommunstyrelsens ordförande
C 19	Beslut om att ta ut avgift vid begäran av registerutdrag enligt Dataskyddsförordningen	Artikel 15 DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 20	Beslut om att ej lämna ut information till den registrerade	Artikel 15 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 21	Beslut om att ej tillmötesgå begäran om rättelse	Artikel 16 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 22	Beslut om att ej tillmötesgå begäran om radering	Artikel 17 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 23	Beslut om att ej tillmötesgå begäran om begränsning av behandling	Artikel 18 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 24	Beslut om att inte tillmötesgå begäran från den registrerade om information avseende rättelse eller radering av personuppgifter och begränsning av behandling	Artikel 19 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 25	Beslut om att ej tillmötesgå begäran om dataportabilitet	Artikel 20 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 26	Beslut om att ej tillmötesgå begäran enligt rätten att invända mot behandling	Artikel 21 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
C 27	Ärenden som rör personuppgiftsincidenter	Artikel 33, 34; EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 28	Yttranden till Diskrimineringsombudsmannen		Sektorchef/stabschef	Expedierat yttrande ska muntligt redovisas för kommunstyrelsen
C 29	Beslut om rätt till ersättning vid materiell eller immateriell skada.	Artikel 82 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 30	Ingå säkerhetsskyddsavtal	2 kap. 6 § Säkerhetsskyddslagen	Säkerhetsskyddschef	
C 31	Beslut om undantag från bestämmelser i styrdokument inom informationssäkerhetsområdet		Stabschef Säkerhet	I enlighet med Riktlinjer för informationssäkerhet KS2023/1938
C 32	Beslut om delegering av arbetsuppgifter och anmälan till Elsäkerhetsverket om att bedriva elarbete inom elsäkerhetsansvaret	Aml Ellag	Sektorchef Samhällsbyggnad	

KUNGÄLVS KOMMUN

SAMHÄLLSBYGGNAD
Mark- och bostadsärenden

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 1	Beslut om att ingå, ändra och upphäva avtal om parkeringsköp och andra nyttjanderätter än hyresavtal	JB		Gäller även behörighet att väcka och föra talan vid domstol eller annan myndighet I denna typ av ärende
	- Till förmån för kommunen		Enhetschef planering, mark och exploatering Enhetschef Trafik Gata Park	
	- Belastande kommunens mark, upp till tio år		Enhetschef planering, mark och exploatering	
	- Belastande kommunens mark, 10 till 25 år		Sektorchef Samhällsbyggnad	
	- Belastande kommunens mark över 25 år		Utskottet för samhälle och utveckling	
	Rätt att som upplåtare, inom ramen för beslutade nyttjanderätter, - Godkänna avtalsparts överlåtelse av avtal - Godkänna avtalsparts upplåtelse I andra hand av avtal - Lämna medgivande till avtalspart att uppföra byggnad - Lämna medgivande till avtalspart att utföra andra åtgärder (ej uppförande av byggnad) som behövs för utövandet av nyttjanderätten		Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och Exploateringsingenjör	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 2	Beslut om att ingå, ändra och upphäva avtal om lägenhetsarrende för parkeringsändamål		Handläggare TGP	
D 3	Beslut om att ingå, ändra och upphäva hyresavtal samt godkännande av avtalsparts upplåtelse i andra hand av avtalen - upp till fem år, årshyran upp till 5 miljoner kronor - 5-10 år, årshyran över 5 miljoner kronor		Fastighetscontroller Verksamhetschef Teknik Utskottet för Samhälle och Utveckling	Gäller även behörighet att väcka och föra talan vid domstol eller annan myndighet i denna typ av ärenden. Ersättare för fastighetscontroller: Fastighetschefen
D 4	Beslut om ingå, ändra och upphäva avtal om **servitut**, vägrätt eller annan servitutsliknande rättighet.	JB 14 kap	Enhetschef planering, mark och exploatering	
D 5	Besluta i ärenden rörande inteckningar och andra inskrivningar samt ansökningar om lagfart	JB 6 kap, 17-24 kap	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
D 6	Köp, försäljning, byte och inlösen av fast egendom samt fastighetsreglering 1. upp till och med 100 prisbasbelopp 2. 101-250 prisbasbelopp	JB 4 kap FBL	1. Enhetschef planering, mark och exploatering 2. Utskottet för Samhälle och Utveckling	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 7	Köp och försäljning av bostadsrätt 1. upp till och med 40 prisbasbelopp 2. 31 – 100 prisbasbelopp		1. Sektorchef Samhällsbyggnad 2. Utskottet för Samhälle och Utveckling	
D 8	Ansöka om lantmäteriförrättning, godkänna förrättning, vara kommunens ombud i sådan förrättning och i anslutning därtill lämna medgivanden samt sluta överenskommelser 1. upp till 10 prisbasbelopp, 2. Upp till 100 prisbasbelopp 3. Upp till 250 prisbasbelopp	FBL AL LL SFL ÄULL	1. Mark- och exploateringsingenjör 2. Enhetschef planering, mark och exploatering 3. Utskottet för Samhälle och Utveckling	
D 9	Rätt att ingå förlikningsavtal upp till 6 prisbasbelopp i ärenden avseende 1. hyresavtal 2. övrig nyttjanderätt		1. Fastighetscontroller 2. Enhetschef planering, mark och exploatering	Ersättare för fastighetscontroller: Fastighetschefen

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 10	Företräda och föra kommunens talan i fastighetstaxeringsärenden	FTL	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och Exploateringsingenjör	
D 11	Medge placering av byggnad eller anläggning närmare än 4,5 meter från fastighet som innehas av kommunen a) om kommunal lokal eller verksamhet berörs b) i övriga fall	PBL 9 kap 4 §	a) Fastighetschef b) Enhetschef planering, mark och exploatering/ Mark- och Exploateringsingenjör	
D 12	Beslut som samråd om planförslag	PBL 5 kap. 11-11a §§	Enhetschef planering, mark och exploatering	
D 13	Beslut om granskning av planförslag	PBL 5 kap. 18-18a §§	Enhetschef planering, mark och exploatering	
D 14	Beslut om genomförandet av plan, program eller ändring enligt PBL kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte.	MB 6 kap. 7 §	Enhetschef planering, mark och exploatering	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 15	Beslut om hänskjutning av arrendetvist till arrendenämnden	JB	Enhetschef planering, mark och exploatering	
D 16	Remissyttrande i egenskap av markägare i bygglov- och miljöärenden	PBL MB	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
D 17	Föra kommunens talan inför arrendenämnden vid arrendetvister samt i mark- och miljödomstol vid tvist rörande tomträttsavgäld, genom egen medverkan eller genom befullmäktigande av ombud	JB	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och Exploateringsingenjör	
D 18	Beslut om stämning till mark- och miljödomstol vid tvist rörande tomträtt	JB	Enhetschef planering, mark och exploatering	
D 19	Rätt att föra kommunens talan i markägarsamråd rörande skötselplan älgskötselområde	JaktL. 33 § JaktF. 3 §	Enhetschef planering, mark och exploatering	
D 20	Beslut om planbesked som inte är av stor vikt.		Utskottet för Samhälle och Utveckling	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 21	Beslut att godkänna planprogram enligt PBL		Utskottet för Samhälle och Utveckling	
D 22	Bevilja iståndsättningsbidrag för vägföretag a) upp till ett prisbasbelopp b) upp till tre prisbasbelopp		a) Gatuingenjör b) Enhetschef TGP	
D 23	Beslut om att ingå och ändra avtal om tomträtt avseende fastighet vars värde bedöms vara 1. upp till och med 100 prisbasbelopp 2. 101-250 prisbasbelopp		1. Enhetschef planering, mark och exploatering 2. Utskottet för Samhälle och Utveckling	
D 24	Tillåtelse till skyddsjakt på kommunägd mark	JaktL 9 §	Enhetschef planering, mark och exploatering	
D 25	Beslut med stöd av lag (1997:735) om riksfärdtjänst		Färdtjänsthandläggare	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 26	Beslut med stöd av lag (1997:736) om färdtjänst		Färdtjänsthandläggare	
D 27	Beslut om parkeringstillstånd för rörelsehindrade	13 kap 8 § TrF	Färdtjänsthandläggare	
D 28	Beslut om föreskrifter med särskilda trafikregler för en väg eller en viss vägsträcka a) Marstrandsön samt Koöns hamnområde b) Övrigt	10 kap 14 § TrF	a) Trafikingenjör b) Trafikingenjör	Ersättare a) Hamnchef Parkeringsansvarig b) Parkeringsansvarig/ Handläggare TGP
D 29	Beslut om undantag från lokala trafikföreskrifter a) Transportdispenser m m b) Dispenser från trafikföreskrift inom parkering	kap 3 § TrF	1. Trafikingenjör 2. Parkeringsansvarig	Ersättare: a) Parkeringsansvarig/Handläggare TGP b) Trafikingenjör
D 30	Beslut om undantag från lokala trafikföreskrifter för Marstrand och Koöns hamnområde		Enhetschef Hamnverksamhet	Ersättare: Trafikingenjör
D 31	Yttrande angående upplåtelse av offentlig plats a) Marstrandsön samt Koöns hamnområde b) Övriga områden	3 kap 2 § Ordningslagen	a) Handläggare TGP b) Avtalsansvarig samhällsbyggnad	Ersättare: Avtalsansvarig sektor Samhällsbyggnad Handläggare TGP

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 32	Upplåtelse av offentlig plats för särskilda ändamål a) Marstrandsön samt Koöns hamnområde b) Övriga områden		a) Handläggare TGP b) Avtalsansvarig samhällsbyggnad	Ersättare: Avtalsansvarig sektor Samhällsbyggnad Handläggare TGP
D 33	Beslut om trafikregleringar genom lokala trafikföreskrifter	10 kap 1 § TrF	Trafikingenjör Parkeringsansvarig	
D 34	Beslut om föreskrift om hastighet inom tättbebyggt område	3 kap. 17 § TrF	Trafikingenjör	
D 35	Beslut om föreskrift om bärighetsklass	4 kap. 11 § TrF	Trafikingenjör	
D 36	Förordnande av parkeringsövervakare	Lag (1987:24) om kommunal parkeringsöverva-kning	Parkeringsansvarig / Handläggare TGP	Beslutet anmäls till polismyndighet
D 37	Avtal om anslutande av abonnenter utanför VA-verksamhetsområde		Enhetschef VA-teknik	Ersättare: Verksamhetschef teknik

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 38	Avtal om mottagande av och leverans av vatten		Enhetschef VA-teknik	Ersättare: Verksamhetschef teknik
D 39	Avtal om mottagande av och leverans av slam		Enhetschef VA-teknik	Ersättare: Verksamhetschef teknik
D 40	Övriga avtal med stöd av lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, Allmänna bestämmelser för brukande av Kungälvs kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar (ABVA)		Enhetschef VA-teknik	Ersättare: Verksamhetschef teknik
D 41	Uppsägning eller hävande av avtal avseende vatten- och avloppsverksamhet som ej är principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.		Enhetschef VA-teknik	Ersättare: Verksamhetschef teknik
D 42	Beslut att utse trafikansvarig		Sektorchef Samhällsbyggnad	
D 43	Beslut om flyttning av fordon	Lag (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall /Förordning (1992:182) om flyttning av fordon i vissa fall	Gatuingenjör Parkeringsansvarig/ Handläggare TGP	Ersättare: 1. Gatuingenjör Handläggare på Kundcenter

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 44	Beslut om föreläggande, förbud och åtgärder med stöd av 12 § lag (1998:814) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning		Gatuingenjör	
D 45	Begäran om uppgifter från den som bedriver yrkesmässig verksamhet inom kommunen som ger upphov till annat avfall än hushållsavfall	Avfallsförordningen (2011:927) 74 §	Enhetschef Renhållning	
D 46	Lämna uppgifter till Naturvårdsverket kring kommunens insamling av förpackningar	Förordning om producentansvar för förpackningar (2022:1274) 9 kap 2§	Enhetschef Renhållning	
D 47	Avge yttrande till Naturvårdsverket ang. nationell avfallsplanering	Avfallsförordningen (2020:614) 9 kap 11 §	Enhetschef Renhållning	
D 48	Ansöka om dispens om skyldighet tillhandahålla ett system för separat insamling och borttransport av matavfall.	Avfallsförordningen (2020:614) 3 kap. 1 och 13 §§	Enhetschef Renhållning	
D 49	Avge yttrande över remisser inom området renhållning från myndigheter och kommunala nämnder. Dock ej i ärenden som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt		Handläggare renhållningsenheten	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 50	Beslut om avsteg från renhållningstaxa för enskilda abonnemang		Enhetschef Renhållning	
D 51	Medge avvikelser eller undantag från renhållningstaxan om avvikelsen eller undantaget inte är av principiell betydelse eller kan anses innebära någon olägenhet		Enhetschef Renhållning	
D 52	Ansökan eller anmälan av avfallsverksamheter	Miljöprövningsförordningen (2013:251) 1kap. 3-10 §§	Enhetschef Renhållning	
D 53	Beslut om avfallsbehållarens typ, storlek och placering enligt 26–27 §	Avfallsföreskrifter	Handläggare renhållningsenhet	
D 54	Beslut om anvisad plats enligt 61 §	Avfallsföreskrifter	Handläggare renhållningsenhet	
D 55	Beslut i ärende om gemensam avfallslösning enligt 87 §	Avfallsföreskrifter	Handläggare renhållningsenhet	
D 56	Beslut om uppehåll i hämtning av matavfall och restavfall enligt 89 §	Avfallsföreskrifter	Handläggare renhållningsenhet	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 57	Beslut om uppehåll i hämtning av slam enligt 90 §	Avfallsföreskrifter	Handläggare renhållningsenhet	
D 58	Beslut om undantag för insamling av matavfall och restavfall via säck enligt 98 §	Avfallsföreskrifter	Handläggare renhållningsenhet	
D 59	Tillämpning av timpriser och övriga avgifter för tjänster som inte finns reglerade i renhållningstaxan		Enhetschef Renhållning	
D 60	Ingå avtal om försäljning, röjning, skötselåtgärder och avverkning av skog omfattande en yta upp till 500 m2 omfattande en yta över 500 m2	JB, SVL	 Mark- och exploateringsingenjör Driftingenjör TGP Enhetschef planering, mark och exploatering Enhetschef TGP	
D 61	Ansökan i ärenden om markavvattningsföretag/-samfällighet och företräda kommunen i sådant ärende	MB 11 kap, LSV, FVV	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 62	Beslut att ingå, ändra och upphäva avtal om nyttjanderätt till förmån för kommunen enligt jordabalken 7-8 kap. i syfte att skapa markupplåtelse för kommunala vatten-, spillvatten- och avloppsledningar och därmed tillhörig utrustning.	JB 7-8 kap	Enhetschef VA-teknik	Ersättare: Verksamhetschef teknik
D 63	Besluta att lämna tillstånd för jaktlag att inom kommunägd skogsmark som upplåtits med jaktavtal, utföra röjning av siktgator i syfte att underlätta jakten.	JB, JL	Enhetschef planering, mark och exploatering	
D 64	Beslut om att avskriva ärenden om planbesked efter att de återkallats av sökande		Enhetschef planering, mark och exploatering	
D 65	Ansökan om tillstånd till jakt (skyddsjakt) efter fredade djur som orsakar sådana skador som avses i 23 a § jaktförordningen.	Jaktförordningen (1987:905) 29 §	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
D 66	Vara kommunens ombud i lantmäteriförrättning som rör rättigheter för kommunalt vatten- och avlopp	FBL AL LL	VA-ingenjör	

KUNGÄLVS KOMMUN

SOCIALTJÄNST

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
E 1	Beslut om talan i ärenden eller mål vid allmän domstol eller förvaltningsdomstol	10 kap 2 § SoL	Sektorchef för Trygghet och stöd	Tillsynsärenden avseende verksamheten
E 2	Utfärdande av fullmakt att föra nämndens talan inför domstol och andra myndigheter samt vid förrättningar och förhandlingar av skilda slag.	10 kap 2 § SoL	Sektorchef för Trygghet och stöd	Tillsynsärenden avseende verksamheten
E 3	Beslut huruvida omprövning skall ske Omprövning av beslut	27 § FvL 27 § FvL	Delegaten i ursprungsbeslutet Delegaten i ursprungsbeslutet	Ej individärenden
E 4	Beslut om rättelse av beslut som blivit fel på grund av förbiseende och som är uppenbart oriktigt **(självrättelse)**	26 § FvL	Delegaten i ursprungsbeslutet	Ej individärenden
E 5	Anmälan till länsstyrelsen om missförhållanden i enskild verksamhet	13 kap 5 § SoL	Sektorchef	
E 6	Yttrande till tillsynsmyndighet i verksamhetsfrågor	13 kap 2 § SoL	Sektorchef	Tillsynsmyndighet är exempelvis Socialstyrelsen, länsstyrelsen i respektive län, JO och JK. I ärenden av principiell betydelse bör i första hand KS avge yttrande.

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
E 7	Upprättande av avtal med annan kommun för handläggning av individärenden inom socialtjänst vid jäv och liknande förhållanden	9 kap. 37 § KL	Enhetschef	

KUNGÄLVS KOMMUN

UTBILDNING

Utbildning i förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem, pedagogisk omsorg, gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna samt utbildning i svenska för invandrare

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 1	Beslut om **dagarna för höst- och vårterminens början och slut**	Sf 3:3 Gyf 3:2	Utskottet för bildning och lärande	
F 2	Beslut rörande **samverkansavtal i GR** (inkl prislista för interkommunal ersättning) inom förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola, fritidshem, anpassad grundskola, ISGR, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning, anpassad utbildning för vuxna samt utbildning i svenska för invandrare		Utskottet för bildning och lärande	
F 3	Yttranden till Skolinspektionen i ärenden som inte rör enskild		Utskottet för bildning och lärande	SMN ansvarar för yttranden gällande enskild person
F 4	**Överenskommelse med annan kommun** att denna tar emot Elever i ett visst geografiskt område: Barn i förskolan Elev i förskoleklass Elev i grundskola Elev i anpassad grundskola	 SL 8:12 SL 9:12 SL 10:24 SL 11:24	Verksamhetschef	Avser t.ex. om restiden blir mycket kortare för bar I ett visst geografiskt område. Redovisas löpande.

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 5	**Interkommunal ersättning** a. Förskola b. Förskoleklass c. Grundskola d. Anpassad grundskola e. Fritidshem f. Gymnasieskola (nationellt program) g. Utbildning på introduktionsprogram, gymnasieskolan h. Anpassad gymnasieskola i. Kommunal vuxenutbildning j. Anpassad utbildning för vuxna	a) SL 8:17 b) SL 9:16 c) SL 10:34 d) SL 11:33 e) SL 14:14 f) SL 16:50-51 g) SL 17: 23-26, 26 a. h) SL 19: 43-44, 44 a i) SL 20:15, 21 j) SL 22:17	Verksamhetschef a,b,c,d,e,f,g,h, i, j Stabschef Utveckling och innovation	Samverkansavtal finns för mottagande av barn och elever inom GR. Samverkansavtalet för elever i gymnasieskolan gäller för elever i på nationellt och gruppbaserade introduktionsutbildningar. Redovisas löpande
F 6	Upprättande av årlig plan mot kränkande behandling/likabehandlingsplan	SL 6:8 DL 3:16	Rektor	Årlig redovisning
F 7	Beslut om fördelning av **bidrag till föräldraföreningar**		Sektorchef (skola)	

Grundskola och anpassad grundskola

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 8	Beslut om fördelning mellan årskurserna av **undervisningstiden** i grundskola och anpassad grundskola (efter förslag av rektorn)	Sf 9:4 Sf 10:3	Verksamhetschef grundskola	Verksamhetschef redovisar avvikelser från gemensam grund årligen till utskottet för bildning och lärande

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 9	Beslut om **urval av ämnen** som elevens val i grundskola och anpassad grundskola	SL 10:4, 11:6 Sf 9:8, 10:5	Rektor	Löpande redovisning
F 10	Beslut om urval av moderna språk	SL 10:4 Sf 9:5,7	Rektor	Efter samråd med verksamhetschef och rektorsgrupp Löpande redovisning av förändringar
F 11	Beslut om antalet skoldagar i veckan ska begränsas till fyra för en klass eller grupp i åk 1 eller 2 i anpassad grundskola.	SF 3:4	Rektor	Löpande redovisning
F 12	Besluta om skolskjutsarnas färdväg och de platser där av- eller påstigning sker	Förordning (1970:340) om skolskjutsning	Kollektivtrafiksamordn-are	Redovisas årligen Ersättare: Skolskjutssamordnare

Gymnasieskola och anpassad gymnasieskola

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 13	Beslut att **arbetsplatsförlagt lärande** ska finnas på högskoleförberedande program (inkl. omfattning)	Gyf 4:12	Verksamhetschef (gymnasieskola)	Löpande redovisning
F 14	Arbetsplatsförlagt lärande byts vid platsbrist ut mot motsvarande utbildning förlagd till skolan	Gyf 4:13, 6:5	Rektor	Årlig redovisning

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 15	Beslut om antalet **undervisningstimmar** för varje kurs och för gymnasiearbetet/gymnasiearbetet i anpassad gymnasieskola samt om hur fördelningen av **undervisningstiden** över läsåren ska göras.	Gyf 4:22	Rektor	Årlig redovisning
F 16	Beslut om vilka kurser som skall erbjudas som **programfördjupning**	Gyf 4:6	Rektor	Årlig redovisning av förändringar
F 17	Beslut om vilka kurser som ska erbjudas som individuellt val	Gf 4:7, 4:7a	Rektor	Årlig redovisning av förändringar
F 18	Beslut om **fördelning av elever inom program** indelade i nationella inriktningar, särskilda varianter eller gymnasiala lärlingsutbildningar som börjar det andra eller tredje läsåret	Gyf 7:6	Rektor	Då inriktningsgaranti ej medgivits. Årlig redovisning.
F 19	Beslut om ändring av studieorganisation genom justering av antal platser och inriktningar för år 1 på gymnasieskolan/anpassad gymnasieskola under tiden december – september.		Verksamhetschef	Preliminärt beslut tas av kommunstyrelsen. Utifrån elevernas val kan justeringar behöva göras. Löpande redovisning.
F 20	Beslut om att eleverna i gymnasieskolan ska hålla sig med enstaka **egna hjälpmedel**	SL 15:17	Rektor	
F 21	Beslut om plan för utbildning på introduktionsprogram	SL 17:7	Verksamhetschef	Årlig redovisning
F 22	Teckna samverkansavtal för NIU	16 kap.12 §	Verksamhetschef	Årlig redovisning

KUNGÄLVS KOMMUN

Vuxenutbildning

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 23	Beslut om vilka nationella kurser som ska ges.	VuxF 2:9	Rektor	
F 24	Beslut om att böcker och andra lärverktyg, som varje elev I kommunal vuxenutbildning/ särskild utbildning för vuxna/ har för eget bruk får behålla som sin egendom, ska anskaffas av eleverna själva eller erbjudas mot avgift som högst motsvarar anskaffningskostnaderna.	SL 20:7 SL 21:6	Rektor	

KUNGÄLVS KOMMUN

ÖVRIGA ÄRENDEN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
G 1	Föreskrifter om förbud helt eller delvis mot eldning utomhus samt om liknande förebyggande åtgärder mot brand	2 kap 7 § FSO	Kommundirektör	
G2	Beslut om att begära sändning av viktigt meddelande till allmänheten (VMA)		1. Kommundirektör 2. Tjänsteman i beredskap	

KUNGÄLVS KOMMUN

Arbetsbeskrivning för presidier

Arbetsbeskrivning

Diarie-/dokumentnummer:	<KS2023/2226
Beslut:	2023-11-02 Kommunfullmäktige § 185/2023
Ersätter tidigare beslut	2022-11-24 Kommunfullmäktige § 150/2022
Giltighetstid:	2027-12-31
Dokumentansvarig:	Nämndsekreterare/kommunkansli
Senast uppdaterad av:	Oskar Engdahl

KUNGÄLVS KOMMUN

Innehållsförteckning

1. **Syfte** ... 3
2. **Ansvarsfördelning** ... 3
3. **Kommunfullmäktige** ... 4
4. **Kommunfullmäktiges vice ordförande** ... 4
5. **Kommunfullmäktiges presidium** ... 4
6. **Kommunfullmäktiges beredningar** ... 5
7. **Kommunstyrelsens presidium** ... 5
8. **Kommunstyrelsens ordförande** ... 6
9. **Kommunstyrelsen 1:e vice ordförande** ... 6
10. **Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande** ... 7
11. **Kommunstyrelsens utskott** ... 7
12. **Utskottsordföranden** ... 7
13. **Vice utskottsordförande** ... 8
14. **Titulatur** ... 8
15. **Ekonomirådet** ... 8
16. **Nämnder** ... 9

KUNGÄLVS KOMMUN

Arbetsbeskrivning för

- Kommunfullmäktiges presidium
- Kommunstyrelsens presidium
- Utskottens presidier
- Nämndernas presidier
- Kommunrevisionen presidium

I samband med den politiska organisationsöversynen inför mandatperioden 2022–2026 har framkommit behov av arbetsbeskrivningar för de olika rollerna

1. Syfte

Förtydliga för förtroendevalda, tjänstemän och medborgare vilka uppgifter och mandat som ingår i arbetsområdena för:

- Kommunfullmäktiges presidium
- Kommunstyrelsens presidium
- Utskottens presidier
- Nämndernas presidier
- Revisionens presidium

Innan en förtroendevald åtar sig ett nytt uppdrag skall personen veta vad åtagandet innebär. Det viktiga med en arbetsbeskrivning för de olika rollerna är att stödja en rimlig framtida politikerroll och att skapa en tydlig arbetsfördelning. En större tydlighet när det gäller de politiska uppdragens innehåll, tidsåtgång och ersättning ökar möjligheterna att inneha politiska uppdrag vilket är en förutsättning för demokratin.

En bred enighet över blockgränser är en framgångsfaktor för att bibehålla en stabilitet och en trovärdig politisk organisation

2. Ansvarsfördelning

Kommunfullmäktige, kommunens högsta beslutande organ, har en övergripande och aktiv politisk huvudroll.

Kommunstyrelsen ansvarar jämte nämnderna för genomförandet av de kommunala verksamheterna. I denna tydliga ansvarsfördelning är det väsentligt att olika aktörer verkligen tar eget ansvar men också respekterar gränserna för ansvaret. Det ska vara möjligt, inte minst för kommunens revisorer att kontinuerligt följa upp hur väl aktörerna tar sitt ansvar och agerar enligt vår styrmodell.

Organisationen ska präglas av öppenhet och ansvar för organisationens helhet. Det är viktigt att presidier och beredningsledare aktivt verkar för ett helhetsansvar. Ledamöterna ska kunna få en helhetsbild men också ”borra djupare i vissa frågor”. Ett förhållningssätt baserat på dialog skall kännetecknа arbetet i hela den politiska organisationen.

Det viktiga med en arbetsbeskrivning för de olika rollerna är att stödja den förtroendevalde och att skapa en tydlig arbetsfördelning. En större tydlighet när det gäller de politiska uppdragens innehåll, tidsåtgång och ersättning ökar möjligheterna att anta politiska uppdrag vilket är en förutsättning för demokratin.

KUNGÄLVS KOMMUN

3. Kommunfullmäktige

Titulatur: Kommunfullmäktiges ordförande och kommunfullmäktiges vice ordförande.

Tillsammans kallas de för fullmäktiges presidie.

Kommunfullmäktiges ordförande leder kommunfullmäktiges möten.

Kommunfullmäktiges ordförande ska vara kommunens främsta företrädare och det politiska arbetets sammanhållande kraft med ett övergripande ansvar för att dialog mellan de olika delarna i den politiska organisationen förs.

Rollen ställer stora krav på social kompetens, förmåga att väcka förtroende över partigränser, lyhördhet och initiativ. Kommunfullmäktiges ordförande ska verka för att vår organisationsmodell efterlevs och utvecklas i samråd med beredningarna, kommunstyrelsen, utskotten och nämnderna.

Kommunfullmäktiges ordförande är tillika ordförande i demokratiberedningen.

Kommunfullmäktiges ordförande har också till uppgift att:

- Bereda och förbereda kommunfullmäktige samt säkerställa att ett rättssäkert beslutsunderlag finns alt laglighet bereda och förbereda kommunfullmäktige samt säkerställa att beslutsunderlag finns
- för att kommunen har en kontinuerlig medborgardialog samt vid behov hålla medborgarstämmor.
- Föra dialog kring kommande ärenden till kommunfullmäktige med nämndordförande.
- Sätta agendan för kommunfullmäktige i samråd med vice ordförande
- Samordna arbetet för samtliga beredningar tillsammans med beredningsledarna
- Representera kommunen vid besök och resor.
- Ska vara väl insatt i kommunallagen och hålla sig ajour med eventuella förändringar.
- Att i dialog med kommunstyrelsens ordförande följa budget antagen för politiken

4. Kommunfullmäktiges vice ordförande

Kommunfullmäktiges vice ordförande medverkar vid beredning av kallelse och upprättande av dagordning.

Vice ordföranden tjänstgör som ordförande på kommunfullmäktiges möten när ordföranden finner det lämpligt.

I uppdraget som vice ordförande ingår i uppdraget att ersätta och i förekommande fall bistå Kommunfullmäktiges ordförande i olika uppdrag.

Kommunfullmäktiges vice ordförande är tillika vice ordförande i Demokratiberedningen.

Kommunfullmäktiges vice ordförande har också till uppgift att:

- Att delta vid och stödja Kommunfullmäktiges ordförande i arbetet med en kontinuerlig medborgardialog. Delta och vid ordförandes frånvaro hålla medborgarstämmor.
- Delta i arbetet kring kommunfullmäktiges agenda
- Representera kommunen vid besök och resor

5. Kommunfullmäktiges presidium

Kommunfullmäktiges presidium får närvara vid sammanträde med nämnder, utskott och beredningar. Presidiet får därvid delta i överläggningarna men inte i besluten. Närvarorätten gäller inte ärenden som rör myndighetsutövning mot någon enskild.

KUNGÄLVS KOMMUN

Presidiet ges rätt att inhämta information från förvaltning och nämndorganisation.

Kommunfullmäktiges presidium överlämnar förslag till budget för kommunrevisionen till ekonomiberedningen budget som sedan inarbetar förslaget i ekonomiberedningens förslag till budgetriktlinjer.

Ansvarar för nationaldagsfirande och andra högtidligheter.

Ansvarar för ungdomsrådet.

Kommunfullmäktiges presidium verkar som ett stöd för beredningspresidierna.

Tillser att ekonomiska resurser finns för varje beredning att genomföra utbildning och omvärldsbevakning.

Tillser beredningspresidierna i alla beredningar har regelbundna träffar.

Kommunfullmäktiges presidium tillser tillsammans med beredningspresidierna att beredningarna genomgår relevanta utbildningar.

Kommunfullmäktiges presidium ansvarar för att revisionen följer av kommunfullmäktige antagna mål och riktlinjer.

6. Kommunfullmäktiges beredningar

Se dokument arbetsordning för beredningar.

7. Kommunstyrelsens presidium

Kommunstyrelsens presidium består av kommunstyrelsens ordförande som tillika skall vara kommunalråd, kommunstyrelsens 1.e vice ordförande som tillika skall vara kommunalråd för ekonomi- och personalfrågor och kommunstyrelsens 2:e vice ordförande som tillika skall vara oppositionsråd.

Kommunstyrelsens ordförande och kommunstyrelsens 1.e vice och 2 vice ordförande skall ägna hela sin arbetstid åt uppdrag för kommunen.

Övriga råd och oppositionsråd skall ägna arbetstid åt uppdrag för kommunen motsvarande de antal timmar/eller procent av heltidsuppdrag kommunfullmäktige fastställt för att klara sitt ansvar/uppdrag.

Kommunstyrelsens presidium skall regelbundet ha medborgardialog, besöka såväl de kommunala verksamheterna som närings- och föreningsliv.

Kommunstyrelsens presidium skall regelbundet besöka såväl de samtliga av styrelsen enligt uppsiktsplikten ansvariga verksamheter, nämnder, bolag och förbund.

Kommunstyrelsens presidium skall leda kommunstyrelsens arbete, samt samordna, utvärdera och utveckla arbetet i styrelsen, dess utskott och övriga nämnder.

Kommunstyrelsens presidium har ansvar för bilaterala kontakter. De företräder kommunen i överläggningar med andra kommuner, kommunalförbund, landsting, myndigheter och organ på lokal, regional och nationell nivå.

Presidiet ska med uppmärksamhet följa näringslivsutvecklingen såväl lokalt som regionalt samt ansvara för att göra det attraktivt att driva företag i Kungälvs kommun.

Kommunstyrelsens presidium skall i samråd med kommunfullmäktiges presidium ansvara för internationella kontakter.

KUNGÄLVS KOMMUN

Kommunstyrelsens presidium ska i övrigt följa och bereda ärenden inom inköp och upphandling, personalpolitiska frågor, sponsringsbidrag, turism och besöksnäring, värdskapsbidrag, befintliga driftsformer och frågor om alternativa driftsformer som ryms inom kommunstyrelsens kompetensområde.

Kommunstyrelsens presidium skall årligen upprätta och följa detaljbudget för förtroendevalda.

Kommunfullmäktige beslutar om rådens ansvarsområden.

8. Kommunstyrelsens ordförande

Kommunstyrelsens ordförande leder och planerar kommunstyrelsens arbete och gör det enskilt eller i förening med de övriga i presidiet.

Kommunstyrelsens ordförande är kommunalrådsberedning för alla ärenden som ska hanteras av styrelsen och avgör om ärenden först ska beredas av ett av utskotten innan ärendet kommer till styrelsen. Kommunstyrelsens ordförande ska säkerställa att ärendena följs av fullgoda beslutsunderlag och att det finns föredragande tjänstemän vid behov. Det åligger kommunstyrelsens ordförande att:

1. närmast under kommunstyrelsen ha uppsikt över kommunens hela nämndförvaltning

2. med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor

3. främja samverkan mellan kommunstyrelsen och kommunens övriga nämnder samt

4. representera kommunstyrelsen vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte kommunstyrelsen bestämt annat i ett särskilt fall.

5. tillse att samtliga ledamöter tillsänds underlag inför beslut.

Kommunstyrelsens ordförande får närvara vid sammanträde med övriga nämnder, utskott och beredningar. Kommunalrådet får därvid delta i överläggningarna men inte i besluten. Närvarorätten gäller inte ärenden som rör myndighetsutövning mot någon enskild.

9. Kommunstyrelsen 1:e vice ordförande

Kommunstyrelsens 1.e vice ordförande är tillika kommunalråd för ekonomi- och personalfrågor och har ett särskilt ansvar att bistå kommunstyrelsens ordförande genom att följa och förekommande fall bereda ärenden som är av kommungemensam och strategisk betydelse som:

1. Hålla löpande dialog med kommunfullmäktiges ekonomiberedning för att säkerställa en samlad för kommunen och förvaltning god hushållning i allt politiskt utvecklingsarbete

2. Övergripande ekonomisk styrning och planering samt uppföljning och internkontroll efter politiskt fattade beslut.

3. Bokslut- och budgetberedning

4. Bereda yttranden över remissutredningar av ekonomisk karaktär (SOU, Rådet for kommunal redovisning m fl).

5. Följa upp att politiskt fattade beslut kring upphandlingsfrågor och riktlinjer följs.

6. Följa arbetet kring enhetlighet och samordning av kommunens och de kommunala företagens upphandling

KUNGÄLVS KOMMUN

7. Följa upp kommunens fonderade pensionsmedel

10. Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande

Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande ingår i styrelsens presidium och är med och leder arbetet i kommunstyrelsen.

Som 2:e vice ordförande ingår i uppdraget att ersätta och i förekommande fall bistå kommunstyrelsens ordförande eller 1 vice ordförande i presidiets olika uppdrag.

Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande, oppositionsrådet har förutom att företräda oppositionen i ledningen, också en formell funktion som vice ordförande och ska kunna företräda kommunen och kommunens intressen vid bilaterala möten och överläggningar med andra kommuner, myndigheter och organisationer. Inför sådana möten ska oppositionsrådet få information om kommunens uppfattning i frågor som är av särskild vikt i syfte att företräda kommunstyrelsen.

Oppositionsrådet får närvara vid sammanträde med övriga nämnder, utskott och beredningar. Oppositionsrådet får därvid delta i överläggningarna men inte i besluten. Närvarorätten gäller inte ärenden som rör myndighetsutövning mot någon enskild

11. Kommunstyrelsens utskott

Kommunstyrelsen har tre utskott vars uppgifter är att bereda ärenden till kommunstyrelsen inom särskilt angivna områden. Utskotten består av 7 ledamöter.

Kommunstyrelsen utser ledamöter till utskotten.

Utskotten kan, efter delegering från kommunstyrelsen, få beslutanderätt i vissa frågor.

Utskotten har ansvar för att beslut i kommunstyrelsen blir verkställda inom respektive verksamhet, att verksamhetsplaner följs upp och är kommunstyrelsens förlängda huvudman för kommunens olika verksamheter.

Utskotten har ett särskilt ansvar att i dialogen med olika delar av den politiska organisationen stå för kommunstyrelsens helhetssyn.

12. Utskottsordföranden

Varje utskott har en utskottsordförande som är sammankallande. Utskottsordföranden är ansvarig för hantering av kallelse och upprättande av dagordning.

Utskottsordförande är utskottets föredragande i kommunstyrelsen. Utskottsordföranden ska säkerställa att utskottet arbetar inom sitt område och att ledamöterna har stor kunskap om kommunstyrelsens reglemente och den lagstiftning som finns på utskottets ansvarsområde. Utskottsordförande skall vara väl förtrogen med riktlinjer för ledning och styrning, budgetprocess och internkontroll, samt säkerställa utskottets roll i styrelsens samfällda ansvar och uppdrag.

Utskottsordförande skall säkerställa samordning och information med övriga berörda politiska instanser.

Utskottsordförande skall i dialog med medborgare, företag eller föreningar inom utskottets område och stå för kommunens helhetssyn.

KUNGÄLVS KOMMUN

Utskottsordförande skall eftersträva samordning gällande studiebesök och kompetensutveckling för förtroendevalda.

13. Vice utskottsordförande

Utskottens vice ordförande deltar i presidieträffar och är med vid beredning av kallelse och upprättande av dagordning.

Vice ordföranden tjänstgör som ordförande på utskottets möten vid ordförandens frånvaro.

Vice ordförande ska i förekommande fall bistå utskottets ordförande i dennes uppdrag

14. Titulatur

Utskottet för samhälle och utvecklings ordförande tituleras Samhällsbyggnadsråd

Utskottet för samhälle och utvecklings vice ordförande tituleras Oppositionsråd med ansvar för samhällsbyggnadsfrågor

Utskottet för trygghet och stöds ordförande tituleras Social- och omsorgsråd

Utskottet för trygghet och stöds vice ordförande tituleras Oppositionsråd med ansvar för social- och omsorgsfrågor.

Utskottet för bildning och lärandes ordförande tituleras Utbildningsråd

Utskottet för bildning och lärandes vice ordförande tituleras Oppositionsråd med ansvar för utbildningsfrågor.

15. Ekonomirådet

Ekonomiberedningens ordförande är tillika Ekonomiråd och har ett särskilt ansvar för kommunens långsiktiga ekonomiska planering och uppföljning/utvärdering och har tillsammans med beredningen att följa upp och i förekommande fall bereda ärenden som är av kommungemensam, långsiktig och strategisk betydelse.

Ekonomirådet leder arbetet med att framlägga förslag till rambudget, innehållande driftramar och investeringsramar, till kommunfullmäktige.

Arbetar med övergripande ekonomisk planering samt uppföljning och utvärdering av politiskt fattade beslut.

Är ansvarigt för att ekonomiska styrdokument på kommunfullmäktigenivå utvärderas och i förekommande fall ändras.

Ekonomirådet skall bistå kommunfullmäktiges presidium i dess samordnande ansvar för samtliga beredningars arbeten.

Ekonomirådet är ytterst ansvarig för att övriga beredningars förslag och inriktningar är finansierade eller ryms inom fullmäktiges fastställda budgetramar. Detta säkerställs genom dialog och avstämning med beredningarnas, kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens presidium.

Ekonomirådet skall hålla löpande dialog med kommunstyrelsens presidium för att säkerställa en samlad god hushållning i allt politiskt utvecklingsarbete. I uppdraget ingår att bistå kommunstyrelsens

KUNGÄLVS KOMMUN

ordförande eller 1 vice ordförande i ekonomiska frågor innan, under och efter beslutad ram och investeringsbudget.

Skall tillsammans med kommunstyrelsens presidium planera och genomföra boksluts- och budgetberedning.

16. Nämnder

Miljö- och byggnadsnämnden

Miljö- och byggnadsnämnden har ett myndighetsansvar utifrån gällande lagstiftning och är en nämnd under kommunfullmäktige. Nämnden har ett ansvar att följa gällande reglemente samt planera och följa upp verksamheten utifrån fullmäktiges beslutade mål.

Nämndens ordförande

Nämndens ordförande är sammankallande och är ansvarig för hantering av kallelse och upprättande av dagordning. Ordföranden har även utslagsröst i nämnden.

Nämndens ordförande ansvarar för att information till och dialog med berörda sektorer och utskott/nämnder förs.

Nämndens ordförande ansvarar för att nämnden ges möjlighet att medverka vid erforderlig utbildning gällande lagar och regler med betydelse för uppdraget.

Nämndens 1:e vice ordförande Nämndens 1:e vice ordförande medverkar vid beredning av kallelse och upprättande av dagordning. Vice ordföranden tjänstgör som ordförande på nämndens möten vid ordförandens frånvaro.

Nämndens 2:e vice ordförande

Nämndens 2:e vice ordförande medverkar vid beredning av kallelse och upprättande av dagordning. Vice ordföranden tjänstgör som ordförande på nämndens möten vid ordförandens frånvaro.

Sociala myndighetsnämnden

Sociala myndighetsnämnden har ett myndighetsansvar utifrån gällande lagstiftning och är en nämnd under kommunfullmäktige. Nämnderna har ett ansvar att följa gällande reglemente samt planera och följa upp verksamheten utifrån fullmäktiges beslutade mål.

Nämndens ordförande

Nämndens ordförande är sammankallande och är ansvarig för hantering av kallelse och upprättande av dagordning. Ordföranden har även utslagsröst i nämnden. Ordförande har ansvaret för att den sociala jouren fungerar. Till sin hjälp att fullfölja detta arbete har ordföranden de två vice ordförandena. Jouren fördelas lika mellan de tre.

Nämndens ordförande förväntas delta i de nätverk som åligger uppdraget.

Nämndens ordförande ansvarar för att information till och dialog med berörda sektorer och utskott/nämnder förs.

Nämndens ordförande ansvarar för att nämnden ges möjlighet att medverka vid erforderlig utbildning gällande lagar och regler med betydelse för uppdraget.

Nämndens förste vice ordförande

KUNGÄLVS KOMMUN

Nämndens förste vice ordförande medverkar vid beredning av kallelse och upprättande av dagordning.

Förste vice ordföranden tjänstgör som ordförande på nämndens möten vid ordförandens frånvaro.

Förste vice ordföranden tar sin del av den sociala jouren, som fördelas lika mellan de tre i presidiet.

Nämndens andre vice ordförande

Nämndens andre vice ordförande medverkar vid beredning av kallelse och upprättande av dagordning.

Andre vice ordföranden tjänstgör på nämndens möten vid ordförandens och förste vice ordförandens frånvaro. Andre vice ordföranden tar sin del av den sociala jouren, som fördelas lika mellan de tre i presidiet.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden har ett myndighetsansvar utifrån gällande lagstiftning och är en nämnd under kommunfullmäktige. Nämnden har ett ansvar att följa gällande reglemente samt planera och följa upp verksamheten utifrån fullmäktiges beslutade mål.

Nämndens ordförande

Nämndens ordförande är sammankallande och är ansvarig för hantering av kallelse och upprättande av dagordning. Ordföranden har även utslagsröst i nämnden.

Nämndens ordförande ansvarar för att information till och dialog med berörda sektorer och utskott/nämnder förs.

Nämndens ordförande ansvarar för att nämnden ges möjlighet att medverka vid erforderlig utbildning gällande lagar och regler med betydelse för uppdraget.

Nämndens vice ordförande

Nämndens vice ordförande medverkar vid beredning av kallelse och upprättande av dagordning. Vice ordföranden tjänstgör som ordförande på nämndens möten vid ordförandens frånvaro

Arvodesnämnden

Arvodesnämnden fullgör ett uppdrag från kommunfullmäktige. Alla ledamöter har samma ansvar att fullgöra uppdraget och ansvara för tolkning av arvodesreglementet.

Nämndens ordförande

Nämndens ordförande är sammankallande och är ansvarig för hantering av kallelse och upprättande av dagordning. Ordföranden har även utslagsröst i nämnden.

Nämndens vice ordförande

Nämndens vice ordförande medverkar vid beredning av kallelse och upprättande av dagordning. Vice ordföranden tjänstgör som ordförande på nämndens möten vid ordförandens frånvaro.

Valnämnden

Valnämnden fullgör ett uppdrag från kommunfullmäktige. Alla ledamöter har samma ansvar att fullgöra uppdraget och ansvara för tolkning av gällande reglemente och lagstiftning.

KUNGÄLVS KOMMUN

Nämndens ordförande

Nämndens ordförande är sammankallande och är ansvarig för hantering av kallelse och upprättande av dagordning. Ordföranden har även utslagsröst i nämnden.

Nämndens vice ordförande

Nämndens vice ordförande medverkar vid beredning av kallelse och upprättande av dagordning. Vice ordföranden tjänstgör som ordförande på nämndens möten vid ordförandens frånvaro.

Krisledningsnämnden

Krisledningsnämndens uppdrag utgår ifrån: Lag (2006:544) om kommuner och landstings åtgärder vid extraordinära händelser i fredstid och höjdberedskap. Nämnden ska hålla sig ajour med gällande lagstiftning och ska ha en aktiv roll i förebyggande planering i kommunen tillsammans med kommunstyrelsen. Nämnden har ett ansvar att följa gällande reglemente samt hålla reglementet och arbetsordning uppdaterat.

Nämndens ordförande

Nämndens ordförande är sammankallande och beslutar när nämnden ska träda ikraft.

Nämndens vice ordförande

Nämndens vice ordförande bistår ordförande och tjänstgör som ordförande på nämndens möten vid ordförandes frånvaro.

Kommunrevisionen

Revisionen fullgör ett uppdrag från kommunfullmäktige i enlighet med kommunallagen. Alla ledamöter är enligt lagen självständiga revisorer men har alla samma ansvar att fullgöra uppdraget och följa revisionens reglemente och arbetsordning. Revisionen ska i början av varje mandatperiod tillse att reglemente och arbetsordning är aktuella. Revisionens ledamöter ska hålla sig ajour med relevanta lagar och skrivelser.

Revisionens presidium

Ordförande och vice ordförande utgör Revisionens presidium.

Presidiet är föredragande av revisionsberättelse i kommunfullmäktige.

Presidiet ansvarar för att revisionen följer av kommunfullmäktige antagna mål och riktlinjer.

Presidiet ansvarar för att revisionen följer det av kommunfullmäktige antagna årshjul.

Presidiet har regelbunden kontakt med kommunfullmäktiges presidium och ansvarar för att regelbundet bjuda in kommunfullmäktiges presidium till möten med revisionen.

Revisionens ordförande

Revisionens ordförande är sammankallande och är ansvarig för hantering av kallelse och upprättande av dagordning. Ordförande håller i revisionens möten.

Revisionens vice ordförande

Revisionens vice ordförande medverkar vid beredning av kallelse och upprättande av dagordning. Vice ordföranden tjänstgör som ordförande på revisionens möten vid ordförandens frånvaro.

KUNGÄLVS KOMMUN

Beredningsskrivelse

Instans:
Beredningen för lärande och kultur

Datum:
2025-02-26

Beredningsskrivelse - Policy för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun (Dnr KS2025/0427-2)

Sammanfattning

Beredningen för lärande och kultur har gemensamt tagit fram ett förslag på en ny policy för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun. Efter en förfrågan från förvaltningen om liknande policy som Policy för Kungälvs kommuns kommunala grundskolors skolgårdar har beredningen arbetat fram denna policy om förskolegårdar. Förskolepersonal, rektor och verksamhetschef har varit på beredningen för att informera om hur det ser ut idag och förskolegårdarnas utmaningar samt vilka önskemål de har för framtiden. I sedvanlig ordning har policyn gått ut brett till partierna som sitter i kommunfullmäktige, funktionshinderrådet och förvaltningen som har fått komma in med synpunkter.

Förslag till kommunfullmäktige

Policy för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun antas.

Beredningen för lärande och kultur

Expedieras till:	Nämndsekreterare
För kännedom till:	monica.carhultkarlsson@kungalv.se, katrin.busck@skola.kungalv.se, mirsad.radoncic@kungalv.se, tony.strandh@kungalv.se

KUNGÄLVS KOMMUN

Policy för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun

Policy

Diarienummer:	KS2025/0427
Beslut:	<Datum-…Instans §…/År>
Beredande politiskt organ:	Beredningen för lärande och kultur
Ersätter tidigare beslut	<Datum-…Instans §…/År>
Giltighetstid:	<Datum-...>
Dokumentansvarig:	Beredningen för lärande och kultur
Handläggare:	Sophie Nygren

KUNGÄLVS KOMMUN

Innehållsförteckning

1. Förord 3
2. Inledning 3
3. Syfte 3
4. Mål och viljeinriktning 4
5. Begreppsdefinition 4
6. Relation till andra styrdokument 4
7. Forskningsresultat och fakta 4
8. Kvaliteter och innehåll av utemiljö på förskolan 5
9. Med en kvalitativ utemiljö finns det möjlighet att bedriva uteundervisning 6
10. Framtid vision 6
10. Sammanfattning 7
11. Levandegöra 7
12. Uppföljning 7

KUNGÄLVS KOMMUN

1. Förord

Under denna mandatperiod (2023–2026) har beredningen för lärande och kultur fått indikation på att förvaltningen efterfrågar en likande policy som finns kring skolgårdar i kommunal regi även skall finnas kring förskolegårdar. Det har framkommit att förvaltningen efterfrågade av beredningen en inriktning och vision om hur förskolegårdar skall byggas vid nybyggnationer och renoveringar.

Beredningen har under mandatperioden (2018–2022) arbetet med frågan kring skolgårdarnas utformning och kommer utgå från det arbetet i denna policy. Beredningen för Bildning och lärande har sammanställt långsiktiga visioner kring förskolegårdar i detta dokument, policy gällande Kungälvs kommuns kommunala förskolegårdar.

2. Inledning

På varje förskola finns en förskolegård. Hur stor den bör vara och hur den ser ut kan variera på många olika sätt, allt beror på hur behoven och grundförutsättningarna ser ut från början. Det finns många saker som en förskolegård skall innehålla för att kunna gynna barns hälsosamma utveckling och vara en del i förskolans verksamhet. Forskning visar att förskolans utemiljö fyller många viktiga delar i barnens lärande, hälsa och sociala utveckling. Förskolegårdens yta har betydelse för att kunna innehålla många olika varierande delar som ger barnen möjlighet till att röra sig och få en god hälsa.

Sammantaget är ytstorleken en grundförutsättning för utemiljöns kvalitet, för att fullfölja skolgårdens potential att gynna barns kognitiva, sociala och fysiska utveckling under rast och i undervisning och samtidigt bidra med ekologiska och sociala värden i lokalsamhället. Därför behöver rymliga ytstorlekar för utemiljöer i skola och förskola säkras [1].

För både lärande och folkhälsa är det viktigt med variationsrika och inspirerande utemiljöer som stimulerar barn och elever att vara ute på lediga stunder, uppmuntrar till lek, rörelse, social samvaro, skapande och upptäckarglädje men också till stillhet, lugn och reflektion.

Beredningen för lärande och kultur har reflekterat över skillnaderna på förskolegårdarna på de kommunala förskolorna. De förskolor som ligger centralt i tätorten har ofta mindre utevistelseyta än de förskolor som ligger utanför. Vi har under vårt arbete tagit in erfarenhet och åsikter från medarbetare, funktionshinderrådet och alla partier i kommunfullmäktige. En åsikt som återkommit är vikten av att förskolegårdarna ska kunna användas på olika sätt och kunna delas in i mindre enheter/zoner.

3. Syfte

Allt arbete som rör barns hälsa, lärande och utveckling, på alla nivåer i vår organisation, är av stor betydelse att beakta. Detta policydokument för Kungälvs kommuns kommunala förskolegårdar är ett stöd för organisationens framtida planeringsarbete med hur förskolegårdarna bör utformas. Här beskriver vi för beredningen lärande och kultur våra visioner om de framtida kommunala förskolegårdarna i Kungälvs kommun.

Syftet med policyn är att skapa en gemensam riktning för utvecklingen av de kommunala förskolornas gårdar och utemiljö. Policyn skall bidra till att öka likvärdigheten och kvalitén på våra förskolors gårdar. De skall anpassas och vara likvärdiga där alla barn skall få rörelseutmaning utefter möjlighet och behov. Det innebär även att barn med minskad rörelseförmåga skall få möjlighet till fysisk aktivitet på våra förskolors utemiljö.

[1] Jansson, M., Schneider, J., Mårtensson, F., Kylin, M., & Fridell, L. (2021). s.35.

KUNGÄLVS KOMMUN

Beredningen för lärande och kultur föreslår att denna policy för Kungälvs kommuns kommunala förskolors gårdar ligger till grund för en ny handlingsplan för förskolegårdar i kommunal regi.

4. Mål och viljeinriktning

Målet med policyn är att ge förvaltningen en inriktning på hur en förskolegård ska se ut och vara anpassad för barnen och för den verksamhet som bedrivs.

5. Begreppsdefinition

Begreppet förskolor i policyn innebär den kommunala förskolan som finns i Kungälvs kommun.

Tolkning av ordet förskolegårdar är de platser där barnen är utomhus och kan utmanas till rörelse, lek och kunskap.

Begreppet likvärdighet innebär att alla barn skall ha tillgång till rörelseutmaningar utomhus oavsett vilken kommunal förskola barnet går på i Kungälvs kommun. Hur verksamheten skall utformas för att nå målet kan variera beroende på förskolornas möjligheter och förutsättningar.

I Kungälvs kommuns skrift om policy för styrdokument står följande; *En policy är en övergripande avsiktsförklaring, som vägleder och anger förhållningssätt samt vilka värden som ska beaktas* [2].

6. Relation till andra styrdokument

Plan- och bygglagen

I dagsläget är skolgårdar helt oreglerade i skollagstiftningen. Det fanns tidigare en statlig föreskrift för hur stor en skolgård skulle vara. Dock nämns det i plan- och bygglagen att en obebyggd tomt som ska bebyggas till skolverksamhet ska ha tillräckligt stor friyta som är lämplig för lek eller utevistelse i anslutning till verksamheten eller i dess närhet [3]. Det står även att friytor ska prioriteras framför andra typer av ytor och bebyggelse om det är brist på utrymme för utevistelse.

Skollagen

I skollagen står det om rektorns ledningsansvar och beslut. Rektorn ansvarar för det pedagogiska arbetet på enheten. I skollagen definieras en förskole enhet som en verksamhet där det finns en eller flera förskole byggnader som ligger nära varandra. *I förskole enheten ingår också verksamhet som är knuten till enheten men som inte bedrivs i någon förskole byggnad* [4].

Kungälvs kommuns strategiska mål

Policy för Kungälvs kommuns kommunala förskolors gårdar tar även hänsyn till kommunfullmäktiges strategiska mål inom utbildningsområdet som är:

> att ge goda förutsättningar för livslångt lärande. Kommunen är som huvudman ansvarig för den kommunala utbildningen. Det politiska ansvaret innebär att skapa så goda förutsättningar som möjligt för det livslånga lärandet. Det handlar bl.a. om elevhälsa, bra och välutbildade lärare och skolledare, IT, läromedel och lokaler mm. Det handlar också om ledning och styrning av en omfattande organisation, att rätt beslut fattas på rätt nivå [5].

7. Forskningsresultat och fakta

Forskningen visar att skolgårdar och förskolegårdar fyller många viktiga behov, där ändamåls egen yta är en förutsättning för att kunna skapa och bibehålla kvalitet.

---

[2] Policy för styrdokument Kungälv kommun (s.5)

[3] PBL 8 kap 9§§

[4] 1 kapitlet 3 § skollagen.

[5] Kommunfullmäktiges strategiska mål (2024)

KUNGÄLVS KOMMUN

Många olika saker behöver rymmas för att skolgården ska kunna främja barns hälsosamma utveckling, samt bidra till verksamhet och lokalsamhället. Varje förskolas kontext är också unik, där många olika faktorer spelar roll.

Enligt en artikel i Vi Lärare är vårdnadshavare mer försiktiga att låta sina barn leka fritt utomhus under fritiden. Detta gör det ännu mer viktigt att de utemiljöer vi tillhandahåller är utmanande och anpassade efter barnens behov av att röra sig fritt[6].

Boverket fick i uppdrag av regeringen 2015 att ta fram vägledning kring utemiljön för barn och unga. De kom fram till att den fysiska miljön har stor betydelse för barns hälsa och lärande. De anser att det är av största vikt att kommunerna tar hänsyn till barns och ungas utemiljöer så att det bidrar till ökad välmående och blir också en viktig resurs för den pedagogiska verksamheten.

En sammantagen bild av forskningen visar att storleken av gården har stor betydelse, eftersom ytan krävs för att rymma en mängd olika typer av platser och element som tillsammans skapar god funktion.

8. Kvaliteter och innehåll av utemiljö på förskolan

Det är tre grundläggande kvaliteter som ska finnas i utemiljön som alla kräver areal: förutsättningar för **fysisk aktivitet, naturkontakt** samt **socialt liv.** Dessa tre kvaliteter är helt grundläggande för att en gård ska vara välfungerande för de många olika funktioner som skapar kvalitet för alla barn. Boverkets vägledning har en målsättning på 40 kvadratmeter per barn.

> Förskolegårdar på över 6 000 kvm tycks ha särskilt goda förutsättningar att rymma alla dessa funktioner. Alltför små ytor begränsar leken och aktiviteten och kan ge upphov till problem såsom aggressivt eller undvikande beteende hos barn, låg fysisk aktivitet och fetma. Trängsel gör det dessutom svårt att uppnå god social samvaro, med plats för barn med olika ålder, könstillhörighet och funktionsvariation[7].

För att främja fysisk aktivitet behövs:

- ytstorlek som möjliggör uppdelad gårdsyta
- vegetation
- varierad topografi
- slingrande gångar
- dynamik i gestaltningen
- lösa lekobjekt
- fast lekutrustning
- hårdgjorda ytor
- sportytor
- möjlighet till skugga

Naturkontakt kopplat till lärande, lek och återhämtning främjas bland annat av olika typer av vegetation och odling.

Det sociala livet på förskolegården främjas av:

- en tillräcklig yta relaterat till antalet barn
- lösa lekobjekt
- varierade, gröna miljöer

[6] Vi lärare 2020-10-01

[7] Jansson, M., Schneider, J., Mårtensson, F., Kylin, M., & Fridell, L. (2021).(s.3).

KUNGÄLVS KOMMUN

För att barn oavsett kön, ålder och funktionsvariationer ska kunna använda förskolegården på lika villkor krävs en variation av funktioner och ytor. Grönska är viktig ur flera aspekter för skolgårdens kvalitet men kräver area för att kunna utveckla och bibehålla kvaliteten utan att slitaget blir för högt.

9. Med en kvalitativ utemiljö finns det möjlighet att bedriva uteundervisning

Det finns flera studier som visar på de positiva fördelarna av uteundervisning. Linköpings universitet har gjort en forskningssammanställning, Klassrum med himlen som tak, som visar att utomhusundervisning leder till en lång rad positiva effekter för elever i grundskoleålder till exempel [8]:

- Förbättrad inlärning
- Ökad kognitiv förmåga, förbättrad koncentration, förbättrat arbetsminne och förhöjd studiemotivation var andra viktiga effekter.
- Utomhusundervisning leder till ökad fysisk aktivitet, bättre matvanor och ökad naturkontakt hos eleverna
- Nästan alla studier på området redovisar positiva resultat (93 % för naturkunskap). I stort sett ingen studie har negativa resultat

Effekter av ökad undervisning utomhus:

- Ökat självförtroende hos elever
- Bättre processfärdigheter i naturvetenskap
- Ökad förståelse för design och teknologi
- Ökad stolthet över lokalsamhället
- Högre motivation till inlärning
- Ökat ansvarstagande
- Mer lek och rörelse
- Ökad motivation till hälsosammare matvanor
- Ökad motivation till att träna/motionera

Fördelar med uteundervisning:

- Utomhusmiljön har stor potential att bidra till en ny pedagogik
- Elever lär av varandra och elever och lärare lär sig saker tillsammans
- Främjar delaktighet, inflytande, reflektion och kreativt skapande
- Gynnar elever med låg motivation till traditionell undervisning
- Leder till ökad fysisk aktivitet, välbefinnande och hälsa
- Leder till ökad naturkontakt

10. Framtid vision

Beredningen lärande och kulturs framtidsvision om förskolegårdar i Kungälvs kommunala förskolor är att:

- Ytan ska vara tillräckligt stor utifrån forskningsresultat så att kvalitén blir ändamålsenlig
- Förskolegården ska bidra till fysisk aktivitet, naturkontakt och social samvaro

[8] Klassrum med himlen som tak, En kunskapsöversikt om vad utomhusundervisning betyder för lärande i grundskolan, Faskunger et al, Skrifter från Forum för ämnesdidaktik vid Linköpings universitet nr 10 © 2018 Linköpings universitet, Sveriges lantbruksuniversitet och Utenavet.

KUNGÄLVS KOMMUN

- Ytan ska vara varierad
- Möjlighet till utomhusundervisning ska beakta
- Barnen bör involveras i framtagandet av utformningen så att de känner sig involverade.
- Förskolegårdarna skall vara inkluderande för alla barn

10. Sammanfattning

På varje förskola finns en gård. Hur stor den bör vara och hur den ser ut kan variera på många olika sätt, allt beror på hur behoven och grundförutsättningarna ser ut från början. Det finns många saker som en förskolegård skall innehålla för att kunna gynna barns hälsosamma utveckling och vara en del i förskolans verksamhet och barnens lärande.

Sammantaget är ytstorleken en grundförutsättning för utemiljöns kvalitet, för att fullfölja skolgårdens potential att gynna barns kognitiva, sociala och fysiska utveckling under rast och i undervisning och samtidigt bidra med ekologiska och sociala värden i lokalsamhället.

Därför behöver rymliga ytstorlekar för utemiljöer i skola och förskola säkras[9].

Det är tre grundläggande kvaliteter som ska finnas i utemiljön som alla kräver areal: förutsättningar för fysisk aktivitet, naturkontakt samt socialt liv. Dessa tre kvaliteter är helt grundläggande för att en skolgård ska vara välfungerande för de många olika funktioner som skapar kvalitet för alla barn samt för skola och samhälle.

Det finns flera studier som visar på de positiva fördelarna av uteundervisning. Klassrum med himlen som tak visar att utomhusundervisning leder till en lång rad positiva effekter för barn. Därför är det av stor vikt att kommunen tänker in ett utrymme på förskolegården som kan fungera i uteundervisningen.

11. Levandegöra

Policyn för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun publiceras på kommunens hemsida och revideras varje mandatperiod. Beredningen vill även ha en återkoppling från förvaltningen, en gång per mandatperiod, om hur policyn använts.

12. Uppföljning

I samband med att Policy för Kungälvs kommuns kommunala förskolors gårdar revideras varje mandatperiod blir ansvariga politiker uppdaterade och dialog förs om utvecklingen inom området. Beredningen anser att denna policy samt Policy för Kungälvs kommuns kommunala grundskolors skolgårdar arbetas ihop till en enad policy nästa mandatperiod.

[9] Jansson, M., Schneider, J., Mårtensson, F., Kylin, M., & Fridell, L. (2021).(s.3).

KUNGÄLVS KOMMUN

Källhänvisning

Vi Lärare 2020-10-01 https://www.vilarare.se/nyheter/arbetsmiljo/barnen-forlorare-nar-stader-fortatas/ (hämtad 2025-02-12) PBL Plan- och bygglag (2010:900) | Sveriges riksdag (hämtad 2025-02-12) Skollagen Rektorns ansvar - Skolverket (hämtad 2025-02-12)

Grundskolor och friytor Nationell kartläggning och uppföljning av grundskoleelevers tillgång till friytor 2014-2017. https://www.boverket.se/contentassets/7f6b1586a5504fcfa11ea370f73b2b05/rapport grundskolor-och-friytor.pdf (hämtat 2025-02-12)

Hälsofrämjande och pedagogiska utemiljöer för elever. Motion 2018/19:2737 av Jonas Eriksson och Rebecka Le Moine (båda MP) https://www.riksdagen.se/sv/dokument lagar/dokumenUmotion/halsoframjande-och-pedagogiska-utemiljoer-for H6022737 (hämtat 22-02-15)

Kungälvs kommuns Idrottspolitiska program. KS2018/1043 https://www.kungalv.se/siteassets/dokumenUkommun-och-politik/styrdokumenUfor invanare- och-foretagare/idrottspolitiskt-program.pdf (hämtat 2022-02-15)

Jansson, M., Schneider, J., Mårtensson, F., Kylin, M., & Fridell, L. (2021). Rum för skolans utemiljö-Fördjupad analys kring yta för förskolegård och skolgård. https://pub.epsilon.slu.se/23467/1/jansson m et al 210428.pdf (hämtad 25-02-12)

Kommunfullmäktiges strategiska mål https://www.kungalv.se/kommun--politik/styrande-dokument/kommunfullmaktiges-strategiska-mal/ (hämtad 2025-02-12)

Kungälvs kommun: Policy för styrdokument Kungälv kommun. KS2019/1577 https://www.kungalv.se/siteassets/dokumenUkommun-och politik/styrdokumenUkommunens-interna/policy-for-styrdokument.pdf (hämtad 20250212)

Sammanträdesprotokoll

§ 34/2025

Beredningsskrivelse - Policy för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun (Dnr KS2025/0427)

Sammanfattning

Beredningen för lärande och kultur har gemensamt tagit fram ett förslag på en ny policy för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun. Efter en förfrågan från förvaltningen om liknande policy som Policy för Kungälvs kommuns kommunala grundskolors skolgårdar har beredningen arbetat fram denna policy om förskolegårdar. Förskolepersonal, rektor och verksamhetschef har varit på beredningen för att informera om hur det ser ut idag och förskolegårdarnas utmaningar samt vilka önskemål de har för framtiden. I sedvanlig ordning har policyn gått ut brett till partierna som sitter i kommunfullmäktige, funktionshinderrådet och förvaltningen som har fått komma in med synpunkter.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Beredningsskrivelse - Policy för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun
Bilaga Policy för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun

Förslag till kommunfullmäktige

Policy för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun antas.

Expedieras till: Sekreterare BLK

För kännedom till: monica.carhultkarlsson@kungalv.se, katrin.busck@skola.kungalv.se
mirsad.radoncic@kungalv.se, tony.strandh@kungalv.se

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Oscar Franzén

2025-07-07

Ekonomisk/juridisk bedömning på Styrdokument – Policy för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun (Dnr KS2025/0427-4)

Sammanfattning

Beredningen för lärande och kultur har gemensamt tagit fram ett förslag på en ny policy för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun. Förslaget på policy liknar den redan befintliga policyn ”Policy för Kungälvs kommuns kommunala grundskolors skolgårdar”. Förvaltningen har ombetts att delge synpunkter utifrån juridiska och ekonomiska aspekter.

Juridisk bedömning

I 8 kap. 9 § andra stycket och 10-11 §§ plan- och bygglagen (2010:900) framgår det att vid anordnande av tomter ska det finnas tillgång till tillräckligt stor friyta lämplig för lek och utevistelser vid bland annat skolor och förskolor. I och med att lagen varken definierar storlek och lämplighet har Boverket tagit fram allmänna råd för att förtydliga regelverket som publicerades 2015. Dessa allmänna råd lyfter fram vilka kvaliteter som ska kännetecknа barns och ungas utemiljö vid skola, förskola och fritidshem samt var friytan ska vara placerad i relation till verksamheten.

Boverket har även tagit fram en vägledning för både inomhus- och utomhusmiljöer vid skolor och förskolor med namnet *Utveckla förskolors och skolors fysiska miljö för att lyfta hela samhället.* Vägledningen publicerades i sin helhet 2022 och reviderades senast 2024. I samband med att de allmänna råden publicerades 2015 tog Boverket också fram vägledningen *Gör plats för barn och unga!*

Ekonomisk bedömning

Framtidsvisionen som presenteras i Policyn kan komma att medföra kostnader för kommunen i och med att förskolegårdar skulle behöva upprustas för att leva upp till policydokumentets intentioner. Upprustningen av förskolegårdar sker idag stegvis, vilket innebär att dessa kostnader tas under en längre tid. Hur omfattande de ekonomiska resurser som ska läggas på upprustningen blir är i grunden ett politiskt beslut. Förvaltningen anpassar upprustningen utifrån de ekonomiska ramar som ges av politiken.

Monica Carhult Karlsson
Sektorchef bildning och lärande

Katrin Busck
Verksamhetschef förskola

Expedieras till:

För kännedom till:

Sammanträdesprotokoll

§ 130/2025

Beredningsskrivelse - Policy för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun (Dnr KS2025/0427)

Sammanfattning

Beredningen för lärande och kultur har gemensamt tagit fram ett förslag på en ny policy för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun. Efter en förfrågan från förvaltningen om liknande policy som Policy för Kungälvs kommuns kommunala grundskolors skolgårdar har beredningen arbetat fram denna policy om förskolegårdar. Förskolepersonal, rektor och verksamhetschef har varit på beredningen för att informera om hur det ser ut idag och förskolegårdarnas utmaningar samt vilka önskemål de har för framtiden. I sedvanlig ordning har policyn gått ut brett till partierna som sitter i kommunfullmäktige, funktionshinderrådet och förvaltningen som har fått komma in med synpunkter.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Beredningsskrivelse - Policy för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun
Bilaga Policy för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun
Bilaga Protokollsutdrag - Beredningsskrivelse - Policy för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun - Beredningen för lärande och kultur
Bilaga Ekonomisk/juridisk bedömning på Styrdokument – Policy för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun

Förslag till kommunfullmäktige

Policy för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun antas.

Expedieras till: Nämndsekreterare

För kännedom till: monica.carhultkarlsson@kungalv.se, katrin.busck@skola.kungalv.se, mirsad.radoncic@kungalv.se, tony.strandh@kungalv.se

Sammanträdesprotokoll

§ 130/2025

Beredningsskrivelse - Policy för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun (Dnr KS2025/0427)

Sammanfattning

Beredningen för lärande och kultur har gemensamt tagit fram ett förslag på en ny policy för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun. Efter en förfrågan från förvaltningen om liknande policy som Policy för Kungälvs kommuns kommunala grundskolors skolgårdar har beredningen arbetat fram denna policy om förskolegårdar. Förskolepersonal, rektor och verksamhetschef har varit på beredningen för att informera om hur det ser ut idag och förskolegårdarnas utmaningar samt vilka önskemål de har för framtiden. I sedvanlig ordning har policyn gått ut brett till partierna som sitter i kommunfullmäktige, funktionshinderrådet och förvaltningen som har fått komma in med synpunkter.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Beredningsskrivelse - Policy för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun
Bilaga Policy för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun
Bilaga Protokollsutdrag - Beredningsskrivelse - Policy för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun - Beredningen för lärande och kultur
Bilaga Ekonomisk/juridisk bedömning på Styrdokument – Policy för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun

Förslag till kommunfullmäktige

Policy för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun antas.

Expedieras till: Nämndsekreterare

För kännedom till: monica.carhultkarlsson@kungalv.se, katrin.busck@skola.kungalv.se, mirsad.radoncic@kungalv.se, tony.strandh@kungalv.se

Sammanträdesprotokoll

§ 34/2025

Beredningsskrivelse - Policy för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun (Dnr KS2025/0427)

Sammanfattning

Beredningen för lärande och kultur har gemensamt tagit fram ett förslag på en ny policy för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun. Efter en förfrågan från förvaltningen om liknande policy som Policy för Kungälvs kommuns kommunala grundskolors skolgårdar har beredningen arbetat fram denna policy om förskolegårdar. Förskolepersonal, rektor och verksamhetschef har varit på beredningen för att informera om hur det ser ut idag och förskolegårdarnas utmaningar samt vilka önskemål de har för framtiden. I sedvanlig ordning har policyn gått ut brett till partierna som sitter i kommunfullmäktige, funktionshinderrådet och förvaltningen som har fått komma in med synpunkter.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Beredningsskrivelse - Policy för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun
Bilaga Policy för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun

Förslag till kommunfullmäktige

Policy för kommunala förskolegårdar i Kungälvs kommun antas.

Expedieras till: Sekreterare BLK

För kännedom till: monica.carhultkarlsson@kungalv.se, katrin.busck@skola.kungalv.se
mirsad.radoncic@kungalv.se, tony.strandh@kungalv.se

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Jennifer Iváker

2025-03-11

Revidering av taxa för offentlig kontroll och prövning livsmedel (MOBNM-2025-451) (Dnr MOBN2025/0026-1).

Sammanfattning

För att säkerställa tydlig och transparent information till medborgare och företagare föreslås en mindre revidering av den nuvarande taxan för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen. Syftet med denna revidering är att förtydliga att timtaxan indexregleras varje år. Detta kommer att bidra till en bättre förståelse för hur taxorna justeras och underlätta för både medborgare och företagare att planera sina kostnader. Dessutom kommer effektiviseringen av handläggningen att bidra till en snabbare och mer effektiv service.

För att förtydliga informationen föreslås att man lägger till för vilket år den beslutade taxan gäller samt att en förtydligande text i anslutning till avgiften införs: ”Timtaxan kan komma att justeras årligen i enlighet med förändringar i prisindex för kommunal verksamhet (PKV).”

Verksamhetens förslag till beslut är att föreslagen revidering i taxebestämmelserna för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen antas.

Juridisk bedömning

Lagstöd för att ta ut avgifter för offentlig livsmedelskontroll finns i artikel 78 i förordning (EU) 2017/625. Enligt 4 § i förordning (SFS2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter ska kontrollmyndighets kostnader för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som har samband med kontrollen täckas av avgifter.

Förvaltningens bedömning

Den föreslagna revideringen syftar till att öka transparensen och tydligheten kring hur taxorna justeras årligen. Genom att förtydliga att timtaxan indexregleras varje år blir kommunikationen till medborgare och företagare bättre och vi kan minska missförstånd och förbättra förutsägbarheten för alla parter. Dessutom kommer effektiviseringen av handläggningen att bidra till en snabbare och mer effektiv service.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Den föreslagna justeringen av taxan syftar till att bidra till kommunens strategiska mål om att öka medborgarnas och näringslivets förtroende för kommunen. Genom att kontinuerligt utveckla och förbättra interna processer skapas en tydligare kommunicering, vilket stärker förtroendet för kommunens verksamhet. Denna förändring är en del av det pågående arbetet med att säkerställa en rättvis och effektiv tillämpning av kommunens taxor och avgifter.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ändringen i sig kan inte relatera till något målen i agenda 2030, efter som det är en ren administrativ åtgärd. Målet är en tydligare kommunikation.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Den föreslagna revideringen av taxan ligger i linje med kommunens kommunikationspolicy, som betonar vikten av god kommunikation som ett ledningsverktyg. Genom att tydliggöra att timtaxan indexregleras årligen skapas en mer transparent och förutsägbar information för både medborgare och företag, vilket bidrar till ökat förtroende för kommunen.

Vidare främjar förtydligandet en effektivare hantering av avgiftsfrågor, vilket kan leda till snabbare genomslag av beslut. Förslaget står därmed i överensstämmelse med kommunens mål om att förbättra medborgarnas och företagarnas förståelse för kommunens beslut och verksamhet.

Inga konflikter med andra strategiska styrdokument har identifierats.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

För att säkerställa tydlig och transparent information till medborgare och företag föreslås en mindre revidering av den nuvarande taxan för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen. Syftet med denna revidering är att tydliggöra att timtaxan indexregleras årligen, vilket ger bättre förutsägbarhet och förståelse för hur taxorna justeras. Detta underlättar för både medborgare och näringsliv att planera sina kostnader och stärker förtroendet för kommunens avgiftssystem.

Ändringen påverkar framför allt företag inom livsmedelsbranschen som omfattas av offentlig kontroll, men även konsumenter genom att en effektivare handläggning kan bidra till snabbare beslut och bättre resursanvändning. Ingen grupp förväntas påverkas negativt av förändringen, men för att säkerställa att informationen är tydlig föreslås att det i anslutning till avgiften införs en förklarande text:

"Timtaxan kan komma att justeras årligen i enlighet med förändringar i prisindex för kommunal verksamhet (PKV)."

Därtill föreslås att det tydligt anges för vilket år den beslutade taxan gäller. Dessa åtgärder syftar till att eliminera risken för missförstånd och stärka transparensen gentemot brukare och näringsliv.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Den föreslagna revideringen av taxan bedöms ha en positiv effekt på medarbetarnas arbetsmiljö genom att bidra till en mer förutsägbar och transparent hantering av avgifter. Genom att tydliggöra att timtaxan indexregleras årligen minskar risken för missförstånd och frågor från företag och medborgare, vilket kan leda till färre otydliga ärenden och effektivare handläggning.

Förändringen innebär ingen ökad arbetsbelastning, då indexreglering redan tillämpas i praktiken. Däremot kan den förbättrade tydligheten minska behovet av kompletterande kommunikation kring taxebeslut, vilket frigör tid för medarbetarna att fokusera på sina kärnuppgifter.

Åtgärden kräver ingen förändring i personella resurser och bedöms ligga i linje med kommunens styrande dokument gällande en effektiv och rättssäker handläggning.

Ekonomisk bedömning

Den föreslagna revideringen förväntas inte medföra några betydande ekonomiska konsekvenser, då indexregleringen redan är en del av den nuvarande taxestrukturen. Effektiviseringen av handläggningen kan dock leda till minskade administrativa kostnader på sikt.

Förslag till beslut

1. Föreslagen revidering i taxebestämmelserna för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen antas.

Jennifer Iråker
Miljöinspektör

Kristina Franzén
Miljöchef

KUNGÄLVS KOMMUN

Taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen

Diarie-/dokumentnummer:	<KS202X/…>
Beslut:	<Datum-…Instans §…/År>
Beredande politiskt organ:	Miljö- och byggnadsnämnden
Ersätter tidigare beslut	xxxx-xx-xx Kommunfullmäktige §xxx/xxxx
Giltighetstid:	Tillsvidare
Dokumentansvarig:	Chef miljöenheten

KUNGÄLVS KOMMUN

Inledande bestämmelser

1 § Denna taxa gäller avgifter för Kungälvs kommuns kostnader för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet enligt livsmedelslagen (2006:804), lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel och lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion samt de föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lagstiftning, inklusive förordning (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter, och de EUbestämmelser som lagstiftningen kompletterar.

Med livsmedel i denna taxa avses även det som enligt 3 § 2 st. livsmedelslagen jämställs med livsmedel.

Allmänna bestämmelser om avgift

2 § Avgift enligt denna taxa betalas av den aktör vars verksamhet är föremål för nämndens offentliga kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen enligt 1 §, om inte annat följer av denna taxa. Med aktör avses varje livsmedelsföretagare, annan verksamhetsutövare och aktör inom ekologisk produktion som åläggs ansvar och skyldigheter enligt regleringen i 1 §.

3 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för handläggning som föranleds av att beslut enligt livsmedelslagstiftningen eller enligt lagen om kontroll av ekologisk produktion överklagas.

4 § Beslut om avgift eller nedsättning av avgift i enskilda fall fattas av miljö- och byggnadsnämnden efter handläggning.

Särskilda bestämmelser om avgifter

5 § För offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som utförs enligt de bestämmelser som avses i 1 § ska en avgift betalas för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 §.

I 9–16 §§ finns särskilda bestämmelser om avgift för

1. registrering av anläggningar och verksamheter (9 §)
2. uppföljande kontroll (10 §)
3. utredning av klagomål (11-12 §§)
4. kostnader för korrigerande åtgärder (13 §)
5. exportkontroll och utfärdande av exportintyg (14 §)
6. importkontroll (15 §) samt
7. avgift för inköp under dold identitet (16 §)

Timavgift

6 § Vid tillämpningen av denna taxa är timavgiften 1378 kronor per timme kontrolltid (för 2024). Timtaxan kan komma att justeras årligen i enlighet med förändringar i prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

Med kontrolltid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid nämnden har använt för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen så som inläsning av ärendet, handläggning och beslut, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning och kontroller i övrigt.

För inspektioner, mätningar och övrig offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00 lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar, tas avgift ut med 1,5 gånger ordinarie timavgift.

7 § Avgiftsuttag sker i förhållande till faktiskt nedlagd kontrolltid i varje ärende eller enligt de andra grunder som anges i taxan.

KUNGÄLVS KOMMUN

Avgift för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen ska debiteras efter det att kontrollen har utförts, om inte annat följer av denna taxa.

Kontrollen utförs med det kontrollintervall som föranleds av anläggningens riskklassningsbeslut som fastställs av miljö- och byggnadsnämnden.

Indexuppräkning

8 § Timavgiften i denna taxa är bestämd med utgångspunkt från kostnadsläge och Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) oktober månad året före det år taxan börjar gälla.

Miljö- och byggnadsnämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) därefter besluta att höja timavgiften med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.

Avgift för registrering av anläggningar och verksamheter

9 § Den som anmäler en livsmedelsanläggning för registrering ska betala avgift för **1 timme** kontrolltid enligt 6 §. Detsamma gäller för den som anmäler en anläggning eller verksamhet som ska registreras enligt regelverket för material i kontakt med livsmedel. Av 1 § 2 st. i taxan framgår att anläggningar för det som enligt livsmedelslagen definieras som livsmedel omfattas av taxan. Avgiftsskyldigheten gäller även den som anmäler registrering av en anläggning med anledning av att den övergått till en ny aktör.

Avgift för uppföljande kontroll

10 § För offentlig kontroll som ursprungligen inte var planerad, och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen, ska en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 § betalas om kontrollen blivit nödvändig efter det att bristande efterlevnad upptäckts under en offentlig kontroll och utförs för att bedöma omfattningen och konsekvenserna av denna bristande efterlevnad eller för att verifiera att korrigerande åtgärder har vidtagits.

Avgift för utredning av klagomål

11 § För utredning av klagomål ska en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 § betalas för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen i de fall där bristande efterlevnad hos aktören kan bekräftas.

12 § För offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen som utförs efter ett meddelande inom systemet för snabb varning (RASSF) enligt artikel 50 Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet, ska en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 § tas ut, om det efter det att aktören erhöll meddelandet blivit nödvändigt för nämnden att vidta åtgärder för att spåra eller återkalla de varor som omfattas av meddelandet.

Avgiften ska betalas av den aktör som innehar eller har importerat, producerat, bearbetat, framställt eller distribuerat de varor som omfattas av meddelandet.

Avgift för korrigerande åtgärder

13 § För korrigerande åtgärder som blivit nödvändiga efter att bristande efterlevnad har konstaterats i syfte att åtgärda eller förebygga upprepning av den bristande efterlevnaden ska en avgift betalas motsvarande nämndens faktiska utgifter som hänger samman med åtgärden.

KUNGÄLVS KOMMUN

Avgift exportkontroll

14 § För exportkontroll som föranleds av införselbestämmelser i tredje land ska en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 § betalas för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen samt för utfärdande av exportintyg och andra intyg.

Avgiften ska betalas av den aktör som innehar den exportkontrollerade anläggningen.

Avgift importkontroll

15 § För kontroll av varor som importeras från ett tredjeland ska en avgift enligt 6 § betalas av den aktör som ansvarar för sändningen, med ett belopp som motsvarar nämndens nedlagda kontrolltid för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen.

För uppföljning av prover som har lett till anmärkning ska en avgift enligt 6 § betalas med ett belopp som motsvarar nämndens nedlagda kontrolltid samt nämndens övriga faktiska utgifter. Avgiften ska betalas av importören, dennes ombud eller den som annars ansvarar för livsmedlen.

Avgift för inköp under dold identitet

16 § För inköp under dold identitet som är nödvändiga för att kontrollera att ett livsmedel uppfyller kraven i livsmedelslagstiftningen ska en avgift motsvarande nämndens faktiska utgifter för köpet betalas.

Om ett inköp under dold identitet utförs som ett led i en klagomålskontroll enligt 11-12 §§ tas avgift enligt första stycket ut endast om bristande efterlevnad kan bekräftas.

Justering av avgift i enskilt fall

17 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till en verksamhets art, omfattning, tillsynsbehov eller övriga omständigheter, får miljö- och byggnadsnämnden i ett enskilt ärende besluta att sänka en avgift enligt denna taxa.

Första stycket gäller dock inte en avgift enligt 10 §. En sådan avgift får endast ändras enligt de förutsättningar som anges i artikel 79.3 förordning (EU) 2017/625.

18 § Om den sammanlagda kontrolltiden understiger en halv timme under ett och samma kalenderår får nämnden besluta att ingen timavgift ska tas ut av aktören under det kalenderåret.

Detsamma gäller andra avgifter enligt denna taxa än timavgift om beloppet i det enskilda fallet är så lågt att det inte är ekonomiskt motiverat att ta ut avgiften.

Avgiftens erläggande

19 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Kungälvs kommun genom dess miljö- och byggnadsnämnd. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i faktura.

Överklaganden

§ 20 Nämndens beslut om avgift överklagas till länsstyrelsen.

Ikraftträdande

§ 21 Denna taxa träder i kraft från och med det datum då protokollet med beslutet har justerats. För ärenden som påbörjats innan denna taxas ikraftträdande tillämpas tidigare gällande taxa.

Sammanträdesprotokoll

§ 83/2025

Revidering av taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen (MOBNM-2025-451) (Dnr MOBN2025/0026)

Sammanfattning

För att säkerställa tydlig och transparent information till medborgare och företagare föreslås en mindre revidering av den nuvarande taxan för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen. Syftet med denna revidering är att förtydliga att timtaxan indexregleras varje år. Detta kommer att bidra till en bättre förståelse för hur taxorna justeras och underlätta för både medborgare och företagare att planera sina kostnader. Dessutom kommer effektiviseringen av handläggningen att bidra till en snabbare och mer effektiv service.

För att förtydliga informationen föreslås att man lägger till för vilket år den beslutade taxan gäller samt att en förtydligande text i anslutning till avgiften införs: ”Timtaxan kan komma att justeras årligen i enlighet med förändringar i prisindex för kommunal verksamhet (PKV).”

Verksamhetens förslag till beslut är att föreslagen revidering i taxebestämmelserna för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen antas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Revidering av taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen (MOBNM-2025-451)
Bilaga Taxebestämmelser livsmedel 2025

Förslag till Kommunfullmäktige

Föreslagen revidering i taxebestämmelserna för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen antas.

Sammanträdesprotokoll

§ 100/2025

Taxa för offentlig kontroll och prövning livsmedel (Dnr KS2025/1572)

Sammanfattning

För att säkerställa tydlig och transparent information till medborgare och företagare föreslås en mindre revidering av den nuvarande taxan för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen. Syftet med denna revidering är att förtydliga att timtaxan indexregleras varje år. Detta kommer att bidra till en bättre förståelse för hur taxorna justeras och underlätta för både medborgare och företagare att planera sina kostnader. Dessutom kommer effektiviseringen av handläggningen att bidra till en snabbare och mer effektiv service.

För att förtydliga informationen föreslås att man lägger till för vilket år den beslutade taxan gäller samt att en förtydligande text i anslutning till avgiften införs: ”Timtaxan kan komma att justeras årligen i enlighet med förändringar i prisindex för kommunal verksamhet (PKV).”

Verksamhetens förslag till beslut är att föreslagen revidering i taxebestämmelserna för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen antas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Taxa för offentlig kontroll och prövning livsmedel
Bilaga MOBN2025_0026-1 Taxebestämmelser livsmedel 2025 1250303_1_0
Bilaga MOBN2025_0026-2 Protokollsutdrag - Revidering av taxa för offentlig kontroll enligt livsmedels 1253812_1_1

Förslag till Kommunfullmäktige

1. Föreslagen revidering i taxebestämmelserna för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen antas.

_____

§ 100/2025

Taxa för offentlig kontroll och prövning livsmedel (Dnr KS2025/1572)

Sammanfattning

För att säkerställa tydlig och transparent information till medborgare och företagare föreslås en mindre revidering av den nuvarande taxan för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen. Syftet med denna revidering är att förtydliga att timtaxan indexregleras varje år. Detta kommer att bidra till en bättre förståelse för hur taxorna justeras och underlätta för både medborgare och företagare att planera sina kostnader. Dessutom kommer effektiviseringen av handläggningen att bidra till en snabbare och mer effektiv service.

För att förtydliga informationen föreslås att man lägger till för vilket år den beslutade taxan gäller samt att en förtydligande text i anslutning till avgiften införs: ”Timtaxan kan komma att justeras årligen i enlighet med förändringar i prisindex för kommunal verksamhet (PKV).”

Verksamhetens förslag till beslut är att föreslagen revidering i taxebestämmelserna för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen antas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Taxa för offentlig kontroll och prövning livsmedel
Bilaga MOBN2025_0026-1 Taxebestämmelser livsmedel 2025 1250303_1_0
Bilaga MOBN2025_0026-2 Protokollsutdrag - Revidering av taxa för offentlig kontroll enligt livsmedels 1253812_1_1

Förslag till Kommunfullmäktige

1. Föreslagen revidering i taxebestämmelserna för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen antas.

_____

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Jennifer Iváker

2025-03-11

Revidering av taxa för tillsyn och prövning enligt lag om åtgärder mot förorening från fartyg (MOBNM-2025-450) (Dnr MOBN2025/0025-1)

Sammanfattning

För att göra det tydligare för medborgare och företag hur tillsynsavgifter justeras, föreslås en mindre ändring av ”taxan för tillsyn och prövning enligt lagen om åtgärder mot förorening från fartyg”. Ändringen innebär att det tydligt framgår att timtaxan justeras årligen enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

Syftet med ändringen är att skapa en mer öppen och förutsägbar information, vilket gör det lättare att planera kostnader. Dessutom effektiviseras handläggningen, vilket leder till snabbare service.

Kommunen har enligt lag (6 kap. 8 § i lagen 1980:424 om åtgärder mot förorening från fartyg, LÅFF) rätt att besluta om avgifter för tillsyn och prövning. Avgifter tas ut för tillsyn (6 kap. 5 a § LÅFF) och för godkännande av planer (3 kap. 9 § LÅFF).

För att förtydliga informationen föreslås att man lägger till för vilket år den beslutade taxan gäller samt att en förtydligande text i anslutning till avgiften införs: ”Timtaxan kan komma att justeras årligen i enlighet med förändringar i prisindex för kommunal verksamhet (PKV).”

Den föreslagna revideringen av taxan ligger i linje med kommunens kommunikationspolicy, som betonar vikten av god kommunikation som ett ledningsverktyg. Genom att tydliggöra att timtaxan indexregleras årligen skapas en mer transparent och förutsägbar information för både medborgare och företag, vilket bidrar till ökat förtroende för kommunen.

Verksamhetens förslag till beslut är att föreslagen revidering i taxebestämmelserna för tillsyn och prövning enligt lag om åtgärder mot förorening från fartyg antas.

Juridisk bedömning

Kommunen har enligt lag (6 kap. 8 § i lagen 1980:424 om åtgärder mot förorening från fartyg, LÅFF) rätt att besluta om avgifter för tillsyn och prövning. Avgifter tas ut för tillsyn (6 kap. 5 a § LÅFF) och för godkännande av planer (3 kap. 9 § LÅFF).

Förvaltningens bedömning

Den föreslagna revideringen syftar till att öka transparensen och tydligheten kring hur taxorna justeras årligen. Genom att förtydliga att timtaxan indexregleras varje år blir kommunikationen till medborgare och företagare bättre och vi kan minska missförstånd och förbättra förutsägbarheten för alla parter. Dessutom kommer effektiviseringen av handläggningen att bidra till en snabbare och mer effektiv service.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Den föreslagna justeringen av taxan syftar till att bidra till kommunens strategiska mål om att öka medborgarnas och näringslivets förtroende för kommunen. Genom att kontinuerligt utveckla och förbättra interna processer skapas en tydligare kommunicering, vilket stärker förtroendet för kommunens verksamhet. Denna förändring är en del av det pågående arbetet med att säkerställa en rättvis och effektiv tillämpning av kommunens taxor och avgifter.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ändringen i sig kan inte relatera till något målen i agenda 2030, efter som det är en ren administrativ åtgärd. Målet med ändringen är en tydligare kommunikation.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Den föreslagna revideringen av taxan ligger i linje med kommunens kommunikationspolicy, som betonar vikten av god kommunikation som ett ledningsverktyg. Genom att tydliggöra att timtaxan indexregleras årligen skapas en mer transparent och förutsägbar information för både medborgare och företag, vilket bidrar till ökat förtroende för kommunen.

Vidare främjar förtydligandet en effektivare hantering av avgiftsfrågor, vilket kan leda till snabbare genomslag av beslut. Förslaget står därmed i överensstämmelse med kommunens mål om att förbättra medborgarnas och företagarnas förståelse för kommunens beslut och verksamhet.

Inga konflikter med andra strategiska styrdokument har identifierats.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

För att säkerställa tydlig och transparent information till medborgare och företag föreslås en mindre revidering av den nuvarande taxan för tillsyn och prövning enligt lag om åtgärder mot förorening från fartyg. Syftet med denna revidering är att tydliggöra att timtaxan indexregleras årligen, vilket ger bättre förutsägbarhet och förståelse för hur taxorna justeras. Detta underlättar för både medborgare och näringsliv att planera sina kostnader och stärker förtroendet för kommunens avgiftssystem.

Ändringen påverkar verksamhetsutövarna genom att en effektivare handläggning kan bidra till snabbare beslut och bättre resursanvändning. Ingen grupp förväntas påverkas negativt av förändringen, men för att säkerställa att informationen är tydlig föreslås att det i anslutning till avgiften införs en förklarande text:

"Timtaxan kan komma att justeras årligen i enlighet med förändringar i prisindex för kommunal verksamhet (PKV)."

Därtill föreslås att det tydligt anges för vilket år den beslutade taxan gäller. Dessa åtgärder syftar till att eliminera risken för missförstånd och stärka transparensen gentemot brukare och näringsliv.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Den föreslagna revideringen av taxan bedöms ha en positiv effekt på medarbetarnas arbetsmiljö genom att bidra till en mer förutsägbar och transparent hantering av avgifter. Genom att tydliggöra att timtaxan indexregleras årligen minskar risken för missförstånd och frågor från företag och medborgare, vilket kan leda till färre otydliga ärenden och effektivare handläggning.

Förändringen innebär ingen ökad arbetsbelastning, då indexreglering redan tillämpas i praktiken. Däremot kan den förbättrade tydligheten minska behovet av kompletterande kommunikation kring taxebeslut, vilket frigör tid för medarbetarna att fokusera på sina kärnuppgifter.

Åtgärden kräver ingen förändring i personella resurser och bedöms ligga i linje med kommunens styrande dokument gällande en effektiv och rättssäker handläggning.

Ekonomisk bedömning

Den föreslagna revideringen förväntas inte medföra några betydande ekonomiska konsekvenser, då indexregleringen redan är en del av den nuvarande taxestrukturen. Effektiviseringen av handläggningen kan dock leda till minskade administrativa kostnader på sikt.

Förslag till beslut

Föreslagen revidering i taxebestämmelserna för tillsyn och prövning enligt lag om åtgärder mot förorening från fartyg antas.

Jennifer Iváker
Miljöinspektör

Kristina Franzén
Miljöchef

§ 82/2025

Revidering av taxa för tillsyn och prövning enligt lag om åtgärder mot förorening från fartyg (MOBNM-2025-450) (Dnr MOBN2025/0025)

Sammanfattning

För att göra det tydligare för medborgare och företag hur tillsynsavgifter justeras, föreslås en mindre ändring av ”taxan för tillsyn och prövning enligt lagen om åtgärder mot förorening från fartyg”. Ändringen innebär att det tydligt framgår att timtaxan justeras årligen enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

Syftet med ändringen är att skapa en mer öppen och förutsägbar information, vilket gör det lättare att planera kostnader. Dessutom effektiviseras handläggningen, vilket leder till snabbare service.

Kommunen har enligt lag (6 kap. 8 § i lagen 1980:424 om åtgärder mot förorening från fartyg, LÅFF) rätt att besluta om avgifter för tillsyn och prövning. Avgifter tas ut för tillsyn (6 kap. 5 a § LÅFF) och för godkännande av planer (3 kap. 9 § LÅFF).

För att förtydliga informationen föreslås att man lägger till för vilket år den beslutade taxan gäller samt att en förtydligande text i anslutning till avgiften införs: ”Timtaxan kan komma att justeras årligen i enlighet med förändringar i prisindex för kommunal verksamhet (PKV).”

Den föreslagna revideringen av taxan ligger i linje med kommunens kommunikationspolicy, som betonar vikten av god kommunikation som ett ledningsverktyg. Genom att tydliggöra att timtaxan indexregleras årligen skapas en mer transparent och förutsägbar information för både medborgare och företag, vilket bidrar till ökat förtroende för kommunen.

Verksamhetens förslag till beslut är att föreslagen revidering i taxebestämmelserna för tillsyn och prövning enligt lag om åtgärder mot förorening från fartyg antas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Revidering av taxa för tillsyn och prövning enligt lag om åtgärder mot förorening från fartyg (MOBNM-2025-450)
Bilaga Taxebestämmelser förorening från fartyg 2025

Förslag till Kommunfullmäktige

Föreslagen revidering i taxebestämmelserna för tillsyn och prövning enligt lag om åtgärder mot förorening från fartyg antas.

Expedieras till

För kännedom till

Sammanträdesprotokoll

KUNGÄLVS KOMMUN

Taxa för tillsyn och prövning enligt lag om åtgärder mot förorening från fartyg

Taxa

Diarie-/dokumentnummer:	<KS202X/…>
Beslut:	<Datum-…Instans §…/År>
Beredande politiskt organ:	Miljö- och byggnadsnämnden
Ersätter tidigare beslut	xxxx-xx-xx Kommunfullmäktige §xxx/xxxx
Giltighetstid:	Tillsvidare
Dokumentansvarig:	Chef miljöenheten

KUNGÄLVS KOMMUN

Inledande bestämmelser

Med stöd av 6 kap. 8 § andra stycket lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg, föreskriver Kungälvs kommun följande:

Avgift för prövning

1 § För prövning av frågor om att godkänna avfallshanteringsplaner när det gäller verksamhet på platser som ankommer på kommunen enligt 3 kap. 9 § lagen om förorening från fartyg, tar kommunen ut en avgift för nedlagd handläggningstid med **1026 kr timme** (för 2024). Timtaxan kan komma att justeras årligen i enlighet med förändringar i prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

Avgift för tillsyn

2 § För tillsyn enligt 6 kap. 5 a § lagen om åtgärder mot förorening från fartyg tar kommunen ut avgift för nedlagd handläggningstid med **1026 kr/timme** (för 2024)**.** Timtaxan kan komma att justeras årligen i enlighet med förändringar i prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

Gemensamma bestämmelser

3 § I de fall avgift tas ut i förhållande till faktiskt nedlagd handläggningstid avses med handläggningstid den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid kommunen har använt för handläggning och andra åtgärder i ärendet, såsom inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, besiktningar, provtagningar och kontroller, beredning i övrigt av ärendet samt föredragning av ärendet.

Timavgift tas ut för varje nedlagd halvtimme handläggningstid. Om den sammanlagda handläggningstiden understiger en halvtimme per år tas ingen timavgift ut för tillsyn. För godkännande av plan för mottagning och hantering av avfall tas avgift ut, även om handläggningen understiger en halvtimme.

För inspektioner, mätningar och andra kontroller som sker utanför normal arbetstid, tas avgift ut med 1,5 gånger ordinarie timavgift. Normal arbetstid är vardagar mellan klockan 07:00 och 19:00.

4 § Avgift tas inte ut för handläggning av överklagande av nämndens eller en överinstans beslut.

5 § Avgiftsskyldig är den som bedriver en verksamhet inom kommunens tillsynsansvar enligt lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg.

6 § Beslut om avgift enligt denna taxa fattas av miljö- och hälsoskyddsnämnden. Betalning av avgift ska ske till nämnden och ska fullgöras inom tid som anges i beslutet om avgift eller i särskild faktura.

7 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens art, omfattning, tillsynsbehov, nedlagd handläggningstid och övriga omständigheter, får avgift enligt denna taxa i ett enskilt fall sättas ner eller efterskänkas.

8 § Bestämmelser om överklagande av miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut enligt denna taxa finns i 9 kap. 2 § lagen om åtgärder mot förorening från fartyg.

9 § Avgiftsbeloppen i denna taxa är bestämda med utgångspunkt från kostnadsläge och Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) oktober månad året före det år taxan börjar gälla.

KUNGÄLVS KOMMUN

Miljö- och byggnadsnämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) därefter besluta att höja avgiftsbeloppen (fasta avgifter och timtaxa) med den procentsats för PKV som är publicerad på Sveriges Kommuner och Regioners webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.

§ 101/2025

Taxa för tillsyn och prövning enligt lag om åtgärder mot förorening från fartyg (Dnr KS2025/1573)

Sammanfattning

För att göra det tydligare för medborgare och företag hur tillsynsavgifter justeras, föreslås en mindre ändring av ”taxan för tillsyn och prövning enligt lagen om åtgärder mot förorening från fartyg”. Ändringen innebär att det tydligt framgår att timtaxan justeras årligen enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

Syftet med ändringen är att skapa en mer öppen och förutsägbar information, vilket gör det lättare att planera kostnader. Dessutom effektiviseras handläggningen, vilket leder till snabbare service.

Kommunen har enligt lag (6 kap. 8 § i lagen 1980:424 om åtgärder mot förorening från fartyg, LÅFF) rätt att besluta om avgifter för tillsyn och prövning. Avgifter tas ut för tillsyn (6 kap. 5 a § LÅFF) och för godkännande av planer (3 kap. 9 § LÅFF).

För att förtydliga informationen föreslås att man lägger till för vilket år den beslutade taxan gäller samt att en förtydligande text i anslutning till avgiften införs: ”Timtaxan kan komma att justeras årligen i enlighet med förändringar i prisindex för kommunal verksamhet (PKV).”

Den föreslagna revideringen av taxan ligger i linje med kommunens kommunikationspolicy, som betonar vikten av god kommunikation som ett ledningsverktyg. Genom att tydliggöra att timtaxan indexregleras årligen skapas en mer transparent och förutsägbar information för både medborgare och företag, vilket bidrar till ökat förtroende för kommunen.

Verksamhetens förslag till beslut är att föreslagen revidering i taxebestämmelserna för tillsyn och prövning enligt lag om åtgärder mot förorening från fartyg antas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Taxa för tillsyn och prövning enligt lag om åtgärder mot förorening från fartyg
Bilaga MOBN2025_0025-2 Protokollsutdrag - Revidering av taxa för tillsyn och prövning enligt lag om å 1253811_1_1
Bilaga MOBN2025_0025-1 Taxebestämmelser förorening från fartyg 2025 1250300_1_0

Förslag till Kommunfullmäktige

Föreslagen revidering i taxebestämmelserna för tillsyn och prövning enligt lag om åtgärder mot förorening från fartyg antas.

_____

Sammanträdesprotokoll

§ 101/2025

Taxa för tillsyn och prövning enligt lag om åtgärder mot förorening från fartyg (Dnr KS2025/1573)

Sammanfattning

För att göra det tydligare för medborgare och företag hur tillsynsavgifter justeras, föreslås en mindre ändring av ”taxan för tillsyn och prövning enligt lagen om åtgärder mot förorening från fartyg”. Ändringen innebär att det tydligt framgår att timtaxan justeras årligen enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

Syftet med ändringen är att skapa en mer öppen och förutsägbar information, vilket gör det lättare att planera kostnader. Dessutom effektiviseras handläggningen, vilket leder till snabbare service.

Kommunen har enligt lag (6 kap. 8 § i lagen 1980:424 om åtgärder mot förorening från fartyg, LÅFF) rätt att besluta om avgifter för tillsyn och prövning. Avgifter tas ut för tillsyn (6 kap. 5 a § LÅFF) och för godkännande av planer (3 kap. 9 § LÅFF).

För att förtydliga informationen föreslås att man lägger till för vilket år den beslutade taxan gäller samt att en förtydligande text i anslutning till avgiften införs: ”Timtaxan kan komma att justeras årligen i enlighet med förändringar i prisindex för kommunal verksamhet (PKV).”

Den föreslagna revideringen av taxan ligger i linje med kommunens kommunikationspolicy, som betonar vikten av god kommunikation som ett ledningsverktyg. Genom att tydliggöra att timtaxan indexregleras årligen skapas en mer transparent och förutsägbar information för både medborgare och företag, vilket bidrar till ökat förtroende för kommunen.

Verksamhetens förslag till beslut är att föreslagen revidering i taxebestämmelserna för tillsyn och prövning enligt lag om åtgärder mot förorening från fartyg antas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Taxa för tillsyn och prövning enligt lag om åtgärder mot förorening från fartyg
Bilaga MOBN2025_0025-2 Protokollsutdrag - Revidering av taxa för tillsyn och prövning enligt lag om å 1253811_1_1
Bilaga MOBN2025_0025-1 Taxebestämmelser förorening från fartyg 2025 1250300_1_0

Förslag till Kommunfullmäktige

Föreslagen revidering i taxebestämmelserna för tillsyn och prövning enligt lag om åtgärder mot förorening från fartyg antas.

_____

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Jennifer Iváker

2025-03-11

Revidering av taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken samt strålskyddslagen (MOBNM-2025-163) (Dnr MOBN2025/0024-1)

Sammanfattning

För att säkerställa tydlig och transparent information till medborgare och företagare föreslås en mindre revidering av den nuvarande taxan för prövning och tillsyn enligt miljöbalken samt strålskyddslagen. Syftet med denna revidering är att förtydliga att timtaxan indexregleras varje år. Detta kommer att bidra till en bättre förståelse för hur taxorna justeras och underlätta för både medborgare och företagare att planera sina kostnader. Dessutom kommer effektiviseringen av handläggningen att bidra till en snabbare och mer effektiv service.

Lagstöd för att ta ut avgifter finns i 2 kap. 5 § kommunallagen. Kommuner och regioner får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. För tjänster och nyttigheter som de är skyldiga att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning. Enligt miljöbalken 27 kap. 1 § får kommunfullmäktige meddela föreskrifter om avgifter gällande prövning och tillsyn enligt miljöbalken och förordningar inom balkens tillämpningsområde.

Enligt 8 kap 14 § strålskyddsförordningen (2018:506) får kommunfullmäktige meddela föreskrifter om avgifter för den tillsyn som den kommunala nämnden utövar.

För att förtydliga informationen föreslås att man lägger till för vilket år den beslutade taxan gäller samt att en förtydligande text i anslutning till avgiften införs: ”Timtaxan kan komma att justeras årligen i enlighet med förändringar i prisindex för kommunal verksamhet (PKV).”

Genom att även göra följande revideringar i bilaga 1 görs ytterligare förtydliganden gentemot medborgarna:

- Ett förtydligande om fast avgift för ansökan om förlängt tömningsintervall för avfall från enskilt avlopp.
- Avgift för underrättelse i samband med biocidprodukt tas bort från taxan.

Den föreslagna revideringen av taxan ligger i linje med kommunens kommunikationspolicy, som betonar vikten av god kommunikation som ett ledningsverktyg. Genom att tydliggöra att timtaxan indexregleras årligen skapas en mer transparent och förutsägbar information för både medborgare och företag, vilket bidrar till ökat förtroende för kommunen.

Verksamhetens förslag till beslut är att föreslagen revidering i taxebestämmelserna för prövning och tillsyn enligt miljöbalken samt strålskyddslagen antas liksom ändringarna i bilaga 1.

Juridisk bedömning

Lagstöd för att ta ut avgifter finns i 2 kap. 5 § kommunallagen. Kommuner och regioner får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. För tjänster och nyttigheter som de är skyldiga att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning.

Enligt miljöbalken 27 kap. 1 § får kommunfullmäktige meddela föreskrifter om avgifter gällande prövning och tillsyn enligt miljöbalken och förordningar inom balkens tillämpningsområde.

Enligt 8 kap 14 § strålskyddsförordningen (2018:506) får kommunfullmäktige meddela föreskrifter om avgifter för den tillsyn som den kommunala nämnden utövar.

Förvaltningens bedömning

Den föreslagna revideringen syftar till att öka transparensen och tydligheten kring hur taxorna justeras årligen. Genom att förtydliga att timtaxan indexregleras varje år blir kommunikationen till medborgare och företagare bättre och vi kan minska missförstånd och förbättra förutsägbarheten för alla parter. Dessutom kommer effektiviseringen av handläggningen att bidra till en snabbare och mer effektiv service.

Genom att även göra följande revideringar i bilaga 1 görs ytterligare förtydliganden gentemot medborgarna:
- Ett förtydligande om fast avgift för ansökan om förlängt tömningsintervall för avfall från enskilt avlopp.
- Avgift för underrättelse i samband med biocidprodukt tas bort från taxan.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Den föreslagna justeringen av taxan syftar till att bidra till kommunens strategiska mål om att öka medborgarnas och näringslivets förtroende för kommunen. Genom att kontinuerligt utveckla och förbättra interna processer skapas en tydligare kommunicering, vilket stärker förtroendet för kommunens verksamhet. Denna förändring är en del av det pågående arbetet med att säkerställa en rättvis och effektiv tillämpning av kommunens taxor och avgifter.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ändringen i sig kan inte relatera till något målen i agenda 2030, efter som det är en ren administrativ åtgärd. Men målet är att kommunicera tydligare.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Den föreslagna revideringen av taxan ligger i linje med kommunens kommunikationspolicy, som betonar vikten av god kommunikation som ett ledningsverktyg. Genom att tydliggöra att timtaxan indexregleras årligen skapas en mer transparent och förutsägbar information för både medborgare och företag, vilket bidrar till ökat förtroende för kommunen.

Vidare främjar förtydligandet en effektivare hantering av avgiftsfrågor, vilket kan leda till snabbare genomslag av beslut. Förslaget står därmed i överensstämmelse med kommunens mål om att förbättra medborgarnas och företagarnas förståelse för kommunens beslut och verksamhet.

Inga konflikter med andra strategiska styrdokument har identifierats.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

För att säkerställa tydlig och transparent information till medborgare och företag föreslås en mindre revidering av den nuvarande taxan för prövning och tillsyn enligt miljöbalken samt strålskyddslagen. Syftet med denna revidering är att tydliggöra att timtaxan indexregleras årligen, vilket ger bättre förutsägbarhet och förståelse för hur taxorna justeras. Detta underlättar för både medborgare och näringsliv att planera sina kostnader och stärker förtroendet för kommunens avgiftssystem.

Ändringen påverkar både privatpersoner och verksamhetsutövare genom att en effektivare handläggning kan bidra till snabbare beslut och bättre resursanvändning. Ingen grupp förväntas

påverkas negativt av förändringen, men för att säkerställa att informationen är tydlig föreslås att det i anslutning till avgiften införs en förklarande text:

"Timtaxan kan komma att justeras årligen i enlighet med förändringar i prisindex för kommunal verksamhet (PKV)."

Därtill föreslås att det tydligt anges för vilket år den beslutade taxan gäller. Dessa åtgärder syftar till att eliminera risken för missförstånd och stärka transparensen gentemot brukare och näringsliv.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Den föreslagna revideringen av taxan bedöms ha en positiv effekt på medarbetarnas arbetsmiljö genom att bidra till en mer förutsägbar och transparent hantering av avgifter. Genom att tydliggöra att timtaxan indexregleras årligen minskar risken för missförstånd och frågor från företag och medborgare, vilket kan leda till färre otydliga ärenden och effektivare handläggning.

Förändringen innebär ingen ökad arbetsbelastning, då indexreglering redan tillämpas i praktiken. Däremot kan den förbättrade tydligheten minska behovet av kompletterande kommunikation kring taxebeslut, vilket frigör tid för medarbetarna att fokusera på sina kärnuppgifter.

Åtgärden kräver ingen förändring i personella resurser och bedöms ligga i linje med kommunens styrande dokument gällande en effektiv och rättssäker handläggning.

Ekonomisk bedömning

Den föreslagna revideringen förväntas inte medföra några betydande ekonomiska konsekvenser, då indexregleringen redan är en del av den nuvarande taxestrukturen. Effektiviseringen av handläggningen kan dock leda till minskade administrativa kostnader på sikt.

Förslag till beslut

Föreslagen revidering i taxebestämmelserna för tillsyn och prövning för prövning och tillsyn enligt miljöbalken samt strålskyddslagen antas.

Förslagen revidering i taxebilaga 1 antas.

Jennifer Iváker
Miljöinspektör

Kristina Franzén
Miljöchef

KUNGÄLVS KOMMUN

Taxa för prövning, tillsyn, kontroll och annan offentlig verksamhet enligt miljöbalken och strålskyddslagen

Taxa

Diarie-/dokumentnummer:	<KS202X/…>
Beslut:	<Datum-…Instans §…/År>
Beredande politiskt organ:	Miljö- och byggnadsnämnden
Ersätter tidigare beslut	xxxx-xx-xx Kommunfullmäktige §xxx/xxxx
Giltighetstid:	Tillsvidare
Dokumentansvarig:	Chef miljöenheten

KUNGÄLVS KOMMUN

Inledande bestämmelser

1 § Denna taxa gäller avgifter för Kungälvs kommuns kostnader för prövning, tillsyn, kontroll och annan offentlig verksamhet enligt miljöbalken. Bestämmelser meddelade med stöd av miljöbalken eller EU-förordningar och bestämmelser som genomför EU-direktiv inom miljöbalkens tillämpningsområde eller marknadskontrollagstiftningen inom miljöbalkens tillämpningsområde, bland annat vad gäller naturvård och kulturvård, skydd av områden, miljöfarlig verksamhet, hälsoskydd, verksamheter som orsakar miljöskador, vattenverksamhet, skötsel av jordbruksmark, kemiska produkter, biotekniska organismer och varor, avfall och producentansvar. Taxan gäller också avgifter för prövning och tillsyn enligt strålskyddslagen och strålskyddsförordningen.

Utöver vad som anges i denna taxa kan ersättning till kommunen utgå bland annat enligt 26 kap. 22 § andra stycket miljöbalken för undersökningskostnader och enligt 25 kap. 2 § miljöbalken för rättegångskostnader.

2 § Avgift enligt denna taxa ska betalas för

1. Handläggning och andra åtgärder med anledning av ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag.
2. Handläggning och andra åtgärder med anledning av anmälan av verksamhet eller åtgärd, och
3. Handläggning och andra åtgärder vid tillsyn, kontroll och annan offentlig verksamhet.

3 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för

1. Tillsyn som föranleds av klagomål som är obefogat, och inte kräver utredning
2. Handläggning som föranleds av överklagande av nämndens beslut.
3. Upprättande av ansökan om utdömande av vite.

4 § Beslut om avgift eller om nedsättning eller efterskänkning av avgiften fattas av miljö- och byggnadsnämnden.

5 § Enligt 27 kap. 3 § miljöbalken är alla som är skyldiga att betala en avgift enligt denna taxa, eller ersättning enligt 26 kap. 22 § andra stycket miljöbalken, skyldiga att lämna de uppgifter som behövs för att avgiftens eller ersättningens storlek ska kunna bestämmas.

Delegation till miljö- och byggnadsnämnden

6 § Avgiftsbeloppen i denna taxa är bestämda med utgångspunkt från kostnadsläge och prisindex för kommunal verksamhet (PKV) oktober månad året före det år taxan börjar gälla.

Miljö- och byggnadsnämnden får för varje kalenderår (avgifts år) därefter besluta att höja avgiftsbeloppen (fasta avgifter och timtaxa) med den procentsats för PKV som är publicerad på Sveriges Kommuner och Regioners webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.

Miljö- och byggnadsnämnden får även besluta om ändringar i taxebilagorna 1–3 med anledning av ändrade regler om prövningsnivåer eller ändrade verksamhetskoder, så länge ändringarna inte är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

Timavgift

7 § Vid tillämpning av denna taxa är timtaxan **1026 kronor (för 2024)** per timme handläggningstid**.** Timtaxan kan komma att justeras årligen i enlighet med förändringar i prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

Timavgiften i ett ärende beräknas genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan.

8 § I de fall timavgift tas ut i förhållande till faktiskt nedlagd handläggningstid avses med handläggningstid den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid miljöenheten har använt för tex

- Förberedelse och inläsning,

KUNGÄLVS KOMMUN

- restid,
- kontakt med parter,
- samråd med t.ex experter och myndigheter,
- inspektioner, revisioner, provtagning och kontroller i övrigt,
- upprättande av tillsynsrapport,
- beslut och andra skrivelser,
- granskning av rapporter och andra redovisningar,
- beredning i övrigt t.ex. framtagande av information och
- föredragning av ärendet.

9 § Timavgift tas ut för varje påbörjad halvtimme handläggningstid.
Om den sammanlagda handläggningstiden understiger en halvtimme tas ingen timavgift ut.

För inspektioner, mätningar och andra kontroller som sker utanför normal arbetstid, tas avgift ut med 1,5 gånger ordinarie timavgift. Normal arbetstid är vardagar mellan klockan 07:00 och 19:00.

Avgifter för prövning

10 § Avgift för prövning av ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag ska betalas antingen som fast avgift genom tillämpning av den avgiftsnivå som anges i **taxebilaga 1** eller i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan.

Avgift för prövning ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som ansökningen avser.

11 § Om det i ett beslut om tillstånd föreskrivs att en anordning inte får tas i bruk förrän den har genomgått granskning av nämnden ingår kostnaden för en sådan granskning i den fasta avgiften. Om ytterligare granskning måste ske, tas timavgift ut för ut för nämndens kostnader med anledning av den tillkommande handläggningstiden.

12 § Avgift för prövning av ansökan om tillstånd, dispens eller undantag ska erläggas av sökanden eller av den som särskilt anges i ansökan.

13 § Avgift för prövning ska betalas med hel avgift även om ansökan avslås.

Avgift ska betalas även om ansökan återtas. Avgift tas i detta fall ut för faktiskt nedlagd handläggningstid. Avgift tas inte ut för en anmälan som återkallas innan handläggning av ärendet har påbörjats.

Avgift tas ut enligt timtaxa för ärenden som påbörjas men som av någon anledning inte fullföljs, t.ex. om begärda handlingar inte kommer in.

14 § I ärenden om ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet som prövas av kommunen är sökanden även skyldig att ersätta kommunens kostnader enligt 19 kap. 4 och 5 §§ miljöbalken för sakkunniga som har tillkallats av kommunen och för kungörelser i ärendet. Sökanden är även skyldig att ersätta kommunens kostnader för kungörelser i ärendet om tillstånd, dispens eller undantag enligt 7 kap. miljöbalken eller förordningen (1998:1252) om områdesskydd.

15 § Utöver avgift för prövning av ansökan om tillstånd, dispens eller undantag, kan avgift för tillsyn komma att tas ut för den verksamhet eller åtgärd som prövningen avser enligt vad som anges i denna taxa.

Avgifter vid anmälan

16 § Avgift för handläggning av anmälan av verksamhet eller åtgärd ska betalas enligt föreskriven avgiftsnivån i **taxebilaga 1.** För anmälan av verksamhet eller åtgärd som inte omfattas av sådan avgift ska avgiften för handläggning av anmälan i stället betalas enligt i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan.

KUNGÄLVS KOMMUN

Avgift med anledning av handläggning av anmälan ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som anmälan avser.

Avgift för handläggning av anmälan av anmälningspliktig ändring av verksamhet (anmälningspliktig ändring av B- verksamhet respektive C-verksamhet) ska betalas i form av timavgift.

Avgift för handläggning av anmälan ska betalas även om förbud att vidta anmäld åtgärd meddelas. Avgift ska betalas även om ansökan återtas. Avgift tas i detta fall ut för faktiskt nedlagd handläggningstid. Avgift tas ut enligt timtaxa för ärenden som påbörjas men som av någon anledning inte fullföljs, t ex om begärda handlingar inte kommer in.
Avgift tas inte ut för en anmälan som återkallas innan handläggning av ärendet har påbörjats.

17 § Avgift för handläggningen av anmälan ska betalas av den som driver eller avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden. I ärenden om anmälan av miljöfarlig verksamhet med beteckning C i miljöprövningsförordningen är denne även skyldig att ersätta kommunens kostnader för kungörelse i ärendet.

18 § Utöver avgift med anledning av handläggning av anmälan, kan avgift komma att tas ut för tillsyn eller annan handläggning avseende den verksamhet eller åtgärd som anmälan avser enligt vad som anges i denna taxa.

Avgift för återkommande och regelbunden tillsyn

19 § Med återkommande tillsyn avses planerad tillsyn över sådan miljöfarlig verksamhet eller åtgärder med en fastställd prövningsnivå (B) enligt miljöprövningsförordningen samt tillsyn över miljöfarlig verksamhet eller åtgärder med fastställd anmälningsplikt (C) enligt miljöprövningsförordningen, eller hälsoskyddsverksamheter som ska anmälas enligt förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (H).

20 § Med regelbunden tillsyn över sådana verksamheter eller åtgärder som saknar fastställda krav på anmälan avser man (U- och UH- verksamheter).

21 § För återkommande tillsyn över sådan miljöfarlig verksamhet eller åtgärder med en fastställd prövningsnivå (B) enligt miljöprövningsförordningen ska en fast årlig avgift betalas enligt vad som framgår av **taxebilaga 2**.

I **taxebilaga 2** är verksamheterna indelade i verksamhetsgrupper där varje verksamhetsgrupp har en rubrik. Endast en avgift inom varje verksamhetsgrupp ska ingå i beräkningen av tillsynsavgiften. Den avgiften ska motsvara är den högsta avgiften som verksamheten omfattas av inom verksamhetsgruppen.

Om verksamheten omfattas av avgift i **fler än en** verksamhetsgrupp, ska den högsta avgiften i varje verksamhetsgrupp läggas samman enligt följande. Den högsta avgiften ska ingå i beräkningen med sitt fulla värde. Var och en av de övriga delavgifterna ska ingå i beräkningen med en fjärdedel (25 %) av sitt fulla värde. Om summan överstiger 130 procent av det fulla beloppet för den högsta avgiften, ska den del som överstiger 130 procent inte ingå i tillsynsavgiften.

22 § För återkommande tillsyn över sådan verksamhet eller åtgärd med fastställd anmälningsplikt (C) enligt miljöprövningsförordningen, eller hälsoskyddsverksamheter som ska anmälas enligt förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (H), ska en fast årlig avgift betalas enligt vad som framgår av **taxebilaga 2**.

I **taxebilaga 2** är verksamheterna indelade i verksamhetsgrupper där varje verksamhetsgrupp har en rubrik. Endast en avgift inom varje verksamhetsgrupp ska ingå i beräkningen av tillsynsavgiften. Den årliga avgiften ska motsvara är den högsta avgiften som verksamheten omfattas av inom verksamhetsgruppen.

För verksamheter med två eller fler verksamhetskod ska avgiften för verksamheterna läggas samman. Avgiften från verksamhetsgruppen med det högst angivna timantalet i **taxebilaga 2** ska ingå i

KUNGÄLVS KOMMUN

beräkningen med sitt fulla värde. Om summan överstiger 125 procent av det fulla beloppet för den högsta avgiften, ska del som överstiger 125 procent inte ingå i tillsynsavgiften.

23 § För regelbunden tillsyn över sådana verksamheter eller åtgärder som saknar fastställda krav på anmälan (”U” och ”UH”) och som anges i **bilaga 3** ska avgift betalas i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan.

Undantaget är de verksamheter som enligt **taxebilaga 2** ska ha fast årlig avgift.

24 § För verksamheter som tillståndsprövats ska den årliga avgiften bestämmas med utgångspunkt ifrån vad som anges i tillståndsbeslutet i fråga om produktionsvolym eller liknande.

Avgifter i särskilda fall

Industriutsläppsverksamhet

25 § För industriutsläppsverksamheter, det vill säga verksamheter som markeras med (-i) i miljöprövningsförordningen, ska utöver fast årlig avgift enligt **taxebilaga 2** betalas ett årligt tillägg till den årliga tillsynsavgiften motsvarande **16 timmars** handläggningstid multiplicerat med aktuell timtaxa. Tillägg tas endast ut för de industriutsläppsverksamheter där slutsatser om bästa tillgängliga teknik, som anges i 2 kap. industriutsläppförordningen (2013:250) för verksamheten, har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning. Avgiften tas ut året efter att slutsatserna offentliggjorts.

När verksamhetens årliga tillsynsavgift enligt **bilaga 2** är lägre än tilläggsavgiften, ska tilläggsavgiften endast tas ut med ett belopp som motsvarar den årliga tillsynsavgiften.

I beslut om tilläggsavgift ska prövas om det föreligger skäl för nedsättning av avgiften enligt 34 §.

Extraordinär tillsynsavgift

26 § För verksamheter som omfattas av fast årlig tillsynsavgift får nämnden i särskild ordning besluta om extraordinär tillsynsavgift. Sådan avgift tas ut för ett visst år om den faktiskt utförda tillsynen överskrider den tillsynstid som motsvaras av den fasta avgiften och denna tillsyn är föranledd av att verksamhetsutövaren

- bryter mot villkor,
- inte följer förelägganden eller förbud eller
- om det skett en olycka eller större driftstörning som kan medföra risk för skada eller olägenhet av större betydelse för människors hälsa, miljön eller andra intressen som skyddas enligt miljöbalken.

Extraordinär tillsynstid beräknas som timavgift enligt 7–9 §§ och ska betalas i efterskott av den som är verksamhetsutövare vid tillsynens utförande.

Tillkommande avgift i särskilda fall

27 § Timavgift enligt 7–9 §§ ska även betalas för kommunens arbete med anledning av

1. beslut om sådana villkor av mindre betydelse som prövningsmyndigheten med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken överlåtit till den kommunala tillsynsmyndigheten att besluta om, eller
2. tillsynsmyndighetens arbete med anledning av omprövning av tillstånd eller villkor enligt 24 kap. 5 § miljöbalken.

KUNGÄLVS KOMMUN

Allmänna bestämmelser om fasta avgifter och tilläggsavgifter

28 § Fast årlig avgift omfattar kalenderår och ska betalas i förskott. Sådan avgift ska betalas från och med det kalenderår som följer;

- efter att tillstånd till verksamhet meddelats

- efter att anmälan skett

– i de fall tillstånd eller anmälan inte krävts och verksamheten har påbörjats.

För tillsyn som sker dessförinnan tas timavgift ut. Fast årlig avgift ska betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår som verksamheten bedrivs.

Tillägg för industriutsläppsverksamheter (-i) ska betalas tillsammans med den fasta årliga avgiften. Avgifter för extraordinär tillsyn eller tillkommande avgifter faktureras i efterskott.

29 § Avgift för tillsyn betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärd som föranleder avgiften. Avgift för tillsyn över miljöskador, enligt 10 kap. miljöbalken, ska betalas av den som enligt 10 kap. miljöbalken är ansvarig för att avhjälpa föroreningsskadan.

Avgift för tillsyn i övrigt

30 § Avgift för tillsyn i övrigt, även för handläggning med anledning av underrättelser eller information, ska betalas i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan eller enligt de grunder som i övrigt anges i **taxebilaga 1**.

31 § Avgift för tillsyn betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten, vidtar åtgärd eller i annat fall kan anses ha gett upphov till olägenheter som föranleder tillsynsåtgärden. Avgift för tillsyn över miljöskador, enligt 10 kap. miljöbalken, ska betalas av den som enligt det 10 kap. miljöbalken är ansvarig för att avhjälpa föroreningsskadan.

Avgifter för kontroll och annan offentlig verksamhet

32 § När kontrollförordningen (EU) 2017/625 är tillämplig ska avgift för offentlig kontroll som ursprungligen inte var planerad, och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen, betalas i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden för kontrollen multipliceras med timtaxan. Sådan avgift tas bara ut om kontrollen blivit nödvändig efter det att bristande efterlevnad upptäckts under en offentlig kontroll och utförs för att bedöma omfattningen och konsekvenserna av denna bristande efterlevnad eller för att verifiera att korrigerande åtgärder har vidtagits.

33 § För kommunens handläggning inom miljöbalkens tillämpningsområde som avser marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 ska avgift betalas i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan eller enligt de grunder som i övrigt anges i **taxebilaga 1**.

Gemensamma bestämmelser

Nedsättning av avgift

34 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens art, omfattning, tillsynsbehov, nedlagd handläggningstid och övriga omständigheter, får avgift enligt denna taxa i ett enskilt fall sättas ner eller efterskänkas.

Avgiftens erläggande

35 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Kungälvs kommun. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i faktura.

KUNGÄLVS KOMMUN

Verkställighetsfrågor och överklagande

36 § Av 1 kap. 2 § och 9 kap. 4 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken framgår att kommunal nämnds beslut om avgift får verkställas enligt utsökningsbalken.

37 § Av 1 kap. 2 § och 9 kap. 5 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken framgår att kommunal nämnd får förordna att dess beslut om avgift ska gälla omedelbart, även om det överklagas.

38 § Enligt 19 kap. 1 § miljöbalken överklagas kommunal nämnds beslut om avgift till länsstyrelsen. Beslut om avgift för marknadskontroll överklagas dock till allmän förvaltningsdomstol.

Avgiftsnivå	Timmar
Avgiftsnivå 1	1 timme
Avgiftsnivå 2	3 timmar
Avgiftsnivå 3	6 timmar
Avgiftsnivå 4	timavgift

Huvudrubrikerna (miljöbalkskapitlen) har så långt möjligt samma ordningsföljd och lydelse som rubrikerna i förordning (1998:948) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken (FAPT).

Beskrivning	Lagrum	Avgiftsnivå
AVGIFTER FÖR MILJÖFARLIG VERKSAMHET OCH HÄLSOSKYDD		
Prövning av ansökan		
Ansökan om tillstånd till inrättande av en avloppsanordning som en eller flera vattentoaletter ska anslutas till, och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 3
Ansökan om tillstånd till anslutande av en vattentoalett till en befintlig avloppsanordning, och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 4
Ansökan om tillstånd till inrättande av annan avloppsanordning än med vattentoalett enligt vad kommunen har föreskrivit för att skydda människors hälsa eller miljön, och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 3
Ansökan om tillstånd till inrättande av värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten, eller grundvatten avsedd för upp till 5 borrhål, enligt vad kommunen har föreskrivit för att skydda människors hälsa eller miljön och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	17 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 2
Ansökan om tillstånd till inrättande av värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten, eller grundvatten avsedd för fler än 5 borrhål enligt vad kommunen har föreskrivit för att skydda människors hälsa eller miljön och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	17 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 4
Ansökan om tillstånd till hållande av vissa djur inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa.	39 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 4

Ansökan om tillstånd eller dispens i andra frågor enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa.	40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap 12 § miljöbalken	Avgiftsnivå 4
Handläggning av anmälan		
Anmälan om miljöfarlig verksamhet.	9 kap 6 §, 1 kap 10 § miljöprövnings-förordningen (2013:251)	Avgiftsnivå 4
Anmälan om ändring av miljöfarlig verksamhet, och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	1 kap 11 § miljöprövnings-förordningen (2013:251)	Avgiftsnivå 4
Anmälan om inrättande av en avloppsanordning utan vattentoalett, och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 3
Anmälan om ändring av en avloppsanordning och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	14 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 2
Anmälan om anläggande av gödselstad eller annan upplagsplats för djurspillning inom ett område med detaljplan eller intill sådant område enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa.	37 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 4
Anmälan om spridning av naturligt gödsel, slam och annan orenlighet inom område med detaljplan eller intill sådant område enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa.	40 och 42 § § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap 12 § miljöbalken	Avgiftsnivå 1
Anmälan i andra frågor enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa.	40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap 12 § miljöbalken	Avgiftsnivå 4
Anmälan om att driva eller arrangera anmälningspliktig hälsoskyddsverksamhet där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygieniska behandlingar som innebär risk för blodsmitta eller annan smitta på grund av användningen av skalpeller, akupunkturnålar, piercningsverktyg eller andra liknande skärande eller stickande verktyg. Verksamhet som omfattas av lagen (2021:363) om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar är inte anmälningspliktig.	38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 4
Anmälan om att driva eller arrangera anmälningspliktig hälsoskyddsverksamhet med bassängbad för allmänheten, eller som på annat sätt används av många människor.	38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 4

Anmälan om att driva eller arrangera anmälningspliktig hälsoskyddsverksamhet som utgörs av förskola, öppen förskola, fritidshem, öppen fritidsverksamhet, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, specialskola, sameskola eller internationell skola.	38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 4
Tillsyn		
Olägenheter från joniserande och icke-joniserande strålning från verksamheter som är tillståndspliktiga enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) och är kärntekniska verksamheter enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet eller verksamheter med strålning enligt strålskyddslagen (1988:220) om Strålsäkerhetsmyndigheten har överlåtit tillsynen till kommunen.	1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 26 § miljötillsynsförordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 4
Annan miljöfarlig verksamhet, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2 eller timavgift enligt taxebilaga 3.	26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 2 kap 31 § p 1 miljötillsynsförordningen	Avgiftsnivå 4
Byggnader, lokaler och anläggningar som kräver särskild uppmärksamhet och som som inte omfattas av avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2 eller taxebilaga 3; 1. byggnader som innehåller en eller flera bostäder och tillhörande utrymmen, 2. lokaler för undervisning, vård eller annat omhändertagande, 3. samlingslokaler där många människor brukar samlas, 4. hotell, pensionat och liknande lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds tillfällig bostad, 5. idrottsanläggningar, campinganläggningar, badanläggningar, strandbad och andra liknande anläggningar som är upplåtna för allmänheten eller som annars utnyttjas av många människor, 6. lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling och där verksamheten inte endast omfattar estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar , 7. lokaler för förvaring av djur.	26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 45 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 4
Tillsyn över mobila anläggningar med verksamhet enligt 38 och 45 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd-Värdkommun	38 och 45 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 4

Tillsyn över mobila anläggningar med verksamhet enligt 38 och 45 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd- Gästkommunen, vid inspektion med sådana anmärkningar att värdkommunen behöver informeras eller uppföljande inspektion behöver genomföras.	38 och 45 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 4
Annan hälsoskyddsverksamhet, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Avgiftsnivå 4
AVGIFT FÖR VATTENVERKSAMHET		
Prövning av ansökan		
Ansökan enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa om tillstånd till inrättande och användande av ny anläggning för grundvattentäkt och denna inte kräver tillstånd enligt 11 kap miljöbalken.	9 kap 10 § 2 st miljöbalken	Avgiftsnivå 2
Handläggning av anmälan		
Anmälan enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa om inrättande och användande av ny anläggning för grundvattentäkt och denna inte kräver tillstånd enligt 11 kap miljöbalken.	9 kap 10 § 2 st miljöbalken	Avgiftsnivå 1
Tillsyn		
Anläggning för grundvattentäkt som kräver tillstånd eller anmälan enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa och som inte kräver tillstånd enligt 11 kap miljöbalken.	9 kap 10 § 2 st miljöbalken, 2 kap 31 § p 2 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 4
AVGIFT FÖR KEMISKA PRODUKTER OCH BIOTEKNISKA ORGANISMER		
LAGRING AV BRANDFARLIGA VÄTSKOR		
Tillsyn		
Information innan installation påbörjas eller hantering inleds av brandfarliga vätskor eller spillolja i cistern ovan eller i mark som rymmer mer än 1 m3 vätska (inom vattenskyddsområde hantering av mer än 250 liter brandfarliga vätskor eller spillolja) med tillhörande rörledningar. (Gäller inte om hanteringen är tillståndspliktig enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) eller prövas inom ramen för en annan tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken.)	1 kap 1 § och 3 kap 1 § 1 st Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vatten-förorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2021:10), 2 kap 31 och 32 §§ miljötillsynsför-ordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 4

Information om cistern som tagits ur bruk. (Gäller inte om hanteringen är tillståndspliktig enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) eller prövas inom ramen för en annan tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken.)	1 kap 1 § och 7 kap 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2021:10), 2 kap 31 och 32 §§ miljötillsyns-förordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 4
Övrig tillsyn av hantering av brandfarliga vätskor och spillolja. (Gäller inte om hanteringen är tillståndspliktig enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) eller prövas inom ramen för en annan tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken.)	1 kap 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vatten-förorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2021:10), 26 kap 3 § miljöbalken, 2 kap 31 och 32 §§ miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 4
FLUORERADE VÄXTHUSGASER		
Tillsyn		
Underrättelse och samråd innan installation eller konvertering sker av sådan utrustning som innehåller 14 ton koldioxidekvivalenter f-gas eller mer, om valet av utrustning och köldmedium inte behandlas inom ramen för en ansökan om tillstånd eller en anmälan enligt 9 kap miljöbalken.	14 § förordning (2016:1128) om fluorerade växthus-gaser, 2 kap 31 och 32 §§ miljötillsyns-förordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 4
Rapport om det under någon del av ett kalenderår finns minst 14 ton koldioxidekvivalenter i en stationär anläggning eller i en mobil utrustning som omfattas av läckagekontroll enligt 11 § eller enligt artikel 3.3 andra stycket och 4.1-4.3 i EU-förordningen om f-gaser.	15 § förordning (2016:1128) om fluorerade växthusgaser, 2 kap 31 och 32 §§ miljötillsyns-förordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 4
Övrig tillsyn av fluorerade växthusgaser, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	2 kap 31 och 32 §§ miljötillsynsför-ordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 4
OZONNEDBRYTANDE ÄMNEN		
Tillsyn		
Utrustning i motorfordon, flyg och tåg som innehåller kontrollerade ämnen.	Förordning (EU) nr 517/2014, förordning (EG) nr 1005/2009, 2 kap 31 § p 6 miljötillsyns-förordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 4

Verksamhet där ozonnedbrytande ämne används för laboratorie- och analysarbeten som betraktas som viktiga enligt bilagan till Kommissionens förordning (EU) nr 291/2011 , som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	Förordning (EG) 1005/2009, förordning (EG) nr 291/2011, 2 kap 31 § p 5 miljötillsyns-förordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 4
VÄXTSKYDDSMEDEL		
Prövning av ansökan		
Ansökan om särskilt tillstånd till yrkesmässig användning av växtskyddsmedel 1. inom idrotts- och fritidsanläggningar, 2. vid planerings- och anläggningsarbeten, 3. på vägområden samt grusytor och andra mycket genomsläppliga ytor, och 4. på ytor av asfalt, betong eller andra hårdgjorda material.	2 kap 40 och 40 a §§ förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel	Avgiftsnivå 4
Ansökan om tillstånd att yrkesmässigt använda växtskyddsmedel utomhus inom ett vattenskyddsområde som har inrättats före den 1 januari 2018 eller där föreskrifterna inte har ändrats efter den 1 januari 2018.	6 kap 1 och 2 §§ Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2), 2 kap 36 § 2 st förordningen(2014:425) om bekämpningsmedel och 7 kap 22 § miljöbalken	Avgiftsnivå 4
Ansökan om dispens från förbudet att använda växtskyddsmedel 1. på ängs- eller betesmark som inte är lämplig att plöja men som kan användas till slåtter eller bete, 2. på skolgårdar eller gårdar till förskolor eller på lekplatser som allmänheten har tillträde till, 3. i parker eller trädgårdar eller andra områden som i första hand är avsedda att vara rekreationsområden som allmänheten har tillträde till, 4. inom koloniträdgårdsområden eller i växthus som inte används yrkesmässigt, 5. på tomtmark för bostadshus eller på krukväxter i hemträdgårdsmiljö, eller 6. på växter inomhus utom i produktionslokaler, lagerlokaler och liknande lokaler.	2 kap 37 och 39 §§ förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel	Avgiftsnivå 4
Handläggning av anmälan		
Anmälan om yrkesmässig användning av växtskyddsmedel.	2 kap 41 och 41a §§ förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel	Avgiftsnivå 4

Tillsyn		
Underrättelse vid olyckor då en större mängd växtskyddsmedel läckt ut eller kan befaras läcka ut.	9 kap 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2), 2 kap 31 § p 5 och 2 kap 32 § 1 st p 2b miljötillsyns-förordningen (2011:13) ...	Avgiftsnivå 4
Underrättelse om vattentäkt, grundvatten eller en sjö eller ett vattendrag befaras bli förorenat av växtskyddsmedel.	9 kap 3 § Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2), 2 kap 31 § p 5 och 2 kap 32 § 1 st p 2b miljötillsyns-förordningen (2011:13) ...	Avgiftsnivå 4
Övrig tillsyn av växtskyddsmedel, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	2 kap 31 § p 5 miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 4
BIOCIDPRODUKTER		
Prövning av ansökan		
Ansökan om undantag från bestämmelserna om information och underrättelse i 4 kap 1-3 §§ Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av vissa biocidprodukter (NFS 2015:3). Gäller inte biocidprodukter som innehåller nematoder, insekter eller spindeldjur.	1 kap 1 § och 4 kap 4 § Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av vissa biocidprodukter (NFS 2015:3)	Avgiftsnivå 4
Tillsyn		
~~Underrättelse i samband med spridning av biocidprodukt på en plats som allmänheten har tillträde till, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2. Gäller inte biocidprodukter som innehåller nematoder, insekter eller spindeldjur.~~	~~1 kap 1 § och 4 kap 2 § Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av vissa biocidprodukter (NFS 2015:3),~~ ~~2 kap 31 § p 5 miljö-tillsynsförordningen (2011:13)~~	~~Avgiftsnivå 4~~
Övrig tillsyn av biocidprodukter, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2. Gäller inte biocidprodukter som innehåller nematoder, insekter eller spindeldjur.	Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av vissa biocidprodukter (NFS 2015:3), 2 kap 31 § p 5 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 4
PCB		

Prövning av ansökan		
Anökan om dispens från kravet om avlägsnande av PCB-produkt i byggnader och anläggningar och som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	17 b § förordningen (2007:19) om PCB m.m.	Avgiftsnivå 4
Handläggning av anmälan		
Anmälan om avlägsnande av fogmassa eller halkskyddad golvmassa enligt 17, 17 a eller 17 b § förordning (2007:19) om PCB m.m. och som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2	18 § förordningen (2007:19) om PCB m.m.	Avgiftsnivå 4
Tillsyn		
Övrig tillsyn av PCB-varor och PCB-produkter som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	Förordningen (2007:19) om PCB m.m., 26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 2 kap 31 § p 5 miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 4
KOSMETISKA PRODUKTER		
Tillsyn		
Kosmetiska produkter, de uppgifter som enligt artiklarna 24, 25.1, 25.5 första stycket, 26, 27.1 och 27.5 i förordning (EG) nr 1223/2009 ska skötas av behörig myndighet, samt rådgöra med Läkemedelsverket innan åtgärder vidtas enligt artikel 27.1 i förordningen.	Förordning (EG) nr 1223/2009, 2 kap 34 § miljötillsyns-förordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 4
Marknadskontroll i fråga om kosmetiska produkter med fullgörande av de uppgifter som anges i 1 kap 5 § 3 st p 1 i miljötillsynsförordningen genom att inrätta lämpliga förfaranden enligt artikel 18.2 i förordning (EG) nr 765/2008 för att a) följa upp klagomål och rapporter om risker relaterade till produkter som omfattas av harmoniserad gemenskapslagstiftning, b) bevaka olyckor och hälsoskador som dessa produkter misstänks ha orsakat, c) kontrollera att korrigerande åtgärder har vidtagits, d) följa upp vetenskaplig och teknisk kunskap i säkerhetsfrågor.	Förordning (EG) nr 1223/2009, 2 kap 35 § 1 st miljötillsynsförordningen (2011:13), artikel 18.2 förordning (EG) nr 765/2008	Avgiftsnivå 4
ÖVRIGT AVSEENDE KEMISKA PRODUKTER		
Tillsyn		

Primärleverantörers hantering av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor som inte innebär utsläppande på marknaden, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	2 kap 32 § miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 4
Hantering av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor i andra verksamheter än miljöfarliga verksamheter enligt 9 kap miljöbalken, utom den tillsyn som Kemikalieinspektionen utövar över primärleverantörers utsläppande på marknaden	2 kap 31 § p 5 miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 4
Övrig tillsyn av kemiska produkter, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	1 kap 19 och 20 §§, 2 kap 32 § samt 2 kap 19 § p 7-9, p 11-14, p 16, p 17, p 19 miljö-tillsynsförordningen (2011:13), 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Avgiftsnivå 4
AVGIFT FÖR VISS ÖVRIG VERKSAMHET		
ÄRENDEN OM ALLMÄNNA HÄNSYNSREGLER ENLIGT 2 KAP MILJÖBALKEN		
Tillsyn		
Hushållning med energi samt användning av förnyelsebara energikällor, i verksamhet eller vid vidtagande av åtgärd som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	2 kap 5 § samt 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Avgiftsnivå 4
I verksamhet eller vid vidtagande av åtgärd som inte omfattas av fast avgift i taxebilaga 2, utnyttja möjligheterna att 1. minska mängden avfall, 2. minska mängden skadliga ämnen i material och produkter, 3. minska de negativa effekterna av avfall, och 4. återvinna avfall.	2 kap 5 § samt 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Avgiftsnivå 4
Övrig tillsyn över att miljöbalkens hänsynsregler efterlevs, i verksamhet eller vid vidtagande av åtgärd som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	2 kap 2-4 §§ miljöbalken 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Avgiftsnivå 4
ÄRENDEN ENLIGT 7 OCH 12 KAP MILJÖBALKEN		
Prövning av ansökan		
Ansökan om dispens från strandskyddsföreskrifter	7 kap 18 b § miljöbalken	Avgiftsnivå 4
Ansökan om tillstånd till verksamhet eller åtgärd som inte får utföras utan tillstånd enligt föreskrifter för natur- eller kulturreservat eller vattenskyddsområde.	Gällande föreskrifter	Avgiftsnivå 4

Ansökan om tillstånd till åtgärd som är förbjuden för att den strider mot syftet med det tilltänkta skyddet av ett område eller föremål som omfattas av ett interimistiskt beslut meddelat av kommunen enligt 7 kap 24 §.	7 kap 24 § miljöbalken	Avgiftsnivå 4
Ansökan om dispens eller undantag från föreskrifter för natur- eller kulturreservat, naturminne, djur- och växtskyddsområde eller vattenskyddsområde.	Gällande föreskrifter, 7 kap 7 § miljöbalken, 9 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.	Avgiftsnivå 4
Ansökan om nya eller ändrade villkor i ett beslut om tillstånd eller dispens avseende natur- eller kulturreservat, naturminne, djur- och växtskyddsområde eller vattenskyddsområde.	Gällande föreskrifter, 7 kap 7 § miljöbalken, 9 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.	Avgiftsnivå 4
Ansökan om dispens från förbudet att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada naturmiljön i ett biotopskyddsområde.	7 kap 11 § 2 st miljöbalken, 1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 8 § miljötillsyns-förordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 4
Ansökan om undantag från bestämmelserna i 23 §, 23 a §, 24 § p 2 och p 3, 25 §, 28 a §, 28 b § och 28 d § i jordbruksverkets föreskrifter SJVFS 2015:21 om omständighet har uppstått som verksamhetsutövaren varken kunnat eller borde ha förutsett och inte heller kunnat påverka och som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2	36 § föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2021:31) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring (SJVFS 2015:21), 1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 8 § p 7 miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 4
Handläggning av anmälan		
Anmälan om en verksamhet eller åtgärd inom natur- eller kulturreservat eller vattenskyddsområde som kräver anmälan enligt föreskrifter meddelade för natur- eller kulturreservat eller vattenskyddsområde.	Gällande föreskrifter	Avgiftsnivå 4
Anmälan för samråd av en åtgärd som inte omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt andra bestämmelser i miljöbalken och som kan komma att väsentligt ändra naturmiljön.	12 kap 6 § miljbalken	Avgiftsnivå 4
Tillsyn		

1. naturreservat, kulturreservat, naturminnen och vattenskyddsområden som har beslutats av kommunen, 2. biotopskyddsområden som har beslutats av kommunen, 3. djur- och växtskyddsområden som kommunen har meddelat föreskrifter om enligt 7 kap. 12 § miljöbalken, 4. strandskyddet, utom den tillsyn som omfattas av länsstyrelsens ansvar enligt 7 § 2, och 5. områden och föremål som omfattas av ett interimistiskt beslut meddelat av kommunen enligt 7 kap. 24 § miljöbalken.	2 kap 9 § miljö-tillsynsförordningen	Avgiftsnivå 4
Verksamhet som berörs av föreskrifter i fråga om 1. begränsningar av antalet djur i ett jordbruk, 2. försiktighetsmått för gödselhanteringen, och 3. växtodlingen och som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	12 kap 10 § miljö-balken, 2 kap 32 § miljötillsyns-förordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 4
Tillsyn av skyddade områden enligt 7 kap miljöbalken som har beslutats av länsstyrelsen, om länsstyrelsen har överlåtit uppgiften att utöva tillsyn.	1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 8 § miljötillsynsförord-ningen (2011:13)	Avgiftsnivå 4
Övrig tillsyn av skötsel av jordbruksmark och annan markanvändning i jordbruket och som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	2 kap 8 § p 7 samt 1 kap 19 och 20 §§ miljötillsyns-förordningen (2011:13) eller 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Avgiftsnivå 4
ÄRENDEN OM VERKSAMHETER SOM ORSAKAR MILJÖSKADOR ENLIGT 10 KAP MILJÖBALKEN		
Handläggning av anmälan		
Anmälan om att vidta en avhjälpandeåtgärd med anledning av en föroreningsskada.	10 kap 1 § miljöbalken, 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 4
Tillsyn		

Underrättelse om upptäckt av en förorening på en fastighet och föroreningen kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.	10 kap 11 § miljöbalken	Avgiftsnivå 4
Underrättelse om upptäckt av en överhängande fara för att en verksamhet eller åtgärd medför en allvarlig miljöskada.	10 kap 12 och 14 §§ miljöbalken	Avgiftsnivå 4
Underrättelse om upptäckt av att en allvarlig miljöskada har uppstått.	10 kap 13 och 14 §§ miljöbalken	Avgiftsnivå 4
Föroreningsskador som inte omfattas av länsstyrelsens ansvar enligt 2 kap. 29 § första stycket 3 miljötillsynsförordningen.	2 kap 31 § p 3 miljö-tillsynsförordningen (2011:13), 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Avgiftsnivå 4
Andra miljöskador enligt 10 kap. 1 § miljöbalken, om skadorna har orsakats av en verksamhet eller åtgärd som den kommunala nämnden har tillsynsansvaret för.	2 kap 31 § p 4 miljö-tillsynsförordningen (2011:13), 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Avgiftsnivå 4
ÄRENDEN ENLIGT 15 KAP MILJÖBALKEN		
Prövning av ansökan		
Ansökan om dispens från förbudet att hantera avfall när kommunen ska ansvara för en viss hantering av avfall.	15 kap 25 § p 1 miljöbalken	Avgiftsnivå 4
Ansökan om tillstånd från en fastighetsinnehavare att på fastigheten själv återvinna eller bortskaffa avfall även om ett sådant tillstånd inte krävs.	15 kap 25 § p 2 miljöbalken	Avgiftsnivå 4
Ansökan om tillstånd till eget omhändetagande av eget slam från slamavskiljare/reningsverk eller uttjänt fosformaterial	5 kap 15 § avfallsförordningen (2020:614), 9 kap 2§ avfallsförordningen (2020:614),	Avgiftsnivå 2
Ansökan om tillstånd för kompostering av latrin vid fastighet	5 kap 15 § avfallsförordningen (2020:614), 9 kap 2§ avfallsförordningen (2020:614),	Avgiftsnivå 2
Ansökan om förlängt tömningsintervall för slam eller fosforfiltermaterial från enskild avloppsanläggning.	9 kap 2 § avfallsförordning (2020:614)	Avgiftsnivå 2
Ansökan om uppehåll i hämtning, gemensam behållare, befrielse från skyldighet att lämna avfall till kommunen enligt kommunens föreskrifter om avfallshantering	9 kap 2 § avfallsförordning (2020:614)	Avgiftsnivå 2
Ansökan om dispens avseende bygg- och rivningsavfall från kravet om utsortering i 3 kap. 10 § avfallsförordningen och från kravet att brännbart avfall ska sorteras ut och förvaras skilt från annat avfall i 3 kap. 12 § avfallsförordningen	3 kap 15 § avfallsförordning (2020:614)	Avgiftsnivå 4
Övriga ansökningar	9 kap 1-2 §§ avfallsförordningen (2020:614)	Avgiftsnivå 4

Handläggning av anmälan		
Anmälan från fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare att på fastigheten själv kompostera eller på annat sätt behandla annat avfall än trädgårdsavfall som kommunen ansvarar för enligt 15 kap. 20 §MB	5 kap 15 § avfallsförordningen (2020:614)	Avgiftsnivå 1
Anmälan från fastighetsinnehavare att enligt kommunens föreskrifter om avfallshantering på fastigheten själv återvinna eller bortskaffa avfall.	9 kap 2 § avfallsförordningen (2020:614)	Avgiftsnivå 2
Anmälan enligt kommunens föreskrifter om avfallshantering om uppehåll i hämtning, gemensam behållare, befrielse från hämtning av avfall.	9 kap. 2 § avfallsförordningen (2020:614)	Avgiftsnivå 4
Övriga anmälningar enligt kommunens föreskrifter om avfallshantering.	9 kap 1 och 2 §§ avfallsförordningen (2020:614)	Avgiftsnivå 4
Tillsyn		
Avfallshantering, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Avgiftsnivå 4
ÄRENDEN ENLIGT STRÅLSKYDDSLAGEN		
Handläggning av anmälan om kosmetiska solarier		Avgiftsnivå 4
Tillsyn av verksamheter med kosmetiska solarier		Avgiftsnivå 4
Tillsyn av radonhalt i bostäder och lokaler som allmänheten har tillträde till		Avgiftsnivå 4

§ 81/2025

Revidering av taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken samt strålskyddslagen (MOBNM-2025-163) (Dnr MOBN2025/0024)

Sammanfattning

För att säkerställa tydlig och transparent information till medborgare och företagare föreslås en mindre revidering av den nuvarande taxan för prövning och tillsyn enligt miljöbalken samt strålskyddslagen. Syftet med denna revidering är att förtydliga att timtaxan indexregleras varje år. Detta kommer att bidra till en bättre förståelse för hur taxorna justeras och underlätta för både medborgare och företagare att planera sina kostnader. Dessutom kommer effektiviseringen av handläggningen att bidra till en snabbare och mer effektiv service.

Lagstöd för att ta ut avgifter finns i 2 kap. 5 § kommunallagen. Kommuner och regioner får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. För tjänster och nyttigheter som de är skyldiga att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning. Enligt miljöbalken 27 kap. 1 § får kommunfullmäktige meddela föreskrifter om avgifter gällande prövning och tillsyn enligt miljöbalken och förordningar inom balkens tillämpningsområde.

Enligt 8 kap 14 § strålskyddsförordningen (2018:506) får kommunfullmäktige meddela föreskrifter om avgifter för den tillsyn som den kommunala nämnden utövar.

För att förtydliga informationen föreslås att man lägger till för vilket år den beslutade taxan gäller samt att en förtydligande text i anslutning till avgiften införs: ”Timtaxan kan komma att justeras årligen i enlighet med förändringar i prisindex för kommunal verksamhet (PKV).”

Genom att även göra följande revideringar i bilaga 1 görs ytterligare förtydliganden gentemot medborgarna:

- Ett förtydligande om fast avgift för ansökan om förlängt tömningsintervall för avfall från enskilt avlopp.
- Avgift för underrättelse i samband med biocidprodukt tas bort från taxan.

Den föreslagna revideringen av taxan ligger i linje med kommunens kommunikationspolicy, som betonar vikten av god kommunikation som ett ledningsverktyg. Genom att tydliggöra att timtaxan indexregleras årligen skapas en mer transparent och förutsägbar information för både medborgare och företag, vilket bidrar till ökat förtroende för kommunen.

Verksamhetens förslag till beslut är att föreslagen revidering i taxebestämmelserna för prövning och tillsyn enligt miljöbalken samt strålskyddslagen antas liksom ändringarna i bilaga 1.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Revidering av taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken samt strålskyddslagen (MOBNM-2025-163)
Bilaga Taxebestämmelser miljöbalken 2025
Bilaga Taxebilaga 1

Sammanträdesprotokoll

Förslag till Kommunfullmäktige

Föreslagen revidering i taxebestämmelserna för tillsyn och prövning för prövning och tillsyn enligt miljöbalken samt strålskyddslagen antas.

Förslagen revidering i taxebilaga 1 antas.

_____

§ 102/2025

Taxa prövning och tillsyn enligt miljöbalken samt strålskyddslagen (Dnr KS2025/1574)

Sammanfattning

För att säkerställa tydlig och transparent information till medborgare och företagare föreslås en mindre revidering av den nuvarande taxan för prövning och tillsyn enligt miljöbalken samt strålskyddslagen. Syftet med denna revidering är att förtydliga att timtaxan indexregleras varje år. Detta kommer att bidra till en bättre förståelse för hur taxorna justeras och underlätta för både medborgare och företagare att planera sina kostnader. Dessutom kommer effektiviseringen av handläggningen att bidra till en snabbare och mer effektiv service.

Lagstöd för att ta ut avgifter finns i 2 kap. 5 § kommunallagen. Kommuner och regioner får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. För tjänster och nyttigheter som de är skyldiga att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning. Enligt miljöbalken 27 kap. 1 § får kommunfullmäktige meddela föreskrifter om avgifter gällande prövning och tillsyn enligt miljöbalken och förordningar inom balkens tillämpningsområde.

Enligt 8 kap 14 § strålskyddsförordningen (2018:506) får kommunfullmäktige meddela föreskrifter om avgifter för den tillsyn som den kommunala nämnden utövar.

För att förtydliga informationen föreslås att man lägger till för vilket år den beslutade taxan gäller samt att en förtydligande text i anslutning till avgiften införs: ”Timtaxan kan komma att justeras årligen i enlighet med förändringar i prisindex för kommunal verksamhet (PKV).”

Genom att även göra följande revideringar i bilaga 1 görs ytterligare förtydliganden gentemot medborgarna:

- Ett förtydligande om fast avgift för ansökan om förlängt tömningsintervall för avfall från enskilt avlopp.
- Avgift för underrättelse i samband med biocidprodukt tas bort från taxan.

Den föreslagna revideringen av taxan ligger i linje med kommunens kommunikationspolicy, som betonar vikten av god kommunikation som ett ledningsverktyg. Genom att tydliggöra att timtaxan indexregleras årligen skapas en mer transparent och förutsägbar information för både medborgare och företag, vilket bidrar till ökat förtroende för kommunen.

Verksamhetens förslag till beslut är att föreslagen revidering i taxebestämmelserna för prövning och tillsyn enligt miljöbalken samt strålskyddslagen antas liksom ändringarna i bilaga 1.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Taxa prövning och tillsyn enligt miljöbalken samt strålskyddslagen
Bilaga MOBN2025_0024-1 Taxebestämmelser miljöbalken 2025 1250294_1_0
Bilaga MOBN2025_0024-1 Taxebilaga 1 1250295_1_1

Sammanträdesprotokoll

Bilaga MOBN2025_0024-2 Protokollsutdrag - Revidering av taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbal 1253806_1_1

Förslag till Kommunfullmäktige

Föreslagen revidering i taxebestämmelserna för tillsyn och prövning för prövning och tillsyn enligt miljöbalken samt strålskyddslagen antas.

Förslagen revidering i taxebilaga 1 antas.

_____

§ 102/2025

Taxa prövning och tillsyn enligt miljöbalken samt strålskyddslagen (Dnr KS2025/1574)

Sammanfattning

För att säkerställa tydlig och transparent information till medborgare och företagare föreslås en mindre revidering av den nuvarande taxan för prövning och tillsyn enligt miljöbalken samt strålskyddslagen. Syftet med denna revidering är att förtydliga att timtaxan indexregleras varje år. Detta kommer att bidra till en bättre förståelse för hur taxorna justeras och underlätta för både medborgare och företagare att planera sina kostnader. Dessutom kommer effektiviseringen av handläggningen att bidra till en snabbare och mer effektiv service.

Lagstöd för att ta ut avgifter finns i 2 kap. 5 § kommunallagen. Kommuner och regioner får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. För tjänster och nyttigheter som de är skyldiga att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning. Enligt miljöbalken 27 kap. 1 § får kommunfullmäktige meddela föreskrifter om avgifter gällande prövning och tillsyn enligt miljöbalken och förordningar inom balkens tillämpningsområde.

Enligt 8 kap 14 § strålskyddsförordningen (2018:506) får kommunfullmäktige meddela föreskrifter om avgifter för den tillsyn som den kommunala nämnden utövar.

För att förtydliga informationen föreslås att man lägger till för vilket år den beslutade taxan gäller samt att en förtydligande text i anslutning till avgiften införs: ”Timtaxan kan komma att justeras årligen i enlighet med förändringar i prisindex för kommunal verksamhet (PKV).”

Genom att även göra följande revideringar i bilaga 1 görs ytterligare förtydliganden gentemot medborgarna:

- Ett förtydligande om fast avgift för ansökan om förlängt tömningsintervall för avfall från enskilt avlopp.
- Avgift för underrättelse i samband med biocidprodukt tas bort från taxan.

Den föreslagna revideringen av taxan ligger i linje med kommunens kommunikationspolicy, som betonar vikten av god kommunikation som ett ledningsverktyg. Genom att tydliggöra att timtaxan indexregleras årligen skapas en mer transparent och förutsägbar information för både medborgare och företag, vilket bidrar till ökat förtroende för kommunen.

Verksamhetens förslag till beslut är att föreslagen revidering i taxebestämmelserna för prövning och tillsyn enligt miljöbalken samt strålskyddslagen antas liksom ändringarna i bilaga 1.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Taxa prövning och tillsyn enligt miljöbalken samt strålskyddslagen
Bilaga MOBN2025_0024-1 Taxebestämmelser miljöbalken 2025 1250294_1_0
Bilaga MOBN2025_0024-1 Taxebilaga 1 1250295_1_1

Bilaga MOBN2025_0024-2 Protokollsutdrag - Revidering av taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbal 1253806_1_1

Förslag till Kommunfullmäktige

Föreslagen revidering i taxebestämmelserna för tillsyn och prövning för prövning och tillsyn enligt miljöbalken samt strålskyddslagen antas.

Förslagen revidering i taxebilaga 1 antas.

_____

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Oskar Engdahl

2025-09-02

Sammanträdestider 2026 (Dnr KS2025/1714-1)

Sammanfattning

Sammanträdestiderna för den politiska organisationen fastställs årligen av respektive instans. Planeringen av sammanträdesdagarna utgår från förvaltningens årshjul och ärendeflödet mot kommunstyrelse och kommunfullmäktige. Hänsyn tas till den ekonomiska boksluts- och budgetprocessen. Förvaltningen har med utgångspunkt i det beredningsförfarande som behövs för ett effektivt beslutsfattande utarbetat ett förslag till sammanträdestider 2026 för kommunstyrelsen med utskott och kommunfullmäktige med beredningar.

Kommunfullmäktige med beredningar och kommunstyrelsen med utskott rekommenderas att anta förslaget till sammanträdestider.

Juridisk bedömning

Tidpunkter för budgetprocessen och redovisning finns angivna i kommunallagen.

Årsredovisningen skall överlämnas till revisorerna och fullmäktige senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser. Årsredovisningen skall sedan godkännas av fullmäktige efter det att fullmäktige tagit ställning till frågan om ansvarsfrihet vilket skall ske före utgången av juni månad. När det gäller budgeten anges att kommunstyrelsen skall utarbeta förslag till budget före oktober månads utgång. Budgeten skall därefter fastställas av fullmäktige före november månads utgång.

Förvaltningens bedömning

Planeringen av sammanträdesdagarna utgår från förvaltningens årshjul där ärendeflödet mot kommunstyrelse och kommunfullmäktige samt ekonomiska boksluts- och budgetprocessen finns med.

Nämnderna och kommunrevisionen fastställer sina egna sammanträdestider men ingår i den övergripande planeringen förvaltningen genomför.

Nämndordförande planerar och bedömer tidsåtgång för aktuell nämnd. Nämndorganisationen anpassar därefter sammanträdena så att ärendena på ett effektivt sätt skall kunna nå kommunfullmäktige. För att optimera hanteringen av kommunens övergripande planeringsprocesser är det viktigt att dessa synkroniseras med förvaltningsledningens och politikens inlämnings- och sammanträdestider.

Förvaltningen har noterat en sårbarhet i nämndsekreterarorganisationen med det nuvarande sammanträdesupplägget för kommunfullmäktiges beredningar, då tre av beredningarna sammanträder vid samma tidpunkt. Att beredningarna ligger på samma tid för att kunna samverka medför viss sårbarhet gällande bemanningen.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Hur ofta de politiska instanserna sammanträder har ingen direkt koppling till kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ärendet har viss koppling till mål 16 om fredliga och inkluderande samhällen där delmålen nedan särskilt kan nämnas.
16.6 Bygga upp effektiva och transparenta institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer.
16.7 Säkerställa ett lyhört, inkluderande, deltagandebaserat och representativt beslutsfattande på alla nivåer.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Förutom kommunallagagen, styr kommunfullmäktiges arbetsordning och nämndernas reglementen över instansernas sammanträdestider. De skiljer sig inte från kommunallagen som anger att nämnden sammanträder på dag och tid som nämnden bestämmer.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Fullmäktiges sammanträden är offentliga. För nämnder och beredningars anges att sammanträden ska hållas inom stängda dörrar. Nämnd och beredning får dock besluta att dess sammanträden ska vara offentliga, om fullmäktige har medgett det. I Kungälvs kommun har något sådant beslut inte fattats.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Fastställande av sammanträdestiderna möjliggör för medarbetarna att lägga upp sitt arbete då det finns tydliga datum där de politiska instanserna har möjlighet att fatta beslut.

Att beredningarna ligger på samma tid gör förvaltningsorganisationen sårbar vid en minskad bemanning.

Ekonomisk bedömning

Arvoden utgår enligt arvodesreglementet och finansieras inom ramen för den politiska detaljbudgeten.

Förslag till Kommunstyrelsen

1. Kommunstyrelsen sammanträder på onsdagar klockan 09:00 (om inget annat anges) den: 21/1, 18/2, 18/3 (Rambudget och budgetdirektiv), 15/4 (bokslut), 13/5, 3/6, 19/8, 16/9, 14/10, 18/11 och 9/12

2. Kommunstyrelsens informationssammanträden sker på onsdagar klockan 09:00 (om inget annat anges) den: 11/3 och 21/10

3. Utskottet för bildning och lärande (UBL) sammanträder på tisdagar (om inget annat anges) den: 3/2, 3/3, 31/3, 21/4, 19/5, 8/9, 29/9, 10/11 och 1/12

4. Utskottet för trygghet och stöd (UTS) sammanträder på onsdagar (om inget annat anges) den: 4/2, 4/3, 1/4, 22/4, 20/5, 9/9, 30/9, 11/11 och 2/12

5. Utskottet för samhälle och utveckling (USU) sammanträder på onsdagar (om inget annat anges) den: 4/2, 4/3, 1/4, 22/4, 20/5, 9/9, 30/9, 11/11 och 2/12

Förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige sammanträder på torsdagar klockan 17:00 (om inget annat anges) i sessionssalen Stadshuset, den: 5/2, 5/3, 16/4, 7/5, 11/6, 3/9, 8/10, 5/11 (val av presidium), 19/11, 3/12 (val till nämnder och beredningar) och 17/12.

2. Beredningen för trygghet och stöd (BTS) sammanträder på onsdagar (om inget annat anges) den: 28/1, 25/2, 25/3, 29/4, 27/5, 26/8, 23/9

3. Beredningen för samhälle och fritid (BSF) sammanträder på onsdagar (om inget annat anges) den: 28/1, 25/2, 25/3, 29/4, 27/5, 26/8 och 23/9

4. Beredningen för lärande och kultur (BLK) sammanträder på onsdagar (om inget annat anges) den: 28/1, 25/2, 25/3, 29/4, 27/5, 26/8 och 23/9

5. Ekonomiberedningen (EB) sammanträder på tisdagar (om inget annat anges) den: 27/1, 10/3, 24/3, 28/4, 26/5, 25/8 och 22/9

6. Demokratiberedningen (DB) sammanträder på torsdagar (om inget annat anges) den: 29/1, 26/2, 26/3, 23/4, 28/5, 27/8, 24/9

Linda Nygren
kommundirektör

Anna Hedlin
enhetschef förvaltning och utredning

Expedieras till: förvaltningsledningen, nämndsekreterare

För kännedom till:

KUNGÄLVS KOMMUN

Beredningsskrivelse

Instans:
Kommunstyrelsen

Datum:
2025-09-09

Svar på motion angående möjlighet för pedagogisk personal och övrig personal att köpa mat i skolmatsalen daterad 2024-06-13 (Dnr KS2024/1468-3)

Bakgrund

Liberalerna Elisabeth Mattsson och Michael Karlsson har 13 juni 2024 inkommit med rubricerande motion till kommunfullmäktige som remitterat ärendet till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Enligt motionärerna syftar motionen till att förbättra tryggheten i skolmatsalen och minska matsvinnet genom att tillåta personalen på en skolenhet att köpa mat i skolmatsalen. Detta förslag erbjuder enligt motionärerna ekonomiska, sociala och miljömässiga fördelar för vår skola och vårt samhälle i stort.

Motionärerna föreslår

Att kommunfullmäktige beslutar

1. Att införa möjlighet för pedagogisk personal samt övrig personal på en skolenhet att köpa mat i skolmatsalen under lunchtid och äta med barnen de dagar det är möjligt (gäller ej personal som är schemalagd och äter pedagogisk lunch).

2. Att personalen ges möjlighet att köpa överbliven mat till ett reducerat pris för att minska matsvinnet och skolans klimatpåverkan.

Bedömning

Tyvärr har svaret på motionen dröjt länge och när motionen skrevs var möjligheten till pedagogisk lunch olika och begränsad på kommunens grundskolor. Nya och tydliggörande regler för pedagogiska måltider antogs 2024-10-16, KS §274/2024 och gäller fr o m 1 januari 2025. Motionen skrevs alltså innan de nya reglerna var antagna.

Som den första att-satsen är formulerad, måste vi utgå från att det är Skatteverkets regler som ska tillämpas vid ett genomförande av motionärernas förslag. Pedagogisk lunch är enligt Skatteverket av hävd skattefri och det finns s a s ingen närmare vägledning kring den lösning som motionärerna föreslår. Vi utgår därför från att alla måltider som inte omfattas av regeln för pedagogiska måltider blir föremål för förmånsbeskattning.

I det fallet utgår Skatteverket från att värdet av en lunch 2025 är 122 kr och löneförmånen utgörs av skillnaden mellan 122 kr och det pris som kommunen tar ut av den anställde. Förmånsvärdet läggs på den anställdes lön och beskattas och förmånsvärdet ingår utöver detta också som underlag för beräkningen av arbetsgivareavgiften.

När det gäller den andra att-satsen noterar vi att det finns kommuner som tillämpar det som motionärerna föreslår, Avesta kommun har ”Klimatlådan” där personal får hämta mat i egen

förpackning och swisha ett bestämt pris för överbliven mat. Vi har inte lyckats finna någon information om ev. skattemässiga skillnader mellan ordinarie måltider och överbliven mat.

Förvaltningens information

Måltidsverksamheten arbetar aktivt med hantering av matsvinn i våra måltidsverksamheter. Vi arbetar med ett flertal insatser för att minimera matsvinn i våra skolmatsalar. Förutom att vi arbetar förebyggande genom att anpassa tillagningsvolymer och leveranser till våra serveringar och mottagningskök utifrån dagligt arbete med frånvarokoll i skola 24, arbetar vi aktivt med hantering av överbliven mat på varje skolkök.

Maten återanvänds till nya maträtter alternativ återanvänds i bröd och annan tillverkning som då blir till ett mervärde för våra elever i form av ytterligare fler valbara måltidsalternativ eller ex nybakt bröd baserat på råvaror som vi har tagit tillvara och hanterat efter dagens lunchservering.

Ett införande av försäljning av överbliven mat kommer att medföra att den idag för eleven ökade utbud av extrarätter (måltidsrätter utanför ordinarie meny) och mervärde i form av exempelvis hembakat bröd minskar.

Försäljning av överbliven mat utifrån tidigare beslut KS **Dnr KS2019/0352** kring konkurrensutsättning och försäljning behöver tas med i beaktning i frågan.

Ekonomisk bedömning från förvaltningen

Antal matsvinn i gram per serverad tallrik ligger i dag på 34 gram vilket är under målvärdet för nationell riktlinje. Utav de 34 grammen är det idag elevernas tallrikssvinn (överbliven mat på elevens tallrik) 20 gram per serverad tallrik som framöver behöver riktade insatser för att få ner volym av matsvinn (se bifogad utredning rapport om överbliven skolmat)

En försäljning av måltider innebär ekonomiska investeringar av system för försäljning av lunchmåltider. Det innebär också ökade kostnader i administrativ hantering i flera led.

Vi bedömer att kommunen i första hand behöver prioritera kvaliteten på elevernas måltider och utöver detta har förvaltningen ett uppdrag att undersöka möjligheterna och konsekvenserna av att utöka måltidsverksamheten med frukost.

Mot bakgrund av ovanstående bedömning föreslås kommunfullmäktige att avslå motionen.

Förslag till kommunfullmäktige

1. motionen avslås

Anders Holmensköld (M)
1:e vice ordförande kommunstyrelsen

Expedieras till:

För kännedom till:

Liberalerna

Marstrand/Kode 2024-06-13

Motion angående möjlighet för pedagogisk personal och övrig personal att köpa mat i skolmatsalen

Sammanfattning:

Denna motion syftar till att förbättra tryggheten i skolmatsalen och minska matsvinnet genom att tillåta personalen på en skolenhet att köpa mat i skolmatsalen. Detta förslag erbjuder ekonomiska, sociala och miljömässiga fördelar för vår skola och vårt samhälle i stort.

Beskrivning:

I dagens skolverksamhet är det av stor vikt att främja en trygg och säker miljö för våra elever. En av de centrala platserna i skolan där denna trygghet kan förstärkas är i skolmatsalen. Genom att tillåta pedagogisk personal samt övrig personal som ej deltar i pedagogisk lunch, att köpa mat i skolmatsalen, kan vi öka tryggheten och även bidra till att minska matsvinnet. Rektor har redan idag mandat att besluta vilka som deltar i pedagogiska luncher, men detta förslag syftar till att göra det möjligt för annan personal att köpa mat under samt efter lunch de dagar det är möjligt. Möjligheten är avhängig att maten som finns räcker, det ska således inte vara kostnadsdrivande.

Denna motion ämnar bidra till de tre ben hållbarhet innebär:

1. **Social hållbarhet- Ökad trygghet i skolmatsalen:**
    - Genom att fler vuxna finns närvarande under lunchtid ökar tryggheten för eleverna. Personalens närvaro kan bidra till att skapa en lugnare och mer harmonisk atmosfär, vilket gynnar eleverna.
2. **Ekologisk hållbarhet- Minskat matsvinn:**
    - Genom att låta personalen köpa resterande mat till en reducerad kostnad minskar vi matsvinnet. Detta är ett konkret sätt att bidra till att minska skolans klimatpåverkan genom att minska mängden mat som slängs.
3. **Ekonomisk hållbarhet- Minskad miljöpåverkan sparar pengar:**
    - Att låta personal köpa mat, som annars skulle slängas, till reducerat pris, innebär en besparing både ekonomiskt och resursmässigt. Det är ett hållbart sätt att nyttja överbliven mat, vilket bidrar till att spara på jordens resurser.

Liberalerna föreslår:

- Att kommunfullmäktige beslutar
    - att införa möjlighet för pedagogisk personal samt övrig personal på en skolenhet att köpa mat i skolmatsalen under lunchtid och äta med barnen de dagar det är möjligt (gäller ej personal som är schemalagd och äter pedagogisk lunch).
    - att personalen ges möjlighet att köpa överbliven mat till ett reducerat pris för att minska matsvinnet och skolans klimatpåverkan.

Elisabeth Mattsson (L)
Michael Karlsson (L)

§ 118/2024

Motion angående möjlighet för pedagogisk personal och övrig personal att köpa mat i skolmatsalen - Liberalerna (Dnr KS2024/1468)

Liberalerna har inkommit med en motion angående möjlighet för pedagogisk personal och övrig personal att köpa mat i skolmatsalen.

Motionen föreslår att:
- Att införa möjlighet för pedagogisk personal samt övrig personal på en skolenhet att köpa mat i skolmatsalen under lunchtid och äta med barnen de dagar det är möjligt (gäller ej personal som är schemalagd och äter pedagogisk lunch).
- att personalen ges möjlighet att köpa överbliven mat till ett reducerat pris för att minska matsvinnet och skolans klimatpåverkan.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Motion angående möjlighet för pedagogisk personal och övrig personal att köpa mat i skolmatsalen – Liberalerna

Beslut

Motionen remitteras till kommunstyrelsen.

_____

Denna behandling '238/25 Svar på motion gällande vindkraftpolicy' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '239/25 Rapport från ordförande i utskottet för trygghet och stöd' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '240/25 Rapport från ordförande i utskottet för bildning och lärande' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '241/25 Rapport från ordförande i utskottet för samhälle och fritid' har inget tjänsteutlåtande.

2025-09-02

Framtiden kräver likvärdiga pendlingsstråk till/från Göteborg

KUSTO-kommunerna vill i gemensamt intresse för stråkets utveckling lyfta behovet av att hantera södra Bohusbanan som ett likvärdigt transportstråk som övriga pendelstråk till och från Göteborg. **Vi ser att trafikeringen på södra Bohusbanan ständigt blir nedprioriterad vid planering av åtgärder längs banan**. Det är högst angeläget att planerade kapacitetshöjande åtgärder genomförs i högre takt och på ett effektivare sätt.

Under de perioder där delar av södra Bohusbanan är avstängd är det av yttersta vikt att ersättningstrafiken planeras väl och genomförs med resenärernas bästa i fokus. För att undvika större resandetapp i samband med perioder med ombyggnationer behöver ersättningstrafiken vara attraktiv för resenärerna. KUSTO-kommunerna kräver att ombyggnationer planeras och samordnas på ett sätt som inte medför begränsande trafikstörningar på banan.

Under de närmaste åren genomförs flera välbehövliga trimnings- och reinvesteringsåtgärder på södra Bohusbanan. Åtgärderna möjliggör endast i mycket liten grad för 15-minuterstrafik mellan Göteborg och Stenungsund. Planerade åtgärder kommer att förbättra situationen, men är långt ifrån tillräckliga.

För att utveckla pendlingsmöjligheterna med tåg utmed södra Bohusbanan i linje med Målbild tåg 2035 fullt ut, krävs en standardhöjning som medför förkortad restid och minskad sårbarhet. KUSTO-kommunerna kräver att Trafikverket och Västra Götalandsregionen tar ett helhetsansvar för resenärens perspektiv och en robust infrastruktur. Fram till dess måste regionbusstrafiken på sträckan bibehållas.

Stenungsund 2025-09-02

KUSTO-kommunerna

KUNGÄLVS KOMMUN

UDDEVALLA KOMMUN

Stenungsunds kommun

TJÖRNS kommun

Orust kommun

2025-09-02

Miguel Odhner
Kungälvs kommun

Martin Pettersson
Uddevalla kommun

Olof Lundberg
Stenungsunds kommun

Martin Johansen
Tjörns kommun

Catharina Bråkenhielm
Orust kommun

Aktuellt på

VästKom

VästKom

Ett nyhetsbrev från VästKom vecka 35-36 | 2025

Verksamhetsplanering för 2026 är inledd

Planering framåt i all ära men vilken härlig vecka vi har bakom oss!

SRO ställde sig i måndags bakom förslaget till nytt Hälso- och sjukvårdsavtal. VästKoms styrelse gjorde detsamma i torsdags, med rekommendation till kommunalförbundens medlemskommuner att anta avtalet med dess överenskommelse i form av underavtal.

Ett mail kommer att skickas inom kort med samlad information, missiv, avtal, underavtal, förslag till riktlinje för patientsäkerhet och förslag till beslutsformulering. Ett stort och varmt tack riktas till arbetsgruppen, styrgrupp, politisk referensgrupp, jurister, medarbetare på VästKom och vår fenomenala processledare Malin Swärd Davidsson. Tillsammans med våra motsvarigheter inom VGR har vi under ganska exakt ett års tid knådat, dialogat, förankrat, remissat och dialogat igen och det känns mycket roligt att nu kan leverera ett väl förankrat och genomarbetat förslag.

Nu börjar del två av arbete med HoS-avtalet och det här är en del av planeringsarbetet kommer in. För under arbetets gång har flera olika förbättringsområden identifierats som behöver tas om hand. Även arbetet med framtidens vårdinformationsmiljö fortsätter, hjälpmedelssamarbetet förfinas ytterligare och uppdragen inom digitalisering behöver ramas in tydligare.

I september möts kommunalförbundens hälso-och sjukvårdsgäng tillsammans med VästKom för att börja planera 2026 års arbete.

Fortsatt Full Fart Framåt!

Kristina

Prenumerera

Om du är intresserad av att prenumerera på vårt Nyhetsbrev som kommer ut varannan fredag - klicka på länken nedan och lägg e-post till oss!

STARTA prenumeration!

AVSLUTA prenumeration!

Dialogkonferenserna för Inriktningsdokument kommunal primärvård **18 och 19 september** flyttas fram, mer information kommer.

Innehåll denna vecka

- Nytt Hälso- och sjukvårdsavtal 2
- Digital konferens HoS-avtal 8 och 10 september 2
- Strategiforum 3
- SKR bjuder in 3
- Nätverk med fokus på kommunal hälso- och sjukvård 3
- Regeringen föreslår förändringar i lagar 3
- Arbete i kommunernas temporära arbetsgrupp 4
- Regionens arbete med vårdinformationsmiljö 4
- Digitala hjälpmedel i samverkan 5
- Styrgrupp SITiV 5
- Ledningsrådet för hjälpmedel 5
- Rekrytering - Regionutvecklare sökes 5

Ansvarig utgivare
Kristina Lännergren, Direktör VästKom

Redaktör
Johanna Hansson, Administratör VästKom

VästKom

©VästKom | VästKom Nyhetsbrev 2025_A4 | 5 September 2025

Aktuellt på

VästKom

VästKom

Ett nyhetsbrev från VästKom

vecka 35-36 | 2025

Ett steg närmare nytt Hälso- och sjukvårdsavtal

VästKoms styrelse tog under ordinarie styrelsemöte den 4 september ställning till att;

rekommendera de fyra kommunalförbunden i Västra Götaland att rekommendera sina respektive medlems- kommuner att var för sig besluta om att anta förslag till nytt Hälso- och sjukvårds-avtal, med tillhörande överenskommelser i form av underavtal.

Under måndagen den 1 september tog SRO enhälligt ställning till nytt Hälso- och sjukvårdsavtal
- fyra överenskommelser och missiv

Avtalet - **som börjar att gälla från och med 1 januari 2027** - syftar till att skapa en modern och hållbar samverkan mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna, med fokus på primärvårdens gemensamma ansvar och patientsäkerhet.

Avtalets innehåll och fokus

Avtalet förtydligar ansvarsfördelningen, betonar primärvårdens gemensamma ansvar och stärker patientsäkerhetsarbetet inklusive hantering av oenighet och tvister.

Process och bakgrund

En politisk referensgrupp och gemensam arbetsgrupp har sedan hösten 2024 arbetat med att ta fram avtalet. Remissprocess och dialogkonferenser genomfördes våren 2025.

Relation till tidigare avtal

Det nya avtalet bygger på tidigare Regionbildningsavtal och Primärvårdsavtal från 1998 och ersätter det nuvarande avtalet som gäller till slutet av 2026.

Modern och hållbar samverkan

Avtalet stödjer Färdplan - länsgemensam strategi för god och nära vård, förbättrar förutsättningar för vård i hemmet och tar höjd för framtida behov.

Villkor för avtalets giltighet

En uppsägning av det nya avtalet påverkar även överenskommelserna då de är underavtal.

En uppsägning av en överenskommelse påverkar inte avtalet eller övriga överenskommelser.

Struktur och läsning

Avtalet ska läsas i sin helhet för att förstås korrekt.

Överenskommelserna ska läsas tillsammans med fyra underavtal som är beroende av huvudavtalets giltighet.

Digitala konferenser på gång!

Missa inte att anmäla dig till digital konferens om nytt Hälso- och sjukvårdsavtal och överenskommelser

8 och 10 september

Läs mer och anmäl dig!

Klicka för att besöka vår hemsida

Ansvarig utgivare
Kristina Lännergren, Direktör VästKom

Redaktör
Johanna Hansson, Administratör VästKom

VästKom

©VästKom | VästKom Nyhetsbrev 2025_A4 | 5 September 2025

Aktuellt på

VästKom

VästKom

Ett nyhetsbrev från VästKom

vecka 35-36 | 2025

Saxat från

Strategiforum 2 september

Nationell och regional uppdatering

Ny lagrådsremiss, nästa steg i god och nära vård

- Hälso-och sjukvårdsministern har genomfört tre dialogmöten om god och nära vård. Inbjudna har varit företrädare från regioner, kommuner, privata vårdgivare och statliga myndigheter samt patient- och professionsorganisationer. Omställningen berör alla som verkar i hälso- och sjukvården och är beroende av att dessa gemensamt bär den framåt. Dialogen fokuserade både på nuläget och vägen framåt.
- Lagrådsremiss Nästa steg för en god och nära vård. Omställningen är ett långsiktigt reformarbete för hela hälso- och sjukvårdssystemet. Fokus är primärvården. Fyra betänkande ligger till grund för lagrådsremissens förslag. Förslagen syftar till att tydliggöra primärvårdens uppdrag och ansvar, och att stärka tillgången till medicinsk kompetens i kommunal hälso- och sjukvård.

Regeringen föreslår ändringar i Tandvårdslagen, Patientlagen och Hälso- och sjukvårdslagen

Förslagen ska främst tydliggöra primärvårdens uppdrag och ansvar samt stärka tillgången till medicinsk kompetens i kommunal hälso- och sjukvård.

Lagändringar föreslås träda i kraft den 1 juli 2026

Läs mer på regeringen.se

Evenemang från SKR

Tillsammans gör vi skillnad!

Nära vård - framtidsdagen 2025

Nära vård handlar om att ge människor förutsättningar att leva sina liv fullt ut, med trygghet och stöd när det behövs, och om att använda våra gemensamma resurser klokt för att möta morgondagens utmaningar. Årets framtidsdag tar sin utgångspunkt i dig – och alla andra som samlas denna dag med erfarenheter, idéer och lärdomar från omställningen till Nära vård.

Datum: 27 november 2025
Tid: 10:00-16:00
Frukost och erfarenhetsutbyte från 09.00
Plats: Posthuset, Vasagatan 28, Stockholm

För mer information om program och anmälan

Med fokus på

RSS nätverk kommunal hälso- och sjukvård

RSS samverkar på nationell nivå i en mängd olika sammanhang, bland annat genom sakområdesnätverk.

SKR har genomfört en genomlysning av samtliga sakområdesnätverk som bland annat har lett till att RSS nätverk Äldre och hälso- och sjukvård från hösten 2025 delas upp i två nätverk. VästKom finns fortsättningsvis representerad via Malin Swärd Davidsson i Nätverket för kommunal hälso- och sjukvård.

Under veckan har det tidigare nätverket äldre och hälso- och sjukvård avslutats och de två nya nätverken för äldre och det för kommunal hälso- och sjukvård startat upp i samband med två heldagsmöten i Stockholm. VästKom har tillsammans med representanter från kommunalförbund i Västra Götaland varit representerade.

Ansvarig utgivare
Kristina Lännergren, Direktör VästKom

Redaktör
Johanna Hansson, Administratör VästKom

VästKom

©VästKom | VästKom Nyhetsbrev 2025_A4 | 5 September 2025

Aktuellt i

Millennium

VästKom

Ett nyhetsbrev från VästKom

vecka 35-36 | 2025

Kommunernas temporära arbetsgrupp fortsatter sitt arbete med att inventera behoven

I den temporära arbetsgruppen för Millennium har arbetet inletts med att en uppdragshandling föreslagits arbetsgruppen gällande kvalitetssäkring av de befintliga funktionskraven (Scopet).

Parallellt har gruppen påbörjat kontakt med kommuner i andra regioner för att jämföra hur informationsutbyte mellan vårdgivare hanteras där och vilka systemstöd man använder.

Nästa möte äger rum den 12 september.

Arbete pågår inom VGR

Sammanfattning från Regional rapport 2025-09-04

Arbetet inom Samordningsgrupp för vårdinformationsmiljö syftar till att säkerställa att VGR har ett adekvat vårdinformationssystem och att se till att det finns processer som stödjer ett hållbart och ordnat införande.

Arbetet med slutrapporten pågår, inklusive handlingsalternativ, expertutlåtanden och dialoger med fackliga parter och förvaltningar. Slutrapporten skall presenteras i december 2025.

Dessa delar påverkar de analyser och rekommendationer som ska ligga till grund för politiska beslut om framtida vägval.

Molntjänster – möjligheter och utmaningar

VGR använder redan molntjänster, förutsatt att juridiska, informationssäkerhets- och patientsäkerhetskrav uppfylls. Fokus ligger på när och hur molntjänster ska användas – inte om. En regional process finns för att bedöma molntjänsters lämplighet. Avtalet med Oracle kräver ytterligare utredning om det alternativet väljs. För övriga tre handlingsalternativ är det ännu inte möjligt att värdera molntjänster på grund av osäkerhetsfaktorer.

Dialogmöten har inletts med verksamheter. Den 14 oktober kommer det ske med chefer och medarbetare på Regionhälsan. Tidigare har det skedd på SÄS och det planeras även ske hos Närhälsan.

Det första av två dialogmöten kommer också att ske nästa vecka 9 september med fackliga företrädare. Vid behov kommer uppföljande möten att genomföras under hösten.

Kontaktperson på VästKom för framtida vårdinformationssystem är Isaac Keren -

► kontakta Isaac

Ansvarig utgivare
Kristina Lännergren, Direktör VästKom

Redaktör
Johanna Hansson, Administratör VästKom

VästKom

©VästKom | VästKom Nyhetsbrev 2025_A4 | 5 September 2025

Aktuellt på

VästKom

VästKom

Ett nyhetsbrev från VästKom vecka 35-36 | 2025

Rekrytering

Regionutvecklare digitala hjälpmedel

Samarbetsorganisationen för hjälpmedel rekryterar en **Regionutvecklare digitala hjälpmedel** för fortsatt utveckling av det länsgemensamma samarbetet inom digital infrastruktur och datahantering för digitala hjälpmedel.

Tjänsten kommer att ingå i Samverkansfunktionen för hjälpmedelsfrågor och arbeta med fokus på datahantering och informationssäkerhet i det långsiktiga arbetet med att åstadkomma en ändamålsenlig digital infrastruktur kopplat till digitala hjälpmedel.

Läs annonsen här!

Sista ansökningsdag är den 17 september 2025

Styrgrupp IT i Väst, SITiV

Aktuellt på agendan den 19 september

- Uppföljning av förvaltningsplaner och statusrapporter från GITS olika förvaltningsobjekt, med bland annat information om gällande avtal för SAMSA och prismodell, eventuell återbetalning och framtidsspaning vad gäller SITHS-kort och gemensam utgivning.
- Återkoppling gällande förslag/utkast uppdragsbeskrivning Grundläggande förutsättningar.

Digitala hjälpmedel i samverkan

Arbetet med upphandling av Länsgemensam plattform för datahantering för digitala hjälpmedel i samverkan fortsätter och med nya resurser fördjupas arbetet med informationssäkerhet.

Ledningsrådet för hjälpmedel

Ledningsrådet har möte den 11 september och på agendan finns bland annat:

- Dialog om innehåll i tertialrapporter som är en del av ledningsrådets uppföljning av ekonomi och kvalitet uti från avtal och er
- Justering av prismodell för tillbehör
- Borttagning av porttelefoner som förskrivningsbart hjälpmedel
- Ansökan mobilt cardiotokografi, CTG
- Rapport från arbetet digitala hjälpmedel
- Statusrapport upphandling nytt försörjningssystem och beställargränssnitt
- Presentation/information om VGR chatbot
- Uppföljning av handlingsplan för utveckling av samarbetsorganisationen överenskommelser
- Justering av prismodell för tillbehör
- Borttagning av porttelefoner som förskrivningsbart hjälpmedel
- Ansökan mobilt cardiotokografi, CTG
- Rapport från arbetet digitala hjälpmedel
- Statusrapport upphandling nytt försörjningssystem och beställargränssnitt
- Presentation/information om VGR chatbot
- Uppföljning av handlingsplan för utveckling av samarbetsorganisationen

Nyfiken på att veta mer om agendan? ▶ Kontakta Maria Olsson

Ansvarig utgivare
Kristina Lännergren, Direktör VästKom

Redaktör
Johanna Hansson, Administratör VästKom

VästKom

©VästKom | VästKom Nyhetsbrev 2025_A4 | 5 September 2025

SAMORDNINGSFÖRBUNDET ÄLV&KUST
ALE | KUNGÄLV | STENUNGSUND | TJÖRN | ÖCKERÖ

Minnesanteckningar

Medlemssamråd 2025-09-05

Tid: Kl. 09.00-12.00
Plats: Bilgatan 7 B Rollsbo Kungälv

Närvarande: Susanne Elvind, Försäkringskassan, ordförande SOF Älv & Kust
Sandra Svensson (M), vice ordförande SOF Älv & Kust
Olof Lundberg (S), Stenungsunds Kommun
Jan Utbult (KD), Öckerö Kommun
Miguel Odhner (S), Kungälvs Kommun
Anna-Lena Wakenius, Arbetsförmedlingen *medverkar via Teams*
Linda Biltmark, Försäkringskassan *medverkar via Teams*
Gun Alexandersson Malm (L), Tjörns Kommun
Elisabeth Rahmberg, Koncernkontoret Västra Götalandsregionen *medverkar via Teams*

Förhinder: Anna-Karin Skatt (S), Västra Götalandsregionen
Cecilia Andersson (C), Västra Götalandsregionen
Henrik Fogelklou (M), Ale Kommun

Övriga: Henrik Svedberg, förbundschef
AnnKatrin Österman, bitr. förbundschef

1. **Sammanträde öppnas**
   Ordförande Susanne Elvind förklarar mötet öppnat och hälsar välkommen.

2. **Upprop**
   Närvaro i enlighet med ovan.

3. **Fastställande av dagordning.**
   Gun Alexandersson Malm, Linda Biltmark informerar om att de kan behöva lämna mötet runt klockan 11.00.

4. **Uppföljning av ansökan om medel från ESF**

SAMORDNINGSFÖRBUNDET ÄLV&KUST
ALE | KUNGÄLV | STENUNGSUND | TJÖRN | ÖCKERÖ

Minnesanteckningar

Henrik Svedberg redogör för den tidigare planerade ansökan om medel från Europeiska socialfonden (ESF). För närvarande pågår inget aktivt arbete med ansökan, då samtliga kommuners arbetsmarknadsenhetschefer har meddelat att de inte önskar gå vidare med en ansökan till hösten 2025. Skälen är bland annat:

- Pågående andra projekt inom kommunerna.
- Osäkerhet kring ansvarsfördelning i ett projekt där samordningsförbundet inte är projektägare och på vilket sätt förbundet får lov att vara behjälpliga i framtagandet och genomförandet av ett framtida projekt.

Det finns fortsatt olika tolkningar mellan kommun och stat gällande förändrade tolkningar. Medlemssamrådet uppfattar det som positivt att Försäkringskassan ska ta initiativ som projektägare i ESF projekt och man är positiv till att Försäkringskassan. Kommunerna är främst intresserade av en ansökan som gäller det geografiska området som är samordningsförbundets fem kommuner, fokus på det lokala perspektivet.

Vidare vill medlemssamrådets representanter från kommuner och region att förbundets styrelse fortsätter att driva frågan om att söka ESF projekt utifrån styrelsebeslut och riktlinjer daterat 2024-11-26. Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen påminner om att deras ledamöter tidigare har reserverat sig mot beslutet och att de stödjer sina ledamöters tidigare ställningstagande. Kommunernas önskan är att en ansökan om ESF projekt med stöd från förbundet skulle kunna bli aktuellt våren 2026.

5. Förbundets framtida prioritering och samlokalisering – *dialog*

Noterat från denna dialog är att medlemssamrådet gör bedömningen att styrelsen är bäst lämpade att fortsätta arbetet med frågan med fokus på nyttan för den enskilda individens bästa. Samtliga närvarande från kommunerna tar med sig frågan hem ytterligare en gång för att se över möjligheter till samlokalisering. I första hand och i närtid handlar det främst om att analysera lokalbehov i Ale och på Öckerö. Ett underlag för vad som behövs i respektive kommun utifrån att förbundet ska kunna möta individer och till viss del arbeta där behöver sammanställas.

Medlemssamrådet finns tillgängliga för stöd i dessa frågor om styrelsen önskar.

6. Nästa möte

2026-03-13 kl. 09.00-12.00 Kungälv Bilgatan 7 B

7. Övrigt

Inga övriga punkter.

Sekreterare vid medlemssamrådet var AnnKatrin Österman, SOF Älv & Kust

SAMORDNINGSFÖRBUNDET
ÄLV&KUST
ALE | KUNGÄLV | STENUNGSUND | TJÖRN | ÖCKERÖ

Minnesanteckningar

SAMORDNINGSFÖRBUNDET
ÄLV&KUST
ALE | KUNGÄLV | STENUNGSUND | TJÖRN | ÖCKERÖ

Medlemssamråd

2025-09-05

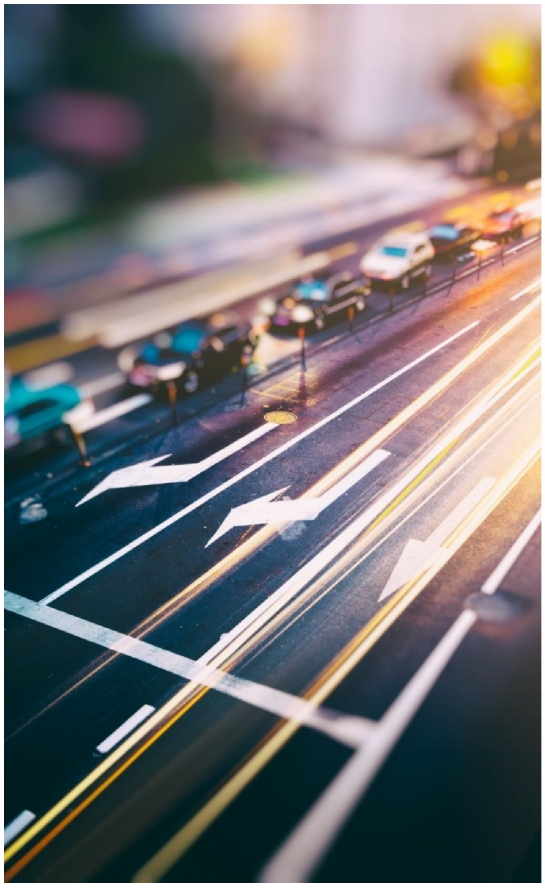
SAMORDNINGSFÖRBUNDET ÄLV&KUST
ALE | KUNGÄLV | STENUNGSUND | TJÖRN | ÖCKERÖ

Uppföljning ESF-projekt

SAMORDNINGSFÖRBUNDET ÄLV&KUST
ALE | KUNGÄLV | STENUNGSUND | TJÖRN | ÖCKERÖ

Medlemssamrådets engagemang

- 2024-03-15 Ekonomisk utveckling – är sammanslagning ett alternativ?
- X-tra 2024-06-13 Presentation av nyckeltal
- X-tra 2024-09-25 Förbundets handlingsalternativ
- X-tra 2024-11-11 Projektägarskap meddelas möjligt från Stenungsund
- 2025-03-14 ESF-ansökan, bidragsnivå, minskade kostnader.

SAMORDNINGSFÖRBUNDET ÄLV&KUST
ALE | KUNGÄLV | STENUNGSUND | TJÖRN | ÖCKERÖ

Styrelsens strategi

- Mer resurser till finsam
  - Lokala dialoger med fokus på målgrupp, nytta och ekonomi.
  - Nationellt engagemang.
- Projektmedel
  - Externa medel möjliggör utveckling och förstärkning av resurser.
- Anpassning till den ram som finns
  - Vad innebär det? Göra det vi gör i mindre omfattning? Alternativt att omprioritera tillgängliga resurser och i så fall på vilket sätt?

SAMORDNINGSFÖRBUNDET ÄLV&KUST
ALE | KUNGÄLV | STENUNGSUND | TJÖRN | ÖCKERÖ

Problem - lokalt

- Efterfrågan på personligt, samordnat och engagerat stöd är större än tillgången.
- Minskade resurser.
- Ej möjlighet till alternativ finansiering genom samordningsförbund, exempelvis ESF-medel.
- Slutsats från Contextio: Parternas svåraste ärenden remitteras till Älv & Kust.
- Hur gör, och ger vi, bästa möjliga nytta med de resurser vi har från 2026?

SAMORDNINGSFÖRBUNDET ÄLV&KUST
ALE | KUNGÄLV | STENUNGSUND | TJÖRN | ÖCKERÖ

Process för dialog om framtida ESF-projekt

- 2025-02-26 Operativ styrgrupp (AME-chefer)
- 2025-04-03 Operativ styrgrupp
- 2025-05-19 Utökad styrgrupp med VGR, Af och FK
- 2025-06-18 Utökad styrgrupp med VGR, Af och FK
- 2025-06-27 Kommunernas AME-chefer meddelar att de inte har förutsättningar för en ny ansökan.
- 2025-08-26 Utökad styrgrupp. Uppföljning utefter kommunernas ställningstaganden

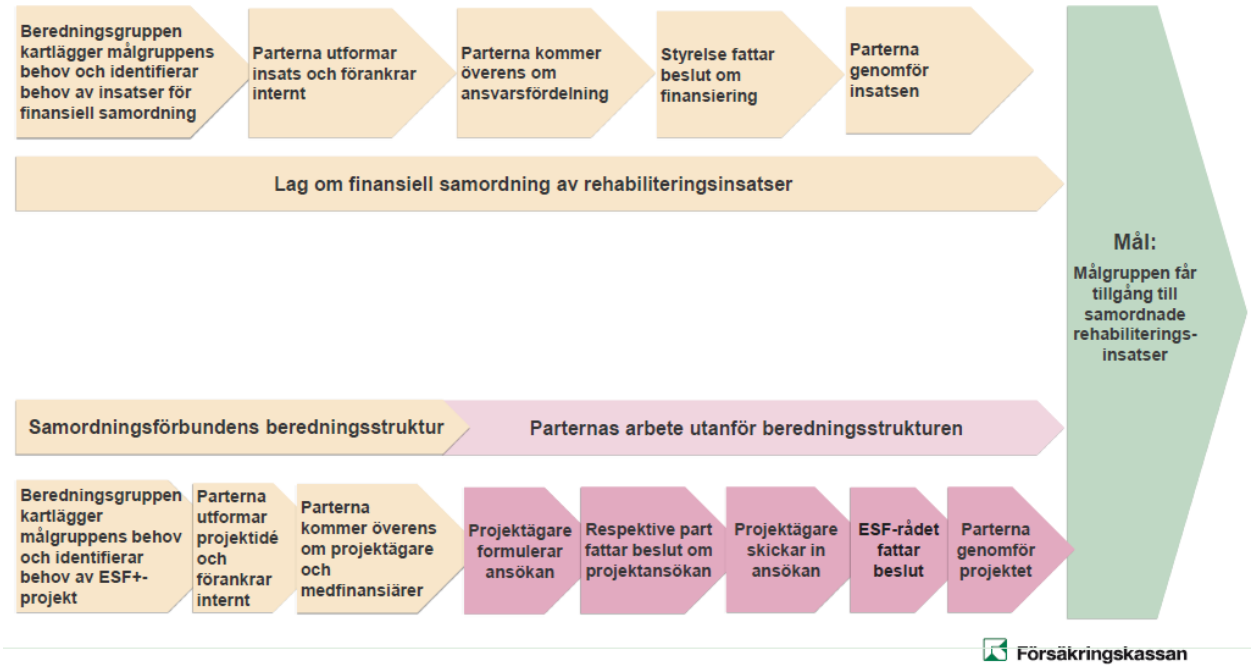
Beslut SOF Älv & Kust 2024-11-26

- Genom förbundets kansli (förbundschef, biträdande förbundschef och samordnare) ge stöd i arbete med ansökan, genomförande och slutredovisning med Stenungsunds kommun som projektägare.
- Förbundet ansvarar för att skriva en ansökan till ESF.
- Vid ett beviljat projekt erbjuder sig förbundet att stå för processledning i genomförande av projektets operativa arbete.
- Vid ett beviljat projekt erbjuder sig förbundet att stå för arbetsledning av projektledning.
- Vid ett beviljat projekt erbjuder sig förbundet att stå för arbetsplats för projektekonom och projektledare.
- Vid ett beviljat projekt erbjuder sig förbundet att stå för att sammankalla och processleda arbets- och styrgrupper som är kopplade till projektet.
- Vid ett beviljat projekt erbjuder sig förbundet att tillsammans med utsedd projektledare upprätta slutredovisning till ESF.

SAMORDNINGSFÖRBUNDET ÄLV&KUST
ALE | KUNGÄLV | STENUNGSUND | TJÖRN | ÖCKERÖ

Nationellt läge

- Ställningstagande från Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen angående samordningsförbundens engagemang i utveckling och genomförande av ESF-projekt.
  - Ej vara projektägare
  - Ej stödmottagare (medfinansiering eller ta del av annan projektägares medel)
  - Ej skriva ansökningar
- Regeringsbeslut 2025-03-13: Regeringsuppdrag till Försäkringskassan: Se till att EU pengar kommer målgruppen till del!
  - Myndighetsgemensamma team (ISF-rapport)
  - Ta vara på samordningsförbundens erfarenheter och beredningsstrukturer.
  - Börja arbeta nu! (återrapport 13 maj)

Försäkringskassan

Stödja parterna

- Förbundet kan stödja samarbetet mellan parterna genom att skapa bra förutsättningar
  - Bidra med kunskap
  - Bidra med erfarenhet
  - Bidra med processtöd
  - Skapa engagemang

Frågor till finsambrevlådan

- **Kan förbundets kansli vara behjälpliga i enlighet med bild 4 efter att en ansökan till ESF+ påbörjats?**

Nej, förbundets kansli kan inte vara involverade eller behjälpliga. Arbetet inom ramen för finansiell samordning och arbetet med stöd från ESF+ är två helt separata processer och två separata finansieringsformer

- **Kan ett A2 projekt som, utöver arbete med individ, ger stöd till samverkan och kunskapsstöd för medarbetare, anses vara i konflikt med att projektet ska rikta sig till individer?**

Projektets insatser ska huvudsakligen riktas till individer, men strukturövergripande delar som är förutsättningar för projektets genomförande kan ingå i mindre omfattning.

Behövs kompetens för tex kompetensutveckling så kan projektet upphandla det via någon fristående aktör. Det innebär att förbundets kansli inte är involverade eller behjälpliga i projektet/det operativa arbetet, parternas samarbete i ESF+-projekt sker utanför parternas samarbete inom ramen för den finansiella samordningen.

Risker med att driva projekt i olika strukturer för samma målgrupp

- Parallella organisationer för samma målgrupp, dubbelarbete.
- Kansliernas kompetens och samordningsfunktioner utnyttjas inte, ny kompetens ska byggas upp.
- Samverkansutveckling sker i projektform men integreras inte i befintligt samverkanssystem, det vill säga samordningsförbundet.
- Lärdomar från ESF+-projekt riskerar att stanna i projekten och sprids inte.
- Parter saknar ett gemensamt "hus" för gemensam lärandeprocess, när utvecklingsarbetet lämnar den fasta gemensamma arenan - samordningsförbundet.
- Regionala satsningar försvåras (ex projekt Gränsgångare gemensamt mellan tre förbund)
- Risk att nuvarande positiva samverkansutveckling slås sönder med parallella strukturer.

Samordningsförbundet 2025-05-23

Styrelsen beslutar:

- Låta Stenungsund fortsätta ansökningsprocessen med hjälp av tjänstepersonstöd både från kommun och Samordningsförbundet Älv och Kust. Stenungsund skall stå som projektägare.

- När ansökan är inlämnad fortsätta arbeta samordnat ihop med alla parter i projektet som tidigare.

(Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen reserverar sig mot beslutet.)

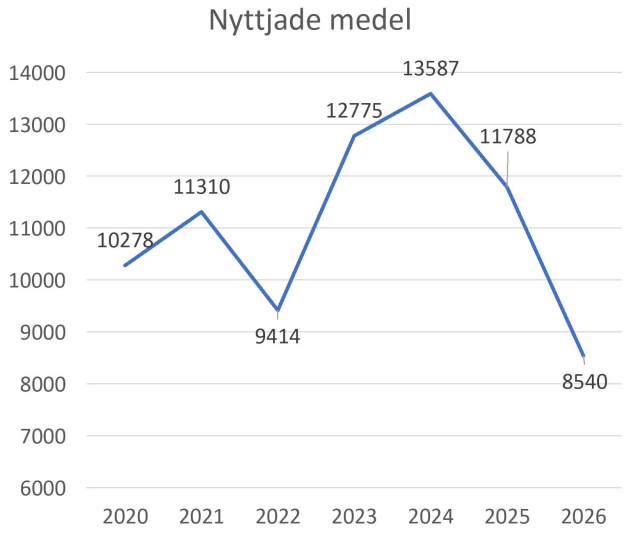
Projektidé

- Respektive AME utvecklar kompetens och metoder för att ge samordnat stöd till människor.
- Kompetens: Arbeta i team, rehabilitering, samverkan, arbetsgivararbete och arbetsmarknadskunskap.
- Metod/evidens: BIP-forskningens insikter tas tillvara, stöd i process och uppföljning i ärenden, utveckla insikter kring vägledarens betydelse (Gränsgångare). Utbildning i metoderna Supported Employment och 7Tjugo. Processtöd under hela projektperioden. Horisontella principer, jämställdhet, tillgänglighet och ickediskriminering ska genomsyra projektet.
- Utveckla samverkan med parter som behövs för att individens behov av samordning kan mötas.
- Utveckla ett bedömningsstöd, där det finns osäkerhet, inför att samordnat stöd erbjuds, när osäkerhet uppstår under vägen och som stöd i vissa ärenden för att åstadkomma ett hållbart avslut.
- Hållbara avslut: Vid avslut till annat än arbete eller studier ska en alternativ planering ha upprättats.

Förbundets framtida prioritering

SAMORDNINGSFÖRBUNDET ÄLV&KUST
ALE | KUNGÄLV | STENUNGSUND | TJÖRN | ÖCKERÖ

Utmaning i pengar och personal

Antal medarbetare 2025

- Samordnare 50%
- Arbetsterapeut 80%
- Rehabvägledare 700%
- Gränsgångare 250%
- Summa 10,8 medarbetare

2026 finns utrymme för 5,3 medarbetare

(2,5 medarbetare arbetar med stöd till samverkan, förbundsadministration och utveckling.)

SAMORDNINGSFÖRBUNDET ÄLV&KUST
ALE | KUNGÄLV | STENUNGSUND | TJÖRN | ÖCKERÖ

Vad gör vi med de resurser vi har?

Samordning
- Styrelse
- Förbundschef 100%
- Lön- och ekonomistöd

Samverkan
- Biträdande förbundschef 100%
- BIP-team 50%
  - Metod och kompetensutveckling inom exempelvis BIP, SE, rehabilitering.
  - Processtöd i rehabiliteringsprocessen.
  - Lägre trösklar till Af och dialog med FK.
  - Nära samverkan med vården
  - BIP-teamen och genomlysningar är viktigt verktyg.
  - SOF är ett viktigt verktyg och stöd för att få till stånd struktur, relation och kommunikation mellan parterna.

Samarbete för direkt individarbete
- Samordnare 50%
- Arbetsterapeut 80%
- Rehabvägledare 400%
  - Tillgång till bedömningar inför insats. I dialogen uttrycks också vikten av stöd under rehabiliteringsresan samt för stöd till hållbara avslut.

SAMORDNINGSFÖRBUNDET ÄLV&KUST
ALE | KUNGÄLV | STENUNGSUND | TJÖRN | ÖCKERÖ

Lokalsamverkan

- Förbundets verksamhet behöver möta människor där de finns. Lokal för att möta individer finns i Kungälv, Stenungsund, Ale och Öckerö.
- Kungälv är ”Huvudkontor” och härbärgerar kansli, möteslokal och möjlighet att möta deltagare. Kostnad: 310 000kr/år
- Stenungsund, Akzohuset med möjlighet till mötesverksamhet och ta emot deltagare. Kostnad: 54 000kr/år
- Ale: Möjlighet att ta emot deltagare. Kostnad 64 000kr/år
- Öckerö: Möjlighet att ta emot deltagare. Kostnad: 50 000kr/år

Nästa möte

- 2026-03-13 kl 9-12 i Rollsbo